

Practica Lanfranci.

Aurea et excellens iudicibus: aduocatis: notarj̄s practicisq; omnibus: oppido q̄ necessaria iudiciaria practica. **J. A.** luminis: ⁊ monarche domini **Lanfranci de Briano Buxiani:** cum apostillis clarissimorum viroꝝ domini **Benedicti vadi Forosempronienfis.** et **Celsi Hugonis Dissuti Cabillofi.** Burgundi. **J. A.** doctorũ: qua iudex aduocatorum: ipseq; aduocatus sui emuli versutias et cautelas: aliasq; quotquot **Bartholomeus Lepola:** post eũ **Thomas ferretius Buxiensis** scripsere propper: hocq; se duce tuebitur: et quo sine practicus quisq; esse nequit: singularium propter et quottidianarum materiarum affluentiam: que in eo habentur: vt in **Indice alphabetico** (qui mox subditur) est **videre.**

I 5 2 8

* * *

Tabularum rubricarum huius operis.

Repetitio. c. quoniam contra. de proba.	fo. f.
De citationibus.	fo. viij.
De dilacionibus.	fo. xj.
De recusationibus.	fo. xiiij.
De exceptionibus.	fo. xvij.
De petitionibus.	fo. xix.
De confessionibus.	fo. xxxv.
De depositione testium.	fo. xxxv.
De instrumentorum productione.	fo. lxxj.
De interlocutorijs et appellationibus.	folio. lxxij.
De expensis.	fo. xcviij.
Repetitio clemē. sepe. de verbo. significa. in qua materie delegatarum et summa clarum continentur.	fo. cij.

Alphabeticus index principaliū sniarū.

Repertorium siue index alphabetico cōplectens ordi-
ne singulares practicabiles: cottī-
dianasq; materias: que in hoc iudi-
ciarle practice volumine cōtinentur
que vt leuius habeantur: ad nume-
rū (q̄ in singulo quoz capite ac pa-
rapgrapho reiteratur) foliorūq; or-
dinem remittitur.

De litera. A.

Alq; dictio est negatina. I rea-
pe. c. qm̄ cōtra. sup verb. rñ
siones. nu. 14. fo. xliij.

Accusatus de homicidio: si
dicat se fecisse ad sui de-
fensionem: 7 pbet p testes dz in con-
dēnari. in repet. c. qm̄ 5. sup verb. con-
fessiones. nu. 20. fo. xxxix.

Accusari pōt quis criminaliter de quo-
cūq; crimine. in repe. qm̄ cōtra. super
7b. interlo. 2 appel. nu. 82. fo. lxxxv.

Accusatur aliq; corā indice seculari de
adulterio: 7 p̄stet: an debeat remitti
ad indicē ecclesiasticū. in repet. c. qm̄
5. sup verb. p̄fessiones. nu. 15. fo. xxvij.

Acta iudicij quare scribant. I repe. c. qm̄
cōtra. nu. 1. fo. j.

Acta an possint probari p testes si fiant
non in scriptis in repet. c. qm̄ contra.
nu. 23. fo. iij.

Acta que conficiunt in scriptis requirunt
tā i iudicio ordinario: q̄ in summario
in repe. c. qm̄ contra. nu. 15. fo. iij.

Acta facta i iudicio summario nō faciunt
fidē in plenario. in repet. c. qm̄ cōtra. i
ver. interlo. 2 appel. nu. 71. fol. lxxxij.

Acto: an possit pducere testes ad eternā
rei memoriā ante lris p̄testationē. in
repe. c. qm̄ cōtra. sup verb. testis depo-
sitiones. nu. 47. 2. 48. fo. xl.

Alto: q̄ fecit expēsas in recolligēdo instrū-
mētū a rebellionē: an possit perere
sibi tales expēsas rescit. in repe. c. qm̄
cōtra. in verb. expense. nu. 28. fo. cj.

Acto: pōt cōpelli edere reco instrū sua p

fundāda 2 coadinnāda itētiōe 2 exē-
ptiōe rei. i repe. c. qm̄ cōtra. sup 7b. in
instrūmētōz p̄ductiōes. nu. 70. fo. lxx.
Actus pōt expediri die feriato q̄ncūq; ex-
pedi ex voluntate partiū. in repe. cle.
sepe. sup ver. de plano. nu. 14. fol. cvj.
Adversari⁹ an possit compelli edere in-
strūmenta quibus non vitur: nec est
vlturus. in repet. c. qm̄ cōtra sup 7b.
instrūmētōz p̄duc. nu. 69. fo. lxx.
Adversari⁹ p̄sentia est necessaria in om-
ni appellatione interponenda. in re-
pet. c. qm̄ contra. in verb. interlo. et
appellationes. nu. 138. fo. xcvi.

Adlocatus obtinens in ppria causa an
possit petere expēsas quas dedisset
alteri adlocato. in repe. c. quoniam cō-
tra. in ver. expense. nu. 25. fo. cj.

Adlocatus potest esse testis pro clientū
lo. in repe. c. qm̄ cōtra. sup verb. testis
depositio. nu. 110. fo. xlix.

Adlocati appellatione continet p̄curato-
rē. in repe. c. qm̄ cōtra. sup ver. testis
depositio. nu. 177. fo. lix.

Affinis an possit esse testis pro affine. in
repe. c. qm̄ cōtra. super verb. testium
fides. nu. 91. fo. xlvij.

Affinitas q̄o p̄bet. in repe. c. qm̄ cōtra.
sup verb. testis deposi. nu. 183. fo. lx.

Agēs ex mutuo oportet q̄ p̄bet mutui.
in repe. c. qm̄ cōtra. sup verb. testium
depositio. nu. 155. fo. luj.

Allegans insuspitionē tenet intrare. in re-
pe. quoniam cōtra. sup verb. recusatio-
nes. nu. 11. fo. xv.

Alternativa q̄n ponit inter genna 2 spe-
ciē resoluitur in copulam. in. c. qm̄ cō-
tra. nu. 17. fo. iij.

Amicus an possit esse testis in repe. c. qm̄
cōtra. sup verb. testis depositio. nu.
147. fo. liij.

Annus apposit⁹ in principio libri nota-
rj an intelligatur repetitus in oib⁹
scripturis sequētib⁹ in repe. c. quo-
niā cōtra. sup verbo instrūmētōz
p̄duc. nu. 59. fo. lxxix.

Apodisa an faciat pienā p̄bationē. in re-
pe. c. quoniam cōtra sup verb. instrūmē-
tōz p̄duc. nu. 73. fo. lxxi.

Appellatio quotiescūq; p̄hibetur: si q̄o

Alphabeticus index

- Appellet:** teneſ inferere cāz. ſi repeti. c. qm̄ 5. i. 7. iterlo. 2. appel. nu. 118. f. xcij.
Appellatio q̄ ſit ſeqnēda. p̄ma an vltima in repeti. c. qm̄ cōtra in verbo: iterlo. et appella. nu. 88. fo. lxxxvj.
Et in appellatōne cōſiderāda ſunt quatuor: tempora ibidem. nu. 89.
Appellatio vbi interponat. 2. qd̄ debeat habere in ſe. in repet. c. qm̄ p̄tra in verbo. interlocu. et appella. nu. 83. 85. 86. et. 87. fo. lxxxvj. 2. lxxxvj.
Appellatio an poſſit interponi omni tempore. in repeti. c. quoniā cōtra in verb. iterlo. 12. appella. nu. 95. fo. lxxxvij.
Et an poſſit interponi corā notario: ſi nō ſit ibi index. ibidez. nu. 96.
Appellatio interpoſita corā indice a quo habet vim libelli. in repeti. c. quoniā cōtra in verbo. iterlo. et appella. nu. 126. fo. xciiij.
Appellatōne pendēte an poſſit aliquid innouari: ibidem. nu. 127.
Appellatio ab interlocutoria extraiudiciali iudiciali quomōdō conueniant. in repeti. c. quoniā cōtra in verb. iterlo. 2. appella. nu. 132. fo. xcij.
**Appellatio infra qd̄ tempus poſſit peti corā indice appellatiōis: 2. p̄ſequi caſaz appellatiōis in repeti. c. qm̄ 5. in 7. bo. iterlo. 2. appella. nu. 93. fo. lxxxvij.
Appellatio ab interlocutoria. 2. a diſtincta quod differant. in repe. c. quoniā contra. in verbo. interlocu. 2. appella. nu. 115. 2. nu. 119. fo. xcij.
Appellatio facta per vnū ex conſortibus an proſit alteri non appellanti. in repe. c. qm̄ contra. in verb. iterlo. 2. appella. nu. 145. fo. xcviij.
Appellās ſi ſuccēbat in cā appellatiōis an ſit cōdēnandus i expēſis. in repet. c. qm̄ 5. in verbo. expēſe. nu. 19. fo. c.
Appellandum quo ordine ſit. in repet. c. quoniā cōtra in verbo. iterlo. 2. appella. nu. 133. fo. xcij.
**Appellari non pōt ampli⁹ vbi late ſunt tres ſnie condemnatorie p̄firmatorie in c. qm̄ cōtra. nu. 4. 7. fo. vij.
Appellari poteſt a ſententia lata ſup poſſeſſorio qm̄ nō pōt p̄bari in petitorio. in repe. c. qm̄ p̄tra in verb. iterlo. 2. appella. nu. 103. fo. xc.
Et ſi nō poteſt appellari pōt dici de nūſilitate. ibidem. nu. 104.
Appellari nō pōt regulariter de iure citari ab interlocutoria. in repe. c. qm̄ 5. in verb. iterlo. 2. appel. nu. 114. fo. xcij.
**Appellare q̄s dicat incōtinenti ſen illico in repeti. c. qm̄ cōtra. in verbo. iterlo. 2. appellati. nu. 84. fo. lxxxvj.
Appellari an poſſit a nimis breui dilatione. in repe. c. qm̄ cōtra. in verb. dilationes. nu. 19. fo. xliij.
Appellari poſſit a ſnia p̄ quā index p̄nūciat p̄cedendū fore ſuper libello ipſo exiſtente incepto. in repe. c. qm̄ cōtra. in verb. iterlo. 2. appel. nu. 109. f. xcij.
Et an a nimis breui dilatiōe. ibi. nu. 110.
Et an a denegata audiētia. ibidē. nu. 111.
Et an ſi index p̄nūciat appellatiōē eſſe deſertā poſſit appellari ibidē. nu. 112.
Et quid ſi index pronūciat deſerendū eſſe appellatiōne. nu. 113. fo. xcij.
Appellari quō debeat ab executiōe. in repet. i. qm̄ contra. in verbo iterlo. 2. appel. nu. 121. fo. xcij.
Appellare q̄ nō audet corāz indice a quo quomōdo debeat appellare. in repe. c. quoniā cōtra. in verbo. iterlo. 2. appella. nu. 135. fo. xcij.
Et quid de illo q̄ dicit ſe nō poſſiſſe habere copiam in diſcis. nu. 136. fo. xcvi.
Appellare quis poſſit a ſententia lata p̄ indicē. in repe. c. qm̄ contra. in verb. interlocu. 2. appella. nu. 97. 2. 99. 100. 2. 101. fo. lxxxvij. 2. lxxxix.
Et in quibus cauſis poſſit quis appellare. ibidem. nu. 102.
Appellari debet in ſcriptis ab interlocutoria. in repe. c. qm̄ contra. in verbo. interlocu. 2. appel. nu. 116. fo. xcij.
Fallit. vt nu. 117.
Appellare a quacūqz interlocutoria de iure canonico. in repe. c. qm̄ cōtra in verbo. interlocu. 2. appella. nu. 105. fo. xcij.
Appellari an poſſit a citatione. i. repet. c. qm̄ contra. in verbo interlocu. 2. appell. nu. 106. fo. eodem.
Arbiter ſolus pōt recuſari tanqz ſuſpectus. in repe. c. qm̄ contra. ſup ver. recuſationes. nu. 8. fo. xvij.******

Principalium sententiarum.

Arbitrator potest cognoscere de causa ubi vult i. repeti. c. qm̄ 3. in verb. interlo. 2. appel. nu. 32. fo. lxxvij.

Arbitri qui eligunt de iure civili nō sūt pprie arbitri. 2. qd̄ sint. i. repe. c. qm̄ 3. sup̄ h̄b. recusationes. nu. 17. fo. 16.

Arbitri possunt sibi eligere locū ad ferēdum sententiā: dūmodo loc⁹ sit hone stus. in repe. c. qm̄ cōtra. in verbo. in terlo. 2. appella. nu. 31. fo. lxxvij.

Arbitrator: in quē factum est compromi sūz de iure an possit esse testis. i. repe. c. qm̄ cōtra. super h̄bo. testinuz deposti tio. nu. 15. fo. 1.

Arbitrator nō pōt recusari tanq̄ suspec tus. in repe. c. qm̄ cōtra. sup̄ verb. recusatiōes. nu. 3. fo. xliij.

Assessor potest recusari tanq̄ suspectus in repe. c. qm̄ cōtra. sup̄ verb. recusa tiōes. nu. 5. fo. xliij.

Attentata an 2. q̄liter renocent. i. repeti. c. qm̄ cōtra. in h̄bo. interlo. et appella. nu. 130. 2. 131. fo. xc. 2. xcvi.

Attestatiōes facte in vna instātia an po terūt p̄duci. iterato i. alia instātia sup̄ et dē capitalis. i. repe. c. qm̄ 3. sup̄ h̄b. testis. depositio. nu. 58. 2. 59. f. xliij.

Auctoritas cōsensus decretū: 2. licēt adif ferunt. in repe. c. qm̄ cōtra. sup̄ verb. cōfessiones. nu. 8. fo. xxvj.

De litera. B.

Errozari⁹ an possit eē testis p̄ potestate in suo syndi catu. in repe. c. qm̄ p̄tra. sup̄ ver. testis depositio. nu. 105. fo. xliij.

Errozari⁹ an possit eē testis p̄ potestate in suo syndi catu. in repe. c. qm̄ p̄tra. sup̄ ver. testis depositio. nu. 105. fo. xliij.

De litera. C.

Apurū qm̄ dicat vnicuz: 2. qm̄ pluralia in re. c. qm̄ cōtra. sup̄ h̄b. p̄fessiones. nume. 29. fo. xxx.

Capitula qm̄ dicat dīner sa. ibi. nu. xxx.

Causa finalis statuti sumit ex proemio. in repe. c. qm̄ cōtra. nu. 2. fo. 1.

Causa remota pōt inseri i. libello i. repe. c. qm̄ 3. sup̄ h̄bo. petitiōes. nu. 14. f. xxj.

Cā ois regulr̄ est ordinaria. i. repe. cle. sepe. in h̄b. simpliciter. nu. 19. fo. cv.

Cā magna q̄ dicat. in repe. c. qm̄ cōtra

sup̄ h̄b. testis depositio. nu. 37. f. xxviii
Causa p̄sequēde appellatiōis 2. cā nullita tis h̄t q̄tnoz mēses i. repe. c. qm̄ 3. i. h̄. interlo. 2. appella. nu. 146. fo. xcviij.

Causa ois executionis est summaria. in re. cle. sepe i. h̄b. simplr̄. nu. 16. f. ciiij.

Cā pōt expediri iudice sedēte p̄ tribuna li: qm̄ mādāt p̄cedere de plano. i. repe. cle. sepe sup̄ h̄b. de plano. nu. 5. fo. cv.

Et sine strepitu partiū 2. advocator. ibi dē. nu. 6. Et poterit p̄cedi ad examina tiōē testis et lire nō p̄stata. ibi. n. 7.

Causa dz exprimi i. infra h̄aliquib⁹ casib⁹ in repe. c. qm̄ cōtra. in h̄bo. interlo. et appel. nu. 80. fo. lxxvij.

Cā an cōmittat simplr̄ an summarie nō importat. in repe. cle. sepe. i. h̄b. simpli citer. nu. 1. fo. ciiij.

In causa summaria non potest p̄cedi in ferijs ob necessitatē hoim: nisi q̄ten⁹ p̄ mitti i. cā ordinaria. in repetiti. clemē. sepe. i. h̄b. simpliciter. nu. 4. fo. ciiij.

Causaz iustā litigandi quādo q̄dicatur habere. in repetitione capituli qm̄ con tra in h̄b. expense. nu. 5. fo. xcviij.

Et an excuset ab expensis que debent ra tione cōtractus. nume. 9. fo. xcix.

Cause legitime recusandi indices q̄ sint in repe. c. qm̄ cōtra. sup̄ verbo. recusa tiōes. nu. 19. fo. xvj.

Citatio quādo dicat peremptoria. in re peti. c. quoniā contra super verbo. ci tationes. nu. 15. fo. x.

Citatio expectatoria d̄ se nō est pempto ria in repe. c. quoniā contra sup̄ ver bo citationes. nume. 16. fo. x.

Citatio nō valet: si citetur quis: qui non possit venire ad iudiciuz. in repe. c. quoniam cōtra. super verbo citatio nes. nu. 8. fo. ix.

Citatio sine termino an valeat in repeti tio. c. quoniā contra. sup̄ verbo cita tiōes. nu. 20. fo. xj.

Citatio debet fieri ad instantiam partis. in repe. c. quoniam contra. super ver bo. citationes. nu. 10. fo. x.

Et an valeat si non appareat facta ad in stantiam partis. ibi dē. nu. 11. fo. x.

Citatio facta die feriato vt quis compa reat die nō feriato an valeat. i. repeti.

Alphabeticus index.

- C** quoniam cōtra super verbo citatio-
nes. nu. 26. fo. xi.
- C**itatio an sit de processu. in repeti. c. qm̄
cōtra sup̄ verbo. citationes. nu. 1. fo. viij.
- C**itatio an requiratur perēptoria : vt act⁹
valeat. in repeti. c. quoniam cōtra sup̄
verbo. citatiōes. nu. 14. fo. x.
- C**itatio vna qm̄ sufficiat. in repe. c. qm̄ cō
tra sup̄ verbo. citationes. nu. 18. fo. x.
- C**itatio nō valet: vbi ad snia diffinitūā
proceditur an lita contestationez cō
tra regulas iuris cōis. neci snia excōi
citiōis. in repe. c. qm̄ cōtra super ver-
bo. citationes. nume. 22. fo. xi.
- C**itatio generalis facta ad totā cām an
valeat: ⁊ teneat. in repe. c. qm̄ ⁊ super
ver. citationes. nu. 24. fo. xi.
- C**itatio an regenerat in executiōe snie. in
repe. c. qm̄ cōtra. in verb. interlo. ⁊ ap
pella. nu. 67. ⁊ 68. fo. lxxij.
- C**itatio exigit vbi pcedit apposta clau-
sula: sine figura iudicij. i repe. cle. sepe
sup̄ ver. libellus. nu. 5. fo. cvij.
- C**itar⁹ debet cōparere corā iudice eccle-
siastico. in repeti. c. qm̄ contra sup̄ ver-
bo. citatiōes. nume. 12. fo. x.
- C**itar⁹ ad locū nō tutū notorie: nō artat
vigore talis citationis in repe. c. qm̄
⁊. sup̄ verb. citationes. nu. 9. fo. ix.
- C**itare vbi q̄s debeat. in repeti. c. qm̄ cō
tra. sup̄ verb. citationes nu. 4. fo. ix.
- E**t qd̄ si nō reperiat. ibidez nu. 5. fo. ix.
- C**itari an quis debeat ad apothecaz ibi-
dem. nu. 6. fo. ix.
- I**n citatiōe qd̄ debeat inseri. i repe. c. qm̄
cōtra super ver. citatiōes. nu. 7. fo. ix.
- C**itatio peremptoria requirit in cā sum-
maria. in repe. cle. sepe. ⁊ verb. simpli-
citer. nu. 8. fo. ciij.
- C**lausula summarie de plano ⁊c. quid im-
portet. in repe. c. qm̄ ⁊. nu. 26. f. iiij.
- C**lausula simpliciter de plano ⁊c. quid
operet. i repe. cle. sepe. nu. 6. fo. ciij.
- C**lausula ex certa scientia est necessaria
in his q̄ cōcernūt preiudiciū alteri? in
repe. c. qm̄ cōtra. in verb. interlo. ⁊ ap-
pella. nu. 13. fo. lxxv.
- C**lausula sine figura iudicij quid importet
in repe. cle. sepe. i super verbo. libellus.
nu. 6. fo. cvij.
- C**lericus si producat in testem corā
dice seculari: et deponat falsum corā
eo: si accusatur de falso corā eo: an po-
terit index ecclesiastic⁹ inhibere: in re-
pe. c. quoniā cōtra. super ver. cōfessio-
nes. nu. 16. fo. xxvij.
- E**t quid de clerico q̄ cōmisit homicidiū
ibidē. nu. 17. fo. xxvij.
- C**lericus admittitur in teste pro ecclesia
sua. in repe. c. qm̄ cōtra sup̄ ver. testif
depositio. nu. 106. fo. xlix.
- C**lerici an possint esse testes. in repe. c.
quoniā contra. super verbo. testim
depositio. nu. 150. fo. liiij.
- C**lerici non possunt cōpelli testificari. in
repe. c. quoniā contra. sup̄ verb. testif
depositio. nu. 43. fo. xl.
- C**lementina sepe cōtingit: cōtinet enidē
tem vtilitatem. in repe. eiusdē clemē.
nu. 1. fo. ciij.
- C**olonus an possit esse testis pro dño suo.
in repeti. c. quoniam cōtra. super ver.
testim. nu. 103. fo. xlvij.
- C**ommisio que fit nō potest fieri quo-
libet die. in repe. c. quoniā cōtra. super
verbo. citationes. nu. 27. fo. xi.
- C**ōmissiones causaz nō sunt de actis in
repe. c. qm̄ cōtra. nu. 20. fo. iiij.
- C**ōparatio literarū quantā fidez faciat.
in repe. c. qm̄ cōtra. sup̄ verbo. instra-
mētōis p̄duc. nu. 80. fo. lxxij.
- C**ōpelli aliquē. vel timere ne de facto cō-
pellatur sunt paria. in repe. c. quoniā
contra. in verbo. interlo. ⁊ appella.
nu. 137. fo. xcvi.
- C**ōpromissus si ē factus in arbitriū ⁊ arbi-
tratorē finidū infra mēsez: si ferat sen-
tētia infra dictū terminū: an req̄rat d
tatio partis absentis. in repe. c. qm̄ cō
tra. sup̄ verb. citationes. nu. 19. fo. x.
- C**ōpromissum generale quid importet. in
repe. c. quoniam cōtra. sup̄ verb. peti-
tiones. nu. 17. fo. xxj.
- C**ōpromissum licet sit factus de iure ⁊ de
facto inter venturū ⁊ agentē: an erit re-
gressus de euitiōe. in repe. c. qm̄ cōtra
sup̄ ver. recusatiōes. nu. 18. fo. xxv.
- C**onclusum quando dicatur in causa. in
repe. c. quoniam contra. super verbo.
exceptiones. nu. 50. fo. xxij.

Principalium sententiarum.

- Condemnat⁹ in expensis ex contumacia an possit appellare. in repe. c. quoniā cōtra. in verb. expense. nu. 36. fo. ciiij.
- Cōdemnari quis potest in expēssis ratio ne victorie ex duplici capite. in repe. c. qm̄ 3. in verb. expēse. nu. 6. fo. xcviij.
- Et ratione temeritatis ibidem. nu. 7.
- Confessio positiois quam facit ille: cui sūt positiones pōt renocari. per confitentem probato errore. in repeti. c. quoniam cōtra. nu. 33. fo. v.
- Confessio an preiudicet confitenti. in repe. c. quoniā p̄tra. super verb. confessiones. nu. 31. folio. xxx. Et an statim noceat. ibidem. nu. 32. fo. xxxj.
- Confessio facta cum causa an valeat. in repeti. c. quoniam contra. super verb. confessiones. nu. 40. fo. xxxij.
- Et quid de cōfessioe facta parte absente ibidem. nu. 42. fo. xxxij.
- Cōfessio facta post tormēta vt valeat qd requirat. in repe. c. quoniā cōtra. sup verb. confessiones. nu. 11. fo. xxvij.
- Confessio facta in tormentis facit semiplenā pbationē. in repe. c. qm̄ 3. super verb. confessiones. nu. 12. fo. xxvij.
- Cōfessio facta parte absente an valeat. in repe. c. quoniā cōtra sup verb. confessiones. nu. 35. fo. xxxj. Et quid de in re canonico. nu. 31. fo. xxxij.
- Cōfessio emanata ad liberā dū nō preiudicat p̄senti. in repe. c. qm̄ contra. sup verb. cōfessioes. nu. 36. fo. xxxj.
- Cōfessio i dubio p̄sumit emanata spōte. i rep. c. qm̄ 3. sup h. p̄f. nu. 14. f. xxvij.
- Confessio matris asserentis tales esse filium suū: vel attestantis de estate: qd operet. in repetitio. c. quoniam cōtra. sup h. testis depositio. nu. 180. fo. lix.
- Cōfessio facta in vltima voluntate an probet. in repe. c. qm̄ 3. sup h. p̄f. confessiones. nu. 46. fo. xxxvj. Et an valeat in p̄iudiciū testātis. vel hereditis. ibi. nume. 47. 48. 49. 50. fo. xxxij.
- Cōfessio facta in causa criminali an infamet. in repe. c. quoniā cōtra. sup h. bo. confessiones. nu. 24. fo. xxx.
- Cōfessio minoris an valeat. i repe. c. quoniā 3. sup h. p̄f. confessiones. nu. 25. fo. xxx.
- Confessio tutoris: curatoris: plati: et alia rumpsonaz habentū legitimā per sonam standi i iudicio: et legitimā ad ministratioē: an noceat dñis. in re. c. qm̄ 3. sup h. p̄f. confessiones. nu. 26. f. xxx.
- Cōfessio facta i actib⁹ pecuniarijs an noceat vel prosit cōfidenti: in repe. c. qm̄ cōtrara sup verb. p̄f. confessiones. nu. 27. et 28. fo. xxx.
- Confessio facta in delictis an valeat. in repe. c. quoniā cōtra. sup h. b. cōfessiones: nu. 9. fo. xxvj.
- Confessio quid dicatur. in repe. c. qm̄ 3. sup verb. cōfessiones. nu. 1. fo. xxvj.
- Confessio debet emanare ex p̄posito. in repe. c. quoniā contra. super verb. confessiones. nume. 2. fo. xxvj.
- Confessio non nocet dicenti verbum iniuriosum: si ipsuz peniteat. in repeti. c. quoniam cōtra. super verb. cōfessiones. nu. 3. fo. xxvj.
- Confessio facta in carcere an valeat in repe. c. quoniam contra. super verb. cōfessiones. nu. 22. fo. xxxix.
- Cōfessus si q̄s fuerit in iudicio se debere mille: an possit iudex p̄cipere: vt illa soluat. in repe. c. qm̄ contra. sup verb. confessiones. nu. 52. fo. 34.
- Cōfessio emanata p̄ errorez potest renocari vsqz ad sententiam. in repetitio. c. quoniā contra. super verbo cōfessiones. nu. 53. fo. eodem.
- Cōfessus de crimine an possit esse testis in repe. c. quoniā contra. super verbo. testimonium depositio. nu. 138. fo. liij.
- Cognitio summaria debiti per iuramentū creditoris sufficit quādo sit missio in possessionez ex p̄i mo decreto. in re. pe. cle. sepe. in h. b. simpliciter. nu. 14. fo. ciiij. Et quid in missione ex secūdo decreto. ibidem. nu. 15.
- Consanguinitas quomodo p̄bet. in repe. c. quoniā contra. super verb. testis depositio. nu. 183. fo. lix.
- Cōsuetudo fori est iusta causa abbreviādi terminum. in repeti. c. quoniā contra. super h. bo. dilationes. nume. 20. fo. xiiij.
- Cōsuetudo d: approbata sine alijs testib⁹ qd vn⁹ approbat⁹ doctor attestat de p̄suetudine. i repe. c. qm̄ cōtra. sup

Alphabeticus index.

- verb. responsiones. nu. 17. fo. xxv.**
Consultor potest reculari tanq̄ suspect⁹
in repe. c. quoniam contra super verb.
recusationes. nu. 5. fo. xliij.
- Continuatio possessionis quō sit pbāda.**
in repe. c. qm̄ cōtra super verb. testius
depositio. nu. 167. fo. lvij.
- Contra cōfessionem de crimine an possit p-**
cedi ad cōdēnationē nulla pcedēte in
q̄stione denūciationis. in repe. c. qm̄
f. sup. hb. cōfessiones. nu. 21. fo. xxxij.
- Contractus factus in carcere an valeat.**
in repe. c. quoniam contra super verb.
confessiones. nu. 22. fo. xxxix.
- Cōtractus qm̄ dicat in scriptis. in repeti.**
c. qm̄ cōtra. sup. verb. instrumentoz
produc. nu. 66. fo. lxx
- Cōtradictio tertij an impediāt executio-**
nem. in repe. c. qm̄ cōtra. in ver. inter-
lo. 2. appel. nu. 70. fo. lxxxij.
- Contrahēs cū forēse an possit facere enz**
detineri qm̄ venit in ciuitatē. i repe. c.
qm̄ f. sup. hb. recusatiōes. nu. 15. f. xv.
- Et quid si tempore contractus debitor**
erat pauperrimus. ibidē. nu. 16.
- Contumax qui habet pro cōfesso si mozi**
tur ante litē cōtestatam: pena nō tran-
sit ad heredē. in repe. c. qm̄ cōtra. sup.
verb. responsiones. nu. 19. fo. xxv.
- Contumax in prima citatione an debeat**
cōdemnari: an expectari trina citatio.
in repeti. c. quoniam contra. in verb.
expense. nu. 33. fo. cj.
- Creditor petēs pecuniaz in libello quam**
mutuauit: si probat de cōfessione: sed
non de mutuo: an succubat. in repe. c.
qm̄ contra. super verb. confessiones.
nume. 34. 2. 38. fo. xxxj. et. xxxij.
- Criminosus an possit eē testis in repe. c.**
qm̄ contra. super verb. testius deposi-
tio. nu. 123. 2. 124. fo. lj.
- De litera. D.**
- Ebtur p̄sumit cōfiteri spe**
future numeratiōis in
mutuo. i repe. c. qm̄ p̄tra
super verb. cōfessiones.
nume. 33. fo. xxxj.
- Defensio qm̄ dicat. i repet.**
c. quoniam contra. super hb. exceptio-
nes. nu. 3. fo. xvij.
- Defensio nō pōt tolli p clausulā: 2 sine fi**
gura iudicij. in repeti. cle. sepe. super
verb. libellus. nu. 16. fo. cix.
- Delegat⁹ solus pōt reculari tāq̄ suspen-**
sus i repe. qm̄ contra. super verb. rea-
cusationes. nu. viij. fo. xv.
- Delegat⁹ de latere existens in p̄vincia**
sua non pōt cām delegare cū inferio-
ne clausule simpliciter de plano. 2c. in
repe. cle. sepe. nu. 3. fo. cij.
- Delegatus potest cognoscere de causa**
vbi vult in repe. c. qm̄ contra. in ver.
interlo. 2. appel. nu. 32. fol. lxxvij.
- Delegationes cāp̄ nō sunt de actis. i**
repe. c. qm̄. nu. 20. fo. liij.
- Delegati possunt sibi eligere locū ad fe-**
rendū sententiā: dummodo locus sit
honestus. in repe. c. qm̄ p̄tra. in verb.
interlo. 2. appel. nu. 31. fo. lxxvij.
- Delictū an possit p̄bari per instrumētū**
in repe. c. qm̄ cōtra. super verb. instru-
mentozū produc. nu. 50. fo. lxxvij.
- Delictum lene qm̄ dicat. in repe. cle. sepe.**
super hb. de plano. nu. 10. 2. 11. fo. cy.
- Denūciator criminis an possit eē testis. i**
repe. c. quoniam cōtra. sup. verb. testius
depositio. nu. 153. fo. liiij.
- Detineri vt quis possit p suspecto quid**
requiratur. in repe. c. qm̄ cōtra: super
verbo. recusationes. nu. 14. fo. xv.
- Dies apposta in p̄mo p̄tocollo an intel-**
ligat̄ repetita in sequentib⁹ in repeti.
c. qm̄ contra. super verb. instrumentozū
produc. nu. 61. fo. lxxx.
- Dies apposta in p̄tocollo an cēseat**
repetita in instrumento inde extracto.
in repe. c. qm̄ contra. sup. verb. instru-
mentozū p̄duc. nu. 57. 2. 58. fo. lxxx.
- Dignitas nulla pōt cōferri stipēdiario. i**
repe. c. qm̄ contra. super hb. testium
depositio. nu. 144. fo. liij.
- Dilatio sc̄da an det̄ sine cause cognitio-**
ne in causis ciuilib⁹ in repe. c. qm̄ f. sup.
verb. dilaciones. nu. 4. 2. 5. fo. xij.
- Dilatio pōt prorogari. in repe. c. qm̄ p̄tra**
super verb. dilatiōes. nu. 21. fo. xliij.
- Dilatio vna pōt dari ad p̄banduz plura**
capitula simul cōpassibilla. i rep. c. qm̄
f. super verb. dilatiōes. nu. 16. fo. xliij.
- Dilatio sc̄da qualiter: et p̄pter qd̄ detur.**

Principalium sententiarum.

In repeti. c. qm̄ cōtra super verb. dilata-
tiones. nu. 13. fo. xliij.
Dilatio qm̄ data est ad pbandum: vt ad
aliud faciendū: cōputant in dilatore
etiā dies feriati in repeti. c. qm̄ contra
super verb. dilataciones. nu. 14. fo. eodez.
Et quid si postea fiat pbatio an valeat
ibidem. nu. 18. fo. xliij.
Dilatio si data est accusato: an accusator
porerit pbare in illa dilatore. i. repeti.
c. qm̄. § sup̄ hb. dilatioes. nu. 8. f. xij.
Dilatio qm̄ datur absenti oportet q̄ inti-
mes per indicē. in repe. c. qm̄ § super
hb. dilatioes. nu. 10. fo. eodem.
Dilatio ois q̄ datur a lege vt statuto nō
requirit ministeriū indicis. i. repeti. c.
qm̄ § sup̄ hb. dilatioes. nu. 11. fo. xliij.
Dilatio nulla expectatoria de se ē perē
prona. in repe. c. qm̄ § sup̄ hb. dilatio
nes. nu. 1. fo. xij. fallit vt ibidez. nu. 9.
Dilatioes quatuor pnt dari in causis pe-
cuniarijs. in repe. c. qm̄ contra. super
verb. dilatioes. nu. 17. fo. xliij.
Dilatioes quot debeāt dari ad pbā. i. in
repe. c. qm̄ p̄tra super verb. dilatio
nes. nu. 2. fol. xij.
Dilatioes an debeāt dari in causis cri-
minalib⁹ in q̄bus nō ingeritur pena
sanguinis. in repeti. c. qm̄ contra super
verb. dilatioes. nu. 3. fo. eodem.
Dilatioes q̄ possint dari ad p̄duciōes
testiū. i. repe. c. qm̄ § sup̄ hb. testiū de
positio. nu. 66. 2. 67. fo. xliij. 2. xliij.
Dilatioes abbreviant i. cā iuminaria si-
ne alia cause cognitione. in repe. cle.
sepe. i. verb. simpliciter. nu. 7. fo. ciiij.
Diluctina semp̄ resoluitur in copulam:
vbicunq; ē eadē ratio in vno extremo
que in alio in repeti. cle. sepe sup̄ hb.
et figura. nu. 2. fo. cvij.
Dol⁹ qm̄ est necesse q̄ p̄bet in reductiōe
ad arbitriū boni viri. in repe. c. qm̄ § i
hb. interlo. 2. appella. nu. 123. fo. xliij.
Domestici q̄ dicant. in repe. c. qm̄ § sup̄
hb. testiū depositio. nu. 101. fo. xlvij.
Dominus an presumat ex possessione. in
repe. c. qm̄ p̄tra super verb. testiū de-
positio. nu. 172. fo. lvij.
Et qualiter deducat. in iudiciū per vias
cōtradictōis ibi. in § si. de claro. 2. qm̄

per viam petiti. ibide. nu. 173.
Dominus quō p̄bet. in repeti. c. qm̄ p̄tra
sup̄ hb. testiū depositio. nu. 161. fol.
lx. 2. nu. 169. fo. lvij.
Donator an possit eē testis p̄ donatorio
in re donata in repe. c. qm̄ p̄tra. super
hb. testiū depositio. nu. 108. fo. xliij.

De litera. E.

Dicitur de testibus est p̄hibi-
to. in repe. c. qm̄ contra super
verb. testium depositio.
nu. 88. fo. xlvj.

Eps potest delegare cunctiq;
clerico non hnti dignitatem vel cano-
nicatum. in repe. c. qm̄ cōtra in verb.
interlo. 2. appella. nu. 11. fo. lxxiij.
Epistola quā absens mittit absenti an p̄-
bet. in repeti. c. qm̄ p̄tra sup̄ hb. instru-
mētoz. p̄duc. nu. 75. 2. 76. fo. lxxij.
Et cetera verbū quid importet. in repeti.
c. qm̄ cōtra. nu. 24. fo. nu.
Excoicat⁹ an possit esse testis. in repe. c.
qm̄ cōtra super verb. testin⁹ de pos-
sio. nu. 134. fo. liij.
Executio sine pot fieri in die feriato ob
necessitatē hoim. in repe. c. qm̄ cōtra
super verb. citatio. nu. 29. fo. xij.
Executio quō fiat in noibus debitoris.
in repe. c. qm̄ cōtra in verb. interlo. 2.
appella. nu. 69. fo. lxxiij.
Executio an videat mādata vbi est mā-
tata cause cognitio. in repe. c. qm̄ § in
hb. interlo. 2. appel. nu. 64. fo. lxxij.
Executio sententie petitur duobus re-
medijs ibidem. nu. 66.
Executor mer⁹ nō pot recusari tanq; in-
spectus. in repeti. c. qm̄ p̄tra super verb.
recusatioes. nu. 4. fo. xliij.
Exēplū nō facit fidē fallit i. repe. c. qm̄ §. in
per hb. instru. p̄duc. nu. 18. 2. 19. f. xliij.
Expēse q̄ veniunt rōne contumacie corā
quo indi. peti possint. in repeti. c. qm̄
contra in verb. expense. nu. 30. fol. c.
Et p̄ qd̄ edictū. ibi. nu. 31. Et qm̄ d̄beāt testi
ci. ibi. nu. 32. Et an possint peti finita i
stātia. ibi. nu. 34. Et an q̄s possit p̄de
nari sine citatiōe. ibi. nu. 35. fo. c. f. c. ij.
Expensariū multipliciter fit mētio i. iure
in repeti. c. quoniam contra. super verb.
expense. nu. 1. fo. xlvij.

Alphabeticus index,

Expressio cause i iudicio generali seu vni
uersali. in repe. c. quonia ptra sup ver
bo: petitiones. nu. 13. fo. xxi.

Exceptio q̄ redarguit suaz de iniquitate
p̄t opponi post iniaz. in repe. c. qm̄ cō
tra sup h̄b. exceptiones. nu. 16. fo. xix.

Exceptio nulla regulariter admittenda
post sententiā. in repe. c. qm̄ cōtra. sup
verb. exceptiones. nu. 12. fo. xviiij.

Exceptio nullitatis qm̄ possit opponi in
rep. c. quonia ptra sup verb. exceptio
nes. nu. 13. fo. xviiij.

Exceptio libelli inepti. p̄t opponi post
sententiā. in repe. c. qm̄ cōtra. sup h̄b.
exceptio. nu. 14. fo. xviiij.

Exceptio negatina nō est pbāda. in repe
ti. c. qm̄ cōtra. nu. 3. fo. j.

Exceptio dz eē noīata 2 specificata. i rep.
c. qm̄ 2. sup h̄b. exceptiōes. nu. 8. f. xviiij.

Et dz exp̄sse 2 noīatiz opponi. ibid. nu. 9.

Exceptio opposita 2 testē an debeat pro
bari: 2 examinari ante q̄ recipiat el^o di
ctū in repe. c. qm̄ cōtra. super verb. tes
tisiū depositio. nu. 80. fo. xlv.

Exceptio recusatiōis dz opponi tate litis
cōtestationē. in repe. c. qm̄ cōtra sup h̄
bo. recusatiōes. nu. 1. fo. xliij.

Et qm̄ possit opponi post litē contestatā.
ibidem. nu. 2. fo. xliij.

Exceptio an sit pponēda i scriptis i repe.
c. qm̄ 2 sup h̄b. exceptiōes. nu. 20. f. xix.

Exceptio req̄rēs altiorē indaginē nō po
test examinari in cā summaria i repe.
cle. sepe in ver. simplr nu. 5. fo. ciiij.

Et qm̄ dicatur exceptio requirens altiorē
indaginē. ibidem. nu. 6.

Exceptio declinatoria iudicij potest opo
poni post litis cōtestationē qm̄ p̄cernit
actuz successus. in repe. cle. sepe. sup
verbo. libellus. nu. 14. fo. cix.

Exceptio nullitatis impedit executionē
sententiē. in repe. c. qm̄ ptra in verb. in
terlo. 2 apella. nu. 7. 2. fo. lxxxiij.

Exceptio perēptoria opposita n̄ p̄t ipe
dire litis cōtestationē. in repe. c. qm̄ cō
tra sup h̄b. exceptiōes nu. 10. fo. xviiij.

Exceptio actiōis qm̄ dicat. in repe. c. qm̄
ptra. sup verb. exceptio. nu. 1. fo. xvij.

Et que exceptio intentionis. ibidē. nu. 2.

Exceptiōis spēs est triplex in repe. c. qm̄

2. sup verb. exceptiōes. nu. 4. fo. xvij.
Exceptiōes nō p̄nt opponi 2 iudicē ordi
nariū: d. nec tolerat i officio in rep. c.
qm̄ 2 in h̄b. in 2. appell. nu. 2. fo. lxxxiij.

De litera. f.

Falsitas aliqua si reperiat i
instrō: an totū instr̄m red
dat falsum. in repe. c. qm̄
2. sup h̄bo instrumentop
produc. nu. 4. 9. fo. lxxvij.

Familiaris an possit esse testis i causa p
dño suo. in repe. c. qm̄ cōtra. sup h̄bo.
testiū depositio. nu. 102. 2. 107. fo. xliij.

Fideiusor an possit esse testis p̄ debito
re principalis. in repe. c. qm̄ ptra sup h̄bo.
testiū depositio. nu. 151. fo. liiij.

Filius p̄t esse testis pro patre in vno ca
su in repe. c. qm̄ cōtra. super verbo. tes
tisiū fides. nu. 9. 4. fo. xlvij.

Filius nō p̄t stare in iudicio sine p̄sen
su patris. in repe. c. quonia ptra. super
ver. confessiones. nu. 5. fo. xxvj.

Fallit in compromisso: ibidē. nu. 6.
Et nisi in actib⁹ precedentibus litis con
testa. ibidem. nu. 7.

Figura quid sit. in repe. cle. sepe. super h̄
bo. 2 figura. nu. 1. fo. cvj.

Filiū nō possunt testificari etiā volētes 2
parētes. in repe. qm̄ ptra falsaz super
verb. testiū depositio. nu. 95. fo. xlvij.

Filiatio qualiter p̄betur. in repe. c. qm̄ 2
sup h̄b. testiū depositio. nu. 178. fo. lix.

Et quo ad patrē ibidē. nu. 179.
Et quid de quasi possessione filiatiōis.
ibidem. nu. 182. fo. eo.

Frater an possit esse testis pro fratre. in
repeti. c. quonia cōtra. super h̄b. testiū
depositio. nu. 92. fo. xlvij.

Fur commisit furtuz lande: 2 cū re furti
ua an fugit cremā: 2 ibi habet rem fur
tuanam: an poterit procedi cōtra eū po
testatem creme. in repetito. c. quonia
cōtra. super verbo cōfessiones. nume.
18. folio. xxvij.

Furiosus qualiter quis probet. in repe.
c. quonia contra. super verbo. testiū
depositio. nume. 174. fo. lviij.

De litera. J.

Principalium sententiarum.

Imbreniatura qualr sit ex
tedēda. in repe. c. qm̄ cō
tra. sup verb. instrōm̄z
pduc. nu. 29. fo. lxxij.

Impeditus p̄ vnuz diē in
p̄mo anno an habeat se
cundū annū. in repe. qm̄ cōtra. in ḡb.
interlo. 2. appel. nu. 94. fo. lxxxvij.

Impedimētū qualiter p̄bet. i. repe. c. qm̄
cōtra. sup ḡb. dilationes. nu. 7. fo. xij.

Impedimētū an p̄betur per iuramētū.
in repetit. c. qm̄ contra. sup verb. dila
tiones. nu. 22. fo. xliij.

Incarceratus qm̄ quis dicat. in repetit. c.
qm̄ contra. super verb. p̄fessiones. nu.
23. fo. xxx.

Incarcerat⁹ an possit esse testis. in repe.
c. qm̄ contra. super verb. testiuꝝ depo
sitiō. nu. 145. fo. liij.

Indicio falsa an vitiet instrumētū. in re
pe. c. qm̄ cōtra super verb. instramen
torū produc. nu. 19. fo. lxxij.

Indicio apposta in p̄mo protocollo no
tarij an intelligatur repetita in sequē
tibus. in repe. c. qm̄ cōtra. sup verb. in
strumentorū produc. nu. 60. fo. lxxix.

Infamis an possit esse testis i. repe. c. quō
niā cōtra. super verb. testiuꝝ depositio.
nu. 115. 129. 2. 131. fo. li.

Infamis ifamia iuris ex ḡne pene q̄s di
catur in repe. c. quoniā p̄tra. sup ḡb.
testiuꝝ depositio. nu. 128. fo. eodem.

Infamis publice nō potest esse testis. in
repe. c. quoniā cōtra. super verb. ex
p̄tiones. nu. 19. fo. xix.

Infamia est duplex. in repet. c. qm̄ ḡ. sup
verbo testiuꝝ depositio. nu. 126. fo. li.

Inimicus capitalis q̄s dicat i. repe. c. qm̄
ḡ. sup ḡb. testiuꝝ deposi. nu. 81. fo. xlvj.

Inimic⁹ an possit eē testis i. repe. c. qm̄ ḡ.
sup ḡb. testiuꝝ deposi. nu. 146. fol. liij.

Iniquitas enidēs que dicatur. in repe. c.
quontam cōtra. nu. 41. fo. vij.

Inquisitio que ponitur in actis non est
de processu. in repe. c. qm̄ cōtra. super
verb. citationes. nu. 2. fo. viij.

Instrū factū a notario q̄ dubitatur esse
notari⁹. an p̄bet. in repet. c. qm̄ ḡ. sup
verbo instrōz pduc. nu. 12. fo. lxxij.

Instrumentū an faciat fidē quo ad extra

ness. in repe. c. quoniā cōtra. sup ḡb.
instrumentoz pduc. nu. 21. fo. lxxij.

Instrumentū debet esse sine villo vicio q̄
procedit cognitio summaria exocula
ta fide. i. repe. c. sepe. in verb. simplr.
nu. 17. fo. ciiij.

Instrumentū an magis probet q̄ priua
ta scriptura cū subscriptione trium te
stiuꝝ. in repe. c. qm̄ cōtra. sup ḡb. instru
mentoz pduc. nu. 83. fo. lxxij.

Instrumentū an possit reprobari per tes
tes. in repe. c. qm̄ contra. super verbo
instrōz pduc. nu. 44. fo. lxxvij.

Instrū extractū de imbreniatura facit
fidē: si illa nō repit. i. repe. c. qm̄ ḡ. sup
verbo. instrōz pduc. nu. 28. fol. lxxij.

Instrumentū faciens mentionē de alio
instrō an probet cōtenta in illo instrō
approbato. in repe. c. qm̄ cōtra super
verb. instrōz pduc. nu. 40. fo. lxxij.

Instrumentū omne publicū an faciat ple
nā fidē. in repe. c. qm̄ cōtra. sup ḡb. ins
trumentoz pduc. nu. 17. fo. lxxij.

Instrumentū amissuz an possit probari p̄
testes in repe. c. qm̄ contra. super ḡb.
instrumentoz pduc. nu. 63. fol. lxx.

Et an tenor instrumētū. ibi. nu. 64.

Instrumenta qm̄ possunt produci i. repe.
c. sepe. super ḡb. libellus. nume. 26.
27. 28. 29. 30. 2. 31. fo. cxi.

Instrumento an sint edēda in iudicio. in
repe. c. qm̄ p̄tra. sup verb. instrumēto
rūz pduc. nu. 57. fo. lxx. Et an cū die 2
cōsaetis in eis apponi. ibi. nu. 68.

Instrumenta vsq̄ ad ḡtū ips̄ possunt pa
duci. in repe. c. qm̄ cōtra. sup verb. in
strōz pduc. nu. 42. 2. 43. fo. lxxij.

Instrū publica q̄ dicant. in repe. c. qm̄ ḡ.
sup verb. instrōz pduc. nu. 9. fo. lxxij.

Instrōzū appellatōne qd̄ cōtineat. in re
pe. c. qm̄ cōtra. sup ḡb. instrōz pduc.
nu. 1. 2. nu. 4. 5. 6. 2. 7. fo. lxxij.

In instrō publico requirant. in repetit. c.
qm̄ contra. super verb. instrumentoz
pduc. nu. 14. fo. lxxij.

In renocatione confessionis an sufficiat
p̄bari. et alr se habere. in repe. c. qm̄
contra. super verbo confessiones. nu.
54. fo. xxxij.

In taxatione expensarū tria debent com

Alphabeticus index

- currere per ordinē. in repe. c. qm̄ p̄tra. in verb. expēse. nu. 11. fo. xcix. Et an de beat. citari aduersarius. ibidē. nu. 12.
- Expēsas q̄s habeat taxare ibi. nu. 13.
- I**ntentionē suā si q̄s p̄batterit p̄ testes: vel excōicationē: vel aliud simile: p̄ diderit acta. nulla est ei dāda dilatio. in repe. c. qm̄ contra. super verb. dilata- tiones. nu. 12. fo. xliij.
- I**nuitus qm̄ quis dicatur trahi i iudicio in repe. c. qm̄ cōtra. super verb. testisū depositio. nu. 10. fo. xxxv.
- I**udex qm̄ cognoscit summarie: de plano sine strepitu: ⁊ figura iudicij: d̄ p̄cedere in scriptis: ⁊ oīa acta debēt i feri ptis fieri. i repe. c. qm̄ p̄. nu. 25. fo. liij.
- I**udex ordinarius nō pōt recusari vt sa- spect^o de iure civili. in repe. c. qm̄ cō- tra. sup. verb. recusatiōes. nu. 7. f. xv. Et etiam de iur. canonico. ibi. nu. 10.
- I**udex excōicatus non pōt interponere decretum alienationi mulierum: aut minorū. in repe. c. qm̄ contra. sup. p̄bo exceptiones. nu. 17. fo. xix.
- I**udex vt debeat dare primā dilationem que requirent in prima lenti cause co- gnitione. in repeti. c. qm̄ p̄tra. sup. ver- bo. dilaciones. nu. 6. fo. xij.
- I**udex pōt citare forēsem existētem i suo territorio. in repetitio. c. qm̄ cōtra. su- per verbo citaciones. nu. 13. fo. x.
- I**udex ex officio suo pōt litigātes interro- gare etiā post cōcōsionē in causa. in repe. c. qm̄ cōtra. nu. 37. fo. v.
- I**udex pōt cōpellere rusticūz corā se ius petentē: q̄ nescit ius suū dicere accipe re pcuratorē. i rep. c. qm̄ p̄. nu. 39. f. vi.
- I**udex an teneat reddi facere instrumē- tū mandari productum in iudicio. in repe. c. qm̄ cōtra. nu. 21. fo. liij.
- I**udex pōt producere testes in criminali bus pte nō iustate. in repe. c. qm̄ p̄tra. sup. p̄b. testisū depositio. nu. 12. f. xxxvj.
- I**udex d̄z summarie cognoscere: vbi ali- quis citat ⁊ cōuenit in aliquo loco rō ne h̄ctus vel delicti in quo q̄s als nō poterat cōueniri: si cōuentus excipiat se ibi nō cōtrauisse. in repe. c. qm̄ p̄tra. super verb. citatiōes. nu. 23. fo. xi.
- I**udex pōt p̄pellere testē: vt aliq̄d addat vel aliud deponat etiā post publica- tas attestatiōes. in repe. c. qm̄ p̄tra. su- per p̄b. testisū depositio. nu. 55. fo. xliij.
- Et pōt re^o itez examinare. ibi. nu. 56.
- I**udex an possit delegare iuramentū dese- renduz testis noie i suo. in repe. c. qm̄ p̄. sup. p̄b. testisū depositio. nu. 17. fo. xxxvj.
- Et an possit committere examinationes testium. ibidem nu. 19.
- I**udex si nō cōdēnauit victū in interlocu- toria pōt eū cōdēnare in diffinitiuā. in repe. c. qm̄ contra. in verb. expēse. nu. 21. fo. c.
- I**udex qm̄ fert iuriam in dubio refert se ad acta. in repe. c. qm̄ cōtra. in verb. in- terlo. ⁊ appel. nu. 43. fo. lxxix.
- I**udex an possit abbreviare iuramentū qui ponit i quacūq; citatiōe. in repe. c. qm̄ cōtra. sup. verb. citatiōes. nu. 17. fo. x.
- I**udex an teneat ad reficiēdas expensas inquisito qui fuit absolutus in repe. c. qm̄ p̄. in verb. expense. nu. 37. fo. cū.
- I**udex an possit recusari tanq̄ suspect^o si altera pars locuta est ad eius aūrē. in repe. c. qm̄ cōtra. sup. verbo recusa- tiones. nu. 20. fo. xvij.
- I**udex an possit sibi reservare condēna- tionem expensarū. in repe. c. qm̄ p̄tra. in verbo expense. nu. 10. fo. xcix.
- I**udex debet solū taxare expēsas factas nō faciendas. in repeti. c. qm̄ cōtra. in verbo expense. nu. 26. fo. cj.
- I**udex a quo appellatur nō tenet defer- re appellatiōi qm̄ iura est lata p̄pter cōfessionem. in repe. c. qm̄ contra. sup. verb. cōfessiones. nu. 13. fo. xxvij.
- I**udex an possit esse testis. in repeti. c. qm̄ contra. in p̄bo testisū. depositio. nu. me. 11. 4. fo. xli.
- I**udex pōt ex p̄bo officio interrogare par- tē in q̄cūq; parte iudicij. in repetitiōe clemē. sepe. sup. p̄b. libell^o. nu. 32. f. cxi.
- Limita vt n̄ame. 3. 4.
- Et quandoq; ad instantiā partis. ibidē nu. 33. et. 36. fo. eodem.
- Et potest tunc deferre iuramentū. ibi dem nu. 35. fo. eodem.
- I**udex appellatiōis si p̄firmet iuriam latā per iudicē cause p̄cipalis: q̄s mada- bit eam executioni. in repe. c. qm̄ p̄. in

Principalium sententiarum.

- verbo interlo. 7 appella. nume. 141. 7
142. fo. xcvi.
- J**udex appellationis q̄sio debeat pronū-
ciare. ibidem. nume. 143. 7. 144. fo.
llo. xcviij.
- J**udex si tulit sententiā 7 absoluit victuz
ab expensis. an tenebit talis absolu-
tio. in repetitio. c. quoniam cōtra. sup
verbo expēse. nu. 14. fo. xcix. Et quid
si nō absoluit: nec p̄dēnauit. ibidē. nu.
15. Et quid si dicat in sententia victuz
victori condēnamns in expēsis. ibidē.
nu. 16. 7. 17. fo. xcix. 7. c.
- J**udex nō cōdēnauit victi in expēsis: an
victor poterit appellare. i repe. c. qm̄
cōtra. in verb. expense. nu. 20. fo. c.
- J**udex quis debeat cognoscere de eā su-
spitionis. in repetitio. c. qm̄ cōtra. sup
h̄bo recusationes. nu. 21. fo. xcviij.
- J**udex an possit pro parte condēnare et
pro parte absoluerē. in repet. c. qm̄ 3. in
h̄bo. interlo. 7 appel. nu. 61. fo. lxxxij.
- Et an possit ereq̄ suā sniaz ibi. nu. 62.
Et an sniam alterius nu. 65. fo. lxxxij.
- J**udex appellatiōis an possit inhibere in
dici a q̄ ne pcedat. vel ne aliqd̄ noui
attēret. in repe. c. qm̄ cōtra. in verb. in-
terlo. 7 appel. nu. 128. 7. 129. fo. xciiij.
- J**udex nō p̄t reuocare suā diffinitiuam
sniam. in repe. c. qm̄ cōtra. in h̄bo in-
terlo. 7 appel. nu. 45. fo. lxxxix. Limita
vt nu. 60. fo. lxxxij. Et an interlocu-
tiō. ibi. nu. 46. 47. 48. 49. 7. 50.
- Et quot vicib⁹ poterit reuocare. nu.
51. fo. lxxx. Et an poterit reuocare ab-
sentibus partibus. ibi. nu. 52.
- J**udex si faciat p̄ceptū de soluēdo infra
decē dies cōstēt debiti: talis snia est
interlocutoria. ibi. nu. 53. fo. lxxx. Et si
fert sniam diffinitiuā q̄ est nulla. an
possit iterum pronūtiare. ibi. nu. 54.
7. 55. Et si p̄nūtiat an possit superior
adiri. ibi. nu. 56.
- J**udex an possit sibi assumere iuriscōsul-
tum consultorem in reperi. c. qm̄ con-
tra. super h̄bo interlo. 7 appel. nu.
25. fo. lxxxvi.
- J**udex an possit interpretare suam sniaz
ibidem. nu. 26. Et an sniam predeces-
soris sui. ibidem. nu. 27.
- J**udex si dicat mihi videt q̄ titi⁹ debeat
decem seio: talis snia valet. in repe. c.
quoniam contra. in verbo. interlo. 7
7 appellationes. nu. 28. fo. lxxxvi.
- J**udex potest compellere debitore ex eq̄-
tate respondere. an scriptura p̄nata
p̄ducta sit de manu sua. in repe. c. qm̄
contra. super verbo instrumentorum
p̄duc. nu. 81. fo. lxxxij. Et potest cōpel-
lere debitorem propria manu scribere:
vt ex hac scriptura faciat cōpara-
tionem. ibidem. nu. 81.
- J**udex qm̄ fert sniaz debet sedere in tribu-
nali loco maiorum suorum. in repeti.
c. qm̄ contra. in verbo. interlo. 7 appel-
la. nu. 21. fo. lxxx. Et quid si timet par-
tem. nu. 22. fo. lxxxvi.
- J**udex potest p̄ferre sniam per h̄ba sin-
gularis numeri. in repe. c. contra. sup
verbo. interlo. 7 appel. nu. 17. fo. lxxxv.
- J**udex si pronūtiat se cōpetentē vel incō-
petentem. an possit appellari in repe.
c. qm̄ cōtra. in verb. interlo. 7 appella.
nu. 108. fo. xcij.
- J**udex appellatiōis potest cognosceſ de
causa vbi vult. in repe. c. qm̄ 3. in ver-
bo interlo. 7 appel. nu. 32. fo. lxxxviij.
- J**udex an deat inspedere interposita ap-
pellatione a carceratione. in reperi. c.
quoniam contra. in verb. interlo. 7 ap-
pel. nu. 107. fo. xcij.
- J**udex delegatus si esset infamis. nō op-
ponat sibi exceptio nō potest se excu-
sare allegando se infamē. in reperi. c.
qm̄ contra. in verb. interlo. 7 appella.
nu. 3. fo. lxxxij.
- J**udices q̄ non p̄nt esse. in repet. c. qm̄ 3.
sup verbo. interlo. 7 app. nu. 1. fo. lxxxij.
- J**udici soli an credat. in repe. c. qm̄ cōtra.
nu. 30. fo. iiij.
- J**udicium vniuersale quid dicatur in re-
pe. c. qm̄ contra. super verbo petitio-
nes. nu. 15. 7. 16. fo. xxxi.
- J**udicium possessoriū est summariū quo
ad res: nō quo ad actores. in repe. de.
sepe. in verb. sumpr. nu. 12. fo. ciiij.
- J**uramentum testis an debeat interue-
nire in depositione an post. in repe. c.
qm̄ contra. super verbo testinz depo-
sitiō. nu. 6. fo. xxxv.

Alphabeticus index

Juramentum calunie est introductu ad publicam utilitate in repetio. c. quoniam contra. super verbo testiu depo sitio. nn. 2. fo. eodem.

Juramentu qualiter debeat deferri testi in repe. c. qm contra. super verb. testiu depositio. nu. 3. fo. xxxv.

Juramentu de calunia non potest expse remitti per cosensum partiu. in repe. c. qm contra. nn. 4. 5. fo. vij.

Juramentu est introductu de inregenti anteq esset ins posituuz. in repe. cle. sepe. nu. 5. fo. ciiij.

Juramentu de calunia an excuset a code natione expensarum. in repe. c. qm contra. in verb. expense. nu. 8. fo. xvij.

Jurisdicatio delegati ppetuatur p sola citatione. in repe. c. qm p. nu. 2. 8. fo. iij.

Jurisdicatio pvenit ex sola citatione. i repe. c. qm contra. nn. 2. 9. fo. eodem.

De littera. L.

Legatus an possit esse testis in testio. in repe. c. qm contra. sup hb. testiu depo sitio. nn. 11. 8. fo. l.

Lesio enormis q dicitur in repe. c. qm contra. in hb. iterlo. 2 appella. nu. 12. 4. fo. xcij.

Lex generaliter. C. de non nu. pecn. qso intelligat. in repe. c. qm ptra. sup hb. instruz pductiones. nn. 6. 5. fo. lxx.

Libellus debet ita formari q cocndat. in repe. c. qm contra. sup verb. petitiones. nu. 10. fo. 20.

Libellus cu duab' prepositionib' an pcedat. in repe. c. qm contra. super verb petitiones. nu. 11. fo. eodem.

Libellus peto tale fundu qui fuit mens pcedit. in repe. c. qm contra. sup verb. petitiones. nu. 12. fo. eo.

Libellus est dupl. x. in repe. c. qm contra. in per verb. petitiones. nn. 1. fo. xix.

In libello pnetionali duo requirunt. i repe. c. qm p. sup hb. petito. nu. 2. 1. eo.

Libellus in actioe reali an debeat habere cam proximam. 2 an remotam. i repe. c. qm p. sup ver. petito. nu. 3. fo. xx.

Et qd in actioe psonali. ibi. nu. 4.

Libellu quo formet i actioe reali. ibi. n. 5.

Et quo in actioe psonali. nn. 6. fo. eod.

Et quo in rei veditioe. ibidē nu. 8.
Et qd debeat apponi i libello. ibi. n. 9.
Libellus incert' no procedit si opponat in repe. c. qm contra. super verb. petitiones. nu. 2. 4. fo. xxiij. procedit in super accessoris. ibidem. nu. 2. 5.

Libellus an sit de processa. in repe. c. qm contra. super verbo petitiones. nume. 26. fo. eodem.

Libellus qui dat iudici no est de processa. in repe. c. qm contra super verbo citationes. nu. 2. fo. viij.

Libellus an sit porrigendus in scriptis. i repe. c. qm contra. super verb. petitiones. nume. 18. 2. 19. fo. xxi. Et an sit de substantia iudicū. ibi. nu. 20.

Libellus an cocndat si quis narrat qlliter quis pmiserit. x. 2 no dicat ex qua causa. in repe. c. qm contra. sup hb. cofessioes. nu. 4. 1. fo. xxxij.

Libellus peto tunc coghad. soluedu an procedat. in repe. cle. sepe. super verbo libellus. nu. 8. fo. cvij.

Libellus non est necessarius in ca appellationis ab interlocutoria. in repe. cle. sepe. super verbo libellus. nu. 9. fo. eo.

Libellus est necessarius regulariter in causis. in repe. cle. sepe. super verbo libellus. nu. 1. fo. cvj. Et an possit remitti ex conventionione partiu. ibi. nu. 2.

Libellus peto fundu cu fructibus percepris 2 percipiendis pcedit. in repe. c. qm contra. in verb. interlo. 2 appella. nu. 4. 4. fo. lxxix.

Libellus debet offerri plene ordinatus vbi proceditur summarie. i repe. cle. sepe. in verbo simplr. nu. 2. fo. ciiij.

Libellus potest offerri die feriato in honore dei etia in causis in quib' pceditur fm ordine iuris in repe. cle. sepe. in verb. de plano. nu. 12. fo. cvj.

Limita vt ibidem. nu. 13.

Libellus est necessarius vbi ca cognoscitur de plano. in repetitio. clemen. sepe. super verbo de plano. numero. 4. folio. cv.

Libellus incertus toleratur. in repe. c. quoniam contra. in verbo interlo. 2 appella. nu. 4. 1. fo. lxxvij.

Libelli si reperiantur diversi cui sit scia

Principalium sententiarum.

dam. in repe. c. quonia cōtra sup h̄bo
petitiones. nu. 23. fo. xxiij.
In libello nō debet quis facere mētionēz
de inre aduersarij. i repe. c. quonia cō
tra. sup verb. petitiones. nu. 29. fo. eo.
Et sufficit p̄cludere s̄m in s̄ p̄mne. ibidē
nu. 30. Et an i libello poterit aliqd̄ i ad
di vel emendari. ibidē. nu. 31. fo. xxiij.
Libellus nō est necessarius in notorijs.
in repe. c. qm̄ cōtra. sup verbo: petitiō
nes. nu. 32. fo. eodem.

Libet rationū an faciat plenā p̄bationē.
in repe. c. quonia cōtra. super h̄bo in
strumētōz. p̄duc. nu. 74. fo. lxxj.
Litis cōtestatio an req̄rat in appellatio
ne. in repe. c. quonia cōtra. in h̄bo iter
lo. 3. appel. nu. 140. fo. xcvj.
Litis cōtestatio req̄rit vbi causa est s̄m
maria. in repe. cle. spe. sup h̄b. simpli
citer. nu. 3. fo. ciiij.

Literon cōtestata an possit p̄cedi ad dif
finitivā. in repe. cle. sepe. sup verb. li
bellus. nu. 10. fo. eo. Et in quib⁹. ibidē.
nume. ii.
Lingator alter si p̄ducat testes p̄bato
rios: nō p̄cedit nisi vna reprobatio: ex
parte alteri⁹. in repe. c. quonia p̄tra. su
p verbo testium fides. nu. 83. fo. xlvj.

C De litera. x.
Aritus si cōfiteat se habuiss̄
se centū ex causa mutui
vel causa dotis ab uxore
sua. 2 ita iurat: an m̄lier
poterit repetere p̄textu
cōfessionis. i repe. c. qm̄
contra. super verbo confessiones. nu.
51. fo. xxxiiij.

Mētionē faciēs de aliq̄ instrō an teneat
illud icōtinētī exhibere anteq̄ audia
tur. in repe. c. qm̄ cōtra. super verb.
instrōz. p̄duc. nu. 41. fo. lxxj.

Mercenarius an possit esse testis p̄ dño
suo. in repe. c. qm̄ cōtra. super verb.
testiū depositiones. nu. 104. fo. xlix.

Minoz. xiiij. annis. an possit esse testis. i
repe. c. quonia cōtra. sup h̄b. testiūz
depositio. nu. 142. fo. liij.

Monachi nō p̄nt eē testes sine licētia su
perioris. in repe. c. qm̄ cōtra. super h̄
bo testiū depo sitio. nu. 150. fo. liij.

Mors alienius qualiter p̄betur. in repe
ti. c. quonia cōtra. super verb. testium
fides. nu. 185. 2. 186. fo. lxx.
Mulieres nō possunt trahi ad iudiciū: vt
iurent: et deponant dictuz suum. in re
peti. c. qm̄ cōtra. super verb. testium
depositio. nu. 9. fo. xxxv.
Mulier an possit esse testis. in repe. c. qm̄
contra. super verb. testium depositio.
nu. 140. 2. 141. fo. liij.

C De litera. n.
Esans nō habet necesse p̄
bare id qd̄ negat. i repe
ti. c. qm̄ p̄tra. nu. 4. fo. j.
Negativa mera 2 simplex
nō est p̄babilis: nisi sit
cōstanta sensui. in repe
ti. c. quonia cōtra. nu. 9. fo. ij.

Et qd̄ de negativa non simplici. ibidem
nume. 10.

Negativa simplex 2 pura q̄re nō possit p̄
bari. in repe. c. qm̄ cōtra. nu. 5. fo. j.
Negativa triplex est species. i repe. c. qm̄
cōtra. nu. 6. fo. ij.

Negativa simpliciter est duplex. i repe
ti. c. quoniaz cōtra falsuz. nu. 7. fo. ij.

Negativa nō potest probari. nisi sit coar
tata loco 2 tempore. i repe. c. qm̄ p̄tra
sup verb. testiūz de pos. nu. 190. fo. lx.

Negativa: p̄posita pro fundamēto inten
tionis semp̄ d̄z p̄bari p̄ p̄ponētem. in
repe. c. qm̄ cōtra: sup h̄bo testiū depo
sitiō. nu. 45. fo. xl.

Negativa coartata loco 2 tpe an sit p̄ba
bilis. i repe. c. quonia cōtra. nu. 13. f. ij.

Negativa qualiter p̄bet. in repe. c. qm̄
cōtra. nu. 14. fo. ij.

Negativam iuris quis debeat p̄bare.
in repe. c. quonia cōtra. nu. 11. fo. ij.
Et qd̄ de negativa qualitatis. ibidez.
nu. 12. fo. ij.

Negligentia alienius quō p̄betur. in re
pe. c. qm̄. cōtra. super verb. testiū fides
nu. 178. 188. 2. 189. fo. lx.

Notari⁹ si dicat talis testis iuratus de
ponit: an tale instrūz p̄bet iternerisse
iuramētū. i rep. c. qm̄ p̄tra. nu. 49. f. viij.

Et qd̄ si dicat i instrumēto q̄ mulier fuit
certiorata de bñficio velleant. ibidē.
nu. 52. fo. viij.

Alphabeticus index.

- N**otarius examinatus testium potest recitari tanquam suspectus in re. c. qm̄ 3. sup̄ h̄bo. recitationes. nn. 6. fo. xliij.
- N**otari⁹ an possit cācellare imbreniatu-
rā postquam reddidit instrumentū q̄d extra
rit parti. in re. c. qm̄ cōtra. sup̄ verb.
instrumentorū p̄duc. nn. 30. fo. lxiiij.
- E**t qm̄ dat copiaz in s̄si an debeat tunc ci-
tari aduersari⁹. ibi. nu. 31. Et an tenes
nr̄ d̄ falso si nō vult edere copiaz. ibid.
num. 33. Et qd̄ si dicit se nō recordari
fuisse rogatū. ibidē. nume. 34.
- E**t debet esse cautus qm̄ mulieres cōtra-
hūt: ne omittat scribere qualiter mu-
lier fuerit certiorata de beneficio vel
leia. nume. 35. fo. lxx.
- N**otarius an possit corrigere suam erro-
rem. ibidē. nu. 36. Et an possit de p̄ se
corrigere. ibidē. nu. 37. fo. eo.
- N**otari⁹ an debeat p̄ficere instrū ad in-
stantiā vnus partis tm̄: v̄l req̄rat cō-
sentus ambarū partiū. in re. c. qm̄
3. sup̄ h̄b. instr̄oz. p̄duc. nn. 22. f. lxiiij.
- E**t quib⁹ debeat extrahere instrumētū
de imbreniatu sua. ibidē. nu. 23.
- E**t an possit alij cōmittere extrahenduz.
ibidem. nu. 24. 25. 26.
- N**otarius an numeret in testib⁹: si ex for-
ma statuti vel alterius iuris in instru-
mēto requiratur certus numerus te-
stium. i. re. c. qm̄ cōtra. sup̄ verb. instru-
mentoz. p̄duc. nu. 48. fo. lxviij.
- N**otarius si dicat i instr̄o: talis cōfessus
fuit habuisse et recepit. x. a petro dā-
te et solente per ista h̄ba nō p̄batur
numeratio. in. c. qm̄ p̄tra. sup̄ h̄b. con-
fessiones. nu. 39. fo. xxxij.
- N**otarius q̄ examinat testes debet scri-
bere: q̄ iuramētū delatū fuit tactis
scripturis. in re. c. qm̄ 3. sup̄ verb.
testium depositio. nu. 4. fo. xxxv.
- N**otarius cōsciens imbreniatu de
alio cōtractu an possit puniri d̄ fal-
so. si nō reperiat apud eum. in re. c.
qm̄ cōtra. sup̄ verbo instrumentorū
p̄duc. nume. 20. fo. lxiiij.
- N**otari⁹ scripsit testim̄ testatois existēte
in periculo mortis. et cepit publicare
testamētū p̄sentib⁹ testib⁹ antequam no-
tarius finierit mortu⁹ est testator: an
valeat tale testamētū. in repetitōe. c.
qm̄ p̄tra. sup̄ verbo instrumentorū
p̄duc. nn. 51. 2. fo. lxviij.
- N**otarium quē esse quomodo probetur.
in re. c. qm̄ cōtra. sup̄ h̄bo instru-
mentorū p̄duc. nume. 23. fo. lxij.
- N**ullitas qualiter introducat. in repeti-
tōe. c. qm̄ cōtra. in verb. interlo. et appella.
nume. 75. fo. xliij.
- N**ullitas et iniustitia si opponant cōtra
sententiā: an poterit postea dici de nul-
litate. nu. 76. 2. 77. fo. lxviiij. et lxxv.
- E**t qualiter dicat tūc nullitas atten-
tari. ibidē. nu. 78. fo. lxxv.
- N**untius pot̄ facere relationē quacūq̄
die. in re. c. qm̄ cōtra. sup̄ verbo ci-
tationes. nu. 28. fo. xij.

De litera. O.

Omnis an possit aliquid cōtra
personas testium i re. p. c.
qm̄ cōtra. sup̄ h̄b. testium
depositio. nu. 76. fo. xlv.

Opinio doctoris distinguit
tis semp̄ est tenēda. quā

do sua distinctio est vera. i. repeti. cle.
sepe. sup̄ h̄bo: libellus. nu. 25. fo. cx.

Opinio quorūcūq̄ est inter legistas su-
p̄ vno articulo debem⁹ stare decisione
iuris canonici. in re. c. qm̄ 3. sup̄ verb.
testium depositio. nu. 61. fo. xiiij.

Opponens exceptionē non videtur fa-
teri de intentione aduersarij. in repeti-
tōe. c. qm̄ 3. sup̄ h̄. exceptōes. nu. 7. f. xvij.

Opponi q̄liet debeat ad merita cāe. i. re-
pe. c. qm̄ cōtra. sup̄ verb. exceptiones.
nu. 11. fo. xvij.

Opponi an possit cōtra personas. testium
post publicatas attestaciones. i. re. p.
c. quoniā contra. sup̄ verbo. testium de-
positio. nu. 77. fo. xlv.

Et quid si testis dixit aliquid in fauorē
reus protestatus: an proderit illi: qui est
protestatus. ibidē. nu. 78.

Opponitur quādo contra personas tes-
tium debet opponi specificē. ibidē. nu.
79. fo. eodem.

Ordinarius pot̄ recusari tanquam suspect⁹
ratione p̄cedentis aduocationis. in
repeti. c. quoniā contra. sup̄ verbo.
recitationes. nu. 9. fo. xv.

Principalium sententiarum.

Oido in sententia quid operetur. in repe.
c. quoniam contra. in verbo interloqu.
& appel. nu. 34. 35. 2. 36. fo. lxxvii.

De litera. p.

Arentes an possint esse testes
pro filiis. in repeti. c. quoniam
contra. super verbo.
testium fides. nu. 92. 2. 93.
fo. lxxvii.

Pars adversa an debeat citari: ut iter sit
iuramento testium. in repeti. c. quoniam
contra. super verbo testium depositio. nu.
13. fo. lxxvi.

Pars non potest interrogare adversarium
suum coram iudice. in repe. c. quoniam
contra. nu. 38. fo. v.

Partes an debent esse presentes examina-
tioni testium. in repe. c. quoniam contra super
verbo testium depositio. nu. 18. fo. lxxvi.

Pater meus emit fundus: quem lego tunc pos-
sedi postea deperdita sunt ista: quomodo
potero probare dominum. in repe. c. quoniam contra.
super verbo testium deponitio. nu. 171. fo. lxxvii.

Pater spiritualis potest esse testis pro filio spi-
rituali. in repe. c. quoniam contra. super verbo
testium depositio. nu. 97. fo. lxxvii.

Pater an possit esse testis. in repe. c. quoniam
contra. super verbo testium de-
positiones. nu. 148. fo. liii.

Pena apposita in iustro non producentem fal-
sa instrumta: non habet locum in producere falsos
testes: in repe. c. quoniam contra. super verbo
producentem. nu. 3. fo. lxxi.

Peritrus an possit esse testis in repeti. c.
quoniam contra. super verbo: testium
deponitio. nu. 135. 2. 137. fo. liii.

Per estimus quod quis habet in comu-
ni non probatur possessio: neque dominus. in
repe. c. quoniam contra. super verbo te-
stim depositio. nu. 165. fo. lxxvii.

Perfenerare quando quis dicatur in co-
fessione. in repe. c. quoniam contra. super verbo
confessiones. nu. 10. fo. lxxvii.

Persona quilibet an possit trahi ad indi-
cium: ut compellatur iurare: et redde-
re testimonium. in repeti. c. quoniam
contra. super verbo. testium depositio.
nu. 8. fo. lxxv.

Personae quae repellantur a testimonio. in re-
peti. c. quoniam contra. super verbo testium de-

positio. nu. 87. fo. lxxvii.

Petens reductionem ad arbitrium boni
virii an possit iustificare suam reductionem
et noniam probationibus in repe-
ti. c. quoniam contra. in verbo interlo-
& appel. nu. 122. fo. lxxvii.

Petitio ubi conclusio est inepta an proce-
dat. in repe. cle. sepe. super verbo libel-
lus. nu. 7. fo. cvii.

Petitio qualis qualis non potest omitti.
in repeti. clem. sepe. super verbo li-
bellus. nu. 3. fo. cvii.

Et quomodo differat a libello. ibi. nu. 4.

Petit aliquis suum debitorem debere de-
tineri: quam suspectum habet: nunquam
stabitur suo iuramento. in repe. c. quoniam
contra. super verbo. recusationes
num. 13. fo. xv.

Planus quid dicatur. in repetitio. clem.
sepe. super verbo de plano. numero.
1. folio. cv.

Et quid importet verbum de plano.
ibidem. nu. 2. et. 3.

Ponens et faciens positionem dicit con-
fiteri id quod ponit in repeti. c. quoniam
contra. nu. 34. fo. v.

Positio et libellus quomodo differant. in
repeti. c. quoniam contra. super verbo
responsiones. nu. 4. fo. lxxvii.

Et quid dicatur positio: ibidem. nu. 5.

Positio impertinens quae dicatur in re-
peti. c. quoniam contra. super verbo re-
sponsiones. nu. 6. fo. eo.

Positio una quae est facta in causa principali
non debet fieri eadem positio in cau-
sa appellationis. in repeti. c. quoniam contra. super
verbo. responsiones. nu. 12. fo. eo.

Positiones ad quod fiant. in repeti. c. quoniam
contra. nu. 35. fo. v.

Positiones quomodo differant ab inter-
rogationibus. in repe. c. quoniam contra. super
verbo. responsiones. nu. 1. fo. lxxvii.

Positiones non possunt fieri de his quae con-
tinentur in libello. in repe. c. quoniam contra. super
verbo petitiones. nu. 21. fol. lxxvii.

Positioni impertinenti non est respondendum
in repeti. c. quoniam contra. nu. 36. fo. v.

Possessio quomodo probetur. in repeti. c.
quoniam contra. super verbo. testium
deponitio. nu. 162. fo. lxxvii.

Alphabeticus index.

- Et** quomodo cōtra tertii. ibidē. nu. 163.
Et an presumatur ibi. nu. 166. fo. lvij.
Potest verbus importat necessitatē: quādo ei preponit negatina. i repe. c. qm̄ 3. sup. hb. dilationes nu. 23. fol. xiiij.
Preceptū factū nulla precedente citatio ne an valeat. in repe. c. qm̄. cōtra sup. verb. citationes. nu. 21. fo. xj.
Prescriptio decem annorum quomodo probetur: in repe. c. qm̄ 3. sup. verbo. testis depositio. nu. 168. fo. lvij.
Presumptio an fiat pro sententiā iudicis. in repe. c. qm̄ cōtra. nume. 40. fol. vj. r nu. 46. fo. vij.
Presens an debeat citari. in repe. ca. qm̄ 2. tra. sup. ver. citationes. nu. 3. fo. viij.
Princeps si delegat meram executionē: an delegatus possit cognoscere. in repe. c. qm̄ contra. in verbo. interlo. et appella. nu. 63. fo. lxxxj.
Princeps sol⁹ pōt delegare cām cū in sententia clausula simplr de plano &c. in repe. cle. sepe. nu. 2. fo. clj.
Princeps si mādatur procedi summarie: et procedatur seruatō iuris ordine: valebit processus. in repe. cle. sepe. in verb. simpliciter. nu. 18. fo. ciij.
Princeps non pōt pretendere ignorantiā i repe. c. qm̄ cōtra. super verbo. dilationes. nu. 15. fo. xij.
Probatio cui incumbit: negāti: vel aduersario. in repe. c. qm̄ cōtra. nu. 8. fo. ij.
Probatio plena ē necessaria vbi pcedit appōsita clausula simplr &c. i repeti. cle. sepe. nu. 4. fo. ciij.
Probatio p iuramentū sufficit si i cā sumaria nō tractet de p̄iudicio alteri⁹ i re. cle. sepe. i h. simpliciter. nu. 9. f. ciij.
Et quando requiratur soluz semiplena. ibidem. nu. 10.
Et quando plena ibidem. nu. 11. r. 13.
Probatio an admittat post p̄clusionē in cā in repe. c. qm̄ 2. tra. super verbo. testis depositio. nu. 98. fo. xliij.
Probatio s̄ proximitate preferit. in repe. c. qm̄ cōtra. super verbo. testis depositio. nu. 181. fo. lix.
Probationes sup capitulis atiqnis canse principalis an admittant in causa appellationis. in rep. c. qm̄ cōtra. sup. verb. testis depositio. nu. 60. fo. xlij.
Procedi an possit in causis ordinarijs in ferijs ob necessitatē hoim. i repe. cle. sepe. sup. ver. libell⁹. nu. 12. r. 13. fo. cij.
Procedi potest de plano in causis leuibus sine citilibus: siue criminalibus. in repeti. cle. sepe. in verbo. s̄ plano. nu. 9. folio. cv.
Processus agitatus per indices recusatum post recusationem de eo factam valet: r tenet: si nō appelletur. in repeti. c. qm̄ contra. nu. 32. fo. v.
Processus an possit fieri sine citatione si pars est presens in iudicio. in repe. c. quoniam cōtra. super verbo. petitiones. nu. 27. fo. xxij.
Procurator an possit eē testis p clientulo suo. in repe. c. qm̄ cōtra. sup. verb. testis depositio. nu. 111. et. 112. fo. xliij.
Pro confesso habetur nō respondēs pōstitioni: in repe. c. qm̄ cōtra. super verbo. respōsiones. nu. 21. fo. xxv.
Prohibitoris qd dicat. i repe. c. qm̄ 2. tra. sup. verb. testis fides. nu. 89. fo. xliij.
Promittēs cui iuramento soluere ad certū terminū. si nō soluerit: r post terminum offerat se paratum soluere: vel soluat: nō est periturnus. i repe. c. quoniam contra. super verbo. testium depositio. nu. 136. fo. lōj.
Protestās 2. tra aduersarij in iudicio an teneatur. in repeti. c. qm̄ 2. tra. sup. verbo. instr. p̄duc. nu. 53. fo. lxxvij.
Protestatio nō semper necesse est. q̄ fiat in scriptis. in repeti. c. qm̄ cōtra. in hb. interlo. r appella. nu. 20. fo. lxxvij.
Protocollum an faciat fides: in repeti. c. quoniam contra. super verbo. instrumentoz. p̄duc. nu. 27. fo. lxxij.
Protocollo statim quando apparet dubietas inter protocollū r instrumentum extensum. in repe. c. quoniam contra. nu. 22. fo. iij.
Proxenetā an possit eē testis sup cōtra: cū i quo fuit mediator. i repe. c. quoniam contra. super verbo. testium depositio. nu. 119. fo. l. i.
Publicatio sola testis an repellata p̄ductiōe testis in repe. c. qm̄ cōtra. sup. verb. testis depo. nu. 65. fo. xliij.

Principalium sententiarum.

Effectus hz vim copule. in repe. cle. sepe.
sup verb. 2 figura. nu. 7. fo. cvij.
puniti qd nō pōt de falso: si ex falso ne-
mo ledit. in repe. c. qm̄ p̄tra. sup verb.
testiū de poss. nu. 35. fo. xxxix.

De litera. R.

Ariones quas | quotidie faci-
unt artifices an sint edē
de. in re. c. qm̄ contra. su-
per ꝑb. Instozum pdue.
nu. 71. fo. lxxj.

Reconētio qm̄ debeat fieri. in re. cle. sepe.
sup ver. libell. nu. 20. 21. 22. fo. cx.

Reconētio nō habet locū in causa appel-
lationis: ibidē. nu. 23. 24. fo. eo.

Rector civitatis qm̄ ingredit̄ officiū suū
die feriato: 2 iurat observare statuta.
tale iuramētū nō valet. in repe. c. qm̄
contra. nu. 51. fo. viij.

Religiosus an possit esse index secularis
in repe. c. qm̄ cōtra. in ver. Interlocu. 2
ap. nu. 5. fo. lxxiij.

Et an index ecclesiasticus. ibi. nu. 6.

Religiosus an possit eē ep̄s. i re. c. qm̄ ꝑ.
sup ver. Interlocu. 2 appel. nu. 7. fo. eo.

Et an possit esse vicari⁹ ep̄i. ibidē. nu. 8.

Et an possit esse index delegatus. ibidē.
nu. 9. 2. 10. fo. eo.

Renunciatio facta per alteram partem
im̄: nō nocet alteri. in repe. c. qm̄ p̄tra.
sup verb. testiū depo. nu. 70. fo. xliij.

Renunciari an possit ferijs. in repe. cle. se-
pe sup ꝑb. libellus. nu. 15. fo. cx.

Renunciari an possit p̄ pactū reductiōi ad
arbitriū boni viri. in repe. c. qm̄ cōtra.
in ver. Interlo. 2 appel. nu. 125. fo. xcij.

Renunciari non potest sententie que trā
sunt in rem indicatā de cōsensu par-
tiū. in repe. c. qm̄ cōtra. nu. 43. fo. viij.

Renunciari nō potest expresse s̄nie: sed ta-
mē tacite ibidē nu. 44. fo. viij.

Rescriptū indicis delegati nō potest eli-
si. in repe. c. qm̄ cōtra. sup verbo. in-
terlo. 2 appel. nu. 4. fo. lxxiij.

Rescriptū an habeat loco libel. i re. c. qm̄
p̄tra. sup ver. petitiōes. nu. 28. fo. xxij.

Res q̄ non fuerit in bonis alicuius quo
probetur. in repe. c. qm̄ cōtra. sup ver.
testiū. depo. nu. 170. fo. lvij.

Res inter alios acta non debet alijs pre-

indicare. in repe. c. qm̄ cōtra. in ver. in
terlo. 2 app. nu. 98. fo. lxxvij.

Respon̄siones. nō possunt fieri de his que
cōtinentur in libello. in repe. c. qm̄ cō-
tra. super verb. peti. nu. 21. fo. xxij.

Respondere qd nō tenet incerte positioni:
in repe. c. qm̄ contra. sup verbo r̄ssio-
des. nu. 3. fo. xxij.

Nec impertinenti. ibidem. nu. 6.

Nec positioni cōtrarie. nu. 7. fo. xxliij.

Nec positioni continenti factam aliens
ibidem. nu. 8.

Nec positioni iuris. ibidē. nu. 9.

Nec qm̄ in positioe ponit adverbis solē-
niter: vel legitime. ibidē nu. 10.

Nec si persone. ibidē. nu. 11.

Respondere quis nō tenet positioni ca-
ptiose. in repe. c. qm̄ cōtra. sup verbo
r̄ssiones. nu. 13. fo. xxliij.

Nec multiplici. ibidē. nu. 15.

Nec criminoſe. ibidē. nu. 16. fo. eodem.

Restitutio i integrū ipetrata post s̄niam
ante executionem factā an impediatur
executionem s̄nie. in repe. c. qm̄ p̄tra.
super ꝑb. excep. nu. 15. fo. xvij.

Restitutio in integrum an impediatur s̄nie
executionē. in repe. c. qm̄ cōtra. in ver.
Interlo. 2 app. nu. 74. fo. lxxliij.

Resoluta hz vim copule i repe. c. sepe cō-
tingit. sup verbo 2 figura. nu. 3. f. cvij.

Reus nō debet petere libellū declarari
qm̄ est ḡnalis vel obscurus. in repe. c.
qm̄ cōtra. super verbo: petitiones. nu.
7. folio. xx.

Reus an possit p̄ducere testes ante litis
contestationem ad eternā rei memo-
riā in repe. c. qm̄ cōtra. sup verbo te-
stiū de possi. nume. 49. fo. xij.

Reus pōt opponere plures exceptiones
etiā diversis t̄pibus. in repe. c. qm̄ cō-
tra. sup verbo excep. nu. 6. fo. xvij.

Re⁹ opponēs exceptionē obscure debet
succubere. in repe. c. qm̄ contra super
verbo exceptiones. nu. 2. fo. xix.

Reus contumax in nō respōdendo libel-
lo inepro vel male ordinato nō habet
pro confesso. in repe. c. qm̄ p̄tra. super
ver. r̄ssiones. nu. 20. fo. xxv.

Reus dicitur esse actor in exceptione in
repe. c. qm̄ cōtra. nu. 18. fo. liij.

Alphabeticus index

De litera S.

Scientia pncipis q̄no probet
in repeti. c. qm̄ cōtra. in ver
bo interloc. ⁊ appel. nu. 12.
fo. lxxiij.

Scribēs in libro suo se debi
torem alienius an obliget. in repe. c.
qm̄ contra. super ꝑbo cōfessiones. nu.
44. fo. lxxiij.

Scriptura q̄ assumit ex archiepo publi
co: q̄ h̄z subscriptionē officialis ibi de
putati: facit plenā fidē. in repe. c. qm̄
cōtra. super verbo insitōrūz produc.
nu. 11. fo. lxxj.

Scriptura priuata est triplex. in repet. c.
quoniā cōtra. super verb. instrumēto
rum produc. nu. 72. fo. lxxj.

Scriptura priuata an requirat diez ⁊ lo
cum. in repeti. c. quoniā cōtra. super
verb. testim̄ produc. nu. 83. fol. lxxiij.

Scriptura est duplex. in repe. c. qm̄ ꝑtra.
77. fo. lxxj. Et que dicat illa ad quas
fit comparatio. ibidem. nume. 78. et
79. fo. lxxj.

Scriptura probatoria est duplex. i repe.
c. quoniā contra. super verb. instru. p
duc. nu. 8. fo. lxxj. Et que dicatur publi
ca. ibidem. nu. 10.

Sententia lata in expēsis valet etiam in
certa. in repe. c. quoniā cōtra. in ꝑbo
expense. nu. 29. fo. cj.

Snia que infamet. in repe. c. qm̄ cōtra. su
per verb. cōfessiones. nu. 4. fo. xxvj.

Sententia non d̄ esse de actis in casu in
repe. c. qm̄ contra. nu. 16. fo. fj.

Sententia si est lata ꝑsentibus partib⁹
nec apparet q̄ aliquis termin⁹ sit da
tus ad ꝑbandū: an valeat. in repe. c.
qm̄ contra. nu. 53. fo. viij.

Snia cōtra sniam nō valet sup eadē re et
cā in repe. qm̄ ꝑ. nu. 42. fo. vj.

Snia nō pōt retractari per instra de no
no reperta nisi in cā reipublice: eccle
sie: vel minoris. in repe. c. qm̄ contra.
in ꝑ. interlo. ⁊ appel. nu. 81. fo. lxxvj.

Snia lata in causa ordinarijs testib⁹ nō
publicatis an valeat. in repe. cle. sepe.
super verbo libellus. nu. 17. fo. cix.

Snia an debeat esse cōformis libello i re.

cle. sepe. in ꝑ. libel. nu. 18. ⁊ 19. fo. cix.

Snia lata nō publicatis attestacionib⁹
an sit nulla. in repe. c. qm̄ ꝑtra. in ꝑbo
interlo. ⁊ appel. nu. 37. ⁊ 38. fo. lxxvij.

Snia lata sine cause cognitione nō valet
ibidem. nu. 39. Et quid si nō appare
t relatōe. nūq̄. ibid. nu. 40. f. lxxvij.

Sentētie substātia cōsistit in absolutiōe
vel ꝑdēnatione. in repe. c. qm̄ cōtra. in
verbo interlo. appel. nu. 33. fol. lxxvij.

Snia lata qm̄ est nulla: an debeat ꝑꝑ
cognosci de nullitate anteq̄ de meritis
cause. in repe. c. qm̄ contra. in verb. in
terlocu. ⁊ appel. nume. 57. folio. lxxx.

Et an debeat cognosci ex eisdē actis anti
quis. ibidez. nu. 58. ⁊ si appelletur qd̄
dicatur ꝑmo intentare. ibidem. nu.
59. fo. lxxxj.

Sententia lata cōtra producētē instru
mentū falsum super crimine falsi an
noceat notario: qui fabricauit tale in
strumentū. in repe. c. qm̄ ꝑtra. sup ꝑbo.
instrum̄ produc. nu. 55. folio. lxxvij.

Et an lata cōtra testes ꝑiudicet illi
q̄ producit eos ibidē. nu. 56. fo. lxxx.

Snia requirit ad hoc vt quis dicat ꝑo
confesso. in repe. c. qm̄ cōtra. sup ver.
reponsones. nu. 18. fo. xxv.

Sententia debet esse cōformis libello. in
repeti. c. qm̄ conta. in verb. interlocu.
⁊ appel. nu. 29. fo. lxxvij. Et debet fer
ri in loco publico: ⁊ nō secrete. ibidez.
nu. 30. fo. eodem.

Snia lata ꝑ meritū an valeat in repe. c.
qm̄ cōtra. in verb. interlo. ⁊ appel. nu.
23. fo. lxxvj. Et an iudex causam ferēs
excuset. ibidem. nu. 34. fo. eo.

Sententia ꝑdēnatoria si est lata in cētū
⁊ index appellacionis ꝑdēnet tantūz
in quinquaginta cuius expense solue
tur quinquaginta alia. in repe. c. qm̄
cōtra in verb. expense. nume. 18. fo. c.

Sententia lata ꝑm̄ cōsiliū sapiētis nō
valet: si cōsiliū non est apertū. in repe.
c. qm̄ cōtra. super verb. interloc. et
appel. nume. 18. folio. lxxvij. Et an va
leat snia lata ꝑ iudicē hoc modo. ꝑo
nuncio debere fernari. ꝑout constat
in instrumēto rogato per talē. ibidez
nume. 19. fo. eodem.

Principalium sententiarum.

- Sententia** in qua non inseritur causa an sit nulla. in repe. c. qm̄ cōtra. in hb. interlo. 7. appel. nu. 79. fo. lxxxv.
- Sntia** si sit lata per tres indices delegatos: vel p̄ tres arbitros: an sit necesse appellare ab eorū iura coram omnib⁹ in repe. c. qm̄ cōtra. in verb. interlo. et appel. nu. 134. fo. xcvi.
- Sntia** incerta valet: qm̄ fert super aliquo petito. in repe. c. qm̄ contra. in verbo interlo. 7. appel. nu. 42. fo. lxxvii.
- Sententia** debet ferri in scriptis. i. repe. c. qm̄ contra. in verb. interlo. 7. appel. nu. 14. fo. lxxxv.
- Sntia** diffinitiva pōt ferri sine scriptis de consensu partium in repet. c. qm̄ contra. in verb. interlo. 7. appel. nu. 15. fol. lxxxv. Et debet recitari per iudicē. ibidem. nu. 16. fo. lxxxv.
- Signum** notarij oppositum in principio protocolli an censetur repetitum in alijs in repe. c. qm̄ p̄tra. sup̄ hb. instrum. prodnc. nu. 62. fo. lxx.
- Sine** strepitu verbū idē importat qd̄ verbū de plano. in repe. cle. sepe. sup̄ hb. sine strepitu. nu. 1. fo. cv.
- Socius** criminis an possit esse testis in repeti. c. quoniā cōtra sup̄ ver. testium depositio. nu. 129. fo. l.
- Socius** an possit esse testis in repe. c. qm̄ cōtra super verbo testium depositio. nu. me. 149. fo. liiij.
- Sollicitator** cause an possit esse testis. in repe. c. qm̄ contra. super verbo testium depositio. nu. 152. fo. eodem.
- Statutum** superueniens in vno extenditur ad aliud quotiescūq; dno parificatur vni regule antique. in repe. c. qm̄ cōtra. nu. 19. fo. liij.
- Statuto** si caueat q̄ in tali causa pcedatur per simplicē querelā: quid importent ista verba. in reperi. qm̄ contra. sup̄ hb. petitiones. nu. 22. fo. xxij.
- Stipendiari⁹** an possit esse testis in repe. c. qm̄ cōtra. sup̄ verbo testium depositio. nu. 143. fo. liij.
- Subdit⁹** an possit citari extra territorij in. c. qm̄ cōtra. super hb. citatōes. nu. 25. fo. xi.
- Succubēs** in aliqua interlocutoria an debeat cōdēnari in expensa. in repe. c. quoniam contra. in verbo expense. nume. 21. fo. c.
- Supplicatio** interposita infra decē dies an impediatur executionem sine. in repe. c. qm̄ cōtra. in verb. interlo. 7. appel. nu. 73. fo. lxxxiiij.
- Suspicio** probat per solū instrū. in repeti. c. quoniam contra. sup̄ hb. recusationes. nu. 12. fo. xv.

De litera. T.

Abellio an possit esse testis. in repe. c. qm̄ cōtra. super verbo testium depositio. nu. 116. fo. l.

Tabellioni potius creditur

q̄ nuntio. in repe. c. qm̄ contra. nu. 31. folio. v.

Tabelliones quis possit creare. in repe. c. quoniam cōtra. super verbo instrum. prodnc. nu. 54. fo. lxxvij.

Tabellionis signū an requiratur in instrumeto. in repet. c. qm̄ cōtra. super verbo instrum. prodnc. nu. 15. fo. lxxij.

Tēpus interponēde appellatiōis qd̄ sit in repe. c. qm̄ cōtra. in verb. interlocu. 7. appel. nu. 90. fo. lxxxvi. Et quod petēdi apostolos. ibidē. nu. 91. Et an tale tps possit prorogari v̄t minui p̄ statutū. ibidē. nu. 92. fo. lxxxvi.

Tempus p̄sequēdi appellatiōis qm̄ inclinat currere. in reperi. c. qm̄ contra. in hb. interlo. 7. appel. nu. 147. fo. xcviij.

Termini p̄ductionis testium sunt quinque in repe. c. qm̄ cōtra. sup̄ verbo testium depositio. nu. 71. fo. lxxij.

Testis dictus an valeat: si non reddat rationē dicti sui: in repe. c. qm̄ cōtra. sup̄ verbo testium depositio. nu. 20. 7. 23. fo. xxxvi. 7. xxxviij. Et an valeat dictus testis sup̄ deterioratiōe. ibidē. nu. 12. f. xxxviij.

Testis q̄sio debeat deponere in iurisdictionē pbāda. in repet. c. qm̄ p̄tra. super verbo testium depositio. nu. 22. fo. eo.

Testis quare debeat tāgere scripturam intrādo. in repe. c. qm̄ cōtra. sup̄ verbo testium depositio. nu. 5. fo. xxxv.

Testis dictus v̄t valeat: an requiratur: vt dicitur. in repe. c. qm̄ contra. sup̄ verbo testium depositio. nu. u. fo. eo.

Alphabeticus index

- T**estis habes parē affectionē ad ambas partes pōt esse testis: et valet ei⁹ testi moniū in repe.c. qm̄ cōtra sup verb. testium depositio. nu. 100. fo. xlvij.
- T**estis an possit deponere de cōtra sui i scri ptis pcedēte iuramēto. i repe.c. qm̄ 2 sup hb. testis depositio. nu. 7. f. xxxv.
- T**estis intrās i termino si nō deposuit di cti sui: an possit deponere extra ter minū i repe.c. qm̄ cōtra sup ver. testis depositio. nu. 14. fo. xxxvj.
- T**estis corruptus pecunia si dixerit ve rā an repellat a testimonio. in repe.c. qm̄ cōtra. super verbo testium depo sitio. nu. 139. fo. liij.
- T**estis vn⁹ nō facit semiplenā pbationē in criminalib⁹. in repe.c. qm̄ 2tra sup verb. testis depositio. nu. 132. fo. eo.
- T**estis an possit esse existēs in pctō mor tali. in repe.c. qm̄ 2tra sup hb. testis de positio. nu. 133. fo. eo.
- T**estis infarinus 2 testis sine scriptis qno differant. in repe.c. qm̄ cōtra sup ver. testis depositio. nu. 99. fo. xlvij.
- T**estis an possit intrare in alio loco: q̄ in iudicio in repe.c. qm̄ 2tra super ver. testium depositio. nu. 16. fo. xxxvj.
- T**estis ad hoc vt faciat fidē an debeat eē rogatus. in repe.c. qm̄ cōtra sup hb. testium depositio. nu. 39. fo. xxxix. Et an p̄sumatur rogatus ibidē. nu. 40.
- T**estis nō pōt quis esse: quotiescūq; tra ctat de exonerādo. in repe.c. qm̄ 2tra sup hb. testis depositio. nu. 113. fo. xlix.
- T**estis an teneat deponere de loco 2 tpe in repe.c. qm̄ cōtra sup verb. testis de positio. nu. 154. fo. liij.
- T**estis deponēs falsuz cui⁹ dictū est nul lū: an possit puniri de falso: in repe.c. qm̄ cōtra sup hb. testium fides. nu. 84. fo. xlvj. Et qd si deponat aliqd ex tra capituluz: super quo est iuratus. ibidem. nu. 85. Et quid si iuravit sim pliciter dicere veritatem: nec apparet ipm̄ intrasse sup certa causa: nec super certo articulo: sed simpliciter iuravit postea pducitur dno articuli: super quibus examinatur aliquid an vale bit. ibidem. nu. 86. fo. xlvj.
- T**estis q̄ deponit super valore rei an de beat reddere rōnē dicti sui. in repe.c. qm̄ cōtra super ver. testium fides. nu. 156. et nu. 158. fo. lv.
- T**estis secundo deponens. debet iteruz iurare in repe.c. qm̄ contra. super hb. testium depositio. nu. 57. fo. xij.
- T**estis pōt examinari quolibet die feria ro. in repe.c. qm̄ cōtra. nu. 50. fo. viij.
- T**estis deponens per hbū credo: an pro bet. in repe.c. qm̄ 2tra super verbo: te stium depositio. nu. 24. fo. xxxvj.
- T**estis dictus debet necessario cōcludere in repe.c. qm̄ cōtra sup verb. testium depositio. nu. 25. fo. eo.
- T**estis interrogatus sup numeratiōe dea ponit pecuniā fuisse numeratā in pre sentia ipsius testis: interrogat⁹ qui bus p̄sentib⁹ r̄idet ipso Joāne 2 mar tino 2c. si postea ipsi interrogati respō deant q̄ nō viderūt an valeat dictum testis. in repe.c. qm̄ cōtra. sup verb. te stium depositio. nu. 33. fo. xxxvij.
- T**et quid si dicat se nō fuisse presentes ibidem. nu. 34.
- T**estes an possint iurare in die feriato. i repe.c. qm̄ cōtra. sup verbo: testis de positio. nu. 15. fo. xxxvj.
- T**estes an possint pducī sup nonis arti culis post publicationē attestatiōis. in repe.c. qm̄ cōtra. sup ver. testis dea positio. nu. 62. fo. xliij. et nu. 69. et 72. Et an sup eisdē. ibidē. nu. 73. fo. xliij. Et an possint redargui v̄ falso. ibidē. nu. 63. Et qm̄ dicant redargui de fal so. ibidē. nu. 64. fo. xliij.
- T**estes an possint quādoctūq; produci. in repe.c. quoniā cōtra. sup verb. testium depositio. nu. 46. fo. xl.
- T**estes pducēs an possit opponere 2tra eos in repe.c. quoniā cōtra sup verb. testium depositio. nu. 82. fo. xlvj.
- T**estes qui deponit de auditu sup affi nitate debēt esse graues p̄sone in re pe.c. quoniā cōtra. sup verb. testis fi des. nu. 184. fo. lx.
- T**estes an possint pducī sup caplis con trarijs post publicationē attestatiōes in repe.c. quoniā cōtra. sup hb. testis de positio. nu. 74. et 75. fo. xliij. et lv.
- T**estes quot requirant. in codicillis. i re

Principalium sententiarum.

pe. c. qm̄ cōtra. sup. h̄bo. instrum̄toꝝ
pduc. nu. 45. fo. lxxv. Et q̄b̄ sufficiat
ad reprobandū istū. ibidē. nu. 46.
Et tales testes debent esse oi exceptione
maiores. ibi. nu. 47. fo. eo.
Testes quot requirant ad quēcūq̄ actū
p̄bādū. in repe. c. qm̄ 3. sup. h̄b. testis
depositio. nu. 36. r. 38. fo. xxxix.
Testes an possint cōpelli si noluerint de
ponere dictū suū. in repet. c. qm̄ 3. sup.
verb. testis depositio. nu. 41. fo. xl.
Et qualiter cogantur. ibidem. nu. 42.
Testes nō requiruntur in actis. in repe.
c. quoniam contra. nu. 27. fo. liij.
Testes singulares nullā faciūt fidē. i re
pe. c. qm̄ p̄tra. sup. h̄. testis depositio.
nu. 27. fo. xxxvij. Et qui dicant testes
singulares. ibidē. nu. 29. fo. xxxvij.
Testes volēs p̄ducere quid debeat age
re in repe. c. qm̄ contra super verb. te
stium depositio. nu. 28. fo. xxxvij.
Testes si pure cōcordās in dicto nō dici
tur singulares: is nō p̄cordēt i causis
sine. in repe. c. qm̄ cōtra. sup. verbo. te
stium depositio. nu. 30. fo. xxxvij.
Testes deponētes p̄ eadē h̄ba p̄sumunt
subornati. in repe. c. qm̄ cōtra sup. h̄b.
testis depositio. nu. 31. fo. eo. Et qd̄ si p̄nt
reduci ad p̄cordiā. an p̄sumātur sin
gulares. ibidē. nu. 32. fo. eo.
Testes qm̄ p̄ducuntur ad eternam rei me
moriam: an debeat citari aduersari⁹. in
repe. c. qm̄ cōtra. sup. verb. testis deposi
tio. nu. 50. fo. xli.
Testes qm̄ possint p̄duc̄i ante litis cōte
stationē. in repe. c. qm̄ p̄tra. sup. verb.
testis depositio. nu. 51. fo. eo. Et infra quē
terminū sint p̄ducēdi. ibidē. nu. 52.
Testes repellunt a testimonio ex quinq̄
causis. in repe. c. qm̄ p̄tra super verb.
testium depositio. nu. 90. fo. xlvi.
Testium depositio constiruit ex duob⁹
in repe. c. qm̄ cōtra. sup. verb. testium.
depositio. nu. 1. fo. xxxv.
Testificata qm̄ dicat quis didicisse. i re
pe. c. qm̄ cōtra. super verb. testium de
positio. nu. 53. fo. xli.
Et quando non ibidez. nu. 54. fo. xli.
Testimonium de credulitate nō valet.
in repe. c. qm̄ cōtra sup. verb. cōfessio.

nem. nu. 43. fo. xxxliij.

Tutor ex cōdicat⁹ nō p̄t interponere au
toritatē p̄ pupillo. in repe. c. qm̄ p̄tra.
sup. verb. exceptiones. nu. 18. fo. xix.
Tutor an possit esse testis p̄ pupillo. i re
pe. c. qm̄ contra super verb. testium
depositio. nu. 17. fo. l.

De litera. A.

Alor rei q̄liter p̄bet in repe
ti. c. qm̄ cōtra. sup. verbo
testis depositio. nu. 157.
r. 159. et. 160. fo. lv.

Uditor an possit esse testis
pro emptore in cā p̄tro
uerse mote ipsi ep̄tori in rep. c. qm̄ 3
sup. h̄. testis depositio. nu. 109. fo. xlvij.
Uerbu sine signa iudicij: qd̄ importet. in
repe. cle. sepe. sup. verb. r. figura. nu. 5.
fo. cvij.

Uerba enūtiatins aliquorū actorū in ins
trum̄to an p̄bet illa acta internenit
se. in repe. c. qm̄ cōtra nu. 48. fo. viij.

Uerba enūtiatins apposita in instr̄o qd̄
operētur. in repe. c. qm̄ cōtra. sup. ver.
instrum̄toꝝ pduc. nu. 39. fo. lxxij.

Uerba: dedit vendidit tradidit &c. qd̄ im
portēt. in repe. c. qm̄ p̄tra super verb.
testium depositio. nu. 164. fo. lvj.

Uerba viso libello: visa litis cōtestatione
&c. apposita i sentētia quid operētur
in repe. c. qm̄ p̄tra sup. verb. instrum̄
toꝝ pduc. nu. 38. fo. lxx.

Ueritate nō posse aliter haberi quis de
beat p̄bare. in repe. c. qm̄ cōtra. super
verb. testis depositio. nu. 44. fo. xl.

Victus in quib⁹ expēsis debet p̄demna
ri. in repe. c. qm̄ cōtra. in verb. expēse.
nu. 23. r. 24. fo. cij

Vict⁹ dz cōdēnari victori. i expēsis. in re
pe. c. qm̄ cōtra in verbo. expēse. nu. 2.
fo. xcviij. Fallit vt nu. 3. r. 4.

Vicinus p̄sumitur scire facta vicini r ei⁹
condiunem. in repe. c. quoniam con
tra super verbo testium depositio
nu. 26. fo. xxxvij.

Vir r vxor nō possunt esse testes p̄ se: nec
cōtra se. in repe. c. qm̄ contra. super h̄.
testium fides. nume. 96. fo. xlvij.

Uritas de vniuersitate an possit eē testis
pro vniuersitate. in repe. c. qm̄ contra.

Alpabetic' index Principaliū sentētiarū.

super verb. testium depositio. nu. 121.
et. 122. folio. l. et lj.

Usus cōmunis loquendi quomodo in-
telligatur. in repe. c. qm̄ contra. super
fbo: depositio. nu. 176. fo. lix.

Ut quis habeatur p̄ cōfesso tria requirū
tur. in repe. c. qm̄ cōtra. super verb. re
sponiones nu. 2. fo. xliij.

Usus communis loquēdi derogat pro-
prie verborum significationi. in repe.

c. quoniam contra. super verb. instrū.
prodnc. nu. 2. fo. lxi.

Usurarius licet sit infamis ipso iure: ta-
men nō es excomunicatus. in repe. c.
quoniam cōtra. super verb. testiu de-
positis. nu. 127. fo. lj.

¶ Finis.

Veritas habeat locum. videtur tacite hic innuere: q̄ acta cause faciunt plenam fidem absq̄ alio adminiculo: q̄ etiam est verum vt plene not. Fely. in. c. q̄. in princ. nume. f. b. q̄. q̄ non iuratur. de p̄ba. Dicitamen sint publicata: et conclusum sit in causa. quod est verū si modo fuerint scripta: vt not. d. Fely. in isto c. p̄. nono quero. post Bar. in. l. ne in arbitris. C. de arbi. dicens istam esse com-

Solemnis repetitio Lanfranci

de Oriano super. c. quoniam contra falsam. de probatio. et clemen. sepe. de verborum significatione. cum apostil. domini Benedicti de Uadis de foro sempro. ni: et Celi Bugonis disuti caulloni ceste: vtriusq̄ Juris doctoruz. qui bis hoc volumen practice iudiciali iudicibus et practicis omnibus vtilissimum eliminavit: et hac secunda editione adauxit.

munez opi. q̄ acta ad eorum vali ditatem exi gūt scriptu ram. vbi re p̄hendit. d. abb. Inno. et Anto. de buri. hic q̄ dicit quod acta erigūt scripturam moti h̄bis ter. dum dicit documē tis. Tene tamē hanc opinionē q̄ acta per testes probare non sufficit sed si amissa sint oportet q̄ p̄bēt fuisse scripta. ita soluit barr. contrarios ter. quos il li in op. ad ducunt. de quo plenissime p̄ bal. in. l. si. p̄. q̄. ro. nūquid acta. C. d̄ re in. An arve nāt acta ap pel. in. f. o. z

Quoniam contra. Hec

decretalis est famosa: et in ea tradit̄ materia seu doctrina vtilis et quotidiana: quaz decretalem disposui pro exercitij gratia repetere: et que vtilia vixi mihi fuerunt examinare arbitratus sum. Diuidit̄ nāq̄ in tres partes. In prima ponitur constitutionis causa. In secunda ponitur constitutio. In tertia ponitur iudicis negligentis seu contrafacientis pene impositio. Sicunda ibi: statimms. Tertia ibi: in dex. antem. et breuiter hoc intendit. Ut veritas detegatur statim est: vt acta que fiunt in iudicio ordinario seu extraordinario scribantur per vnum tabellionem: vel loco eius adhibeantur duo viri idonei: qui singula gesta in iudicio habeant scribere: prout in litera patet. Iudex antez si circa predicta negligentis fuerit punietur per superiorem: et pro processu non presumitur: nisi quatenus in causa legitimis constiterit documentis. Et Nota primo causam quare scribuntur acta iudicij. Nam ideo acta scribuntur: vt veritas habeat locum: et falsitas oboleatur: cum in iudicij debeat esse veritatis locus: vt. l. fina. ff. de probationibus. Item hoc est introductum ne propter assertionem iniqui iudicis litigator ledatur innocens. Et Secundo not. quod ex prohemo sumitur

Bar. no. post gl. q̄ nō. in. l. q̄. not. fm̄ istā glo. et ibi posui in apo. ad ip̄m in eo. ff. de eden. idem ipse Barr. in. l. in fraudem. s. neq̄ in ista. in. vl. ff. de iur. fil. vbi dicit: q̄ falsificans acta cause non punitur per statutuz: quod punit facies falsam instrumentum. de quo vide Alberi. de rosa. in. ij. parte statutorum. q̄ xxxvj. et Bar. in tract. malefi. in glo. in ver. falsario. Celsus.

Practica

a ¶ Finalis. adde Bal. in. l. j. de orig. in. 2 bar. in. l. j. 2 ibi Bar. ff. ad mac. tradit
Bar. in. l. ambitiosa. ff. de decr. ab or. fa. 2 est tex. in. l. regula. §. 13. v. in. i. cōsti-
tutionis demonstrat. ff. de in. 2 fac. ig. quē ad hoc alleg. d. ant. de but. in. ele. j. de
elec. 2 Bal. in. d. l. vt liberis. C. de col. alt. hic p. d. Lāfrā. 2 Bar. 2 bald. in. l. ff. pa-
truū. C. cōta vtri. in. 2 Bal. in. j. p. l. C. §. quibus. 2 Bart. in. l. cum quid. ff. si cert.
per. cum si.

Et adō bal. a
l. e. j. requi-
ris. de app.
q. causa p-
hemialis di-
ctur esse cā
finalis. ad
idem tex. in 3
c. ex multa.
et ibi not.
abba. mod. 4
extra de vo 5
to. 2 bart. in
l. cum hi. ff.
de transac. b
2 Bar. in. l.
demonstra-
tio falsa. ff.
de condi. et
demō. 2 car.
flo. in. c. fin.
de elec. 2 in
c. pen. extra
de cleri. con-
iug. 2 facit
no. per An-
gel. l. l. si qd
cum aliter. c
§. de verbo.
oblig. 2 per
Jo. de imo.
l. l. quoties.
§. stichum.
ff. de here.
insti. c. 3 si.

causa finalis^o statuti. ita probatur hic in princ. hoc idem pro-
batur in. l. vt liberis. C. de colla. 2 in. l. fin. ff. de here. insti. 2 hoc
tenet singulariter Bal. quod tene menti ppter statuta: in quo-
rum principijs ponitur probemium. Nam si reperitur ali-
quis casus in quo non habeatur phemium statuti non habe-
bit locum etiā ipsam statutum: quia cessante probemio: et sic
causa finali statuti debet cessare dispositio statuti: vt in. l. ad-
gere. §. p. nis. ff. de inrepatro. ¶ Tertio nota^t q. negatina ex-
ceptio non est pbanda. 2 cum hoc tex. concordat tex. in. c. bone.
§. de elec. 2 in. c. super. hoc. §. de reuē. 2 in. l. actor. C. de proba.
Et quibus inferunt. ^t quod negans non habet necesse proba-
re id quod negat. cum sit impossibile et improbabile. ^t Nam
ideo simplex 2 pura negatina non potest probari: q. nō entuz
nulla est pbatio. cum testes non debeant deponere: nisi super
his: que percipiuntur per sensum corporis. ^b vt in. l. testuz. C.
de testi. 2 in. l. qui testamento. §. si. ff. de testi. Sed ea q. nō sunt
in rerum natura non possunt cadere in sensum corporeum tes-
tis. Item testes debent concludere necessario: vel presump-
tue: vt no. eo. tit. plene. in. c. in presentia. 2 de his que nō sunt nō
possunt necessario vel psumptue testificari: tanq. sup eo qd
nō est. Licet em̄ testis interdū deponat sup his: q. non percipit
sensum corpis: veluti qn̄ deponit sup his que cōsistūt in iure:
vt de dñio: vt in. l. solā. p. Cy. Bal. Bart. C. de testi. 2 p. bal. in. l.
p. byteri. C. de epi. 2 cle. 2 p. Imo. in. c. cū cām. j. de testi. Tñ tes-
tis d. 3 cōcludere necessario: vel psumptue: vt no. plene in. c. in
presentia. c. sup eo. qd nō vīq. naq. facere pōt testis disponē-
do sup mera negatina iprobabili. reddidit igit suspectus. 2 tāq.
falsarius^c puniē: vt plenus no. p. Inn. 2 Jo. de imo. in. c. licet.
§. e. 2 i. c. cū ecclia sutrina. de can. pos. 2 ppue. 2 ibi p. Inn. facit
qd etiā no. Ja. bu. 2 ang. in. l. in. c. ff. de his q. no. in. fa. ¶ Cōtra
istud notabile op. fortiter de. l. nec codicillis. C. de p. di. 2 demō-
stra. l. optmā. C. de contrahen. 2 commit. stipn. vbi dicitur. qd
opponentes negatinā debent illam probare. hic autē dicitur

2 Old. i. consil. iij. 2 Lu. ro. in consil. xv. 2 in consil. xc. Et adde q. quilibet effectus
ampliatur: 2 restringit a sua causa finali. l. c. 3 pater. §. dulcissimis. ff. de leg. 4.
l. si is qui. ff. de acqui. posses. 2 in. l. ij. §. j. cum ibi not. ff. de act. l. volūtas. C. de si-
deins. l. si. C. de predi. curt. li. x. cum simi.

b ¶ Corporis. adde. d. Bar. fozi. in consil. clxxij. in medi. j. colum. in ver. ex quib-
bus. in. ij. parte. vbi alle. eundem. l. restitum. 2 eandem. §. fina. alleg. hic per Lan-
fran. Adde Barto. in. l. j. nu. j. 2 quod ibi posui in addi. ad ipsum in ver. p. vlt. 3.
C. de cano. frumen. v. b. rome. lib. xi. Celsus.

c ¶ Falsari^o. an sūt testis dponēs sup negatina psumat falsari^o. vid. tu. d. alex.

1 cōtrariū ergo male. ¶ Sed p̄ expeditiōe illi⁹ cōtrariū est ali⁹
 exorditendū: cui⁹ rei gra habem⁹ discurrere p̄ triplicē specie ne
 2 gatiue nā alia est negatiua facti: alia est negatiua iuris: ⁊ alia
 est negatiua qualitatis. p̄o quāsi declaratione p̄mo premit
 7 tot⁹ q̄ principaliter duplex est negatiua. vna est pura: ⁊ simplex
 alia est coartata loco ⁊ tpe. vel alia rōne. Prima fm̄ gl. tā iuris
 ciuiliū. q̄ canonici est iprobabilis. ita 13 glo. i. c. bone. §. de elec.
 3 Ita ē tenet gl. in. l. ij. ff. de pba. quā sniaz reprobāt cōter doct.
 dicētes: q̄ aliqui simplex ⁊ pura negatiua est pbabilis: veluti si
 q̄s dicat titiū nō h̄re capitiū i capite. vel si q̄s dicat titiū nō ha
 bere lumina. ista em̄ est mera negatiua: ⁊ tñ pbat iō snia. gl. p̄
 cedit regn̄r: vcz q̄ simplex ⁊ pura negatiua est iprobabilis. fal
 4 lit qñ negatiua est cōiuncta sensui testis. nā tūc est pbabilis. Se
 cunda aut negatiua coartata loco vel tpe vel coartata rōne: pu
 ta q̄ h̄z in se affirmatiua: vel alio mō aliqd̄ ponit in esse. illa bñ
 est pbabilis. ⁊ tñ i ista est fīda distinctio: de qua supra v3: q̄
 8 aliqd̄ est negatiua qualitatis: ⁊ circa h̄mōi negatiua sepe est sou
 tū dubitare t̄nt incūbat pbatio: an negatiua vel aduersario. Cir
 ca q̄s breuiter dic q̄ opponētes negatiua p̄ fundamēto sue iū
 stōia illā semp negās pbare d̄z istud ē dicitū 3m̄. i. c. sup̄ his. j.
 de acc. 3dē tenet bar. i. l. hoc iure. ff. de h̄. ob. Itē opponēs ne
 gatiua ⁊ h̄is p̄sumptionē 3 se necesse h̄z pbare illā negatiua ⁊
 ita intelligit. l. nō codicillos. §. alk. in 3iū. l. aut si. de 3h̄. ⁊ cō. li.
 alle. in 3iū loquit̄ in negatiua coartata loco ⁊ tpe: illa bñ est
 9 pbabilis. Casus aut̄ n̄re decretalis loq̄t de mera ⁊ simplici ne
 gatiua facti. Ex q̄b̄ breuiter p̄cludo duas regulas. P̄t̄ p̄la ne
 gatiua mera ⁊ simplex nō ē pbabilis. fallit qñ negatiua ē p̄ma
 10 ta sensui. ¶ Sc̄ba r̄ka. t̄ negatiua non simplex quā q̄s opponit
 p̄ fundamēto sue int̄tionis vel vbi p̄sumptio est. 3 negatē. aks
 11 nō pbat. ¶ Circa negatiua iuris q̄s d̄eat eā pbare: dic. aut ne
 gat aliqd̄: q̄s est de gñe p̄missoz: aut neget aliqd̄ q̄s est de gñe
 phibitoz p̄mo casu q̄ negat ius illū d̄z pbare posteriori h̄o ca
 12 su qñ est de gñe phibitoz tūc negās nō pbat: 13 ei⁹ aduersari⁹.
 ⁊ sic est expedita sc̄ba r̄ka. ¶ Circa tertiā negatiua. f. q̄litas est
 dicitū aut negat q̄litas intrinseca naturalis. aut extrinseca acci
 dētalis. Si negat q̄litas intrinseca naturalis: tūc negatiua incūbit
 pbatio: vt si dico tu nō es sane mētis mihi pbatio incūbit. q̄ se
 cūdiū natura q̄libet p̄sumit sane mētis. ita intelligit. l. nec codi
 cillis. C. de codicillis. Si aut negat q̄litas intrinseca accidēta
 lis. vt si dicat: tu nō es doctor tūc negatiua incūbit on⁹ pbadi: sed
 aduersario dicēti se doctorē. vt in. l. si. C. de p̄fel. ⁊ medi. lib. xy.
 Si tñ semel cōstitit. de tali q̄litate: p̄ ea p̄sumit: ⁊ in aduersariū
 onus pbadi trāfferit. vt in. l. 13 ⁊ reprobati. i. p̄n. ff. de excusa. tu.
 Si aut q̄litas intrinseca neget: q̄ sit cōformis actui negatiua in
 cūbit pbatio: veluti si dicat: iste ducatus nō est de auro. nā h̄ic
 negat q̄litas rei cōformis: vcz aurū. q̄s cōuenit ducato: ideo
 negatiua incūbit pbatio aks aut neganti qualitatem extrinsecam
 non incūbit onus pbadi: vt. l. ex p̄sona. C. de proba. et. l. non
 13 est nesse. ff. eodem titu. ¶ Unum non omirto t̄ quod negatiua
 coartata loco est tēpore interdū non est pbabilis: veluti coar

de imol. in
 cōst. cxxvj.
 in. j. parte
 an reddat
 suspect⁹ vs
 de per eum
 in cōst. ciij.
 in. iij. parte
 et qualiter
 deponere
 beat. vide p
 enz in cōst.
 cxxvj. ij. p̄
 te. Adde. d.
 meū. d. ph̄
 lip. decimū
 p̄ceptozē
 meum i iu
 re cano. p̄s.
 ino. lxxij. h̄
 si. tertio da
 to ⁊ c.

a ¶ Negati
 uae. Adde
 idē p̄ Bald.
 in margā.
 ver. negati
 ua h̄. vi. ⁊ p
 hac mate
 ria vide. d.
 frāci. aret.
 in. l. in illa.
 de ver. obl.
 et q̄s ibi d̄i
 xi in aposti.
 ⁊ duo p̄ba i
 l. nec is. de
 acq̄. here. et
 in. l. panto
 nino. §. rei.
 de acq̄. rē.
 here. ⁊ in. l.
 ij. C. de erro.
 adno. et in. l.
 nemini. C. de
 adno. dicit
 so. audi.

Practica

a ¶ **C**ō pbat. Duob⁹ em testib⁹ affirmantib⁹ plus credit q̄ mille negantib⁹,
vt not. glo. sing. in. l. diē pferre. §. si plures. 2. ibi ponit in addi. ad eā. ff. de arbit.
quā ad hoc dixit singu. Old. laudēns pnt refert 2 sequit. Ric. de neap. in. l. i. in
p̄. ff. de v̄tre ispi. 2. Amo. corse. sing. suis i ver. testis. icip. dno testis. Celsus.
b ¶ **C**ontineri. Uñ vide Abba. hic: q̄ dicit idē inducēdo literā hui⁹ tex. ibi: con-
clusiōes 2c.

Sic nāq; di-
cit pōdera
ver. 2c. cum
seq. q̄ aper-
te inuit: q̄
etiā snia sit
redigēda i
scriptis: cū
illa sequat
post p̄missio-
nē: 2. idē de
appellatio-
ne a diffini-
tina: nāq; su-
pra tm̄ sen-
te de appel-
latiōib⁹ ab
interlocuto-
ria. qz illud
q̄ bñ sequit
p̄bū interlo-
cutiōes: atq;
qd operatē
tur illa ver-
ba 2c. q̄ oc-
currerēt cō-
perēt ordi-
ne cōscribē-
da: cū post
cōclusionēz
nō sperētur
alia acta p̄-
ter sniam 2
appellatio-
nē: alleg. ad
hoc. c. cū di-
lect. d. fi. in
stru. 2. q̄ no.
In. l. c. pa-
ssoz. de cā
pos. 2. p̄pe.
2. dicit face-
re cap. cum
sterui. d. re

tatio est a deo parua quod non pōt cadere in sensum testis: pu-
ta si p̄bet quem contraxisse hoc anno. Et aduersarius probat
se fuisse absentem toto illo anno. certe si testes dicant illū fuisse
in alio loco toto illo anno: nec potuit alibi dicto tempore con-
trahere quin scierit tale dictum tanq̄ nullam et impossibile
non probat². Nā impossibile est: q̄ quis potest scire q̄ aliqua
fiterit in aliquo loco per totum annum: quia tēpore quo do-
miebar testis potuit alibi esse. istud est dictum singulare Bald.
in. l. actor. C. de. titu. 2. sic habetur pulchra limitatio ad. l. opti-
mam. C. de contrahē. 2. commit. stipula. ¶ **U**dimus quomplex
sit negatiua: 2. cui incumbat onus probandi negatiuam. ¶ **Q**uo-
do quero t̄ qualiter probetur negatiua. dic q̄ vbi negatiua est
probabilis. probanda implicitam affirmatiuam hoc modo: vo-
lo probare quem non esse sane mētis: probabo q̄ proiecit lapi-
des: probando q̄ ipse dicit verba ridiculosa. probatur etiā ne-
gatiua ad iudēdo dicto ipsius testis q̄ non potuit aliter fieri:
quin ipse scinisset: vel audinisset. hec est sententia Bart. in. l. he-
redes palam. ff. de testamē. in princip. 2. ibi plene per me. hanc
eandem sententiam tenet Bald. in. l. ij. de bono. possessio. secun-
dum tabu. 2. tenuit gl. in. l. i. §. j. ff. de itinere actuz priua. ¶ **E**t
nota. t̄ q̄ tam in ordinario iudicio q̄ summario requirunt acta
que conficiuntur in scriptis. Verumtamen in summarijs multa
possunt refecari: 2. maxime in articulis. Nam articuli de ne-
cessitate non sunt formandi in summarijs: super quibus indu-
cuntur probationes. In ordinarijs autem debent articuli spe-
cifice 2. sigillatim fieri: vt fiant probationes. ita dicit Bartol. in
extratraganti ad reprimendam in verbo: summarijs. ¶ **N**ota:
hic videri casum t̄ in quo sententia non dicitur esse de actis:
nec continetur appellatione actorum. nam hic enumerant om-
nia acta: 2. tamen nihil de sententia dicitur. probatur etiam ex-
presse in. l. ij. C. vt lite penden. Contrarium autem tenet Bar-
tol. in. l. in fraudē. in. §. neq; ff. de iure fisci. autem sententiam ap-
pellatione actorum contineri. idem tenet Bald. in dicta. l. ij. et
est ipsa veritas. et pro hac sententia est casus in. l. acta. 2. in. l.
actorum. ff. de re indica. Non obst. iura in contrariuz allegata:
primo non obst. secundum Joā. de imol. iste text. quia ideo hic
non exprimitur q̄ sententia sit de actis: quia alibi hoc expres-
sum erat: q̄ sententia esset de actis videlicet. in. c. fins. de re iud.
di. in. vj. Ista ratio Joā. de imo. non placet mihi: nec sequenda.
moueo: ratione tali: nam tempore istius decretalis non erat
inuenta illa decretalis. Est ergo alia respōsio melior. q̄ in tex.
isto immo probatur sententiam contineri^b. non ob. l. ij. C. vt lit.
pen. cui nō respondēt aliqui doct. hic: q̄ ibi ponit alternatiua
actorū vel pronuntiationis: ad denotandū: q̄ pronuntiatio est

indic. lib. vi. c. c. c. inter. de re indic. 2 facit argu. a maiori arguendo. pnt hic vlt
de p. est. 2 hoc idē referēdo eū sequitur Fely. hic in versi. no. quinto. q alleg. tex.
in. §. illud. in aut. vt fratrū filij. 2 in. l. gesta. cū suis glo. C. de re indi. 2 in. l. q. C. de
eden. p quo adde Bald. in. consi. cccxxvij. 2 pari. de pnteo in tracta. sindica.
in ver. vtrum iudex. in fine. quibus adde omnino Barto. in. l. is apud quem. in

finis actoris. Ita tenet Bald. in. d. l. ij. Ista ratio Bal. non placet
mihi: qz immo executio est finis actoris: non pronūciatio. Dein
de ego rīdeo aliter ad. d. l. ij. 2. pmitto qz quoniescūq; alterna
tua ponitur inter genus 2 speciem: vel inter totum 2 partem:
semper resoluitur in copulam: vt est tex. in. l. sepe. versi. 2 cum
dicimus. ff. de verb. sig. 2 in. l. quintus. in fi. ff. de aur. 2 org. lega.
hec est snia Barto. in. l. j. ff. de reb. dub. tunc aliud sequitur: qd
quando copula ponitur inter genus 2 speciem. dico qd species
expresā nūq; continet in genere. vt. l. cū delationis. §. cum fun
dum. ff. de fun. instr. 2 quod legitur per Barto. in. l. j. ff. de reb.
dubij. stat ergo conclusio: qd appellatione actorum continet
sententia. Similiter exceptio est de actis. nam exceptio non est
necesse fieri in scriptis: sed sufficit oretenus exprimere: vt deū
de apud acta redigatur. text. est in. l. scire. §. oportet. ff. de excu.
tuo. hoc tenet expresse Barto. in. l. j. ff. de accept. 2 ita tenendum
est in indicando. hec snia Bar. nō placet. qz immo mihi videntur
requiri: vt semp fiat in scriptis. moneor tali consideratione. nā
non debet licere reo qd non licet actori. l. nō debet. ff. de re iud.
sed de iure cōi requiritur: qd libellus in quacunq; re formet in
scriptis. istud probat de iure cano. in. c. j. §. de libel. obla. Pre
terea illud idem ius tribuitur reo in exceptioe: qd actori in pe
titione. naz sicut libellus debet esse clarus: ita exceptio clara: 2
sicut producens libellum obscurum succūbit si opponat: vt. §.
in. c. fi. de libel. obla. ita opponens exceptione obscuram succū
bit: vt in. de. cū repulsiōe. de appel. 2. l. j. §. labeo. ff. de flu. qd in
tellige: si sit obscura 2 opponatur. ita dicit Barto. in. l. ab anasta
sio. C. man. tñā reus dicitur esse actor in exceptione. vt in. l. exce
ptionibus. ff. de except. Preterea dicit qd imo plus esset fauen
dum actori: vt non daret libellū in scriptis: qd reo. quia in prin
cipio litis magis fauetur actori: qd reo. vt est tex. in. l. dedi: i pn.
ff. qui satis. cog. 2 in. l. inter stipulantem. §. j. ff. de verb. obli. hoc
tenet glo. in. c. cū ad sedem. §. de resti. spolia. Et sic ex omnibus
concludo: qd reus tenetur exceptionem suam dare in scriptis.
Non obst. §. oportet. §. alleg. per Barto. qz dupliciter respondeo
nam. §. ille procedit de iure ff. 2 sic de iure vete. secundum qd
quis poterat suam exceptionem sine scriptis proponere sed de
iure nouissimo per aut. offerat statutum est: qd libellus debet
in scriptis offerri. 2 sic eodem iure debet exceptionem in scri
ptis opponere. † Quotiescūq; enim duo parificantur vni regn
le antique: statutu supueniens in vno extendit ad aliud. ita est
tex. in. l. si qs seruo. C. de fur. cōiuncta. l. non nū. §. j. ff. de ser. cor.
rup. hec est snia Barto. in. l. marcel. §. qd autē ff. ad treb. 2 ista est
20 optima respōsio. ¶ Sciēdū est autē qd delegatōes 2 cōmissio
nes causaz nō sunt de actis: qz pnt fieri extra iudicij. ita tenet

princi. 2 qd
ibi posui in
additio. ad
ipsuz. i ver
sic. acta. C.
de eden. et
Bald. in. l.
nec suppli
care. nn. j.
vbi etiā po
sui in addi.
ad ipsuz. in
ver. nec con
tineat sen
tentia. C. vt
lire pendē.
Celsus.

¶ Resol
uitur in co
pulam. Ad
de qz ista ē
diffusa ma
teria et per
latos fines
vagata. Ut
de p. ffely.
in. c. iter ce
teras. qua
si p totuz. c.
dere script.
Abba. in. c.
cōstitutus.
et quod ibi
posui in ad
di. ad enm.
de resti. in
integ. ffely.
in. c. inter.
versic. cete
rum. de qui
busdam. de
appellatio.
Celsus.

Index vel procurator. Adde q̄ Abb. in isto. c. qm̄ 3. ver. venio n̄c finaliter te-
 net. Iñ dicit̄ fuisse opi. Inn. & Ant. de bu. hic idē tenet similiter Bar. in l. 13. C.
 de procura. q̄nta gl. ibi. & in l. pō ponius. S. rate. ff. de pen. teneat̄ cōrrariū s̄ istas
 glo. q̄ faciūt pro opi. Lātrā. secuti sunt Saly. & ibi Wal. & Pau. de ca. in alle. l. 13.
 in 3. sed t̄c. Jo. an. & imo. no. in. d. c. qm̄ 3. & Ant. de bu. in. c. cū. m. ferrariensis. &
 Fely. i. d. c.
 qm̄ p̄tra. 3. Inn. hic quē seq̄t̄ Jo. de imo. **A**ttēdit̄: q̄ vbi l̄e delegatiōis
 vñ. q̄ro s̄m oēs h̄. er rē eoz̄ ē q̄ ex q̄ fuit admis-
 sus p̄cura. a vsq̄ p̄te. li. v̄r esse qua-
 si possessiōe officij p̄cu- b
 ratiōis: & p̄pter hoc il-
 le q̄ oppo- nit d̄z p̄ba-
 rez: & no p̄cu- 21
 rator: doce- re de māda-
 to suo ex q̄ est i posses-
 sione officij 22
 p̄cu. ita no. c
 Fely. post imo. et are. 23
 in. c. cū i iu- re 3. l. in 3. t̄u
 doctores dicūt de of. dele. possēt t̄ñ index ex
 officio ino d
 cōpellere p̄-
 curatorem: vt exhiberet mandatū. vt not. in. d. c. j. de elec. lib. vj. & per quā do.
Abb. i loco p̄alleg. modificat dictū Inn. vt ibi plene post alios i apostil. meis po-
 sui. nec omitto. q̄ ista h̄nt ēt locū i indice. vt no. dicti doc. Abb. & fel. vbi. 3. Cels.
Copiā inferere delegatiōis ita not. Bar. Wal. Alex. & doct. in. l. ij. ff. si q̄s in
 l̄is voc. nō te. Bar. & doct. in. au. q̄ semel. C. quō & qm̄ index. & Pau. de ca. consil.
 xlvij. Qd̄ dicēse versū: si delegat̄ est p̄sona vilis: & citat̄ in longinquis p̄tibus.
 ita per Inn. in. c. cū in iure. de offi. deleg. not. Spec. titu. de cita. §. ian de citatiōe
 ne. ver. sed pone. Roma. in. l. sciendum. ff. de verb. obli. & dixi in lib. 2. sue. burḡ.
 in prope. in glo. in ver. noz̄ leures patentes de cōmission. in fi. Celsus.
CStat̄ protocollo. vide per Abba. in. c. ex literis. in ve. nota. & qd̄ ibi addidi.
 de resti. in integ. Bar. in. l. sempronius. ff. de leg. ij. do. Fely. in isto. c. versū. nota.
 septimo. ibi: possit veritas. Celsus.
Non. vide Paulum. de casu. in consil. ij. Et pro solutione capituli sicut. de re

indicata. Adde qđ no. 3. in. j. additio. in ver. vt veritas. 3. nu. j. Celsus.

¶ Verbu 2c. De qua dictione vide f. eli. in. c. ch. p. de fide instr. 2 are. in. l. ea. dē. de duo. reis. 2 qđ ibi dixi in apos. post renus. f. eli. ibidē p me datā. 7 i. c. cū. p. tabellio. 7 si. vj. querit. de fi. instr. Philip. fran. in. c. j. §. in ceteris. 2 ibi posui in apos. ad ipz i h. de dictione 2c. de cle. ping. lib. vj. 2 ibi dixi i apos. ad Gemi. dixi post bar. in l. argērari.

24 telligit Bar. 2 ista snia est tenēda. Ego dico vltra oēs qđ habe mus casum expsum: qui nō allegat: ex quo deciditur: qđ acta possunt pvari p testes: in. c. sicut. j. de re ind. ¶ 3. 2 nota in hbo 2c. qđ qñ verbū 2c. 2 reperitur extēsus: tūc illud est nomē. Item reperitur aliud abbreviatum: quo vtunt tabelliones in snia abbreviatoris. talis cōfessus fuit 2c. tunc quid significat ly 2c. dicendū est: qđ importat vt extendatur fm consuetudinē aliorz instrumētorum in tali materia cōfectorum fm Bart. in. l. gallus. §. idē credēdū. ff. de libe. 2 posth. vbi plenissime dixi. 2 Bal. in. j. rñ. C. de fide instr. 2 Joā. de imo. 2 Anto. de vñ tri. in. c. cū Joannes eremita. de fide instr. ¶ In glo. ij. in fi. no. 25 qđ t vbi index cognoscit summarie de plano sine strepitu 2 sigura indicij: vtputa ex forma literarū: pnta princeps scribit of ficiali: qđ cognoscat 2 determinet questionē summarie 2c. qđ nihilominus est procedēdum in scriptis 2 oia acta debent in scriptis fieri. ¶ Et est notādū qđ hmoi clausula i literis appo sita summarie 2c. si scribi i iudici ordinario: qđ als fuit index cōpētēs in dicta causa virtute talis clausule d: esse delegat: qđ alteratus est pcessus. Si aut princeps scriberet iudici ordi nario: qđ cognoscat de aliqua causa: in qua als erat cōpētens non apposta dicta clausula: tūc index nō efficit delegatus: s; d: princeps excitare eū ad iurisdictionē exercēdaz. Hāc distin ctionem ponit Inno. in. c. l3 in corrigēdis. 3. de offi. ord. vbi est bonus tex. hoc dictū trasportauerūt nostri legisse in. l. 2 q. ff. 27 de iurisd. om. ind. ¶ In glo. ij. in fi. Et ista glo. colligit qđ re stes nō requirunt in actis: 2 ideo quādo fit aliquis actus i iudicio nō est necesse: qđ tabellio dicat presentibus talibus 2c. s; 26 sufficit: qđ scribat actū i pñia iudicis: vcz ad bancū iur: l3 nō

l. argērari? nu. iij. 7 si. ex hoc hbo 2c. i apos. i eo. 7 ff. de edē. post Ja. res. buffi. i. l. iul. tis. nu. ij. in 7. de hoc hbo 2c. de cre. decu. li. x. dixi i. l. ce. tera. i apos. ad tex. i eo. 7 ff. de leg. j. 2 in tract. clausularū. In clau. con. trac. 7 si. re. nūtiatū 2c. Celsus. b ¶ Sūma rie. Adō qđ opere ista clausula sū marie d: p quos possit cōcedi. bar. in extrana.

ad repimendum in glo. in versie. summarie. et quod ibi addidi: 3aba. in cle. fea. pe. verb. summarie. de verb. signi. f. eli. in. c. dilecti. an. j. opp. 2 ibi per disc. se. co. de indi. pe. de fer. in titu. for. libelli. in anten. rea. in ver. summarie 2c. et quod ibi etiam addidi 2 htp. de mar. singu. suo. cij. quod incipit: clausula summarie 2 j. cause delegati. et summarie numero. j. apos. ill. in hñculo clausule. vbi ple. ne dixi. Celsus.

¶ In pñia iudicis. Adde Bal. in. l. pacta nouissima. C. de Pac. quē referūt 2 se. quunt frāci. are. 2 d. Alex. de imo. ibi: qđ pñia iudicis operat: qđ qñ cōtract? fit coram iudice: cessat presumpcio doli vel metus. allegat. l. j. de predi. cur. li. 2. 2 ideo ibi dicit Bar. elegāter: qđ si in cōtractu internenerit decretū iudicis: nō poterit cōtrahēs illū cōtractū rescindere allegādo se deceptū vltra dimidiā iustū pretij: quod an sit verū dic: vt per Alex. de imo. in. d. l. pacta. in. j. nota. ¶ Itē operat etiā presentia iudicis fm. d. fran. are. in. d. l. pacta. qđ testamentū 2 do. natio causa mortis facta coram iudice: 2 duob? testibus valeat. iuxta no. in. l. pñia. C. de test. vbi ipse remittit. p quibus vide etiaz 2 hic adde que ibi in. d. a iij

Practica

l. pacta. dixi in apostil. ad fran. areti. De primo mēbro huius apostil. dicitur vt p Anto. cor. sing. suis in versi. minor. Celsus.

a **¶** **Ista** vidi. Adde feli. hic: q allegat Bal. in l. nullū. C. de test. dicitur ē notarū nō videntē vacillationē nō teneri scribere: q̄ ita sit: sed solū q̄ iudex ita dixit. al leg. 3mo. 7 Jo. an. hic 7 adde etiā pnt hic referri feli. q̄ si notari⁹ scribat vacillationē sine

mādato in dicitis: nō p̄ batur vrb̄ bal. i. l. q̄ falsayt varia. ff. de test. i. apost. 2 p̄ an. sing. i. aut. vt spō sa. larg. i. 5. 7 hoc infp. i. 7. eodē mō si tabellio. 7 a

ita practica tur vltra h̄ dicta p̄ Lā frā. Ad d̄ late de hoc p̄ Dañ. i. phe. bere. nu. 4. in addi. i. 7.

examiatōr 28 potissimū i addi. no. 8 q̄ ēt dixi post bar. i. l. 8 mit nore. 5. plimū. nu. 17. i

apost. i. 7. di cebat trepi dādo. ff. de b q̄. 7 qd̄ po sui p̄ Bal. 30

i alle. l. nullū. 3. nu. 4. in apost. i. 7. q̄ iudex ita dicit. C. 6 test. Celsus.

apparet de aliquorū testū p̄sentia: neq̄ subscriptōe: vt i. l. in donationē. C. de dona. Et hec est opinio cōis: 7 est rō q̄re nō requirunt testes in actis: q̄ acta suscipiūt auctoritatē ex p̄ntia iudicis: nō aut̄ ex p̄sona tabellionis ita dicit hoc sing. 7 Innoc. dicens: q̄ notari⁹ d̄z scribere quāta fides adhibenda sit testis: nam scribere d̄z qualiter testis vacillauit q̄n̄ deposuit dictum suū: 7 exprimere qualitatē vacillātis: p̄nta q̄ dicat talis testis interrogatus quando deposuit dictū suū timebat 7c. 7 hec poterit scribere etiā si ipse notarius hoc non viderit. nam sufficit si notarius dicat iudex dixit mihi notario: q̄ scribere debeā talia. scilicet q̄ talis testis vacillabat: v̄ timebat 7c. melius tamē erit si notarius adiiciat. Et ego ē ista vidi. 2 Sitamen testis interrogatus et examinatus voluerit se defendere audiens notariā scribere de vacillatiōe debet audiri. hec sunt 7ba Innocen. notabilia. ¶ Hic attende tamē in eo q̄ dixi acta valere sine testibus qd̄ tamen de cōsuetudine seruat: qd̄ in sententijs diffinitivis adhibeant testes: et ideo cum sit de consuetudine: est ē observandum: q̄ consuetudo est optima legum interpretēs: vt in l. si de interpretatione. ff. de legi. ita tenet hic glo. 7 Joan. de Imol. ¶ Glof. in verbo: citationis ibi. licet. 7 Ex ista glo. colligitur q̄ iurisdictio delegati perpetuatur per solam citationem. hoc est verum de iure canonico. de iure autem civili ad hoc vt perpetuetur iurisdictio requirit litis contest. vt not. glo. 7 doc. in l. 7 quia. ff. de iuris. om. iur. 7 est tex. in c. relatum. 5. de offi. deleg. vnde versus. Tu teneas gratum leges tenuere relatum. ¶ In glo. ibi: si quis postea 7c. Ex ista glo. no. 7 q̄ ex sola citatione quis dicitur p̄uenire iurisdictionem. nam si quis fuerit citatus coram iudice seculari: 7 post citationē efficiatur clericus. lis debet fini coram seculari. 7 hoc operatur⁹ vt in inrib⁹ 7 glo. p̄alleg. ¶ In glo. si ista glo. sentit vnum forte contrariū hoc modo hic videtur tex. innuere q̄ soli iudici creditur: sed cōtra soli iudici non creditur de gestis coram eo: vt in c. cum a nobis. 5. de testi. multomin⁹ credendū est nuntio. glo. nō soluit neq̄ docto. Sed dic q̄ ideo nūtio creditur: quia est iuratus exercere officium suū: et deponit de his que spectant ad officium suū. Sed iudici non creditur: si velit dicere. q̄ citauit aliquē vel q̄ lis fuerat prestata

b **¶** **Citatio.** Adde bal. i. l. 4. C. de an. ex. vbi ponit. xij. dicta aurea circa iura citationis. 7 feli. i. c. ad petitionē. de accu. 7. extra gl. vbi de citatione multa extant p̄ eū accumulata. Adde post oēs q̄ no. dñs me⁹ do. p̄hi. deci⁹ p̄il. cxxx. qd̄ ici di nino iplorato p̄sidio p̄ponit q̄ iudex. do. sic. boerij. i. 5. j. i. gl. viij. post medij i l. 5. in. om. in. no. post oēs i addi. ad Ja. rebus. i. l. si diuina dom⁹. nu. 17. i. addi. C. de exacto. trib. li. x. 7 i addi. ad deci. capelle tholo. de. i. 43. 7 i trac. do. Cal. de of.

fi. in q. hunc subdit. i. iij. q. j. c. dixi post bar. i. l. idē vlpian. §. sunt 2 alij. nu. ij. §. itē iducit ad. q. q. tidiana. i. lec. Ric. de neapo. ff. de excu. tu. post Bal. i. l. officiales. nu. ij. §. fact. cleric. C. de epi. 2 cle. post Sall. i. ant. statum. nu. iij. §. fact. cleric. C. de epi. 2 cle. post guil. d. cu. i. alle. j. officiales. nu. j. §. fact. cleric.

corā eo 2c. qz istud nō est officiū suū: s; officiū suū ē admittere acta 2 sniare. In eo tñ q. dicit: q. nō credit iudici. Aduerse vbi est data arbitratoribz p̄tas 2 licē. pcedēdi i scriptis: 2 sine scriptis: qz si alij arbitratores p̄cesserint sine scriptis poterūt eē testes: 2 testificari d. gestz corā eis. istud ē dictū sing. Bar. i. ant. nisi breuiorē. C. de sen. ex peri. reci. In eo q. dicit: credēdi soli nūcio: pu ro 2 iurato. Hof. tenuit hūc s̄m Bar. in exna. ad reprimēdū. in h̄bo: p mutnū. tenet esse credēdū soli nūcio in his q. spectāt ad officiū suū. b; hec est h̄ior opi. quā ēt sequit Jo. de imo. ¶ Si tñ esset relatiō inter tabellionē 2 nuntiu: qz diceret nuntio se fecisse relatiōē. notarius aut negaret illā esse factā. potius credit tabellioni s̄m Cy. in. l. si q̄s decurio. C. de sal. qz tabellio est p̄sona dignior. ¶ Est tñ limitandū id qd. s̄. dixi d. nūcio. §. 3o. Jo. and. videlicet q. credit nuntio verū est quo ad hunc effectū: q. possit ad sniaz diffiniendū p̄cedi. quo aut ad hoc: vt vict. non possit appellare tanq̄ p̄tumax: nō credit nūcio: ita tenet singu. Jo. and. in. c. cū parati. de app. ¶ C. aplo glo. quā dimisi sup h̄bo reprobatiōes h̄ni. c. sup q̄stioni. in fi. Ex ista glo. colligit q. p̄cessus agitar. p iudicē recusatū post recusatiōē de eo factā valet: 2 tenet: si nō appeller. ita tenet Imo. in. c. cū sp̄ali. de offi. deleg. 2 hoc p̄ter. ex p̄ssum in. c. in der. de offi. deleg. li. vi. cō trariā sniam tennerūt Hof. 2 Bart. in. l. qz poterit. ff. ad treb. p̄ter. in. l. vnica. C. si quacūq̄ p̄st. digni. Nos aut teneatis sententiā Imo. p̄tra p̄ eū alleg. nec obst. dictū. l. vnica per Bar. allegatū: qz est speciale in illo casu. d. l. vnica. i. odit iudicis de linquētis. sicut 2 aliud ibidē est sp̄ale. nam de iure civili in der ordinarius nō p̄t recusari tanq̄ suspectus. in ant. si h̄o. C. de indi. speciale est in. d. ant. ¶ C. aplo glo. super h̄bo: petitiones. in fi. glo. de hoc die plene: vt in inribz allegatis p glo. 2 Ant. de but. 2 ceteros doc. ¶ C. aplo glo. in h̄bo: cōfessiones. in fi. glo. Ex ista glo. colligit q. cōfessio positionis quā fecit ille cui fiūt positiones: p̄t renouari p cōfidentē p̄bato errore. q. error: p̄bat p bando rē aliter se habere: q̄ sit cōfessus: vt in. l. post diuisionē. C. de iuris 2 fac. igno. 2 iuxta plene no. in. c. fi. s̄. de p̄fes. 2 faciūt nota. p Bar. in. l. nō fatet. ff. de p̄fes. s̄. si q̄s negauerit positionē sibi factā: poterit postmodū confiteri 2 renouare negationem: dicēdo q. illud qd. negauerat nō erit negandum. 2 q. p̄fatur illud qd. est positū p aduersariū. Et si aduersariū cōfiteatur illū errasse: negādo satis est p̄batus error: negantis: qz licet tñ est credere aduersario vt in. l. j. ff. cū act. de pe. est anna. ista sunt verba Bar. in. l. post legatum. §. his autem. ff. de his qui.

est cleric. post dy. i. l. q. meta. i. §. post blicū clericat. ff. de re mili. 2c. Celsus. a ¶ Coram eis. Uide se li. i. c. cū ano bis. i. §. reli q. d. rest. viō q. no. j. eo. §. testiū deo p̄fidiōes. nu. lxxij. §. s; i arbitratore i apol. i. eo. §. Celsus. ¶ Officiū suū. Adde Fel. i. c. j. §. in. h̄. iij. cō cl. vbi dicit q. credit nūcio dicēt se citasse. 2 nō credit sibi dicēt iudicē p̄mississe. rō q. officiū suū nō ē electum circa hoc. i. qd. dicat iudicē commississe. vñ male faciūt notarij scribētes talis ad commissionē in die citant. a hoc refert

tenere bal. i. l. his solis. C. de reno. donz. p q. vide Pau. de ca. i. §. c. lxxv. 2 Ind. ro. i. §. ccccvj. ¶ Venit an 2 qñ sit credēdū nūcio: 2 i qd. 2: 2 quat ego. plene examinari hūc articulū i li. 2. que. burgū. i. u. de iustitia. 2 effectu illi. §. messiers

Practica

sergens. in glo. in eo. ver. in prin. a p tota glo. a in addi. ad Bal. in l. pperadh. §. 2 si quidz. in. xij. in §. executores. C. de indi. post Bar. in l. palatinos. nu. ij. in addi. ale. in §. nuntio. C. de colla. fm. ff. lib. xi. r. cōfil. mo. cxxvij. incl. nō credit nūio. 2 in sillo parla. parte. iij. arresto. cctij. 2 dicit post collecta. in. c. dilecti. in. v. in apo. in §. nunquid creditur nuntio. de dolo. Celsus.

¶ Cōfire-

ri. §. nūqd poterit re-
nocare posi-
tionē. dicit q
nō: nisi do-
ceat d' erro-
re. vt per. d. a
bar. fo. i. p. s.
clviij. ci. vi.
b
fis. ver. non
postponda. 35
l. ij. pre. 2 an
videat pste
ri. vid. d. ale
xā. de imo. i.
p. lxxj. l. ij.
parte.

¶ Caplis
Nūqd pdu
cens capla
videat pste
ripieta i eis
vid. do. ale.
de imo. i. p.
gl. i. ij. pre.

¶ Positōi
spertinēt.

Tu vide de 36
hoc bart. in c
l. si dno. §.
Inlian. §. q
37
ro iuxta. ff.
de iureiur.
vb alex. de
q si rñdeat
sine presta-
tōe: q pino 38
dicat tal rñ
sio 2 idē no.
ibi Barr. et

vt indig. 2 tūc ex tali iure negato renocatiōe secuta. vt. §. pote-
rit negas ins snū sūdare vbi afit qd negat positionē nō possere
iure negato ins snū sūdare: vt no. bar. i. d. l. vosi legatū. hinc ē
qd dixit Bal. i. l. cū p. l. C. de lib. cau. q p fessio facta nocet pfi-
tēri: nisi adnerfari negauerit. nā tūc talis p fessio nō nocet pfi-
tēri: s; Bal. vbi. §. 2 no. q sūt vtilia. ¶ Unū est mēti tenēdū q
ponē 2 faciēs positionē d' p fiteri: id qd ponit. sec^o est in capi-
tūlate 2 articūlate: q articūlas 2 capitūlas nō vñ p fiteri id qd
ponit i articulis 2 caplis. b qd est singl'r notādū. 2 est dictū p-
grinū 2 mēti tenēdū. c. si. de iurein. l. vj. 2 Jo. an. in nonella. eo.
u. 2 Jo. de imo. ibi. ¶ Intra p dicta qro f ad qd sūt positōes qñ
re^o negant rñsionē factā libello: negādo narrata pnt narrāf.
nā positōes 2 articūli trahūtur de substātia libelli: vt voluit
Jo. an. in cle. sepe. de §. b. §. §. Si qd ergo negauerit oia narrata
in libello: ad qd positōes: q si negant libellū: ita 2 positōes
negant. Rñ. q ad hoc fiēt positōes sigillatim 2 particl'r: vt
ponēs in aliq reletet ab onere pbandi: l3 nō a toto: nā si in li-
bello narrat: q mutuant titio decē. 2 tu puent^o ad illa decem
rñdeas. nego narrata pnt narrant in libello: si postea titio pos-
sitōes sigillatiz: fiēt tali mō. pono q mutuant decē fāt. istaz
re^o negabit. Itē pono: q eo heres titij. isto mō forte 2 sine forte
p fiteber; 2 sic i hoc reletabor ab onere pbandi. vbi als si actor
fecisset tales positōes debuisset pbare te heredē titij: 2 sic de
singulis mos em litigātū ē p fiteri positōes p tineres id: qd de
facili pōt pbari. veluti d' morte: 2 affinitate: 2 negare ea q sūt
difficilis pbatōis. Hāc decisionē ponit Jo. an. i. cle. sepe. i. §. bo
p fessioes. de §. b. §. ¶ Caplo gl. sup §. bo interrogatiōes. ibi cre-
do ex ista gl. no. f q positōi impertinēt: nō est rñdē dū. de q ple-
ne l. c. i. 2. ij. de p fess. in. vj. p Jo. an. 2 in l. ij. §. qd obseruari. C. de
iura. calū. ¶ In eadē ibi: positōes pclusuz in cā. no. ex ista glo.
f q iuder ex officio suo vbi rñsam fuerit pōt litigātes interro-
gare: etiā post pclusionē i cā s; istā gl. p qua est tex. l. c. cū Joā-
nes eremita. f. de fid. instr. imo qd pl^o est: poterit iuder ēt iter-
rogare post pclusionē i cā circa ea q pcerunt decisionē litis. ita
tz Ja. de are. 2 alle. ad hoc gl. singlarē hoc tenēre i. l. vbi cūq. ff.
d' interrog. act. Est tñ notādū. q l3 iuder ex suo offō possit partē
interrogare. f tñ ps no poterit iterrogare aduersariū snū cōrā
indice. qz possit calūniari. ita tz hic Jo. an. quē seqt Anr. d' bu.
l3 gl. nra dicat qñ 2 male. ¶ Finalr nō omitto vnū aliud sine

bal. i. l. si sine. de iter. act. Inno. in. c. pnt. de dolo 2 cōm. spe. l. i. de depo. §. vj. §.
et scias p quib^o. Addo glo. in. c. si post p fessitū. in §. v. rōnabili. de cōfes. l. vj. qd
est verū fm Bal. in sua marga. in §. testis. qñ est oīno impertinēs. q antē dica-
tur positio impertinēs: vide Bar. in alleg. §. qd seruari. §. qñqz est positio. 2 ibi

Wal. ver. ij. nō debet. Bart. in l. ad probationem. C. de proba. r Wald. r Alexan. in l. si duo. §. ij. ff. de iur. iurando. Celsus.

39 **S**ulare. r q̄ q̄n index videt vnū rusticū imperitū corā eo ius pe-
tēre: q̄ nescit ius suū dicere: pōt index eū cōpellere vt accipiat
p̄curatōrē. ista est doctrina singlaria Host. l. c. pastoral. de iud.
40 **C** In glo. si. in fi. stat pondus istū glo. in vno videlicet vtrum
pro infra iudicis presumatur: in quo dubio fuerunt circa octo
vel nonē opi. Sed pro clariorē inuestigatione sunt duo mēbra
principaliter faciēda. nā aut querit vtrum snia lata p̄dēntib⁹
actis in hac decretali possit deduci i dubiis: vel renocari de in-
iustitia snie. Aut sc̄o principalr querit: nunqd̄ p̄sumat p̄ snia
q̄ non possit in dubiū renocari respectu p̄cedētis processus nō
ordinati. r sic breuiter pōt duob⁹ modis in dubio snia renoca-
ri. primo de iniustitia r iniquitate ei⁹: sc̄o nunqd̄ eoispo q̄ est la-
ta snia p̄cedentibus actis adeo presumatur pro sententia: q̄ de
iniustitia r iniquitate snie nō possit amplius q̄ri. ¶ Circa primuz
concludit: aut est lata snia: r est appellatū ab ea: vel non est ap-
pellatū: sed sumus infra ips̄ appellādi: tūc nunq̄ presumit p̄
snia. nisi quaten⁹ apparebit in cā appellatiōis. r ideo si snia est
lata r res cōuentū: r ipse appellauerit: incūbit on⁹ p̄bādi in cā
appellatiōis actori: q̄ obtinuit. sicut r incūbebat in cā p̄ncipali.
r hoc q̄ nō presumit p̄ snia q̄ est lata in fauorē actoris. Sc̄otra
si snia est lata p̄ reo: r actor appellauit: reo incumbit probatio:
sicut r in cā p̄ncipali. hoc totū est: q̄ nō presumit pro snia. di-
uerfam quippe est in nullitate. nā si dicat snia nulla: p̄sumit
p̄ snia. ideo dicētī nullā incumbit p̄batio. r ita dicit oēs doct. ma-
xime Ant. de vnt. r Jo. de imo. hic r plene. Si autē petat restire-
tio aduersus sniam: idē q̄b in appellatiōe. aut talis snia lata
trāsuit in rē iudicatā: adeo q̄ ampli⁹ nō possit appellari. vel si
est appellatū: remāsit appellatiō deserta per lapsuz in iustitiam: vt
in aut. ei q̄. C. de tēp. ap. r tūc regulariter p̄ snia p̄sumit r est p̄e-
sumptio iuris: de iure adeo q̄ executioni mādari debet: hoc
nisi internenerit p̄fessio aduersarij. q̄ cōtra p̄sumptionē iuris
de iure admittit saltem p̄batio p̄fessionē aduersarij gl. ē sing.
in aut. de q̄li. dotis. §. illd̄. r in aut. s̄z iā necesse. C. de do. an nupt.
r hoc ibi tenēt Bar. r Wal. r Cy. r ideo si victor q̄ p̄ se sniaz obi-
nit: dicat sniam nullā: nō poterit petere eā mādari executioni.
istud est dictū singlarē Inn. in. c. q̄ pleriq̄. de imo. ecc. ita q̄ vt
ctor poterit h̄fe executionē. sine snie: si dicat eā esse iniq̄nā. ¶ Itē sal-
lit r̄a. §. dicta. vbi apparet notorie de iniquitate snie ex ei⁹ renore
tūc p̄ snia nō p̄sumit: imo est nulla: nec meret executionē: vt i. c.
inter ceteras. J. de re in. r i. c. sollicitudinē. J. de ap. r gl. ē pulcher-
rima in cle. pasto. de re in. hoc idē tenēt doc. in. c. eū bertoldus.
J. de re tu. r in. c. fraternitatis. de frig. r malef. Inno. tñ snit sibi
cōtrarius: dicēs: q̄ si index hoc modo sententiabat. q̄ probatū
est per A. r B. tñ debere. x. Seio: ideo condemno in illis. r. q̄b
talis sentētia valet: etiā si in actis nō appareat aliqua proba-
tio: ideo erit executioni mādāda. ita dicit ipse in hac deere. q̄b
reprobāt oēs doct. Host. Jo. de imo. Joā. an. Ant. de butri. r ccc.

a ¶ Presu-
matr. Uis-
de tu latiss-
me p̄firmia
nū i suo au-
reo reperto-
rio. in ver.
snia p̄sumit
versic. j. Et
Pan. de ca.
in cōsil. ccc-
xvij. in pri-
mo ipressis
et do. Alex.
de imo. i cō-
sil. xxij. ij. p̄e-
r Ang. in cō-
sil. cxcvij. et
fede. i cōsil.
ix. r Raph.
i p̄s. lxxvij.
b ¶ Si di-
cat eā eē ini-
quā. in die
nihilomin⁹
q̄ index ap-
pellatiōis
videt: q̄ est
equa pote-
rit illā p̄fir-
mare. tex. ē
valde sing. i
l. titio. ff. de
aur. r argē.
leg. §. Cor-
se. sing. snis
in h̄. appel-
latio. in cip.
si ille p̄ quo
est lata snia
fm quē ibi
ampliatr
hoc dictū r
de hoc vide
Ro. fin. in o-
eclerē. i. c.
snia lata est
p̄ testi. Cel.

Practica

a Que di
ceretur cui
dēs iniqui-
tas. vide de
hoc qd not.
Bal. i. l. q. 5.
s3 r si quis.
C. cōmnia
de succes. et
per bar. ali
quid i. l. pre
tor. ait. i. pñ.
ff. d. ope. no.
nunciariōe.
Celsus.
b Probati-
onib⁹. vi-
de. d. Alex.
de imo. i. cō
si. viij. p. to
si. i. iij. par
te vbi qñ r
qualiter de
iustitia sen
tētie appa-
rere possit.
c In ca. l.
ter mōaste-
rium. vbi oi
no vide sse
ly. q. plene r
remissive in
c. qualiter r
qñ. de accu.
r Dy. in pñ.
liij. r. d. Ale
xā. de imo. i.
pñ. cccxxiij.
in pma pte.
r i. pñ. cv. in
ij. parte vbi
pōit v̄ sen
tentia lata
cōtra sentē
tiā arbitra-
toris q̄ tran-
sistit in rem
indicatā an
valeat.

terti: r ipsemet tenuit cōtrariū in. d. c. cñ Bertholdus. qz. d. sen-
tētia est notorie iniqua: cñ habeat exp̄sum errorē: r cñ referat
iudex se ad acta. Cū ergo sit enidēs iniquitas: snia d: esse nulla.
vbi aut nō esset talis enidēs iniquitas: s3 iudex resū simplr cōdē
nasset: r nō appareret in actis de aliqua probatiōe: vñ valeret
snia: nec diceret esse iniquitas enidēs. qz pōnit esse: qd interue-
nisset cōfessio: qua attēta iudex fecit cōdēnationē: dato qd dī-
ceta p̄fessio nō appareat in scriptis. † In hoc decipiebat vn⁹ fa-
mosus doctor: q nō intelligebat q̄ diceretur enidēs iniquitas. r
putant enim esse enidētem iniquitatē: qñ reus esset cōdēnatus:
nec apparebat de p̄bationib⁹. **b** Et idē ecōtra si snia foret lata
pro reo cōtra actorē: c. p̄ta qz reus fuit absolut⁹. r in p̄cessu ap-
paret al̄s plene probatū cōtra resū. talis em̄ snia valet: r tenet:
nec poterit dici nulla: r in hāc sniam concordant cōter docto.
r hoc ideo in isto casu sc̄do: qz pōt esse: qd bñ apparent testes q̄
p̄bāt cōtra est: sed forte iudex qd̄ adhibuit fidē ipsi⁹ p̄pter va-
cillationē eorū: quā vidit: q̄ vacillatio nō apparet in actis. Et
p̄pter hoc al̄s dixi cōsulendo in terra vigouie p̄ quadā snia la-
ta p̄ vicariū ḡnalē magnifici vicecomitis Illusij dicti cōitatis
fuisse nullā p̄pter enidētiē iniquitatē: q̄ erat in ipsa snia. ipse em̄
vicari⁹ p̄cēnauerat vicariū dicte ciuitatis ad p̄seruādū idēnē-
titatē: et in alia parte snie dicebat dictū vicariū recte condēnā-
se dictū titū. Si tñ appareret reus cōdēmnatus: r in actis re-
periret in s̄m solutiōis ipsius rei: talis snia esset nulla s̄m
Ant. de but. Sed Jo. de imo. cōtradicit. q̄ immo erit valida: qz
potnit iudex nō adhibere fidē in s̄ro p̄opter quādā suspitio-
nē: p̄ta quia habeat aliquas cācellatūras: vel rasuras &c. r
per cōsequens debnerat valere snia. Nihil autē placet dicros
doctores saluare a cōtrarietate: r ideo pro eorū concordia sic
dico: aut dictū in s̄m in nulla sui parte erat vituperatum. Et
tūc procedit snia Anto. de but. qz tūc cessat ratio Joā. de imo.
videlicet: q̄ iudex potnit habere suspitioē. Aut dictū in s̄m
mentū erat in aliqua parte vitiatū ex aliquo modorū de qui-
bus. s. r tūc placet snia Jo. de imo. qz tūc potnit iudex habere
suspitioē. r illo modo intelligitur illud qd̄ quotidie dicitur.
videlicet q̄ in dubio presumit p̄ snia. **c** Stat maxima difficul-
tas in vno: ponet̄ lata est snia p̄ reo: r trāsnit in rē iudicatā:
nec pōt amplius appellari: vel q̄relari: hoc nō obstantē actor
agit cōtra resū: r fert cōdēnatoria p̄ ipsūm: nunq̄ valebit ista
snia sc̄ba. r vñ dicendum nō valere p̄mo: qz snia cōtra sniam
nō valet sup eadē re r eadē cā. C. qñ p̄mo. nō est neces. l. j. r ibi
est casus. r. l. nā r postea. s. si quis dānet. cñ his q̄ ibi no. glo. r
Bar. ff. de iurētur. r in. c. inter monasteriū. j. de hē ind. Sc̄do
arguit: qz snia facit notoriū. vt in. l. emptorē. ff. de act. empt. si
ergo snia facit notoriū ergo iudex nō debuit ferre sententiam
aliam cōtra notoriū: quia iudex in his q̄ sunt sibi notoria de-
bet supplere de facto: cñ illud qd̄ cōstat iudici ex act. dicat sibi
notoriū. istud est dictū Inno. in. c. ex insinuatione. j. de appel. r
in. c. p̄ tuas. j. de test. Idē tenuit Ang. in. l. si pars. ff. de inoffi.
testa. r in. l. si. ff. de peti. hēre. r est gl. i. l. vbi pactū. C. de trāfact.

- 43 **C** Tertio arguitur. **¶** De consensu partium non potest renunciari sententie: quod transiit in rem iudicatis. **¶** In diuersa. **C. de tras. 2 hoc ibi 13 gl. cum** his que non ibi **Bar. 2 Wal. In** summum tamen determinat hic doct. quod in
 mo casu quoduis nostre sententia scilicet valebit: si nunc per testes probatum
 est: et in primo non fuit probatum. quod ex eo quod nunc est probatum: et
 in secunda instantia apparet primam sententiam euidenter fuisse iniquam: et
 imputet sibi ipsi reus: quod non opposuit exceptionem rei iudicate.
¶ Non obstant argumenta in summum allegata. primo non obstat. quod sententia
 contra sententiam non valet. quod hoc verum est: nisi prima sit euidenter in-
 qua. ut hic. **Secundo** non obstat quod sententia facit notorium. quod verum est quod fa-
 cit notorium presumptio. sed ex eo quod sunt producti testes qui depo-
 nunt: tollit dicta presumptio. et per consequens prima sententia apparet
 euidenter iniqua. **¶** Istud enim est notorium veritatis: quod presertim no-
 torio presumptio. **¶** Non obstat. tertio: quod partes non possunt renuncia-
 re sententie: quod verum est: quod non potest per transactionem: sed per renunciationem
 sic. **¶** Mihi tamen prima non placet responsio Joannis. de imo. data ad. l. j. **C. quoniam**
 primo. non est necesse. Sed aliter respondeo ad. d. l. j. quod illud quod dicitur:
 quod sententia contra sententiam non valet. hoc locum et intelligit ex eadem instan-
 tia. l. non potest ferri due sententie diffinitive in eadem instantia. Et iste est
 verus intellectus. **¶** d. l. j. due autem sententie bene possunt ferri diffinitive:
 et contrarie ex diuersis instantiis: vbi agitur sed non opponitur
 exceptio rei iudicate. casus est in. l. duobus. ff. de excep. rei iud.
 hanc sententiam tenet **Wal. 2 Ang. in. d. l. j. reprobata. glo. in. d. l. naz**
 et postea. **2. si** dānetur. ff. de inre iurā. Et non placet responsio Joannis.
 de imo. data ultimo loco ad vltimum argumentum. **¶** factum dicit
 quod per transactionem non potest recedi a sententia: nisi potest renunciari. nam
 istud est falsum. quia immo sententia tam late que transit in rem
 iudicatam non potest partes renunciare. ita tenet glo. singularis
 in. l. si diuersa. **C. de transac. quā sequitur Wal. 2 Ang. in. d. l. j.**
- 44 **C** Ego alter respondeo: quod verum est. **¶** quod non potest expresse re-
 nunciari sententie. tacite autem sic. ut hic quoniam lata est sententia pro reo
 contento demum agit de nono actor: et reus non apponit exceptio-
 nem rei iudicate: et fertur sententia condēnatoria. certe reus videtur
 tacite renunciaisse prime sententie non opponendo exceptionem: et
 45 idem videtur in simili. **¶** quia in ramentum de calūnia non potest
 expresse remitti per consensum partium: ut in. l. ij. §. ij. quod veremur. **C.**
 de iura. calum. potest tamen tacite omitti: ut in. c. j. de iura. calū. lib. vj.
 et ita est factus actus in contrarium alleg. que procedunt. vbi agit post
 primam sententiam latam et fertur secunda sententia per iudicem: qui est ordinarius
 vel alius iudex competens. Si autem esset iudex appellationis: et la-
 ta esset sententia appellatione deserta: tunc non presumitur pro sententia
 iurum erit nulla: sed ambe partes sint presentes: et consentiant. ut
 est casus in cle. si appellationem. de appella. Nec enim potest instan-
 tia tunc prorogari per consensum partium: quod in causa principali est expecta-
 dum. l. propter adu. in pun. et ibi glo. **C. de iudi. quā sequuntur** cōi-
 ter oēs doct. Nec potest reperiri modus per quem possit instantia tunc
 prorogari. Tamē solet dari vna optima cautela: quia media inter
 proponēdo etiam instantia tamen elapsa: vbi quod partes iurē de non
 opponēdo exceptionem: quod lapsa sit instantia. ita refert **Bar** in. l.
 propter adu. in prin. prealleg. Que tamen cautela erit delictoria. si

a **C** Exce-
 ptionez rei
 iudicate.
 Dic quod sententia
 nisi transiit i
 rem iudicatam
 quoniam est euide
 ter iniqua ex i
 stitutiōe fa
 cti euidentis
 no. bal. i. l. j.
 C. sen. resc.
 non pos. Ale
 ran. in. l. ad
 monēdi. ff.
 de inre iur.
 et ibi. d. meo
 Jafon. et idē
 Alexā. cōst.
 l. ij. vol. iij.
 et cano. in. c.
 fraternita-
 tis. de frig.
 2 malef.
 Celsus.

Practica

A Cūquā psumat p snia. adde de hoc plene p firmanū i suo aureo reposito in ver. snia psumit. ver. j. Bar. in. l. j. p. s. vltimus no. C. de rela. Ang. in aut. vt spō. larg. §. 2. hoc insuper. 2. Inno. hic ad si. in glo. in ver. processu. Celsus.

B Appello. sed qd si dicat appello a snia reservata mihi nullitate dicte snie. vide. d. Alex. de imo. in cōs. lx. in. iij. pte. Tū adde de hoc: an possint nullitas

et appella-
tio simul cu
mulari. per
Bald. in. l.
edita. in. re-
perit. C. de
edē. et oino
per Cardī.
in. cle. j. q. x.
de re iudic.

C De nul
litate. Ad
quis erit iu-
dex qñ nulli-
tas pncipa

littera duci-
tur p fely.
in. c. ex lris.

¶ i. qd dicat
iudex de of-
fic. deleg. et
ibi per do.

meū do. de-
ciū vbi con-
cludit fely.

q intētans
nullitatem
h3 i optiōe
illa corā illo

q sniam illā
de cui⁹ nul-
litate agit i-
tētarit: aut
corā in pio-
re ei⁹ qd in

dic esse verū
in iudice or-
dinario nul-
litas em h3
totam cām

ad superio-
rēdenolnat
quēadmo-
dū 2 appel-
latio. In de

46
a
b
c

iudex voluerit: q: ipse poterit repellere ptes cōparētes in iudi-
cio elapsa instātia cū sibi ex actis cōster: 2 sic sibi sit notoriū esse
elapsam instātia: vñ poterit de facto supplere. 2 hoc h3 Jun. i. c.
p tuas. de resti. 2 i. c. ex insinuatōe. de appel. Sz ista cautela erit
vtilis si iudex noluerit repellere ptes: vel si nō ppēderit elapsaz
fore instātia. nā si pars allegabit sniam fore nullā: nō audiet: ne
veniat cōtra suū iuramētū. Hec est snia Bar. in. d. l. prooperādū.

in pñ. 2 sic nō expeditū est plenissime: qñ psumit p snia 2 qñ in
dubio renocat. pcessus: 2 vbi de instātia snie qñ. Cūq restat
46
a
b
c

videre tūquā psumat p snia. qñ in dubio renocat pces-
sus. eo q: de nullitate snie agit. i. nunqd si quis dicat nullā: an
in dubio psumat p snia: q sit alia qua. Et pmo premittit: q: de
nullitate snie pōt agi duplr: vel simul intētādo appellationez:
2 nullitatē: vt q: d: hoc mō dico sniaz nullam. 2 si qua appello. b

2 tunc isto casu prosequit solā appellationē: 2 sic actū sit solum
de intiquitate sentētie. si autē perempta est instātia appellationis
nō est perempta nullitas. quia adhuc potest de nouo intē-
tari cā nullitatis in noua instātia. ita tenet singulariter Bart.

in. l. vnica. ver. tertio quero. C. qñ prono. non est neces. 2 in. l. qui
testa. de excu. turo. in prin. Si autē est intētata sola appellatio.
2 nihil est dictū de nullitate: 2 perēpta est instātia appellationis:

poterit agi de nullitate vsq ad. xxx. annos fm Bar. in. l. si expō-
sim. ff. de appel. rest ratio: q: nullitas implozaf p officii iudicis
vt voluit Bal. in. l. vnica. C. ne li. in vna eadēq causa. ter pno. 2
tenet Ange. in. d. l. j. qñ prono. nō est neces. 2 officium iudicis du-
rat. xxx. annis. glo. est in. l. querelā. C. de fal. 2 hoc dicit doct. in
alla materia. scz in snia arbitrorum: que pōt reduci ad arbitriū
boni viri vsq ad. xxx. annos: quia talis reductio petif per offi-
ciū iudicis. Et plus dico circa illā nullitatē: q: si sententia man-
data est executioni. si probetur snia nulla. renocat executio. iste
est text. in. l. si cum nulla. ff. de re iudi. vbi hoc tenet Bar. 2 ratio
est: quia sententia nulla non est snia. l. iij. §. condemnatū. ff. de

47
re iudica. l. nō putauit. §. nō quentis. de cōtra tabn. ¶ Ubi an-
tem essent late tres snie cōdenatōie cōfirmatōie certum est: q:
amplius nō potest appellari vt in rubio 2 nigro. C. ne lice. i vna
eadēq causa. ita si quis trib⁹ sentētis latis cōfirmatis velit di-
cere sniam nullā: non auditur: nec impeditur executio: sed exe-
cutio fit: 2 postmodū auditur volēs de nullitate docere. iste est
tex. in. cle. j. de iur. 2 quod voluit Jo. and. Bald. 2 Ange. in. d. l. j.

¶ His itaqz premisissis in presenti mēbro est distinguendum p
cōcordia opinionis. Aut sententia est lata presente vtraq parte
2 nō contradicente: 2 tunc presumitur pro snia: nisi probetur cō-
trariū. scz de nullitate. ¶ Si si snia est lata altera parte absente
per cōtumaciā verā fm do. de Rota conclusionē. pcyj. 2 ita vo-

47
re iudica. l. nō putauit. §. nō quentis. de cōtra tabn. ¶ Ubi an-
tem essent late tres snie cōdenatōie cōfirmatōie certum est: q:
amplius nō potest appellari vt in rubio 2 nigro. C. ne lice. i vna
eadēq causa. ita si quis trib⁹ sentētis latis cōfirmatis velit di-
cere sniam nullā: non auditur: nec impeditur executio: sed exe-
cutio fit: 2 postmodū auditur volēs de nullitate docere. iste est
tex. in. cle. j. de iur. 2 quod voluit Jo. and. Bald. 2 Ange. in. d. l. j.

¶ His itaqz premisissis in presenti mēbro est distinguendum p
cōcordia opinionis. Aut sententia est lata presente vtraq parte
2 nō contradicente: 2 tunc presumitur pro snia: nisi probetur cō-
trariū. scz de nullitate. ¶ Si si snia est lata altera parte absente
per cōtumaciā verā fm do. de Rota conclusionē. pcyj. 2 ita vo-

per cōtumaciā verā fm do. de Rota conclusionē. pcyj. 2 ita vo-

legato aut nō: nisi sibi esset exp̄sse p̄missum. vt not. ple. Gall. in. l. i. p̄fesa. 7 ibi
 Guil. de cūgno. 7 q̄b etiā ibi ad eū addidit in h. quero an suam. C. q̄s 7 q̄n in.
 De quo p̄ eundē do. Fel. in. c. per t̄nas h. cōtrariam partē. col. ij. de sen. exc.
 ¶ Internenisse. vide oino bar. l. i. j. i. h. viteri. no. de rela. vbi ē: p̄ doct. 7 Rotā.
 in decisio. cclxxxij. 7 Pan. de cast. in cōs. ij. 2. d. Alex. de imo. in consil. xij. iij. par

te. 7 in cōsil.
 cxxij. in. ij. p̄
 te. 7 in cōsil.
 cxxxv. ea. p̄
 te. vbi an p̄
 bet iterue-
 nisse citatio
 nē. S3 nun
 quid p̄bet
 quē eē p̄c
 ratorē. vide
 fel. l. c. cū in
 iure. in ver.
 sentētia. de
 offi. dele. et
 his adde ro
 ma. sin. fno.
 cccccxxvj. l
 ci. h̄ba enū
 tiatna. ma
 thesila. sin.
 xxxij. incl.
 nota q̄ si in
 istrumētō p̄
 curatoris.
 Alex. l. i. ex
 hac. de do-
 na. do. meh
 Jaso. l. i. ad
 monēdi. in
 repe. d. l. ff.
 de iureiur.
 Pan. de ca.
 consilio suo
 lxxxij. l. c. p̄
 tus de vela.
 ¶ In Spe. in ti. de re iudi. §. si. h. in summa. Si aut sit absens ff
 ete p̄tūmax: nō p̄sumit p̄ snia fm Anto. de bur. nisi puenisset
 ad notitiā absentis infra. x. dies appellādi fm Joā. de imo. q̄
 tūc p̄sumit p̄ snia. Vbi aut est lata absente altera parte it̄ est
 nulla. vt in. l. j. C. q̄s 7 q̄n in der. ¶ Nō querit de vna questio
 48 ne: nunquid h̄ba enūtiatna aliquoz acroz in instr̄o p̄bet illa
 acta interuenisse. h̄bi ḡfa. dicit notariū in instrumētō viso li
 bello: visa lite cōtēst. 7c. nunquid p̄betur p̄ instrumētū illa acta
 internenisse. ¶ Cōtēst de fm Bart. in. l. sciendū. ff. de h̄b. obli. q̄b
 si narrat talis actus in tali instr̄o q̄ potuit internenire tpe di-
 ci instrumētū cōfecti: per tale instrumētū probat̄ tales actus
 internenisse. verbi gratia. q̄ si in illo instrumētō aut sentētia
 dicitur vtraq̄ parte presente. tūc bene probat̄ internenisse p̄
 sentia vtriusq̄ partis. Idē si in instrumētō aut snia dicitur vi-
 sa admonitione: quia per instrumētū tale probatur cla-
 tatio: non autem libellum internenisse et si sit tale quid. eni
 per partes non potest renantiari: quia nō p̄sumitur interne-
 nisse fm eundem Barto. quem hic sequit̄ Anto. de butri. que
 omnia limurantur vera fm Hosti. nisi notarius adijciat se ro-
 gatum ad illam actum cum replicatione diei: quia tunc tale
 instrumētū probat̄ in distincte hoc modo: viso libello de quo
 ego notarius fui rogatus tali die 7c. ¶ Ex hac doctrina p̄nt in
 49 ferri plures questiones. ¶ Pone notarius dicit. talis testis in
 ratas deponit: nunquid tale instrumētum probat̄ interne-
 nisse iuramentū testis. certe si iuramentū poterit inuenire
 tpe dicti testimonij probat̄ iuramentū internenisse: p̄ supradic-
 ta. Si aut iuramentū nō poterit inuenire: puta q̄ ē examina-
 50 tus die feriato. tūc nō p̄bat iuramentū testis t̄ nā (vt scitis) tes-
 tis p̄t̄ examinari quolibet die feriato ob honozē dei: iurare
 t̄n poterit b̄ gl. ē singularis i cle. j. de offi. dele. Nullū enī iur̄m
 p̄t̄ iteruenire die feriato. iste est casus in. c. j. §. de ferijs. ¶ Et
 si p̄ hoc infero t̄q̄ vbi rector: ciuitatis ingredit̄ officij suū in die
 feriato: 7 iurat̄ obseruare statuta: vt mox est: tale iuramentū
 51 non valet. 7 ille tanq̄ nō iurauerit poterit p̄rauenire. ¶ Itē

Barto. consil. cxliij. incip. factum sic se habet. 7 ibi posui in addi. ad ip̄z post ca-
 sum summarium. 7 dixi post collecta. in cap. cum ventissent. nume. viij. in apost.
 in vers. verba enuntiatna. de institutio. Celsus.

b ¶ Non poterit. Adde fede. de senis in consil. incip. marcus 7c. et omnino do.
 Alexan. de imol. in consil. ccc. in. j. parte.

f ¶ Tale iuramentū nō valet. Adde de hoc Thomā ferretij i fno trac. cautelap.
 cantē. ij. incip. cōiter p̄ ciuitates italle. vbi refer Lanfran. hic: 7 illuz sequitur
 dans ibi hanc cautela: vt iurans seruare statuta non incurrat periculiuz. licet
 non obseruet illa: si p̄stet illud iuramentum die festo. Celsus.

Lata 52 potest p hoc determinari alia questio. ¶ Dicit notarius in in-
 snia. 3. stud
 fuit ling. di
 citu Pet. de
 ancha. cōsi.
 cccxij. inci.
 a villis facti 53
 narratione
 que refert 2
 sequit and.
 barba. i re- a
 pe. c. ecclia
 scē merie.
 de pti. put
 virumq; re
 fert Anto.
 corse. l. ling.
 sua h. mi-
 nor. l. j. inci.
 decretu iu-
 dicio. Cels^o
 b ¶ Citari.
 vide fey. in
 e. c. i. ver. no.
 etiā q pns
 s. d. iud. vbi
 etiā an co-
 gat pati: vt
 sibi libell^o
 offerat: et si
 ad hoc non
 fuit citat^o 2
 vide p eū in
 c. j. de libel.
 obla. h. an 1
 asit qn pre
 sens respō-
 dere cogat.
 vide p eū i
 d. c. i. h. nō
 igit. d. pñre 2
 andeat cita-
 ri. 2 maxie si
 ex forma sta-
 tuti citatio
 requirat. vt
 de Bald. q
 nō in an. si
 oēs. h. 2 hoc 3
 facit ad qō- b

strumento: q mulier fuit certiorata de beneficio velleiani. nō
 quid per tale instrumentū probetur: q fuit certiorata. ¶ Inluc
 Bald. q per illud non probat. ego puto contrariū verū: qz cer-
 tioratio potuit internemire tpe cōficti instrumenti. 2 ita tenet
 glo. Jo. de tmo. hic licet Anto. de bur. sentiat contrariū. ¶ Sed
 dubitat q quid si est lata snia presentibus partibus. nec appa-
 ret: q aliqd termin^o sit datus ad pbandū: an valeat snia. dico
 q sic: nisi ex breuitate termini aliud presumeret: naz tūc quasi
 snia sit lata sine cause cognitiōe erit nulla: vt si hodie hora ter-
 tiarū sit lra contestata: 2 hora vesperarū sit lata sententia. 2
 ita terminat Bart. in l. prolata. C. de sentē. 2 interlo. om. in. qd
 limitat hic Joan. de Imol. nisi sententia foret lata presentib^o
 partib^o. nam tūc etiam si interuenerit breuitas tēporis: va-
 lebit sententia. sed si sit lata: presentib^o partibus: 2 non contra-
 dicentibus: nam tūc est imputandum parti: si non reclamet. 2
 hec est reclamatio domini Anto. que in se habet veritatē 2 eqū-
 tatē: eo maxime attento q valet probatio sine dilatione. vt in
 l. vna §. cognitoy. ff. de questio. 2 in l. de crimine adulterij. ff. d.
 adul. hanc sniam tenet Cy. 2 Bald. in l. si quando. C. de dila-
 quāquidē sniam etiam tenet Bar. in d. l. de crimine adulte-
 rij. 2 idem instrumentoy productione: que valet etiā sine dila-
 tione sūm Bar. in d. l. si qñ. 2 modo habetis expedita ea que tan-
 gunt per doc. in. c. isto. licet plenius ego addiderim. tū vt ha-
 beat ista materia: de qua fit mētio in ista deere. vltra doc. cogi-
 tauit per plures questiones fore percurrēdū per singula acta:
 de quibus fit mentio in hac decretali. 2 in singulis actis attri-
 gam questiones ex quibus patebit materia perfecte diluc-
 data. Unde capio primum in ordine litere.

De citationibus.

Citationes. Et primo que

ro. ¶ virū citatio sit de pcessu. 2 videtur q non: qz
 iudicij incipit a lite prestata. vt in l. j. 2 ibi glo.
 C. de iudi. 2 in l. si §. illud. C. de temp. ap. ¶ In cō-
 trarium q citatio sit de processu: casus est ad li-
 teram. in §. omninuz sexta. institū. de pena temere lit. 2 ipa est
 veritas. immo ipsa citatio est primus act^o 2 processus. ita te-
 net Ang. 2 Bar. in l. j. ff. de ius voc. ¶ Sed libellus qui est da-
 tus iudici: 2 inquisito que ponitur in actis: non est de proces-
 su. determinat Barto. in extranea. ad reprimensdā: in h. bo. sum-
 marie. 2 ideo nimirum: si libellus possit offerri die feriato ad
 honorem dei: qz non est de processu. Quod libellus datus iu-
 dici non sit de processu: mihi videtur tex. ad literaz. in l. libel-
 lus aduerfus. ff. de in ius vocā. Ita est tex. etiā in l. miles. §. se-
 raginta. ff. de adul. per glo. 2 doc. in. c. si. §. de iudi. 2 p doc. in l.
 j. ff. de fer. ¶ Secūdo quero. ¶ Nūquid presens debet citari.
 Quidam dicunt q sic: sed Bal. 2 Bar. 2 Ang. in l. j. ff. de in ius
 vocat.

nem. C. si vt se ab heredi. absti. Jo. andre. in. c. quis. de electio. lib. vi. 2 Philip.
fran. in. c. cū para. in. ij. qōne. iij. in princip. de appel. Archidia. in. c. proposuisti
lxxxij. distinctio. Bald. in. anten. cessante. versic. porro. si quis. C. quomō et qñ
index. et Alexan. in. l. de vnoquoq. versic. an autem presens. cum cōcordan. ibi
per eum datis. ff. de re indi. Celsus.

vocan. tennentur. Jussi. qđ immo presens non dz citari ea ratio
ne freti. quia per presentia habetur finis 2 effectus citationis.
2 effectus est comparatio tamen Anto. de but. dicit quod si pre
sens dicat se non fore instructum: 2 velit tempus ad deliberan
dum: quod tunc non potest cōpelli respondere: quia sibi statui
debet terminus ad ter respondendum. quod equissimum est.
Ita tenet ipse in. c. fina. s. de indi. Pro hac sententia Barto. 2 se
quacinz facit quod habetur in simili. nam vbi citatio est nulla
ratione alicuius defectus: si citatus compareat: actus tenet nō
ratione citationis: 13 ratione presentie: adeo q̄ poterit ad vltē
riora procedere qđ non posset. si citatio esset nulla: istud est dia
ctum singula. Bald. in. anten. si omnes. C. si vt se ab hereditate

4 abstineat. ¶ Tertio quero t̄ vbi quis debet citari. Respondeo
personaliter: vel ad domū. Ita dicit textus in. s. j. de libe. agno.
2 in. l. scire oportet. s. sufficit. ff. de excusatio. tuto. 2 in. l. aut qua
liter. s. si forte. ff. quod vi aut clam. et in cap. causam que. supra
de dolo 2 contumacia. que verba debent intelligi: quod primo
quis debet citari personaliter si reperiat̄ 2 si non reperiat̄
debz postea citari ad domum: vnde illa alternatua personali
ter vel ad domum non denotat electionem: sed denotat citatio
nis ordinem: videlicet vt primo personaliter citetur: si reperia
tur: 2 si non reperiat̄ tunc ad domum. Hec fuit sententia Ri
char. malumb. 2 Dyn. in. l. iij. s. preter. ff. de dam. infect. quem
ordinem sequitur Barto. hanc sententia tennit Joan. de imo.
in. c. si aduersarius. s. de eo qui mitti. in possessio. causa rei ser
uande. Si tamen statuto canetur quod quis debet citari perso
naliter: vel ad domum: tunc electio daretur citanti. b vel perso

a C. s. pro:
et ibidē ad
modum. vi
de late do.
alexand. de
imol. et mo
der. Barto.
Bal. Paul.
de castro et
Salyc. post
Guilic. de
cungi. in. l.
consentane
um. C. quo
modo 2 quā
do index. lu
donicus bo
logn. in. s. si
vero. in au
tenti. de ex
hiben. reis.
in secundis
interpreta.
Guido pa
pe. in decis.
grationop.
ccccij. vbi
dixi in addi
tio. Abbat̄
sicul. cōsi.

xlij. versic. facit ad hunc. 2 ibi etiam no. in addi. ad eum. 2 in consil. seq. lib. ij. 2 in
c. causam. 2 ibi Maria. sozi. de dolo 2 cōtr. docto. in. clem. causam. de electi. Jo.
de imol. cōsi. cv. Alexan. cōsi. ij. ver. alia ratione. volu. iij. Bal. cōsi. xvj. incip. cita
tio ad domū. volu. iij. 2 p̄il. ccccij. in fi. vol. ij. Ludo. ro. p̄si. cccclij. Math. mar.
in sin. suo. cxxxij. incip. nota q̄ citatio facta ad domū. 2 ibi posui in addi. ad eū
2 fely. in. c. in noie domini. versic. vno casu saluat. de resti. dixi post collecta. i. c.
causam. in fi. in apost. in. h. ad domū. de dolo 2 p̄tr. dixi post Guil. de cu. i. l. ppe
randū. s. snantem reus. nu. vj. in ver. ad domū. C. de indi. dixi post Barto. in. l.
si tamen. in fi. in ver. cōsiliū. q̄ nuntius dicat. ff. de leg. ij. post Bald. in. l. iuris
ordinem. nūme. ij. in. ij. not. in. h. ad domū. vbi tūc morat̄. 2 ibi ad quam domū
dz fieri. C. de iur. om. indi. post bar. in. l. iij. s. pmittit. nu. iij. in. h. ad domū habi
tatiois. ff. de li. agno. 2 in stil. pla. pte. j. tit. de ad iornamētis. h. itē sciedū est q̄
in p̄sonalib. Celsus.

b ¶ Electio daret̄ citati. Adde Mat. matthe. sin. suo. lxxxv. inci. nota mirabile. di
ctū. Bar. 2 in addi. ad eū vbi improbat opi. Bar. quā Lanfr. hic alle. Celsus.

b

Citationes.

naliter: vel ad domum et posset incipere a citatione: vt fieret ad domum: etiam si reperiri posset personaliter. ista sunt verba Dynt et Barto. in dicto. §. preter. et hoc vt statutu operetur aliqd plus vltra ius commune. argumē. l. si quis quādo. ff. de lega. j.

¶ Sed dubitabat in casu quo dixi debere citari personaliter: si reperiat et si non reperiat. debere citari ad domum. an requiraf quod non repiriatur: vt ad hoc citetur ad domum. Respondeo: quod aut loquitur in causis que celeritatē desiderāt: vt in causa alimentorū: et in causa damni infecti. et tunc ad hoc vt valeat citatio facta ad domum: sufficit quod non reperiat in iudicio: dato quod sit in civitate: vt. l. iij. §. preter. ff. de abesse. ff. de damno infecto. Aut loquitur in alijs causis: et tunc prima citatio que debet fieri: requirit quod vt quis possit citari ad domum inuestigetur per civitatem. et si non reperiat: valet citatio facta ad domum: quia qui non stat personaliter: non potest reperiri: vt est tex. in §. si ho. i. autem. de exhib. reis. Aut est citatio: que sit postq̄ quis semel fuit in iudicio: vt tunc potest fieri citatio ad domum: requirit quod non repiriatur in iudicio. Ista est sententia Innocen. in dicto capi. si aduersarius. §. allega. et Barto. in dicto. §. preter. ¶ Quarto quero. de t̄ qua domo intelligatur: nunquid poterit quis citari ad apothecam: in qua singulis diebus stat ad laborandū. Dico quod non: immo ad domum in qua habet familiam suam. ita tenet Barto. in dicto. §. preter. p̄ quo est casus in. l. j. §. j. ibi in textu familiariter. ff. de liberis agnoscendis. vbi certa parte anni habitaret in tota domo: et certa in alia: puta de hyeme in estatem et de estate in hyemem: debet fieri citatio in loco habitationis porte sue. et ita tenet Bartolus multum singulariter in dicto. §. preter. et si nullam habet habitationem: et conueniatur pro aliqua re immobili: debet schedula affigi illi rei: vel domui: vel predio: vt in dicto versicu. abesse. ¶ Quinto quero quid debet inferi in citatione. dicite q̄d debet comprehendi locus: dies. et hora: nomen iudicis citantis: et citati: et ita debet clare citatio fieri: vt in illa nulla appareat obscuritas. textus est in. l. annaliter. in p̄m. cipio. ff. quod vt aut clam. Adeo q̄d si quis citetur ad vnum factum adiecta certa qualitate: et qui serit postmodum aliud factum vel idem sub diuersa qualitate: citatio nō valet: ita tenet singulariter Barto. in. l. preallegata. ¶ Preterea nō valet citatio si citet quis: qui non possit venire ad iudicium scdm̄ Barto. in loco proxime allegato. et ibi bonus textus. Nam soler dicit q̄ si citat quis absens et impeditus iusto impedimento. Et index hoc sciat: quod citatio sit nulla. vbi autem index ignoraret: tunc valet citatio. et actus subsecutus virtute dicte citationis. ita tenet docto. maxime Barto. i. l. quesitum. ff. de re iudica. et est bona glos. in. l. contra maiores. ff. eo. titu. ¶ Est et notandū quod citatus ad locum notorie non tutum non aratur v̄viso re talis citationis. et cautus est: si mittatur excusator: vt not. per Innocen. i. capi. preterea. de dilatio. et in. c. presenti. de rescript. et etiam tenet Ange. l. ij. ff. si quis in ius voca. non ierit. et facit tex. in. c. expte tua. e. si. ff. de ap. et in clemen. pastoralis. de re

a ¶ Non ar
tatur. Ad
de fely. in
c. cū ordinē.
in h̄. ad glo.
§. de refer. et
in. c. olim. j.
de excc. 201. §.
dra. §. xliij.
vbi plene. et
dixi apof.
ad bar. in. l.
recursare §.
de estate. nu.
ij. i. apof.
in h̄. non h̄z
locuz. ff. ad a
trebel. Cel
sus.

CAd instantiā partis fieri debet. Adde si non apparet an presumat fuisse facta ad instantiā partis. fely. in. c. j. in. iiij. nor. de indi. Abb. in. vers. iiij. nota. et ibi posui in addi. ad eum. ibidē ꝑcindendo. vi. j. Idē tenent Bull. de suza. in. l. ad peremptorium. ff. eo. ii. de quo dixi post Bald. in. l. est clerico. nume. iiij. ver. deinde nota. in apothil. in. vers. sine cōmissiōe. C. de episco. et cleri. in. l. si finita. S. illa nne. nu. iiij.

indi. Bart. tenet indistincte citatum non artari loco citationis existente non tuto. vt in. l. oēs. si vero apparitor. C. de episc. et cle.

Item est notandū q̄ citatio ad instantiā partis fieri debet vt in. l. ad peremptorium. ff. de indi. et in. l. pperandum. C. de indi. et est ratio: q̄ citare est facti: et cōmissio citationis est iuris. et index non p̄t supplere de facto personaliter: vt in rubro et nigro. C. vt que defuit aduoca. et glo. est in nigro. Hinc est: q̄ in citationibus ponitur ad instantiā talis et c. Et Nunquā autem citatio valeat: si non appareat facta ad instantiam partis. Di-

cite q̄ nō istud requiritur pro forma: q̄ pars inter vt in iurib⁹ supra allega. ita tenet Bar. in. l. iij. §. hoc autē. ff. de dam. infec. tñ si appareret de citatione et relatione nuntij: presumitur facta ad partis instantiam. ita tenet Bull. de cu. in. l. ad peremptorium supra alleg. Idē tenet Ant. de but. et Jo. de imo. in. c. j. §. de ind.

Notandū est etiā q̄ citatus dz comparere corā iudice ordinario si dubitet an index sit cōpetēs allegatur p̄uilegiū nisi fori. vt in. l. si quis ex aliena. ff. de indi. et istud intelligitur si citatio apprehendat citatū in territorio iudicis: s̄m Bal. et Ange. in

d. l. si quis ex aliena. et Nā index p̄t citare forensē existentē in suo territorio s̄m Bal. qui ita notat in. l. testamento. C. de testa. vbi aut esset certū citatum nō esse de iurisdictione iudicis citantis: tūc nō tenet cōparere citat⁹. ita intelligitur. l. si. ff. de in. r. om. in. puta q̄ citat⁹ est clericus: et index creme citat laudem sem existentē laude. C. Alterius quero t̄ nūquid requiratur

citatio perēptoria: vt actus valeat. Bald. dicit q̄ requiritur ad sniam diffinitiuam audiendam: vel ad sniam ferendam ab obseruatione iudicij: vel super annotatione bonorum in criminalibus. Ita est snia Imo. in. c. ad petitionē. j. de accu. et generali ter peremptoria citatio requirit ad quēcunq̄ actum: q̄ est magis p̄iudicij. fallit vbi p̄cedit summarie: et de plano et c. q̄ tūc etiā ad audiendam sniam diffinitiuā nō requirit citatio peremptoria. immo sufficit vna citatio. iste est casus ad literam in cle. sepe in verbo: sniam. de verbo. sig. et ibi glo. vbi aut actus est parui p̄iudicij: et tūc nō requiritur citatio peremptoria. hec

dum. §. de rescriptis. et in. c. si duobus. j. de appella. et in. c. p̄udentiam. de offic. deleg. et in. c. olim. j. de except. et in. c. veniens. de accusa. in. fi. et quod dixi in. d. c. olim. in apothil. et de hoc per Alexā. in. l. ij. ff. de appella. rec. et in. l. si quis ex aliena. ff. de iudicijs. zaba. in. c. super literis. de rescriptis. collecta. in ca. grane. nu. viij. dixi in apothilla. ad ipsum in vers. nō tenentur venire. de offic. ordi. et dixi in sc̄bo parla. pre. iiij. arrest. cvij. et arresto. clxvij. Celsus.

Non requiritur citatio. Tu vide casus: quibus possit p̄cedere ad sniam diffinitiuā sine citatiōe p̄tis p̄ Roma. sing. suo. ccccclxvij. s̄m in eis numerū. q̄ incip. an valeat snia iudicio. et eundem. sing. suo. dclxxj. inci. seculares faciūt. Celsus.

b ij

ff. in addi. ad Barto. i ver. ad petitionem partis. ff. de dāno infecto. Celsus.

Partie adde fr̄c. areti. in cons. xxxvj. vbi an p̄sumat facta ad instantiā partis: et in quibus casibus nō facta ad instantiam partis: valeat: vidē fely. in ca. j. in ver. valeat. autem. vbi etiā in p̄nc. an presumatur facta ad instantiam partis.

Priusilegium. Pro quo materia. vide fely. in. c. cum ordinē. ver. si. ad allegā

Citationes

- a** **C** Modis. vi. Fely. in. c. consuluit. de offi. deleg.
b **P**rocuratorum. Adde Anto. de but. & Inno. in. c. causaz. de rescrip. & Fely. in alleg. c. consuluit. ver. iij. no. de offi. deleg. Specu. in titu. de cita. §. viso. ver. lic. quid si lata. Sed quid si index cominatur se procuratorum nisi venerit quantum de iure poterit. dic. qd tunc non habet vim peremptorij: vt no. §. alleg. Anto. de bu. & Innocen.
vbi §. Idez
Anto. in. c. 15 est conclusio notabilis Ang. in. l. ad peremptorij. ff. de indi. **C** S
ex literis. **b** a proia dicitur tribus modis. primo quando internenit trina
restit. in in- citatio per internalla non minus. x. dierum cuiuslibet citatio-
tes. & Inno. nis. vt in. l. per internalla. ff. de iudic. & tunc no est necesses: quod
in. c. causaz adhiatur verbu peremptorie. vt in. l. tres denunciations. C.
que. de re- quo et qn index. Secundo dicitur peremptoria citatio: quan-
scrip. Bart. do est vnica citatio: tunc sufficit vna citatio: sed debet adhi ver-
in. l. manci- bum peremptorie: vt in. l. ad peremptorium. cu duabus. ll. seg.
piorum. ff. ff. de indi. sed ista citatio bz continere tantu tempus: qm co-
de optio. le. tinerent tres citationes: q fierent loco peremptorij: vt in lura-
& Bal. in ru- bus. §. alleg. ita tenet Bart. in. l. si finita. §. inliantus. ff. de da. in
bi. C. coia. fec. Tertio dicitur citatio peremptoria admonitio iudicis: qn
vel episto. index admonet partes. ista dicitur peremptoria: quia habet vim
re. & Fely. c. peremptorij: nec alia requiritur citatio. iste est tex. singu. in. l. ces-
leg. & Wat- sante. que est. l. ij. C. quomodo & quando index. Ubi vero par-
the. mathe. puta si sint electi plures arbitri: & vnus arbiter se absentat nolens
singu. viij. arbitrari: arbitri alij citabunt consocium suum: & sufficit vna ci-
incipi. nota tatio: & sic de singulis. ista est glo. sing. in de. j. in vers. requisie-
quod est dif- runt de hereti. cuius glo. no fuit memor Ange. in. l. ad perempto-
ferenda. Cel- riu. ff. de indi. sed istam sententia tenuit: vt. §. dixi. r. ibi Bald. re-
sus. **16** net idē allegas ista glof. **C** Est preterea notandum qd de se nulla
citatio expectatoria est peremptoria. ita dixit Angel. in dicta. l.
c **I**nter- ad peremptorium: peremptoria enim citatio constituitur hīs
esse de quo **17** supradictis modis. **T** Sed quero nunquid istum terminu q po-
late per fe- nitur in quacunq citatione: possit index abbreviare dico qd sic
ly. in. c. cum ex ista causa. vnde index caute faciet. si quando abbreviet di-
inter. in ver- ctum terminu inferet causam: & melius si interloquatur de ab-
ficu. limita. breniando dictum terminu. ita dicit singulariter Inno. in. c. ad
§. nisi. de ex- petitione. j. de accu. **C** Unam est singulariter aduertendum in
ceptio. & de hac materia. **T** q si citetur aliquis ad audiendum sententiam:
hoc dixi in **18** sufficit vna citatio si addatur peremptorie: vel si index commi-
tracta. clau- natur in illa citatione se procuratorum. nisi veniat vsq ad suaz
in laram. in b diffinitivam: illa cominatio habet vim peremptorij: puta qz in
clausula. re- dex dixit infra dies tres compareas: & si no coparueris vlteri
scripionz. ad sententiam diffinitivam procedetur. ista cominatio habet
versic. cōpa- ret vim peremptorij: vt est tex. in. l. peremptorio. ff. de indi. Ubi au-
reas si tua- tem index cominatur vltieris pcedere: tunc non hz illa comina-
putaueris- tio vim pemptorij. istud est dictu singularare Inno. in. c. cam. §. de
intesse. Cel- rescrip. Item sciendu est: q citatio pot fieri sub condicione hoc
sus. mo pcpiat tali: q compareat infra tres dies. si sua putauerit in-
c teresse. vt in. l. ea quide. C. si maci. ita fue. alle. & ita tenet Ang.
19 in. l. peremptorij. prealle. **C** Sed pone factu est copromissuz in

arbitrii & arbitratozem infra mensem finiēdū: fertur ſua intra
 dictū terminū: an requirat citatio partis abſentis: dic q̄ nō. q̄
 vbi terminus apponit per partes vel iudicē. & ſua fert vltima
 die termini nō requirit citatio ſecus ſi termin⁹ eſſet aſſoſit⁹ a
 lege: vel ſtatuto. ita not. decidit Bal. in aut. ei q̄. C. de temp. ap.
 20 ¶ Sed querit ſi nūquid valeat citatio ſine termino. ſc̄ritas eſt:
 q̄ fuerint varie opinionones in hoc articulo. quidam voluerunt
 q̄ nō valet tanq̄ obſcura & incerta. Alij dixerunt indiftincte va
 lere: q̄ vbi nō eſt aſſoſitus terminus: intelligatur citatus: vt
 cōpareat quam primū poteſt. Alij vt Aug. pro concordia dire
 runt q̄ valet talis citatio quo ad hunc effectū: vt citatus poſſit
 puniri tanq̄ cōtumar: vt aut poſſit procedi ad vltiorem cōtra
 aliquē tanq̄ vere citatū talis citatio non valet: hoc p̄batur per
 oēs in. c. j. de ſen. excō. lib. vj. ita tenet Ange. in. l. per internalla.
 21 ff. de in. q̄b eſt norandū. ¶ Queritur vltimus ſi nūquid valeat
 preceptum factū nulla precedere citatione. dic q̄ non: q̄ a p̄cep
 tis non eſt inchoandū: immo a citatione: vt in. l. j. C. de execu.
 rei indi. ad inſtar noſtri ſaluatoris: qui primo citauit Adam di
 cēdo. Adā adā vbi es: deinde fecit preceptū ſc̄z in ſudore vult⁹
 tui vines. Et ſit̄ de muliere accuſata: q̄ dixit Jeſus. q̄ te accu
 ſant. quaſi dicat. tu nō es citata: & illa dixit nemo. hec vera ſunt:
 q̄ nō poteſt incipere a precepto niſi in p̄cepto inferatur clauſu
 la iuſtificatiua: ſi ſenſeris te granatū compareas. nā tūc talis
 clauſula habet vim ſimplicis citationis: & cōuertit in ſimplicē
 citationē. iſta eſt glo. vnica in corpe iuris in. l. de p̄pillo. §. me
 miniſſe. ff. de ope. no. n̄m. & ibi hoc tenet Bar. q̄ etiā ipſe tenet
 in. l. j. C. exec. rei indi. ¶ Itē tenuerit Bal. & Aug. in. l. ad perēpto
 22 riū. ſuperius alleg. ¶ Unde nō omittes ſingulariſſimū q̄ vbi
 ad ſciam diffinitū procedit ante lit. cōteſt. cōtra regulā iuris
 cōis: idē in ſua excoicationis nō valet citatio niſi fiat perſonatr.
 iſte eſt tex. in. c. ſacro. de ſen. excō. ¶ Iſtud eſt dictū ſingula. Inno.
 in. c. ſi aduerſari⁹. §. de eo qui mit. in poſ. cauſa rei ſer. q̄ eſt ve
 rum: niſi iſte ſe abſenter fraudulenter. vt ad eū pertinet citatio
 ſm Inno. in loco prealleg. ita ſequitur. Aug. multū not. in. l.
 23 vt perfectus. C. de anna. except. ¶ No. etiā q̄ vbi aliq̄s citat: et
 cōuenitur in aliquo loco rōne ſerius vel delicti: in quo loco q̄s
 al̄s non poterat cōueniri ſi cōueniſſet excipiat ſe ibi nō cōtraxiſſe.
 index anteq̄ cognoscet de negotio principali: debet ante ſum
 marie cognoscere de iſta excep. vtrū cōtraxit. vel ne. & ſi actor nō
 potuit p̄bare eū p̄traxiſſe in illo loco: index p̄nūciabit ſe iudicē
 incompetentē. Si autem probatum fuerit ſe cōtraxiſſe tunc
 pronūciabit iurisdictionem ſuā eſſe cognoscēdi de ſenti cā. &
 poſtea ſup principale negotiū diſceptabitur ſm Inno. in. c. ro
 mana. de fo. cōpe. lib. vj. & Bal. in. l. ij. C. ſi cōtra ius vel vri. pub.
 24 ¶ Querit nūquid citatio ḡnalis facta ad totā cām valeat: & te
 neat. doct. tenēt q̄ ſic. ita no. legi. & maxime Bar. in. l. q̄ ante ka
 lēdas. ff. de verb. ob. ſed cano. in. c. cōſuluit. de offi. deleg. tenēt:
 q̄ requiritur citatio ſpecialis ad ſententiam^c niſi eſſet citatio:
 que fieret per archiepiſm: vel patriarchā in lōginq̄o itinere q̄:
 tunc non requiritur ſpecialis citatio ſm Antonij de but. in. d.
 b ij

a ¶ Nūquid
 valeat cita
 tio ſine ter
 mino. tu viſ
 d hoc colle
 cta. in. c. ois
 vtriuſq̄ ſe
 r⁹ n. x. & q̄b
 ibi poſui in
 addi. ad ip̄z
 i h. ſine die:
 eſt d pe. & re
 miſ. dixi p̄
 Panor. i. c.
 ſuluit nu.
 v. in apo. in
 h. hora. de
 offi. deleg. &
 poſt Bart. i
 l. doli. i. pri. i
 h. icert⁹. ff.
 d h. ob. lud.
 no. i rub. ff.
 de arb. & i. l.
 j. e. ti. & bal.
 i. l. hec cōdi
 tio lapico
 la. ff. d adi. &
 de. Celfus.
 b ¶ Si ſeſe
 r̄ te grana
 tū. adde de
 hac clauſu
 la & illi eſſe
 ctu ropatio
 ne q̄b no. in
 trac. clauſu
 laz in clau.
 reſcriptoz.
 h. ſi ſenſer̄
 te granatū.
 c ¶ Si niaz.
 Dic in hoc
 tū eē verū:
 vt et ſi in
 dex exp̄me
 ret al̄ i ci
 tatiōe q̄ ad
 audiendus
 ſniar. vnta

Citationes.

ad audiē dū voluntatē: seu intertione iudicis. snia esset nulla tāq̄ cōtra nō cita-
tū lata. No. alleg. p Lanfr. Ant. de bu. in. c. cū cessante. de app. do. de san. Ge. in
c. ij. de do. 2 p̄n. Fel. in alleg. c. cōsulnit. h. sc̄bo no. fm Inno. de offi. d. le. Adde
an e in quib⁹ casib⁹ ad validitatē snie nō requirat citatio de qua. s. p Lud. ro.
sn. suo. cccclxij. Inci. an valeat snia. 2 sn. dclxxj. qd̄ inci. seculares. Celsus.

Extra

territoriz. add oino p
Alex. i alle.
l. si. ad fi. ff. 25
ut facit an a
index cum
mult⁹ p̄cor.
ibi p enz si
gnatis. vbi 26
Bar. edoct.
ff. d in. om.
in. 7 in. l. j. s.
j. de postu.
re. 2 bal. 2 do
cto. in. c. fi. d
fo. compe. 2
Cardi. i cle.
j. q. ij. d ind.
dicit: q̄ cita
tio p̄mitti
ti in territo
rio: et fieri
et si index
alteri⁹ terri
torij pariat.
cui assentit.
Oldra. cōfi.
lxxxvij. vbi
dicit q̄ p̄mis
sio citatiōis
nō p̄t fieri
extra terri- b
toni sed bñ
act⁹ n̄tū.
b De fe-

c. cōsulnit. th si citatus ita generaliter comparuerit in iudicio
ad vñs actum debet postea citari ad singulos actus: specialiter
ad alias processus valeret: ita tenet f. de. de sentis vt refer Jo.
de imo. in. c. licet cām. s. eo. Querōt vñs subditus possit cita-
ri extra territorium. In hoc articulo fuerunt vate opinio. Dic-
q̄ vbi sunt dominia distincta nō valeat citatio: vt in cle. pasto.
de re indi. Si aut territoria non sunt distincta: tunc valet: vt in
l. omnes. s. aperitor. C. de episco. 2 cleri. 2 ista est snia Bartol. et
Ang. in. l. si. ff. de iurif. om. iudi. Tandem queritur tñnquid
valeat citatio facta die feriato: vt quis cōpareat die non feriat-
to. 2 est cōmunit opinio quē est vera. 2 omnes docto. cōcordant
in hoc: q̄ citatio nō valeat si citet die feriato ob honorem dei.
Si aut citetur die feriato ob necessitates hominum: tunc bene
valet. ista est sententia Oldra. quam sequitur Bart. in. l. j. s. nū-
ciatio. ff. de ope. noni nunciatio. eandē sententiam sequitur
Bald. in. l. snia. C. de ferijs. 2 tex. in. l. j. de ferijs. qui loquitur de
ferijs ob necessitatem hominum: que solummodo cōsiderant
effectum fm comparationem: quam quis nō tenetur facere in
talibus diebus. Sed. l. snia. allega. supra resistit actui citandi: 2
resistit initio. Et ideo nimirum si non valeat citatio facta die fe-
riato ob honorem dei. Ant quis citatur die non feriato: vt cōpa-
reat die feriato: 2 tunc nō valet citatio: vt in. l. ij. ff. si quis in ius
voca. Interdū quis citatur: vt cōpareat infra quatuor dies: sic
si vltima dies accidat in diem feriatam: bene valet citatio. Idē
si dicat q̄ compareat infra decē dies: vel vsq; ad decē dies. 2 3
valet citatio: sed tenebitur cōparere proxima die ante diem fe-
riatam. iste est text. in. c. cum dilecti. de dolo 2 cōtu. Quod dictū
videtur ob stare textui. in. c. veniens. de accu. vbi q̄s fuit citat⁹:
vt debeat comparere ad pascha in die resurrectionis christi: et
tamen ibi dicitur: qd̄ valeat. 2 per consequens non videtur ve-
rum qd̄. s. dixi: videlicet: quod si fiat die iuridica: vt compareat
die feriatam: qd̄ nō valeat citatio. secundum Oldr. dic q̄ ibi sup-
pletur dictio vsq; sed illud est diminare: vel aliter dic: qd̄ ibi loq-
tur in papa 2 ipse est supra ins: quia sicut ipse ordinavit feriae

riata ita q̄ nō valeat citatio. Adde q̄ Ange. in. l. ij. ff. si q̄s cantidib⁹ tenuit, vale-
re citationē talē: ita q̄ alia die seq. teneat p̄parere. Jo. d imo. i. l. j. C. si p̄fes. vna
sentē. tenuit ex p̄se oppositū dicēs: q̄ talis ad diē feriatā citat⁹ nullo mō nec illo
die nec alio p̄parere teneat. secun⁹ ē est fely. i. c. qd̄ ad p̄sultationē. h. obstat sc̄bo
tex. de re indica. Itē tenuit. Guil. de cūg. i. l. dies festos. nu. j. i. h. dico q̄ nō. C. de
fer. 2 ibi dixi in apostil. ad Bar. nu. ij. vltimo ē q̄rēdū. i. apostil. in eo. h. 2 ibi dixi
et i addi. ad Bal. nu. ij. h. q̄r̄ hic Cy. in h. teneat p̄parere. dixi post Wynū. q̄ cō-
tra ins. in apostil. i. h. snia. post do. Boerij. post collecta. in. c. cōquestus. nu. ij. in
h. ad diē feriatā. de fer. 2 post Bart. in. l. j. s. nūciatio. nu. ij. i. apostil. in ver. au. et

ita potest etiã tollere: q; ei⁹ est tollere: cui⁹ est condere. vt in l. omni nonatione. C. de sacrosan. eccle. Et hec oia predicta proce-
 27 dunt de actu citãdi. ¶ Cõmissio autē que fit nuntio: potest quo-
 liber die fieri. ita tenet Bar. in. d. S. nuntiatio. Bal. autem tenet
 28 contrarium in. d. l. fi. sed melior est opinio Bar. ¶ Relatioz
 autem pōt facere nuntius quacūq; die: q; nō requirit cause co-
 29 gnitio. ¶ Executio autē sentētie potest fieri in die feriato² ob
 necessitatē hoim: vt in. c. fi. de indi. 2 tenet Bar. in. d. S. nuntia-
 tio. Canoniste tenēt in. d. c. fi. de indi. In ferijs autē ob honorē
 dei non potest fieri executio: ita tenet Bar. in. d. l. fi. 2 in. l. pu-
 dicit. eo. ri. idē tenet in. l. ij. de ferijs. Subiiciens: q; etiam seque-
 strum pōt fieri in die feriato ob honorem dei: 2 etiã remoneri.
 quod etiam sequitur Bal. in. l. omnes. C. de ferijs. quod not.

¶ De dilationibus.

Dilationes.

In qua materia p̄mitto. q; di-
 lationis alie sūt expectatorie
 alie dantur ad excipiendū. alie ad reprobandū. alie
 ad agendum: et alie probatorie. de prima loquitur
 tex. in aut. qui semel. C. quomodo 2 quando iudex.
 De secunda loquitur tex. in. l. titia. ff. de accus. De tertia loqui-
 tur tex. in. l. fi. C. qui accu. non pos. De quarta loquitur tex. in. l.
 i. C. de dila. 2. l. fi. ff. eo. ¶ Circa quam dilationem expectatoriã
 no. s; Ange. t; q; nulla dilatio expectatoria de se est perempto-
 ria: ita tenet Angel. in. l. fi. ff. de ferijs. Omnis autē dilatio p̄ba-
 toria de sui natura est peremptoria s̄m Barto. 2 Ang. i dicta. l.
 fi. de ferijs. ¶ Pro investigatione materie dilationum q̄ro de
 pluribus. 2 primo t; quot dilationes debeant dari ad proban-
 dum. Respondeo s̄m Bar. Bal. Snil. et Ange. in dicta. l. fi. q;
 in causis civilibus nō possunt dari: nisi due dilationes. in cau-
 sa autē capituli dantur due accusatori: 2 tres accusato: iste est
 3 tex. ad litteram in dicta. l. fi. ¶ Sed maxima altercatio inter do-
 ctos est insurgit nunquid in causis criminalibus in quibus nō
 ingeritur pena sanguinis p̄ta in causa damnorum datorum:
 debent dari dilationes: sicut in civilibus dantur videlicet nisi
 due. an sicut in capitalibus. Breuiter opi. tenentium: quod de-
 beant dari dilationes in criminalibus: in quibus non ingerit-
 ur pena sanguinis s̄m quod dant in civilibus est verior de in-
 re. sed de consuetudine que est optima legum interpret: datur
 dilationes more causarum capitaliū: ita tenet Anto. in dicta. l.
 finali. 2 per consequens in causis damnatorum datorum dan-
 tur accusato tres dilationes: 2 accusatori due. et etiã de facto
 alis sic feci seruare. glo. aut in dicta. l. fina. ponit duas opi. su-
 per hac questione: sed finaliter cõcludit: vt. s; dixi. ¶ Est aduer-
 4 tendum t; q; in civilibus probato 2 allegato impedimento dat
 secunda 2 tertia dilatio: sed in criminalibus dantur oēs dila-
 tiones etiã nullo allegato impedimento s; Bar. Bal. in. d. l. fi.
 5 Secundo quero t; nunquid in causis civilibus detur secunda
 dilatio sine cause cognitione. dico q; non. immo nulla etiam:
 prima potest esse sine cause cognitione^b saltem modica dari:
 b iij

tatto. ff. de
 noui oper.
 nuntia. Cel-
 sus.

a ¶ Feria-
 to. vide Fe-
 de. de sentis
 in consilio
 cxxx. 2 do.
 Alexan. de
 imo. in con-
 sil. cxxx. i. ij.
 parte.

b ¶ Cogni-
 tione. Que
 autem co-
 gnitio p̄e-
 cedere de-
 beat vid. d.
 Alexan. de
 imo. in cõsi.
 xij. in. ij. par-
 te. vbi etiã
 an 2 quan-
 do dilatio
 sit concedē-
 da: 2 an pos-
 sit assigna-
 ri sine cau-
 se cognitio-
 ne. vide do.
 Alexan. de
 imo. in cõ-
 sil. cviij. i. j.
 parte.

Dilationes.

a **C**Rele
 net pbare.
 vide p hoc
 dicto glos.
 sing. s3 bal.
 ibi. i. c. cu co
 rigat. d offi.
 dele. que ad
 hoc referet
 seqt An. cor
 fe. sin. suis
 i3. index. in
 ci. index no
 dz admitte
 re. Qd an
 sit veru indi
 cincte. vid
 And. barb.
 in alle. c. cu
 contingat.
 Celsus.
 b **C**. s. qd di
 xim. vbi vi
 de do. alex.
 d imo. a Ol
 dra. i. 21. ix.
 a Bar. in co
 si. inci. ex fa
 ctio proprio.
 c **C**parti.
 adde felt. in
 c. prudens.
 s. de ma. pe
 ti. 2. Meli. p
 edide in. c. d
 testi. i. primo
 not. a ibi et
 p Abb. 7. si.
 qro p decla
 ratioe. a qd
 posui in ad
 di. ad em
 dez abb. de
 testi. vbi co
 cludit pnt
 i. qd spvna
 renuntiaret
 dilatioi ad
 pducendure
 res: q nbi 11

vt in. l. j. z i. l. a precedete. C. de dila. tu vbi dilatio. nulla vel mo
 dica reqrat cause cognitione: a tractaret de leuissimo pindicto
 posset dari dilatio a iudice no fedete: als sec. ita dicit Joan. de
 imo. in. c. pterea. s. de dila. s3 differetia est indado pma dilatio
 ne in ciuilib: a in dado scdam. na dat pta dilatio cu leni cause
 cognitione: scda aut reqrit magna cause cognitionem. Et id que
 6 ro q requirunt in prima leni cause cognitione: ad hoc vt index
 debeat dare prima dilatione. Ange. q meli. ceteris dicit in hoc
 articulo: qd tria copulatiue requirunt ad danda prima dilatione
 pma qd cosyderet distatia loci: vt in. l. j. C. de dila. Secdo qd in
 a dex aspiciat an pbatio relenet pbant: als dilatione pcedere
 no dz: vt in. l. ad pbatione. C. de pba. Tertio qd no petat puen
 dent calumia. Itē requirit: qd petatur a parte delatio: als da
 ri no debet: vt i. l. j. C. de dila. in pbo postulatis. vbi in vtracq ps
 esset psens: pot dare index dilatione etia nemie petete. si aut al
 tera pars esset absens: tuc no posset dare ipe index dilatione. ni
 si parte psente a petete. ita tenet Bal. i. l. vnica. C. vt q dsunt ad
 no. vbi aut dat scda dilatio: tuc oia ista requirunt: a vlteri. req
 ritur: q ille qui habuit prima dilatione a no pbant: pbet de i
 7 pedimeto. **C** Sed modo querit pbet impedimentu.
 Spe. in ti. de dila. s. a cu postulam. a Jac. de arc. a Cy. in. l. j. C. d
 dila. tenentur: qd solū inrametu pbat impedimetu. p ter. in. c.
 qd ppter. de elect. s. illud. a p ter. in. l. scire opz. s. sufficit. ff. de ex
 cu. int. Alii aut dixerut reqri plures pbatioes. bal. bar. a ang. i
 d. l. si. pcludit in hac sniam: q si impedimetu no pot de facili p
 bari: tuc sufficit solū inrametu: vt i inrib. s. al. dno in ras sit
 psona honesta a fide digna. ar. l. no oes. s. a barba. ff. de re mil.
 vbi aut pot de facili pbari: tuc debet pbari p testes ita t3 bar.
 b in. l. ij. s. qd dixim. ff. si qs cant. a in. d. l. si. **C** T3 pone q da
 8 ta est accusato dilatio: nunquid in illa dilatione data accusato
 poterit accusator pbare. Rñdeo q sic: q vbi cuqz data dilatio:
 c termino est cois vtriq parti: ita q qlibet. potest in illo pbare.
 iste est ter. in. l. petede. in fi. C. de tēpo. i. ite. rest. pete. s3 si ille cui
 est data dilatio. re integra renūtiat dilatio: aduersarius no po
 9 terit pbare. vt est ter. notabilis a optimus bar. in. l. si index cir
 cūmto. ff. de mino. t Quod ante. s. dictu est: videlz nullā dila
 tionem expectatoriam fore peremptoria. fallit vbi est data dila
 tio presenti cōsentienti: quia tuc talis delatio est peremptoria:
 adeo q nulla alia dari potest. Itē si des absenti dilatio: a respō
 10 deat inde venire. talis dilatio est peremptoria ita no. singulari
 ter Ang. in. l. si. ff. de ser. **C** No. etiā q vbi dilatio datur absen
 ti debet per iudicē intimari: q talis dilatio tali absenti data ē.
 fm Bal. in. l. j. in fi. C. de tēp. appel. Idē si dilatio est data absen
 ti: index potest de facto pro absente supplere: vt est in causa ap
 pellationis: vt in. l. ampliore. in prin. a ibi gl. C. de tēpo. app. idē
 si detur absenti: a ei personaliter intimet termini assignatio se
 cus est si intimet ei ad dziz fm Bal. in. ant. ei qui. C. de tēpo. ap
 pel. nam tunc debet adūci verbum peremptorie. vel debent in
 ternenire tres citationes fm Bald. vbi. s. **C** Istud est etiā sin
 gulariter attendendum t quod omnis dilatio que datur a lese

lominus pars q̄ non renuntiauit poterit alios producere. v. no. bar. in. l. i. § renuntiatio. in. vers. sed nunquid. C. de tēpo. in. integ. resti. z. clari⁹ per Bal. in. l. petēde. et per Lanfran. allega. et quā ita limitabis. dum dicit: quod dilatio

12 vel a statuto non requirit ministerium iudicis: z est peremptoria. vt in. l. mancipiorū. ff. de optione legata. z in. l. pemptorias. C. sen. resclm. nō pos. istud est dictū singulare Ang. in. l. si. ff. de feri. Exēplum est in appellatiōe nā lex dat. x. dies ad appellandū iō nō poterit elapsis. x. dieb⁹ ali⁹ termin⁹ assignari. ¶ Est q̄q̄ illud dictū singulare z mēti tenendum videlicet si quis pbauerit intentionē suā p̄ testes: vel excommunicationē: vel aliud simile: z perdidit. acta et si casum probaret: nulla est amplius dāda dilatio. ita singularit̄ inq̄t Juno. in. c. prudētia. de offi. de leg. ¶ Quero vltimus t̄ qualiter datur illa sc̄da dilatio: z ppter quid datur. respoñ. nam dilatio secunda datur solummodo respectu temporis: in quo fuit impedit⁹: z respectu ei⁹ rei in qua fuit impeditus: z ideo si fuit impeditus p̄ducere vnū testem: quia pcurauit quātū potuit i prima dilatiōe vt haberet istū testem. certe dabitur dilatio noua ad p̄ducendum illū testem: et nō alios⁹: quos nō pcurauit in prima dilatiōe p̄ducendos. iste est tex. ad literā fm Jaco. but. i. l. admonendi. in. tex. ibi qui bus solis. vltimus sit. de inreiu. similis si sui impeditus duob⁹ diebus: dabit̄ mihi noua dilatio ad duos dies fm Bar. z Ange. in. d. l. si. Si tñ nō scaret p̄ partē quo minus faceret suas p̄bationes in prima dilatiōe: sed scaret p̄ iudicē. qz non redderet ius i illa die: tñc nō est dāda noua dilatio. sed debet restitui ad tempus amissus: vt in. l. sed si priorē. §. qz si ferie. ff. ex q̄b. cau. ma. in. integ. resti. ¶ Illud ē addo t̄ qz vbi dilatio data est ad probandum: vel ad aliud faciendū computant̄ in dilatiōe et dies feriat̄: vt si est data dilatio. x. dierū ad probādum: vel ad aliud faciendū: z si in his. x. dieb⁹ in ternentant due festiuitates: certe festa connumerabunt. vt est tex. in. l. siue pars. in. fine C. de dilatio. z est ratio duplex. prima qz cui est data dilatio poterit prouidere: ne incideret in diez feriatam. vt in dicto. §. qd si ferie. Alia ratio est. qz terminus in dubio est continuus fm glo. sing. i. l. j. de diner. z tēpo. p̄ser. z ideo cū sit continuus. ferie connumerabūt fm bal. in. l. j. C. de fer. verūtāme si data est dilatio a lege: vel a iudice: vel p̄ rescrip. p̄ncipis: q̄ dilatio absorberet maiorem partē termini ppter multitudinem feriarum. ita qz ferie essent tot: quod absorberent maiorem partē dilatiōnis: tunc ferie de medio excludunt̄. ista est doctrina notabilis Hoff. in. c. licet causam. §. eo. tit. pone exemplum. princeps ppe festa notabilia scriberet potestati suo: qz terminet talem causā infra. xv. dies: mō. xv. dies imediate sunt feriat̄. nisi qd expirabit. inrisditio certe nō: licet bal. distinguat in dilatiōe data a lege seu a p̄ncipe qz si a p̄ncipe tunc connumeratur tempus feriatum. aut tempus est datum a lege: z tunc verū dicit Hoff. ita dicit Bal. in. l. si quādo. C. de testi. z pro hac allegat tex. in. l. pia. de excep. lib. vj. ille tex. nihil facit. z ideo sententia Hoffien. mihi placet indistincte tanq̄ verissima: z moneor cōtra Bal. in

ta: est cōis vtriqz: ita no. Fel. vbi s̄. Dicit igitur cautius ad notatirentiari nūq̄ dilatiō: nisi z pars adueria et renuntiet. de q̄ dixi post bal. in. l. qd fauore. nu. ij. i apost. in. h. dilatiōe. C. d. leg. z in. l. petēd. nu. me. v. in. vl. no. i. h. dilatio est cōis. C. de tēp. i. i. tes. restitui. per. a ¶ Et non alios. adde do. Fel. late l. c. vltra tertā. h. nota. vl. de testi. z ibi limitat dictū istud. Celsus.

Dilationes.

¶ Principi- 15
pe. Et an
sit superior
imperator
remissive.
vide. Fel. i
c. nonit. in
versu. in gl.
ij. ad fi. ff.
b. ¶ Qua-
tuor possunt
dari dilati-
ones. Immo
videtur vni
ca tantu: vt
not. in. c. vl.
tra tertiam
ff. not. quar-
to. de testi.
de eius ve-
ritate vide
ibi qualis
telligatur.

¶ Neq; te-
net. Adde 16
ad hoc do.
Fely. in ca.
licet ff. limi-
tatur tertio
nisi termi-
nus isto ti.
de pba. vi.
de q no. 3a. 17
rebus. i. l. si b
tpa. nn. j. 21
addi. meis
ibid. c. de
iur. fi. lib. x.
vbi remissi
uexamina 18
ni hunc ar-
ti. Celsus. c

eo q dicit: si est data dilatio a principe connumerant dies feri-
riati &c. Nam t pncepa verisimilliter scit dies fore feriatos: nec
potest ignorantiam ptendere: cum hoc sit publicum: & commu-
niter scitur. l. si pupillus. ff. prescribere. ff. de iutu. 2 glo. singu. l. i.
si tutor: qd petitus. C. de peri. tu. hoc presuppuesto si nos volumus
dicere q si volnerit pcedi in his diebus tale preceptum est im-
possibile. de iure. ergo nullu. vt i. l. fina. ff. que sent. sine appel.
rescin. & est regula iuris impossibili nulla est obligatio. modo
est regula iuris q semper debemus interpretari acti in illam
partem: vt potius res valeat: qua pereat: vt in. l. quoties. ff. de
reb. dub. ergo debemus interpretari q intellexit de. xv. dieb.
non feriatis. ¶ Et si dicat principem voluisse: q in illis feriis
procedatur. & sic videt sustulisse dictas ferias. Respondeo hoc
non potest esse: q princeps de sua potestate ferias ob honores
dei inducias a summo potifice destrueret: seu tolleret: vt in. c.
fi. de ferijs. quia clarum est: qd summus potifex maior est om-
ni principe. 2 vt in. c. per venerabile. qui filij sint legi. & ita con-
cludo vna cum hosti. Et si aliquid dicat: istud qd dicit Bald. p-
cedit in summo pontifice ad huc dico: q non est verum. naz hoc
non potest papa de ordinaria potestate vt in dicto. c. fina. de fe-
rijs. de absoluta vero potestate potest: quia eius est tollere: en-
lus est concedere: ed per solas illas literas in quibus dicit qd
vult quod causa terminetur infra. xv. dies: non videtur vti ab-
soluta potestate. ergo &c. probo: quod non dicatur vti absoluta
potestate: quia nunq princeps vel summus pontifex dicitur
facere factu de absoluta potestate: nisi qn ponitur in rescripto
illa clausula non obstante tali lege: vel ponatur clausula scilicet
et ex certa scientia: vel proprio motu: ita dicit Bald. in. l. testa-
mentum non iure factum. C. de testamen. et in. l. fina. C. senten-
rescin. non posse. et ideo posset dicere verum Bald. hoc casu:
quando papa potuisset in suis literis: non obstante lege tali vel
statuto vel motu pprio: vel clausula ex certa scientia. ¶ Istud
est etiam notabile: quod potest dari dilatio vna ad probandu
plura capitula simul compassibilia: et pendente dilacione su-
per vna poterit super alijs procedi: vt est text. l. generaliter. ff.
penultimo. C. de reb. cre. Si autem essent capitula incompassi-
bilia: non posset dari vna dilatio simul ad iuncte: immo debet
singula dilatio singulis capitulis exprimi. Ita intelligitur tex-
in. l. fina. ff. de ser. et pendente dilacione super vno. c. debet con-
quiescere in dictis officium super alijs capitulis: vt est text. in
l. sue pars. C. de dila. ¶ Item est illud pro veritate tenendum:
quod in causis pecuniarijs quatuor possunt dari dilaciones b.
¶ Prima scilicet cum leni cause cognitione: vt in alla lectione
dicit. ¶ Secunda et tertia: cum maiori cause cognitione: quia
debet probari impedimentum: scdm ea que s. dixi. Quarta au-
tem non potest dari nisi seruata solennitate iuris: vt in auten.
ar qui semel. C. de proba. ita tenet Ange. in. l. finali. ff. de ferijs.
¶ Sed generaliter istud menti teneas. ¶ qd quis sit data & co-
cessa dilatio ad probandum elapso termino si fiat probatio: no-
uaret: neq; tenet: ita tenet Ange. in dicta. l. finali. ¶ Postremo

Dilationes. Fo. xiiij.

¶ Quod sic. adde Pan. de cast. idem tenentem in cōsi. xxv. Tu vide de hoc oīno per Bal. in. l. ij. C. de epis. & audien. vers. sed hic querit. Bar. in. l. ij. vers. tertio principaliter est videndum. ff. de appel. recipien. Bal. in. l. ij. in tertio nota. C. de dila. & in. c. j. de mili. vafal. qui contr. est. & in. c. pastoralis. §. si. vers. quero in dex. de offi. deleg. & in addit. ad Spe. in tit. de appel. in ver. sed an a brenitate. & Pan. de ca. 2 filio. mibi. xxv. vbi no. qd sic. an ho a nimis lōga dilatio ne possit appellari. vbi eūdē Bal. i alleg. l. ij. h. alterius. xij. qrit. C. de epis. an di. Celsus. b ¶ Nisi vt s. dixi. Adde an alias data valeat Bar. i. l. hec stipulatio. §. diuus. ff. de legi. notat paul. de ca. in. l. si. ff. de fer. Bal. i. l. si. §. hic qd dā. C. de in re deli. & i. l. j. & ibi Bar. C. de dilat. eundē bar. cōsi. suo. in ci. sup petitione cuius dā. et Alex. ff. xli. in fi. volu. lii. et de hoc dixi in silo pla.

19 queritur t̄ nun quid a nimis breui dilatione posset appellari.

a Respondeo: qd sic^a a duobus interuenientib^o copulatiue: si terminus est nimis breuis: & si sit peremptorius. Si autē terminus breuis est non peremptorius: tunc non posset appellari a nimis breui dilatione: ita tenet nota. Jo an. andre. in. c. j. §. de dilatio. & ibi probatur in ter. t̄ in ista causa abbreviandi terminū est consuetudo fori. fm Anto. de vtri. & Jo. de imo. in loco prealleg. Idem si esset res tempore peritura: vel esset causa altimentorum: vt not. Bar. in. l. ij. ff. de re iudica. Limitantur tamen su pradicta videlicet vbi dicitur: qd ad hoc vt possit appellari a nimis breui dilatione requiritur qd sit terminus peremptorius: quia etiam vbi terminus non esset peremptorius: sed a deo esset breuis: quod non posset quis infra eum comparere. quo casu etiam appellari posset fm docto. in dicto. c. j. Eodem modo pōt appellari a nimis longa dilatione. et multo magis a denegata

21 fm Bald. in. l. j. C. de dilatio. ¶ Finaliter vntum non omitto t̄ qd licet dilatio non posset dari nisi vt. s. dixi. tamen poterit prorogari. ita tenet glos. in. l. fina. ff. de fer. quam sequuntur docto. et illa non erit noua dilatio. sed erit prima prorogata. naz differētia est inter nouam dilationem & prorogatam: est est differentia inter aliquid de nouo facere: & aliquid prorogari. nam: prorogatio debet fieri anteq̄ p̄imum tempus dilationis sit finitum. tēpore autem toto finito: tunc non poterit habere locū prorogatio: sed erit noua dilatio: vt ter. est in. l. sed si manente. ff. de p̄e

22 ca. ¶ Adde in eo quod dixi impedimentum probari per iuramentum: & sufficere ad dādum secundam dilationem: vt. s. dixi: qd vbi semel est probatus impedimentum per iuramentum: si interim allegetur illud impedimentum. ita singulariter not. Ange. in. l. si. ff. de fer. pro quo est ter. in. l. si. de bonts auct. iudi. pos. Item in eo quod dixi secundam dilationē dari debere probato impedimento. vt. s. dixi: & alijs requisitis. si data fuerit dicta secunda dilatio. non adhibita cause cognitione. videlicet qd non est probatum impedimentū: nec valet talis dilationis assignatio: & pro hoc est ter. in. l. fina. ff. de fer. ¶ In ter. ibi plusq̄ semel tribui non potest. t̄ nam verbum potest cui preponitur

23 satius inducit necessitate: ita tenet glo. in. c. primo. de regul.

c nona. titu. de defectu super act. reali. ver. item premissa.

¶ Necessitatem. Adde Fely. in. c. q̄to. de presump. qd licet precedat negatiua: non tamē semper importat necessitatē. de quo per Bar. in. l. iij. ad princ. C. de pig. & in. l. si. in. ij. q. ff. de fer. & in. l. gallus. in. pun. vers. quādoq̄ verbum potest. ff. de libe. & posthū. & in. l. creditores. nu. iij. & ibi posui in addit. ad ipsum in ver. dictio pōt. in repe. d. l. j. C. de pig. dixi in apost. ad Dyus. in res. beneficij. post

Recusationes.

po. Boerij. in ver. pōt. post colle. in. c. at si clerici. nu. vi. in ver. dictio pōt. ubi dicitur
 in apo. ad Panor. post Eneā falco. nu. xx. ver. sed q̄ro an ep̄s. in ver. pōt. de indi.
 q̄ de hoc no. Corse. sing. suis. in ver. potest. incip. verbum potest. Celsus.
 a **¶** Litē cōtes. Tu dic q̄ quis ista exceptio debeat prior apponi s̄m doctrinas
 glo. r̄ doct. in. c. pasto. de excep. r̄ i. l. fi. r̄ doct. C. eo. ti. Si tñ alie exceptio des omit

tant: ista p
 erroze omit
 tatur: nō v̄
 cōsentire in
 indicē. r̄ ita
 no. Bar. i. l.
 fidei cōmis = I
 sum. §. quos
 ties. ff. d̄ in
 di. q̄s limi
 ta f3 Paul.
 de ca. consi.
 cxiij. v̄n̄ doc.
 in. l. si p̄ er
 roze. p̄ illuz
 tex. ibi nihil
 valebit q̄s
 actū ē. ff. de
 iuri. om. iu.
 b̄atynā cau
 telaz: vt re²
 cōnent² co = a
 rā incōpetē b
 ti indice n̄
 h̄ildicat: do 3
 nec ad finez
 p̄cessus vbi
 excipiat de 4
 incōpetētia
 indicis. qz 5
 hoc mō po
 terit trahē
 reactorē ad 6
 cōcordiā qz c
 pōt ista ex

jur. lib. vi. ita determinat bar. r̄ ang. in. l. fi. §. alleg. q̄s bene not.
Recusationes. Quia facta citatio de dā
 dilatio aduersario ad
 pbādū: in qua cōparatione recusatur plerumq̄ in
 dex tanq̄ suspectus. Sequitur in ordine de mate
 ria recusationis. **¶** Et aduertendū est t̄ q̄ exceptio
 recusationis debet opponi ante lit. contest. vt in. l. apertissimi. C.
 de indi. Plus dico: q̄ debet esse prima exceptio que opponatur
 adeo q̄ si alia opponeret nō posset postea opponi illa: qz p̄ o
 positionē alterius exceptionis videtur cōsensisse in indicēz. ita
 tenet Inno. in. c. inter monasteriū. i. de re iudi. idē tenet Barto.
 in. l. quidā cōsuebat. de re iudi. h̄c eandem sentiam tenet Bal.
 in. l. fi. C. de iudi. verū tamē si plures exceptiones simul foret op
 positæ: r̄ in ordine litere alia exceptio q̄ recusationis: foret pri
 ma: puta qz sic agēs nō pōt stare i iudicio: qz minor. vel qz infā
 mis: s̄m infans. Item dico q̄s vos dñe iudex non estis iudex cō
 petens. Item dico q̄s habeo vos iudicē p̄ suspecto: tñ valeret:
 intelligitur preposita exceptio recusationis nō attēto ordine li
 tere. vt in. l. tale. in p̄nci. ff. de here. insti. ita tenet Bar. r̄ Bald.
 in locis p̄eallga. **¶** Interdū tamē potest opponi exceptio re
 cusationis post litem contestatam. videlicet quando suspitio
 est ortā post litē contestatā. vt est tex. in. l. nō distinguem². §. cū
 quidam. ff. de arbi. facit etiā tex. in. l. iulianus. ff. de indi. ita te
 net Ange. in. l. fi. C. de iuris. om. iudi. **¶** Est tamē notandum. q̄
 arbitrator non pōt tanq̄ suspectus recusari. Arbitrator autem de
 iure sic. ista est sentia Guil. de cūg. in. l. si quis ex consensu. C. de
 episco. audi. **¶** Item merns executor nō pōt tanq̄ suspectus re
 cusari. vt est casus in. c. nonit. de appel. sec² est in mixto execu
 tore: vt ibi tenet glo. **¶** Consultor autē r̄ assessor tanq̄ suspecti
 possunt recusari: qz ex eo apparet accessor debet esse confidens
 vtriq̄ parti. vt est tex. in. e. statuti. §. accessorem. de rescri. in. vi.
¶ Item notarius examinador testium potest tanq̄ suspectus
 recusari. ita tenet Bald. in. l. apertissimi. §. sepe. C. de indi. glo.

ceptio incōpetentie opponi q̄s cūq̄. put no. bal. i. l. exceptionē. nu. xv. r̄ ibi posuit
 in apo. ad ip̄z. in h̄. incōpetētis. C. de pba. r̄ illā cautelā ponit Cy. i. l. vntca. C. vt
 q̄ desunt adno. l3 dicat tñ ab ea esse abstinēdū i foro p̄nie. r̄ Gerard. de petra sc̄s
 str. suo. l. incip. no. pulch² cautelā. r̄ ibi posui in addi. ad Dyn. post do. Bern.
 in reg. ea que sunt in apostil. in vers. si a non compe. indi. Celsus.
 b **¶** Post litē contestatā. immo etiā post cōclusūz in cā. vt not. do. Abb. in. c. pa
 sto. p̄s. itē requirit. r̄ ibi no. in addi. ad eū. de exceptio. do. sc̄o Ge. in. c. iudex. de
 offi. deleg. lib. vi. r̄ fely. in. c. pastora. p̄s. excipiunt certi casus. r̄ q̄s dicat suspe
 ctus. r̄ q̄ sint iste suspitionis cause. Vide p̄ do. philip. Decii. p̄s. lxxv. Celsus.
 c **¶** Recusari. Sed quid si iniuste recusatus fuerit pro suspecto. dic q̄s posset

agere actione iniuriarum. Bal. in. c. super. q. de offi. deleg.

¶ **P**recedentis aduocatio. Adde an et per quos casus et causas possit index vt suspectus recusari per Spec. in titu. de positio. §. vij. ver. qd si ponēs. melius p Philip. frāc. in ti. de appel. c. postremo. vbi ponit. xl. causas propter q̄s pōt index vt suspectus recusari: et inter illas ponit: q̄ si aduersarius mens pendente

agitazione
cause mee
loquat ad
aures iudi-
cis: pōt vt
suspectus p
me recusa-
ri talis iu-
dex. alle. di
ctuz singu.
Spe. vbi. §.
quem secu-
ti sunt. do.
Anto. et alij
docto. in. c.
accedēs. vt
lit. non cōte
sta. alleg. il-
lyd p sing.
Roma. fin.
suo. clx. in
ci. nunquid
si aduersa-
rius. Qd ta-
men id spe-
cula. limit.
panlopost
nō procedē
re: si index
reuelabit p
tim: quod si
bi ab altero
secreto fuit
collocutus.
et de hoc p
Panormi. i
ca. cām. nu.
ix. et ibi po
sui in addi.
ad ipsuz. in
versica. re-
cusari. ifra
de indi. Cel
sus.

- 7 est sing. in aut. de trien. et semit. §. qm̄ sepe. ¶ **I**ndex asit ordi-
narius de iure ciuili non potest tanq̄ suspectus recusari: sed si
appareat suspectus: sibi est ep̄s associandus: vt in aut. si cōtigi-
ru. C. de indi. fallit in casu sing. l. j. C. si quacuq̄s p̄di. po. Et sic
8 remanet cōclusio t̄ qd solus delegatus et arbiter p̄nt tanq̄ suspe-
9 cti recusari. ¶ **T**er̄ potest ordinarius recusari rōne precedentis
aduocationis. ¶ **T**er̄ vbiq̄q̄s est suspectus: eo qd nō est verisimile.
10 qd esset sibi p̄iur. vt in. l. eos. in. p̄m. C. de appel. ita not. Bald.
in. l. aperitissimi. ¶ **D**e iure cano. sine ordinarius sine delega-
tus tanq̄ suspecti recusari possunt. ita p̄bat in. c. suspitiōis. de
offi. deleg. et in. c. cū speciali. de appel. et in. c. requiris. eo. titu. in
vj. et in. c. iij. de foro cōpe. Est et alia maxima differētia inter ius
ciuile et canoni. in hac materia recusatiōis. nā de iure ciuili
sufficit allegare suspitionem: et se habere aliquem indicem suspe-
ctum. nec requiritur: qd exprimat causa suspitionis: vt est text.
in. l. aperitissimi in verb. putant. C. de indi. ¶ **E**st et sentētia cōis
legistarū: licet aliqui teneant cōtrarium: vt not. glo. in. d. l. aper-
11 titissimi. cōmunit tamen opinio est. vt. §. dixi. t̄ sed allegās suspi-
tionem tenebitur iurare: prout not. glos. in dicta. l. aperitissimi.
not. etiam Bart. in. l. qz poterat. ff. ad trebel. Idem tenet Bal. et
Ang. in. d. l. aperitissimi. et dicta recusatio est proponenda in scri-
ptis: et dirigenda iudici recusato. si est presens. si autem est ab-
sens eius superior: vt dicimus etiā in appel. vt est text. in. d. l.
aperitissimi. coniuncta. l. fin. C. de indi. quia recusatiōe p̄orrecta
infra tridū eligi debent arbitri: qui cognoscant de causa p̄in-
cipali. Et si partes nō fuerint cōcordes de ipsis arbitris. eligen-
dis: ipse index eligit. d. l. fi. et sententiā latā p̄ ipsos arbitros in-
dex recusatus mandabit executioni: vt in. d. l. fi. et si pronocati
fuerint: non appellabitur ad recusatum: sed ad delegantē: q̄ de-
legauit recusatū: vt in. d. l. fi. isto modo est practica iuris ciuilis.
- 12 ¶ **E**t quia colligitur t̄ suspitio probatur per solū iuramentū. qd
est verū. s̄m Bal. in. d. l. aperitissimi. vbi quis non tenetur alle-
gare cām suspitionis: vt patet ex precedentibus. Sed vbi quis
tenetur allegare cām suspitionis: vt tractatur de magno prei-
dicio nō sufficit iuramentū: imo debet summam discuti p̄ te-
stes coniuuncto iuramento. ¶ **E**t per hoc inferi ad questionem
13 quotidianam. t̄ pone quis petit suum debitore: em debere deni-
neri quem suspectum habet: nunquid stabitur suo iuramento
allegando ipsam suspectum. Bal. in. d. l. aperitissimi. determi-
nat qd nō. idem tenet Ang. in. l. si ab arbitro. §. qui. ex cau. ff. qui
satisda. cog. qui dicit se multos incarcerationes fecisse relaxare. qz
sepe imperiti indices imperitiam aduocatorum insequentibus
faciunt de iurari de bitores: tamen creditores soluz allegant su-
14 spitionem suo iuramento: quod non sufficit. t̄ immo requiritur

Recusationes

A Quia forensis. Adde: q̄ iste videtur sentire: q̄ aliquē esse foresem: sit iusta causa suspicionis. in iudex cui propter tales aut alias causas petuntur debitorē suspectū de fuga suo precepto detineri: dic breuiter tunc demū te id posse. si infrascripte cōditiones cōcurrāt. Primo si allegat aliq̄s forensis ad hoc possit sola illa occasione capi requiruntur: q̄ in loco quē inhabitat non possideat imobilia: tunc enim non videtur suspectus ea q̄ habentur in. l. scilicet dū. §. possit fore. ff. qui factis. cog. 2. l. i. ait p̄tor. §. si debitorē. ff. de his q̄ in frau. cre. Item q̄ tēpore cōtracti debiti non erat forensis ita bar. i. l. si creditores. ff. de p̄m. cred. als vi a deref ei p̄sonā a principio appro

tur: q̄ seruetur ordo infrascriptus. primo requiritur: q̄ p̄set de debito: 2 sic sit liquidus: als nō pōt fieri incarcerationio. iste est tex. in l. j. C. de predi. cu. lib. xi. Secōdo requirit q̄ iste probet suspicionē per duos testes summarie. nec requiritur s̄m Bal. in aut. ei q̄. C. de bo. auct. iudi. pos. q̄ in delatione iuramētū testis citet aduersarius ne instruat fuga debitoris: facta fide de debito postea interuenire debet iuramētū. Item requirit: q̄ ista suspitio sit causata de nouo. nā si ista suspitio inderat tpe debiti. nihil fieri potest. Et ideo si quis cōtraxerit cū forense: sed postea veniat ad terrā debitor. 2 dicat creditor. dñe iudex habeo debitorē hic: quē vellem detineri: nō poterit hoc q̄ imp̄t̄et sibi: q̄ cōtraxit cum forese. Item si tpe cōtractus debitor erat pauperim: nā tunc si tanq̄s suspectū de fuga velle detineri facere nō possem. tex. est in. l. si ab arbitro. §. qui ex cā. ff. qui factis. cog. 2. in. l. qui bona. §. de illo. ff. de damno infecto. Requiritur ergo: q̄b ille qui vult facere detineri tñū debitorē tanq̄s suspectū: probet q̄b tēpore debiti cōtracti stabat in hac terra 2 nunc stat in territorio forensi: 2 si hoc allego causam suspitionis allego quia forensis. Item requiritur q̄b probem: q̄ tempore cōtracti debiti erat idoneus: 2 nunc non sit talis: vt in iuribus. §. alleg. probatur. plus inferit Ange. in. d. §. qui ex causis. q̄ etia 3 posito quod

bare. vt not. idē Bar. in. §. alleg. §. debitorē. In alijs vero allegata suspitio per duos testes saltem probetur: 2 esse de nouo exorta: puta q̄ tempore debiti cōtracti erat dives: 2 nunc pauper. als factus vt. §. p̄tori. dixi. Ita not. Ang. in. l. si ab arbitro. ff. qui factis. cog. vbi dicit se ita fecisse destruere mille capturas debitorum. Idem in. l. nemo carcerem. 2 ibi not. in addi. ad Jaco. rebuffi. C. de exac. tribu. 2 Imo. in p̄m. ff. sol. mari. Alexā. de imo. p̄l. xix. incip. viso p̄cessu capture. volu. iij. Ang. are. Just. de act. in princip. Roma. cōs. cccxx. incip. hec istorūctiq̄s captura. Do. mens Philip. Decius consi. lxxv. incipien. dimino 2c. 2 p̄tenti 2c. quod si non fuerit ante capturam p̄. obatu: 2 articulatū: est ipso iure captura nulla: quia postea probetur: vt plene per Roma. consi. cclj. incipien. spectabiles domini. Nec probatur suspitio per solum iuramentū: sed per duos testes ad minus. vt p̄misi saltem per coniecturas debet probari suspitionis causa vt not. Bald. 2 Ange. in. l. aperitissimi. C. de iudi. vbi instituit idē Bald. indices: vt sit cantus ad interrogandū de qualitate cause: 2 de causa suspitionis. et idem Ange. 2 Imo. in. l. qui bona. §. qui damni. ff. sola. mari. 2 Bal. in terminis concludens: q̄b per solum iuramentum suspitio non probetur. in. l. creditor. ff. si cer. per. 2 ista est cōmuni opi. licet aliqui contradicant. vt not. do. Decius cōs. §. alleg. lxxv. ver. iij. hoc deducitur. 2 magnus practicus Ange. are. insit. de act. in p̄m. vbi inquit: q̄ cum agatur de grati p̄iudicio propter verēctū debet probari suspitio fuge per duos idoneos testes: Idem etiam voluit Bald. ff. so. 2. mari. quem sequitur Alexan. de imo. in. l. si fidei iuror. §. fina. ff. qui factis. cog. Pan. de cast. consi. xxxvij. incip. pro pleniori examine. 2 do. Joā. bapri. in

trac. de debi. fug. in. vj. q. p. inci. Itē debet esse debiti clarus: liquidū. vt Bald. in. d. l. aper. i. i. i. ad si. tennit expresse. Itē q̄ probetur dictū debiti p̄ publicū instrumentū. vt voluit do. Mat. in tra. suo de carcere. vbi hoc pbat. vel saltē (vt humanitus loquamur) p̄ testes aut instrumentū. ita dicit Ang. in. d. l. si ab ar. i. tro. §. si. ff. qui satisda. cog. vbi dicit causū esse debere aduocati in fidē facien-

do de debito p̄ testes vel instra. r̄ idē t3 Ang. i. §. alleg. l. nemo dicēs debere talē p̄bationez fieri que ad condēnationem suffice ret quos se cur^o est do. Jo. bap. i lo co. §. alleg. Et hec ma teria q̄ries tibi o index

de nono supuenerit ista suspitio: q̄ si diu tacuit creditor sciēs ip̄uz esse suspectū: non amplius poterit ip̄z tanq̄ suspectū pe tere icarcerari: vt i. l. si creditores. ff. de p̄. i. i. credit. ista est do ctrina elegātissima do. Ang. in. d. §. d̄ ex causis. ¶ Circa p̄dicta est notandū t̄ q̄b illi arbitri: qui eliguntur de iure civili non p̄ pile sunt arbitri: sed dicuntur indices delegati: vel sunt que dam alie species de per se. ¶ Ex quib⁹ inferitur secundum eū t̄ q̄b licet sit factum compromissum de iure r̄ de facto inter con nentum et agentem denuntiatione facta vēditori: vt mox est non potest habere regressum de enictione contra venditorem. vt in. l. si dictum. §. si compromiserō. ff. de enictio. tñ si est factuz compromissum ex forma statuti: puta quia sunt consicte p̄so ne: vel locū: r̄ sic factū est de necessitate: et sic res est ablata p̄ ta les arbitros. emptor poterit habere regressum de enictione: q̄ intelligitur si denuntiatione precedente fuit habita mentio ita dicit Baldus in dicta lege finali. de iudicijs. Item licet a sen-

occurret: seq̄re do. meli do. Decisi. §. alleg. cōsi. lxxv. vbi plene de suspecto debi toze tractat: nisi dū tenere videtur: q̄ his concurrentibus nō possit p̄ iudicem etiam incompetentem capi volens restringere dictum Per. de anch. p̄. si. mibi. xxiij. incip. in auxiliū. quem ad hoc. d. Alexan. r̄ Roma. corrupte licet alleg. cōsil. clxxxiij. Quod licet etiam s̄ Fran. de are. consi. xcy. incip. respōdendo dubijs: di cat esse falsissimum: nisi illud pluribus inribus reproboze: procedit tñ etus dictum. s. q̄ his concurrentibus possit per iudicē: incōpetentem carcerari: nec possit impugnando capturam iudicis incompetentem allegare: vt voluit etiā Rom. post Per. de anch. cōsi. cccxij. incip. vñs est r̄ idem. r̄ in. l. de pupillo. §. me minisse. ff. de no. ope. nunc. r̄ in. l. ij. de iurif. om. in. q̄b tribus fortissimis rōnib⁹ p̄bo. p̄ōrem iudex lay⁹ debitorē clericū de fuga suspectū caperet. maxime q̄b periculum est in mora: quod etiā posset ip̄e creditor laic⁹: vt no. Abb. in. c. cū nō ab hoie: vbi etiam trac. in apost. ad enm. de indi. r̄ ibi etiā Bal. ante eū. r̄ in. d. c. dilectus. de ap. Itē vbi periculū est in mora: pōt iudex alē incōpetēs examina re testes: r̄ probabunt nō obst. incōpetētia. vt Bar. in. l. admonēdi. ver. q̄d si di cti testis. ff. de iure in. melius in. l. ij. C. de nauif. li. xj. quē Ro. in. l. si vero. §. de vt ro. in. liij. fal. ff. sol. ma. sequif. r̄ An. cor. se. sing. suo. cccxviij. i verb. testis. incip. in loco r̄ c. vbi etiā ampliat. sequif. Ant. de bur. in. c. si. de iure iur. Tertio si cre ditor pōt propria auctoritate debitorē suuz capere. vt pri. dixi: dū est suspect⁹ de fuga. vt est tex. in. §. alleg. l. aut pretor. §. si debitorē. ff. de his que in fran. cre. multo fortius est cū iudicis l3 incompetentis auctoritate. est em̄ regula: q̄ qñ alt quid de necessitate ad vñs actū nō requirit: si illud licet male interuenit: nō vt stet illi actū. l. vñca. C. de rei vro. act. r̄ q̄ tñc iudicis incōpetētia nō noceat qñ requiritur: est glo. sing. in. §. multis. in ver. in transita. fm do. menz. Jaso. may. ibi super quam posui apostil. in vers. sine eo fieri poterat. instit. de libe. quam ad hoc reputat sin. Bal. in. l. consentaneum. C. quomodo r̄ quando in. r̄ in. l. ij. C. de iure emphi. r̄ in. c. j. §. si vero. de pace in ra. fir. Celsus.

Recusationes.

A Appellari. vide oino Feli. in. c. si. d. re indi. z qd ibi dixi in aposti. sed nunqd sicut a iura arbitratoris appellari nō possit: ita et nō possit appellari a sententia iudicis subrogari in locū ei⁹. vide. d. Alex. de imo. in cōsi. xx. in. iiij. parte.

B Poterit appellari. Adde an tales arbitri ex forma statuti iter planguineos electi cogantur acceptare: vid Jmo. i. c. suspitionis. de offi. dele. z ibi Jmol. Feli. in. c. pasto: alis. ver. est alius casus. de offi. dele. Celsus.

C Alias cās nō inuenio. Adde. d. Philip. de peru. i tractatu suo d ap. i. c. postremo. quez. s.

nu. j. i. apof. a
mea i. d. pce
dētis adno b
catōis alle
gati. v. bipo
nit. xl. cās. p
pter q̄s pōt
index: in
spect⁹ recu
sari. Sed vt
cū possit pa
pa cōmitte
re cām indi
ci suspecto
recusatione
remota. Et
dic post Fe
ly. in. c. cum
inter. ver. li
mita. ij. nisi
zc. q̄ cōmu
nis opi. est:
q̄ papa in
distincite cō
mittere cau
saz iudici su
specto excer
ta sciētia re
cusatioe re
morano. ita
gl. in. l. eos.
C. de app. z
in. l. sperri
simi. in. r. re
cusaret. C. d
indi. Salic.
in. l. si. C. de
fen. z Phil.
in rubri. de
app. z in al
leg. c. postre
mo. eo. titu.

tentia arbitri nō possit appellari. ⁊ vt in. l. prima. C. de arbitris. z i lege diē pferre. S. sari. ff. de arbitris. tñ a sentētia arbitrorū ex forma statuti electorū poterit appellari. b̄ita tenet Bar. i. l. si arbitro. ff. q̄ la. cog. z ibi est gl. sing. Supradicta forma recusandi iudicem suspectū adhibet de iure civili. De iure autē canonico seruat alia forma. nā debet allegari cā suspitionis legitima q̄ si esset vera repelleret iudicē a indicādo. z debēt eligi arbitri q̄ habēt cognoscere de cā suspitiōis: q̄ si pbata fuit causa alibi committit: vel superior cognoscat: vt i. c. legitima. z i. c. cō spāli. z in. c. scdo requiris. de appella. z i. c. suspitionis. de offi. dele.

Si autē cā suspitiōis nō erit pbata: vel nō erit legitima. iūc index pcedit: vt ex dictis inrib⁹ enidētissime apparet: z si arbitri nō erit cōcordes ad pcedēdū sup dicta cā suspitionis: pcedet in cā index recusatus p statutū: vt in. d. ca. legitima. q̄ est nona cōstitutio. licet aliter seruet de iure antiquo in. d. c. cum spāli.

Sed q̄ro t̄q̄ sunt cause legitime recusādi indices suspectos. R̄spondeo: q̄ minor cā repellit iudicē a indicādo: q̄ testes a testificādo: vt in glo. c. accedēs. el. j. vt lit. nō conte. z in. c. eo. cū eo. de offi. dele. in iure autē expressas solū inuenio causas ifra scriptas recusandi indices suspectos. **P**rima si index fuerit affinis: vel planguineus alterius partis. **S**ecunda si fuerit inimicus alterius partis. **T**ertia si fuerit affinis inimici mei he cause p bantur in. c. accedēs. el. ij. s. vt lit. nō cōte. **Q**uarta causa si index sit suffraganeus alterius: puta: q̄ causa vertitur iter archi episcopū Mediolan. z ep̄m Papiēsem. **U**n si causa sit delegata ep̄o Cremonensi poterit ep̄s Papiēnsis recusare ep̄m Cremonensem: vt est tex. i. c. accedens. vt lite nō cōte. **Q**uinta causa: si index est dñs: vel superior alterius partis: vt est tex. in. c. causam que. de offic. deleg. **S**exta causa: si fuerit socius alterius partis: vt in. c. insinuante. de offic. delega. **S**eptima est consimilitudo cause: si index delegatus habeat vnā consimilem causam: z est in consimili gradu: in quo est altera pars: vt est tex. i. c. cum causam. s. de indi. **O**ctaua est: si fuerit familiaris alterius partis: vt in. c. insinuante. de offi. deleg. **N**ona est: si duo sint ciues qui sunt eiusdem ciuitatis: qui reperiant se esse in territorio forensi: z alter litigat cum cine illius loci: cum quo se reperit si alter deit index p altero potest recusari tan q̄ suspectus. ita intelligunt doctro. i dicto. c. accedens. **S**i vnus forensis litigat in hac terra z deit vn⁹ index in hac terra: poterit recusari vt suspectus. **A**lias causas non inuenio⁹ in iure expressas. tamen si alie reperientur cause legitime que in ducant causam suspitionis licet non sint expresse in iure. tamē

licet do. abb. in. c. ad hec. in fine. de rescrip. teneat omnino contrarium. & idem in. c. cum inter. s. alleg. h. ij. per glo. si. De quo dixi in apost. ad eundem in. c. accedens. na. vj. & in ver. q. posset recusari. vt li. non contesta. dixi post collec. in. c. ij. requiris. na. iij. in ver. parti est suspectus. de ap. in apost. ad bar. in. l. idē vlpianus. s. sunt & alij. post Alexā. in ver. certa scientia principis. ff. de excusa. tu.

debeant admitti: & omnes ille dicuntur legitime: que sunt difficiliore expressionis in iure. istud est dictū Inno. in. c. cū specta li. j. de app. & hoc residebit in arbitrio iudicis sūm Inno. q. plus dixi in. c. cū speciali. q. si legitima causa suspicionis proposita & pbata p̄nuntiarēt arbitri hoc modo: p̄nuntiamus talē causam suspicionis propositā nō esse admittendam talis sententia est nulla: quia est contra ius scriptū. sec⁹ si pronūciarēt hoc modo: pronūciamus talē qui proposuit talem causam suspicionis nō esse admittēdū: q. tunc iura valeret. & transiret in rem iudicatam: nisi appelleretur: quia talis sententia est cōtra ius litigatoris: hec sententiē differentia probatur per tex. in. l. ij. C. qn̄ pronoc. non est neces. intellige in quātum dixi illam sententiam nullam in primo casu videlicet quando fuit aliqua causa suspicionis ex causis expressis in iure: secus si fuit alia exceptio legitima sed non expressa in iure. ¶ Sed pone qd̄ altera pars est locuta iudici in aure secreto: nunquid ex solo hoc poterit recusari. tanq̄ suspectus. ¶ Respondent doct. q. sic. ita tenet Spec. in tit. de dispn. ad si. idem Jo. de imo. in. d. c. accedens. sequens Spec. in. c. accedens. el. ij. s. vt lit. nō cōtest. ¶ Alterius quero pone altera pars proposuit causas suspicionis: & dubitat vtrū sit legitima vel non: quis debeat cognoscere. Respondeo q. arbitri de hoc debent cognoscere: videlicet an sit legitima. Idem dicit glo. no. in. c. cum speciali. de ap. & hoc sequuntur doc. ¶ Si n̄ dicitur etiā notādū q. dicti arbitri debēt dari & eligi p̄ partes: vt in. c. cū sp̄ali. s. alleg. Si nō fuerint discrepātes iudex dabit.

& post Salt. in. l. apertis simi. nu. ix. h̄sic. quero. modo. in. h̄. recusatio- ne remota: C. de indic. Celsus. a C. Suspe ctus. Que autem sint cause suspi tionis vide phil. de pe- ru. in. c. po- stremo. j. de ap. vbi po- nit. xl. cau- sas suspitio nis. et parti. de pteo i tract. syndi. in veris. su- spitio. & qd̄ ibi dixi i a- pos. adde q̄ posuisupra isto ver. nu. me. j. i apo. que incipit precedētis aduocatio- nis. vbi istō dicitur limi to. & in apo. que incipit alias cau- sas nō inne- nio. Celsus

De exceptionibus.

Exceptiones.

Aduertēdum est q. que dā sunt exceptiōes actio- nis & quedam intentionis & facti. ¶ Exceptio actio- nis dicitur quotiens sc̄q. actori competit actio. nā tūc quicquid opponit reus dicitur exceptio actionis. ¶ Exceptio intētionis dicitur quando actor agit si- ne actione: ita q. ei nulla actio competit: tūc quicquid opponit reus dicitur exceptio intētionis & facti. ita est glo. no. in. l. ij. in verbo intentionem. ff. de excep. sed pprie dicitur exceptio quādo acto- ri competit actio quia est actionis exclusio: vt in. l. ij. s. alleg. in prin. ¶ Ubi autem actori nulli actio copetit: sed agit de facto: tūc id quod opponit reus pprie vocatur defensio. ista est gl. in c. j. de lit. contesta. lib. vj. vnde pprie defensio concernit actum gestum de factum per actorem: tamen alibi habetur: q. defen- sio est nomē magis generale: q̄ sit exceptio: q. si statuto cano- tur: q. cōtra ipsūm actum vel iniām nulla possit opponi excep-

Exceptiones.

¶ Silentiū. Ad qđ vide no. doctri. d. sely. in. c. in p̄sentia. inibi. sed et iā. de p̄ba. et in. c. cum oporteat. circa p̄n. de accus. cū nōnullis ꝑ cor. ibidē ꝑ eū signatis. et pari. de p̄teo in trac. syndi. in ver. officinm.

¶ Aut nō pōt implorare officiū iudicis. ita no. bar. i. l. si a dño. §. ꝑ. et ibi ang. ff. de peti. here. bal. i. aut. p̄sente. C. de fidelit. Car. in de. i. §. j. de p̄b. seq̄t. ꝑ. de anch. in de.

i. §. j. d. exce.

ꝑ. pau. d. cas. a

consi. mibi.

¶ Et iā di b

uerlistipibꝑ

ad b. d. ꝑ. c.

boerijemif

4 sine i. apos.

ad dy. l. reg.

nullus. i. ad

di. j. r. ij. d. re

gn. iur. r. ibi

an sufficiat

illo cāꝑ. p̄ba

revnā ad vi

ctoriā cause

ꝑ mltā alia

ꝑ hāc ma-

teriā. Cels.

¶ De intē

5 tione adner

sarij. Adde

d. abb. in. c.

cū venerabi

lis. vbi fina

liter idē qđ

hic cōcludit

eiō sic actor

nō p̄baret i

ꝑ tione suā

ꝑ tūc reꝑ ve-

6 niret absol-

c p̄dēs rista

est cōisopi.

vt dicit iud.

ro. in. l. cum

mlter. ff. jo.

ma. r. l. alia

C. de his q.

vt idi. alex.

de imo. in. l.

ꝑ decē. ff. d. h.

ꝑ ob. dy. l. reg

exceꝑtionē.

p̄tio: si nō obstāte statuto reꝑ poterit implorare officiū iudicis: vt iponat actori ꝑperuū silentiū. qđ sed si statuti dicat: qđ cōtra iustā v̄l iustitiam nulla possit opponi exceꝑtio: neq; defensio tūc nō poterit implorare officiū iudicis. ita tenet Bar. in. l. i. §. ꝑ. r. parni. ff. qđ vi aut clā. J. dē tenet Ange. in. l. filiūssa. in. §. vetera ni. ff. de ꝑcura. r. in. l. fi. ff. de peti. here. ¶ Preterea est notandū ꝑ quia triplex est species exceꝑtionis. quedā est declinatoria iudicij: vt excipiendo vos nō estis competens iudex. r. tu non potes esse ꝑcurator. r. iste exceꝑtionē debēt opponi ante lit. con testa. al̄s frustra opponuntur: vt in. l. fi. C. de excep. quod verū est. nisi fuerit orta illa exceꝑtio post lit. cōtesta. qz tunc opponi poterit: vt in. l. non distinguemus. §. cum quidā. ff. de arbi. r. in. l. ij. C. de cōsor. eundē lit. r. in. C. in iudic. de offic. dele. ¶ Que dā sunt dilatorie solutionis. vt est pactum de non ꝑtēdo vsq; ad biēnium et iste similiter debēt opponi ante lit. cōtesta. vt in. l. exceꝑtionem. C. de ꝑba. ¶ Quedā sunt ꝑemptorie. vt est exceꝑtio pacti de nō ꝑtēdo: r. solutionis: r. iste possūt oppōi vsq; ad finem: dūtāmē nō sit cōclusam in causa: vt in. l. ꝑreꝑtorias. C. sen. ref. nō pos. post cōclusionē i causa nihil potest allegari r. ꝑponi: vt in. c. cū dilectus. de fide instru. ¶ Et dicitur esse conclusam vbi partes renuntiauerunt omnibus exceꝑtionibꝑ. r. allegationibꝑ facti r. iuris: ita tenuit Inno. in. c. pastoralis. §. de cā pos. r. ꝑꝑrie. r. idē glo. in. §. qz vero in. aut. de testi. sup verbo: cōcluserant. quam ibi sequitur ange. vbi aut̄ essent solū ꝑblica te attestations: posset de nono nona exceꝑtio opponi r. ꝑbari istud est dictum Bal. in. l. officij. ff. de rei vend. et in hoc etiā tacite sentit Ange. r. est ratio ꝑdictoris: quia post publicationē attestations ꝑhibetur productio testium timore subornationis. in autē. est qui semel. C. de probatio. r. in de. fi. de testi. Cuz autē nulli fuerint testes ꝑcepti: vel ꝑdicti sup p̄senti exceꝑtionē: nulla potest timeri subornatio. ergo ꝑ. ¶ Ex his sequitꝑ ꝑ ꝑtē reꝑ plures excep. opponere etiā diuersis temporibus: qđ est verum: nisi fuisset statutus terminus ꝑ iudicem ad opponēdam exceꝑtionē: quia tunc illo elapso non ampliꝑ audiretur nisi forma seruata: de qua i. c. pastoralis. §. de excep. vbi hoc exꝑresse ꝑbatur. plures autē exce. potest reus simul et semel opponere etiā cōtrarias fin verā opi. Inno. in. c. cū venerabilis. §. de exce. l. 3. Bar. aliter voluerit in. l. nemo. ff. de reg. iur. r. in. l. nō vtiq;. ff. de exce. r. dy. aliter in. c. nullꝑ pluribꝑ. de reg. iur. li. vi. Sed verior est opi. Inno. i ista practica tenēda. ¶ Istud quoꝑ est notādum ꝑ qđ qui opponit exceꝑtionēz nō videtur fateri de intentione adnerarij: vt in. c. exceꝑtionem obijctēs. de regul. iuris lib. vi. et in. l. nemo. ff. de regu. iur. et in. l. nō vtiq;. ff. de excep. vnde si actor ꝑtat decē r. reus simplr excipiat: qđ libꝑ

Exceptiones. Fo. xvij.

ibi do. Nic. boerij in addi. ad eū de reg. iur. latissime p' fely. in. d. c. cū venerat
 bills. vbi ampliat nō tm nō fateri excipientē: sed nec etiā declarare dubiam ei'
 probationem: & hanc dicit esse cōm opinionē. salnis rñ limita. quas ibi ponit.
 & de hoc dixi in apostil. ad Wy. post eū in. l. nō vltq. in ver. nō intelligi cōfiteri.
 ff. de excep. & in alleg. re. exceptionē. post do. Berh. in versicu. confiteri. dixi post

est factum pactū de nō petēdo tenebit actor p'bare contractuz
 mutui: qz reus allegādo pactū sibi factū nō videtur fateri mu-
 tuū esse factum: cū inducta ad vñs effectū non debent cōtrariū
 effectū operari. vt in. l. nō ois. ff. si certū pe. videlicet eū reus op-
 posuerit ad effectū contradicēdi non est estimandū. Si tamen
 reus cōuētus excipiat hoc modo. verum est: q' mutuanit: sed se
 cit pactū de nō petēdo. nā tūc bene videre cōfiteri: actor tūc
 habet fundatā snā intentionē. ista est snā cōis & tenenda. quas
 etiam tenet Bal. in. l. exceptionē. C. de proba. & de hoc per Ca-
 no. in. c. cū venerabilia. §. allega. & non est attendenda opi. Bar.
 in. d. l. nō vltq. qui fecit vnā suā dīstn. totaliter fundamēto ca-
 rentē: que snā cōiter probat in. l. siquidem. C. de excep. ¶ De
 bet esse exceptio nominata & specificata opposita: puta oppono
 exceptionem veluti p'scriptionem &c. quare sepe destruit pra-
 ctica in totū aduocatoꝝ & procuratorū opponētū clausulā illam
 salnis oibus suis exceptionib' &c. qz nihil operatur: vnde ap-
 posita. d. clausula post cōclusionē vel dū renunciatū est oibus
 p'uationibus vel etiā pars allegaret solutionem corā iudice in
 allegationib' & ostēderet sibi instrū &c. nihil certe releuat etiaz
 si instrū solutiōis fuisset in actis p'ductū in termino t' qz exce-
 ptio debet expresse & nominatim opponi: vt est glo. not. in. c. scilicet
 venerabilia. §. de excep. hanc sniam tenet Bart. immemor hui'
 glo. in. l. scire. i. oportet. in. §. scire. ff. de excu. tur. & in. l. titie textor-
 res. ff. de lega. i. vt dixi exceptio peremptoria pōt opponi vsqz
 ad sententiā. Sed est aduertendū t' quod exceptio peremptoria
 opposita non potest impedire lit. contesta. immo per eius obie-
 ctum sit lit. contesta. vt in. c. j. vt lite non contesta. lib. vi. qd fallit
 in exceptione litis finite que sunt exceptiones iureiurā. transa-
 ctio & rei iudi. vt in. d. c. j. Item exceptio p'scrip. vt in. l. j. §. fina.
 ff. ad tertullia. & exceptio solu. & liberationis: et generaliter ois
 exceptio dicit esse litis finite: que p'supponit agentem experiri
 sine actione s'm vltamontanos quos sequitur Jaco. de are. vt
 refert Cyn. in. l. emptor. C. de p'scriptio. lon. tempo. quosibi se-
 quitur Cyn. & Ang. & hmoi' exceptiones opponi possunt ad pro-
 cessum & ad merita cause vbi opponuntur ad processum debēt
 opponi ante litē contesta. hoc modo. ¶ Cū die iudex vltim' nō
 procedatis ecce instrumentum solutionis. tunc iudex viso in-
 strumento absoluet partes ab obseruatiōe iudicij. Opponanē
 etiā ad merita cause sz tunc d'z opponi post lit. cōtesta. hoc mō.
 Cū die iudex ego nihil debeo isti: quia solui: videre instrū so-
 lutionis: qz tūc iudex dīscruet intra vtriusqz ptis. & si reperierit
 exceptionē fore p'petērē absoluet dīstinnē reū hoc tenēt doc.
 Bar. & bal. & alij in. l. elegāter. §. l. qd post. ff. de cōdi. inde. & in. l.
 nā & postea. in prin. ff. de iureiu. Itē sz Ang. in. l. emptor. p'alle.

Bar. in. l. vt
 creditor. nu
 me. ij. i apo
 stil. in versu.
 p'sumptio-
 nē. §. ij. & C.
 § pba. post
 colt. i. c. put
 nu. viij. in §
 sicu. cōfitea
 tur. § dolo.
 & in stilo p'
 lamen. par-
 te. j. i. rñ. de
 excep. ff. sic.
 itez si quis
 contentat.
 Celsus.
 a ¶ Exce-
 ptionibus.
 Tu dic de
 hac clausu-
 la & illi' ope-
 ratione ac
 effectū p'ut
 habetur in
 tracta. clau-
 salarum. in
 clau. libello-
 rū. ver. sal-
 nis alijs ex-
 ceptiōibus
 vbi habes:
 q' nihil aut
 parum ope-
 rat. put no-
 rati in apo-
 stil. ad Bal.
 i. l. edita. nu-
 me. xxi. ver.
 et ideo. in
 apostil. in
 eo. ff. i. C. de
 eden.

Exceptiones.

a Executionē. Vide Frac. aret. in. l. qui a latro. §. si q. in. vj. col. de testa. 2. qd
ibi dicit in aposti. addo da. Bar. sozj. in cōs. xlvij. incip. visis ver. ex quibus. ibi:
si ex aliquo in. ij. parte q. cōtra tres snias nō impedit executionē.
b Renocabit executio. Amplio istud dicit cū Bal. in. l. j. C. ne liceat ter. pno.
quē Old. cōs. cvij. sequit. l. q. et si post tres cōformes snias opponat nullitas
euidēs re-
tractabit ex-
ecutio snie: 12
et hoc sing.
dicit Bal.
refert et seq
tur Ro. in. l.
si pno. §. b. vi
ro. ff. sol. ma. a
tri. in. xxxij.
fallē. vbi di-
cit ita se pso
luisse. Idez 13
13 Jo. an. in
addi. ad spe-
cu. in tit. de
sen. §. vt au b
tē. i. addi. q.
incip. adde
ad ea. Idez
Bal. i. l. vni-
ca. et i multis
alijs locis
ibi p Alex.
i add. mag. 14
q. incipit exe-
cutioni. C. ne d
liceat 2c. §. 15
alle. sequit
Car. in cle.
j. §. fi. de se-
qst. posses. et
fruc. Ange.
psil. vj. in fi.
et per. de an-
cha. consil.
ccvj. Cell?
c. Post se
rentiā. Adde Fely. in. c. in literis. circa si. de offi. et potesta. indi. delega. de quo di-
xi post Bal. in. l. 13. nume. vj. vers. vltimus quero. et his adde qd notati in apo-
stol. seq. in vers. institui. vbi. §. Cellus.
d Insti. vbi. §. dic. q. corrupte et mēdose allegat gl. illa p. Lāfrā. §. pri. allegat
em gl. insti. de hb. ob. in pn. et debuit allegasse gl. in pn. insti. de obl. in §. fm. intra.
Qd in limita nisi i dicto inepto libello est apposita clausula. ins et iustitia mini
strari: vt no. Fely. i. c. examinata. §. saluat in post Abb. ibi: et qd no. in add. ad est

Exceptiones. Fo. xix.

de indi. z in. c. ij. de ordi. cog. q: tunc ita sustentat libell^o ineptus vt ex eo possit
sua ferri. si tñ costat de libellatis interde qb^o addo Pan. de ca. cõll. suo. clxiiij. z
istis adde Ang. p. clxxvij. Alex. p. sil. cxvj. z Panoz. in. c. cõ dilect^o. nn. liij. z qb^o ibi
posuit in addi. ad ipsam in ver. pero mihi ius z iustitia. de ordi. cog. Celsus.
De sequestra. post. z fructus. Adde qb^o illa glo. dixerunt sin. pet. de anc. i. cle.
j. de re ind.

tiã vel instrumētū nulla possit opponi exceptio. nō obstāte sta-
tuto poterit opponi exceptio nullitatis. tenet Bar. i. l. j. s. z par
ni. ff. qd vi aut clam. Idem tenet Bal. in. l. j. C. de condi. inde. z in
l. si nō sortem. §. in debitum. ff. de condi. inde. z est ratio quia sta-
tutum vult: qd contra sententiã vel in instrumentum nulla pos-
sit opponi exceptio. sed ille qui opponit exceptionē nullitatis
dicit sententiã esse nullã: z non opponit contra sniam: q: snia
nulla non dicitur esse snia. vt in. l. iij. §. cõdemnatum. ff. de re iud.
di. z in. l. nō putauit. §. nō fuit. ff. de cõtra. plus est etiam iure
canti: qd si statuto caneat: qd nulla exceptio posset opponi: nec
etiã nullitatis: tñc pōt opponi exceptio nullitatis. qd puenit ex
defectu iurisdictionis: vt est gl. sing. in cle. vnica. de seque. pos. e
fructus. ¶ Itē post sniam pōt opponi exceptio: que non re-
darguit sniam de iniquitate: vt in. l. nesennius. §. appolinaris.
ff. de re iudica. z in. l. fideiussores. §. quidam respondit. ff. de fide
iust. z in. l. cū fidei cõmis. C. de fidei cõmis. Exemplum aliquis con-
uentus est nomine hereditario: z condēnatus. q: non opponit
exceptionē inētarij cõfecti: certe si post sniam opponit exceptio
nem inētarij: poterit. ita nota. Bald. in. l. j. C. de inr. z fac. igno.
Idem si aliqua exceptio est nota post sententiã: tñc illa pote-
rit opponi. vt in. l. j. C. de re iud. z in. l. si fullo. ff. de pdi. sine can.
Idem in exceptione excommunicationis que opponitur in qua-
cūq; parte iudicij: etiã post sniam: vt in. c. pia. de excep. lib. vi. ta-
men impedit executionem: vt ibi dicitur. Immo si non opponit
exceptio excommunicationis iudex potest ex officio suo repelle-
re agentes vt in. d. c. ad si. quod intelligitur de snia maioris ex-
cõcationis alia em̄ exceptio minoris excommunicationis: nō re-
pellit aliquē in iudicio: vt in. d. c. pia. in dubio tamen presumit

pan. de ca.
in. l. fi. C. de
arbi. pe. de
anc. p. sil. ca.
lxvij. i. ci. de
ti. abb. cõll.
lxxxij. i. ci. p.
p. ditor oim.
et ibi plene
dixi z nonit
sine hypo.
d mar. sing.
z. qd inci. m
scis. vbi di-
cit nō tantū
post vnica z
sniam talez
exceptionē
nullitatē ex
defectu iur-
isdictionis.
cā tā posse
opponi: sed
et post tres
conforme
snias: vt p
doc. qd alle-
gani. Quin-
imo voluit

In. i. c. ex rōne. de app. z Bal. in sua margā. in h. agēs. qd etiã Post executionē
sue pōt hec ventilari. Qd tñ limita: nisi talis snia esset per papā aut imperato-
rē approbata pnt em̄ de plenitudine potestatis ratificare sniam a iurisdictione
carente latã: vt not. idē Inno. in. c. pndētia in glo. sua: qd incip. sed qd index. iij.
de offi. deleg. Qd dictū Inno. p valde notabili refert z seqt Ang. i. l. obseruare. §.
post hec. ff. de offi. p. si. alle. l. no. in. c. null^o. el. j. ir. q. ij. z tex. in. c. hoc qd ppe. iij. q. vi.
z fely. refert z sequit in. c. ea. q. circa si. de re iudic. Et dū istā tm̄ excep. nullita-
tis. z qd ex defectu iurisdictionis causat vt excipere stāte statuto: q nulla possit op-
poni excep. Dic qd opponēs exceptio. legitimã nō obstāte tali statuto andiet p
gl. celebrē z in sn. iusto tex. in. c. ex pte. el. ij. de of. dele. quã sin. Ant. cor. sin. suo
xc. i. h. exceptio. i. ci. si statutu. z maxime vt p eudē seq. sin. si veller icōtinēti pba-
re exceptionē legitimã. Alle. sin. dictū Abb. in. c. suscitata in gl. in hbo effectū. z
ibi etiã notari post alios in addi. ad eū. de in integ. resti. Itē si ex facto adnerfa-
rū aliqua oriretur exceptio. qnis em̄ qd ob^o excep. renūciasset: tñ esset illa ex-
clusus. vt est casus no. in. l. qd officij. §. si. ff. de pben. emp. quē ad hoc multū extol

Petitiones.

lit Lnd. ro.
 Pl. suo. ecce
 lxxij. incipi.
 in eo qd qritur.
 facti et
 text. quem
 ides Ro. ad
 hoc alleg. i
 l. c. i. propos
 nas. C. de
 nanfr. fe. et
 19 istorum sis a
 mēoz. pan
 ci enim ad
 20 moduz me
 mineruntz
 quotidie ac
 cidat. Cel
 sus.

a ¶ Testis
 vide do. Ja
 21 so. ma. i ru. b
 de sum. tri.
 z fely. in. c.
 lz cam. in fi.
 j. de proba.

b ¶ Debet
 qz habet p
 no exceptio
 1 ne: vt p fe
 ly. in phe
 mio decre. z
 frācis. arc.
 in. l. antisti. c
 in fi. de ac
 quiren. he
 reditate.

c ¶ Cōclu
 sio. add frā
 cis. aren. in
 l. improbi.
 C. ex quib.
 cau. infa.

excommunicatus minori excommunicatione: vt in. c. si quē. de
 sen. excō. quod intelligitur si sit publice excōicatus. alias pre
 dicta non procederent: fm Joan. an. in. c. pia. in nouella. z ter. in
 cad probandū. j. de regn. iur. ita tenet Bal. in. l. j. C. de iur. z fac.
 17 igno. subijciens ibidem: t q̄ excōmunicatus index potest nullā
 18 facere sententiam: immo erit nulla nec poterit: interponere de
 crim. in alienationi mulierum aut minorū. ¶ Similiter tutor
 excōmunicatus non potest interponere auctoritatem pro pupi
 lo. fm Joā. and. qui hec omnia ponit in. c. pia. de excep. lib. vj. In
 nouella. z sequitur Bal. ¶ Et quod dicitur de publice excōica
 19 to: facti in simili qd dicitur de infamia. dicitur em̄ qd infamis nō potest
 20 esse testis: debet intelligi de infami qui est publice infamis: vt
 est glo. singularis. in. l. cum lege. ff. de testa. z dicitur no. Bal. in
 l. j. C. de testa. ¶ ¶ Arrum aut exceptio sit in scriptis pponenda
 supra plene notant in apparatu glo. Vos aut in practico il
 lud tenere debetis: q̄ si exceptio pponatur p modū exceptiōis:
 non requiritur vt in scriptis pponatur: sed sufficit verbo cām
 coram iudice explicare vt in. l. scire opz. §. oportet. ff. de excu. tu.
 Demū debet in actis redigi: vt in hac doctrina doctorum. Si
 autē exceptio pponatur per modū actionis: vt in exceptio. nō
 nu. pecu. z in excep. nō nu. do. sic illa debet in scriptis pponi:
 vt in aut. hāc querelā. C. de nō nu. pecu. hāc sniam tenet Ange.
 in. l. j. in prin. ff. de edē. ¶ ¶ Itē scias q̄ re^o opponēs exceptionez
 obscure succubere debet: vt in. l. j. §. labeo. ff. de flu. z in cle. c. n. z
 ad repulsionē. de appel. qd intellige si est oppositum p actores
 de obscuritate fm Bal. in. l. ab anastasio. C. manda.

¶ De petitionibus.

Petitiones. Quia petitio plerūq; ponit in
 libello: z per libellū expedit:
 vt in aut. offerat. C. de litis conte. z in. c. j. supra de li
 bel. oblat. Ideo p̄mittit q̄ duplex est libell^o. quidā
 querimonalis: z quidam conventionalis. Querim
 onialis est qui porrigitur in causis criminalibus: vt in. l. li
 berorū. ff. de accu. Libellus cōventionalis est qui porrigitur in
 causis civilibus: vt in aut. offeratur. In primo sufficit sola nar
 ratio facti. nec requiritur aliqua cōclusio. tex. est in. l. j. §. j. ff. ad
 turpi. Hec est snia Bal. in. l. z si senerior. C. ex q̄. cau. infa. irrog.
 nec est doctor aliquis qui ab hac recedat. z est rō: qz in causa cri
 minali nihil concludit debere dari: vel fieri pti: qz aut est pena
 corporalis: z applicat cor. por: aut est pena pecuniaria: z applicet
 fisco: vt in. l. agraria. ff. de termi. mo. z ibi pulcre per Bar. Cum
 ergo concludat nihil debere fieri parti nimirū si nulla cōclusio
 est necessaria in tali libello: qz incōtinenti narrato facto succed
 dit pena legalis: que est a lege vel a statuto ordinata. Uel si est
 arbitraria: index debet imponere talē penā: q̄ est cōsueti im
 poni a talibus delictis: vt est tex. in. l. confessus. ff. de en. reo. ex
 hi. ¶ ¶ Index qui est legis minister z administrator reipub. sine
 aliqua petitiōe pti imponet penā a lege statutaz. ¶ ¶ In scō

ante libello. s. conuentionali in causis civilibus duo requirunt: scilicet narratio: et conclusio. narratio procedit: et conclusio sequitur. et de antedicta conclusio libelli non autem narratio ad cognoscendum si libellus est tepus: et quod actio sit interdicta. hec est sententia Innocentii in c. super literis. in verbo: in eodem forma. de rescriptis. eandem sententiam tenet Cy. in l. edita. C. de ede. Item tenet bar. in l. aureli. §. idem quod sit. ff. de liber. leg. hoc voluit Bal. in l. 2. si seuerior. C. ex quibus cau. isa. irroga. Et adde tenet Ange. in l. quod interrogat. ff. de peti. heredi. In quo libello questionali debet expressi causa: scilicet dinerfimode. quod habemus discernere per tria iudicia. Nam quoddam est iudicium generale: et quoddam est uniuersale. Et quod ad primum hic est considerandum quod interdictum interdictum actio realis: et interdictum actio personalis. Si libellus ponitur in actioe reali: debet expressi causa prima: non autem remota. Et in actioe autem personali est totum oppositum. quod est aduertendum: quod si habemus contractum: ex quo contractum resultat obligatio: ex obligatione nascitur actio. ut in l. 13. §. ea obligatio. ff. de pen. quod actio est illa: quod deducit in iudicio: illud in quo debetur nobis ad personam: quod nobis debet. ut in istis. de actione. Causa remota in actione personali est contractus. Causa autem prima est obligatio. Et sic format libellus in reali mutuarii titulo. x. quod recusat mihi restituere. quare ipsum peto condonari ad debendum mihi. x. non autem debet expressi ipsa obligatio. ita tenet glo. in l. 1. in principio. ff. de ede. quod sequitur ibi Bar. Ang. et ceteri doctores. Eandem sententiam tenet glo. in c. significatibus. extra de libel. obla. quod sequitur Jo. an. Innocentius. et ceteri doctores. Et verum tamen si quis proregerit libellum in actioe personali non inferat causam remotam: hoc modo talis mihi debet x. quare peto ipsum condonari precedit libellus: nisi opponatur: ut in l. si. C. de ans. ex cep. et hoc tenet Ange. in l. 1. in principio. p. e. l. et idem Jo. de imol. et Anton. de but. in d. c. significantibus. Et cautela est pro reis conuentis quodammodo libellus est generalis: vel obsecutus: quod non petat libellum declarari sed dicat se non teneri respondere. Nam si diceret res debere declarari: actor cito declarat. si enim dicat non tenemur respondere non percipiet actor et quia causa hoc agat. Et si non declarabit: succumbet: et ista fuit notabilis cautela Petri fratris Baldi et Angel. et etiam Albe. in capitulo finali. §. de libel. obla. et ibi est textus bonus. quem etiam sequitur Joan. de imol. Et in actione reali causa remota est titulus et causa proxima est dominium. Unde in rei vindicatione hoc modo concluditur. talis possidet tale rem: licet indebite: et iniuste: quod dico spectare ad me in re domini et. Non enim est necesse: quod inferatur causa remota. i. titulus: ut est quod rem emi a titulo et. quare hoc contingit: quod in actione personali inferatur causa remota: et in reali proxima. respondeo quod actor debeat ita dare libellum suum conceptum: quod reus possit deliberare viram velit cedere: vel preuenire: ut in l. 1. in principio. ff. de eden. Et item in libello debet tale quid apponi: quod si esset verum posset sequi sententia pro actore. Unde si in actione personali actor infereret causam proximam solum: dicendo peto. x. a titulo. ad que est mihi obligatus quare et. iste libellus esset: ita generalis: quod non posset reus deliberare an velit cedere vel contendere. Nam reus posset merito dubitare: scilicet

a Libelli
add. d. bar.
foci. i. p. cl.
ici. i. p. i. h.
firmat ista
opin. i. sine i
ij. parte. r. d
Mari. so. in
pl. xxxix. i. c.
v. i. s. h. v. r.
q. i. j. p. r. et
d. bar. i. p. i.
xxxv. i. c.
v. i. s. h. scda
via i si p. r.
r. d. Alex. de
imo. i. j. p. r.
cxv. i. j. p. r.
Et ibidem quod
de conclusione
generalis an p.
cedat.

b Rndere
et hoc idem tenet
se. i. c. signi
ficatibus. i. h.
sic. quanta de
claratione.

Petitiones.

A CRÈ mi-
 hi restitui.
 q̄ certū ēq̄
 libell^o i peti-
 torio vel re
 meditatōe a
 fati sufficie
 ter p̄cludit
 si petat rez
 restitui: da
 to q̄ pri^o di
 cat resi p̄de
 nari no. bar
 to. i. l. ex di-
 uerso. §. vbi
 aūt. ff. de re
 mill. z fell. i
 c. inter dile
 ctos i p̄n. d
 fi. instrn.
B Ut i ar-
 gumētis le b
 gistrū. Ad
 de q̄ libell^o
 seu petitio
 hz se vt sub
 lectuz. Inia
 ſo vt p̄dica
 tū. et p̄ ſis
 talia ſūt sub
 iecta q̄lia p
 mittit p̄di-
 cata. ita no.
 Abb. p̄ glo.
 quaz ibi di
 cit eē ſing. i
 c. fi. de deci.
 cni An. cor.
 fe. ſing. ſuo.
 clx. in ſ. li-
 bell^o alle. ſo
 zinū i. c. iter
 di. inver. ne
 quiffent de
 fi. instrn. ex
 quo ſequit
 vulgata re
 gula: quod
 ſnia dz eſſe
 cōformis l

Qualiter ſit obligatus: z ex qua cauſa. ſed ſi dicat hoc mō peto
 x. a titio: q̄ ſibi mutauit. ecce modo q̄ reus eſt certus: an ſit ve
 rum. z ideo debet inferi cauſa remota: qz ex illa reddit certus
 an velit cedere: vel cōtendere. qd̄ non ſit per iſertionē cauſe p̄xi-
 me. Itē in actiōe reali. ſ. in rei vendicatione. Si dico peto talē rē
 mihi reſtitui: quā emi a titio: que eſt cā remota: nō eſt iſertum
 in libello tale quid. qd̄ ſi eſſet verū poſſet obtinere actor. qz etiā
 p̄bato q̄ emeret illā rez a titio: nō poterit obtinere. qz iſta ſūt
 ſimul: q̄ illā rem emerim a titio: z q̄ nullū ius habeā. qz titius
 nō erit dñs: qd̄ dictū eſt in reali. ſ. rei vendicatione. Nam z in hy
 pothecaria actio eſt realis: vt in l. pignozis. C. de pignoz. z i. §.
 itē ſerniana. in ſil. de actioni. z p̄ene per Dy. ibi. debet tñ inferi
 cauſa remota hoc modo. talis poſſidet talē tñndū: quē dico mi
 hi eſſe obligatū rōne dotis matris mee. ita dicit elegāter Ang.
 in l. j. i p̄in. ff. de eden. Et per hoc reprehēditur. glo. ibi loquēs
 indiftincte de actiōe reali libell^o aūt dz ita formari: qz p̄cludat
 neceſſe v̄l p̄ſumptiue. vt i. l. ois. §. lnci^o. ff. de his q̄ in fran. cre.
 Eſt em̄ libellus argumentū legiſtarū: ſicut ſyllogiſm^o argumē
 tū dialecticorū. i quo libello interuenit maior p̄poſitio: minor: z
 p̄cluſio. Sed plerūqz tacet in libello minor p̄poſitio tāq̄ de ſe no
 ta. C. t̄ procedit em̄ libell^o vt i argumētis legiſtarū: cū duab^o
 p̄poſitionibus tanq̄ entymema quoddā: qd̄ ſm̄ dialecticos ex
 duab^o p̄poſitionibus cōſiſtit. Qd̄ declarat hoc mō ecce argumē
 tū dialecticorū. Ois hō currit. ſortes ē hō. ergo ſortes currit iſte
 eſt ſyllogiſmus in darij. Ecce mō ſyllogiſm^o eſt argumentū legi
 ſtarū. Ois qui ſuſcipit pecuniā mutuo: tenet illā reſtituere. ego
 mutuaui. x. titio. ergo ille debet cōdēnari: mihi ad reſtituendū.
 Et plerūqz z ſepe tacet vna p̄poſitio in libello. qz ſoluz dz. mu-
 tuant. x. titio quare peto ipſuz cōdēnari. qz lex minorē hz p̄ no-
 ta. Unde libellus ſaltem p̄ſumptiue concludit qd̄ ſufficit: vt di-
 xi. t̄ Ex quo infert Spe. qz p̄cedit huiusmodi libellus. peto talē
 fundum qui fuit meus. dicit ipſe qz p̄cedit in rei v̄dicatione: qz
 cōcludit p̄ſumptiue. qz q̄ olim fuit dñs: p̄ſumit hodie: vt in l.
 ſine poſſidētis. C. de p̄ba. z i. l. ancille. C. de fur. z ibi glo. facit qd̄
 no. per Bal. in l. j. c. de ſernis fug. Hanc ſententiā ſequit Anto.
 de bn. Jo. an. z Jo. de imo. in c. ſignificatib^o. §. de libel. obla. Cō-
 tra quā opinionē inſurgit Bar. i. l. certū. §. ſi quis fundū. ff. d̄ cō-
 ſef. dicēs nullo modo talē libellū poſſe p̄cedere i iure. hāc ſentē
 tiam amplex^o eſt Cy. in l. edita. C. de edē. quā Ang. reprobanit
 incōnſiſtenti ratiōe. ſ. qz talis libellus nullo mō pōt p̄cedere: qz
 vnius inclūſio ceterorū eſt excluſio. c. nōne. de p̄ſum. z in l. ma-
 ritus C. de p̄cura. ſed includit i libello ſolum tēpus p̄teritiū.
 ergo nō pōt icludi t̄ps p̄ſens. immo excludit: ita tenet Ange. in
 l. ſi ad rez. ff. de rei vendi. z in l. j. i p̄in. ff. de edē. C. nō obſt. al-
 leg. in cōtrariū per Spe. vcz qz ſufficit in libello p̄cludere p̄ſum-
 ptiue z q̄ olim fuit dñs xc. qz iſtū eſt verū: qz ſufficit. niſi p̄ſum-
 ptio tollat illā p̄ſumptionē. vt i. d. l. diu^o. ff. de in integ. reſti. z in
 l. licet imperator. ff. de leg. j. ſed ſic eſt: qz ipſa p̄ſumptio v̄t: qz vni^o
 inclūſio ceterorū eſt excluſio tollit illā p̄ſumptionē qz qui olim
 fuit dñs hodie p̄ſumit. dñs: z ſic remanet firma ſnia Bar. Cy. z

bello. vt. c. lz bell. §. lmo. r. c. q̄r. r q̄h. el. ij. de acc. r. l. vt fund. ff. cōi diui. cū simi.
 q̄ tñ rta hz fallētias. rii. q̄s vide p̄ Bar. sozi. in trac. fallē. reg. ccclv. Celsus.

a ¶ Iure dñij. Adde q̄ libell⁹ iste. dico rē ista spectare ad me iure dñij: vel quasi:
 pcedit § in

13 Ang. q̄ est ipsa veritas: r in iure tenenda. Et hec oia pcedūt in
 iudicio singulari. ¶ In iudicio autē ḡhali seu vniuersali nō est
 necessaria aliqua cause exp̄ssio. vt no. Bn. Fo. an. r. Fo. de imo. i
 c. significatib⁹. §. alleg. in gl. r ceteri doct. r Ang. i. l. j. in p̄n. ff. de
 edē. Q̄b̄ autē dicatur iudiciū generale sine vniuersale inferius
 dicā. ¶ Sed vñū aduertendū q̄d circa id q̄d §. dixi sez in actiōe
 14 reali debet inseri causa p̄xima: qz dico t̄ q̄d p̄t etiaz inseri cā
 remota: s; non poterit in iudicio p̄sequi: nisi causaz illam in li
 bello expressam: sed lata snia absolutoria poterit actor adhuc
 agere § cōuentū ex alia causa nō obstāte. exceptiōe rei indi. vt
 in. l. si mater. §. quis aut. ff. de excep. rei indi. r in. c. abbate sane.
 de re indi. lib. vj. ita not. Ang. singulariter in. l. j. in prin. de edē.
 fecit si in rei v̄dicatione q̄s nō nō exp̄tmit cām aliquā remo
 15 tā. s. qz dicat simplr rem spectare ad se iure dominij⁹: nullā tñ
 causam exp̄mēdo: r sic videt oē snū ius in iudicio deduxisse: r
 poterit p̄sequi ipsi⁹ causam: r vbi fuerit snia lata nulla exp̄ssa
 causa dñij in snia: tūc obstabit excep. rei ind. agere volēti iterū
 rei v̄di. exp̄mēdo certā causaz. vt in. l. si mater. §. eandē. ff. de
 excep. rei ind. ¶ In iudicio autē ḡhali. vel vniuersali nō requiri
 tur expressio cause: neqz certe rei: nec in libello: nec in p̄cessu: ve
 16 luti est petitio hereditat⁹: test em̄ iudiciū vniuersale in q̄d sub
 vna dictione p̄prehēdit plures res. ¶ In iudiciū autē vniuersale
 est illud in quo cōprehēdit aliqua dicitio: q̄ nō cōprehendit plu
 res res: sed tñ sub illa dicitōe plura facta asserant: vt est tute
 le actio. nego. gesto. r de sibi⁹. Nā tutela nō p̄prehēdit plures
 res: sed tñ cōtinet plura facta. qz tutor reddere tenet admini
 strationis rationē ex tutela: in qua ratione plura capitula p̄nt
 p̄tineri: r in isto iudicio ḡhali licet nō requiratur aliqua exp̄ssio in
 libello: tñ requiritur in p̄cessu: r obstabit exceptio rei indicate
 solum iure p̄secuta: vt in. l. licet. C. de indi. nisi dolose actor cō
 misisset aliquā rem expressam p̄sequi in p̄cessu. qz tunc etiaz
 17 illa om̄issa obstabit exceptio rei indicate: vt in. l. de rebus. ff. de
 arbi. Que lex est notabilis ad talē q̄nē lz doc. non allegent t̄ qz
 si est factū cōp̄missum ḡhale de oibus reb⁹: deinde arbitrato
 res fecerūt condēnationē: vel absolutionē: r inter alia cōdēna
 nerūt partes ad faciendū fines ḡhales: qz nō obstāte tali cōpro
 misso r tali snia ḡhali: alter ex litigatorib⁹ poterit de nouo age
 re nō obstāte. tali rōne alieni⁹ cause nō deducte p̄ errore. ita no.
 tex. in. l. p̄alleg. ¶ Queritur vterius vtrum libellus sit por
 rigendus in scriptis. r videtur qz nō per tex. in. l. j. in prin. ff. de
 edē. r in aut. ḡhali. C. de ep̄i. r cle. r in cle. sepe. de verb. signi.
 b Dicendū est qz ant loquimur in causis summarijs⁹: r tunc non
 requirit libellus in scriptis. sed sufficit intentionem snā apud
 acta explicare: r deinde in actis redigere: vt in cle. sepe p̄alle.
 tñ si hoc casu fuerit libellus porrectus solēniter non nocebit vt
 voluit glo. in cle. dispendiosam. de iudic. r idem tenet Bart. in

re. ita glos
 no. i. c. ij. l. ij.
 cum dicit. r
 ibi do. abb.
 ver. not. j. et
 ibi et posui
 i add. ad eū
 post alios i
 apost. i ver.
 iure dñij. in
 ci. nu. xij. de
 libel. obla. r
 ffeli. ibidē.
 §. ij. aggre
 dit. D; tñ
 actor postli
 tē cōtestatā
 q̄d ex ist⁹ in
 rib⁹ p̄sequi
 vult vt not.
 gl. in sit. de
 acti. §. alie:
 r Bart. in. l.
 eedē actōef
 ff. de excep.
 rei indi. et
 Abb. r sely:
 vbi. §. cels⁹.
 b ¶ Sūma
 rius. Nūq̄d
 aut i causis
 summarijs
 req̄rat libel
 lus. vt q̄lis
 q̄lis petitio
 Vide. d. ale
 xā. de imo. i
 p̄si. l. in. ij. p
 te. r an suffi
 ciat libell⁹
 ḡhali: vide
 p̄ eū in p̄si.
 r rii. in. iij.
 p̄re. r in p̄si.
 r ij. ea. par
 te. § in p̄si.

Petitiones.

clxxxij. l. ij. pte. Ad q̄ no. i. add. p̄f. s̄. i. p̄n. h̄ni^o. c. a. j. c̄e s̄u. a. d̄le. panlopost p̄n.
 a ¶ In casib⁹ aut breuib⁹ nō requirit. no. Bar. i. l. iubem⁹. la. ij. i. h̄. venio ad ter-
 tiā. C. de sacrosanc. ec. a. i. alleg. aut. nisi breuiores. Adde Abba. i. ca. j. h̄. si. itē sal-
 lit. de libel. obla. Solus in do. Alex. tenuit p̄tra Bar. a. alios in. l. sciendū. versic.
 nec facit. ff. de h̄b. obli. cōtrariū tñ illi⁹ q̄b dicit (ad sit reuerēta h̄o) est veritas.
 vt nor. do.

Feli. in pal.
 c. j. h̄. si. ad il-
 lā sal. vbi re-
 spon. Alex.
 d̄ libel. obl.
 Celsus.

b ¶ Arbitrio iudicij.
 Adde Feli.
 l. c. i. causis.
 circa p̄n. de
 testi. a. i. c. ij. a
 d̄ offi. dele. b
 Adde Bar.
 i. l. admonē
 di. h̄. si. s̄ est
 aduertēdū.
 a ibi doc. est c
 gnāter do.
 me⁹ Jason
 may. in sua
 aurea repe.
 d. l. h̄. q̄ aut
 dicatur. cū
 multis cō-
 cor. ibi p̄ est
 signatus. ff.
 d̄ inreimā d
 do. Bald⁹
 in. l. ij. versic
 culo quero
 in x̄ta hoc q̄
 dicant c̄e.
 C. d̄ ped. in.

ant. offerat. C. de lit. cōtest. Ant loq̄mur i causis ordina. a tunc
 si ille cause expedit per viā actionis: tūc requirit libell⁹ offer-
 ri in scriptis vt in. d. ant. offerat. a. i. c. j. s̄. de libel. ob. aut dicta
 causa expedit per officij iudicij: tūc si est offm̄ iudicis q̄ succed-
 dit in locū actionis: tunc ēt requirit q̄ fiat libellus in scriptis.
 Si autē ē officij iudicis mercenariū q̄b deseruit actiōi p̄posite
 tūc nullus requirit libellus: vt voluit glo. in r̄ub. ff. de interro.
 ac. Ant officij iudicis p̄tinet p̄missionē: veluti a officij iudicis
 p̄ q̄b interponit decretū: veluti i alienatiōe rex minoris: vel do-
 talū: tūc nō requirit libellus. l. ne quicq̄. §. vbi decretū. ff. d̄ offi.
 p̄cōsu. ita elegāter distinguit Bal. i. ant. offerat. In casibus autē
 breuib⁹ nō requirit² vt l. ant. nisi breuiores. C. de sen. ex p̄ri. reci.
 a cā breuis est s̄m̄ doc. ibidē arbitrio iudicis⁹ inspecta q̄litate
 p̄sone a p̄tate litij: si cā ascēderet cētū ducatos iter duos pan-
 peres haberet p̄ magna cā. Si aut litigaret int̄ duos magnos
 diuites cēteret parus. Ad hāc distinctionē bñ facit gl. i. l. a. si su-
 scepit. in. §. liberr⁹. ff. de iud. ¶ Itē no. istud q̄ etiaz in cā q̄cūq̄
 sit q̄ agit corā officiali igno: ari leges⁹ nō requirit libell⁹ in scri-
 ptis. Istud est sin. dictū Bald. in ant. nisi breuiores. §. alleg. q̄b
 intellige verū: nisi habeat vicariū iuris p̄tū: vt est cōter i p̄tā-
 tib⁹ ciuitatū q̄ p̄ducit vicarios. Verū hoc casu q̄n est euidenter il-
 licit⁹ ac⁹ idē poterit eē index a tabellio: si hoc eorū dicitauerit
 cōsuetudo. p. ter. in. l. iubem⁹. in. §. eiusdē tabellionib⁹. C. de sacro
 san. eccle. ita tenet Bal. in. d. ant. nisi breuiores. ¶ Querit vlti-
 ri⁹ nōqd libellus sit de substantia iudicij: ita q̄ nō possit ei p̄ par-
 tes renūtiari. In hoc articulo fuerit q̄nq̄ opinionēs put̄ refert
 Bal. i. ant. offerat verio: in opinio videt esse: q̄ sit de substantia
 iudicij: a p̄ nullo mō possit ei renūtiari tacite vel exp̄sse⁹: q̄b p̄-
 bat p̄mo p̄ dictū ter. i. ant. offerat. i. si. vbi dicit ter. q̄ libellus d̄z
 offerri in scriptis: a postmodū i sine sui subijcti: a si hoc obserua-
 tū nō fuerit: oē actū p̄ nihilo habent: a sic lex dat certā formā p̄
 ducēdi ius suū i iudiciū: a vltra illā formā traditā vltierins p̄ce-
 dit annullādo actū: si sit factū cōtra eū. ergo cuz forma sit a lege

c ¶ Ignorāti leges. In fero ex isto dicto. q̄ index pōt esse illiterat⁹. a plene per
 Jac. rebuffi. in. l. ex partes. post Bar. a And. de barulo. ibi. c. de decn. li. x. a ibi ēt
 in addi. meis ad eū terigi p̄sentem. d. quam semel i h̄egū practican: et an aduo-
 carus possit esse illiteratus. dic q̄ nō vt ibi late notant. Celsus.

¶ Vel expresse vis domi. Alexand. de Imo. in. l. ius publicum. de pactis. Et ad
 de q̄b nō soluz i ordinarijs: sed etiam in causa appellacionis est de substantia.
 vt p̄ Specu. in titu. de libe. concep. §. vtrum. a per Bald. et Per. de s̄nza. in. l. si
 na. C. de temp. appel. Adde pulchre domi. Abb. distinguētē in. c. j. ver. ad hoc
 enim. a h̄. vltimo glo. et ibi nor. in a postil. ad eum de libel. obl. §. Feli. latius ibi
 Gem. ver. ad illam fallen. Celsus.

Petitiones. Fo. xxiij.

¶ Fore veriorē. Tu fac adherendo opi. Lanfran. hāc firmā conclusionē: qđ de iudiciū substantia tā de iure civili qđ canonico requirat libellus: etiam si a parte nō petat: vt not. doct. in. c. i. de libel. obla. per bonū tex. v. q. j. c. ij. z Archi. z fely. post Abba. in. d. c. j. ver. ad illam fallentiā. de libel. obla. que tñ conclusio vna et pr. fallentijs (quas Bar. fozi. in trac. suo fallen. reg. cccxxij. enumerat) restricta pcedit: qđ

tradita qđ libellus dz offerri in scriptis: ptes nō pnt renunciare forme p legē tradite: neqđ solēnitati. istud est dictū Bar. i. l. ne mo pōt. ff. de leg. j. z. l. j. de vsuca. z in. l. aqlius regulus. ff. de do. na. z idē t3 Bal. in. d. an. offerat. z in. l. illud. C. de sacrosan. eccl. scđo pbat incōnvincibili rōne. Nā snia dz esse cōformis libello vt in. c. h3 hely. de symo. z in. l. j. C. d. fideicō. li. z in. l. vt fund. ff. cō muni dunt. z in. l. j. C. vt in pos. leg. z in. l. certi cōdictio. in prin. ff. si cer. pet. z vbiqđ per bal. z per pñs snia est forma: libell⁹ est ma

¶ rñsiones nō pnt fieri de his qđ continent in libello. atqđ dicerent impertinētes fm Bal. qui ita no. in. l. j. C. vt in pos. lega. cū libel lus sit materia: super qua fundat snia: nimirū si nō possit renūciari libello: z nō possit fieri snia: qđ forma nō pōt esse sine mate ria. Hāc sniam tenet Hof. z Inno. in glo. in. c. j. s. de libel. obla. eandē sniam tenet Bald. in. d. an. offeratur. z est de iure verior: z Joā. and. in cle. sepe. de pbo. sig. in verbo necessaria. tenet ne cessarium fore libellū: si petat per cōuentū: atqđ non: si nihil dicat. hanc sniam sequitur Anto. de butri. in. c. j. s. de libel. obla. z hanc sniam dicit Jo. de imo. in practica fore seruandam per au toritatē Jo. an. licet contrariā opi. de iure credat fore veriorē.

¶ Quero iuxta premissa t quid si statuto canetur: qđ in tali cau sa procedatur per simplices querelā: quid importet ista verba. Respon. qđ ista verba nihil aliud important: qđ qđ sine libello p cedatur. ita dicit singulariter Bal. in. l. j. C. vt in pos. lega. t tres pone qđ fm practicas: vt inquit Jaco. bnt. in aut. offerat. fiant tres libelli quoz vnus remanet in iudici: alter offerat parti: z ali⁹ retinet per seipsum. inter istos libellos repertū diuersitas mo do queritur cui stabit. dicendū est qđ libello qui remanet apud iudicē. ita determinat Spec. in tit. de libel. cōcep. s. restat. circa

¶ 24 prin. ita no. bal. in. d. an. offerat. ¶ No. t qđ libell⁹ incert⁹ non b procedit⁹ si opponat. vt not. gl. in. l. fi C. de anna. excep. z est tex. in. c. fi. de libel. obla. qđ fallit qñ actor est incertus ex facto rei: tñc procedit libellus incert⁹ etiā si opponat de incertitudine. vt in. s. aut. ff. quozū legato. ita tenet Inno. in. c. significatibus. de libel. obla. idē tenet Ange. in. l. j. in pñci. ff. de eden. ¶ Itē libellus incertus pcedit sup assessorijs. vñ pcedit huiusmodi li bellus. peto rem restituī cū fructibus fm Inno. in. c. qrelā. el. ij. de elec. idem tenet Ang. in. l. si ad rē. ff. de rei ven. idē vult Bar. in. l. lex diuerso. de rei ven. Idē quoqđ tenet Cy. in. l. cū p: opitā. C. si quis alteri vel sibi. idem tenet gl. in. l. fundi. ff. de except.

pcedit: qđ

ibi vide.

Celsus.

b ¶ Nō p

cedit. Adde

Pan. de ca.

in cōs. c. xv.

z do. Alex.

z imo i pñ.

ccxxij. ij. pre

et in consil.

ccxxiiij. ea.

pre vbi po

nit an pced

dat iste li

bellus peto

qđqd hēs in

tali loco. et

quid d lib.

gnali: z quō

dz ferri sen

tētia in his

z i vniuersa

libus. Ad

de q libell⁹

incertus nō

pcedit indi

stite etiā si

ps nō oppo

nat qre di

stinguendū

puto. i cau

sis em cri

minalibus

nō pcedit ill

bellus icer

tus: esto qđ

pars nō op

ponat. not.

pulchre ffe

ly. in. c. ij. s.

tertia decla

ratio de libellis oblat. et in hoc est differentia inter libellū in causa civili: et li bellum in causa criminali: quia ille procedit altus non. libellus enim in cau sa civili etiā debitis demonstrationibus rei petite carens. valet dūmodo tñ ex

Petitiones.

pbationib⁹
certificetur
ita not. do.
Abb.in.c.ij. 26
h. tu dic me
li⁹. r ibi no.
I apo. ad efi
post alios.
de libel.ob.
idez in.c. ex
parte. d fo.
corpe. r fely.
in alle.c. ij.
ver. scda cō
clussio si nō
opponitur.
Celsus.
a ¶ Si ps ē 27
pns in indi
cio. Tu vrb
de hoc que
suo q nota
ni in apost.
ad istum. s.
eo. s. citatio
nes. nu. j. h.
scdo qro in
apost. i h. ci
tari. Cels⁹.
b ¶ Rescri
ptū. add. d.
alex. d imo.
i pñ. cxxvij. b
in. ij. pte. ita
no. Card. in
cle. sepe. s. j.
qd. xij. post
glo. r i. q. vl.
vbi ēt not.
iste. et ego
post efi: r de
hoc p bal. i
l. j. col. ij. h.
quero dicit c
statutu. C. 30
vt in posses.
a. Cels⁹.
in libel
frā.
3

Et notāddū est: qd vbi petit aliqd in iudicio singulari id singula
riter designari r liquidari opz. als nō tenet snia tanq̄ incerta.
vt in. s. curare. insti. de act. r in. s. oim. In iudicio autē gnari suffi
cit fieri declaratio in pcessu. vt in. l. j. ff. de edē. ¶ Si qrit tñna
quid libellus si de pcessu apparet q sit de pcessu: qz scribit in
actis. vt in hac decre. qm̄ cōtra falsam. Qd aut nō sit de pcessu
probat. qz citatio est in iudic⁹ pcessus: vt in. s. oim. de pena te
me. liti. insti. sed libellus porrigitur iudici ante citationē: ergo
apparet: qz libellus nō est in iudic⁹ pcessus: neqz de pcessu. Dicu
dū est: qd quo ad iudicē nō est de pcessu libellus: r ideo potest
offerri iudici die feriato. l. miles. s. feraginta. ff. de adnl. Idē vi
demus in appellatione: qz libellus appellationis potest inter
poni die feriato. ita tenet Joā. de imo. r Anto. de bur. r Host. in
c. p̄te rea. de dila. r ideo dato libello iudici: r non oblato adhuc
parti pōt actor suum libellum renocare: vt in. l. fempronia libel
los. ff. de fur. quo aut ad partē libellus est de pcessu: r ita intel
liguntur cōtraria. qz p̄p̄m̄s est datus tūc ponitur in actis vt
in isto. c. qm̄ cōtra falsam. ¶ Quero nūc nūquid posset fieri
pcessus sine citationē: si pars est pns iudicio⁹ dicite q sic. qz cita
tio solū est necessaria respectu absentis. ista est glo. sing. in. s. j.
illud. C. de tēp. ap. istud est dictū Bal. r Bar. in rub. C. de in ius
vocā. qui etiā decidit p̄sentem q̄onem: r posuit in. l. j. de in ius
voc. ¶ Quero iuxta p̄missa quid est illud qd quotidie dī. qz
rescriptū habet loco libelli: vt no. Bal. i. l. elegāter. s. si qd post.
ff. de cōdi. inde. r est tex. in. c. p̄te rea. s. de dila. r Bal. in. l. j. qm̄
libel. principi offertur. dicit rescriptū nō habere vim libelli: im
mo requiritur libellus. als snia erit nulla. dic fm̄ Host. in. d. c.
p̄te rea. qz rescriptū habet loco libelli quo ad inducias libera
torias tm̄ denegādas: sñ requirit̄ p̄rectio libelli non obstāte
qz presentatuz fuerit rescriptū: sed nulla dilatio debet dari illi:
cui datus est libellus: si potuit ex rescripto informari r delibe
rare: r hoc est verum in causis ordinarijs in causis beneficiari
bus r summarijs tunc rescriptum habetur loco libelli etiā ad
hunc effectum vt non teneatur alius dare libellum fm̄ Ant. de
butri. in. d. c. p̄te rea. quod tenet Spe. in titn. de libel. cōcep. s.
qualiter circa prin. quod etiam sequitur Jo. de imo. in. d. c. p̄te
te rea. r modo videtis: qd erit vtile: qz i rescripto ponat illa clau
sula: summarie: r de plano. ¶ Et advertendū vltierius: qz qd
nō debet facere mētionē de iure aduersarij in libello: immo suc
cūbet si est tale: qd si esset verū sufficeret ad victoriam adnerse
partis: ita tenet Inno. in. c. si de libel. obla. r sequit̄ Joā. de imo.
qd est verū fm̄ eundē: nisi repticef. in libel. cōtra aduersariuz: r
nō est mirū qd. s. dixit: qz quis dicit cōfiteri id: qd ponit in libel
lo. vt in. l. cum precum. C. de lib. causa. r sñ confessio sua nocet.
¶ Illud vero nō est omittendū: qz sufficit cōcludere fm̄ ius cō
mune: licet non de iure speciali: veluti si creditor ecclesie: et dicat
se mutasse pecuniā rectori ecclesie: ei nondum restituisse: licet
non faciat mentionem qz dicta pecunia sit versa in vtilitatem
ecclesie. tamē procedit libellus: ita tenet Inno. in. d. c. si. de lib.
obla. tamen requiritur: qz probetur pecuniā versam in vtilitaz

te. C. de transac. 2 qd ibi dixi in apostil.

¶ Vel emendari. Vide tu late fely. in. c. significantib⁹. ad fi. de libel. obla. 2 quod ibi dixi in apostil.

¶ Operatur. Adde fely. in. c. ex parte. in versic. copula. de rescrip. 2 in. c. signific cantib⁹. de libel. obl. in fi. 2 in. c. inter dilectos. de fide instru. in glo. in ver. addē

tem ecclesie iuxta not. per Bar. Bal. 2 Cy. in ant. hoc ius potre-
 crum. de sacrosan. eccle. 2 iuxta plenum not. per Guil. Jac. bat.
 in. l. civitas. ff. si cer. peta. 2 quod not. per Innocen. in. c. j. de de-
 po. **¶** Finaliter est videndum an in libello poterit aliquid ad-
 di. vel emendari² 2c. b. eniter tu dicq ante litem cōtest. poterit
 libellus emendari indistincte post litē contesta. non vt in. §. si
 minus. in situ. de actio. 2 facit qd no. per Bal. 2 Cyn. in. l. edita.
 C. de eden. potest tamen declarari etiam post lit. contest. vt in. l.
 in delictis. §. si detracta. ff. de noxa. quia qui declarat nihil de
 nouo dicit. vt in. l. heredes palam. ff. de testa. 2 ibi plene not. vñ
 clausula que quotidie ponitur in libello saluo iure addēdi mu-
 tandi 2c. nihil operatur^b. ita tenent doctores. in. l. edita. C. de
 eden. p quibus est glo. singu. in. c. inter dilectos. de fide instru-
 men. si tamen hec clausula hoc modo inferatur saluo iurbitrio
 addēdi^c tunc post litem contesta. poterit addi: vel detrahi se-
 cundum Bald. qui ita notauit in. l. edita. C. de edē. potest tamē
 in totum liti renunciari etiam lit. contesta. l. postq̄ lit. C. de pac.
 quod intellige: nisi interst aduersarij non renunciari: quia tūc
 non potest renunciari: nisi cum eius cōsensu. glo. est singula. in
 l. vtiq. ff. de rei vendi. quam sequitur Bald. Barto. 2 etiā Ang.
 ibidem. 2 dicunt omnia fore menti tenenda. 2 ideo si aduersarij⁹
 fecisset multas expensas in litem pro quibus veniat condēnā-
 da renunciare volens non poterit liti renunciare: nisi cum cō-
 sensu aduersarij. Si autē nō interuenisset aduersarij. tunc pos-
 set renunciari liti in totum: etiam eo innito: vt in. d. l. postq̄ li-
 ti. Similiter poterit detrahi a libello in parte post litem conte-
 statā. quia si licet in toto: multo magis in parte: quia bonum est
 argumentum de toto ad partem vt in. l. que de tota. ff. de rei vē-
 di. ita tenet Joan. de imo. in. c. significantibus. §. de libel. obla.
¶ Illud est etiam aduertendum: quia in notorijs non est neces-
 sarius libellus secundum Innocen. qui ita tenet in capitulo si-
 gnificantibus. §. alleg. debet nāq libelli copia dari aduersario
 nō expensis actoris: sed rei⁹ ita tenet Ang. in. l. j. §. edere. ff. de

cantibus. nu. vj. in versic. mutare. 2 post Bar. in. l. nesennius. nume. ij. in apostil.
 in versic. saluo iure. ff. de neg. gest. Celsus.

¶ Saluo arbitrio addēdi. Ista est pulcherrima cautela si vera esset. ene te Bal.
 fallat auctoritas: vt ere illa raro: aut nunq. quia contrariā opi. tenuit Ang. are.
 reprobando Bald. in. §. omniū. versic. solet per aliquos in fine libelli. in situ. de
 acti. secuti sunt opi. Ange. d. Jason. 2 Reminal. ferrariēsis. in. l. edita. C. de edē.
 vbi posui in addi. ad Bal. i. repe. d. l. nu. c. in ver. saluo mihi arbitrio 2 no. Tho.
 ferra. in suo tracta. cautelarum. cau. xxviii. incipien. clara est. in iure. 2 vide que
 notati in proxima apostil. Celsus.

¶ Rei. Adde Frac. are. in. l. aristo. in fi. de acqui. here. vbi tractat de scripturis

Responsiones.

in gñe. Et lz alleg. doct. p Lãfrã. teneat: qđ actoris expẽ. quos secuti sunt Car. r imo. in cle. cãm. de elec. ver. glossa. in ver. porrecto. querit quẽ Fey. in. c. s. p. ex pẽñ. rei. de lib. obl. refer: nõ in sequit: qz tenet: qđ expẽs rei secut? Abb. in eo. c. j. r ibi etiã in apost. ad eli. 3dẽ post alios tenui per rex. in. l. j. ff. de edẽ per etiã dẽ Abb. alleg. Nisi de opposita cõsuetudine pset. r ista est cõis opi. quicqđ hic

dicat Lan-
frã. vt. p fe-
ly. r Abb. in
locis palle-
ga. Celsus.
a ¶ Diffe-
rũt ab inter-
rogatõib? .
3rẽ q: inter-
rogãsnihil
ponit i esse.
positiones
aut faciens
cõfite: aut
negat. tex. ẽ
ad literã. in
c. fina. et ibi
Jo. and. de
iureiu. lib.
vj. Fey. ple-
ne in isto. c.
qm̃ 3. versũ.
nota quar-
to. itẽ fiunt
interrogatio-
nes ante li.
pre. et aliqñ
a parte. po-
sitiones p̃o
proprie sũt
post li. cõte.
r post inra-

eden. Contrariã suã tenet Joan. an. in cle. ij. de appel. r i cle. sepe. de verbo. signi. In hoc seruetur consuetudo: que est opti-
ma legũ interpres. vt. l. cum de interpretatone. ff. de legi. si non
constat de consuetudine tenenda est opi. Jo. an.

¶ De responsionibus,

Responsiones r interroga

tiones loco quarum interrogatõnz in vsu vene-
rũt possidẽs antẽ indicẽ: vt in. c. si post p̃stitũ. de cõ-
fes. libro. vj. t que positiones differunt ab interro-
gationibus. q̃ quia interrogatõnes fiunt a indice. positiones
vero a partibus. sunt autẽ positiones introducte vt quis reue-
letur ab onere pbandi: vt not. glo. in. d. c. si post p̃stitum. quib? .
positionibus tam de iure p̃ ex forma statutorum: si non respõ-
deatur: nõ respondens habetur p̃o confesso. t Sed tria requi-
runt ad hoc vt quis habeat p̃ cõfesso. vcz qđ presens sit coram
indice: vt in. d. c. si post p̃stitum. r facit glo. in. l. cer. u. in pn. ff.
de p̃fes. qđ a indice sit monit? . vt iuret. r qđ ipẽ iussus nõ r̃ndeat
dũ est presens. vel se cõtumaciter absente post admonitionem
factã per indicẽ: ita qđ sua cõtumacia nõ possit aliqua rõne ex-
cusari: ita tenet glo. in. d. c. si post p̃stitum. quod sequit Bald.
in. l. ynica. C. de cõfes. r in. l. ij. §. qđ obseruari. C. de infra. calũ. vñ
si possit quis suã cõtumaciam aliqua ratione excusare: nõ ha-
betur pro confesso: veluti si positioni non teneret respondere:
quod enenit in pluribus casibus: qđ examino p̃ regulas quaz.
prima est t qđ incerte positioni non teneretur quis respondere: et
si non responderit: non habetur pro confesso. argu. l. j. §. si quis
argẽtum. ff. de depo. t r in hoc est differentia inter positionem

mentũ apte p̃stitũ. Intellego autem hoc qđ de positionib? nũc dico de depo-
sitionibus que de iure. C. in nente fuerunt. q: tales vt predicti post li. cõtest. tan-
tum possunt fieri. vt not. Bar. in. l. offidius. ver. vltimus. ff. de leg. ij. Que autẽ
de iure. s̃oz sunt introducte ante lit. contest. fiunt vt ibi: Bart. dicit de quib? in
c. j. in glo. mag. de confes. no. Et vtrũ post publicatas attestatõnes quis possit
positiones facere: tenerem indistincte post Bal. in. l. ij. §. quod obseruari. versũ.
septimo querit. C. de infra. calũ. qđ non. Potest in hoc index ex offi. suo facere: vt
ibi per eum. idem tenet Inno. in. c. cũ iohannes. de fide instrũ. Sed do. Hypo. de
Mar. sing. suo not. quod incipit cõis doctorum opi. in fi. tenet posse fieri: po-
sitiones publicatas attestatõnibus: etiam super articulis: super quibus nõ pos-
sunt produci testes ad probandum: r ita dicit do Car. in. vltã tertiam de resti.
referi ita se consultasse: r alleg. c. j. de confes. lib. vj. r Innocen. in alle. c. vltã ter-
tiã. r addit idẽ. d. Hypo. sing. s̃. alleg. idẽ tenuisse Bal. in ant. s̃. nõno iure. circa

h. c. si cer. pet. 2 Ro. in. l. admonedi. charta antep. de iure iur. Sed ista in nōsa
 dicit pira opi. Bal. s. alle. videt em hi loq qñ ista ex officio iudicis fieret. qd eris
 Bal. vbi. s. nō denegavit vide do. feli. in alleg. c. vltra tertiā. in si. Celsus.
 ¶ Nō procedit. Adde Bald. in. l. fina. C. de codicil. vers. venio. 2 in. l. cogi. C. de
 peti. here. qd admittitur sicut libellus: sed non est ei respondendum: nisi pri^o de

et libellum: quia libellus incertus procedit: nisi opponat: vt di
 xi in materia sua. Positio autem incerta nō procedit: indistin-
 cte: et est ratio: quia positio habet vim pbatonis: sed probatio
 incerta nihil releuat: vt in. l. ad probationē. C. de proba. et in. C.
 in presentia. eodem titulo. Igitur eodez modo in positione est
 dicendum. Est et alia differentia inter positionem: et libellū: qz
 libellus debet continere conclusionem. Positio autem solū nar-
 rationem: cuz positio soleat ita diffiniri. ¶ Positio est brevis
 narratio factum continens ad eliciendum veritatem cōceptā:
 ita diffinit Joan. and. in dicto. c. si post prestitum. Item sola cō-
 ditio facta libello inducit: litis contest. non autē facta positio-
 ni: vel capitulationi: ita determinat Innoc. in. d. c. j. de lit. contesta-
 ta. et idem Bal. in. l. secunda. §. quia obseruari. C. de iura. calu.
 ¶ Secunda regula sit ista. positioni impertinenti nō est re-
 spondendum. et dicitur impertinens: que nō facit ad causam.
 Et est ratio. quia positio debet fundari et extrahi de libello.
 vnde volens facere positionem debet semper habere libellum
 pre oculis: et qui non intelligit libellum: nunq̄ scit facere posi-
 tionē. vt refert Bald. in. l. secunda. §. q. si actor. C. de iuramen-
 to calumnie. vnde si illud quod ponitur in positione nō sit con-
 tētum in libello: in positione: nō debet deduci 2 si deducatur in
 positione nō debet responderi. ¶ Tertia regula est. t positio-
 ni contrarie non est respondendum: veluti si quis responderet
 vni positioni: si postea fiat aliqua alia positio: cui respondeas ē
 sibi contrarius: non debet respondere: potest et aliter intelligi
 contraria positio: si actor fecit vnam positionem: 2 reus fecit cō-
 trariam sibi: non tenetur respondere reus. Iquia ponēdo actor
 dicitur esse confessus. ¶ Quarta regula t positioni continentī
 factum alienum quis non tenetur respondere: quod est veruz:
 si per terminum datum ad deliberandum non posset quis cer-
 tificari. als. aut si posset certificari: tuc responderet tene. vt i l.
 q̄ interrogatus. cuz glo. ff. de interro. actio. ¶ Quinta regula t
 positioni iuris non est respondendum. vt lege ornamentozū. ff.
 de auro et argen. legato. quod est verum in iure scripto. secus
 est in consuetudine: que potest per positionem in ius deduci
 Et idem in statutis alterius ciuitatis: que debent in iudicium
 deduci: et allegari secundum Bartolū. et glof. in. l. prescriptio
 ne. C. si contra ius vel vii. pub. 2 est ratio hui⁹ regule. quia ius
 est certum et probatū. Et hoc inferitur secundum Bald. in. d. §.
 quod obseruari. t qd quociescunq̄ in aliqua positione ponitur
 aduerbium solenniter vel legitime: nunq̄ tenet quis tali posi-
 tioni respondere quia tunc talis positio dicitur esse iuris. Ite 2
 in verbo canonice secundum Bald. in. d. §. quod obseruari.
 ¶ Sexta regula est t q positioni superflue nunq̄ est respon-

claretur. et tenet idem Bal. expref se i dicta. l. ij. §. qd ob- seruari. i. ij. ij. queritur sepies per Lanfranc. alleg. b ¶ Imper- tinenti. U- de do Alex. de imo. in. l. si duo. §. ij. d̄ iure iuran. vbi an ad- mittatur. d̄ quo per au- ditores de ro. i decisio. cclvj. domi- ni. t antiq̄s et in decis. cccxxvj. su- per articulo. innocen. Celsus. c ¶ In. d. §. qd obserua- ri. versic. ad de q vbi cū qz 2 in add. ad Spec. in ti. d̄ posi. ij. adde q po- sitio. 2 glof. pau. de ca. 2 do. in. l. est quē temere §. j. de indi. 2 glo. in. c. ij. de cōfessio. lib. vj.

Responsiones.

¶ Captioſe. Ad. frā. are. i. l. vt rñſuz. C. de trāfac. ⁊ adde Bar. cep. f. cau. cllij. q̄ poſitio q̄ fit reſtib⁹ an credat eē vep̄ dictū ei⁹ eſt captioſa. Adde q̄ no. i. addi. ad Jac. rebuſ. in. l. p̄ſes. m. ij. ⁊ i. addi. C. ſi ſeru⁹ aut liber. ad decu. aſpi. li. x. vbi p̄cludo. q̄ ſic. ⁊ ibi q̄ dicat captioſa poſitio: ⁊ vtrū iſta ſez: q̄ rñdēs ſit bon⁹ vir. ſit captioſa. Adde p̄ Th. ferra. in ſuo. trac. cautelarū: cant. ij. inci. regula eſt in in re. ad ſinez.

ibi: ad vñz
tñ aduerte.
de q̄ etiā p̄ 12
bar. in. l. oꝝ
namētoꝝ.
⁊ ibi poſui i
apoſtit. ad
eū poſt ale.
in ver. rñdē
dñ. ff. de au 13
ro ⁊ argen. a
lega. ⁊ poſt
bal. in alle.
ſ. q̄ obſer
uari. ſ. q̄ nī
to nō tenet
in apoſt. in
verñ. iuris.
Cellus.

¶ Negati 14
na eſt. Ad b
Ol. p̄l. xlix.
c **¶ Nega**
re. Adde fe
li. i. c. nā cō
cipiſcētā.
in ſ. in glo. 15
ij. ad ſin. de
cōſt. vbi vt
det Jñſ te
nere. ⁊ idē p̄
Car. p̄l. ſuo
xxvij. inci.
qdā habēs
Quā tñ cō
cluſionē li
mitat idē fe
li. vbi. ſ. nñ
faciēs poſi

tionē preſtare: q̄ nō vult h̄re ptē. qz tūc poſſet tota poſitio negari vel ſi m̄ſa eēt idinidna. ut ſi peteret debitū an ip̄s: vt p̄ditionē. Sz qd ſi ē idinidna vt p̄ta pono: q̄ p̄modum tibi codicē ⁊ volumē: ⁊ tu rñdēs ſi credo ſi codicē. dic q̄ ta cire videri ſateri de volumē. Ita no. gl. ſin. i. c. nōne de p̄ſn. iūcto. c. ſi. ⁊ q̄ ibi no. d̄ in rein. quē gl. ſinglarizat. Dat. math. ſin. ſuo. lxxvij. inci. no. q̄ poſitio. Cellus

Cri minoſe

- C**riminose. Adde Fran. are. in. l. fi. ad fi. C. de ed. 2 qd dixi i apost. do. abb. in c. cu cam. vbi enumerat multas opi. doc. 2 tadez pcludit qd no teneat rñdere ad aliqd p qd sua turpitudine detegat: 2 ibi limitant illud dicit abb. i apostil. meis. ad eu. vide etiã fely. ibidẽ. h. in eadẽ glo. i all. c. cu cam. de tes no. Jac. rebus. in l. ptes. nu. iij. 2 ibi posui in addi. ad eu. C. si fer. aut liber. li. x. 2 bar. soz. i trac. suo fal. in regn. ccccix. adde bar. i. l. mar cell. 5. q. re rñ. et qd ibi posui in ad di. ad ipsuz in h. sic. vñ q sic. ff. 2 in. l. si gener. h. i. qro vtrũ hẽ res vbi etiã posui in ad di. ad ipsuz in h. bo rñde re. ff. de his qui. vt in d. et dixi post bal. i. l. trãsa- actione. nu. j. in apost. i h. no dz rñ- deri. C. d trã- sac. Celsus. b. C. pro cõ- fesso. limita bis istud di- ctũ. f. qd pter excepões p̃dictas nisi qd positiõ- bus rñderit habeatur p cõfesso: nisi talis positiõ eẽt sine tpe p̃nta si po- nisq̃m m̃i tuasti mihi. x. 2 nõ ponis qñ aut q tpe lz illi positiõĩ nõ rñdeã: nõ tñ habeo: p cõ fesso. istõ eẽt sin. de m̃ bal. i. j. add. ad sel. c. si p̃tes vna sen. qd p sin. al. f. rãc. cre. sin. cre. qd ic. stat. canes. 2 dat tbi rñõẽ: qz esto pbares sine tpe si vices vt ibi p est.
- C** Sna. Adde fely. in. c. cu nõ ab hoie. i fi. de indi. in h. vñ. aut data. Sed istud limita post bal. in. l. j. C. ne ex deli. defun. si negat. als e sec. vt p bar. r. sel. vbi. 3.
- C** De iure fisci. Adde larins enndẽ bar. in. l. manifeste. in fi. ff. de iure in. quẽ tñ etiam limitabis vt p bal. in. l. j. C. qui testa. face. pos.
- C**riminose. istud crimẽ est atea detectũ. 2 iõ refert ipe bar. in. d. l. fi. qd qd põt cogi rñdere an sit rogat. tacite de restituẽdo hĩ- ditatẽ incapaci: qz tñc rñdere debes cu tractet d̃ vicio captãdo qd tñ bal. reprobato. Sed mihi pl. plz snia bar. qd etiã seruat i in dicãdo vt practicãdo: icũ sit maioris autoritatis. in bal. dicit de p̃suetudine feruari: qz qd nõ teneat rñdere hñc positioni: tu es vsurari. 2 tñ tractat de lucro captãdo. 2 in hoc seruãda est opi.
- B**al. f. qz quoties vn. approbat. doctor attestat p̃suetudinẽ fo- re: approbata est p̃suetudo sine alijs testib. ita dicit bar. in. l. de quib. ff. de legi. qd est notandũ. Et sic modo habetis. i. loco ad istã interrogationẽ seu positionẽ: tu es vsurarius. 2 in loco vbi est talis p̃suetudo seu practica. in loco autẽ vbi nõ est talis pra- ctica seruãda est opi. Barro. quã videtur s̃equi ange. Et sic mo- do habetis ex his omnes regulas. i. quãdo quis tenet positio- ni responderẽ. Extra has antez regulas quis tenet positioni responderẽ: si nõ responderit habeatur pro cõfesso. vt. 3. dixi.
- C** Est tamen aduertendum: qd ad hoc vt quis dicatur pro con- fesso requiritur snia c. nam ex sola nõ respõsione nõ habetur qd pro cõfesso: vt tenet glo. in. d. 5. q. si actor. C. de iuramẽ. calũ. i. vbi dem. Cy. et Bal. Item ista cõtumacia qd habet p cõfesso põt pur- gari vsqz ad sniaz fm Cy. in. d. 5. qd si actor. 2 est ratio qd pena le- galis potest enitari 2 purgari vsqz ad sententiam: vt i. l. papin. in. 5. meminisse. ff. de inoffic. testa. 2 in. l. alia. C. de his qui. vt in-
- D**ignis. ista est pena qd inferitur a lege: ergo 2c. ¶ Illud quoqz est notanduz qd si ille qui debebat respõdere positioni 2 fuit cõ- tumax 2 habeatur p cõfesso moriat an sentẽtiam laraz: talis pe- na non transit in heredem. Istud est singulare dictum Bar. in
- D**leins qui delatozem. ff. de iure fisci. ¶ Preterea est notãduz
- Q**d vbi est libellus ineptus vel male ordinatus: dato qd re. fue- rit contumax in nõ respondendo positioni nõ poterit haberi p cõfesso: qz cum iudicium sit nullum propter defectuz libelli: nõ poterit sequi aliqua sentẽtia diffinitiva fm Bald. qd ita singu. no. in. d. 5. qd obseruari. Attamẽ vbi elapsa esset instãtia: et re. in eadẽ fuisset habit. p cõfesso: poterit in alia instantia peti qd reus pñtiet p cõfesso: qz talis pñmax est obligat. p dictione ex lege: que durat. xxx. an. ita not. bar. in. l. fi. C. de iure. om. in. 2 idẽ

Confessiones.

¶ Pro p̄fesso. Limitabis istud dictū. q. i. q. p̄t̄ exceptiones p̄dictas nisi q̄s positionib⁹ respōderit habeat p̄ cōfesso: nisi talis positio esset sine tpe: p̄t̄a si ponis q̄ tu mutasti mihi. x. r̄no ponis q̄n̄ aut quo tpe. lz illi positioi nō r̄ndē nō in habeor: pro p̄fesso. istud ē sing. dictū bal. in. l. j. ad si. C. si plu. vna sen. quod pro sing. al. f̄r̄a. de cre. singu. cxix. q̄s incipit. statim canetur. ⁊ dat tibi rōnē. qz esto p̄bares

sine tpe nō vinceres: vt 21 ibi per euz. a **Celsus.** b **¶** Pro negāte. De r̄n̄ c sione factā positionib⁹ vide de. d. alexā. de imol. in cōsil. lxxij. p̄ totū. i. p̄te et an ⁊ quō debeat iter pretari r̄n̄ sio facta positionib⁹. vi de p̄ eū i. p̄. xliij. in. j. p̄. te. ⁊ quat̄ i telligat̄ r̄n̄ sio factā positionib⁹ vide do credit. p̄. ut i p̄n. vid̄ d p̄ eū in p̄sil. cxxxvj. in. ij. p̄. ⁊ quō ⁊ ⁊ q̄s in r̄n̄

Jo. de imo. in. c. si. de iur. callū. **¶** Finaliter est cōcludēdnz circa hanc materiā positionum t̄ q̄ nō respōdens positioni habetur pro confesso: si est sibi damnosa. Si autē p̄fessio est sibi vtilis: r̄n̄c habet p̄ negāte b̄m gl. in. d. c. ij. fin bal. i. d. s. q̄s obseruari. ⁊ b̄m etndē bal. i. l. vnica. C. de p̄f. ⁊ dicte positioes ēr̄ possunt fieri postq̄ astrinxit q̄s se ad p̄bādū p̄ instrū vel testes b̄m bal. in. d. s. quod si actor. r̄n̄ post publicationē attestatiōis non p̄t̄ fieri positiones: vt in. d. s. q̄s obseruari. q̄s est intelligēdū vcz sup̄ eo q̄s ē p̄bati. sed si fieret non⁹ articulus: qz appōita ē no na exceptio q̄s p̄t̄: vt i. l. officii. de rei v̄. p̄ bar. ⁊ ang. ⁊ tūc p̄t̄ fieri sup̄ arti. tali none positioes: qz sup̄ illis nō vident̄ publica te attestatōes: ⁊ cōfesso vno intelligunt̄ cōfessa oīa: q̄ sequunt̄: vt in. l. ij. ff. de iur. om. in. hoc ⁊ s̄pe. in. ti. de posi. sup̄ v̄. regl̄. Item no. q̄ Pan. de leam. et do. flo. in. de. vnica. de causapōs. et proprie. in. q. facti ita consultiisse reperio ⁊c.

De confessionibus.

Confessiones. ¶ Que p̄fessio est releatio ab onere p̄bādū

cū soleat dici: q̄ in p̄fessioz nulle sunt p̄tes in dicit̄ in p̄dēnādo: vt in. l. pinde. ff. ad. l. aq̄l. imo est fortior p̄batio q̄ fit p̄fessionē: q̄ q̄ fit p̄ testes ⁊ ista nā vbi ē p̄sumptio iuris ⁊ de iure nulla admittit̄ probatio in p̄t̄inz: nisi p̄fessionē aduersarij: vt in aut̄. sed iam necesse. C. d. dona. p̄pter nup. ⁊ ibi gl. quā sequit̄ Bal. bar. Cyn. et Ang. idē tenet Innocen. in. c. quia pleriq̄. de immuni. eccles.

¶ Que cōfessio: debet etiam emanare ex p̄posito. vnde si aliquis sione facta positionib⁹ videat̄ p̄fiteri. vide p̄ eū in p̄sil. lxxij. in. j. p̄te ⁊c. **Celsus.** **¶** Fieri positioes. Adde de p̄tate huius dicti q̄s no. i. apost. s̄ isto p̄. i. prima apostil. Et p̄ finali apostil. i hac materia positionū. Adde an si monit⁹ a indice r̄ndear positionib⁹: lz iuret se nescire p̄tate positionis: ⁊ id̄nolit̄ r̄ndere: an per inditē poterit cōpelli ad r̄ndendū p̄. credit. ⁊ cū talis r̄nsio eq̄ p̄ndicet ac per verbum assertivum facta. Dic cum archi. sin. in. c. ponderet. ⁊c. dist. q̄s dicitum singularizat. d. Ro. singu. d̄rez. incip. si quis a indice monitus. **Celsus.** **¶** Nisi p̄fessionē aduersarij. adde bar. i. l. si duo. ff. de acq̄. here. ⁊ i. l. absente. ff. de p̄. alex. i. l. et q̄ iurasse. s. j. ⁊ i. l. admonēdi. ff. de iurein. de q̄ dixi post bal. in rub. C. de p̄ba. nn. v. h̄. v̄sa diffinitioe. i. apost. in p̄. p̄fessio. ibi etiā dixi in addi. ad. laly. nn. iij. h̄. ite p̄ p̄sump. iuris ⁊ de iure. in p̄. admittit̄ p̄fessio. ⁊ alios casus quibus admittit̄ p̄batio p̄ p̄sumptionē iuris ⁊ de iure vide per bar. sozi. in suo tract. fallē. reg. cxiij. vide de hoc Pan. de ca. p̄s. viij. inci. ad p̄mū q̄situm. in. si. l. dub. ⁊ cōsil. el. vij. inci. v̄sis ⁊ poderatis. ⁊ p̄s. clxxvj. inci. sup̄ p̄mo videt̄ dicendū in vit. dub. ⁊ Alex. p̄. lxxvj. ⁊ ely. ad si. volp. ij. ⁊ cōsil. p̄ly. volū. iij. **Celsus.**

Cpro iniuria. Adde fely. in. c. ch. tex. j. de re indi. vbi vltra alla no. ibi p eū refert Do. in. c. si quis iratus. q. q. iij. q. cōmū illatū per irā puniū p iniuria simpliciter: nō p delicto: vel calūnia: qz nec re^o bī. vt ibi. z ibidē in. §. notādū est. vide eū pro intellectu. d. l. qdqd calore. nā dicit fely. loco. §. alk. q. si iracūdia excusaret crimina. raro esset loc^o peni. vnde vide qd p eū hī in. c. sicut ex lris. §. de inrein. et ad

aliquid diceret ex iracūdia talis cōfessio nō noceret: ita dicit sin gult 3o. de imo. in. c. si. §. de cōfes. ideo si quis cū ex furore iracū die incensus cōtra aliquē dicat aliqd verbum iniuriosum. z ipz peniteat pbara iracūdia talis cōfessio non nocet adeo q non possit cōueniri p iniuria. **E**t plus dicit q si aliqd dixisset ver bū iniuriosum z ipm peniteat: tals p fessio nō sibi nocet: si est bē d qd qd possit renocari per pniām. veluti est aliqd verbū in iuriosuz. z ita intelliget tex. in. l. qdqd calore. ff. de re ind. Si aut esset tale qd: qd per pniām nō possit renocari: vt si qs occidisset hoīem: tūc nō pōt vllaten^o renocari: etiā si fecisset calore iracū die. istud est dictū singulare Ang. in. l. si nō conuittū. C. de inur. **E**t ad est notādū qd etiā illa snia q infamat in eodē iudicio fa cta cōfessione infamat gl. est sin. in. l. qd ergo. §. ex cōpromisso. ff. de his q no. infa. qnā ibi snime cōmēdat Ang. z ideo qz snia la ta ex cōpromisso per arbitratozē vel arbitros nō pōt infamare: ideo nec cōfessio facta corā eis. **S**imiliter videmus t qd fallit fa. nō pōt stare in iudicio sine cōsensu patris: adeo q nō valet iudiciū sine agat: sine pueniatur: vt in. l. si. §. necessitatem. C. de bo. q libe. z in. c. si. de indi. lib. vj. vbi dicitur: qd fallit in bñciali bus causis z spiritualibus. Similiter fallit in causis criminali bus: in quibus indistincte pōt stare sine cōsensu patris. **S**ed qd. §. dixi: qd nō potest stare in iudicio sine cōsensu patris fallit in cōpromisso. quia corā arbitro vlt arbitratore. poterit filius. a. comparere agendo: vel etiā si cōueniatur defendendo. etiaz si ne cōsensu patris. istud est dictū singulare Ang. in. d. §. necessi tatem. **E**t qd dicitur t q filius. nō potest stare in iudicio sine

mareris ad de etiā p eū i. c. matthe^o j. de simo. z duo hba re missine. c. si fo. §. d. inre in. z panoz. in. c. ex lris. nū. xij. z ibi posui l apo sti. ad eū de dner. reser. z Ludo. ro. sing. lx. inci. vno cōmē tare. ibi: qz to qd in cō fessioe z ibi alle. gl. sin. in alle. c. ex lris. Cels^o: b **C** nō sibi nocet. Etiā si iniurians nō fuerit p nocar^o. imo dixisset illa

hba ex pposito z nō ex iracūdia istud est autēti z sing. dictū. d. Ang. in. l. si nō cō uittū. C. de inur. quē refert z sequit fely. in. c. dilecti filij. hī. dicit etiā no. Ang. de excep. de quo vide oīno p Tho. ferra. in suo trac. cantelay. caut. xxxix. inci. si quis dicit alicui. ad fi. vbi alleg. Lāfrā. hic. Celsus.

CAng. in. d. §. necessitatē. Adde pro illa limitatione. Joan. an. in addi. Specul. in nū. de iurisd. om. in d. §. z petiū. Itē fallit in causis spiritualibus. c. si. z ibi Semi. de iudi. lib. vj. Itē in his que sunt voluntarie iurisdictionis vt p Bal. in prealleg. §. necessitatē. Itē in bñcialib^o: vt not. glo. sing. in. c. j. de inrein. doc. in. l. air. pzo. in prin. ff. de mili. rest. Jo. an. in. c. ex parte. de resti. spo. Itē in causa reconuentionis. glo. in. l. sed z he. in punc. ff. de procn. Itē in causa app. arg. l. ita demū. C. de procn. fm Bal. in alleg. §. necessitatē. Itē si impetrat rescriptum. no. do. de Ro. deci. clxxxij. incip. z ista Innocen. z Wy. panoz. z qd ibi dixi in ad di. ad eū in. c. si. de iudi. Itē si implozat officium iudicis glo. in. l. j. C. qui admittit. Itē si alieno nomine cōparet. casus in. c. gñaliter. q. Rñ. de pen. lib. vlt. Itē si in iudicio comparens sine patris consensu cōstitur debiti: z index ei papit vt soluat. nam valet tanqz extra ordinē: nō in figura iudicij. ita not. Bal. in. c. ij. de lit. contēta. alleg. glo. sing. in. l. si. §. necessitatez. C. de bo. que lib. Et finaliter

Confessiones.

fallit in omnibus casibus: in quibus potest minor esse in iudicio sine tutoris auctoritate: ut no. Lu. ro. sing. cccxx. incip. tu scis. ubi alk. sin. d. Spe. in ti. de act. §. j. h. s. n. q. d. l. ubi Bal. in addi. ad eū. p. quo addi. gl. sin. in. c. si in h. reglr. de iudi. l. vi. et ita limitatur hanc regulam. Bar. fo. regnla. c. ij. et Bal. 2. ff. c. xij. vol. iij. et 2. ff. cccx. c. ij. ea. pre. et Rap. fulg. 2. ff. c. xv. et ultra predictas limi. addē adhuc vna. l. si talis filius. cum

pr̄is p̄sensu
se obligas-
ser: quia tūc a
pōt id: ad q̄
se obligavit
et in iudicio
peri et q̄ p̄-
nis nō iter-
neniat p̄ris
p̄sensu: v3
in istud no.
d. Bal. in. l.
ij. s3 vtruz.
post gl. ff. d.
mīo. refert
et seq̄t Alex.
2. ff. xj. incip.
vīso p̄cessu.
ver. p̄terea.
post me. vo.
v. In casib⁹
p̄o nō exce-
p̄is quis et
quīs d3 esse
cōsensu in
iudicio filio
agere volē-
te. vide eū-
dē Alex. cō-
s. lix. vol. ij.
p. to. Tu er-
go aduoca-
te qui agis
cum filiofa
m. si vis ut
legittet ei⁹
persona abs-
q̄ patris cō b

cōsensu patris intelligit esse verū nisi in actibus precedentibus
lit. confest. q̄z filius. potest act⁹ precedētes ante lit. confestā.
facere: et valent. poterit portigere libellum: et facere citationem
ad lit. cōfest. et comparere p̄dentibus interlocutorijs: q̄ emen-
gant ante lit. cōfest. Sed in lit. cōfest. requiritur cōsensu p̄ris
et nisi adhibeat: tūc talis actus tū sequentibus non valet. tex. in
l. si cū dorem. §. eo autē tempore. ff. soln. matri. plus dicit Ang.
q̄d si post lit. cōfest. vel in fine pater ratificaret oīa confecta p̄ fi-
lium nihilominus acta non valēt. requirit enim interuent⁹ et cō-
sensu patris in initio iudicij: vt in. d. §. necessitatē. et eo tpe quo
fit lit. cōfest. Illud est dictū singl. Ang. in. l. quid ergo. ff. de his
qui no. in fa. s. ratio secundum eundem est. quia quotiescūq̄ lex
requirit consensum: debere interuenire ab initio: nunq̄ sufficit
interuenire ex post facto: nec habet locum ratihabitio. et hoc p̄
tex. in. d. §. quid ergo. ¶ Hinc est q̄ faciunt differentiam docto.
inter auctoritatē et consensum: decretū et licentiam: quia auctori-
tas debet interuenire ab initio actus: nec sufficit ex intervallo
interuenire: vt in. l. p̄pillus. §. tutor. ff. de excn. tutor. et ideo si in
aliquo actu requiritur auctoritas superioris. si actus perficit
deinde ex intervallo interueniret auctoritas: actus ille nō vale-
ret. consensu autē regulariter sufficit interuenire ante vel post:
vt in. l. si. C. ad macedo. Decretum autē sine licentia debet iter-
uenire ante actum: alio nō valet. vt in. auē. licētia. C. de epi. et clei.
Hec est pulchra doctrina inno. in. c. dndū. de reb. eccl. non alie.
Hec est doctrina Bar. in. l. siue aut plures. ff. de aqua plu. arcē.
hec est doctrina Bart. in. d. §. necessitatē. de quo plenissime not.
ultra alios in. l. si quis mihi bona. in. §. iussu. ff. de acqui. here.
¶ Renertor ad materiā confessionum: que est vtilis: et quodidia-
na. pro cuius eidentia premitto. q̄d interdū confessio emanat
in delictis interdum in casibus pecuniarijs: hoc p̄missio diserro
per plures q̄ones ad materiā singularum confessionum: et p̄ta-
mo circa confessionē emanatā in cā criminali. ¶ Et quero p̄mo
tūnq̄d cōfessio facta i delictis valeat et teneat Rñ. aut emanat
spōte: aut coacte: aut dñbitāter. si emanat coacte: p̄ta facta in
tormētis: precedentib⁹ legitimis indicijs. talis confessio nō va-
let neq̄ tenet: vt in. l. j. §. diuus. et s. si quis vltro. ff. de quest. q̄d
est verū: nisi perseveret in ea. quia si perseveraret in ea dato

ha est secundum Bar. in. l. minor. xxv. ff. de mino. q̄ facias: q̄ turet nō contrane-
nre: quia tunc eius persona legitimat. ita not. Bar. in. l. q̄d ergo. §. cōtrarium.
in lec. Ric. de neap. et ibi posni in addi. ad ipsum. in 2. ff. tūnq̄d. valet. ff. de p̄tra.
iudi. tute. et no. in deci. Thol. deci. p̄v. et xlij.

a ¶ Litis cōfest. Adde Pau. de ca. in cōs. l. ij. et do. alex. de imo. 2. ff. lix. in. ij. p̄te.
b ¶ Si pleneraret. Tu vide de hoc glo. in. l. j. in ver. et nō esse. et q̄d ibi posui in

Confessiones. Fo. xxvij.

addi. ad ipsam. in versu. non facienda est. ff. de questio. et istis adde qd notati. f. eo. §. in apost. in ver. neg. tenet. Celsus.

¶ **Tormētōz.** Adde idē do. Bar. fozi. i. p̄. c. lxxij. incl. circa p̄m̄. h. vlt. adde circa mediū. in. ij. p̄. Alex. cō. s. lxxvij. incl. qm̄ p̄ excellētissimū. 2. p̄. c. lxxvij. vol. ij. 2 vide **Matth. marthe.** in. suo. l. v. qd incip. Nota qd quotiescūq. Celsus.

q̄ fuerit facta i tormētis. bene valeret. ita t̄z gl. in. l. ij. C. de cust. reo. idē ibi Aug. 2 Jac. but. idē etiā Aug. in. l. vnica. C. de confes. t̄z d̄: qd p̄fenerare in p̄fessione: nisi eam renocer: vel appeller: s̄z Bal. vbi. §. Et iō cauti assessores vbi qd est cōfessus in tormētis dicitur eundē ante tribunal: vt denno sponte confiteat: 2 tūc talis cōfessio est perfecta: 2 valet. vt in. l. ij. de cust. reo. malefaciūt illi assessores q̄ incōtinēti post q̄ quis est confessus in tormētis redueit ad tribunal: vt cōfiteat: talis enim cōfessio nō valet ita facta incōtinēti. qz p̄sumit adhuc esse timor tormentorū. 2 vt in. l. lecta. ver. dicebā. ff. si cer. per. t̄ Et ideo ad hoc vt p̄fessio facta valeat tanq̄ facta spōte ad tribunal post tormēta requirit: q̄ ante p̄fessionē interueniat dies: 2 vna nox post tormenta: ita dicit singulariter Jaco. but. qd multū cōmēdat Aug. in. d. l. ij. ff. de cust. reo. dicit. qz assessores qui faciūt s̄z illi malefaciūt. ¶ Ad uerēdum in est q̄ licet cōfessio sit facta in tormētis t̄n facit se implenā probationē. ita dicit singulariter Bald. in. l. in bonefidei. C. de re. cre. 2 glo. singularis in. l. ij. C. de custo. reo. Inno. pl̄ dicit: qz si iusta foret lata cōtra reū pretextu cōfessionis facte in tormētis ualebit iustia: sed poterit appellari tanq̄ ab iniqua: cō nō poterit dici nulla. vt est tex. in. l. ij. C. quo. app. non reci. 2 ibi Bal. ¶ Si autē cōfessio est emanata in tormētis nullis p̄cedētibz legitimis iudicijs: tūc etiā si cōfessio postea iterueniat spōtanea nō valet: neqz t̄z s̄z Bar. in. l. marit. ff. de q̄st. l. 3. Bald. dicit idē qd in p̄mo casu: 2 male. In sc̄bo casu in erialibz si p̄fessio est facta spōte: 2 tunc aut cōtinēter uerū: aut falsum. aut dubitat. Si p̄inet uerū bene p̄iudicat talis cōfessio. vt in. l. p̄sentus. ff. de cust. reo. Si p̄inet falsum: 2 tūc nō valet: immo pōt q̄cūqz reuocari: etiā p̄ officiu iudicis. vt in. l. i. §. ff. de quest. In dubio aut p̄sumitur continere uerū: qz nō est p̄sumendū: qz quis contra se mētiatur. ar. l. si. C. arbi. tute. 2. l. generaliter. C. de non nu. pecu. ¶ Ex quibus infert Jo. an. in. c. ro. §. sin autē. de ap. li. vi. qz etiā vbi est lata iustia p̄pter p̄fel. qz iudex a quo appellat nō tenet deferre appellationi immo nō obstāte appellatione poterit cām executioni mādare. nisi exprimat cām p̄ta errorem. vel aliā legitimam causam. 2 sic erat causa specialis: in qua vt

b ¶ **Neqz tenet.** Adde fe li. i. c. q̄lit et q̄n. in. §. l. 3. §. accu. et do. Alexan. de imo. i. p̄. v. i. j. p̄. 2 i. p̄. xciij. ea. p̄. et in cōsilio clxxvij. i. ij. parte. 2 i cō si. j. i. l. ij. p̄. 2 q̄ no. i. ad dit. istis. §. eo. h. nu. v. i. apo. in ver. apo. i. h. tormētōz. in mo pl̄ dico de cōfessioe q̄ post interuenit etiā extra torturā: p̄cedēte t̄n tortura. qz nō valet: vt h̄ p̄ istū. qd t̄n inrelli govt ex hac possit qd cō dēnari ita p̄ Alex. p̄. l. ij. versu. 2 s̄r. ad finē vsqz cōsil. ij. vol. iij. 2 ibi qd

si non fuerit tortus sed tantū cōdēnat. Et que dicant iudicia sufficiētia ad torturā. vide per eundē Alex. cō. s. lxx. h. qd aut iudicia. 2 consi. lxxvij. h̄. si. circa secū. dum. vbi ponit an vñ iudiciū sufficiat ad torturā. vol. i. 2 cō. s. lxx. qd est secū. dum maiorē supputationē consi. clxxij. ver. quot autē iudicia. vol. ij. 2 cō. s. i. quasi p̄ totū vol. ij. Nec omitto qz istud dictū. scz qz p̄fessio torti sine iudicijs nō valet: est t̄n uerū: qd etiā si iudicia supuenirēt: nō valeret talis cōfessio. vt no. glo. sing. in. l. marit. ff. de qd. quā singularizat. Bal. in. l. si. C. de accu. refert 2 sequit Ro. sing. cxxx. incl. tu habes q̄ vis ire in birrariā. Celsus.

b ij

Confessiones.

¶ Debet exprimi etiā causa specialis: vt no. glo. 2 do. in. c. f. de appel. lib. vj. 2 in. l. iij. §. j. ff. e. ri. cū similit. ista tñ regula nō procedit in causis maiorib⁹ 2 pape reseruatō. tex. est in. c. cū debet⁹. de appel. fin. Post. i. c. p̄uis. de elec. lib. vj. 3iē si talis interlocutoria haberet vim diffinitiuē. Jo. an. in. c. puenit. el. ij. p̄real. ii. de ap. 2 Abb. in cle. appellati. eo. ti. Ro. decl. xij. incip. itē si in dex. in anti. Fely. in c. q̄b ad cō-

sultationē.
de re indi.
itē si de ca-
us graua 2
mine satis
apparet ex
inspectione
vt ibi infer-
ta ē cā a iu-
re reprobata
secundū
Pet. de an-
cha. allega. b
c. j. de app.
li. vj. postre-
mo si ipsa
appellatio 15
causa spe-
cialis expri-
mit: sed per
relationem
ad aliō. vt si
diceret apa-
pello ab ini-

in diffinitiuā debet exprimi causa. Sed regulariter in cōtrariū
quia in appellatione a diffinitiuā sententia non requiritur ex-
pressio cause. vt in. l. feia. ff. de ap. 2 ibi no. dixerunt em est in ap-
pellatiōe ab interlocutoria: q̄ in illa debet exprimi cā casus est
14 in cle. app. de ap. ¶ Tertio casu t̄ quando dubitatur vtrum cō-
fessio emanat coacte: vel spōte. in dubio p̄sumit emanata spō-
te: nisi probetur metum esse illatū: vel minas atroces per iudicem:
2 ita intelligitur. quod not. Bal. in. l. de pupil. §. si quis ip̄s
pretori. ff. de ope. no. nun. ¶ Quero. petrus 2 berta sunt reperti
in actu carnali: qui non erant coniugati: in dex. procedit contra
ip̄os de stupro: ip̄s volentes euitare cōdēnationē de stupro
iurant ante dictum coitum clam contraxisse matrimonium: nū-
q̄ euitant cōdēnationem. quod singulariter est notandum.
ista est singn. glo. nec est alibi in toto corpore iuris fin. docto.
in. l. pe. ff. de fideiussō. quam multuz commendat Bal. in. l. vii.
C. de cōfes. ¶ Querit̄ aliquis accusat coram iudice seculari de
adulterio: iste consistetur de adulterio coram iudice seculari. nū
quid debet remitti ad iudicem ecclesiasticum ratione inciden-
tis q̄oms matrimonij sp̄ualis. Omissa disp. cōcludit̄ docto. q̄b
non q̄ illud q̄b d̄r q̄ causa sp̄ualis remittit̄ ad iudicē eccl̄iasti-
cū: h̄z locū in iudicio cōtradictorio: vt i. c. tñā. de ordi. cog. 2 in. c.

qua interlocutoria: prout constat ex dictis. admittit̄ enim hodie talis appella-
tio: si iniquitas colligeretur ex actis: 2 allagationibus iuris absq̄ alia proba-
tione. 2 ita saluari p̄t dictum Innocen. in. c. penul. de noni ope. nūcia. secundū
Lap. in. d. cle. appellanti. 2 refert 2 sequit̄ Sem. in allega. c. j. de appella. lib. vj.
Barto. sozi. in suo trac. fallen. regu. xvj. cui adde Bald. pro hac vlti. fallen. con-
si. xliij. voln. iij. Alexan. in terminis cōsi. lxxx. incip. viso 2 opportune. ver. vnde
dicimus. voln. j. Celsus.

¶ Euitabit̄ cōdēnationē. Adde pro hac materia Bal. in. l. pe. post glo. not.
ff. C. de fideiussō. vbi videtur restringere hoc dictū: sc̄z p̄cedētib⁹ alijs indi-
cib⁹. Idem in. l. quoniam. C. de ser. fugi. Ange. in tracta. suo malef. in vers. che
hal adulterata la mia donna. ver. pone q̄b quod quidā. 2 ibi in addi. ad eū. Ce-
po. can. re. xliij. 2 cōsi. lviij. incip. super querela. Alexan. consi. cxxij. 2 consilio
cxxxvij. incipi. ponderat. ec. voln. in. l. quoniam. C. de indi. Adde q̄ ista fuit opt.
Jo. an. in. c. si. de fo. compe. li. vj. in nouel. limitabis vt per Ro. sing. tno. cccc. lxx.
incipiē. nos sumus in materia. cui adde panoz. in. c. iui. 2 quod ibi habetur in
addi. tam antiquis quam nouis. de procura. 2 in. c. j. de officio ordina. 2 in. c. cō-
sulni. de appel. Archi. in. c. rex. xliij. q. v. 2 in. c. postulastis. iij. q. vij. 2 remissine
post omnes per Fely. in. c. cum sit. post me. ver. respectu adulterij. de fo. com-
pe. Bal. in. l. penul. nn. iij. ver. glo. inducit̄ istā. l. ad questionē. 2 ibi posui in ad-
di. ad ipsum in ver. pone quidam. C. de fideiuss. Celsus.

Si accuset d. falso. Adde cū Lanf. tenuisse Are. i suo trac. malef. in gl. in ver. fallario. p. quo bñ fa. text. in. l. ergo. S. sacratissimas sedes. C. de vsu. Abb. tñ tenet p. raris. in. c. ecclesia sancte marie. ver. habetur hic ar. opt. de pñ. 2 in. c. verus ver. 2 ratio pñdictorū. vbi no. Fel. ver. p. raris clerici deponēre de fo. cōpe. Cellus.

Quare ista cā spectat ad ecclesiā. Dic tu q. quoties itētat cā vsuray: incipit latere. qui si. sint legi. Secus ē in actu voluntario: vbi interueniat cōfessio. quia nunq̄ habet locum remissio ad indicē eccle. istud est dicitur singularē Specu. in ritu. de recōuen. 2 Bal. in. l. quoties. C. de iudi. Subiungit etiā Bal. in. l. j. C. quomodo 2 qñtu. f. q. si clericus pñdicatur in restē corā indice seculari deponat falsum coram eo: si accusetur de falso corā indice seculari: non pōt index ecclesiasticus facere inhibitionē iudici seculari: ne procedat in causa corā eo cepta. 2 ita consuluit ffe. de sentis: q. licet index ecclesiasticus sit superior: tamē in iudicio iudicis secularis non dependet a iurisdictione iudicis spiritualis vel ecclesiastici: sñ Bal. vbi. s. plus not. f. fran. d. zaba. in. c. debitorēs. de iureiur. q. si quis cōueniat aliquem in centū coram iudice seculari: et reus opponat eē instrumentū de duplo vere foris: 2 per psequēs q. est ptract⁹ feneratitū: 2 per psequēs impetraret inhibitionē a indice ecclesiastico fiendā iudici seculari ne pcedat i causa: q. ista causa spectat ad ecclesiā tanq̄ ecclesiastica. de t. vsu pēdere d. isto dubio an instrumentū sit de duplo vere foris index ecclesiasticus nunq̄ pōt facere inhibitionē iudici seculari: ita determinat f. fran. zaba. vbi. s. ita cōsuluit ffe. de senis cōsilio suo. xxxij. 2 est recta sentētia. pro quib⁹ ego moneor tali cōsideratione. nam index ecclesiasticus nō debet posse turbare indicē secularē in iurisdictione sua: q. nemo d. mittere falcē in meses alterius: maxime quia iurisditio iudicis secularis nō dependet a iurisdit. iudic. eccle. vnde cum ad huc non constat q. contractus talis sit feneratitius: nō debet posse index ecclesiasticus facere inhibitionē seculari: sed postq̄ cōsiterit: tunc poterit inhibere index ecclesiasticus seculari iudici. quia modo cōstat q. est causa ecclesiastica: et quod spectat ad ecclesiā.

laicus cognoscere: ita no. alk. zaba. in. c. l. j. ceteris. de vsu. in. xvij. q. quē omnia no. videas. Pau. de ca. 2 Alex. de imo. in. l. si nō forte. i. prin. ff. de cōdi. inde. Fel. i. c. cū sic. vers. respectu vsu. de fo. cōpe. Si autē agit d. vsuris icidēter: puta tu de disti. nihil mutuo. x. cor. bes vini: 2 fecisti me obligari. ad. xv. certe hoc q̄nis edocto appareat ptractū eē vsurarius: nihilomin⁹ q. de illo nō pstat notorie: tūc loc⁹ erit pñtionis: vt p. car. i. alk. cle. j. q. xvij. d. vsu. Dic tu tñ: q. illo incidētē explicato pōt index ec. illi lacio iudici inhibere ne vlteri⁹ cognoscat. Apparet em̄ tūc cōtractū illū eē vsurarius: 2 sic crimē eccle.asticū vt p. alle. vbi. s. no. de hoc Barto. in. l. quoties. C. de iudi. in. l. nouatio. C. de sacrosan. ec. ffe. de se. pñ. xij. icip. facta est lex: 2 pñ. ecclij. inci. dñō. an vbi dicitur indicem secula. posse de vsuris cognoscere: quando h. eē. q. facti: vt dixi. s. Nec omitto vnum sing. dicitur in quo multū iudices errant ecclesiasticum iudi. nō posse inhibere laico iudici nisi lit. coram eo pen. saltē per citationem: ita no. Alexan. de imol. pñ. ix. inci. pñtissimē me domine doctor. i. prin. ver. itez quia ad hec vt possit. vol. iij. alle. tex. l. c. tu. de or. cogni. 2 in. c. latoz. 2 in. c. causam. qui si. sint leg. Cellus.

Confessiones.

¶ Noceat clerico. Adde p opi. Lanfr. ter. i aut. cleric. 2 i aut. statum. 2 vtro
biq p doc. C. de epis. 2 cle. canoni. i. c. at si clerici. 2 ibi Pañ. 2 And. sic. 2 Feli. de
ind. Cep. veronē. 2 l. xi. h. v. d qōne. 2 2 l. lix. bal. 2 l. ccrv. li. ij. 2 2 l. cxxv. vo. iij. cal
de. 2 l. vi. ii. d 2 fel. spe. e. tit. 5. nūc vidēdūz. ver. nūc vidēdū restat. Feli. i. c. ecclesia
sancte marie. ver. ex his infert hic. de cōsi. Bal. cōsi. cccxl. incip. quidā in mino
rib. voln.

ij. 2 Alex. cō 17 **¶** Queritur vterius taliqz cleric⁹ cōmisit homicidiū: capt⁹ est
si. xij. h. for
tificare. vo
lu. j. qd de h
bo ad hūbz
ferme repe
rit 2 si. xcvj. 18 **¶** Queritur vterius taliqz cleric⁹ cōmisit homicidiū: capt⁹ est
a familia dñi pñario. dñs potestas scit ipsuz esse clericū tñ cleri
cus metu duct⁹ cōfitei se esse laicū: nūqd talis confessio noceat
clerico? dicendū est q nō: qz talis cōfessio est falsa: 2 est impossi
bilis quo ad naturā: qz cleric⁹ nō pōt facere p cōfessionē qñ sit
cleric⁹. ita determinat Bal. i. l. vnica. C. de cōfes. 2 est expressus

ter. in. l. cōfessionib⁹. ff. de interro. ac. **¶** Queritur titi⁹ cōmisit fur
tum laude: cū re furtiva fugit cremā. 2 ibi habet rez furtivā. q
ritur nūquid poterit pcedi cōtra ipm de furto p pñatē creme: 2
videt q nō: qz nullū est cōmissuz furtiū creme: sed solummodo lau
de: nec in crema habet domiciliū. Cōtrariū determinat Barto.
qz fur quocūqz loco reperiat cū re furtiva pōt pcedi ptra ipsū
ita determinat bar. in. l. si domiciliū. ff. de fur. 2 i. l. si adnicta. C.
de fur. 2 in. l. sed nec. ff. de pdi. fur. q snia ē equa 2 tenēda. **¶** Que
ro iuxta premissa de vna. q. quotidiana 2 vtilissima: in qua etiā

multi periti errāt. **¶** Accusatus vel inquisit⁹ est titi⁹ de homici
dio: cōparet in termino dicit titi⁹: qz in qualibet cā est statnere
tminū ad defensionē: vt est ter. sing. i. l. iij. 5. si ad diē. ff. de re mi
li. in qua cōparitōe hoc mō dicit verū est: qz ppetraui dictū homi
cidium ad mei defensionē post quā quidē cōparitōe nihil p
bat vteriqz: mō querit an ille titius possit de homicidio cōdēna
ri. 2 arguit q nō: qz ista cōfessio est vnica vnici⁹ pñatēs. C. vñ aut
in torū illa exceptio dz acceptari: ant i torū repudiari. no. p Cy.
in. l. ij. C. de dona. ppter nup. 2 p bar. in. l. aureli⁹. 5. iā. ff. de lib.
leg. 2 Bar. in. l. vnica. C. de confes. 2 per Bu. 2 Inno. in. c. fi. de cō
fes. claruz est fm doct. q si fecisset duo capitula hoc modo. dico
q feci homicidiū: item dico q feci ad mei defensionem. sic est
clarum: qz debeat cōdemnari: quia sunt plura capitula separa

ta. **¶** Pōt p
cedi contra
ipm. Adde
plene p ale.
de imo. cōsi
clxxv. vers.
q ad aliud.
vbi plene d
hoc articu
lo. et qz iste
dixit pri. 5.
qz Bar. di
cit posse furē vbiqz cū re furtiva inuenit puniri. vñ tacite innere Bart. alle q
ex quo res furtiva apud quēpiā reperitur presumitur ille cū furto subtraxisse.
quod an indistincte sit verum: et qualiter: limitet die vt per Alexā. cōsi. v. inci.
in casu inquisitionis. voln. j. 2 Feli. in. c. postulasti. in. fi. de foro compe. Celsus.
c **¶** Defensionē. Pro quo vide lare Feli. in. c. anditis. de pserip. in. h. si. ob. scdo. cū
seq. 2 qd ibi dixi apost. Adde q do. Tho. ferreri⁹ moder. i. suo tra. cautela. cau
tela. v. multis iurib⁹ auctoritatib⁹ et ratiōib⁹ vt credit vallaris mittitur dare. cau
telā ad euadēdū iudiciariū de homicidio legitimis iudicijs a tortura 2 morte. scz
qz dicat se ppetrasse tale homicidiū ad sui defensionē necessariā: vt p inra 2 an
thores. d. cautela. v. inci. accidit qritie 2c. p eū alleg. 2 Ludo. ro. ling. ccviij. inci.
accusat⁹ de homicidio. 2 ibi apost. ad eū. Tñ ista cautela qñnis pcederet: nec p
bar. i. l. aureli⁹. 5. idē qstū. ff. de libe. leg. 2 2 si. l. als. x. inci. qdā masiol⁹ 2 Bal. i. l.
solā. i. fi. C. d. testi. 2 i addi. ad spe. i. ii. d 2 fel. 2 fireoz me occidisse 2c. 2 i. l. si filij. 5. l
exceptiōib⁹. ff. d 2 ter. act. 2 2 l. ccrv. lci. danāi da vol. vol. ij. 2 do. Jaso quē tñ dicit⁹
fer. p se citat. in. 5. itē si qz. als ē in. 5. in psonā. h. si. itē si qz. nu. xxx. isti. d act. vbi

et posse furē vbiqz cū re furtiva inuenit puniri. vñ tacite innere Bart. alle q
ex quo res furtiva apud quēpiā reperitur presumitur ille cū furto subtraxisse.
quod an indistincte sit verum: et qualiter: limitet die vt per Alexā. cōsi. v. inci.
in casu inquisitionis. voln. j. 2 Feli. in. c. postulasti. in. fi. de foro compe. Celsus.
c **¶** Defensionē. Pro quo vide lare Feli. in. c. anditis. de pserip. in. h. si. ob. scdo. cū
seq. 2 qd ibi dixi apost. Adde q do. Tho. ferreri⁹ moder. i. suo tra. cautela. cau
tela. v. multis iurib⁹ auctoritatib⁹ et ratiōib⁹ vt credit vallaris mittitur dare. cau
telā ad euadēdū iudiciariū de homicidio legitimis iudicijs a tortura 2 morte. scz
qz dicat se ppetrasse tale homicidiū ad sui defensionē necessariā: vt p inra 2 an
thores. d. cautela. v. inci. accidit qritie 2c. p eū alleg. 2 Ludo. ro. ling. ccviij. inci.
accusat⁹ de homicidio. 2 ibi apost. ad eū. Tñ ista cautela qñnis pcederet: nec p
bar. i. l. aureli⁹. 5. idē qstū. ff. de libe. leg. 2 2 si. l. als. x. inci. qdā masiol⁹ 2 Bal. i. l.
solā. i. fi. C. d. testi. 2 i addi. ad spe. i. ii. d 2 fel. 2 fireoz me occidisse 2c. 2 i. l. si filij. 5. l
exceptiōib⁹. ff. d 2 ter. act. 2 2 l. ccrv. lci. danāi da vol. vol. ij. 2 do. Jaso quē tñ dicit⁹
fer. p se citat. in. 5. itē si qz. als ē in. 5. in psonā. h. si. itē si qz. nu. xxx. isti. d act. vbi

se nō firmat. Dicit em̄ bal. tenere cōtrariū i. l. solā. vt dixi. S. post Bar. alleg. 28. l. aks. x. illa q̄ntis pcederet cantela esset tm̄ i peritis & illiteratis iudicib⁹ (q̄b⁹) vt no. Rebnf. l. l. expertes. & ibi ego in apost. ad eū. C. de decu. lib. x. (cause subit̄ vt no. Rebnf. l. l. expertes. & ibi ego in apost. ad eū. C. de decu. lib. x. (cause subit̄ les nō debēt cōmitti) illa cantela data. Perit⁹ em̄ iudex talē r̄sionē nō admittet. Interrogatio em̄ ē simplex: idcirco r̄sio simplex nō duplex sit opz vt subdit

ista. qz vbi ē aduersatina semp̄ sunt plura capitula s̄m bar. q̄ ita no. i. l. vnica. palle. Sed casus noster nō cōtinet: nisi vnū caplm̄ p̄ deci. hui⁹. q. no. ē debere cōdēnari: s̄z iudex maleficioz nō dz. admittere h̄mōi excep. qz interrogatioz inquisitio ē simplex. r̄sio dz esse simplex. & nō dn̄plicata sine triplicata. s̄mo tūc nō dz r̄ndere ad interrogata. & iō nō est admittēda s̄m Bar. in. l. de etate. S. q̄ aut. ff. de iterro. act. Si tñ iudex ppter imperitiā talē r̄sionē admittit p̄dēnari dz reus qz nihil p̄bauit presumptio est cōtra r̄sio: q̄ fecit homicidiū. nā ea q̄ sūt & ledūt: p̄sumunt̄ i dn̄bio dolose fieri: vt in. l. illud. de inreur. s̄z ita est: qz facere homicidiū ledit. & iō p̄sumit̄ dolose fieri. & iō reus q̄ allegat q̄ fecit homicidiū ad sui defensionē: sc̄bit onus p̄bādi. Itē ea q̄ sūt: p̄tra naturā p̄sumunt̄ dolose fieri. s̄m Bal. in. d. l. j. C. de p̄fes. occidere hoīem ē p̄tra naturā: qz hoīs interest hoīem b̄nficijs afficere vt i. l. seru⁹ ea lege. ff. de ser. expor. nō obst. qd̄ alleg. qz ista ē vni ca p̄fessio & vniciū caplm̄: r̄sio nō dz posse a parte acceptaria pro parte reprobari. qz r̄ndeo: qd̄ illud est verū reglr. fallit vbi p̄sumptio est cōtra p̄fētē. nā tūc dato qd̄ sit vnica cōfessio & vniciū caplm̄: statur cōfessione in eo qd̄ nocet p̄fētē i eo qz p̄dest. nō ita no. Bal. in. d. l. vnica. C. de p̄fes. & ita Bar. i. l. aurell⁹. in. S. idē ff. de libe. leg. in p̄posito p̄sumptio ē p̄tra p̄fētē: vt. S. dixi. Cantela tñ est. qd̄ iudex maleficioz andira tali exceptioē ponat cōfētē ad torturā: vt dicat veritatē: qz istud ē iudiciū sufficiēs ad torturā s̄m gl. in. l. capite q̄nto. ff. de adulte. nā lz i cā civili p̄fessio. acta extra iudiciū n̄ faciat plenā p̄hibitionē: vt q̄s p̄dēnet: tñ in cā criminali facit semiplenā p̄bationē ad hoc vt q̄s ponat ad torturā s̄m Libe. d̄ decre. & Bal. vbi. S. & h̄ute talis p̄fessiois si q̄s possit⁹ fuerit ad torturā si p̄fessus fuerit i tormētis erit plena p̄batio. ista ē glo. singularis in. l. capite q̄nto. quā ibi sequit̄ Bar. ff. de adul. C. vni circa p̄dicta est notādū & mēti tenēdū p̄ 20 p̄no qd̄ etiā si accusatus vel inquisit⁹ dicat se homicidiū fecit se: sed ad sui defensionē fecisse. si hoc p̄bet p̄ testes: tñ debet p̄dēnari: & hec qz exceptio nō dz in hūc modū opponi: sed debet hoc

bal. in. l. si q̄ dē. C. de excep. Ang. et alios. in. l. i. j. S. si q̄s sit p̄f. ff. d̄ h̄b. obli. Ange. are. in trac. malef. in. h̄: de āno p̄h̄i p̄r. qd̄si accusator. & ibi f̄ addi. & p. d. Alex. i. l. nō solū. S. scien dū. ff. de no. op̄. nū. Th̄ sing. dictuz Abb. i. c. an ditis. d̄ p̄scrip. p̄terite nolui. Dicit enim: qd̄ si aliq̄s inq̄ sit⁹ de homicidio dicat se fecisse tale homicidiū ad suaz defensionē & suā defensionē non p̄bet: p̄ salem suā p̄fessio

nē nō poterit nihilomin⁹ puniri: nisi aliter d̄ eo p̄fēt. ita dicit do. Abb. in alleg. c. auditis. qd̄ referēs & multū extollēs. do. Fel. ibidē. h̄. obstat sc̄do singulare et multū apud practicos autoritatē h̄re dicit eū q̄z solēni cultu. Retulit illud idē Fel. in. c. significasti el. ij. de homi. & d. Alex. i alleg. S. sciēdū. de quo vide Hipp. de marsil. sing. suo. d̄ xxxv. inci. p̄fessio. Ro. sing. suo. xxxvij. inci. accusat⁹ d̄ homicidio. de quo dixi post Bar. i. l. si quis simplr. nu. j. in apostil. in. h̄. p̄ cōfessio. ff. de verbo. oblig. dixi post Sal. in aut. contra qui propria. nu. xij. versic. vlti. in x̄ta p̄dicta. quero. l. ver. defensionem. C. de nō nū. pecu. dixi post collect. in. c. si q̄. nu. j. in vers. ad sui tutionē de solu. & in apostil. ad. Panoz. l. c. bone. lo. ij. num. xxxj. in ver. ad sui defensionem. de postu. prela. Celsus.

Confessiones.

In. l. d
in carceres.
Et ibidē v.
de. d. alex.
de Imol. 7 i
l. j. §. diuus.
ff. §. questio.
et francis.
areti. in di-
cta. l. a la
tronibus.

Non va
let neq; te
net. Dic qd
ista est veri
tas: ita not.
Barro. in. l.
qui neq; ff.
ve verbo. ff.
gni per tex.
in ptealleg.
l. metuz hic
doc. i. l. qui
carceres. ff.
qd me. can.
alleg. Bar.
in allega. §.
l. qui neq;
Ja. de aret.
ibidem. 7 in
l. nam 7 ser
uino i prin
ci. ff. §. neg.
gestis. vide
do. Alexan.
conf. cxxvj.
incl. viso in
Orumento
locatiōis h.
non obstat
volu. 7 i bi
an qui con
tracti i car
cere factiva
lēt quibus
adde quedi
xi in aposti.
ad Jaco. ff.

modo opponi. verū ē occidi: s; feci ad meā defensionē necessa
riā: 7 est ratio q; non q̄libet de sensu excusat aliquē a delicto: s;
debet esse cū moderamine inculpate tutele: vt in. l. j. C. vñ si q̄
veniens cōtra me volēs me percutere pugno: 7 ipsum telo repel
las percutiēdo: nō est licita defensio: neq; necessaria: q; etiā p̄
gnis resistere debebā. ¶ Itē si quis me aggrediat cū vno ba
stōno: et ego repello cū ense percutiēdo: nō ē licita defensio da
ta paritate personarū. Si tñ est disparitas personarū: q; si vn
esset ita potēs cū bastōno: sicut alius cū ense: sec⁹ esset. ¶ Itud ē
dictū sing. Bal. in. l. vnica. C. de p̄sel. ¶ Queritur vltimus tñ
quid cōtra cōfessionem de crimine possit procedi ad cōdēnationē
nulla precedente inquisitione denuntiationis v; inquisitionis.
¶ Inno. determinat q; nō in. c. per inquisitionē. §. de elec. q; ad hoc
vt fiat cōdēnatio mortis: opz vt aliquid petatur: vt q; subit ma
teria: super qua fundat cōdēnatio. Idē tenet Bal. in. l. vnica. C.
de cōfesi. tñ si hoc casu inquisitio sequatur post cōfessionē: 7 sic p
neritur ordo: dico q; p̄cedi p̄d̄r: quia sententia p̄d̄r ferri d̄ con
fessuz etiā ex inordinato p̄cessu. ita tenet Bar. in. l. cōfesi. de cō
fesi. reo. 7 idē Bal. l. d. l. vnica. C. de cōfesi. 7 Jo. an. l. c. qualis 7 qñ.
de accu. quod est intelligendū s̄m Bar. vbi. §. si p̄fessio est ema
nata principaliter. super crimine: vt fit p̄muniter. aka secus. qd
sequitur. Bal. in. d. l. vnica. ¶ Quero subsequēter tñ quid cō
fessio v; alius contractus factus in carcere valeat: hanc. q. po
nit Bar. i. l. qui a latronib⁹. ff. §. testat. 7 Bal. in. l. vnica. §. alleg.
et Ang. in. l. qui in carcerem⁹. ff. quod me. can. 7 circa hoc ita cō
cludit: aut quis est in carcerib⁹. p̄nta iuste ex forma statuti vel
forma iuris communis: et tunc valet cōfessio: 7 omnis contra
ctus factus in carcere in quacūq; persona etiam. si fiat cū de
trudente en; in carcerem: vel ad eius instantiam. Aut quis est
incarceratus iniuste. p̄nta quia est captus 7 bellum nō est licit
tum sicut communiter est: quando dicatur bellum licitum p̄
ne not. per Barro. i. l. hostes. ff. de cap. 7 Inno. c. quemadmodū.
de iurei. et in. c. olim. de censi. et tunc si contractus fiat cū de
trudente in carcerem 7 cōfessio fiat ad eius instantiam non va
let: neq; tenet⁹: vt in. l. qui in carcerem. ff. quod me. can. Si autē
cōtractus celebraretur cum alia tertia persona v; cōfessio ema
naret ad instantiā tertiē persone: bene valet: vt in. l. merum. §.
sed licet. ff. de eo. quod me. cau. ita cōcludunt prefati doc. 7 2
dicatur quis esse incarceratus quādo est in loco: a quo nō potest
ad sui libitum recedere: vt no. Ang. in. d. l. qui in carcerē. Unde
si iudex aliquē teneret in carcere ex forma statuti: vel princeps
scribat potestati: q; talē nobilem incarceret: poterit ipsum face
re stare in vna camera: ita qd non recedat. et dicitur satisfecisse
statuto etiam si precipiat: ut inbeat: qd fiat in civitate 7 nō re
cedat pro quibus omnib⁹ facti text. in. l. succurritur. et in. l. seq.
ff. ex qui. can. maio. que p̄nto vera: nisi i literis dicatur q; ponat
enim in carcere publico. nam tunc non credit⁹ satisfieri p̄ce
pto. nisi ponat enim in carcere publico: vbi alij solent poni.
¶ His itaq; visis pro pleniori doctrina est etiam super alijs q
tionib⁹ insistendum: et quero primo tñ quid cōfessio facta

Confessiones. Fo. xxx.

In causa criminali habeat infamare. dic quod non s'm Barro. z Ang. l. quoniam. ff. de his qui notan. infam. z est ratio: quia in causa criminali propter quam agitur in publicum iudicium quis non efficitur infamis: nisi per sententiam: vt in. l. i. §. ff. de his qui not infam. z in. l. infamē. ff. de publi. indi. si ergo infamari per sententiam debet: non infamabitur per solam cōfessionem. ¶ Quero subsequenter de confes. altarū personarū: z primo tan confessio minoris valeat. dic aut est infans talis confitens: z talis confessio non valet: etiam cum tutoris auctoritate: quia nullus cōfessus est infanter: quia s'm Bal. consensus est causa efficiens confessionis. Ant loquimur in pupillo maiore septem annis: z minore. xliij. z tunc si confitetur sine tutoris auctoritate non valet: sed cum tutoris auctoritate bene valet: sed restituitur in integ. Ant loquimur in adulto maiore. xliij. annis: z minore. xxv. annis: tunc si confessio emanata fuerit in iudicio in quo potest consistere veluti possessorio: in quo potest comparere. z habet legitimam personam: vt in. l. momentanee. C. qui legit. perso. stan. habeat: tunc valet confessio. sed restituitur in integ. si lesus est. Ant confessio emanat in iudicio: in quo consistere non potest: z tunc aut habebat curatorem: et non interuenit eius auctoritas: z tunc talis confessio est nulla: sicut ceteri actus iudicialis per minorem confecti: qui non valent etiā interueniente iuramento s'm Bal. qui ita not. in dicta. l. vnica. Ant interuenit auctoritas curatoris. tunc bene valet: sed restituitur. z ita intelligitur tex. in. l. certum. §. minorem. ff. de confes. Ant minor non habebat curatorem: z in hoc sunt multe opinio. tamen docto. concludunt: z in hoc cōcordant: q non valet confessio minoris p quaz respondet lit. contest. quia ille est actus substāntialis iudicij. de alijs autē confessionib⁹ multe sunt opiniones. sed mihi verior videt illa Bal. dicētis nō valere: sicut nec certa acta: z ita cōcludo.

26 do. ¶ Nunquid autem valeat confessio tutoris: curatoris: prelati: z aliarum personarum habentis legitimam personam s'ādi in iudicio: z legitimam administrationem ita vt noceat suis dominis. dic qd si apparet in processu aliqua fraus. non valet. Idēq; si sint confessi non interrogati. al' talis confessio suis dominis nocet si sint facti dñi per lit. cōtest. secus si dñi sui litigāt z ipsi prestent tantam auctoritatem: qz tunc eorum confessio non valet. in preparatorijs autem iudiciorum bene s'm Bal. vbi. §.

27 ¶ Secōdo principaliter est videndū tan confessio facta in actib⁹ pecuniarijs noceat cōfiteri: vel pro sit. Et pro regula premitto: q confessio emanata in causis pecuniarijs v3 in iudicij cōfiteris: vt in. l. pnb. §. ff. de po. pro confitente autem nō valet. l. quedam sunt pnone. §. nūmularios. z ibi glo. no. ff. de eden. qd est verum qñ confessio continet tale qd: qd solū prodest confiteri: vel solum nocet. secus si id quod est confessum partim nocet cōfiteri: z partim prodest: z est vnici capitulū: vel plura connexa. nam tunc in totū stabitur cōfessionī: z pro cōfiteri: z ecōtra vel in totū ab ea recedit. p quo est glo. sing. in st. de pnb. §. ff. et ita tenet Bald. in. l. vnica. C. de confes. idem tenet Bar. in. l. aurelianus. §. idem. ff. de h. leg. z idem tenet Cyñ. in. l. ij. de do. ante

bns. in. l. nesmo. nu. ij. f. apostill. C. de exar. tri. libro. x. Celsus.

a. ¶ Restituitur. Ad de Dy. i. cō. si. xxxviij.

Confessiones.

a **C**ōtra cōfiteētē. Ad de q̄ dixit iste. S. isto ver. nu. xij. ⁊ ibi posui in apostil. in ver. defensionē. ⁊ in vers. acceptari. ⁊ in ver. defensionē necessariā. Celsus.

b **C**ausa. Qualiter ⁊ qñ cōfessio sine cā valeat. vide Do. Alex. de imo. in cōf. lxxvij. in. j. pre. vbi ponit an sufficiat cōfessio in gñe: ⁊ an sufficiat saltē semiple nā probationē. ⁊ in cōf. xvij. in. iij. parte: vbi ponit de cōfessione ⁊ promissione sine cā an valeat. ⁊ qd in iudicio: ⁊ qd si corā arbitro: vel arbitratoze. ⁊ in cōf. lxxij. i. j. pre. ⁊ in cōf. ij. eadē parte. ⁊ in cōf. iij. in. j. parte. ⁊ in cōf. xxxvij. in. iij. pte. s̄ hac cōfessione sine cā an et qñ valeat. Ut a

28 **B**ar. limitat hanc materiā in. d. s̄. idem in eo. ⁊ q̄ dixi stari confessioni pro cōfiteente ⁊ cōtra cōfiteētē qñ est vnicū capitulū: vel plura cōnexa: nisi aduersari⁹ cōfiteētis velit pbare s̄iū eius: qd assereret cōfessus in sui fauore. ⁊ Et vñ vnicū capitulū vel plura cōnexa ⁊ vñ factū plurib⁹ suis circūstātis. vbi grā. promissitibi decem cū pacto q̄ tu vadas p me romā. istud capitulū est cōnexum anteriori facto: s̄ si pmitto tibi decē si nanis venerit ex asia. istud totū est qualitas anterioris facti. ⁊ Diuersa autē capitula dicuntur qñ sunt diuersa facta diuerso tpe intētata vel diuersa capitula dicuntur diuersa facta quorū vñ nō dependet a determinatione alterius. ita dicit Bar. in. d. s̄. idem. vnde si quis confessus est sibi depositū esse factū: ipsam quoq̄ restitūtū: sunt diuersa capitula: qz interneniūt diuersa tpa. Itē dicuntur capitula diuersa facta qñ internenit aduersatiua s̄m

31 **B**al. q̄ ita nota. in. l. vnica. C. de p̄f. vbi itaq̄ p̄missis q̄ro ⁊ n̄ qd cōfessio p̄iudicet cōfiteētū. p̄ dilucidatione huius q̄onis est sciendū: q̄ ad hoc vñ cōfessio nocet cōfiteētī: requirit̄ regulariter expressio cause. in. l. cū de indebito. s̄. fina. ff. de p̄ba. ⁊ in. c. si cautio. de fide instru. hoc fallit in cōfessione reali: qz cōfessio vñ etiā nulla expressa causā s̄m Bar. in. l. cū falsa. C. de iur. ⁊ fac.igno. idē tenet Jo. de imo. ⁊ Ant. de but. in. c. si. s̄. de cōf. et in. c. si cautio. de fi. instru. vnde si ego cōfiteor rem meam esse tuā: itaq̄ nulla est expressio cause: talis cōfessio nocet mihi quo ad onus probandi: qz mihi incumbit onus probādi rem esse meā sicut ab initio cōpetebat aduersario meo onus p̄bandi rem esse suā: nō aut̄ per talē cōfessionē inducitur dispositio: vt dominium transferat in aduersariū cōfiteētē: qz in dñio trāsferēdo requiritur traditio. vt in. l. traditionib⁹. C. de pac. Itē not. Bar. in. d. l. falsa. ⁊ Ant. de but. ⁊ Jo. de imo. in. d. c. si. de confes. ⁊ quod dictū est de dominio idem de pos. s̄m p̄fesa. docto. vbi. s̄. nisi adducta essent aliqua s̄ba. in cōfessione dispositiua: vt si qs dicat hoc modo. tu possides talē rē: ⁊ cōfiteor illā mo noie possidere: tunc bñ trāsferē possessio p̄ s̄ba cōfiteor. glo. est nota. in. l. ab emp. ff. de

Fallit in mutuo. Adde an confitens se habere vel se habuisse & habere possit exceptione nō nū. pe. opponere. & conclusio q̄ sic per glo. sing. in. l. si ex plurib⁹. in versi. habere s̄m Ang. ibi. ff. de solū. S3 si dicat penes se habere sec⁹. vt Ludo. ro. sing. ccccxxxviii. incip. scis q̄ confessio all. rex. sing. in. l. penes. de p̄bo. sig. de quo vide p̄ Bald. in. l. si ex p̄cio. in. q̄. & ibi posui in addi. ad ip̄m. in ver. cō-

pac. Idē fallit p̄dicta regula in cōfessione liberatoria q̄ valet & nocet cōfiteri: & etiā inducit dispositionē nulla expressa causa: vt. l. tale pactū. ff. de pac. verbi gr̄a cōfiteor hoc mō. petro nihil dz dare mihi. talis cōfessio valet & tenet. Itē fallit si cōfessio est emanata in iudicio: qz tunc nocet cōfiteri: etiā nulla cā exp̄ssa s̄m doc. & do. Ant. de bn. & Jo. de imo. in. d. c. si cantio. 3. alleg. q̄ oia procedū quo ad plenā probationem faciendā: qz in dictis casib⁹ cōfessio plene probat etiā sine causa. regulariter aut si cā nō est expressa: cōfessio nō nocet cōfiteri. quo ad plenā proba- tionē: th̄ semiplene p̄bat p̄fessio emanata sine causa: ita qd̄ pōt deferri iuramentū in supplementū probationis. ita not. Spec. in titu. de cōfes. in. §. nūc videndū. h̄. sed que est rō. Idem tenet Jo. de imo. in. c. si cantio. de si. instrn. ¶ Quero nūquid p̄fessio statim noceat cōfiteri. r̄. r̄. q̄ nocet statim cōfiteri in. l. pub. in fi. §. all. Fallit in mutuo. & in dote i debito soluto. nā in mutuo lz debitor p̄fiteat se habuisse & recepisse. x. ex parte mutui talis: nō statim sibi nocet: sed nocet elapso biēnio b̄ vt in toto titu. C. de nō nū. pecu. ¶ Nā in mutuo p̄sumitur debitorē cōfiteri spe futire numerationis. Idē in dote qz nō nocet cōfessio facta per maritū de dote sibi tradita: nisi elapsis t̄p̄ib⁹. de quib⁹ in. l. si. & in an. ibi posita. C. de dote cau. nō nū. Idē in creditore: q̄ p̄fessus est se recepisse. x. a titio noie solutionis &c. talis cōfessio. nō sibi nocet nisi elapsis. xxx. dieb⁹. iste est tex. in. l. in cōtractib⁹. C. de nō nū. pe. istis t̄p̄ib⁹ casib⁹ cōfēs. inducit dispositionē: s3 regu- lariter cōfessio nō disponat. sed faciat solā p̄bationē. vt in. l. pub- 34- b̄lia. ff. de pos. in fi. ¶ Aduertēdū est quippe singulariter t̄ q̄ si quis i libello petat pecuniā: quā mutuant: vel deposuit dicēs se mutuasē pecuniā: vel deposuisse: & postea in p̄cessu nō p̄bet numerationē. sed cōfessionē qualiter debitor est cōfessus p̄sente aduersario sibi mutuatā dicā pecuniā vel apud se deposita q̄ creditor succūbere dz. ita tenet Bart. i. l. ij. §. mutui datio. ff. si cer. pe. Idē tenet Bald. in. l. si ex p̄cio. C. si cer. pe. & ita obrinnit in ciuitate Crēmonē. Si autē ecōtra in libello deducat cōfessionē: & postmodū in processu p̄bet numerationē: vel etiā cōfessionē inder dz dicere p̄cessum nullū: & tūc absoluerē ab obseruatiōe iudicij. qz libel. fuit inept⁹: cū q̄s nō posset petere sibi aliqd̄ de- bere: nisi in t̄ret actio p̄pter quā q̄s est obligat⁹. vt in. §. j. in fi. de ac. sed in libello fuit deducta sola cōfessio: ex qua non potest oriri obligatio. sed sola p̄batio. vt in. d. l. publica. in fi. & ideo iāff

cellus. C. si cer. pet. r̄. ibi dixi in apo- stil. ad Sa- ly. nu. ix. i. h̄. nō dixit pe- nes se habē re. dixi post Bart. in. l. si ex cantioe. nu. ij. in h̄. habuit & re- cepit. C. de nō nū. pec. & i. l. si ex plu- rib⁹. nu. ij. in ver. vna glo. ff. de so- lu. dixi post colle. in. c. si ex cantione nu. j. i. h̄. ha- buisse & re- cepisse. s̄ fi- de instr. & in- trac. clausu- laz in clau- cōtrac. in h̄. cōfessus ha- buisse. Cel- sus. b̄ Biēnio An & qn̄ ex- ceptio non nū. pec. op- poni possit: & qn̄ noceat si nō appo- nat. vide la- te fely. i. d. c. si cantio.

alleg. hic p̄ Lāfran. in h̄. in gl. pe. & ibidē in h̄. tertio qz olim dicit: q̄ ex quo t̄p̄a istius exceptionis olim erat quinquennij ista mutatio t̄p̄is de quinquēnio ad biennij nō nocuit eccl̄ie. vñ eccl̄ia & p̄sone ecclesiastice p̄t opponere infra qu- quēniū vt ibi vide p̄ eum & qd̄ ibi ad hoc dixi in apostil. Cellus.

Confessiones.

A Corā arbitratoze. Adde Lud. ro. fin. suo. cccxvi. inci. p̄fessio ē iudicialis;
b Absente parte. Ista est firma cōclusio: q̄ p̄fessio facta parte absente enas
cū causa re-
gnr nō no-
cet cōfiteri.
per alleg. l.
certū. 7 glo. a
in. c. si. i glo.
mag. de cō-
fes. etiam si
fieret in in-
dicio: v̄ per
istū subdit.
tu igit̄ ad-
nocate vel
procurator
sis cantus:
7 in act̄ de
paris ap- 35
pareat pre- b
sentia. Ita
bar. in p̄alk.
l. certū. Car
di. 7 fely. la
re. i. c. si can-
tio. ver. i gl.
in p̄s. cām.
de si. i lru.
7 panor. lbi
7. tercio p̄n-
cipa. aduer-
te tñ quare
si illa p̄fes-
sio fieret iu-
dici vel eēt
pars citata
essetq; cas⁹
in quo p̄ra
absente p̄-
cedi p̄t. v̄
esset causa
criminalis
fieretq; con-
fessio absen-
te et iudice
p̄sente tunc
noceret cōfi-
tenti &c. 36

libellus fuerit ineptus absolutū reus ab observatione iudicij;
7 processus reddi null⁹. ista est snia originalis Nico. de mata.
in. d. l. iij. C. de poss. 7 ea tenet Albe. 7 est snia optima 7 verissi-
ma. Si tñ corā arbitratoze. p̄cederet: sine p̄bet p̄fessio tñ: sine
numeratio tñ: sine in libello sit deducta sola p̄fessio: 7 postea in
processu probet de numeratio: vel eōtra in libel. est deducta
sola numeratio. 7 postea in p̄cessu est p̄bata p̄fessio: semp debita-
tor dz obtinere: qz solēntas ac inr̄ subtilitas ab arbitratorib⁹
est sp̄nēda adeo qz si corā arbitratozi. opponat de p̄scrip. et
probet: nullā debeat h̄re rōnē de p̄scrip. imo ipsam obijcere de-
beret: 7 p̄cedere p̄inde ac si nulla esset p̄scrip. istud est dictū sin.
Ang. in. l. i. C. de p̄scrip. xxx. vel. xl. anno. qz corā arbitratorib⁹
nullus est p̄cessus: neq; iudicij: neq; p̄cessus esse p̄t sine iudicio.
vt in isto. c. qm̄ cōtra falsam. de p̄ba. qd̄ iudicij nō sit coram
arbitratorib⁹. dicit sing. Inno. in. c. q̄ntanallis. de iureiu. Idem
cōfessio facta absente p̄te^b valeat: solet cōiter dici qz nō valet in
l. si. ff. de interrog. act. 7 in. l. certū. in. §. si qd̄ absente. ff. de cōfes.
dicant cōfessio emanat in his que dependent ex cōsensu dno-
rum: 7 tunc non valet cōfessio facta parte absente: siue sit facta
in iudicio: siue extra. vt in iuribus supra allegatis. Exemplum
si fareo: me debere titio decē ex cā mutui: istud mutū depēdet
ex cōsensu dnozū. Aut loquimur in actibus qui depēdēt ex me-
ra voluntate loquēns: 7 tūc cōfes. p̄iudicat in p̄iudicij cōfi-
tēti plenissime: 7 etiā absente parte: veluti in ratihabitatioe et
aditioe hereditatis: 7 s̄ilibus gl. est sing. in. l. p̄pōnti scribit. ff.
de neg. gest. Nec est snia Bar. in. l. certū. §. si qd̄ absente. ff. de cō-
fes. Eandē sniam tenet Ange. in. l. papiman. §. meminisse. ff. de
inoffi. te. idē quoq; sequit̄ Bal. in. l. ḡnalter. C. de nō nu. pecn. 7
ideo cōfessio emanata sup̄ dominio vel pos. non p̄iudicat cōfi-
tēti: etiā quo ad onus probāda: nisi sit emanata p̄nte aduersa-
rio: ita tenēt Anto. de but. 7 Jo. de imo. in. c. si curio. de si. instr.
Idē tenet Bar. in. l. cū falsa. C. de tur. 7 fac. igno. idē Bal. in. l. ge-
neraliter. §. alleg. Restat tñ p̄iudicij dubitationis in cōfessione
emanata ad liberandū. nā glo. in. l. nō solū. §. liberatiois. ff. de li-
be. lega. tenet confessionē emanatam ad liberandum etiā ab-
sente aduersario teneret: 7 nocere consenti. veluti si dicam ti-
tus nihil mihi debet dare. nam ista cōfes. etiam emanata ti-
tio absente p̄iudicat mihi consenti: adeo qz nihil amplius pe-
tere possum fm̄ illā glo. sed alia gl. in. l. idē in duob⁹. ff. de pact.
tenet: qd̄ talis cōfes. nō nocet absente aduersario: pro quo est ca-
sua ad literā in. l. si tibi decem milia. in. §. si pac. ff. de pac. Et h̄c
sniam sequitur Bar. in. d. §. liberationis. cū limitatione: nisi vbi
esset aliquis tertius: enā si nō habet mandatū qui recipit cō-
fessionem nomine absentis: tunc talis confessio bene nocebit
consenti fm̄ Barto. vbi supra. 7 sic conclusio tq̄b cōfes. ema-
nata ad liberandum non p̄iudicat consenti: si est emanata

De equitate canonis. Adb Cal. r Abb. i alleg. c. si cautio. l. 7. r no. sn. de p̄itat e
 eni q̄onis vis p̄ Kelly. ibidē r mltas km. ad dictā. reg. de fi. instr. r do. Deci. cō-

si. xvij. r cō
 si. cxlvj. Cel
 sus.

b ¶ Proba
 t̄ est cōfes
 sio. adb bar.
 i. l. certu con
 ditio. §. s̄n̄s
 c̄. §. si. his
 monet. ff. si
 cer. pet. vbi
 t̄ r obtinet
 agens acti
 mutui q̄ p̄
 bant p̄ ad
 nerfarū cō
 fessionē mu
 tuū: etiā si
 non proba
 ret numera
 tionē: secu
 r̄ ē cū bal. i
 l. ij. §. s̄n̄. eo.
 titu. 3 mol. i
 l. ij. §. si quis
 ita. ff. de v̄b.
 obli. Saly.
 i. l. si ex cau
 tione. post
 Guil. de cu.
 et quod ibi
 no. in addi.
 ad eū nu. ij.
 C. de nō nu.
 pe. d̄ quo t̄
 plene p̄ fe
 li. in allega.
 §. c. si cau
 tio. Celsus.

absente aduersario: nisi i casu limitato p̄ bar. vbi. §. r h̄c sn̄iaz
 etiā tenēt Cano. i. c. si cautio. de fide instr. ¶ Un̄s est mēti tenē
 dū t̄ in oi casu in quo dixi p̄fes. factā absente p̄te nō p̄indicare
 p̄stēt: t̄ de equitate canonis q̄libet p̄stēs etiā absente parte
 cōpellit. r p̄pelli p̄t ad solutionē: t̄ q̄ fuerit emanata p̄te ad
 uersario. maxime i his q̄ stimulat̄ p̄sciēt̄. istud est dictū singu.
 An. de bn. i. d. c. si cautio. quē sequit̄ ibi Jo. de imo. qd̄ est no. di
 gnū: q̄ limitat̄ oia inra mūdi. ¶ Circa id qd̄ dixim̄ heri: vcz q̄
 vbi i libello ē deducta numeratio r postea i p̄cessu p̄bata est cō
 fessio: q̄ deberet succubere petitor: q̄si aliud sit petitū: r aliud
 p̄batū arbitrat̄ Ant. de bn. fore versū in mutuo: q̄ alia obligatio
 insurgit ex naturali mutuo: r alia ex p̄fes. facta sup̄ illo: vt i. l. ij. §.
 mutui. ff. si cer. petat. cū his q̄ ibi nume. Barto. r. i. l. si ex canno
 ne. C. de nō nume. pe. cū ibi. nor. p̄ Cy. r Wal. secus i deposito et
 in ceteris cōtractib̄: vt si i libello est petitū depositū: quasi pe
 cunia fuerit numerata: si postmodū probabit̄ in processu de cō
 fessione: obtinebit̄ petitor: q̄ ex ista petitōe nulla insurgit obli
 gatio: sed solū declaratio r p̄batio deductorū in iudicio in libel
 lo: r maxime hoc p̄cedit: vbi testes sunt iurati de dicēdo verita
 tē sup̄ tota cā. hec sunt p̄ba sua i. c. si cautio. j. de fide instr. r cū
 eo ibi trāsit̄ Jo. de imo. que etiā mihi verissima vidēt̄. ¶ Circa
 aliud vbi dictū fuit q̄ si i libel. erat deducta cōfessio mutui:
 vel depositi. si postmodū in p̄cessu p̄bet numeratio: q̄ succube
 re debeat petitor: iponat̄ p̄ p̄dictis An. de bn. q̄ immo debeat
 obtinere petitor. r hoc q̄ fm̄ est p̄ba libelli d̄nt̄ impropriari: vt
 libellus sustineat̄. vt i. l. ij. §. possessor. §. sit̄ si inrauro. ff. de iure
 et idē no. Guil. r idē tenet bar. i. l. olet. C. lo. r bar. in. l. r is. §. ff.
 de acq̄. here. r idē bald. l. ij. C. de vsufr̄. Un̄ cū actor dixerit i li
 bello debitorē suū esse p̄fes. se habuisse. r. ex cā depositi. postmo
 dū i libel. petatur debere cōdenari: intelligitur non vi cōfessio
 nis: sed ipsius depositi fm̄ ipsuz: vt libellus sustineat̄. r hec ve
 ra potissime si i libel. sint apposta illa: q̄ p̄suerunt opponi vi
 delicet r p̄dicta petit fieri debere omnimodo melior̄ vi iure
 r forma quibus modis melius potest r debet ita intelligit̄ Jo.
 de imo. in. d. c. si cautio. sequens Anto. de bn. ad hoc facit in si
 mili quod notat. Bar. in. l. ij. in si. ff. si cer. pet. r in. l. si debitorē.
 ff. de nona. qui dixit: q̄ si quis p̄curator cōstituitur ad suscipiē
 dum pecuniā: r cōstitendum se habuisse: r recepisse. q̄ procura
 tor nō intelligitur habere: mandatum: q̄ possit confiteri se ha
 buisse pecuniā: nisi vere receperit ipsam: q̄ si hoc esset qd̄
 posset: confiteri procurator se habuisse: cum non habuisset et
 set donatio: quam procurator facere non potest: etiam si ha
 beret mandatum generale cum libera. vt in. l. contra iuris re
 gulas. §. ij. ff. de pac. pro hoc facit tex. in. l. ij. §. item i mutui. ff.
 de his que in frau. cre. Item fm̄ enudē in. d. l. si debitorem. si est
 constitutus procurator ad exigendum quoscunq̄ debitores: et
 ad cōstitendum se habuisse solutionem: q̄ virtute dicit manda

c ¶ Se ha
 buisse pecu
 niam. facit
 p̄ hoc dicto
 quod not.
 Ro. singu
 suo. r. iij. l. c.

Confessiones.

q habes mādātū. 2 qd no. Enil. de cūg. i. l. cuiusq. §. nō tñ. ff. de insti. Celsus.
a ¶ Tunc pbat vera numeratio. de quo dixi. §. eo. §. nū. xv. ver. quero nūquid;
confessio. i. apostil. in ver. fallit i mutuo. Celsus.

b ¶ Probationis. Utrū autem confessio dicat esse probatio. vide domi. Alexā.
de imo. in cōs. xrv. i. j. parte. Adde abb. post Jo. and. in rub. de confes. Anto. de
bnt. imo. 2 Joan. an. i. c. bone. el. ij. de elec. Bal. i. c. j. §. vassalus. in ij. q. in si. si de
fen. fue. con

tro. iter do.
2 agna. Lu
do. ro. i. l. ad 39
monēdi. de
inreuran.
Adde Feli.
i rub. de cō-
fes. ver. vltre
rins secūdo
loco. Hip. d
marfi. et qd
posui in ad
di. ad eū. in a
singul. fno.
ccccxvj. ict.
cōs docto-
rum opi. 26.
vbi conclu-
dit: qd post
lapias oēs
dilatōes p
batorū po-
terit nūdo
minas pro-
bare p ad-
uersarij cō-
fessionem.
Alie. Sn. vi-
ctum tmol.
in. ca. vltra
tertiā de re
sibus. De
quo per Pa-
nor. in ru-
br. eodē ti-
tulo. de pro-
bat. nume-
ro. ij. et ibi
posui i apo-
stil. ad ipm
i n. confessio.

ti nō poterit procurator generalis confiteri se habuisse dictam
pecuniam nomine solutionis: nisi internentiā pecunia p ratio-
nes supascriptas. ¶ Est enim advertendum: qd si i instrumē-
to dicat per notarium. talis confessio fuit habuisse 2 recep-
se. x. a petro dante 2 solvendo. per ista verba nulla pbat nume-
ratio: sed sola confessio fm Bal. qui ita no. tenet i. l. vnica. C. de
confes. ¶ Item si dicat notarius i instrum. talis confessio fuit se ha-
buisse 2 recepisse. x. a petro: que habuit: 2 recepit. naz p hęc ver-
ba nō probatur numeratio fm Bal. qui ita not. in. l. si ex p ratio.
C. si cer. pe. 2 ceteri docto. in. l. cū de indibiro. §. fin. ff. de pba. se-
cus si vba notarij sint talia fm docto. talis confessio fuit se ha-
buisse 2 recepisse decem a petro 2 habuit 2 recepit. nam tunc
probatur vera numeratio. 2 est ratio differentie inter vnam
causam 2 aliam vbi est terminus ly que: quod est relatum
referens antecedentia vt in. l. Stichum qui mens erit. de lega. j.
sed antecedentia. denotant confessionem: deo per ly que: quod
est relatum intelligitur esse repetitum. sed de natura copule
est adiungere: non autem referre et adiungere diuersa. sed in
primo facta est mentio de cōfessione. cū postea sequatur et ha-
buit 2 recepit videtur adiligere diuersam. i. numerationem. et
non confessionem. vt in. l. §. allega. ¶ Vidimus supra: qd cōfessio
facta sine causa nō valet regulariter. nunc est videndū tan con-
fessio facta cū causa valeat: 2 an sit nulla ipso iure. an ope ex-
ceptionis. 2 est magni effectus hoc scire. qz vbi aliquid est nul-
lum ipso iure: index pōt supplere agente etiam parte non petē-
te. secus qñ est nullum ope exceptionis. qz tūc index etiā si sciat
nullū esse nō debet supplere: nisi pars opponat. gl. est sing. i. l.
vbi pactum. §. de; transac. 2 ibi Bald. 2 idem Bart. i. l. lecta. ff. si
cer. per. Redendo ergo ad propositam questionem. Et dico cō-
fessionez factā sine cā ipō iure nō valere. 2 est rō: qz cōfessio facta
iure causa est incerta: 2 cōfessio est quedā species probatiōis. i.
vnde sequit: qd talis cōfessio incerta est probatio 2 ins dispo-
nit probationem incertam nullam esse: atqz nullius effectus. rex.
est in. c. pñtia. §. eo. ti. diuersuz est namqz in stipulatiōe facta si-
ne cā: qz in casu q ipsa est nulla: est nulla ope excep. fm Bald. q
no. an. l. vnica. C. de cōfes. 2 circa istam passum sunt varie 2 con-
trarie sententie doc. nec nō glos. tamen ex his que percipere po-
tuit ex eoz scriptis veritas se ita habet. ¶ Interdum stipula-
tio nullam hz expressam causā. 2 tūc si talis stipulatio fiat a sciē-
te presumit causa donationis. ita tenet Bar. in. l. nnda. ff. de do-
na. Si aut fiat ab errate vel ignorate: tūc talis stipulatio ē nul-
la ope exceptionis. 2 in dubio qd presumitur errare: 2 promitte-
re p errore: nisi in instrumēto sit apposta illa clausula ex certa
scientia

¶ Ex certa scientia. Adde frā. are. i. l. dare. de p. ob. 2. i. l. traditionib. C. de pac.
 2 vide oino p̄sū tenente. d. bar. soz. in p̄s. cxxij. inci i cā onofrū. h. s. itez obsta
 re videbat. 2 i p̄s. cliz. inci. in p̄nti. h. nec p̄dictis obstat illa cū. iij. h. 27. vltim. di-
 cem. in. ij. pte. 2 qd p̄ eū in p̄s. cixij. inci. visa nulla. h. p̄firmat ista opi. cū quo et
 seq. s. vide q̄ habēt p̄ pau. d. ca. i. p̄s. cccxxij. 2 i p̄s. cxxij. 2 qd ipoztat talis clausu
 la 2 qd ope
 ra. vid. fē.
 in. c. nō nul-
 li. h. si. fallit.
 iij. de reser.
 2 in. c. cū in-
 ter. de exce.
 2 quat p̄be
 tur ista clā
 rescriptis. 2
 qd opat vi-
 de alexā. s.
 imo. in p̄s. j.
 i. iij. pte. 2 i
 p̄s. li. i. j. pte
 2 in p̄s. lxxix.
 ea. pte. 2 in
 p̄s. l. cxxij. in
 ij. parte. et i
 p̄s. xxxij. in
 eadē parte.
 Adde. d. me
 um. d. Dec.
 p̄s. li. meli.
 p̄s. lxxij. 2 p̄s.
 cxxvij. cel.
 b ¶ Firmi-
 ter. Ad d. d.
 alex. s. imo.
 in rubric. ff.
 de inur. et
 p̄s. cix. j. pte
 et p̄s. cxxij.
 ea. pte. 2 fē.
 in. c. inquisi-
 tionis. s. q̄ si
 nisi. de ac-
 cusa. p̄ pañ.
 late. c. firmi-
 ter. Celus.

scientia: 2 nō per errozē pmisit: 2 tunc hoc casu presumit pmi
 sisse causa donationis: 2 donare voluisse: 2 ita intelligit text. i. l.
 campanus. ff. de ope. li. istud est no. dictū Bald. in. l. vnica. C. de
 confes. Interduz hoc casu est expressa cā: sed ē falsa. 2 tunc aut
 ambo. s. promittensz cui fit promissio hoc sciebat. 2 tunc est do-
 natio fm Cy. in. l. generaliter. C. de non nu. pec. fm Bald. ibidē
 2 fm Bar. in. l. ij. in. s. circa. ff. de do. excep. licet glo. teneat p̄tra-
 rium in. d. s. circa. 2 male. Interdū pmittens ex falsa causa scit
 causam esse falsam: sed cui fit promissio ignorat: 2 tunc idem q̄
 causa est donatio fm glo. in. d. s. circa. 2 docto. hanc sequuntur
 interdum hoc promittēs putat cām expressaz esse veram: cū sit
 falsa. 2 tunc talis stipulatio est nulla ope exceptionis 2 intelli-
 41 gitur ita. s. s. alle. ¶ Unum nō omitto: qd est menti tenēdū q̄
 si q̄s in libello narraret qualiter quis pmiserit. x. 2 nō dicat ex
 qua cā: q̄ talis libellus nō cōcludit. 2 redditur p̄cessus nullus
 glo. ē sing. in. d. s. circa. 2 ibi hoc tenet Bar. in. fi. ¶ Adde predi-
 ctis aliqua circa hanc confessionem. quare est attendenduz: q̄
 42 lz regula sit: q̄ p̄fessio facta absente parte nō valeat. tñ vbi q̄s
 confiteatur absente parte. 2 sine confessioni adest terminus: tñ
 illa cōfessio plenissime probat. h. bigratia. si dicat debeo titio. x.
 istud est dictū sing. Bal. in rub. C. res inter alios acta. ¶ Itē nō
 43 est p̄termittenduz aliud testatur q̄ licet testimoniū de cre-
 dulitate nō valeat: vt no. in. l. testū. C. de testi. tñ si verbo credo
 b adiciatur verbū bene: vel equipollens puta firmiter. ¶ Itale di-
 ctum sustinetur. verbigratia. talis testis dicat. ego bene credo:
 q̄ mutuanit: 2 sic de alijs. Istud est dictū singulare Bal. in. l. j.
 C. de fal. can. adiec. lega. item si in iudicio pars dicat. ego credo
 me esse heredē: vel nō esse. dato q̄ ista verba de sui natura sint
 assertina: 2 deliberatina: et hoc casu plene disponit: adeo q̄ il-
 le qui responderet positioni dicendo. credo me esse heredem: per
 hec verba effectus est heres. Vel dicat: credo me non esse here-
 dem. inducitur repudiatio. ita dicit singu. Bal. in. l. s. alle. ¶ Itē
 est singulariter attendendum. q̄ licet sit dictuz: qd confessio fa-
 44 cta absente parte nō valet tñamē si quis i libro suo fecit se de
 bitozē alicuius etiam absente creditore: si postea talis liber p̄-
 ducatur in iudicium etiam presente aduersario talis confessio
 bene probat contra scribētē: dato qd fuit scriptū absente cre-
 ditore: et est ratio qz semper scriptura loquitur: vt in. l. adria-
 ni. C. de here. vnde si cum debito mō p̄ducat lib: si presente ad-
 uersario: videt nunc: confiteri: 2 est p̄sens aduersarius: secus si
 dicta scriptura esset per tertiaz personā scripta: in qua quis ap-
 paret debitor alterius: tunc talis cōfessio non nocet: qz illa non
 sunt p̄ba creditoris: sed tertie p̄sone. ita dicit Bart. in. l. nuda. ff.
 de do. Istud vltimū nō mihi videt verbū: qd imo debz nocere. et

Confessiones.

maxime si ista tertia persona sit notari^o: q^z h^oba notarij h^oba p^otes esse censent: vt in l. optimā. C. de h^ore. r. cōmit. stipu. de quo est gl. sing. in l. sciēdū. in vlt. gl. in fi. ff. de h^o ob. gl. alle. l. p. herede. ff. de acq. here. q^z dicit: q^z h^oba notarij sūt h^oba partiū. ¶ Alteri^o

45 subijcio t^o vt si quis mādat alicui debitor: vt soluat. r. que sibi dz tūo creditor mādat: r. dicat iste debitor: sum p^otentus: non tū sum a meo creditore liberatus. adeo q^z poterit me cōnente: nisi fuerit solutū sibi per me debitū. r. hoc verū est: nisi debitor mens dixerit meo creditor: r. ita p^omitto q^z tūc ē facta nouatio: et amplius creditor mens me cōnente nō poterit: licet debitor mens nunq^z soluat et. istud est dictū singu. Bar. in l. singu. laria. ff. si cer. pe. r. sequitur Ange. i. l. si. ff. de vo. ¶ Vidimus. s. de emanata confessione in causa criminali r. in contractib^o inter viuos. modo restat videre d^o p^ofessione emanata i vltima voluntate: ista ē materia pulch^ora: r. quotidiana: r. ideo alius p^otin

a **C**here^odis. Vide fely. in. c. si cautio. iij. col. h. secun da declaratio in h^ol. quarta declaratio. de fide instru. b **C**Se esse v^ostarium. vide de hoc p^ost. in. c. cū dilect^o. nu. xix. r. q^z ibi posui in ad di. ad ipz in h^o. p^ofessus ē de ista. dixi in apo. ad bal. in l. rōnes. nu. ij. in h^o. dicto testōris. C. de proba. r. in addi. ad bar. i. l. cum q^z decedēs. s. codicill. nu. ij. h^o. hec faciūt ad. q. i. ap^ost. i. eo versic. ff. de leg. ij. Cell.

46 gēda: vt i. l. anrelin. in. s. legani. ff. de li. le. ¶ Quero ergo nū quid p^ofessio facta i vltima voluntate inducat p^obatōne. certū est q^z p^ofessio facta i vltima voluntate in fauorē testātis nō valet: vt in l. rōnes. C. d^o p^oba. r. bñ facit q^z no. glo. i. l. quedā sunt p^one. in. s. nūmularios. ff. de edē. idē tenet Bar. r. Val. i. l. admonēdi. ff. de iureiurā. Ange. in l. in bonafidei. C. de re. credi. r. i. l. ex hac

47 scriptura. ff. de do. per Bar. ¶ Sed dubiū stat nūquid valeat in p^ondictū testātis. vt heredis: r. ita q^z p^obet antiqui tennerunt q^z nō. Pe. aut^o d^o bellapertica quē sequitur. Cyn. i. l. generaliter. C. de nonu. pec. tenet p^ost^o: q^z immo p^obet talis confessio: ea rōne mori: nā p^ofessio facta iter viuos nocet p^ost^ori. ergo multo magis facta i vltima voluntate quia presumitur in vltima voluntate quē magis deliberate loquit. r. bonā cōsciētā habere: cū sit vici nus mori: cū nemo p^osumatur immemor: salutis eterne: vt in l. fina. C. ad. l. iul. repe. vnde Per. reprobat Inno. in. c. fina. d^o suc. ab intē. Bar. aut^o insurgit cōtra Pe. r. Cy. dicēs totaz eoz sentētiā esse falsam: quoniam dicit ipse: p^ofessio facta i vltima voluntate nunq^z p^obat. r. mouet ratione incōuincibili. r. legib^o exp^ose hoc dicētib^o. Rō est ista nā spāle est si interuenit iuramentū: q^z cōfessio facta i vltima voluntate tenet. ergo in p^ost^o est ius cōe. añcedēs p^obat p^o ter. ad l^oram in l. cū q^z dece. s. codi. ff. d^o le. ij. cō sequēs h^o p^obat p. l. q^z h^o. ff. d^o codi. r. leges i hoc loquunt^o exp^ose p^o ter. in l. incius. s. quisq^z. ff. d^o leg. ij. r. ter. i. l. incius. s. j. ff. de le. ij. r. etiā in l. aureu^o. s. j. ff. de li. le. q^zbus nō eēt positū ille rōde re. r. ideo cū hac snia bar. p^otrāseunt cōter doc. ¶ Ex quib^o h^o

48 bes duas p^oclusiones quaz prima ē ista. ¶ Cōfessio facta i vltima voluntate i p^ondictū testatorū vt heredū nō nocet: neq^z p^obat.

49 ¶ S^o cōda p^oclusio si p^ofessio testatoris i cōp^ondictū emanās habeat annexū iuramentū talis p^ofessio plene p^obat. ita ex p^omissis collige has duas p^oclusiones. p^oma ergo p^oclusio p^obat vltira bar. per ter. in l. si fundū sub p^oditione. s. si liberrus. ff. d^o le. j. plus dicit bar. in. d. s. codi. q^z si testator in sua p^ofes. dicat. et ita iurauit: lz nō intret: nec intrauerit: tū talis p^ofessio plene p^obat. r. hoc p^obat

50 tur p^o ter. in. d. s. codi. fm y^o nā lec. ¶ Queritur vlt^o testator b in sua cōfessione est cōfessus se eē v^ostariū^o r. q^z dedit ad v^osturā

Confessiones. Fo. xxxiiij.

Pet. & Mar. & confessus est restituere vsuras: postea liberatus
 est: & conuenitur ab illis: a quibus extorsit vsuras: vt eas resti-
 tuat: & hoc probant per sua confessione in testamēto emanata.
 & ipse dicit ego renoco confessione meam: quia fuit emanata in
 vltima voluntate: & potest vltima voluntas renocari quicunq; vsq;
 ad morte: & ideo eam renoco: vt in l. iij. §. si. ff. de adi. lega. & in l.
 cum hic status. §. penitentiam. ff. de do. inter vi. & vxo. Contra
 dicunt creditores in vltima voluntate potest contrahi: vt in l. here
 des palam. §. si. ff. de testa. & in l. iij. §. si mulier. ff. de lega. iij. vñ
 licet ista confessio fuerit emanata in vltima voluntate: tamē fuit
 actus iter vltimos: qui non potuit renocari: vt in l. sicut. C. de act.
 & obli. In premillis queritur quid iuris? & respondeo sicut Bar.
 in. d. §. codi. aut illa confessio fuit emanata creditore absente: et
 tunc talis confessio censetur esse pars vltime voluntatis. et ideo
 talis confessio poterit renocari. nam vltima voluntas non requi-
 rit presentiam eius: in quem confertur dispositio. vt in l. cu pa-
 ter. §. dispositio. ff. de leg. ij. & hoc est verum: nisi notarius re-
 cepisset illa nomine creditoris: absentis: cum tunc esset questus
 eius creditor: nec posset secundum eum renocari. aut talis confessio
 emanat presente creditore: tunc nunq; potest renocari: quia tunc ce-
 ferur actus inter vivos. Ita nota. Bar. vbi. §. ¶ Queritur in tra-
 Si premissa de alia vtili. q. ¶ maritus confitetur se habuisse centum
 ex causa mutui: vel causa dotis ab vxore sua: & ita inranit que-
 ritur nunq; mulier potest repetere pretextu confessionis et nu-
 trimenti determinat Baro. qd non in. d. §. codicillis: & est ratio
 quia confessio emanata in vltima voluntate in fauorem persone
 incapacis censetur emanata in fraudem: & est nulla: vt est text.
 in l. qui testamentum. ff. de probatio. & in l. cum quis decedens.
 §. rita honestissima. ff. de lega. iij. sed inter vxorem & virum est
 prohibita donatio: vt in toto titu. C. & ff. de dona. inter virum &
 vxo. ergo &c. Idem si testator diceret in testamento. scitote here-
 des mei quod debeo centum tali filio naturali: que mihi murna-
 tur: & ita inro. nam talis confessio foret nulla non obstante iura-
 mento: quia est emanata in fauorem persone incapacis scilicet fi-
 lii naturalis. qui est incapax bonorum patris vt in toto titu. C.
 de natura. liber. sed solet esse differentia an confessio sit emana-
 ta inter personas prohibitas. siue incapaces: vel alias perso-
 nas capaces. quia in priori casu confessio est nulla etiam inter-
 veniente iuramento secundum Bar. in. d. §. rita. & secundum Bar.
 in. l. generaliter. C. de non nume. pecunia. posteriore vero casu
 confessio simplex non valet quo ad probatione: si autem inter-
 ueniat iuramentum tunc bene valet: vt in dicto. §. codicillis.
 ¶ Non dimittendum est tractare de virtute precepti solet esse
 b fieri confessio in iudicio: vt soluat infra decem dies: vt est mo-
 §. ris per. l. si debitori. cum glos. ins. ff. de iudi. vñ de quero f. nuna-
 quid si quis confessus in iudicio se debere. iudex possit precipere
 vt illa soluat: & tale preceptum facere in die festo ob hono-
 rem dei respon. qd sic. ita tenet Ange. in. d. l. si debitori. Item a
 tali precepto poterit secundum Angel. ibi appellari. Idem si
 talis confessio dicitur interlocutoria. non autem definitiva.
 e q

a ¶ Quid
 iuris. Vide
 do. Alex. de
 imo. in. l. si.
 ff. de solu. &
 Abb. i. c. si.
 de suc. ab i-
 test. pe. col.
 in ver. s. cir-
 ca predicta
 vbi tenet cu
 bar. & ibidē
 etiā vñ An-
 to. de bur.

b ¶ Cōfes-
 so i iudicio.
 Adde an ex
 confessione
 de qua hic
 i iudicio fa-
 cta comita-
 tur actio: &
 qualiter ap-
 pellet. p. in-
 do. ro. ins.
 xxij. inci. ex
 confessione.
 Celsus.

Confessiones.

a **C**Proprietas
quas index
seder ad bā
cum. Adde
ad ppositū
eorū q̄ hic
dicitur de il-
lorum veri-
tate Panor-
mi. in capi.
ex parte. nu-
me. xvij.
Celsus.

b **C**Et pro-
bata. Vide
que late di-
xi apostil-
la. ad boni-
faciunt vital-
linū de mā-
tua in suo
pemis tra-
cta. malefi.
vbi posuit
ad hoc. vij.
limitatiōes
et adde do-
cto. may.
insti. de ar-
bit. l. si mi-
nus. in ver.
in ea. gl. ibi
in fine. et Pa-
ri. de pnteo-
teo in tract.
fini. in ver-
sic. index. et
Joan. an. in
c. j. de sen. et
re indic. in
vj. inno.

CAdverte. tñ: qđ illud quod solet dici confessionem esse factam
in iudicio: debet intelligi: quod confessio dicitur emanata in iudi-
cio: si est emanata sup causa: de qua est questio propter quā in-
dex sedet ad bancū: alis si quis cōfiteretur in iudicio non diceretur
confessio emanata in iudicio. ita singu. dicitur Anto. de bu. in. c. si. f.
de confes. quod est notandū: propter quod inferit ipse Anto. si
quis occideret hominem in iudicio non poterit ipse Anto. si
nare nisi fiant pbatōnes: propter quod index non sedebat ad
bancum. contrarium Joan. and. ibidem. et Jo. de imo. idem te-
net Ang. in. l. j. ff. de fer. dicentes: quia hoc est sibi notorium: et etiam alijs:
tñ requiritur vnus casus specialis: et etiam singularis in quo
index fm conscientiā suāz indicat: et fm qđ nonit tanq̄ p̄nata
persona. glof. est singu. in. l. j. c. qui et adner. quos regulariter
autem iudex debet indicare secundum allegata et probata. vt
in. l. illicitas. §. veritas. ff. de offi. prest. Pro complemento istius
materie confessionis addo supradictis. in quantum dixi confes-
sionem nocere confitenti verum est: nisi emanata sit per errorem.
¶ quia confessio emanata per errorem potest renocari vsqz ad
sententiam. vt in. l. error. c. de iure in. et fac. igno. ¶ Pro verita-
te inuestiganda duo sunt videnda. ¶ primum an confessio fa-
cta possit renocari. Secundum vtrum in renouatione sufficit p-
bare rem aliter se habere. Circa secundum dicite. aut quis vult
renocare confessiones sui procuratoris: vel administratoris: et
tunc sufficit rem aliter probare se habere: et erit confessio reno-
cata ita tenet glo. in. l. certū. §. sed ad ipsos. ff. de confes. aut qđ
vult renocare propriam voluntatem: tunc aut confessio ema-
nauit in facto alieno. et tunc idem aut in facto proprio: et tunc aut
extra iudicium. aut in iudicio. si extra iudicium: et tunc aut tra-
ctatur de damno confitentis evitandū: et tunc idem alias debet
probari error: nec sufficit probare rem aliter se habere. Si autē
in iudicio circa preparatoria: et tunc lit. contesta. potest renoca-
ri etiam nullo probato errore: nec probare rem aliter se habere
fm Ang. in. l. is q̄ se obtulit. ff. de rei vñ. Si autē circa decisoria: et
tunc debet pbari error. et sic hoc probabitur si probat se esse du-
ctum persuasione aduersarij: ad sic confitendum: vt in. l. j. in. fi.
ff. qñ ac. de pe. est an. ¶ Circa primum vtrum cōfessio poterit re-
nocari. dicite aut est emanata circa pparatoria: et ante lit. cōte. sciē-
te vtroqz: et tunc poterit renocari. vt in. l. is qui se obtulit. Idē si
confitente ignorante. Si autē circa decisoria: dicite aut emanavit
scienter: et tunc non pōt renocari. idem si ignoranter per ignoran-
tiam inris. qz igno. in. nō presumit. vt in. l. heredes ab eo. §. fin.
ad treb. aut errat in facto propter lenē culpā: vel sine culpa et
tunc pōt renocari vsqz ad iniām. vt in. l. error. hec sunt vba bar.
in. l. non fatetur. ff. de confes. q̄ ponit hāc doctrinā per verba tñ
plura: eandē ponit Jo. de imo. non faciens mentionem de bar.
in. c. si. de cōf. et de renouatione huius confessionis videte. in. l.
de etate. in. §. iusta. ff. de inter. act.

CDe depositione testium.

C Testis scripturis. Idem not. qd hic Bal. in repe. l. ij. ver. sed nunquid. ff. de inretran. Alex. de imo. in. l. ait p̄tor. §. si. eo. titu. fely. in. c. fraternitatis. post Abba. ver. 2. aduerre. de test. 2. in. c. ins. ver. extra do. de testi. etiam si esset eps. vt ibi per eos. Quod est verū quando solemniter iuratur puta ex forma iuris: vel statuti: tunc enim debet testis iurandum prestare tactis corporaliter euangelij neq; suffice ret tangere aliā scripturā. In alijs autē intro ducit cōtra tudo vt suf ficiat tāge re aliā scri pturā vt p̄ Alexā. in. l. ait p̄tor. §. si na. ff. de iur reur. 2. glo. in. c. vt circa in h. corpoz rali. de ele. li. vj. fely. vbi. §. et sic concor. doc. qz Abb. l. c. tuis. ver. q̄ ro. extra gl. de test. vide tur tenere cōtrariū. et vide eundē in ca. inhe rētes. num. xxv. 2. quod ibi posui in addi. ad ip̄z in h. tactis scripturis: de iura. ca. lū. no. Bar. so. i suo tra. fa. re. ecce xvj. Ro. p̄. ff. elx. 2. d. me⁹ Phi. deci⁹. p̄. x. c. Cel. e. ij

Testium⁺ depositio consti
 tuitur ex duobus. s. ex dicto testis: 2. ex iuramento nec vnum valet sine altero. vt in. c. fraternitatis. §. de testa. 2. in. l. iurandi. C. de testa. licet partes pos sint renunciare iuramento testium ita qd stetur eorum simpli ci verbo. vt est casus. in. c. tuis. §. de test. 2. est glo. j. ff. de fer. in. l. j. sec⁹ in iura. calum. quod per exp̄ssam partium intentionem non potest remitti: vt. l. ij. §. quod obseruari. C. de iura. calum. 2. est ratio differentie: q̄ iuramentum testis est inductum in fau rem partiu: vt testis dicat veritatem: ideo ei partes possunt re nunciare. **C** Iuramentum autem calumnie est introductum ad publicam vtilitatem: vt in. d. §. quod obseruari. cuius vtili tati publice iuramento non potest renunciari: vt in. l. ins publi cum. ff. de pac. 2. in. c. si diligenti. de foro compe. Et circa mate riam iuramenti testium veniūt plura examinanda postea exa minabim⁹ que oportuna visa fuerint. **C** Circa dictū testis que ro primo⁹ qualiter debeat iuramentū testis deferri: et que sit forma sui iuramenti r̄ideo fm Bal. quod debeat iurare in hac forma intro dicere veritatem pro vtraq; parte in tota causa su per qua sum productus. ita dicit Bal. in. l. p̄byteri. C. de epi sco. 2. cle. doc. addunt communiter. q̄ etiam sub iuramento com prehenditur q̄ nec odio: nec amore. nec timore 2. postponat di cere veritatē pro vtraq; parte: vt in an. sed inder. C. de epi. et cler. 2. deferri iuramentum tactis scripturis². vt glo. in. l. iurandi. §. alleg⁺. vnde notarius qui examinat testes debet scribe re: q̄ iuramentum delatum fuit tactis scripturis: sed solum dica tur q̄ suo iuramento testificando dixit 2c. eius dictum non va let. ista est gl. sing. in. c. vt citra. de elec. in. vj. f Et est ratio qua re debet testis tāgere scripturam in iurādo: quia scripturā tā gere est solēnitās extrinseca: que nō presumitur: nisi appareat. vt in. l. quecumq;. §. si a pupillo. ff. de publi. 2. l. sciendum. ff. de verb. obli. **C** Secundo quero⁹ vtrum iuramentū testis debeat internenire in depositione vel post respōdeo. qd debet ante vel incōtinenti post fm Bal. in. l. iurandi. §. allega. vnde si testis deponeret: 2. postmodum ex intervallo iuraret dicens: qd ea q̄ dixi sunt vera. nō valeret dictū suū: vt in. c. fraternitatis^b. §. de test. 2. in. d. l. iurandi. **C** Quero tertio⁹ nunquid testis potest deponere dictum suum in scriptis precedēte: iuramento: vt qz testis iurat dicere v̄itatē: postea porrigit vnā scripturā: 2. dicit.

C Fraternitatis. Et ibidē vide fely. in. ff. no. 2. in. c. cum dilecta. §. de rescrip. et vt ibi dixi practicatur hic venetjs in aliq̄bus officijs. 2. licet in cā eniudā mel

Testium depositiones.

amici esset allegatum q sic erat de cōsuetudine: n̄ fuit obtentum contrarium: a **C**Scriptum. Et heri die. viij. Julij. Mll. ccccvi. cum hic venetis essem in eā cuiusdā mei amici examinat^o in libro examinationis testiū scribani dicit offi- cū mea manu deponendo scripsit. et post scriptū l3 nō req̄situs volui coram dicto scribano vna voce legere: nā dicit^o scribannus p̄cepit me debere scribere et re- cordat^o de

hac doctri- a
na volui le-
gisse: licz di-
ct^o scriban^o 8
asserbat sic
esse de p̄sue-
tudine scri-
bere siue le-
gere aliquā
vīm facie-
bat vt lege-
rē. Adde q
iste do. Be-
ne. va. erat
mor^o bona 10
rōne dū vo-
lebat lege-
re suā depo-
sitionem: qz b
ista est vna
fallentia ad
regulā per
istū hic poss-
tā scz qz te-
stis nō poss-
sit in scrip-
sū deponere. et
hāc limita.
ponit Bal.
in. l. i. iusturā
dū. in si. ff. d

dico ego put hic est scriptum^a an d'ictum tale valeat. respōdeo
fm Bal. in. d. l. iusturā dī. q nō qz debet deponere vna voce: vt
index videat qn̄ deponat: et quo calore &c. fm Innocē. in hoc. c.
C¶ Quero quarto n̄ si quid quelibet persona posset trahi ad iudicium: vt iurare et reddere testimonij compellatur. respondeo
qđ sic regl^r. fallit in p̄sonis veritis: vt in. l. lege in l. ff. de test. de
quo latius dicam in materia de p̄sūctōis. ¶ Præterea mulieres
non possunt trahi ad iudicium vt iurent et deponant dictū iust.
immo si fuerint citate et veniāt ad iurandū et iurent: nō valebit
eorum dictū. vt est casus in. c. mulieres. de in di. lib. vj. debet em̄
index mittere notariū ad ipsas: et earum dictū cum iuramento
accipere: vt in. d. c. mulieres. et si iuraret mulier dicere veritatē
in iudicio: valerit dictum suum: qz tunc solum dictum mulie-
ris est nullum: qn̄ inuita trahit ad iudicium: vt in. d. c. mulie-
res. in verbo inita. ¶ Et dicitur quis trahi in iudicio inuit^o: qn̄
citatur fm Bar. in. l. post legatū. §. his vero. ff. de his qui. vt in-
dig. pro qua facit ratio: quia iudiciū datur in inuitū: vt in. l. iter
supulantem. in. §. si Stichum. ff. de ver. obli. ¶ Quinto q̄ro t̄nū-
quid ad hoc vt valeat dictum testis: requirat vt citef. b. Pluri-
mi imperiti dicant: qz requirū: qz sit citatus: qz si testis nō cita-
tus de p̄ se p̄ dicendo testimonij: reddit se suspectū. vñ cum se
ingerat officio testimonij dictum eius non valebit: vt in. l. q̄ oia
ff. de p̄cur. q̄ opt. est oino falsissima: imo etiam si non sit citatus
dictum eius valet: vt est gl. sing. in. l. post legatū. §. his vero. §.
alle. hāc sn̄iam tenet Bart. ibidē eandē secut^o est Bal. in. l. p̄bri
C. de epi. et cle. vñ p̄fati doc. sic distinguūt. Interdū p̄sona volēs
p̄ducere testē req̄rit eū: et ipm̄ conducit ad iudicē: et dicit. dñe in-
dex ego produco hunc testē: tūc valebit dictū talis testis. etiaz
si nō sit citatus: qz spectat ad officij partis requirere testes: et
est rō quare valet dictū testis: etiā si nō sit citatus: qz cuz index

ope. l. be. l3 Saly. ibi tenuerit cōtra. de quo dixi in addi. ad Bal. in. l. iusturandi.
na. iij. in apostil. in ver. Bart. sentit. C. de testi. et post Barto. in. l. theopompus.
na. vii. in versl. puto qz sic. ff. de do. potest leg. Celsus.

b ¶ Ut citef. Adde hāc. q. p. do. Abba. in. c. in nomine dñi. ver. extra glo. et ffic.
videre. multa vbi posui in addi. ad ipsuz. in ver. citationē necessariā. et ibi ffely.
ver. ij. casu. de test. vbi cōcludit Abb. qz testis a parte p̄duct^o q̄nis non sit cita-
tus plene tamē probat maxime si in presentia partis et iudicis deponat: qz tūc
cessat suspitio. de quo per dominum Balduz in. l. post legatū. §. is vero. ff. de
his quibus vt indignis. et eundem in capitulo primo. de iudicij. domi. Decl.
in capitulo cum dilecta. in glos. in versiculo procuratricem. versiculo ultimo.
Abbas de confir. vtili vel inuiti. capitulo. consuluit. §. primo. de offic. deleg. et de
hoc no. Bal. in. l. presbyteri. na. ix. et ibi posui in apostil. ad ipm̄ in ver. nec citari.
C. de epi. et cle. Celsus.

8 **Extra.** Sed qđ si stant terminus ad pbādū et pđncēdū testes: et post terminū index admittat eos: an videat pñuntiare tacite reuocare pñixionē termini. videbo. Alex. de Imol. in cōsilio. xxxvii. iij. pte et adde Feli. in. d. c. 13. ver. limita. xvj. §. eodez titulo.

12 **¶** In criminalib⁹ nō potest index pđncere testes etiaz parte nō instāte. secus in civilib⁹. fm Bal. q̄ tra nō. in. l. p̄sbyteri. §. all.

15 **¶** Quero sexto tñsū qđ i iuramēto testis debeat citari pars aduersa: vt iter sit iuramēto testis. r̄ideo q̄ sic. aks dictū testis nō v3: vt est. ter. in. c. ij. §. de test. et i. l. indices. C. d. si. instr. et in l. gñā liter. §. eidē. C. de reb. cre. et in l. si qñ. C. de tes. immo p̄ si citata est pars vt inter sit iuramēto testis: et cū iurauerit testis neutra pars sit pñs: nō valet dictū ei⁹. gl. ē in. l. si qñ. de testi. sup hoc dicit dñs Rapha. ful. i. l. j. C. quō et qñ index q̄ i ciuitate p̄ adue irritant p̄cellus mille dicta testis. **¶** Ansi attēde: qñ pars aduersa ē citata ad vidēdū iurare testes si nō iter fuit iuramēto: s3 post modū pbat se ipe diti fuisse ex necessaria cā: ita q̄ nō potuit venire dictū testis nō valebit: vt est ad s̄fam in. c. in noie. i. d.

14 **¶** Quero septimo tñsū qđ testis iurās in termino si tñ nō d̄ posuit dictū suū possit deponere extra tñmū. Quidā dicūt qđ sic. et q̄ v3 dictū suū. qđ est falsuz: tñ vex ē q̄ Jac. bn. i. qđā dispu tarōe sua tenebat istō per mltas rōnes posse fieri: tñū tenēt io. an. et Arch. i. c. pia. d̄ excep. li. vj. eādē sentaz t3 Bar. i. l. dāni ifecti. i. §. sabini. ff. de dā. ifec. quā sentaz secur⁹ est Bal. in. l. si qñ. C. d̄ testi. nisi in vno casu. nā si stent p̄ iudicē q̄ min⁹ testes nō examina rent i tñmo: possent deponere extra. ita limitat Bar. et Bal. in locis p̄all. istā sentaz tenuit An. d̄ bn. i vno casu. et Jo. d̄ imo. i. c. 13. cāz. §. eo. Si aut dat⁹ eēt termin⁹ parti ad pbādū: et ad pbatū habēdū: vt pber et p̄basse dēat: tñc i oēs oportet q̄ pber i termino et deponat. **¶** Quero octavo tñsū qđ testes possent iurare in die feriato. **¶** R̄ideo q̄ nō: s3 bn̄ deponere possent i die feriato ob honorē dei: si iurauit i die iuridica. ista est glo. sing. i cle. indices. d̄ offi. deleg.

16 **¶** Quero nono tñsū qđ testis pōt iurare i alio loco q̄ i iudicio. R̄ideo q̄ nō: nec v3. poste ad dictū: vt est casus i. l. iij. i gl. in §. sabino. ff. de test. et ē rō. nā bonū est argumētū de loco ad tps̄ et ecōtra: vt i. l. vnū. ff. si certū pe. S3 nō v3 dictū testis si sit iuramentum dela: si die nō iuridico: vt dixi. §. pri. q. §. 2c. **¶** Quero decimo tñsū qđ index pōt delegare iuramētū deferēdū testi noie suo. Respōdeo qđ nō vñ si notarius de mādato iudicis deferat iuramētū testi: non valet dictū suū. vt ē glo. sing. in. l. hac consuluitima. §. si. C. de testa. et illud idē tenet Ang. multū cōmendans illā glo. fateor: tñ qđ si notari⁹ deferat iuramētūz p̄sente iudice qđ tunc valebit dictū: q̄ tñc videtur index deferre cū sit p̄fens: ita dicit Bal. in. l. indicamus. in. §. deferre. ff. de in li. tu ran. Et illud tamē moderandū quod dixi: qđ index non pōt delegare iuramētū testis notario: nisi in casib⁹: in quib⁹ mittit no

debo. Alex. de Imol. in cōsilio. xxxvii. iij. pte et adde Feli. in. d. c. 13. ver. limita. xvj. §. eodez titulo.

¶ Die feriato. Quare est actus iudiciarius qui non potest exerce ri die feriato saltem in honorē dei vel sancto rum introducto. vt per Feli. remis sine. in. c. si diligenti. in vers. quorū tm corolarium. de fo. compe. Aduerte tamē quia vbi talis esset abiturus vel p̄ p̄tez subtra cturus aut iurisditio iudicis esset p̄tura possent iuraturan dum p̄stare p̄ testes: vt nota. i. si Pau. de ca. in. l. eadem ff. de fer. et Specul. in eo. tit. §. se quis. §. p̄. et ibi Jo. an.

Testium depositiones.

in add. ad
 est. 7 bar. in
 l. moze. ff. de
 ferijs. Cel.
 e ¶ Testis.
 Pro q. vide
 Feli. in. c. cu
 cam de test.
 a ¶ Sni. vi
 de tu Feli. i
 c. lris. de p
 sump. i. h. co
 tra 7 et do.
 alex. d. imo.
 l. p. c. xxxv.
 in. j. pte. 7 in
 pl. c. l. in ea
 pte. 7 pl. lxx
 ij. in. j. pte. 7
 in pl. lxxv.
 l. ij. pte. 7 in
 pl. xv. l. iij.
 pte. 7 pl. ij.
 l. iij. parte.
 vbi quid in
 actu prieda
 ri sen vni
 nerfali. qb?
 adde Bar. i.
 l. sol. nu. ij.
 7 ibi posui i
 apof. ad ipz
 i. h. 7 i. hie.
 20 vbi dixi in
 apo. ad bal.
 nu. j. i. h. qn
 e interrogat?
 C. de testi.
 do. meñ iaf.
 may. l. l. cu
 hi. §. vult
 igit. ff. de trā
 sa. do. menz
 Phil. decisi
 pl. lxxvij. vo
 lu. ij. 7 q. no.
 bar. fozi. in
 suo trac. fal
 lē. reg. ccccj.
 et seqt. Cel.

tari? ad domū testis ad examinandū: veluti si sint persone egre
 gie vel infirme: vt in. l. ad egregias. ff. de iureiur. 7 i. c. si. j. de re
 sti. Et in mulierib? que non debēt trahi inuite ad iudiciū. vt in
 c. mulieres. de iudi. lib. vj. nā in hoc casu delegat iuramentū no
 tario: vt videm? de cōsuetudine. ¶ Quero vndecimo de exami
 natione testis 7 vtrū partes debeāt esse p̄sentes examinationi
 ipsoꝝ. Et breuiter rñ. q. nō immo debent in secreto examinari.
 vt in. l. nullū. C. de testi. 7 ibi est casus: immo si index palā exami
 naret testē nō valet ius dictū: ita dicit gl. fin. in. c. qz ppter. s. de
 elect. tñ in istis summarijs q̄ sunt modici p̄iudiciū p̄nt palā exami
 nari partib? p̄ntib? nec tñc requirit̄ alia publicatio s̄m̄ bal.
 qui ita no. in. l. platū. C. de sen. 7 inter. om. iū ¶ Quero duodeci
 mo? nunqd̄ index possit cōmittere examinationē testium? vi
 det̄ cōis. opi. doc. q. sic in ciuili. In criminali aut̄ nō: vt in. l. iudi
 ces. c. ij. an. sibi posita. C. de si. istr. q̄ incipit apud eloq̄n̄tissimū.
 tñ er̄ cā s̄m. Jac. de are. 7 Nic. de mats. poterit etiā in crimina
 li cā alteri cōmitti examinatio testis: puta si testes degāt i alia
 iurisdi. t̄iōe. puta: qz scribit index iudici loci testis quaten? exa
 minet tales testes: tñ meli? foret qz index iudici mittat lras. qd̄
 mittat tales testes ad ipm: 7 admoneret vt corā eo dicerēt veri
 tatē: ac eis p̄siterit iuramentū de veritate dicēda corā iudice in
 dicio: examinationis: q̄ index dz videre testes quo calore depo
 nūt: vt in. l. de minore. §. tormēta. ff. de qōn. 7 ibi p̄ Bar. 7 idē re
 net In. versū examinatio elect? ad examinandūz testes non
 poterit alteri delegare: qz est electa industria p̄sona: qua non
 est recedēda: vt in. l. nemo est q̄ nesciat. ff. de dno. reis. 7 in. l. iter
 artifices. ff. de solu. 7 in. l. is cui bonis. ff. de cura. furi. 7 in. l. vni
 ca. §. ne asit. C. de cad. tol. 7 ibi plene p̄ Bal tñ qz iste examinator.
 hz iudis ministeriū: 7 ideo nō pōt p̄ alterū explicare: vt. s. de of
 fi. deleg. c. si. ita determinat glo. sing. in cle. indices. d. offi. dele.
 Irē 7 scdo s̄m doc. index pōt delegare examinationē testis i cā
 criminali ppter multitudinē occupationū: vt in. l. j. §. hñ? rei.
 ff. de offi. eius cui mā. est iurisdi. ¶ Quero tertio decimo? tñ qd̄
 valeat dictū testis: si nō reddat rationē dicti sui? Inno. in. c. cu
 causam. de testi. que sequit̄ bal. 7 alij doc. in. l. solū. C. de testi. dī
 cit aut̄ testis deponit super his q̄ possunt percipi ex quinqz cor
 poreis sensib? vel vno eoz. tñc valet dictū testis etiaz si nō red
 dat rationē sui dicti: si nō interrogat: sed si interrogatur et non
 reddat: nō valet dictū suū: h̄bisra dicit testis q̄ tñ? mutauit
 x. Seio valet dictum suum si non interrogaretur ulterius: sed
 si interrogatur: quō scis. 7 nō r̄sudit: vel nullam rationem con
 cludentē reddat: nō valet dictū suū. Si aut̄ testis interrogatur
 de his: q̄ immediate nō percipiūtur per sensum corporis: et tñc
 nō valet dictū testis si nō reddat rationē dicti sui: etiā nō inter
 rogat? Exēplū de dominio: negligētia: deterioratione rei: 7 in
 r̄suditōe pbāda. Ecce de dñio testis interrogat ego talē vidi dñm
 talis rei. vel dñs est talis rei. certe tale testimonij nō valet. qz
 dominij cōsistit in iure: 7 testis nō debet deponere de iure: sed
 de facto. vñ hoc casu videt̄ maḡ indicare. qz spectat ad iudicē:
 qz dictū suū deponere. vñ necesse est: qz testis pueniat ad cau

sam dominij ex quibus arguitur dominus. Verbigratia: qd
 cat ego scio: qd est dominus talis vestimenti. quia emit lanaz:
 et de ea fecit vestimentum. et sic de similibus. Idez si in negli-
 gentia probanda. nam si dicat testis. talis fuit negligens: vlt
 le vestimentus fuit destructum propter negligentiam Titij di-
 ctum suum non valet: nisi addat rationem: que sit concludens
 etiam non interrogatus. ita determinat Bartol. de test. super
 negligentia in l. qui testamentum. §. si. ff. de testa. 2 in l. soluz. C.
 21 de rest. ¶ Item deterioratione rei: nam dictum testis super de-
 terioratione non valet: nisi esset certus: 2 oportet qd deponat d
 dnob⁹ temporibus: si velit deponere super deterioratione rei.
 nam debet deponere de valore tempore quo quis comodavit
 equum. deinde de valore respectu temporis quo fuit redditus.
 ecce dicit testis. Equus quem accomodavit titius scio tempo-
 re comodati valebat. 2 erat equus pinguis: 2 sanus. tempo-
 re autē quo restituit sibi equus non valebat nisi sex: 2 erat ma-
 cer 2 claudus 2c. Et qualiter probatur valor rei dicemus in se-
 22 quentibus. ¶ Et similiter in iurisdictione probanda testis de-
 bet deponere: vt. s. verbigratia. dicit testis. ego scio qd potestas
 deponere habet iurisdictionē in tali territorio. non valet dictum
 istud: sed oportet qd ulterius reddat rationē: 2 dicat. vidi per di-
 ctam potestatem vnum de tali terra ibi suspendi 2c. Et genera-
 liter concludē. qd in his que immediate representantur intelle-
 ctui per sensum corporis valet dictum testis: etiaz si non reddat
 rationem dicti sui: 2 etiaz si non interrogetur. In his autē que
 immediate nō representantur intellectui per sensum corporis
 super eo super quo deponit nisi adiectis alijs qualitatibus et
 circumstantijs: non valet dictum testis. nisi reddat rationem di-
 cti sui etiam non interrogatus. Ecce exempluz in dominio. te-
 23 stis dicit: qd talis est dominus talis rei: 2 scio: quia vidi. certe p
 testium sensum corporis pro istis verbis nō representatur in-
 tellectui qd sit domin⁹ quia dominij videri non potest. vnde si
 testis ulterius procedat 2 dicat scio quia ē dominus: quia pos-
 sedit per xxx. annos. per hec verba tūc representant intellectui
 24 iudicis qd sit dominus. ¶ Est tamē singulariter intelligendū t
 qd vbi dicit: qd valet dictum testis etiam si non reddat rationē
 sui dicti. quia nō interrogatur si alijs testes super eodem depo-
 nentes contra deponant: 2 reddant rationez sui dicti: isti testes
 b preferuntur quia reddunt rationem: ni dicti. Istud est dictuz
 Jaco. butri. 2 Bald. in l. presbyteri. C. de epi. 2 cler. est etiam ad-
 uertendum: qd vbi dictum testis cōtinet in se rationem: nō est
 ulterius testis inuestigandus de aliqua ratione. Exempluz te-
 stis producitur super mutuo: 2 dicit. Ego scio istud solū modo
 videlicet qd ego vidi titium mutuari centum. Seto tali die: et
 tali loco. istud est dictum Innocen. in. c. causam. j. de testibus. 2
 sequitur Bal. in l. data. C. qui accu. non pos. ¶ Preterea est sciē
 24 dam t qd testis qui deponit per verbū credo: deinde subiun-
 c sit rationez concludentem probat. vnde si testis interrogatus
 super mutuo dixit. Credo qd mutuanit. interrogat⁹ quomodo
 scit. Respondit. Eram presens. dictum suum valet. Ita tenet

a ¶ Dice-
 mus. i seqn
 tib⁹. nu. xciij
 §. qñr pbeñ
 valor rei. re
 ibi posui in
 addi. ad ipz
 in §. si. valor
 rei. j. eo.
 b ¶ Preses
 tñ. Tu vñ
 de hoc ple-
 ne et oino p
 Ant. Corfe.
 sing. suo iñ
 testis. qd iei.
 sñ no testes
 vbi al. Jac.
 bu. 2 Bal. in
 locis hic al-
 le. Celsus.
 c ¶ Credo.
 tu vñ ad p
 postū eorū
 que hic dñr
 istū. §. eo. §.
 pñssiones.
 nu. xxvi. §.
 itē nō est p-
 terminēdū.
 2 qd ibi po-
 sui i add. ad
 ipm. iñ §. fir-
 miter. De
 his qd plene
 p do. pos. i
 c. firmiter i
 addi. i. c. fir-
 miter cre-
 dit. 2 maxie
 moder. cir-
 ca si. d sum
 ma tri. et p
 Bar. fo. i. in
 regula. cccc
 xxx. Cel.

Testium depositiones.

a **C** Concludere. Adde do. Alex. 8 imo. in consi. l. j. in. j. parte. 7 in cōs. clx. in eadē parte. 7 qualiter debeat de necessitate concludere. vide per eum in cōs. lxxij. in j. parte. 7 in consi. c. in ea. parte. Celsus.

b **C** Vicini. Adde tñ qñō habitātes parū puerfantes nō arguūt i loco sciaz hā buisse s̄m. d. Bar. sozi. i 2s. clxxxvij. i. i. p̄rouersia. h̄. scōa via ē. circa me. ij. pte.

c **C** Sū vici nus. Adde Fel. i. c. l̄is j. de p̄sum. 7 do. Alex. de imo. i 2s. l. j. in. j. pte. de q̄ vide Bar. i. l. j. nu. xij. 7 q̄ ibi pos sui in apos. ad ip̄m. i h̄. q̄ sum vici n̄. ff. si cert. pe. notari 25 post bal. in a addi. ad ip̄z i. l. diuerso ruz nu. fi. in apos. i h̄. q̄ sunt vicini. C. 8 emāci. li. 2 meli⁹ in l. data opa. b nu. xxij. ver. qd si dixit scio: q̄ suz vici n̄. C. q̄ ac. nō pos. Cel. d **C** Fides. an testes sin gult depo. c nētes pbēt. vid dñz ale. de imo. i 2s clxvij. i. ij. p ce. vbi pōit d quō pbēt cō suetud orvi de eū in 2s. clxxij. p totū 28 ij p̄. vbi po nit qñ d3 p bari aliqd: an sufficiat

Bal. in. l. data. 3. alleg. 7 in. l. contenticlam. C. de epis. 2 cle. 210 sit cautus examinātor testinz: cum videt testem productū per partem aduersam: interroget per collegam suum examinātorē si testis deponat per verbuz credo: q̄ si examinātor cōtra quē productunt testes si dicat nō curo: q̄ fiat aliud interrogamen tum sibi: quia satis bene deponit. nam testimoniz de credulitate regulariter nō valet. in. l. testium. C. de testi. nisi tale dictū sustineatur per cōcludentem rationem. vt. 3. dixi. 7 regulariter debet attendere rōe dicti testis: nō dictū vñ si dictū nō cōcludit: et ratio sic: valet dictum suum. vt in exemplo premisso. Sed cōtra nō valet exemplum si dicat testis verum est titius murna nit. x. seio interrogatus quomodo scit. respōdit q̄ andinit. dictū suum nō valet. ista sunt verba singularia Bal. in. l. contentic lam. C. de epis. 2 cle. **C** Aduertendum est q̄ dictuz testis debet concludere 2 necessario. vt. in. l. nō hoc. C. vnde cog. quod intel ligitur s̄m Bar. necessario. vt p̄sumptine vel ex p̄sumptione iuris. ita no. in. l. j. ff. si certū. p̄. nam si producatuz testis suz per paupertate vel dinitijs: 7 talem esse panperem vel dinitijs: 7 testis interrogatus de ratione respondit hoc se scire: quia su mus vicini: valet dictum suum: quod cōcludit p̄sumptine ex iuris p̄sumptione s̄m Bar. vbi. 3. Item Bal. in. l. ij. C. quādo si. 26 vel p̄uua. Idem quoq̄ tenet. Ange. in aut. 8 here. 7 fal. colū. j. 7 p̄sumit enim vicinus scire facta vicini sui b et eius conditio nē: vt in. l. si vicinus. C. de nup. 7. l. filiū. ff. q̄ sunt sui vt ale. iur. 7 si dicatur testis deponere de his que percepit per sensuz corpo ris: vt in. l. testimonium. C. de test. 7 in. l. qui testamento. 8. fina. ff. de test. In proposito autem nō deponunt per sensum corpo ris. Respō. q̄ satis ē: q̄ testis deponat tale quid: per quod per venit ad sensum corporis ex p̄sumptionib⁹ iuris. ita dicit Bar. i. l. j. ff. si cer. pe. modo sic est: q̄ si testis reddat rationē sui dicti in hunc moduz. videlicet sum vicinus. c Item p̄sumitur istum vicinū scire debere factum sui vicini: vel conditionem p̄ sensum corporis: videlicet per sensum visus: 7 per conuersatio nez. **C** Alterius est aduertendū ex parte testis producti ne ipsi 27 sint singulares: 7 quia testes singulares nullā faciunt fidem: vt in. l. i. i. reitranā. C. de test. 7 in. c. causam. 3. de test. nec etiam se miplenam faciunt probationem: nec possunt referre iuramentū in supplementum probationis ei qui habet testes singulares: istud est dictum singulare Bald. in. l. de quibus. ff. de legibus. **C** 7 Sit ergo cautus volēs producere testes: vt eos ante q̄ pro ducant in iudicium cum eis loquatur: 7 si viderit illo in suo ser mone singulares: nō producat nisi vnum: q̄ tunc vnus solus te stis facit semiplenam probationem. vt in. c. si. de suc. ab intest. 7 vult glo. in. l. admonendū. ff. de iur. iur. 7 in. l. in benefidei. C.

Testiū depositiones. Fo. xxxviii.

probare in genere. vel in specie: puta titium fore usurarium: et etiam ibi ponit quid si tempus est de substantia: et an sufficienti ad pbandū quē possedis se: vide per eum in d. cōsi. clxxij. et vide eū in cōsi. cxvii. per totū. in. ij. parte. et in quib⁹ casibus admittant testes singulares. vide per eū in p̄s. lxxv. in. ij. parte. et in cōsi. lxxvi. et in cōsi. xciiij. et in cōsi. xcy. in ea. ij. parte. et in cōsi. cxvi. ea. pte. et

de re. cre. et poterit in supplementum deferri iuramentum quod non possit. si essent producti plures et singulares ut supra. Nec miremini in eo quod dicitur debere alioqui testes: antequam eos producat: quod hoc est permissum volenti producere testem: ut eū instruat ad deponendum dictum suum: et deponant id ut congrua ratione ita concludat dictum suum: non autem permissum ut instruat eos: ut sic dicant. ista est nota. doctrina Bald. in l. data opera. C. qui accu. non pos. ¶ Et generaliter ut scias si quis dicatur testis singularis. dicite quod ubique dicta testium ex diversitate factorum separatione recipiunt: isti testes dicuntur singulares. ita dicit Bal. singulariter in l. i. C. si unus ex pluribus et fuit originaliter dicitur Bal. in l. iij. §. si dubitetur. ff. quoad. test. ape. et melior. tex. quod sit alibi est in d. l. iij. C. si unus ex pluribus. quod testes possunt redargui singulares in casibus. x. scilicet ratione presentie substantie. qualitatis. quantitatis. et sic de alijs singulis. Exemplum in presenti substantie. unus testis dicit quod mutavit. x. titio: alius dicit quod mutavit procuratori seu. Exemplum in presenti qualitatis. unus testis dicit quod vendidit seyo. x. brentas vini albi. alius dicit quod titius vendidit. x. brentas vini rubei. Exemplum ratione quantitatis. unus testis dicit quod titius mutavit. x. florenos: alius dicit quod mutavit. xxx. florenos. Exemplum in presenti loco. quia unus testis dicit quod presens mutavit in terra Creme. Alius dicit immo in terra laude. et sic de singulis exemplum in presenti temporis. quando unus testis dicit quia mutavit. x. seyo de mense Maii. alius dicit quod fuit de mense Septembri. isti testes dicuntur singulares: et non probant. et sic potest palia presentia discerri: et ista est doctrina. bal. in d. l. de quib⁹. ff. de legi. et in d. l. iurem. C. de testi. ¶ Adverte tamen quod si testes non concordant in causis sine: non tamen sunt singulares: si pure concordant in dicto. Ecce unus testis dicit quod titius possedit talem fundum per. x. annos: interrogatus quomodo scit. respondit quod vidit eum percipere de fructibus feni et vini. alius dicit titium possedisse per. x. annos. Et interrogatus quomodo scit. respondit quia vidit et respondere per colonos fructus Bald. ¶ Similiter unus testis dicit quod tale castrum habet mersi imperium. Interrogatus quomodo scit. respondit quod vidit dictum officialem istius loci unum in eo loco decapitare. alius dicit quod scit: quia vidit unum suspendere. Istud est notabile dictum Inno. in c. quatuor et quatuor. el. ij. §. de accu. dicit enim testes deponere ad eisdem rei sine

30
31
32

in cōsi. iij. parte. et in cōsi. x. et in cōsi. xi. et in cōsi. xix. et in cōsi. xx. et in cōsi. xxj. et in cōsi. xl. et in consil. lxxv. et in cōsi. lxxij. ica. parte. et in cōsi. iij. pte. et in cōsi. lxxv. et in cōsi. cxli. ea. pte. et in cōsi. c. ea. j. pte. et in consil. lxxv. in. j. pte ubi quomodo testes pnt dici singulares et Fely. in c. licet. in ver. not. vj. §. de testi. et ple. nins in c. lxx ex quadaz. ver. vlti. est sciendū eodē libro. a C. Subornati. Unde do. Bar. to. fo. i. cōsi. lxxv. incl. pi. in causa. do. Jo. ff. capio p̄mū. ibi. quoniam mo. in scōa parte.

Testium depositiones.

¶ Reprobati. Sz qd si testes dicat. notarius errant: qz nō audiuim⁹ hec ver-
ba: sed quedā alia de quib⁹ nō recordamur: pbāt negativā: sz nō affirmatīā:
qd actū fuerit satis est: qz testes dicāt rē nō ita gestā: prout cātar instrumētū: sz
ignorēt qualr reo fuerit gesta sm do. Bar. fo. 31. in pñ. clxxi. inci. sui pfecto. ff. de
cōfirmo hoc circa me. in. ij. parte. qd no. qz est singulare. de quo vide per est etiā
in pñ. cccij.
inci. in pñi.
f. circa alijs
dubin3. ea.
parte. vide
per eisdē in
suo trac. fa.
reg. cccxx.
bal. pñ. ccc-
lxxiij. vol.
ij. oino pñ.
ccclxxv. vo
ln. v. c. cum
cāz. ad f. si
autē testis
examinat⁹.
z ibi pñ. i
fin. de testi.
idē t3 Abb.
in. c. ad an-
diētiaz. nu.
vij. vbi po-
sui in addi. a
ad ipñz in
ver. creden 33
dum sit. de
pñcip. dis.
dicit qz i cā
civilī creda-
tur notario
nisi sit mul-
tū suspect⁹.
vñ testis no-
bilis psona.
in criminali
ho tes. vbi
per ffely. f.
ad illud ob-
tangit 7
bas. z ita z
nui i addi.
ad collec. in
c. si qz testis.
num. iij. in
pñ. i ver

singulares: immo presumuntur cōcordes. sec⁹ si aliqua extrin-
seca fieret suppletio pro concordando dictos testes: qz hec fieri
non possunt. ita tenet singu. Bal. in. l. de quibus. ff. de legatio.
Et pro hoc habes differentiam notabilem: vtrum testes redu-
cantur ad concordia quando sunt notarij: an quando sunt di-
versi. Et dicuntur diversi: qz priori casu nullā faciunt fidē: sed
enitunt peritrium. vt in. c. cum tu. j. de testibus posteriori vero
casu faciunt plenam probationem scdm qd sentit Bald. vbi. s.
¶ Scire debetis tamen qz quilibet testis est singularis in cau-
sa proxima z immediata sui dicti hoc modo: quia quilibet testis
qui deponit aliqua actā. puta qd titius mutauit decem seyo
interrogatus vnus testis quomodo scit. Respondit: quod vidi:
alius interrogatus etiam respondit: qz vidi. ecce quod quilibet
testis est singularis in causa prima z immediata dicti sui z qui-
libet testis certificat de proprio visu: non de visu confocij sui: et
tamen singularitas talis non habet vitare dictū testis: vt heri
dixi plene. z hec procedunt si testis deponit super affirmatiua.
Itē si deponit super negatiua. Ecce pars vult probare instru-
mentum de falso: z producit testes descriptos in instrumento:
z interrogati de contentis in instrumento de quibus testis di-
cit se nunq̄ interfuisse tali actui: certe instrumētū est reprobā-
tum: licet vnus testis non attestetur de absentia alterius. ista
est notabilis doctrina Barto. in. l. dubitetur. ff. quemadmoduz
testamē. aperiantur. **¶** Quero iuxta premissa de vna questio-
ne interrogatur testis super numeratione: deponit pecuniam
fuisse numeratam in presentia ipsius testis: interrogatus qua-
bus presentibus rñdet ipso Joanne z Martino z c. postea inter-
rogantur. Joannes z Martinus: an isti viderint numerare di-
ctam pecuniam. et respondent quod non. queritur nūquid va-
leat dictum testis. quia dicit Joannes z Martinus fuisse pñ-
tes. z videtur quod nō. quia ipsi de quibus testificatus est ipse
testis: dicant se non vidisse numerare. ergo si non viderunt di-
ctam pecuniam numerare: non erant pñtes. In cōtrarium tñ
determinat Joannes andree videlicet: quod tale testimonium
valeat: z teneat. sicut ista simul. quod quis fuerat presens: z ta-
men non viderit numerare. forte diuerterat animum ad alia:
vel loquebatur cum alio. eandem sententiam tenet Bartolus
4 in. l. prima. ff. de autoritate iurorū. **¶** Sed quid in premissa ca-
su: si testis in interrogatione dicit: qz pecunia fuit numerata
presente Joan. z Marti. tñ Joan. et Marti. interrogati dicunt
se nō fuisse presentes. Bal. in. l. in rein. C. de testi. format hāc. q.
z sepe accidit maxime in causis criminalib⁹: z dicit qz si tale est
quid qz possit adaptare pñte corpori z metali: tunc valebit di-
ctum testis primi. quia vt. s. dictum est testem dicentēz falsum

bo testis negat se ita deposuisse eo. ti. de testi. Idē notant in addi. ad Bart. post eundē in. l. in exercendis. nu. vij. ver. quero san debeat credi testi. in apostil. in ver. quod sit rescriptū. C. de fide instru. Celsus.

¶ Si ex falsitate nemo leditur. Adde quid ecōverso: scz si aliquis patiat dam-
nū corporis aut bonoz. Et vid e plene tex. egregiū. in. l. j. post prin. ibi q vel fal-

de bere puniri de falso: limitat Ang. verum in an. de testi. si te-
stis dicat falsum per malitiam. vel sit sibi contrarius per astu-
tiam ⁊ dolositatem: vbi antez testis deponit falsum per errore:
vel casum fortuitum: tunc nō potest puniri: ⁊ est ratio: quia ad
hoc vt quis dicatur cōmittere falsum: requiritur dolus. alias
non dicitur cōmittere falsum. vt possit puniri. casus est in. l. nec
35 exemplum. C. de fal. Item habemus ⁊ q quis non potest puni-
ri de falso: dato q quis etiam falsum cōmisisset dolose. si ex fal-
sitate nemo leditur. glo. est sing. in. l. damus. C. de fal. quā ibi
sequitur Bald. eam notando plus dixit Spec. in ti. de notorio
crimine in. §. decem. ver. si. q si testis interrogatur vtrū inimi-
cus percussit seitam: et respondet se nescire: si postmodū in arti-
culo de voce ⁊ fama respondeat contēta in articulo esse vera. q
b in hoc testis non. est sibi cōtrarius cū illud possit esse. videlicet
quod nesciat veritates illius percussiois: et tñ sciat famā esse:
de hoc cū forte fama sit de falso. Idem tenet Bar. in. l. de mino-
36 re. ff. de questioni. ¶ Quero psequenter quot testes requirant
ad quēcūq; actū pbādū. Veniter respondeo: qd regula est: q
duo sufficient: vt in. l. vbi numerus. ff. de testib. ⁊ in. c. omnium
negocio. j. de testi. fallit vbi expresse requiritur in iure cert⁹ nu-
mer⁹ requisitus in actu aliquo: veluti est in testamento: vbi se-
ptē requiruntur. l. hac cōsultissima. C. qui testa. face. pos. vt etiā
in codicillis ⁊ in donatiōe causa mortis quinq;. l. si. C. de codi. ⁊
sic de singulis: quod videri licet per discursum longū. Et sic cū
duo testes faciunt plenā probationem: vnus facit semiplenam.
vt. no. in. l. admonēdi. ff. de inreir. ⁊ not. glos. in. l. in bonafidei.
C. de re cre. ⁊ idem si causa sit criminalis fm prefatos doc. ⁊ est
37 cōis snia. ¶ Causa autē magna d: fm qualitatem facti. ⁊ con-
ditionē psonē: vna cā erit magna inter duos pauperes: q tñ cē
set parua inter duos diuites sz Cy. in. d. l. in bonafidei. ⁊ Ang.
in. l. sed si susceperit. eo. ti. in. §. liberi. ⁊ glo. de indi. q iuramē-
tū defertur scienti melius veritatē: ⁊ si vterq; tam actor q; reus
pariter scient veritatē: defert legaliori ⁊ honestiori: ceteris pa-
rib⁹ defert actori: q se introduxit semiplenā pbatōnē fm doc.
in locis preal. vbi asit p actorē nō esset introducta semiplena p-
batio: sed sola suspecta esset. pro eo cōtra reum: sic ad tale iura-
mentū nō denenit: sed defert iuramētū reo ad sui purgationē:
⁊ ita intelligit tex. in. c. si. de inreir. ⁊ est tex. in. l. si. in. §. licentia.
38 C. de in. deli. cū alijs multis iurib⁹. ¶ Attēdite tñ q de natura
act⁹ p ei⁹ forma certus numer⁹ testiū requirat veluti in testō.
in quo p ei⁹ forma requirunt septē testes rogati: etiā si interne-
nerint pauciores: puta sex: ita q nō deficit nisi vn⁹. nō pōt defer-
ri in supplemētū iuramentū. ita dicit sing. Bal. in. l. j. C. de vo.
pos. fm tab. ⁊ est rō: q cū certus numer⁹ p forma habeat: si de-

sum. ⁊ quod
ibi posui in
addi. ad vi-
ctuz. text. in
apo. ff. ad. l.
corne. de sic
ca. quez ad
hoc ppositū
alle. Cor
se. sing. snis
in h. testis.
inci. falsus
testis i cau-
sa homicidi-
dij. Celsus.
b Cū illō
possit esse.
Adde d. pa-
nor. in. c. cū
causaz. ver-
si. sed circa
predicta. et
ibi in addi.
dixi: ibi etiā
per Fely. in
pn. de testi.
⁊ vtruz ista
dpositio re-
seruadoēs
articulos. an
ho ad illos
tm d quib⁹
dposuit ibi
per eos: q
concludunt
qd ad oēs.
idez tennit
Bar. in. l. b
minore. §. si
tozmēta. h.
quero quid
sitestis. quē
hic alle. Lā
frā. ff. de qō
ni. Celsus.

Testium depositiones.

ficiat vnus testis: non est numerus determinatus: & sic vitiosa est forma. Itē in casu premissō videlicet in testamēto & in similibus testes debent rogari a partib⁹: vnde iurans in supplementum nō pōt rogare seipsum. cū idem sit testis: & eadē sit pars. Ideo tale iuramētū in supplementū probationis nō potest deferri quo ad legitimatiōē persone. ita dicit sing. Ang. in. l. non solū. §. qui alieno. ff. de procura. vnde si ego dico me procuratorem iurū: & hoc probō per vnum testem: non poterit mihi deferri iuramentum in supplementum. quod est menti tenendum.

a Rogati. adde fealy. in. c. ij. §. testib⁹. & qd̄ ibi dixi in apostill. et do. Alex. de imo. in cōsi. lxx. in. ij. p. te.

Aduertat tamē iudex ne tale iuramentum deferat: si non est peritum a parte. opz enim vt pars sibi deferri petat iuramentum: nec iudex debet se offerre ad deferendū tale iuramentū: vt in. l. ij. §. hec autē. ff. de dā. infec. & poterit ps petere sibi deferri tale iuramētū vsq; ad defensionem in causa: post autem iurime. & iudex non tenetur deferre iuramētū. scz qñ est peritū cōcurrētibus omnibus de quib⁹. §. & si non deferat poterit appellari: qd̄ teneatur deferre probat. ter. in. l. in bonafidei. in verbo oportet. C. de re. cre. q̄ omnia tractat pulcherrime Bar. in. l. ad monēdi. §. preallega. ¶ Quero vterius nunquid testis debet esse rogatus: ad hoc vt faciat fidem. Respondeo q̄ non: vt in. l. ad fidem. ff. de testa. fallit in quatuor casibus: scz in testamento solutione debiti. cuius obligatio precesserat in scriptis. & in cōfessione creditoris confitentis se recepisse tale debitum. Itē in repudio in testamento requiruntur septem testes rogati. vt in l. hac consultissima. in p̄nci. C. de testi. In solutione autem debiti qd̄ precesserat vel in confessione debitoris absentis sibi solūtū tale debitum requiruntur quinq; rogati. vt in aut. rogati. C. de testi. in repudio autē septē rogati. vt in. l. nulli. ff. de repu.

b Etiam si nō sit verbum rogatus. Tu vide de hoc plene q̄ posui in tract. clausularū. in clau. con tract. vers. p̄ntibus &c. & versic. et rogatis. et ibi quid im portet ope retur in insis dicta clausula. Celus.

39 monēdi. §. preallega. ¶ Quero vterius nunquid testis debet esse rogatus: ad hoc vt faciat fidem. Respondeo q̄ non: vt in. l. ad fidem. ff. de testa. fallit in quatuor casibus: scz in testamento solutione debiti. cuius obligatio precesserat in scriptis. & in cōfessione creditoris confitentis se recepisse tale debitum. Itē in repudio in testamento requiruntur septem testes rogati. vt in l. hac consultissima. in p̄nci. C. de testi. In solutione autem debiti qd̄ precesserat vel in confessione debitoris absentis sibi solūtū tale debitum requiruntur quinq; rogati. vt in aut. rogati. C. de testi. in repudio autē septē rogati. vt in. l. nulli. ff. de repu.

40 l. ad fidem. vbi glos. ponit hos casus. ¶ Queritur in casu in quo requiruntur testes rogati: nunquid presumuntur rogati nisi dicatur. verbigratia: dicit notarius actum tali die talib⁹ testibus presentibus &c. nō dicit rogatis. nunquid presumuntur rogati. in hoc articulo fuerunt opi. in contrarium. prima est qd̄ non: nisi adiciatur verbum rogatus. hanc sententiam tenet Dyn. et Bar. in. l. sciendū. ff. de verb. oblig. Tandē tenet Cy. in. l. hac consultissima. prealleg. Idem quoq; tenet Abb. de rosa. in aut. rogati. §. alle. qz qd̄ testis sit rogatus: est vna solēnitās extrinseca: q̄ nō presumitur. vt in. l. quecuq;. §. si a pupillo. ff. de pub. ind. mē si in insiro appareat testis fuisse vocatus: qz dicat in insiro p̄ntibus talibus adhibitis: & vocatis. tunc presumunt rogati: qz omniū testib⁹ duo sunt genera. qz quidaz sunt formati: & quib⁹ dā rogati. vt in. l. ad fidē. cōiuncta aut. rogati. §. alleg. sed tales testes vocati non possunt dici formati: aliter ergo rogati. Idē dicit Alber. in aut. rogati. §. alleg. fuisse terminatū & practicatū. Diferens namq; est in tabellione: vt in. d. l. sciendū. & Abbe. in. d. aut. rogati. qd̄ presumitur rogatus. etiam si nō sit verbum rogatus. ver est ratio: quia notari⁹ nō pōt conficere aliqd̄ instrumentum: nisi sit rogatus. vt in. §. nos autem. in aut. de tab. vnde si nō presumeremus rogatum: presumeremus ipsum de-

liquisse. que coniectura non est capiēda in dubio: immo cū in-
 ducat delictam est obijcienda. vt in. l. merito. ff. pro socio cū ne-
 mo presumat immemor salutis eterne: vt velit delinquere: vt
 1. l. vltima. C. ad legem inliam repe. ¶ Sed pone q̄ testes no-
 luerant deponere dictū suum. nunquid possunt cōpelli. Rñ. q̄
 sic. quia cōpellant p̄ iudicium ordinarium: nō autem arbitram
 s̄m Albe. ita notandū in. l. si qñ. C. de test. nullā em̄ habet arbi-
 ter inrisidittonē: cuius virtute posset compellere testes: sed so-
 lum habet notionem esse sibi commissum: vt in. l. pretor. i. prin-
 2. c. l. ff. de re indi. ¶ Sed nunc quero consequenter t̄l̄iter cogā-
 tur testes testificari. Respondeo q̄ per iudicem ecclesiasticum
 poterunt cogi per censurā ecclesiasticam. p̄ iudicem autē secu-
 larem compelluntur. vt in. l. iij. §. adhibere. ff. de tabn. exhi. dico
 cogentur multam inducendo testibus. vt i. l. j. §. quid. ff. de v̄.
 in p̄i. vel pignozibus captis coerceant instar tutoris satisfacere
 nolentis. vt in. §. sciendum. in situ. de satisfda. tu. hec est senten-
 tia communis doct. nostrorum. s̄. Bar. Bald. Cyñ. ⁊ Albe. Ang.
 et ceterorum: vt in. l. si quando. §. allegata nec poterunt testes
 qui noluerunt testificari compelli per detentionem i carcere:z
 ita quod incarcerent: ita dixit text. ad literam in. l. si quando.
 preallegat. in litera ibi: non incarcerati custodia detruidi. ideo
 etiā Albe. in dicta. l. redarguit etiam quosdam imperitos as-
 fessores incarcerantes testes nolentes testificari. quia male fa-
 ciunt: solent namq̄ statuta hodie prouidere cōtra testes testifi-
 cari nolentes: vt compellantur realiter ⁊ personaliter: vnde vir-
 tute dicti statuti possunt incarcerari tamen electo vno reme-
 dio compellendi dicros testes: puta q̄ compellitur realiter te-
 stis pignora capiēdo: si tale remedium est sufficiens ⁊ plene
 succurratur: non tamen recurri potest ad aliud: puta ad incar-
 cerationem: que permittitur ex forma statuti. ita intelligit
 Ange. ⁊ glo. in. l. qui restituere. ff. de rei vendica. si autem vnus
 remedium nō plene succurrerit: tunc potest ad aliud recurri
 secundum Ange. in dicta. l. qui restituere. ⁊ ideo cogitur testis
 testificari etiam si esset viator transiens per ciuitatem ad aliū
 locum nam potest per iudicem compelli testificari secundum
 Albe. qui ita tenet in. l. si quando. prealleg. quod etiam Galeo-
 tus i sua margarita. ¶ Attende tamen. quod predicta recipiūt
 fallentias: nam sunt alię persone privilegiate: que non pos-
 sunt compelli testificari: velati attinent vsq̄ ad septimum gra-
 dum. glo. est singula. i. l. si femina. C. ad tuppillia. quam glo. ibi
 sequitur Angel. idem tenet Joan. de imola. in. cap. delictorum
 §. de testi. cogen. Item affines: socius: ⁊ ceteri: de quibus. in. l. le-
 ge inlia. ff. de testi. he enim persone nō coguntur testificari: nisi
 velint. persone tamen que non admittuntur ad testimonia ob
 reuerentiam eorum contra quos producantur: non admittun-
 tur ad testimonium. etiam si velint. velut filius contra paren-
 tes ⁊ libertus contra patronum. argumen. in. l. quos prohibet.
 ff. de posthu. ⁊ in. l. aduersus. alias incipit libertorum. C. de tes-
 ti. ita tenet Joan. de imola. in. c. delictorum. et ceteri docto.
 in. l. parentes. C. de testi. he tamen persone compelluntur testifi-

a ¶ Contra
 parētes. Uti
 de Felinum
 in. capi. su-
 per. J. de tes-
 ti. in si. vbi
 etiam quid
 de filio spi-
 rituali.

Testium depositiones.

- a** ¶ In cā criminali. Tu fac ad hoc ppositū rām affirmatū sūm Bar. fo31. in suo trac. fal. reg. cccvij. q̄ in causa criminali ne mo p̄millegiar' cogit testificari et i foro canonico. vt est tex. gl. doc. in. ca. dilectus. vbi po sui post pa nor. de testi. cog. 7 nota. Juno. in. c. i. eo. si. et. in. c. sup. eo. e. tit. a quod limita. iij. fallē. vt p fo3. vbi s. Celsus.
- b** ¶ Ante li. pte. Ista est cōis oim do ctorū opi. in b locis p istuz alle. 7 in. c. veritatis. d do. 7 cōrn. q̄ th re. admit tit fallētias riy. quas po ni Wartho. fo31. in suo trac. fal. re. cxxij. inci. li c te nō cōtes. Celsus.
- c** ¶ Conte. sta. ad d do. alex. d imo. in cōsi. cc. in cari: si aliter veritas haberi non possit sūm Gnil. de fuz3. in. d. i. inlia. sūm Anto. de butri. 7 Jo. imo. in. d. c. dilectorum. Ratio est ne veritas occultetur: q̄ occultatio inducit peccatū mortale.
- 43** ¶ Et nota q̄ iter istas personas p̄millegiatas sunt etiā clerici: q̄ nō p̄nt p̄pelli testificari: nec corā iudice sc̄lari nec corā iudice eccl̄astico: nisi p̄ritas abs haberi nō possit. gl. est in. c. sup. eo. i. de testi. cog. alta glo. est in. c. statuendū. ij. q. vi. hanc sentētia te ner Host. i summa. ff. de testi. §. j. eandem secutus Jo. de Imol.
- 44** in. d. c. dilectoruz. ¶ Sed modo stat difficultas quis debeat probare non posse aliter haberi veritatem: debeat ne probare producens testes aliter non posse haberi veritatem: an adnerari: seu testis: q̄ est producendus debeat probare aliter posse habere veritatem. Anto. de but. 7 Dama. in. d. c. dilectorum. quos sequit̄ ibidem Jo. de imo. concludunt producentem testes probare debere veritatem aliter haberi non posse: quando vna persona ex istis p̄millegiatis petitur debere cōpelli. Et ratio est: quia iste persone habens ius fundatum p̄ se: 7 intentio nem suam fundatam a iure: q̄ debeat tales personas nō posse compellere si modo p̄ducens testes dicat aliter veritatem haberi nō posse. hoc debet probare ipse: quia illud est fundamen
- 45** tum suē intētionis: super quo se fundat debet probare. f̄ q̄ ne gaturā pposita pro suo fundamento intentionis semper de bet probari per proponētē. ita dicunt doc. singu. i. c. sup. his. j. de accu. Et idem Bar. i. l. in hoc iure. ff. de ver. obli. 7 terr. in. l. quid ergo. ff. ex quibus cau. ma. In causa criminali an possint testificari 7 cōpelli. fuerit circa hoc octo opi. de quibus plene i c. dilectoruz. p̄alle. vbi recitat̄ vna distinctio Joā. cal. longissi ma: quā refert Joā. de imo. i. d. c. dilectoruz. in si. ideo i hoc plus
- 46** non in si. ¶ Quero ulterius in quid testes possint quan doctuz p̄duci. hec questio potest intelligi dupliciter. Primo an ante possint p̄duci testes incipiendo. ¶ Secūdo vsq̄ ad que ter minum 7 an sint aliqui termini exclusiui productionis testiu. ¶ Circa primū sit reg. testes ante lit. conte. b nō possunt produ ci: sed possunt bene post. hec est sententia communiter omniū docto. Barto. i. l. de etate. ff. de mino. Joan. an. Jun. 7 Anto. de bu. 7 Jo. de imo. in. c. quoniam frequenter. s. vt lite. nō conte. et est ratio: quia testes nō producantur ad finem instruendi iudicē: sed ad finē faciendū fidē iudici de deductis in iudiciuz: sed in iudicium nō deducuntur res deducta: nisi post lit. contes. vt in. l. nō potest videri. 7 in. l. solemus. in. p̄nci. ff. de iudi. 7 im possibile est facere fidem iudici de re anteq̄ sit deducta in iudicium: quia oportet q̄ adsit res de qua habet cognoscere in der. hec regula fallit quādo testes producantur ad perp̄nam rei memoriam: quia tunc possunt produci ante lit. cōtest. sūm q̄ dicaz. j. ideo sunt faciendā duo membra. vnuz ex parte actoris.
- 47** aliud ex parte rei. ¶ Quero itaq̄ ex parte actoris vtrū actor possit producere testes. ad eternaz rei memoriam ante lit. conte. Circa hoc facio duas regulas. prima sit affirmatiua scilicet q̄ actor ante lit. conte. potest producere testes: quando timet de eorū morte: vel de eorū absentia substantia: 7 in eius pote state non

Testium depositiones. Fo. xli.

state nō est agēdi. hanc regulā ponit Inno. in. c. significavit. de
 test. r. ang. in. ant. test. §. si. Ex hac regula sequitur: q̄ si nō timeret
 de morte testis: vel de eorū absentia: q̄ actor nō possit p̄ducere
 testes āte lit. pte. Secūdo sequit̄ ex hac regula: q̄ etiā si timea-
 tur de morte testis actor p̄t p̄ducere testes ante lit. cōtesta. q̄
 nō est in eius potestate agēdi. cū hō sit debitor in diē: vel sub
 conditione nō potest agere ante diē: vel conditionis euentū:
 vt in. l. j. in. fi. ff. quādo dies vsuffru. leg. ced. Tertio sequitur ex
 hac regula: q̄ si p̄det ex arbitrio alteri⁹ an actor agat: q̄ actor
 poterit testes p̄ducere āte lit. pte. ita tenet Ang. in. d. §. si. ¶ Se-
 48 cūda regula negativa sit ista: factor nō potest p̄ducere testes
 ante lit. cōte. ad eternā rei memoriā: si est reus p̄sens r. timeretur
 de morte testis. Hec regula fallit si reus comparuerit: r. oppo-
 nat exceptionē: que impediāt lit. pte. nā tunc p̄t p̄ducere actor
 testes ad perpetuā rei memoriā: q̄ cū talis exceptio rei iducat
 merā lit. pte. p̄inde est: ac si actor nō haberet p̄tētes agēdi: quo
 casu reuincimus in primā regulā affirmatiuā. Secūdo fallit.
 vt dicebā. §. q̄n agere ex parte actoris dependet ex alieno arbi-
 trio: nam tunc possunt produci testes ante lit. cōtesta. hec sunt
 ex parte actoris. ¶ Ex parte aut̄ rei sit affirmatiua. i. vtrū reus
 possit testes p̄ducere āte lit. pte. facite duas regulas. prima sit
 affirmatiua: vbi reo competit exceptio: que nō h̄z vim actionis
 vt est pp̄ie natura oim̄ exceptionūz semp̄ ante lit. cōte. etiāz si
 nō timeatur d̄ morte testis p̄t eos p̄ducere: vt est tex. in. c. si-
 gnificavit. r. c. abba. de test. ratio est: q̄ nō est i potestate rei q̄n
 cōueniatur: vt in. l. pure. §. fina. de doli. exceptio. r. hoc ibi tenet
 Ang. in. d. §. si. vbi etiā determinat id quod. §. dixi ex parte rei
 poterunt publicari dicta testium etiā ante lit. cōte. r. ita dicit
 seruari communiter allega. Innocen. ita tenentem. in. c. signifi-
 canit. §. allega. secus dicit Ange. in. d. §. si. quādo testes produ-
 cuntur per actorem ante lit. contesta. quia nō publicabuntur:
 immo reseruantur publicatio testium prope sententiā ante cō-
 clusionem in causa proinde ac si recepti forent lite contesta. ita
 no. Barto. in. l. liij. in. §. pretor. ff. de damno infec. v. i tradit istā
 materiam testium examinandorum ante lit. cōtesta. ad eternā
 rei memoriā. sed non ita plene: et ita clare. scdm̄ Innocē. pu-
 blicatio testium aliter fiet hoc modo. quia citabitur aduersa ps
 ad videndū fieri publicationem: et sine venerit: sine non: fiet
 publicatio hoc modo: quia iudex interloquitur fidez adhiben-
 dam esse talibus testib⁹. Et postea notarius potest dare copiā
 partibus. Ita tenet Innocen. in. c. significavit r. Ange. in dicto
 §. fina. tales tamen testes nō p̄iudicabunt alle persone: nisi
 illis resistentibus: contra quos recepti secundum p̄fatos docto-
 res vbi. §. et nimirum: quia alla persona non est citata ad vidē-
 dum iurare testes tales: ergo r. Attendendū tamen est: quod
 licet dicta testium producta per actorem nō sint publicāda an-
 te lit. contesta. possunt tamen vtraq̄ parte cōsentiente publica-
 ri scdm̄ Innocenti. in dicto. c. significavit. ¶ Secūda regula ex
 49 parte rei sit negatiua r. talis reus cui competit exceptio per
 modum actionis non potest p̄ducere testes ante lit. contesta.

iij. pte. vbi
 ponit i isto
 casu sufficit
 citatōad do-
 mū. r. fell. in
 c. cū. i. r. a. §
 re indi. ibi:
 idē in testi-
 b⁹. r. d. bar.
 fozi. in. p̄ illi.
 cxxliij. incl.
 consydera-
 ta. vers. liij.
 contra enim
 testes. in. ij.
 parte.

Testium depositiones.

- ad eternam rei memoriam: vt in actore dicimus veluti in excep-
tione nō nime. pecu. ratio huius regule est in promptu: quia
quando reo competit exceptio per modū actionis in potestaa-
te sua est quando eam opponat. vt in auten. hanc querelaz. C.
50 de nō numerā. pecu. ¶ Circa predicta ¶ quero qñ pducitur tes-
tes ad perpetuam rei memoriam ante lit. cōtesta. nūquid ad-
uersarius debeat personaliter vel ad domum citari. Wyn. in. l.
iij. §. qui absens. ff. de dam. isect. tener: quod citetur personali-
ter. et Cyn. in auten. si dicatur. C. de testi. tener etiaz quod cite-
tur personaliter. Joan. and. autem in quadaz disputatione tenet
contrariuz: hec eius opin. probatur directe ad literaz in. c.
quoniam frequenter. in princip. vt li. non contes. Barto. autem
in. l. iij. §. pretor. §. allega. facit vnam suam distinctionez distin-
guendo ⁊ quia eius distinctio mihi nō placet: ideo eam referre
non curō: ⁊ ideo Ange. in dicto. §. placuit. sequitur sententiam
Innocen. optime loquentis: qui voluit partes aduersam perso-
naliter citari debere. ⁊ hoc per tex. indico. §. fina. in verbo moni-
tum: ⁊ hoc verū scdm eum: nisi oporteret citari personaliter in-
curreretur maximum preiudiciuz: quia tunc sufficiat citari ad
domuz. ita dicit Innocen. in. c. significauit. hec opin. placet An-
ge. et dicit esse equam in dicto. §. fina. ⁊ ideo si aduersa pars nō
esset in imitate sed eēt in villa: deberet citari personaliter: quia
hoc non est magnum preiudiciuz. Si autē aduersa pars esset
venetijs in lōginquis partib⁹: ita quod eius spectatio esset du-
biosā: tūc sufficeret citari ad domū solite habitacionis. ¶ Uns
non omitto quod dicit Ange. multum eleganter sequens Inno-
cen. ⁊ Joan. and. in dicto. c. quoniam frequenter: vt lit. nō conte-
sta. ¶ quod in causis summarijs matrimonialib⁹ ⁊ spiritualib⁹
51 veluti est absolutio a iuramento. quod quis interposuit de nō
repetēdo vsuras possunt produci testes ante lit. cōtesta. quia
in istis nō requirit lit. pte. Idē est in excep. emergēte añ lit. cō-
test. quoniam super illis poterit produci testes: cū super illis
nō pteset lrs. Idē tenet Ang. i. d. §. idē Alb. i. d. añ. si dicat. idē
bar. in. l. de. etate. ff. de minori. et ideo si altera pars opponit cō-
tra indicem: quod non est index cōpetens: super ista exceptio-
ne possunt produci testes. vel si altera pars opponit cōtra alte-
ram ante lit. cōtesta. quod non potest stare in iudicio: quia in-
famis: vel quia minor: super talibus exceptionib⁹ possunt pro-
ducere testes ante lit. cōtesta. ¶ Vno de vno termino excludē-
te probationes testium. videlicet termino procedēte lit. contes.
nunc restat videre de illis alijs terminis testium producendō:
52 ruz exclusiuis ⁊ et inter alios. iij. inuenio opportunos: ⁊ frequē-
tatos quotidie: ex quibus excluduntur testium productiones.
Primus est didicisse testin⁹ testificata. Secundus est publica-
tio testium. Tertius est numerus productionuz. Quartus est
53 in causa conclusio. ¶ Circa primum quero ¶ quando quis dicitur
didicisse testificata. respon. quod quis dicitur didicisse testi-
ficata quādo habuit penes se librum attestacionum: ⁊ et legit
a illum et diligenter est percunctatus: vt per alium sibi legi fecit
vel si aduersario suo recepit attestacionum informationem. si

a ¶ Attestationū. Si sit hō solers vt p felyn. in. c. pstratus. ⁊ ibi dixi i a. p. ad pas. post est. nn. iij. i apo. i. h. penes ptez ⁊ in. c. vltra terrā. j. d. te sti. ⁊ d. alex. de imo. i. p. lrv. iij. pte. ⁊ in p. c. ij. j. pte. ⁊ pan. d. ca. in p. l. i. x. incip. clarū est in iure.

idem diligenter intellexerit: vel prospererit procurator: vel ad-
 uocatus. hec probantur ad literam in. §. quia vero. in aut. de te-
 54 st. 1. ¶ Ex quo sequitur qd si quis perfunctorie. vel cursorie di-
 scurrisset per librum attestatiōis. nō diceret dedicisse testifica-
 ta nisi diligenter fuisse percunctatus: et illas intellexerit s̄m
 Ang. in. d. §. quia vero. et sic oēs doct. concludūt per. d. §. qz vero
 prealleg. nō admitti testes postq̄ quis dicatur testificata didi-
 cisse: h̄nc s̄nie obstat tex. in. l. officii. ff. de rei v̄. vbi admittun-
 tur probatiōes: postq̄ actor suā intentionez monstrauerit. Si-
 militer ob. eadē rōne. l. exceptionem. C. de proba. s̄m doct. resp.
 qd postq̄ didicit quis testificata: et etiam post publicatiōē te-
 stiū admittitur probatio p̄ instrumēta: et sic loquit. l. officii. §.
 alleg. Ratio est: qz nullus est timor subornationis legisse p̄du-
 ctiōē instrumētōrū. Ad. l. exceptionē: r̄sides qd post publicatio-
 nē attestatiōnū sup̄ intentione actoris: et sic postq̄ didicit tes-
 tificata potest reus producere testes super sua exceptione. et
 ita tradit pro sua doctrina Joan. and. j. de testi. qd est intelligē-
 tionem actoris. verbi gratia actor probat. x. ex causa mutui: reus
 opponit except. pacti de non petendo: et sic exceptio solutionis
 tunc poterit reus producere testes super sua exceptione. vbi
 autem intentio rei esset directe contra intentionem actoris. nō
 potest reus producere testes super sua intentione directe con-
 traria. Exemplum actor petebat. x. ex causa mutui: reus oppo-
 nit exceptionem: qd nunq̄ publicatis attestatiōib⁹ actoris su-
 per articulo qd mutuaui illa. x. et publicatis illis non audietur
 reus volens producere testes super articulo suo: videlicet qd
 non mutuaui. ita cōcludit Ang. in. d. §. qz vero. nō p̄mittend-
 do: vñ: qd si iudex examinatoz testiū aliquē ex capitalis por-
 rectis: dolo vel negligentia omiserit: qd etiā publicatis attesta-
 tiōibus poterunt testes produci. super. c. omisso. tex. est in. c.
 per tuas. j. de testi. nec mirū: quia super capitalo illo non dicta-
 55 tur publicate attestatiōes neq; didicita testificata. ¶ P̄terea
 est aduertendum qd etiam post publicatas attestatiōes et
 postq̄ didicita sint testificata potest iudex ex officio suo cōpela-
 lere testem. vt aliqui addat: vel aliquid aliud deponat. Ad in-
 stantiam autem partis hoc non licet: nisi in hoc solum vt red-
 dat causam sui dicti: vt est glo. singulari. in. d. §. quia vero. immo
 56 plus secundū Albe. in. l. solū. C. de testi. ¶ Iudex officio suo etiā
 post publicatas attestatiōes potest testes nō sufficienter exa-
 57 minatos retro examinare: vt in. c. cum clamor. infra de testib.
 bene verum est postq̄ testis dictum suum perfecerit sponte et
 de per se potest iterum incontinenti redire: et deponere anteq̄
 sit locus cum parte secundū Angel. in dicto. §. quia vero.
 ¶ Nota qd quod vbiunq; testis redierit ad instantiam partis
 vel sponte de per se ex officio iudicis debet iterato iurare: nec
 p̄imum iuramentum sufficit. ita singulariter dicit Innoc. j. de
 testi. in. c. fraternitatis. hec omnia vera sunt in eadem instantia
 56 ¶ Quero nunquid attestatiōes facte in vna instantia po-
 terunt produci iterato in alia instantia super illismet capti-
 fū

a ¶ In. c. est
 clamor. Et
 ibidem vi-
 de. Fely. et
 adde Fran-
 cif. areti. in
 l. ij. de vno-
 bus reis.

Testium depositiones.

lis verbis gratia cōpromissum est factum in arbitros: recepti sunt testes: partes recedunt a cōpromisso: postea litigatur corā iudice: nūquā iterato possint produci testes sup eisdē capitulis super quib⁹ fuerit recepti coram arbitris. Dicite q̄ illa pars per quam fuerint producti si velit: poterit desiderare adhuc: vt testis deponat: vt in. c. fi. de testi. Si aut non velit: tunc si tales fuerint recepti coram iudice: tunc in qualibet alia instātia faciunt fidem: vt in. l. gesta. C. de re iudi. Si aut isti testes recepti fuerint coram arbitro vel arbitratoze. ⁊ pars cōtra quā producti sunt vellet eos adhuc examinari: hoc fieri debet si autem nolit tunc si conuentum est inter partes vt stetur illis arrestationibus standū erit ⁊ si cōuentum est vt non stetur: tunc nō stabitur si est conuentum: ⁊ testes sint mortui faciūt fidē alias si vixerint erit in electione eius: cōtra quem sunt producti vtrū velit iterato examinari si voluerit faciunt fidez. hoc probatur in dicto. c. fi. C. de test. hoc procedit quando ille instantie fuerit ex eadem causa: et inter easdem personas. Si autem ex diuersa causa ⁊ inter diuersas personas: tunc non faceret fidem hec est doctrina Ange. in. d. s. quia vero. que probatur in. d. l. fina.

59 **¶** Item predicta non procedunt in causa appella. sed in causa
60 appellationis dicere ⁊ statim dicam cuius occasione. T ego que
ro nunquid in causa appellationis admittantur probationes
super capitulis antiquis⁹ cause principalis: in qua fuerit pu
blicate attestaciones. Cōis opinio legistarū tenet: q̄ in causa
appellationis super eisdem capitulis antiquis vel oīno cōtra
rijs vel sup nexis p̄nt p̄duci attestaciones: nō aut sup nouis nō
conneis: q̄ sunt imp̄tinētia. hoc probat: q̄ cā appel. est cā di
uersa a causa principali: vt in. l. ita demū. C. de procu. ⁊ iz pu
blicate sint attestaciones i causa principali: nō sunt publicate in
cā appellationis. **¶** Secundo mouētur per text. in. l. eos. s. j. C.
de temp. appel. Canoniste aut tenent cōtrariā sentiam: videlicet
q̄ in cā appellationis nō admittantur testiū productiones sup
eisdem capitulis: vel cōtrarijs oīno vel super nouis cōneis: iz
solū admittantur sup nouis depēdētibus ab antiquis cōneis.
mouentur rōne incontinabili: cum nō possunt legisse respōdere
q̄ rō productionis testiū post publicationem attestacionū est
timor: subornationis. ita vendicat sibi locum timor: subornatio
in causa appel. sicut in causa principali. Sed certū est s̄m legis
tas quod in omni cā principali post publicationem attestatio
num nō admittunt testiū p̄ductiones super antiq̄s capitulis
vel oīno cōtrarijs: vel nouis diuersis. sed solum sup nouis de
pendētibus ab antiquis: ita volūt legisse p. l. s. alleg. ⁊ etiā ali
quid tetigit Bald. in. l. officii. ff. de rei vendi. qui dixit post pu
blicas attestaciones pōt nona exceptio opponi. ⁊ sic nouū capi
tulū p̄tinēs. ⁊ hoc p̄batur etiam in. c. fraternitatis. j. de test. Se
cundo mouentur canoniste per text. ad literam in cle. testib⁹. de
test. vbi est text. in causa appel. cū subit timor: subornationis nō
possunt produci testes super eisdē capitulis vel oīno cōtrarijs
per quam cle. ego teneo opi. canonistarū. Et dico etiā q̄ in foro
61 seculari eorum opi. est seruāda ea rōne: t̄ q̄ quotiescunq̄ super

is **¶** Super a
capitulis an
tiquis. Tu
vide de hoc
Paf. ⁊ doc.
in. c. p. duas
⁊ ibi magi
straliter Fe
li. ponentz
mulas limi
tatiōes. de
testi. ⁊ bar.
fozi. in suo
trac. fallen.
re. ccccxij.
Celsus.

¶ No articulo est opi. inter legistas debem⁹ stare decisioi iuris
cano. vt determinat. Inno. in. c. j. de ope. no. nūcia. 7 Raph. in. l.
prescriptione. C. si cōtra ius vel vii. publi. Sed sic est q̄ inter le
gistas est opi. 7 est cōis sententia canonistarum in cōtrariū: vt
S. dixi: stabim⁹ ergo decisioni cle. testibus. de testi. s. alleg. que
determinat s̄m opinio. cano. 7 et ita est de iure nec aliter potest
dici: tamen opi. legistarum feruatur in foro seculari: 7 canoni
62 Itaq̄ in foro ecclesie. ¶ Quero iuxta premissa nisi quid post pu
blicationem attestatorum possunt produci testes super nonis
articulis: qui includuntur in antiquis. dicite q̄ aut noui articu
li includunt in antiquis ex vi probationis 7 facti: aut nec vi fa
cti: nec vi probationis. Si vi facti 7 p̄bationis: tunc non p̄nt ad
mitti probationes. Exemplū produci testes sup. r. anno. prescri
ptionis talis necessitate facti 7 probationis includit titulū nō
esse probatū: 7 sunt testes publicati super prescrizione nūc vo
lo facere capitulū de titulo nunquid possum producere testes.
certe non s̄m Ange. qui ita not. in. d. s. quia vero. Si autem vi
facti: 7 tunc bene admittuntur. Exemplum produci testes sup
mutuo. mutū de facti necessitate continet locum: sed de neces
sitate probatio non requiritur quod in mutuo probetur locus.
Si voluero articulum facere de loco: potero producere testes
eodē modo super nouis articulis licet non includatur sub anti
quo de necessitate facti nec probationis. Exemplum quis capi
tulū de prescrizione. xxx. anno: um: q̄ non requirit titulum: volo
post publicatam attestacionem articulare de titulo pos. ista est
63 doceri. pulcherrima Ang. in. d. s. quia vero. ¶ Et Quero ulterio
nūquid post publicatas attestaciones possim redarguere tes
tes de falso. dicant testes redarguntur de falso p̄pter corrup
tionem pecunie: 7 tunc possum: ita tenet Jo. an. in cle. testib⁹.
prealleg. 7 Inno. in. c. cam. s. eo. 7 sequitur Anto. de ma. 7 est ro
tio quia sicut sententia venalis est nulla: vt in. l. venalis. C. q̄
prono. nō est neces. ita 7 dictum testis corrupti. est nulli⁹ valo
ris modo nos habemus regulā: q̄ vbi dictuz testis est nullum
q̄ etiam publicatis attestacionib⁹ admittuntur testes sup eis
dem capitulis: ita dicit Jo. an. in. d. cle. testib⁹. 7 glo. in. d. c. can
sam. 7 Bart. in. aut. qui semel. C. de proba. Et idem si publicatio
testium fuerit nulla. puta: quia pars non fuit citata ad publica
tionē s̄m Bart. in. aut. at qui semel. 7 Jo. de imo. in. c. fraternita
tis. ¶ It̄ licet dicta publicatio fuerit nulla si pars didicerit testi
ficata repellitur a productione testium non ex capite publica
tionis: sed ex capite: q̄ didicerit testificata s̄m Bar. in. d. aut. at q̄
semel. It̄ vbi facta est publicatio testium parte inscia. licet citata
vel inuita prestādo ius suum sibi saluum esse p̄ducēti testes.
Et q̄ nō vult attestaciones addiscere poterit pars testes p̄duce
re nō obstante publicatione testiū s̄m Jo. an. in. d. cle. testibus.
7 Bart. in. d. aut. 7 Jo. de imo. in. d. c. fraternitatis. Aut q̄s vult
redarguere testes de falso. q̄ dixerūt falsum. 7 tūc aut vult per
indirectū. 7 p̄t̄ rex. est in. c. ex tenore. j. de testi. Aut p̄ directū 7
tūc nō p̄t̄ regulā q̄ est: q̄ publicatis attestacionibus nō admit
tuntur testes ista est distinctio Joan. an. in. d. cle. testibus. quā
f ij

¶ Et cōm
opini. cano
nistarū. Si
vis videre
in cōtrariū
cancellā. vi
de ant. Cor
se. sing. suis
in versū. tes
tis. incipi
cancellā no
naz habes
Celsus.

b ¶ In ca.
fraternita
tis. Et ibi
dē vide Fe
ly. vbi late
7 nota.

Testium depositiones.

94 sequitur Ang. in. d. §. quia vero. ¶ Et dicitur quis redargue re testes de falso hoc modo per indirectum quando actor dicit se mutuasie titio. x. tali die: et pars aduersa producit testes qui dicunt: quod illo die actor erat in loco longinquo: ita quod non possit mutuasie illo die in illo loco in quo dicit. Dicitur autem per directum quando actor probauit de fornicatione et reus vult probare de corruptione. vel actor de sanitate: et reus de infirmitate vel actor articulat de presentia: reus de absentia. et ista sunt exempla. Jo. 3.

a ¶ Testis vide de ale x. de imo. i. ff. de iur. i. par. te. et in consil. lxxviii. in iij. pte. et in consil. cxlvj. i. ij. pte. vbi quid in arte periti: et quid in causa criminali et quid in civili. et firmitas. i. suo autore repertorio. in ver. testes post publicatos vbi latissime.

65 and. in. d. de testibus. ¶ Quero de secundo termino exco. sine an sola publicatio testium repellat a productione testium. In hoc fuerit diuersa opinio. glo. in. c. constitur. el. ij. et in. c. si. de testi. tenet quod non. sed requiritur quod didicerit testificata. Bar. autem in. d. an. qui semel. tenet quod publicatio sufficiat. Ange. autem in. d. §. quia vero. videtur inclinare cum glos. et cum Jo. de imo. in. c. fraternitatis. et refert opi. Jo. de imo. Anto. de barri. qui dicit requiri tertiam productionem. ad hoc vt repellatur quis a productione testium. Jo. an. in. de. testibus. et c. constitutus. de testib. dicit: quod vbi est facta publicatio parte inscia vel inuita et non consentiente: et idem si absente. sed citata: ita quod non presumatur didicisse testificata possunt adhuc produci testes non obstante publicatione. et ita Jo. and. intelligit glo. in. d. c. constitutus. Si autem est facta vtraque parte presente et consentiente: et tunc sola publicatio sufficit: et repellit quem a productione. et ista est tenenda in quam videtur inclinare Barto. in. dicta an. et Jo. de imo. in. c. fraternitatis. Et idem si pars est presens publicationi. et protestetur in se sibi saluum esse producere testes et non consentiat publicationi: imo dicat se nolle didicisse testificata: potest adhuc testes producere. secus si consentiret publicationi: et faceret dictam protestationem: quia protestatio est contraria iuri: ideo non releuat secundum Jo. de imo. in. d. c. fraternitatis. Si tamen post publicationem testium attestaciones essent deperdite. adhuc admittuntur testium productiones: vt est text. in. c. si. eo. tit. ¶ Nunc venio ad tertium terminum scilicet ad materiam productionum. ¶ Et quero primo: quor dilaciones possint dari ad productionem testium. de istis dilacionibus plene dixi. §. in materia dilacionum. tñ quo ad propositum dicite quod prima secundum et tertia dilatio datur sine aliqua cause cognitione: quarta vero non sine solennitate: de qua in. d. §. quod vero. §. alleg. et c. vltra. ij. §. de testi. non intelligo tñ de dilacione in presenti materia. per verb. sonat. sed per examinationem hanc quod trina examinatio concedatur sine aliqua cause cognitione et quarta seruata debita solennitate: que est talis. scilicet quod iurabit producens testes non per dolum vel machinationem velle facere hanc productionem testium. Item quod non inspexerit neque perlicitatus sit dicta testium per se productionum: neque per alium didicit. et poterit venire: quod vna dilacione data. x. dierum fierent: puta produxit in primis duobus diebus duos testes: et feci iurare et examinare. Item in alijs duobus diebus produxi duos alios et feci et c. Elapsis illis sex diebus et se primo volo producere duos alios testes durante dilacione data non audior: nisi seruata solennitate. de qua. §. seruata audior.

b ¶ Et quia. An et quomodo sit concedenda quarta vltra de Felij. i. c. in causis. et i. c. vltra tertiam. §. de testi. Celsus.

Et si dictos testes fecero examinare et sic facta fuerit quarta
 examinatio: si in eadez dilatione nondū finita volo producere
 alios testes nullatenus possum audiri. et hic totūz causatur ab
 examinatione testium et sic multiplicitas examinationūz exclu-
 dit testium productiones non antē numerus dilatione ex hoc
 propter presumptionem legis q̄ presumit: q̄ propter multipli-
 citatem examinationum producens didicerit testificata. vñ si
 data dilatione. x. dierūz in primo die produxi quatuor testes: et
 eos feci iurare. et secūda die alios duos produxero: quos simili-
 ter fecero iurare. In quarto alios produxero quos similiter fece-
 ro iurare non obstantibus quatuor productionibus etiaz au-
 dior et sic non numerus productionum sed examinationūz facte
 67 repellit. **Attende tamen** q̄ si in prima dilatione testis et exa-
 minatione viderit index et cognoverit sufficientes esse numerū
 testium productione: non debet aliam cōcedere: immo refre-
 nare debet. quia ad indicti officinūz spectat refrenare multi-
 tudinem testinūz. vt in. c. significasti. f. de testi. ita dicit glo. no. in
 c. in causis. f. de testi. **Sequitur quartus terminus exclusiūz**
 68 testinūz scilicet conclusio in causa. Queritur itaq̄ nūquid post
 a conclusionem in causa admittatur probatio^a pro cuius intelli-
 gentia premitto quando dicatur conclusūz esse in causa et bre-
 uiter conclusum esse in causa dicatur quando renūtiatūz est al-
 legationib⁹ facti et iuris. ita dicit glo. in. §. quia vero. in verbo
 cōcluserunt. Et idem Ange. et Inn. in. c. pastoralis. §. d. cā pos. et
 prope. hoc viso respondeo ad quēstium nostrū: et pro eius re-
 sponssione est distinguendum sūm. Innocen. aut renūtiatūz est
 in causis probationum generaliter super tota causa: et tunc nō
 obstante tali renūtiatione adhuc possunt produci testes. Aut
 est facta renūtiatio specialiter sup vno articulo: et tunc super
 illo articulo non possunt admitti probationes. ita dicit Inno-
 cen. in. c. cum venisset. f. de proba. quez sequitur Ange. in dicto
 §. quia vero. plus dicit Innocen. in dicto. c. quia si ē renūtia-
 tum probationi in causa principali super vno articulo dicetur
 etiam esse renūtiatum in causa appellationis: et sic nō habet
 locum regula vulgaris quod in causa appellationis non pro-
 batum probabo. vt in. l. per hanc. §. allega. Si autem est renū-
 tiatio facta generaliter in causa principali bene fieri possunt
 69 probationes in causa appellationis secundum eundē. **Et Ex**
 quibus sequitur a maioritate rationis: quod si in causa facta
 esset renūtiatio generalis nec specialis: q̄ possunt recipi tes-
 tes: nisi sit aliqua causa prohibita: puta quia didicerit testi-
 ficata: vel publicationem testium super illo articulo secundūz
 quod. §. dixi. et per hoc infert Ange. i dicto. §. quia vero. si quis
 fecerit fieri quartam examinationem non seruata solemnitate
 de qua. §. non valebit dictūz testium: nisi interueniat alia can-
 sa prohibita: puta renūtiatio probationi et simi. No. tamē
 70 q̄ t renūtiatio facta per alteram partem tantum nō nocet al-
 71 teri. glo. est singu. in aut. iubeūz. C. de iur. **Et Ex** predictis cō-
 stat quinque terminos esse conclusionis productionis testis. scilicet
 publicatio: renūtiatio: probationum conclusio in causa:
 f. iij

¶ Probatio. In quibus casibus post conclusum in causa admittatur probatio. vide se li. i. c. ad petitiones de accusa.

Testium depositones.

sufficiens numerus testium hoc fallit in causa matrimoniali: quādo tractat de matrimonio separādo. hi termini pbantur in. c. de testi. in fi. j. de testi. numerus examinationis probat in. c. in causa et in. c. ultra tertiā. de testi. Quintus terminus ē didicisse testificata. et pbatur illud. in. s. q. no. in aut d testi. adde. s. dictis: q licet regula sit: q post publicatas attestatiōes nō admittat productio testium: hoc fallit in causa matrimonij: qsi tractatur d matrimonio separādo. quo casu etiā publicatis attestatiōib⁹ admittuntur testes super eisdē capitulis: vñ oīno p̄trarijs. vt est text. in. c. series. j. de testi. Et ē ratio: qz sententia in causa matrimonij nunq̄ trāsīt in rem iudi. vt i. c. latoz. qui filij sint leg. et in c. fraternitatis. de frigi. et malefic. vñ si post suam admittunt p̄bationes p̄ testes: multo magis etiā publicatis attestatiōibus possunt p̄duci testes i causa: vbi fertur snia de cōsilio peri

72 in arte sua. Et per hoc ego dico magis specialiter: t̄ q̄ i oīni casu in quo sententia nō trāsīt in rē indicatā: veluti sententia lata de cōsilio peritorū in arte sua vt voluit Anto. d bur. et Joan. de imo. in. c. p̄posuisti. de p̄bat. temp̄ publi. attestatiōib⁹ possunt

73 p̄duci testes. Aliud subisigo etiā mēti tenēdū t̄ q̄ etiā post publicationē testium possint admitti testes sup eisdē capitulis: vel omnino p̄trarijs: qd̄ simul cū eis p̄ducit̄ instrumētis coadiuans illos. testes istud ē dictū singulare An. de bur. in. c. series p̄alleg. qd̄ multis placuit ibidē Jo. d imo. et p̄bat̄ i. d. c. series. s̄m vñ i intellectū. Exemplū vt cū est questio d matrimonio. qz alera pars pbavit p̄iunctionē sanguinis esse in quarto gradu hoc modo ponēdo Petrus et Berta in gradu et sic fratres et sorores si aduersa pars publicatis attestatiōib⁹ p̄duceret testes d̄ponētes nullā fore p̄sanguinitatē i gradu p̄hibito: et ex alera parte p̄duceret instrumētū i quo apparet: q Petrus et Berta in aliquo cōtractu nominati sunt auns et neptis. Addit Jo. de imo. p̄ dictis aliū terminū. et sic fertur scz qd̄ ē datus terminus ad p̄ducēdū testes. nā elapso termino amplius p̄duci nō possunt. vt in. c. fraternitatis. j. de testi. tñ hoc nō est indistincte verū: qz imo post terminū datus ad p̄ducēdū testes possunt adhuc p̄duci: et valet dictū eorū. ita tenet Cy. et Ja. d are. i. l. si ea. c. q̄ accu. pos. vel nō. et ipse Jo. de imol. hoc tenet i. c. licet. s̄. eo. scz nisi ins aduersarij facti sit deterius. ita dicit̄ p̄fati. doc. et bene. naz si mortui essent testes elapso termino dato p̄ qd̄ potuissent reprobari testes p̄ducere volētes tunc nō admittērētur tales testes immo pl⁹ cōcludit̄ do. d ro. conclusionē. iij. q̄ in causis beneficiālibus et summarijs post terminū datus ad p̄banduz indistincte admittuntur testes. et sic non est exclusū indistincte vt ex p̄dictis patet. Aduertatis tñ ad vnum notabile verbum bart. qd̄

74 ponit in auten. at qui semel. C. d̄ proba. t̄ q̄ etiā publicatis attestatiōibus possunt p̄duci testes super cōtrarijs capitulis qsi quis simul et semel dicitur testis reprobat: et eius persona p̄ducitur talis testis dicit. q̄ iste testis nō ē. xliij. anno. et ad hoc producit testes ecce q̄ hic reprobat̄ dictū testis: et eius persona nā si probatur istum testem non esse etatis. xliij. an. ecce q̄ dicitur

in Publicatis attestatiōib⁹. Adō ultra ea q̄ dixi i apost. ad istū post eū. s̄. e. s̄. m̄ me. xxxix. in p̄. sup capitulis alijs q̄ no. ro. s̄n. suo. decl. in capi. testes examinari. Celsus.

a suuz reprobatur. Nam persona reprobatur: eo ipso quod pbat
 ipsum nō esse. xiiij. an. q. minor. xiiij. an. nō potest eē testis. vt
 in. l. iij. §. l. in. l. ff. de testi. eius dictū testis reprobatur. quia si te-
 stis non est erat. xiiij. an. eius dictū reprobatur: qz non pōt scire
 b cūm. xiiij. annos possedisse. ¶ Commemoratio vobis vnuz dictū
 75 singulare bal. quod datur q̄ clementina testibus. d̄ testi. ser-
 uaretur in foro ecclesiastico: in tenēdam est: q̄ ille q̄ pōt p̄duce-
 re testes post didicē a testificata nomina testiuuz det iudici: r̄ se
 absentes: nā tūc iudex in quo nō timet subornatio testiū recipit
 testēs: r̄ iuramenta: r̄ depositiones: r̄ valebit eorū testimoniu. ¶
 Cum iudex pōt pro absente supplere: r̄ etiaz testes post didici-
 ta testificata interrogare ex officio suo. Ita singulariter inquit
 bal. in. l. ampliores. C. de tēpo. app. quod est nōra. ¶ In superio-
 ribus visum est de reprobatione testiuuz videlicet respectu s̄no-
 rum dicorū: nihil ante dictū est de oppositioib⁹: que cōmu-
 76 niter fiunt coram personis testiū. ¶ Ideo nunc quero tan cō-
 tra personas testiū aliquid pōt obici. Et istud est breuissime
 expeditum: q̄ sic. cū multa sint: que reprobant testē a testificā-
 do. Interdū affectio partis pro qua p̄ducit facit ea repelli: vt
 cum testis est filiusfamilias producentis: vt in. l. etiā: r̄ in. l. pa-
 rentes. C. de testi. Interdū testis cupidus ipsam repellit: veluti
 si testis est infamis: r̄ sic de similib⁹. vt in. l. iij. §. l. in. l. ff. de tes-
 ti. Alie multe cause repellūt testes: de quibus omnibus i sequē-
 ti lectione dicendum est. Et sub breuitate omnes persone q̄ re-
 pellantur a testificandorelectis opi. attenda cōmuni opi. in p̄-
 77 sententi articulo tacitando: videlicet vtram contra personas re-
 opponi potest. ¶ Quero nunquā post publicatas attestatiōes possit
 opponi contra personas testiū: breuiter respondeo q̄ nō: nisi
 in tribus casibus. primus si ante publicationē testiū prore-
 staturus fuerit ille: contra quē producuntur testes se velle cōtra
 eorū personas opprimere. Secundo si iurauit nō malitiose se
 opponere. Tertio si mōstrauerit se d̄ nouo didicisse id: quod op-
 ponit: r̄ an de nouo didicerit: stabit iuramento suo: s̄m̄ doct. in
 c. presentiuuz. j. de testi. vbi isti tres casus ponunt. ¶ Est ergo bo-
 78 na cautela. q̄ opponere contra personas testiū ante publica-
 tionē testiū: vcz qñ iurauit: qz nō erit postea opus iurare: si ma-
 litiose nō opponēt: lz facilitate quis in iudicijs denolat ad iu-
 ramentū. ¶ Sed pone testis contra cuius personā quis op-
 posuerit: vel fecit p̄testationē de opponēdo. dixit i dicto suo ali-
 quid in favorē p̄stantis: nūquid p̄dest illi: qui est protestat⁹
 Inno. in. c. presentiuuz. multas opi. ponit. r̄ nō videt aliquā partē
 eligere. Ange. hō in. d. §. quia hō ponit suā: q̄ non placet mihi:
 nec est bona. Jo. antē de imo. in. d. c. presentiuuz ex mēre doc. r̄ est
 cōmuni s̄nta elegāter dicit hoc modo. aut ille qui p̄staturus ē
 r̄c. p̄secutus ē reprobādo: ita quod obtrinit: vel succubuit: r̄
 tūc dictū illi⁹ testis nihil sibi p̄dest. Aut stetit in meris finibus
 p̄testationis: r̄ tunc aut persona testis ē integra r̄ honestissi-
 ma persona: ita q̄ non est verisimile: q̄ aliquid dixerit ad bent-
 nolentiam producentis. nec ob timorem: tunc dictū talis testis
 d̄ proderit r̄ valebit⁹. aut testis non est huiusmodi. r̄ tūc licet nō

a ¶ Testis.
 Ad d. d. ale.
 de imo. l. p.
 l. iij. in. l. p.
 te vbi an mi-
 nor. xv. ann.
 possit eē te-
 stis i cā ca. pi
 tali. r̄ nūquā
 testes in fa-
 mes vnde p
 est i r̄. xiiij
 i. ij. pte i p̄si.
 xv. ca. pte.
 r̄ i consi. xx.
 i. iij. pte. vbi
 no. an saltē
 faciat indi-
 cium.
 b ¶ Cū di-
 ctiū singulare
 bal. Ad d. ne
 defallat bal.
 autoritas lz
 eius dictū r̄
 a plerisqz p
 enāgeto co-
 latur. quod
 limitabis il-
 lud dictū vt
 p ro. plene
 ting. s̄no i p̄.
 test. i. c. cau-
 tela nouaz.
 c ¶ Est ḡ bo-
 na cautela.
 adde p hac
 cautela oī
 no Ro. quē i
 hoc sequere
 sin. suo. ccc.
 cccc. s̄z me-
 uz nu. i. c. te-
 stib⁹ adu er-
 sus me pdu-
 cedis. Cel.
 d̄ ¶ Et vale-
 bu. Ad d. lu.
 sing. h. test. j.
 h. no. qñ j.

Testium depositiones.

a Non p a
dest. Adde
Lu.ro.in.l.
quis.de.in
reint.7 bal.
in marg. in
versu. testis.

prostit: tñ facit qualē qualez presumptionē: vel indicij: sed nō se
miplenā pbatōnē. Et si vn⁹ testis dixerit in fauorē ptestatio-
nis: nō pdest⁹: nec pōt ptestari iuramentū i supplementū pba-
tionis deferri. Itē si duo alij i fauorē aduersarij deponēt: obtri-
nebit aduersa pars s̄m Inno. 7 Jo. an. l. d. c. presentij. 7 itellige
qñ testes non sunt integerrimi. als secus vt ex predictis patet.
79 Attende tñ q qñ opponitur cōtra personā testis: debet op-
poni specificē. als nihil valeret: 7 ideo debet specificari crimē:
qđ et obijciuntur hoc modo. dico: q Titus nō potest eē testis: qz
cōmisit furtum surripiedo vnū librum seio: vel q cōmisit adulte-
riuz cū Berta. ita q crimē debet specificari: vt est text. in. c. pre-
sentij. d. testi. l. vi. vnde si testis esset criminofus: vel als inha-
bilis ad testificandum: si nō est oppositū cōtra eū valebit dictuz
sū s̄m. Ang. in. d. s. in aut de test. salvo s̄m enudē ibidez nisi ex
cōfessione eiusdē apparetur destina inhabilitate: tñ repellere-
tur dato q nō fuisset opposita exceptio cōtra eū. exēpluz inter-
rogatur testis i sine dicti sui si est debitor: producētis: amicus:
familiaris: inimicus: 7 de singulz 7 si ipse fatetur: q est famulus
producētis: certe repellit testis: nec fidē facit: licet nō fuerit op-
posita exceptio. 7 ratio ē: qz vbi aliquid fuerit notoruz ex actis
iudici: pōt supplere de facto. istud ē dictū Inno. in. c. ex insua-
tione. d. app. 7 in. c. per tuas. f. de testi. 7 idēz dicit Angel. in. l. si
pars. ff. de inoff. testa. 7 in. l. si. ff. de pe. here. sed cū iste testis cō-
fiteretur in dicto se esse famulū: ex quo cōstat iudici ex actis. ergo
ec. altqñ debet opponi exceptio cōtra testem als dictū sū non
valebit etiā si sit inhabilis. 7 est ratio: quia vbi opponitur exce-
ptio cōtra testē non dicit opponi cōtra testem: sed cōtra partē.
ita dicit Inno. in. c. versu. d. foro cōpe. in fi. 7. Ange. in. l. lucius. ff.
de his qui no. infra. nec per obiectū talis exceptionis dicitur lit-
gari cum teste: sed cuz parte. ita dicit Ang. in. d. l. lucius. his se-
stantibus dicitur iuris dispositio: q index nō debet supplere de
facto in his que agitantur i iudicio: sed pars debet facere excep-
tiones suas contra aduersariū: vt no. glo. in. l. vnica. C. vt que
80 defunt aduoca. ¶ Pro declaratione premisorum quero. ¶ Nun-
quid vbi opponitur excep. cōtra testem: puta q est infamis: 7 si
milib⁹: nunquid probari 7 examinari debeat dicta exceptio: an
teq̄ recipiatur dictuz testis: vel debeat reservari in disputatio-
nibus. dic q regulariter admittitur testis: 7 exceptio opposita
contra testem: et eius probatio reservat post publicatas atte-
stationes fallit vbi opponitur exceptio excommunicationis cō-
tra testem propter periculū communionis. c. pia. de excep. lib.
vi. nam incontinenti debeat exceptio probari s̄m Joan. and. in
dicto. c. ex parte. f. de testi. Item fallit s̄m Innocen. in d. c. ex
partēsi opponēs exceptionē contra testem offert se incontinē-
ti probaturuz. quia tunc admittitur probatio in primis 7 ante
omnia. Item fallit quando opponitur: q est inimic⁹ capitalis:
vel q est liberus: 7 testis dicat se esse liberum: vt est tex. in autē.
si dicatur. C. de testi. 7 licet iste tex. loquatur d̄ inimico capitali
ratione litis criminalis motē: tamen idēz est ex qualicunq; cau-
sa sit inimicus capitalis: ita tenet Alb. in. d. autē. si dicatur tes-

b ¶ In di-
sputatiōib⁹ b
vide festi. i
c. pñtū. 7 in
d. c. ex pte. d
testi. alleg.
hic p lāfrā.

Inimicus. Qui antè dicatur inimicus. vide Fely. in. c. cii. pe. manconella. in prin. de ac. 2 in. c. afferte. in v. datur aliud. circa si. ver. psum. 2 q inimicitia capi talis inducat ex minis. de quib⁹ vide multū notabiliter collect. i. c. c. es oporteat. nu. vi. h. si. nota. q inimici si nō sunt capitales. de accusa. 2 Pano. i. c. meminim⁹. nu. viij. vbi dixi. in apostil. ad ipsum in ver. inimicus. eo. titu. Celsus.

81 sis. t nam inimicus⁹ capitalis dicitur: qui monit eam criminis: vel
a cui nota est. itē dicitur inimic⁹ capitalis qui minatus est mor-
 tez: vt est tex. sing. in. l. 3. ff. de arbitris. ¶ Unsi nō omitto qd est
82 necessarium in materia reprobationis testium. videlicet q si ali-
 quis pduxerit testes aliquos cōtra aliquē: si postea idē testis
 producat cōtra eundē producētē. sine contra eum per quem
 fuerūt producti: sine per tertiā personā in diuersa causa. nō po-
 terit opponere cōtra psonas testium: quas semel approbanit. cō-
 tra autē eorū dicta bene poterit opponere: quia illa non appro-
 banit. ita tenet Cy. in. l. si quis testibus. C. de testibus. Idem te-
 nent doct. iuris canonici. in. c. presentium. j. de testi. ¶ Adde pre-
83 missis in materia ista reprobationis testium: t q si alter ex litiga-
 toribus tm producat testes probatorios: non conceditur nisi
 vna reprobatio ex parte alterius. hoc est q actor nō habebit ni-
 si vnā reprobationē ad reprobandū testes solum actoris repro-
 batorios. Exemplum actor: producit testes. ex quibus snā intē-
 tionē probat: reus pducit testes ad reprobandū testes actoris.
 ecce vna reprobatio ex parte rei. actor postmodum producit
 testes ad reprobandū testes rei reprobatorios. ecce reprobatio
 actoris. 2 sic due reprobationes cōcedunt: vna actori: 2 vna reo:
 2 vltra non licet egredi: 2 sic vicinera si reus produceret testes
 probatorios: ad probandum tantum. 2 actor due productiones
 testium conceduntur reo: 2 vna tantum actori. Exemplum est
 in. c. licet dilectus. de testi. Si autem vtraq pars produceret te-
 stes probatorios: tunc vtriq parti conceduntur tres dilatioēs:
 vna ad producendum testes super principali ad reprobandū
 testes probatorios aduersarij: qui reprobauerunt vel inducti
 sunt ad reprobandum testes suos productos: 2 vterq habet
 vnam productionem probatorias: 2 duas reprobatorias quar-
b ta autem neutri⁹ parti dabitur. ita notant docto. iuris canonici
84 c. in. c. licet. 3. alleg. ¶ Solet in testium materia dubitari t nū
 quid testis deponens falsum cuius dictum est nullum: possit
 c puniri de falso. Et videtur quod non: quia illud qd est nullum
 non potest dici falsum: sed nullum. vt in. l. iij. §. condemnatam
 ff. de re iudic. 2 in. l. non putauit. §. non que vis. ff. de bonorum
 possessio. contra tabu. ¶ In hac questio. Bart. rectissime cōclu-
 dit ex dictis Ric. mal. qui disputauit hanc questio. qd aut dicti
 testis est nullum ratione materie: pnta quia testis aliquid dixit
 extra articulū: non valebit tanq testis nō fuerit iuratus super
 illo extraneo articulo: 2 per cōsequens id quod erit contra arti-
 culum non valebit tanq testis non fuerit iuratus: 2 tunc si di-
 xerit falsum in eo qd dixit extra articulum: testis debet puniri
 de falso: aut dictum testis est nullaz ratione forme: 2 tamē dixit
 falsum: vt si testis iurauit delato iuramento per potariū et nō

C Men-
 tri. add An-
 ge. in ant. 6
 testi. §. si di-
 catur. in fi-
 ne. vbi dicit
 etiā quartā
 reprobatio-
 nez esse per-
 missaz 2 nō
 vltra p no.
 in. c. pntata
 j. de testi. et
 adde Lud.
 roma. i. sin-
 gu. ver. tes-
 tis ver. re-
 probatio: q
 in summa-
 rius in qb⁹
 tractatur id
 qd i alio iu-
 dicio venie-
 re plene eta-
 minanduz:
 nūq admittit-
 titur repro-
 batio. adde
 q do. coma
 postillator
 me⁹ voluit
 allegare. ro-
 ma. sin. suo
 cccxxxv. qd
 inci. repro-
 batio psona-
 rum testium.
 Celsus.
 c De falsi-
 so. vide no.
 Fely. in. c. j.
 de psump. s
 quod ibi di-
 xi in apostil.

Testium depositiones.

- a** per indicē. vel si inranit die feriat^o & tūc nō puniē testis de falso. ista sunt verba Bar. in. l. si q̄s legatū. ff. de fal. quez sequit de verbo ad verbū Ange. in. l. j. C. de sepul. viola. quib⁹ h̄bis adde vñs no. dictū s̄z Bal. in. d. l. j. q̄ vbi dictū testis est nullū rōne p̄sone: puta q̄ infamis: vel q̄ impubes: vel ex cōdicatū. &c. & talis testis dixerit falsū: nō puniē de falso. & nimirū: q̄ dictū testis est nullū rōne forme: p̄ forma req̄rit q̄ p̄sona testis sit idonea
- b** ad testificādū: vt in. l. iij. in p̄n. ff. de testi. ¶ Quero nūq̄d istud sit verū q̄d. s̄. prime dixi: v̄z: q̄ si testis deponat aliqd̄ extra capitulū sup̄ quo est iurat⁹ sit nullū. Dic aut testis iurat sup̄ tota cā: & tūc dato q̄d examinaret sup̄ vno articulo: & aliqd̄ deponat extra illū: valet: & tenet. q̄ reperit testis iurat⁹ sup̄ eo etiaz q̄ est extra articulū. aut testis est iurat⁹ sup̄ articulo: aut super certis t̄m̄ & tūc si deponat extra. nō v̄z tāq̄ testis nō fuit iurat⁹. hoc tenet Bar. in. l. si duo patroni. in. §. idē in lianus. ff. de iur. iur. que sequitur Ang. in. l. si libertatem. in. fi. ff. de pe. here. idē tenet Jo. de imo. in. c. de testi. b̄ j. de testi. ¶ Sed quid si testis iuravit simplr̄ dicere veritatē: nec apparet ipsum iurasse sup̄ certa causa: nec super certo articulo: sed simpliciter iuravit: postea producent̄ duo articuli: super quibus examinatur ali quid an valet. Exemplū si dicimus testē iurasse simplr̄ super tota causa: & valet. Si aut̄ intelligimus eos iurasse sup̄ certis articulis t̄m̄. & tūc omne id q̄d dicit̄ extra nō valet: neq̄ dicatur deponere. Ant. de bur. dicit̄ ipsum intelligi iurasse sup̄ tota cā: pro eo optime facit tex. in. l. si in rē. ff. de rei v̄. in p̄in. & in. l. de pupillo. §. qui nūciat. ff. de no. ope. nun. Jo. de imo. in. d. c. de testi. tenet cōtrariū: q̄ nō videatur iurasse nisi super capitalis p̄ductis: cui⁹ sn̄s est verior. nā vt scitis solent articuli limitari & produci anteq̄z examinentur testes. vnde cū deferat̄ iuramentū testi de veritate dicēda. intelligitur delatū de dicēdo veritatē super capitalis tam productis: maxime q̄ in iuramento deferendo attenditur intentio deferētis: vt in. l. nā & postea. in. §. iurari. de iur. iur. sed index defert iuramentū testi de veritate dicēda sup̄ articulis p̄ductis corā eō: quos ipse scit p̄rectos: testi. His visis p̄ materia testis reiectis ambagibus. q̄ recitantur in presenti materia testis: & mera veritate ostēsa q̄ tenet et
- 87** est tenenda in practica. ¶ Unū solū restat videre videlicet que perione repellant a testimonio. quo viso p̄fecta erit ista materia: & intellecto qui testes a testimonio repellant: cognoscemus q̄ admittantur: q̄ cognito vno cōtrario: cognoscitur & reliquū. ff. de his qui sunt sui vel alie. iur. Sed primo pro euidentia p̄mittit̄ q̄d edictum de testib⁹ est phibitorū: id est q̄ oēs persone admittant: nisi q̄ a lege specialiter sunt phibite: vt est tex. in. l. j. ff. de testi. ¶ Not. q̄ illud b̄: phibitorū: cui⁹ regula est p̄missa: vt est tex. in. l. m̄n⁹. §. j. ff. de p̄ocu. & tex. in. c. cū apud. de
- 90** spō. ¶ Et testes ex. v. causis repellunt a testimonio: vel ratione cōsanguinitatis: vel rōne familiaritatis. vel rōne vtilitatis: que habetur ad cām: rōne criminis testis: vel rōne inhabilitat̄ p̄sone de quib⁹ oibus est videndū. ¶ Capio itaq̄ primā cām phibitorū: scilicet cōsanguinitatis. ¶ Et q̄ro vtrum affinis po-
- 91**

a ¶ Vel si inranit die feriat^o. Ad de ad p̄positum eorū que hic dicunt̄ istū. s̄. e. in p̄nci. p̄ hui⁹ ca. nū. xxvj. h̄s. et per hoc infero. vbi posui in apo. ad ipsuz in vertic. tale iuramentū non valet. Celsus.

b ¶ In ca. de testi. vbi vide oīno q̄ habent̄ ad hoc per se lynū.

Testiū depositiones. Fo. xlviij.

¶ Pro affine. Vide. d. Alex. de imo. in cōs. cxviiij. in. iij. pte. 2 in cōs. cxix. ea. pte. 2 in cōs. cxxi. in. ij. parte. 2 qd p Frac. areti. in. l. qd testō. §. qd qd. de test. 2 quod ibi dixi in apost. Et an cōsanguineus admittat in testē salte ad pbandū innocētā vide do. Alex. in cōs. v. in. i. parte. 2 in cōs. xij. ea. pte. 2 in cōs. xvij. 2 in cōs. xxxij. 2 in cōs. clxxxij. in. ij. parte. Nec omitto vnū singulare dictū Inn. relati. p Jo. and. in. c. nōnulli. de rescri. qd affinitas ppter quā qd a testimoniū repellit:

test esse testis p affine. cōis opi. est qd pōt. qz patrū p suo nepote. cōsobrinus p sobrino no. 2 sic de singulis. quā opi. tenet gl. in. c. accedēs. §. vt lit. nō cōtest. 2 sequunt ibi canonisse 2 legisse. in. l. parētes. C. de test. 2 Bar. in. l. qui testamēto. in. §. per cōtrariū. ff. de testa. credūt tñ qd erat omni exceptione maior talis testis: 2 quod non possit deferri sibi iuramentū in supplementuz probationis. ita vult. Jac. but. 2 Albe. in. l. lex inlia. ff. de testi. 2 Bar. in. l. admonēdi. ff. de iurein. ¶ In causa autem criminali affinis non pōt esse testis pro affine: vt. iij. q. i. c. j. 2 iij. q. ix. c. p. sens. 2 ita tenet Bar. in. d. §. per contrarium. Et idē est in causa iniuriarū 2 cā criminali mora ciuilliter. qz affinis non pōt esse testis pro affine: fm Bar. in. l. lex cornelia. ff. de iniur. 2 in. d. §. per cōtrariū. Et est ratio quare in causa iniuriarū 2 in cā criminali affinis non pōt esse testis pro affine. qz dedecus in qd incurrit aliquis de parentela: concernit oēs de parentela 2 iniuria que fit vni de parētela: d: fieri oibus de parētela: vt est tex. in. l. j. et d. 2. iij. ff. de libe. can. nam affinis efficeret testis in cā propria: qd est phibitū a iure. vt in. l. idonei. ff. de testi. Et intellige affines vsqz ad septimū gradū cōnumeratū de iure ciuili fm qd intelli gūt tex. in. l. lex inlia. §. alleg. ita dicit Barto. in. d. §. per hūm hoc vendicat locū in psonis affinibus: qui nō sunt mater: pater frater: foror: filius 2 vxor: in illis personis aliud statuitur propter cōiunctissimā sanguinis affectionē. ideo separatim videamus. ¶ Et primo qro an parentes possint esse testes pro filiis: b 2 intelligo de parentibus ascendētibus vsqz in infinitū: tam in linea paterna. qm materna. vt voluit Spe. in. ti. de testi. §. j. circa prin. 2 intellige parētes sine pater sine mater: qz appellatione parentū cōtinet pater 2 mater. vt in. l. parentes. ff. de verb. sig. 2 intellige de filio sine sit in potestate patris: sine emancpatus: sine legitimus: sine spurius. fm Spe. vbi. §. 2. dic: qd in omnibz parentes non pnt esse testes pro filiis: nec ecōtra. 2 hoc rōne affectionis: 2 hoc inductum est in sanorem aduersariū. ¶ In quatuor: tñ fallit casibus in quibus parentes pnt esse testes pro filiis. primus cū filius transit ad religionē: 2 dubitat an transierit animo pfrēdi: vel non: nā pater admittitur in testē sup hoc. ij. q. iij. c. sicut. ¶ Secōdo admittit super etate filiorū: non tamē faciunt nec plenā nec semiplenā fidē. sed quāsdā presumptionē: et instructionē faciunt iudici. ita tenet glo. singula. in. l. etiam. ff. de proba. 2 sequuntur docto. ¶ Tertio fallit in matrimonio: qm est questio vtrū cōiugari sint in gradu panguinitatis prohibito. nam tunc pater 2 mater admittunt in testes: hoc casu et alij affines: quia nullus est qui melius possit scire veritatem sup hoc: qm attinētes. tex. est in. c. videtur. qui matr. accu. pof. imo il

2 ad agēdū admittit d: esse p lineā ascendēte vt descendēte nec suffice- ret esse trāf nerfalē. qd dictū p val de notabili referet 2 seq tur ang. 2f. suo. cxiij. incipi. visio pcessibz. et hypoli. de marsi. sing. suo. cxxxij. inci. affinitas repel- les. Celsus. b ¶ Pro filiis. Tu vide plene de hoc bar. fo. in suo trac. fallē. regu. cccxxij. bal. i. l. parētes. in. pn. 2 qd ibi dixi ad ipz l. eo. §. 2 ibi nn. j. vbi dixi xi i hōi. frat. vbi ēt dixi post baro. nn. j. §. qro vtrū parentes. C. de test. 2 hoc p fet. i. c. lris l. pn. vbi oio cū vid. e. ti.

Testium depositiones.

de testi. Celsus.

a **Ad matrimonii hēndū. Sed ne tunc poterit dissolui tale matrimoniu;** vide nota. cōsi. Maria. sozi. in cōsi. xvij. inci. circa prin. in ver. cū igit. in. j. pre.

b **Pro patre. Adde Fely. i. c. sup eo. el. ij. in. fi. j. de testi. r. d. Alex. de imo. i. p. xvij. in. j. parte. vbi etiā qd de genero p socero. r in cōsi. lxx. in. j. parte. et in cōsi. lxxvij. in prima parte.**

c **Et vxor. Vide Fely. in. c. in literis. j. de test.**

d **Spūali**

Sed qd eē an fili⁹ spūalis pro pfe spūali vide Fely. i. c. cū nūcius. i. h. r iquātū. j. de testi. Et nūqd cōpater repellat a testimo- nio. vide. d. alex. d imo. i. p. xij. l. iij. pte. r in pfi. cxl. i. ij. pte.

e **In cōto a**

ne. Tu die breuit post Theotica; bal. in. l. pa rētes. C. de testib. q q̄uis frater possit testi- ficari p fra tre saltē i ci nillib⁹ i ali qb⁹ casib⁹ i criali vt no. l. c. lras. de p̄sump. r in aposti. seq. q si cohabi- tat cum fra tre: nō pote rit testifica ri p eo: qz co habitatio est aliqd opat ita qd p̄t maio: ē affe

Ind id speciale in testimonio. de affinitate r p̄sanguinitate: nāz admittant ibi testes de auditu. tex. est in. c. l. j. ex quadā. de test. Si aut esset questio vtrū esset cōtractū matrimoniu: an ne: et sic esset questio sup facto parentes non indistincte admittant pro filijs. nā si innēns qui dicitur cōtraxisse matrimoniu cum muliere qdā: r innēns sit potētior: honorabilior: vel amicitia potentior: pater vel mater mulieris nō p̄nt esse testes asserētes matrimoniu esse factum: qz parētes p̄pter affectionē quā habēt ad filiā vt sit bene maritata i filie fauorē testificarent. vt est tex. in. c. sup eo. j. de testi. si tñ essent aliqui ex parte mulieris: q̄ p̄ponēda esset: qz foret nobilior innēns: et innēns ditior: vel mulier esset nobilior: et innēns potentior: tunc index habebit arbitrari sm qualitatem p̄sone r conditionē an debeat parentibus adhibere fidē: an nē: sm Do. in. d. c. super eo. poterit etiā index arbitrari si cognouit virū nobile fuisse philocaptum de aliqua muliere plebeia ardentissimo amore: ita qd fauore amoris faciliter deduci poterit ad matrimonii hēndū. sm Joā. de imo. in. d. c. sup eo. Ubi aut esset equalitas inter virū r mulierē: tñc parētes possunt testificari pro filijs matrimoniu esse factū. r ideo bona cautela est: q cū reperiatu vnu innēns stuprasa se vnam puellā: r sint eiusde; qualitatis masculus r femina: ne puella dedecus patiat: parētes testificent matrimoniu esse cōtractū. qz poterunt testificari in iure: r hoc quo ad ius fori. quo aut ad ius poli: non enitaret a se periculūz perituri. **Quarto casu fallit i testimonio filij militis in militia de castris pecullo testantis: qz pater pōt esse testis in tali testō: vt in. d. s. p. h̄mm.**
94 **† Fili⁹ aut in vno casu pōt esse testis pro patre: vcz qñ in illa cā qua testificet filius nullū cōmodū acqrit parti: neqz ipsi: vt puta si p̄r est pcurator: i cā alieni: fili⁹ eē testis poterit i cā ista p cliētulo patris: nō ecōtra sm Bar. si filius est pcurator: pater nō pōt esse testis in illa causa in fauorē cliētuli filij. ita determi nat Bal. in. d. s. p. cōtrariū. r fuit p̄tor: snia Ja. de are. r ideo p̄r die dicebā Stephanū de quilonis nō posse testē in cā quā habebat antonell⁹ Gabozota cuius procurator erat dñs petrus**
95 **fili⁹. d. stephani. † Clarū est filios q̄ parētes etiā volētes nō pos- se testificari: qz hoc est introductū ob reuerētiā paternā: cui nō pōt renūciari: vt in. d. l. parētes. † Ur r vxor: nō possunt esse te- stes. p. se: nec q̄ se: p se rōne affectiōis: cōtra se rōne reuerētie. gl.**
96 **est in. d. l. parētes. † cōtrariū. d. bal. in parte spūali: qui pōt esse testis pro filio spūali. ita dicit ipse in. d. l. parētes. Balolin⁹ au- tē quādiu nurrir non pōt esse testis: post autē sic: vt in. d. l. parē- tes. quā sequuntur cōmuniter docto. per. Bal. in. d. l. parentes.**

Testium depositiones. Fo. xlvi ij.

et in dilectione que ob id h3: q' frater semper testificatur etur in comodum fratris. ita pulchre dicit Bal. i alleg. l. pareres. p' casuz que in hoc dicitur sing. idem Bal. i. l. si vt allegas. C. de cast. pecu. li. xij. et ibidē voluit in. l. i. C. de epi. et cle. et in trac. de duo. fra. And. barba. in. c. repellant. de accu. et Anto. Corse. sing. suis in ver. testia. incip. licet frater. Celsus.

98 **C**irca autē fratrem an possit esse testis p' fratre dic post multas opiniones h3c esse eoz. Quod si fratres sint in comunione: sine vincte parte: sine eo mortuo: nō possunt esse testes inter se. et hoc rōne demesticitatis: q' repellit testes: vt in. l. ij. C. de test. ita tenet Anto. de bn. i. c. cū oporteat. et de accu. et refert Al. be. tenere et sentit glo. et Bal. in. l. pareres. **C**irca autē frater nō potest esse testis p' fratre si causa sit magna et civilis: vel sit criminalis: saluo vbi frater esset accusatus: quia tunc frater potest esse testis pro fratre ad innocentiam suam excusandam. ita tenent doc. in. d. l. parentes. et maxime Bal. mihī autē videtur magnū dicitur: q' frater admittatur i causa fratris et alij affines remotiores nō: tamen non possumus recedere ab eorum sententia: quoniam frater potest esse testis pro fratre: maxime si frater est testis instrumentarius. Et idem in alijs testibus: qui prohibentur testificari eo ipso. q' sunt instrumento rogati valet eorum testimonium. ratio est. q' intelliguntur approbati p' partes eo ipso q' parant eos scribi in instrumento. ideo bona cautela: q' cum sit instrumentum: quis accipiat testes de suis paribus et affinis. Inno. in. c. cū canonici. s. de offi. deleg. dicit fratrem testem esse posse p' fratre: si est adeo bone vite: quia si est religiosus sancti Francisci de obseruantia et sancti domini de obseruantia et similibus. **C**irca autē tamen vna differentia quo ad contradictionem testis vtruz sit testis instrumentarius vel sine scriptis. q' cōditio testis instrumentarij ad hoc vt possit facere fidem inspicit tēpore: in quo descriptus est in instrumento. **C**irca autē est testis sine scriptis: tunc eius cōditio (vt possit esse testis) inspicit tēpore productionis: vt in. l. iij. §. dñe. ff. de carbo. edic. et ita tenet Bart. in. d. l. i. C. de testamentis: sed melior cautela est: q' testis sit instrumentarius: q' mortuus testibus instrumentarij fidem facit. glo. est in. l. ij. in principio. et i. §. j. ff. quemadmodum testa. ap. et est tex. i. capitulo primo. §. de si de instru. **C**irca predicta adde vnum nota. dicitur Bar. t' q' tunc quis prohibitus est esse testis p' aliquo inter duas personas: p' quibus debet habere eandem affectionem: tunc poterit esse testis et valebit eius testimonium. vt est tex. in. l. iij. §. j. ff. de ritu nuptiarum. et ita in. l. qui testamento. in. §. p' contrarium. s. allega. Et sic in casu in quo frater. nō potest esse testis pro fratre: poterit esse testis pro vno fratre contra alium fratrem. Ratio est: quia cessat causa prohibitiua testimonij: q' est: quod frater repellatur a testimonio pro fratre propter affectiones quas habet erga fratrem. cum frater presumatur habere idēptitatem affectionis erga alios duos fratres. Quod autem dicitur est de affinitate venit intelligendum: scilicet affinitas

casib' possit et quando nō et quando in nitus: vide per eum in c. literas. in ver. in glos. cum pluri-bus seqnē. et in versi-cu. vltimo. de presupti. et in c. lite-ras. versicu lo fallit. vj. §. de testibus. vbi etiā per Abb. nume. iij. et d. alex. de imo. i cō-si. xvij. in. §. parte. et in cō-si. lxx. in. §. parte. et qd de sorore an possit esse te-stis pro fra-tre: vide do. alex. b imo. in qñ. xliij. in. ij. parte. Celsus. **b** **C**irca affi-nit' et hoc idē t3 sse. in c. cū iter. de excepti. ibi. ad idē. vbi ponit eādē cautela. b q' vbi oino cōt se. sn. suis. i ver. testis. l. ci. l3 p' cel.

Testium depositiones.

a ¶ Domestici. Uis do. Alex. de imo. in 2° ff. xcix. 7 l. cōs. xviij. l. iij. parte. vbi po-
nit qd i pbando mitrimonio. 7 in cōs. v. in. j. parte. 7 in cōs. xiiij. ea. parte. et in
cōs. lxxviij. in ea. parte. 7 l. cōs. ccix. in. ij. parte. 7 l. cōs. xcv. in. iij. parte. 7 in cōs.
cxix. ea. parte. vbi si mercenarij sint idonei testes. Et qd de indets an et qñ testi-
ficet. vide Feli. i. c. in dei. j. de testi. 7 qd de indeo cōverso an ob crimē postea cō-
missum repellat a testimonio. vide p eū i. c. testimonij. ff. vj. p. cludo. j. de testi. 7
qd de cano-

nico p cano-
nico. Vide
Feli. in. c. cū
R. canonicus
in fi. s. d. of.
deleg. et an
scholaris p
scholari vi-
de ibidez p
Fely. et dixi
in apost. ad
panormi. in
allega. c. in-
dei. num. ij.
in apost. in
ver. contra
christianuz.
de quo etiā
dixi. f. e. nu.
lxxxvij. ff. q.
ritur. pñ in
ver. idē si sit
suspiso.

Celcus.
b ¶ Fami-
liaris. Vide
Feli. in. c. li-
teris. j. d. ef.
in prin. 7 d.
Ale. d. imo.
in cōs. xxiij.
in. iij. col. in
ij. parte.

c ¶ Nō ad-
mitterer. ad c
de Feli. i. d.
c. i. lras. j. de
testi.

d ¶ Sino. vi
de. d. Ale. d.
imola. in cō.
cxviij. l. iij.
parte.

tate durante: ea antez dissoluta potest esse testis talis affinis. 7
est omni exceptione maior. Idem tenet Ang. i. l. cui corū. §. affi-
nitatis. ff. de postu. 7 in. l. sed hoc ita. ff. de re iudic. Tres statuta
in vxore quo ad testimonij requisitionez vendicant sibi locū in
cōcubina sūm doct. in dicto. §. parentes. quia vxor non differt a
cōcubina nisi qd ad honorē. vt in. l. itē legato. §. parui. ff. de lege
102 ¶ Nunc est videndum de secunda specie testiu
a pellādorū: scz ratione domesticitatis. Domesticū appellāt fa-
miliares: coloni: mercenarij: fñi: liberti: 7 ascriptij. ita no. glo.
in. l. present. i. §. sane. C. de his qui ad eccle. cōfu. bene facit ter.
in. l. aut facta. §. furta. ff. de penis. 7 ter. in. l. pudē. ff. de questio.
102 ¶ Quero ergo primo. nūquid familiaris potest esse testis in
b causa pro dño suo. diuerse fuerunt opi. 7 que tenēda est talis ē
q si est famulus alicuius magni domini: velut cardinalis: quē
famulum nō est verisimile deniare. ita q habeatur pro hone-
sta persona. talis bene admittitur in testem. Si autē est famu-
lus alterius psonē: veluti sunt famuli scholarium: vel alterius
cuius sunt. quia tales non sunt psonē honeste: immo vilissime
talis famulus id toto repellitur a testimonio: ita itelligit text.
7 l. et. C. de testi. hec est sententia 3° in. i. c. literis. §. de offi. dele.
quē sequitur Bald. in. l. etiam. C. de testi. Si autem est aliquis
famulus. qui stare etiam cum aliquo magnate pro solis expē-
sis sine salario in domo cum aliquo talis indistincte repellitur
sūm Car. i. c. in situante. de offi. deleg. 7 sic famuli istozaz armis-
gerozum ventunt repellendi: 7 est veritas: que est tenenda p
dicta tamē intelligere debetis: quando tempore reddendi testi-
monium est famulus. secus si tempore cōtractus celebrati: qd
fuisse famulus alicuius: 7 postmoduz tempore reddendi testi-
monium nō esset famulus: quia tunc talis bene posset esse tes-
tis quondam domino suo secundum Barto. in. l. j. ff. de qstio.
in. §. item cornelio. 7 Ange. in. l. seruos. C. quomodo 7 quando.
Et nimirum: qz cōditio testis inspicit tempore reddendi testi-
monium: 7 cautela est: q si quis nō habeat testes nisi famulos:
q ipse repellat a se. 7 postmodum producat in testes. tamē si cō-
taret hanc repulsionem in fraudem nō admitteret. q prest-
meret si post repulsionem incontinētē produceretur in testem:
vel si post redditionez testimonij reuertetur ad stādū cū pro-
ducente eum in testem: vt i. l. si venter. ff. de privileg. credi. 7 iur-
pta no. ta. p Barto. in. l. post contractum. ff. de dona. ¶ Secun-
103 do quero vtrum colonus possit esse testis pro domino suo.
d Albert. in. l. etiam. C. de testi. quē sequitur. Sof. et Waga. tenet
esse repellendi: in hanc opi. tener glof. in. §. in testimonio. in. l. i.
104 tu. de testa. 7 ita tenentis: qz est communis opinio. ¶ Quod
autem

De berrozario. Tu vide de hoc Bal. in allega. l. etiaz. nn. iij. ver. sed quid eod tra. & quod ibi posui in addi. ad ipsuz in ver. berrozarij. & ibi Saly. C. cōtra de suc cessio. & alex. in. l. iij. C. de tes. & an possit esse testis cōtra ptātes no. Bal. vbi. §. h̄f.

antē s̄ mercenario: dic idē: vt. §. de colono dixi. ita tenet gl. que approbat p̄ doc. in. c. in literis. de of. deleg. & idē s̄ liberto a scri-
 105 p̄torio. & s̄i. ¶ Quid de berrozario^a an possit eē testis p̄ po-
 8 testate i suo syndicatu. tenet Bal. q̄ sic: nisi sit p̄sona villissima: &
 nō sit cū ptāte tpe testimonij: ita tenet ipse in. l. estā. p̄alle. l. seq̄
 tur Ang. in. l. sciendū. s̄ vsu. dicēs: q̄ euasit ptātes in syndicatu
 p̄pter testimonij berrozarioz. in nō sunt testes plenissime fidei
 nā eis multū diminiuit s̄ fide p̄pter eoz villitatē: vt. §. si p̄o igno
 106 ti. l. an. s̄ tes. ¶ Unū tñ aduerte: q̄ l̄ clericus sit domesticus
 rōne ecclie: tñ admittit in testē p̄ ecclia sua: dūmodo ipse nō sit
 pars p̄ncipalis iudicij. sed alius agit et cām. p̄ta p̄curator: ei⁹
 107 vel cleric⁹: vt est tex. in. c. super eo. & c. nūtius. j. s̄ tes. ¶ Attē
 de tñ: q̄ in hīs que agitant in domo nō possunt verisimiliter sci
 ri per extraneos: in quib⁹ tunc familiaris pōt esse testis. ita te
 net Archid. in. c. cleric⁹. s̄ offi. rodi. lib. vj. Idē tenet Alberi. in
 l. consensu. C. de repn. hoc sentit Spe. in ti. de tes. §. j. ver. itez q̄
 domesticus. idem vult Bar. in. l. si qñ. C. vnde vi. ¶ Sequit̄ vi-
 dere de testib⁹ repellēdis ob commoditatem in cā pretenfam.
 cui⁹ ratione multe qōnes veniūt examināde. ¶ Quero primo
 108 t̄ nunquid donator possit eē testis p̄ donatario in re donata. Cy.
 in. l. omnib⁹. C. de tes. sequēs Pet. de bellaper. tenet donatorē.
 non posse esse testem: licet non teneatur de enictione. & idēz te-
 nent Bui. & Bal. in. l. heredi. §. nos autem. de pa. quia donator.
 licet non teneatur de enictione prout habet affectionē ad con-
 tractū suum: quē cupit valere & effectū. sortiri. Ideo infert Bui
 l. & Ange. in. d. §. nos autē. q̄ illa cautela qua vtuntur credito
 res debitum probare nequēntes: quia cedunt ius suūz alteri
 etiam ex causa donationis: ita vt postmodū cessionarius agēs
 contra debitorem producat testem cedentem: & illa est practica
 b inuillis: quia cedens^b nō potest esse testis: & hec opi. est cōis &
 tenenda. l̄z Bar. & alij fuerint in cōtraria opin. ¶ Tertio quero
 109 t̄ nūquid venditor possit esse testis pro emptore in causa con-
 tronerse mote ipsi emptori. cōmunis opi. est q̄ aut tenetur de
 enictione: & sic nō poterit esse testis. hanc opi. tenet glo. in. l. nul
 lus. ff. de test. Idem tenet Spec. in ti. de testr. §. j. ver. qd̄ in ven
 ditore. Idem tenet Inno. in. c. super. j. de testi. idem dicit in cā
 diuisionis: q̄ vices emptiois obtinebit: vt in. l. j. C. cōia vtri. in
 di. quia si super portione adiudicata vni ex socijs mouerit cō-
 tronerse: alter ex socijs nō poterit esse testis si tenetur de eni-
 ctione. si autem non tenetur: tunc poterit esse testis. ¶ Quero
 110 tertio t̄ nunquid aduocat⁹ poterit esse testis pro clientulo suo
 cōtra ipsuz potest esse testis: & est clarum. ita tenet glo. in. l. si. ff.
 de tes. quam sequuntur doc. q̄ pōt etiā esse testis si adhuc non
 p̄stitit patrocinij. ita tenet gl. in. d. l. j. & idē tenet Spe. in ti. s̄ te
 sta. §. j. h̄f. qd̄ si aduocat⁹: & cōter doc. tenēt q̄ est intelligendū
 qñ solū p̄uērit erit de salario: & paratus p̄stare patrocinij. si autē

sed renoco
 in dubium.
 vbi ē salyc.
 & an s̄ alias
 personas vt
 de Inn. l. c.
 insinnāte. i
 gl. sua. in h̄.
 poterat. de
 offi. delega.
 b ¶ Cedēs.
 adde fel. in
 c. insup. h̄f.
 iij. q̄rit. j. s̄
 tes. & d. alex.
 de imo. i p̄.
 xij. i. j. pte.
 & in p̄. xix. l.
 iij. pte. an
 creditor pos
 sit eē testis
 in cā debis
 toris. vide p̄
 eū in consil:
 lxx. in. j. pte
 & in cōsilio.
 lxxviij. in. j.
 parte. et in
 consil. clxxi.
 ij. parte. de
 quo vid̄ bl.
 in. l. oibz.
 post panoz.
 ver. sed hic
 dubitat. C.
 detes. & in. l.
 si. vers. alle
 gabat istud
 pin. C. s̄ in
 rebo. Cell.

Testium depositiones.

¶ C. S. Sed nunquid in causa appel. licet fuerit procurator: i causa p̄ncipali vide do. Alex. in cōsil. cxxxiij. in. j. parte. 2 in cōsil. lxxvij. in. j. parte. 2 quid s̄ procuratore ad negotia: vide per eum in cōsil. xix. in. iij. parte. Alexā. cōsil. lxxij. vo. lū. ij. Fulg. cōsil. cxxix. 2 cōsil. clxxiij. dixi in apof. ad Panor. in. c. cū a nobis. in. fi. in ver. an ille. de testi. et post Salyce. in an. sed nono iure. in. fi. vers. ex q̄ no. in apo. in ver.

pro dño. C. si cer. pe. C. b. Testis. quod nota. cōtra comitem Joā. de carpi. q̄ volebat q̄ lire et testificaciones illas talami p̄sbyteri de p̄sis valeant s̄ me. cū eius testi moniū tractabat s̄ se exonerādo. 2 cum allega. hoc dicitur coram quodam senero dñ. ll. loze 2 immito doc. cū talis sit qui doctoratus gradandus 2 dignitate nudandus meret p̄ ea que habentur cum no

prestisset patrocinium. in cā principali: tūc nō posset eē testis in cā p̄ncipali: nec appellatiōis etiā si i ipsa nō fuisset aduocatus: v̄ est t̄nc. in. c. mediatores. s̄ tes. li. vj. 2 in. d. l. fi. in alia autē causa nō est p̄hibitiū aduocati testari. Et cōter cōcludunt doct. in locis p̄alle. vbi asit veritas haberi nō possit: potest aduocatus esse testis p̄ clientulo suo: puta si dicatur qd̄ actus eē in p̄sentia ipsius aduocati 2 partiz. ita q̄ nō possit ab extraneis sciri. ita no. Jo. an. in addi. Spe. de testi. s̄. j. n. quid si aduocatus. 2 Bnt.

¶ In. c. cū a nobis. j. de tes. ¶ Quero quarto t̄ qd̄ de p̄curatore nō quid possit esse testis pro clientulo suo? Dic si nondū prestiterit patrocinium q̄ potest: vt diximus in aduocato. secus si ceperit agitare causam: tunc nō poterit esse testis: ita no. Innoc. in c. super. j. de testi. in alia autē cā i qua nō est p̄curator: si nullus ad eum spectet commodum vel incommodū potest. si autē spectaret commodum nō: vt in. l. deferre. s̄. idē decreuerunt. ff. de iur. re fisci. ¶ In procuratore autē ad negotia nemini dubiū est: q̄ possit: si nullum ad eum spectet cōmodum. glos. est in. c. j. de test. libi. vj. Et per hoc infert Bar. in. d. s̄. idē decreuerunt. qd̄ si scholaris mittat librum socio suo per amicum suum deinde oīlatur questio iuris inter scholarem 2 socium de dicto libro: qd̄ dicit socius non esse sibi missum: ille nuncius qui portauit librum nō potest esse testis in causa propria: cū tractatur de exonerando: et ita tene menti t̄ quod quoniescunq̄ qd̄ tractat s̄ exonerando non potest esse testis: b̄ Adde vnum dictū notabile in p̄sentia materia: q̄ vbi procurator renouatur lite pendente nō potest esse testis pro clientulo: ita determinant domini de Rota decisione. cxx.

¶ Quero quinto t̄ nunquid iudex possit esse testis concludere scdm̄ communem opi. prout ponit Bald. in. l. ne in arbitris. C. de arbi. aut iudex vult produci in causa coram eo 2 illud non potest fieri: quia iudex non potest esse testis et iudex: cū iudex debeat iudicare s̄m̄ allegata 2 probata: nō s̄m̄ cōsciētia: quam habet vt persona p̄inata. Itē qd̄ iudex d̄z deferre iuramentū testi. vnde nō posset sibi p̄ se deferre: cū agens d̄z a passo

nullis alijs causis quas n̄c omitto p̄ s̄frā. are. in. l. j. C. de adno. di. iud. dñi tunc esset p̄tās ciuitatis fori sempronij cū maxia iniquitate i iustitia ac ignorantia p̄tās sentiebat s̄z p̄cat mihi demerita: 2 ignorantia sua: ex q̄ iudicatur 2 recessu suo interesse nō potuit: cū eēz absens si tñ deo placebit nūq̄ ipunit̄ tās sibi: limita s̄m̄ d. bar. i. d. s̄. idē decreuerunt put p̄ pan. d. ca. p̄. clxx. icl. ad bñ examinandū. 2 adde q̄ quoniescunq̄ qd̄ noie p̄prio sperat h̄re cōmodū v̄l incōmodū: d̄z cā p̄pria: vt. c. bidnū. ij. q. vj. i qua ps testis eē nō pōt vt p̄ pan. d. ca. i. p̄. cclxxj. inci. visis act̄ 2 acritatis 2c. 2 q̄uo 2 qual̄ p̄sideret cōmodū testis. vide fel. i. c. i. sup. i. fi. j. de testi.

¶ Iudex. Vide fel. in. c. cum a nobis. ver. ij. cōclū. j. de tes. 2 in. c. cū dilecti. de accu. ver. no. quarto q̄.

Differre. Aut index producitur in testem in causa appellatōis
 ipsius a sententia iudicis: tunc aut producitur in testes quo ad
 instantiam: & quo ad merita cause. vt cognoscat de iustitia cau-
 se: tunc non potest: quia tractatur de honore: & veresidia ei?
 aut producitur in testem super processu: quia negatur aliquis
 actus factus: & tunc potest aut producitur sup declaratiōe anti-
 mi sui: & bene potest produci: sed dictum suum non valebit. qz
 in ore duorum vel trium stat omne testimoniū sed si essent duo
 iudices vel arbitri: vel etiam plures producerentur sup decla-
 ratione animi sui: tunc bene valeret dictum suum. Interdū in-
 dex producitur in causa: in qua nunq̄ fuit index: & tunc po-
 test esse testis: & in omnibus et per omnia dic in arbitro omnia
 que dicta sunt a iudice. ¶ Sed in arbitratore in quem est fa-
 ctum compromissum de iure Barto. in. l. si societate. in. S. arbi-
 tratorum. ff. pro socio. tenet q̄ non: quod limitat ipse alibi mul-
 tum singulariter valet nisi in compromisso partes dederint ar-
 bitratori haliā & potestati procedēdi: & terminandi in scriptis:
 & sine: nam tunc arbitrator poterit esse testis de gestis per eū
 et coram eo: quia videntur partes approbasse personam eius
 & voluisse credere ei: & verbo eius sine scriptura. Item dicit sin-
 gulariter Bald. in aut. nisi breuiores. C. de senten. ex peri. reci.
 Si autē plures arbitratōres eis creditur secundum Barto. in
 116 d. S. arbitratorem. ¶ Consequēter queritur quid de tabello-
 ne nunq̄ possit esse testis. dic q̄ non in causa: in qua est tabel-
 lo. In alia autē causa q̄ sic: si producat in testem super pro-
 cessu quia forte acta sunt perditā. ita determinat Ioan. and.
 117 in hac decre. ¶ Quero consequēter quid de tutore: ¶ nunq̄
 possit esse testis pro pupillo. dic q̄ sic: & causa agitur per aliū
 sic q̄ ipse non sit pars iudicij. si autem index constituit actō-
 rem pro causa pupilli: vel ecclesia non poterit tutor esse testis:
 quia esset in cā ppria: cum auctor cōstituatur periculo tutoris
 vt in S. tutor. in l. i. de auto. tuto. ita determinat Barto. in. l.
 qui testamento. in princip. ff. de testib. & ibi plenissime not. licet
 118 Barto. aliter dicat in actore: & male. ¶ Quero vterius nun-
 quid legatarius possit esse testis in testō. in hoc articulo mul-
 te & diuerse fuerunt opi. pins tamen placet Bart. dicentis aut
 legatarij sunt descripti in testes in instrumento testamenti. et
 tunc faciunt fidem & possunt esse testes: quia ipsi non produci
 tur: vt testes in iudicium sed solum instrumentum. Item ex eo
 q̄ sunt descripti in instrumento videt fides eorum approbata
 sic ergo legatarij sunt testes extra instrumentum testamenti. et
 sic quatenus legatarij deponit pro cōmodo suo vel sua vtilita-
 te non valet dicere suū. ita videretur mihi dicendum inter mul-
 tas opi. & ideo legatarius non posset habere legatam nisi vale-
 ret testi. sed si producitur in testem p testamento: nō pōt esse
 testis ergo &c. Si aut in vtriusq̄ euentum testamētū legatarius
 esset habiturus legatarij: siue ex testamēto: siue ab intestato: sic
 pro testamēto etiā poterit esse testis. Breuiter conclusio est q̄ si
 cōprehendatur depositio testimoniū legatarij versari in vtilita-
 tem legatarij non pōt esse testis: alias sic. ita concludit Bal. in

¶ Sed in
 arbitratore
 adde Bal. f
 l. ne in arbi-
 tris. versic.
 infra predi-
 cta q̄ro. C. d
 arbi. Bar. f
 aut. nisi bre-
 uiores in fi.
 C. de sen. ex
 per. recitā.
 Pañ. i. c. f. d
 libel. oblig.
 Alexan. i. l.
 sciēdi. & ibi
 Roma. ff. de
 verb. oblig.
 & do. mens
 Jaso. may. f
 l. admonen-
 di. in suata
 rea repeti.
 d. l. concor.
 ibi p enj si-
 gnar. ff. de
 iureiuran.
 Celsus.

Testium depositiones.

a ¶ **Univ.** Adde do. Alex. de imo. in cōs. xxviii. in .j. pte. 2 oino Fely. in .c. vedda; in hñ. in glo. si. j. de testi. vbi in qbus casib⁹ vni testi. credat. 7 aliquid in .c. licet vniuersis. e. ti. 2 in .c. sup. ver. extra gl. e. ti. vbi an imperator possit facere vt vni soli. credat. Adde Bar. in .l. carbonianus. §. cause. 2 qd ibi posui i addi. ad ipsum post Alex. in ver. pbatio. ff. de carb. edic. Pañ. in .c. cū nobis. nu. iij. vbi et posui in addi. ad

ipz in f. in quantu car dinalis. de prescri. Ro. fmg. cccccc. xxvii. i. di ctum vni⁹ 2 fin. cclviij. icip. tu seis. Sozi. regn. ccccxiij. d. mens phi. deci⁹ cō. lvi. 2 de hoc plene dixi post Bar. in addi. ad ipm. in .l. theopō pus. in hñ. ff. de dote preallega.

b ¶ **Crimin.** 120 nis vide. d. b Alexan. de imo. in cōs. cxlij. in .j. pte 2 Fely. in §. cū. i. et. a. de re indi. i 121 hñ. 2 in .c.

119 l. dictantibus. C. de testi. vbi dicitur legataris posse esse testē. ita probat in §. legataris. instit. de testi. ¶ **Alterius** dubitat: quid de proxeneta. i. mediatore hñ. nunquid possit esse testis si vertetur questio de illo contractu. Circa hoc concludit: aut vtraque pars censetur vt testificet: tunc compellitur 7 valebit eius testimonium. ¶ **Innoc.** plus dicit: qd vtraque pars contenta est stare dicto illius proxenete: dictū illius facit plenam probationem dato qd non sit nisi vnus testis: 2 ille est vnus casus: in quo vnus testis facit plenam probationem. 2 hoc generaliter quotiescūq; vtraque pars pducit vnū testem: 2 est contenta stare dicto illius tunc semper vnus testis facit plenam probationem cum iuramento: vt est tex. in .l. theopompus. de do. preleg. Alius casus est qd creditur verbo vnus tantū sine iuramento. 2 valet eius dictus: vt in legato cardinali: vel alto magno officiali pape: vel principis. tali em asserenti sibi commissum certū officium vel certā potestatem sibi datam plene creditur: etiam si non ostenderit literas. ita dicit Innoc. in .c. olim. de pñileg. 2 glo. ibi idē Bar. tenet p quo facit tex. in .c. romanor. xxi. dis. aut 2 scdo altera pars contenta esset: qd proxeneta testificatur. 2 altera: nō tunc prene ta nō potest testificari: si non vult: sed nō compellitur: neutra autem parte testimonio proxenete desiderate testimonium eius non admittitur: ita colligit in §. qm vero. in aut. de testi. 2 sequunt oēs

120 doc. ¶ **Solet** etiā dubitari de cōsocio criminis nunquid possit esse testis. breuiter dic qd nō. qz esset testis in ppria cā casus est in .c. personas. j. de testi. De habēte aut similitē causam an possit esse testis diuersē fuerit opi. verior videt snia Jo. an. in .c. personas quem sequit ibi. Jo. de imo. concludētis: qd si per decisionē cause in qua testis certificari dicitur aliquis favor instigat cause ipsius: vel aliquod emolumentū non potest hñ. sic. 2 hec relinquantur arbitrio iudicis. ¶ **Dubitat**ur an vnus de vniuersitate possit esse testis p vniuersitate. Cōmunitatis cōclusio docet: cum .r. canonicus. de offi. deleg. Idem fell. in .c. veniens de testi. de quo dixi post colle. in .c. qm. nu. ij. in apo. in vers. socius criminis. eo. titu. post Bar. in .l. quoniam liberi. in .j. lect. nume. j. in vers. criminis. 2 ibi notati post Bald. in apo. sil. in vers. socij 2 participes criminis. nume. ij. C. de testi. no. Alexan. cōs. cxlij. ad si. volu. j. Fulg. cōs. cxxxvj. 2 Bal. cōs. cclxxxij. volu. iij. 2 Bar. fozi. in suo tra eta. fallen. regu. ccccxxv. Cellus.

c ¶ **Pro vniuersitate.** Vide do. Alexan. de imo. in cōs. xliiij. in .ij. parte. 2 in cōsilio. clxx. in .j. parte. cōs. lxxvij. 2 in consilio. cxxxv. eadem parte. 2 in dicto consilio. lxxvij. habes qualiter deponentes aliquid esse factum ab oibus vniuersitatis an debeāt dicere de duabus partib⁹ vniuersitatis: vel de maiori pre vel quo modo: 2 istis adde Bart. in .l. tm. nu. j. qd ibi posui in addi. ad ipm. in ver. in cā collegij. ff. de re dipli. Barto. in .l. eos. nume. ij. vbi etiā posui in addi. ad ipm.

in versl. subdit vniuersitati. C. de testi. dixi post Bal. in l. parentes. nu. iij. in ff. dicunt doctores. eo. titu. post collecta. in. c. in super. nu. j. in ver. admittit platus vbi etiam fely. in. j. nota. de testi. no. Jason & papieles in l. cictos populos. et

est: aut illud sup quo est questio vniuersitatis cōcernit cōmo-
dū singulorū de vniuersitate. Verbi gsa vniuersitas hz nemus
vnum certe illud nemus qd est vniuersitatis cōcernit cōmodū
singulorum: qz quilibet pōt accipere de lignis: & vti p vsu suo.
& tunc vnus de vniuersitate non potest esse testis pro vniuersi-
tate. Si autē illud super quo vertitur questio sit vniuersitatis:
& tamen non concernit vtilitatem singulorum: tunc pōt: veluti
si vna statua esset vniuersitatis: et verteretur questio sup illa
tunc bene possit esse testis. ita concludūt doct. in. d. l. nullus. ff.
de testi. & in. l. oibus. C. de testi. & in. l. sed si hac. §. qui mantumit-
122 titur. ff. de in ins vocā. & ita est tenendum. ¶ Dubito tñ circa
hanc qōnem. quia cum ea que fiunt in vniuersitate. nō possunt
fieri: nisi p eos de vniuersitate. ergo quilibet de ea pōt esse tes-
tis: vt in. d. c. veniens. de testibus. & in. l. consensu. C. de repu. et
sic non videtur vera distinctio. de qua. §. & ideo ego puto limi-
tandū distinctionem doct. §. vtz qd si causa vertatur cū vniuersi-
tate sup tali facto: quod non pōt fieri: nisi per illos de vniuersi-
tate: tunc per illos indistincte etiā si tale quid cōcerneret cō-
modum singulorum de vniuersitate: qz quilibet de vniuersita-
te pōt esse testis per iura superius alleg. & hoc vt veritas aperi-
retur: quia materia probationis est amplianda: vt in. l. qm. C. de
here. ¶ Quarta causa testium repulsina est criminiositas. i. qd
testis rōne criminis repellit a testimonio. Pro cui⁹ declaratio-
123 ne multa sunt videnda. ¶ primo nunqd criminiosus pōt esse tes-
a tis. ¶ breuiter dic q nō: si pserauer in crimine: vt pbatur in. c. te-
124 stimoniu. §. de testi. ¶ Ex quo sequit. ¶ qz gulos quotidie i ta-
bernis persenerātes: necnon hi q quotidie ad taxillos iudūt.
& sic in crimine persenerātes. nō pnt esse testes qui persenerāt
in crimine. Itē dānat⁹ de crie famolo: & de publico iudicio non
pōt esse testis. & nimirum. quia testes tales sunt infames. vt. l. j.
ff. de his qui notan. in fa. & in. l. infames. ff. de pnbl. iudi. & l. j. C.
de postu. & ibi glo. Si tamen emendatus est de crimine: potest
esse testis in causa ciuili. In criminali autē non. Et ideo si talis
testis aliquādo productus in testez fuerit repulsus a iudicio.
125 hec omnia probantur in. c. testimoniu. §. alleg. ¶ Quero nū-
b quid infamis poterit esse testis. dic pro intelligentia huius q-
126 stionis. ¶ q duplex est infamia quedā est infamia iuris: & que-
dam infamia facti. Infamis infamia iuris fit tripliciter: ipso iu-
re: vel per sententiam: vel genere pene. Ipso iure efficitur quis
infamis ex qualitate facti ignominioso ope. ex quo lex irrogat
infamiam ipso iure nulla interveniente sententia: vt in. l. fin. ff.
de ritu nuptia. vt in vsurario q est infamis ipso iure: vt in. l. im-
probum. C. ex qui. can. in fa. irrog. & ibi est bona glo. sequuntur
127 docto. ¶ & licet vsurari⁹ sit infamis ipso iure: tamē nō est excō-
municatus: sed debet excōmunicari: vt in. c. preterea. §. de vsur.
Et generaliter infamis dicitur ipso iure vt habetis sm mul-
8 iij

clari⁹ in. q.
lec. C. de sū.
tri. Serar. §
pe. factā. §. in.
xxiij. icipi.
vtrū cinis.
bar. fozi. in
suo trac. fal
lē. reg. cccc
lxxx. & cōsi.
cccxij. cccca
lxxx. & cccc
lxxvij. vo. §.
& clviij. vol.
q. & Alex. p.
lxviij. icipi.
vilo & bñ di
scusso. pef
su. voln. ij.
Celsus.
a ¶ Testis
& nunqd an
tē ppter cri
mē sp repel
lat: & an de
iure ciuili
oporteat re
um eē cōdē
natus. vide
Fel. i. c. sup
eo. el. j. & in
d. c. testimo
niu. in prin.
alleg. hic p
L. Afr. §. nū-
qd testis cū
sibi § crimi
ne opponat
§ excipien-
tē de crimi-
ne replicat
possit. vlt q
est in. c. dile
cti. de exce. l
yer. ad ter-
tiu caput.
b ¶ Infa-

Testium depositiones.

mis. S3 qd
 de his infamibus: qd reputantur bonae fame: an possint esse testes. vide do. Alex. de imo. in c. c. l. cxxvij. l. i. j. parte. 2 d te iste infami i famia facti. vide fely. in c. ac si clerici. versl. no. qd testis. s. de iudi.

ta exempla. vt in l. i. ff. de postu. per totam illam. l. Infamis per infam dicitur quando esclara sententia contra aliquem de aliquo publico iudicio: vt de adulterio: vel de homicidio: vel similibus. vt in. d. l. infamē. vel si dānatus de furto: vel vt bo. rap. vt insti. de pe. teme. litigan. §. pe. Quatuor enim sunt delicta puniata ex quorum sententia quis efficitur infamis iuris: que produntur in. d. §. pe. ¶ Infamis infamia iuris ex genere pene dicit cui infligit aliqua pena ignominiosa: vel vituperiosa: vel luti si iubeat aliqs iustibus cedi: vel scopari. tex. est in. l. i. c. ius fustium. ff. de his qui not. infa. 2 in. l. fustibus. C. ex qui. cau. infa. irroga. ¶ Quero an infamis infamia facti cuius opinio est granata apud bonos 2 granes viros: vt in. l. honori. ff. de obse. a liber. prestan. Exemplum potest poni in istis boraneis. qd reputantur viliissimi apud granes 2 bonos viros. potest etiaz exempli poni in istis: qui quotidie stant in tabernis: potest etiaz exempli poni in quocunq; alio: qui habet malas famā. ¶ His sic declaratis venio ad postionem nostram principalem: 2 dico qd infamis infamia iuris non potest esse testis. vt in. c. testimonium. 2 in. c. licet ex quadam. §. de testi. 2 in. l. iij. §. lex iulia. ff. de testi. 2 est ratio: quia infamibus sunt interdici actus legitimi: vt in. c. l3 ex quadam. 2 porte dignitatis non patent infamibus: vt in. c. inter dilectos. de excels. prelar. 2. l. ij. C. de digni. libro. xij. sed ferre testimonium est dignitas: vt. xij. q. ij. c. preceptum. et nota. glo. l. in. d. c. testimonium. 2 intellige secundum eodem opi. Etiam non potest esse testis infamis cōtra infamem: nec criminofus contra criminofum secundum Barto. 2 communiter docto. in. l. cum mulier. ff. sol. mar. 2 not. gl. in. d. c. testimoniu. Hec limitatio est vera in infami infamia iuris non posse esse testem nisi veritas rei aliter haberi non possit: quia tunc admittitur in subsidium: sed cum tormentis. ita nota. Bartol. in. l. j. C. de summa trinita. 2 fide catholica. et idem est in hoc casu in quolibet inhabili ad testificanduz: qd in subsidium admittitur. vt. s. hoc fallit in inimico capitali: qui etiam non admittitur in subsidium in testē: si veritas aliter haberi nō possit ita not. Spec. in ritu de accusa. §. j. circa finem. 2 c. per tuas. de simo. Item fallit in aliquibus casibus in quibus admittitur infamis infamia iuris in testem scilz in crimine heresis: sacrilegij. fraudati census. fraudate annone simonie: lese maiestatis et perdnellionis. hos casus ponit Specul. in. §. proxime allega. ¶ Infamis aut infamia facti secundum eodem opi. in causa civili potest esse testis. sed ei multi diminuitur de fide ista est glo. in. l. iij. §. due cen. ff. de carbo. edic. Idem nota. Bald. 2 Barr. in. l. j. C. de sum. 2 trini. 2 fide catho. 2 est communis opi. ¶ In causa autem criminali talis non admittitur: vt in. c. testimonium. §. alleg. limita omnia predicta vera esse. qd infamis infamia iuris vel facti non potest esse testis in causa criminali quo ad sententiam ferendam: quo autem ad instructionem 2 fidem faciendam quo ad torturam. bene admittitur 2 facit sufficientia iudicia. ¶ Itē nota. Bald. in. l. prealleg. 2 dicit fuisse dictum Odofr. Idem no. Bal. in. l. ij. §. questioni. ff. de questioni. 2 est menti tenendū. hec

Testium depositiones. Fo. liij.

A Maior. q̄ autē dicant̄ of exceptiōe maiores. vide Fell. in. c. cū iohannes. s̄ fide instr. in h̄. quinto de cla. r. d. Alex̄. s̄ imo. in cōs. xvij. r̄ in cōs. cxl. in. j. parte. et in cōs. lxx. in. ij. parte.

B Mortali. vide. Fell. i. c. testimoniū. h̄. liij. no. j. s̄ test. r̄ ibi postul. apo. ad Pañ. post eisdē nr. iij. l. apo. i. h̄. pecc̄ mortale. s̄ q̄ et p̄ fede. s̄ senis. 21. lno. cxx. Cel.

C In ca. veniēs. r̄ ibid. vide Fe. i. c. rodulph⁹. s̄. s̄ referri. i. h̄. s̄ declaratoria. i. fi. r̄ q̄ ibi dixi. i. apo. xi. c. itel lexim⁹. i. pñ. s̄ in. s̄ qd̄ si dicat excōmunicatōe nul lā: an tūc te stificari pos sit. vide p̄ eū in. d. c. vene ra. el. ij. i. tex. ibi: volum⁹. de q̄ ofno. vt de alex. in. l. iij. s̄ lege in lla. cū p̄cor. ibi per eū s̄ gnatis. ff. s̄ testi. Cel.

tamen ita non intelligas in d̄sticte vera: q̄ vnus testis infamis sit iudiciū sufficiens ad torturā: etiā si deponeret de ipso delicto. nam requiritur: q̄ sit omni exceptione maior: quia ad hoc vt vnus testis sit sufficiens ad torturā deponens de ipso delicto requirit q̄ sit omni exceptione maior. ita vult singu. Ange.

132 in. l. fi. c. de questio. ¶ In criminali autem causa vnus testis non facit semiplenam probatōem: licet secus sit in civili. ita de terminat Cy. quem sequitur Ang. in. l. i. s̄. q̄ quis. C. ad. l. in lā male. r̄ glo. tenens ibi cōtrarium reprobat. Intelligendū est ergo dictū Bar. quādo sint plures testes infames deponētes super ipso maleficio q̄ sunt tūc sufficiens iudiciū ad torturā.

133 ¶ Quero tertio an existens in peccato mortali possit esse testis. glo. in ris. civilis in. l. iij. s̄. lex in lla. de testi. tenet q̄ nō: quod est intelligendum: nisi existentes in peccato mortali penituerit se peccasse mortaliter. quia tūc poterit eē testis: ita tenet Spe. en. in tit. de testi. s̄. j. vers. qd̄ in crimine heresis. ¶ Quero quar

134 to tñnquid excommunicatus esse possit testis. Cōclasio est indubitata q̄ non: s̄m omnes doc. tex. in. c. veniens. j. de testi. r̄ ita tenent communiter omnes doc. in dicto. c. testimoniū. Sed est dubiū postq̄ absolutus est: an possit esse testis. in hoc faerunt varie et contrarie opi. videtur tamen verior r̄ communis q̄ possit esse testis: vt no. doc. in dicto. c. testimoniū. nisi in duobus casibus: q̄ colliguntur ex mente Innocent. i. dicto. c. vide licet quando quis est excōmunicatus propter delictum: naz si tunc fuerit absolutus non poterit esse testis. Exemplū si quis est excōmunicatus: quia commisit furtum: postq̄ est absolutus non potest eē testis. ita colligitur ex mente Innocent. in. c. testimoniū.

135 ¶ Subsequēter queritur tñnquid periuus possit esse testis. pro presenti. q. declaranda. primo est videndū nū quid periuus sit infamis glos. in. l. luci. ff. de his qui notā. infra. quaz sequitur Barto. et Angel. et est communis opi. r̄ distinguitur. aut est iuratus super eo: quod est de presenti: vel de preterito. si s̄ preterito tunc periuus non est infamis: eo q̄ nō venit contra iuramentum suuz talis iuratus. sed ipse iurando statim dicitur peccasse cum in ipso iuramento sit periuus: aut quis iurat super eo quod est de futuro etiam tunc est talis periuus venit contra iuramentū suum: est infamis: vt in. l. i. qd̄

136 maior. C. de transactio. ¶ No. tamen vntm dicitur singulare q̄ si quis promisit cum iuramento solvere ad certuz terminū: et non soluit: si post ierimurum offerat se paratum solvere: vel soluat nō ē periuus. ista est glo. singula. xxij. questio. j. apud misericordem. ratio quia eo ipso quod soluat extra terminum non videtur habere animum deierandi. ¶ Reduendo ad p̄

D ¶ Gl. quā glo. ignorabat illi reputat se doctore alius. D. dulci⁹ s̄ ipo leto. ll. doctoz. cū allegare in casu p̄p̄ia: ex quo p̄ adueria asseribat me iurasse eē maiorem in instramento: q̄ in rei veritate nō iurani: p̄t p̄ testes instr

Testium depositiones.

mentariosmet pbanii immo q̄ instrumētū erat falsus. th̄ q̄. d. Dulcius erat ad
uocari partis aduersē tenebat: et allegabat eū peterē absolutionē a iur. q̄ erā
ifamis. Et ego negādo dicebā p̄ illā glo. q̄ nō. et cū referrē distinctionē hui⁹ glo.
prout etiā refert hic do. Lāfr. ipse caput ridiculū do. Dulci⁹ dicebat subidē
do et alia voce: vt faciūt rustici: vt ipse est nūq̄ ostēdēs gl. faciētē talē distinctio
nē p̄ta mō
cui⁹ doctrine 137 mam questionē dicit q̄ periurus nō pōt esse testis quia qui se
fir: et an per- mel malus: semper presūmī malus eē in eodē genere mali: vt
turus sit ifa- in. c. qui semel malus. d. reg. iur. li. vi. et tex. in. c. testimoniu. s. al
mus. vide fe- leg. immo plus et si egerit penitentiam de periurio: non pōt esse
li. i. d. c. testi- testis. tex. est ad literam in. d. c. testimoniu. et ita glo. in. d. s. lex
moniu. Et 138 inli. et ita tenent docto. vbiq̄. Nūc quero de alia q̄stione. t̄ nū
an possit eē quid cōfessus de crimine vt cōuictus qui nō sit dānatus possit
testis: vbi p̄ esse test. et dic q̄ sic de iure ciuili. Contrariū est verū de iure ca
eū i. c. ex pte no. et dicunt doct. q̄ in cano. i. foro ecclesiastico ius civile in fo
J. de testi. et 139 ro civili seruet. Ultra predicta quero t̄ nūquid pecunia cor
i. c. p̄ tuas. d. ruptus etiā si dixerit verū repellatur a testimonio: vel ei⁹ dictū
simo. circa a nullā facit fidē. glo. in. d. c. licet causam. tenet q̄ nō valet ei⁹ te
fi. et do. alex. stimoniu. idē tenet Bar. in. l. diuus. ff. d. re indi. Inno. idē tenet
de imo. i. ff. in. d. c. licet causaz. Si autē allegaretur testis corrupt⁹ ante sen
cxxxij. i. j. p- tentiā: nā t̄ sic sola corruptela sine falsitate reprobat testem. et in
te. et p̄. xliij hoc cōcordat glo. et Bar. Si autē alleget post sententiā: t̄ sic Inno.
in. ij. pte. et in in loco falle. dicit nō sufficere solū corruptela: nisi alleget etiā
21. xx. in. iij. falsitas simul. moneet: q̄ hoc nō reperit lege cantū Jo. d. imo. in
pte. Ad d̄ ad d. c. l3 causam. sequit Inno. dicēs opi. Bar. esse tenēdā. Et volē
hāc. q. q̄ fel. tes etiā q̄ post sniam sufficiat allegare solam corruptelā. Sed
i. c. ex pte. h̄. hoc nō p̄bat lege: nec hec insa in indicio ē tenēdā. tamē mihi vt
ad teritiū. d̄ def verto: opi. Bar. q̄ idē sit post sniam: quod ante: vtroq̄ ca
refcri. dicit su sufficiat allegare solā corruptelam. moneo: ratione tali: q̄
q̄ nō est ad post sniaz i causa ap. p̄nūtiatū extinguit: vt i. l. j. s. ff. ad turp.
huc decisaz et i. c. causa reducit in eo statu i quo erat i principali causa post lit.
an periur⁹ cōtest. et vt in. l. ita demū. C. de procn. Sed certū ē q̄ in causa prin
sit ifamis. et cipali post lit. prest. solā corruptelā allegare possnz. licet ergo et
de hoc dubi- post sniam. Preterea post sniam Bart. est tex. in. l. iij. s. lex inlia.
tanit Abb i ff. de testi. vbi tex. repellit pecunia redēpros. nec distinguit āte
alle. c. testio- sniam vel post. Item non distinguit vtrum alleget falsitas euz
niū. s. et an corruptela: vel nō. et hec mihi verto: in disputādo videf: sed ta
sit ifamis in men opi. Inno. ē tenēdā. vñ t̄ attēde quod voluit Inno. in. c.
famia inris ciuili. quia de canonica non est dubium: no. idem Feli. in. d. c. testimoniu. ver.
clitulo. quia de canonica non est dubium: no. idem Feli. in. d. c. testimoniu. ver.
sed est magna difficultas. de quo dixi post coll. in addi. ad enz in. c. cū dilectus.
sed est magna difficultas. de quo dixi post coll. in addi. ad enz in. c. cū dilectus.
nu. iij. in ver. periurus remanet infamis. de ordi. cog. et post Bar. in. l. Lucius
titius. nu. iij. versic. oppono q̄ eolpso q̄ est periurus. in apostil. in eo. ver. ff. de
his qui notan. insa. Celsus.
a C̄ licet causaz. Et ibidē. vide Feli. in. h̄. no. nono. vbi an per solā corruptionē
viri⁹ dictū eius de quo per eum plenus in ver. ij. conclu. vbi etiā de sentētia
lata testibus corruptis. et an talis testis corruptus probet cōtra corruptiē.
vide per eum: in. c. j. in prin. j. de test. vbi an rogat⁹ vt testificet: dicat corruptus
et de materia ista vide etiā per enz in. c. sicut. in ver. glo. pe. j. de testi. vbi etiā
an sententiā in causa matrimoniali retractetur sola corruptione. Celsus.

Conō teneatur. vide feli. in. c. cū causaz. in ver. in ea glo. ibi nō tenet. f. de testi.
Adde vltra ea q̄ posui in apost. ad istū. s. eo. s. rñsōes. nn. x. i. apost. in hñ. crim.
 nose. Wal. i. l. ij. s. qd̄ obseruari. nn. xliij. ver. q̄ro hic nūqd̄ testis r̄ qd̄ ibi posui i
 addi. ad ip̄z in. h. criminofus. C. de inr. ca. qd̄ dixi post Bar. i. l. trāfactōe. la pi-
 cola. nn. ij. in apost. i h. rñdere. C. d̄ trāfac. r̄ Bar. fozi. i suo trac. fallē. reg. cccxj.

Inquisitione. de accu. q̄ si testis interrogetur per indices vtruz
 sit corruptus pecunia: vel sit infamis: vel in aliquo interroget
 de turpitudine sua: licet respondere nō teneatur: tamen si re-
 sponderit facit fidem: r̄ nocet producenti: ne eius dicto credat
 tñ si iudex cognouerit testē prodnesti fore criminofuz: vt aī in
 habiles: r̄ hoc sit notozis: poterit etiā si nō apponatur ex pprio
 officio repellere. ita tenet Inno. in. c. intinuit. f. d̄ testi. Si au-
 tem interrogetur circa propiziam personam de eo q̄ nō concer-
 nit turpitudinez eius: tñc bene tenet rñdere fm̄ Inno. in. d. c. in
 quistionis. veluti si interrogetur vtruz sit debitor: colonos: fi-
 ctualis r̄c. Ex his habes expeditam quartā partē testimonio-
 rñ repulsiā. ¶ Ultima ergo causa testiū repudiatōia est ex rō-
 ne inhabilitatis persone testis. Ideo p̄ el^o declaratione videns
 140 dū est de plurib^o. ¶ Et primo queritur nūqd̄ mulier possit
 esse testis. dic q̄ in testō clarū est q̄ nō: vt in. l. que testō. i. s. mu-
 ller. ff. d̄ testa. fallit qñ testm̄ sit inter liberos^c. qz in testamento
 institunt filij testatozis. tunc mulier potest esse testis in testa-
 mento. glo. est singularis quaz sequuntur doc. in. l. fi. C. de codi.
 excepto autem hoc casu mulier nō potest esse testis. ¶ Idez in
 delictis^d de iure civili in. l. ex eo ff. d̄ testi. d̄ iure canonico si aga-
 tur civiliter de delicto potest. Si criminaliter nō: nisi procedat
 per viā inquisitionis: vel denuntiationis fm̄ Inno. in. c. qm̄. d̄ te-
 141 sti. ¶ Atten de tamē q̄ licet mulier possit esse testis de iure ci-
 uili ceteris paribus tamen tanta fides non adhibetur: quanta
 masculo. r̄ sic debet intelligi illud quod dicitur. q̄ in testib^o de
 bet considerari sexus. vt in. c. forns. s. mulier. de verbo. signi.
 142 ¶ Querō secūdo an minor. xliij. annis possit esse testis. Re-
 spondeo q̄ non tex. est in. l. ij. s. lex iulianus. ff. d̄ testi. immo nec
 minor. xvj. annis potest esse testis in causa criminali in. l. testa-
 mentis. ff. de testa. Si tamen quis maior tempore reddiderit te-
 stimonium: deponeret d̄ his que viderit in pupillari etate: be-
 ne valerit eius testimonium. ita glo. tenet quam sententiaz se
 143 quuntur doc. in. d. s. lex iulianus. ¶ Querō tertio nūqd̄ si
 pendiaris possit esse testis. dic q̄ sic: quia nō sunt infames in-
 famia iuris: tñ eis multū diminuit de fide: qz sunt ifames infa-
 mia facti. ita determinat Alber. in. d. s. lex iulia. Ex quo infero:
 q̄ cum stipendiarij sint infames infamia facti: nō poterunt esse
 testes in causa criminali. quia infamis infamia facti nō potest
 esse testis in causa criminali: vt dixi in sua materia: vt l. c. testi-

ubi plene.
 Celsus.
 b C Repel-
 lere. Adde
 feli. in. c. cū
 i. a. colligi
 pñt q̄mor. f.
 de re in. et i
 c. nulli. d̄ ac-
 cu. ver. not.
 ex glo. j.
 c Inter li-
 beros. Ad d̄
 d. Alexā. de
 imo. i. p̄. lxx
 i. ij. pte. Tu
 vide de hoc
 r̄ in qd̄ ca-
 sib^o mulier
 testis eē nō
 pōt feli. in
 c. qm̄. de tes-
 sti. Wal. i re-
 peti. l. ha-
 beat. num.
 xxxv. h. sup-
 pria qōne. e
 ibi posui in
 apof. ad ip̄z
 post do. ale.
 in h. de inr
 liere. C. d̄ sa-
 crofan. ec. s
 Bar. fozi. in
 suo trac. fal-
 len. reg. cccc
 xix. in ver. tē-
 stis. Celsus.
 d C In deli-
 ctis. An in

causis capitalib^o mulier testis esse possit vide do. Alex. de imo. i. cōs. xi. in. j. pte.
 e i p̄. lxx. ea. pte. r̄ i p̄. lxxij. ea. pte. in qd̄ locis ponit qd̄ d̄ iure civili: r̄ qd̄ d̄ iure
 re cano. r̄ i cōs. xliij. l. ij. pte. r̄ in p̄. lxxij. ea. ij. pte vbi ponit qd̄ si p̄ masculu. ve-
 ritas haberi nō pōt: an mulier saltem isto casu admittatur.

Testium depositiones.

a **Testis**, vide do. Alex. d. imo. i. cōs. xcix. j. pte. 2. Feli. i. d. c. cū oporteat alleg. hic p. lanfr. h. 2. circa istō. cū plu. seq. 2. do. Alex. i. cōs. xvij. in. iij. parte. 2. in cōs. lxxvij. in. j. parte. vbi an habēs litē omnīs bonorū vel maioris partis dicatur idoneus testis. Sed qd si interrogatus dicat se esse inimicū an probet. 2. quid si in fraudē dicat. Vide Feli. in. d. c. i. quistitiōis. §. terrie dubitationis. post prin. ver. iij. no. 2.

qd d amico 144 moniam. infra de testi. Secundo infero q nulla dignitas potest conferri stipendiario: nec etiā est capax alicui⁹ honozis: quis talibus infamibus nō patent porte dignitatis: vt in. l. ij. C. de digni. lib. xij. 2. c. inter dilectos. de excels. prela. Hec supra dicta intellige de stipendiario in bello illicito: videlicet in quo libet bello: quod non mouetur per imperatozem: vel papam: vel alium ad sui defensionem: vel suarum rerū gubernatiōnem secundum doct. hi autē qui dicuntur cavallarij delegati sunt infames infamia iuris: 2. ideo in totum repelluntur secundum doc. in lege. iij. C. de except. quia locant operas suas ad pugnandum cum bestijs. vt in lege. j. §. remonet. ff. de postu. cū

145 plurib⁹. §. seq. premisso addet q similiter incarcerationis scilicet in carcere publico non potest esse testis secundum cōmunez

146 opi. doc. d. §. lex iulia. 2. ibi tex. Queritur consequēter tan

inimicus possit esse testis? dic secundum doct. quod inimicus capitalis repellitur omnino: si est effectus inimic⁹ propter causam criminalem: vel propter civilem magnā sū Innocē. vt in c. inquisitionis. de accu. Idem si sit suspitio: q capitalis sit inimicus sū Innocē. in. c. cū oporteat. de accu. idem sū Cy. si testis copulauit amicitiam cum vno capitali inimico. nam 2 ipse presumitur inimicus sū Cy. in. l. si quando. d. testi. al⁹ inimic⁹

147 non repellitur a testimonio. Amicus nō repellitur quantum cūq; sit magna amicitia: tamen si est magnus amicus: ei multū de fide dimittitur. glo. est singu. in. §. cogitandū. in autent. de monachis. col. j. quā sequuntur docto. immo. est tex. expressus

148 in. l. sciendus. ff. de vsur. ita ibi tenet Ange. ¶ Nunquid par per⁹ possit esse testis. Et nunquid rusticus possit. veruz est: qd repellat quē

a testimonio. sed quid de eo qui in fraudēz percutit testem: vt eius dictū nō valeat an admittatur. vide Feli. in. c. repellantur. d. accu. in verbo. fallit nisi. circa p. inci. ver. Celsus.

b ¶ Idem si sit suspitio. ex hoc induco: q inimicus statiz post recōciliationē nō admittitur in testē per ea que no. in simili. Hippo. de mar. sing. cvij. incip. p. nilegitim civitatis. post med. ibi: ideo dicit q indens. no. Panoz. in. c. dubi⁹. in fi. 2. ibi posui i. addi. ad ipsūm in ver. infidelibus. de here. dixi post collect. in. c. i. literis. nu. vij. in apostil. in ver. qd in inimico reconciliato. de testi. dixi in addi. Ad Bar. in. l. prescriptione: in apostil. in eo. vers. C. si cōtra ius vel vri. pub. 2. in j. consti. forūm. nu. ij. in ver. in iuramento. Celsus.

c ¶ Amicus. Vide do. Alexan. de imo. in cōs. lxxvij. in. j. parte. 2. in prealleg. cōs. xvij. iij. parte. 2. Feli. in. c. quoties. vers. not. vj. d. testi. 2. aliquid in. c. i. literis ver. fallit nisi. in fi. eo. titu.

d ¶ Panper. Vide. Alex. de imo. in cōs. xv. p. totū. l. iij. parte vbi ponit etiā quis dicat paup. 2. qd dicat suspect⁹. 2. qd in ciuilib⁹. 2. in qd casib⁹ possit torqueri.

Testium depositiones. Fo. liiij.

Adde de hoc collec. in. c. in literis. in fi. ver. nunquid paupertas repellit: et quod tibi potest in add. ad ipsum. in. eo. h. de testi. Pañ. in. c. si quod testium. nu. viij. ubi etiam posuit in add. ad ipsum. in ver. propter paupertatem. et tibi sely. h. in glo. ff. tibi atque cum sequ. eo. si dixi in apost. ad Bart. post Alex. in. l. spadone. §. est autem. in ver. affectasse. in lec. Nic. de neap. ff. de excusa. into. no. Bar. fo. 31. in suo trac. fallē. reg. cclxxix.

quis neque ratione paupertatis: nec ratione ignobilitatis. repellitur a testimonio. sed ceteris paribus magis creditur divitiis quam paupertate: et mobili quam ignobilitate: referendo singula singulis. ita in 149 teligitur glo. in. l. ij. ff. de testi. ¶ An socius possit esse testis: si sic dicatur non. si est socius omnium bonorum: vel etiam si non esset socius omnium bonorum: et sua inter sit. adhuc non potest esse testis de parte consocii. de qua etiam dicitur: ut not. Inno. in. c. in presenti. j. de testi. ¶ Ultra predicta adde et quod neque clericus neque monachus possunt esse testes sine licentia superioris: sicut Spec. in tit. de teste. §. j. ver. si. sed si monachus. et verus. et quid de monacho. et idem tenet Albert. in autem. si dicatur. C. de testibus. Clericus autem secularis bene potest. ut in. c. quicunq. xij. questio. ij. tamen debet examinari per iudicem ecclesiasticum: sicut in Arch. in. d. §. quicunq. dicit esse in electione iudicis superioris. si velit examinare clericum: an dare licentiam seculari: ut eum examine. sed tamen debet instrumentum de licentia sui superioris facere: ut in. c. j. de iura. cal. licet admittatur clericus. non tamen compellitur: ut. §. dixi. ¶ Solet etiam queri et nunquid fideiussores possint esse testes pro debitore principali. Spec. in tit. de test. ver. sicut quid de fideiussores. dicit quod sic: si est solvendo Joā. an. in. d. ver. dicit indistincte non posse: quod etiam interest iuribus non vexari: ut in. l. minoribus. ff. de mino. hanc opt. tenet. Joā. and. in. c. in super. de testi. que opt. est tenenda. ¶ Sed queritur et nunquid sollicitator: etiam possit esse testis. Do. de Ro. de c. cclxxij. tenent quod non. idem dicit esse verum. Anto. de but. finita causa in qua sollicitat. ita dicit ipse in. c. in super. j. de testi. ¶ Dubitatur finaliter nunquid denunciator criminis possit esse testis. Concludunt docto. et glo. in. c. in omni. de test. et tenent quod sic in denunciatione evangelica. In alijs autem denunciationibus que sunt in foro seculari vel ecclesiastico ob delicta non possunt esse testes. Ex his omnibus nunc habetis plene expeditum que persone repellantur a testimonio: quibus exceptis ceteri admittuntur: ut in. l. j. §. adhiberi. ff. de testibus. ¶ Modo placet mihi pro pleniori satisfactioe materie testium attingere aliquas questiones super dicta materia: que sunt multum vtilitates et oportune. ¶ Quero primo si nunquid testis teneat deponere de loco et tpe. verbigratia. testis interrogatur an tunc mutavit. x. seyo. et ruderet quod sic. Postea interrogatur ubi: et quod hoc fuit: nunquid si non respondeat vel dicat non recordor eius testi-

in ver. par p no. s. rāci. de are. cōsi. xij. incip. v. te diligenter thema. te. Alex. of. ccvii. inci. viso. p. c. s. u. a do. mens phili. deci. consi. c. xij. volu. ij. Cel sus.

a ¶ Soc. Vide sely. in. c. in super. ver. omnino querit. j. de testi.

b ¶ In super. Et ibidem v. de sely. i. h. vi. querit.

c ¶ Sollicitator. Vide do. Alex. de imo. in cōsi. lxxviii. in. j. parte. et in consi. lxxij. in. iij. parte et vide do. de ro. deci. c. xvij. alias cclxxij. sollicitator l. no. et Ludo. in sing. ver. c. qrit an sollicitator vbi ponit cōsi.

do. Theodoss. et Alexā. de imo. in consi. lxxvi. ij. parte. et Ludo. in cōsi. suo omni potentis dei postulato suffragio proposita questio et c. sely. in. c. cum a nobis j. de testi. in. fi. do. Alexan. de imo. in. consi. lxxij. in. iij. parte.

Testium depositiones.

monis vitietur. pro huiusmodi questione determinanda dicitur
quod ubi locus et ipse sunt de substantia actus de quo queritur tunc
opus testem deponere de loco et tempore alia dictum sunt non valet.
istud probatur in l. j. in fi. c. si seq. ff. de inc. rui. et nau. istud est di-
ctum Inno. in c. qualiter et qn. el. ij. de accusa. idem tenet Bald.
in l. ij. C. de rescin. ven. Exemplum ut melius intelligatur ad hoc
ut quis obtineat in interdicto unde vi: requiritur quod probet posses-
sionem: et quod probet quod possidebat illa die. quia fuit spoliatus pos-
sessione: alio succumbit. ut in l. j. §. interdum. ff. de vi et vi armata.
Certe si iste intendens hoc interdictum probaret possessionem: et spolia-
tionem non posset obtinere: quia ipse est de substantia actus. Pone
aliud exemplum in prescriptione: quia debet probari possessio. et
annorum inter presentes vel. xx. inter absentes. potes ponere
multa alia exempla ut statutus dicit: quod si quis inserit in qua-
drage. puniatur in. x. probatur quia aliquis inserit: non tamen fuerit
in quadrage. non debet puniri: quia ipse est de substantia actus.
Exemplum de loco pone statutus dicit. quod iudex in loco publico
puniatur in. x. probatur quem iussisse: non tamen in publico non
debet puniri: quia locus est de substantia actus. pone aliud: dicit
statutum: quod bestie pasculaverunt in aliquo prato alio. cer-
te si non probatur quod in prato prohibito: non poterit obtinere. quia
certus locus est de substantia actus: aut ipse et locus non sunt
de substantia actus: et tunc si testis de illo non deponat: sed dicat se
non recordari. dictum est bene valet. Inno. in c. quatuor et qn. idem si non
interroget testis de loco et tempore dictum fuit valet: quia locus ipse non
sunt de necessitate probationis in. §. quod non. et idem fm Ang. in d. an. et
de testi. **¶** Attende tamen ad unum quod est not. dignum quod ubi quis agat
ex mutuo vel alio tractu requiritur: quod probet pecuniam mutuatam
vel depositam. et sic de singulis contractibus ante libellum: et ante
lit. contestat. alio succumbit actor. et ita dicit sing. Ang. in d. §. quod non.
et videtur probari in l. eandem. §. actiones. in fi. ff. de except. rei
iudi. idem Jo. an. in c. abbate sane. de re iudi. lib. vi. et in glos. sua.
Declaro. actor dicit: quod mutnavit titulo. x. quare et. Tres testes di-
cunt verum est: quod mutnavit: et requiritur. quod dicat si non recordat
de tempore: sed fuit ante presentem litem inceptam. istud est sin-
gulare multum. Ratio est que facit pro eis. nam testes produ-
cunt post lit. contestat. ut. §. vidistis. quando testes dicit quod mutna-
vit: et non dicunt in certo tempore. illud dictum potest verifica-
ri ante et post lit. conte. et per consequens hoc dictum est obscurum
cum nesciatur an ante lit. contestat. et sic dictum est dubium: et quoriel-
cibus dictum est dubium. Interpretatur contra producentem: ut
est tex. in c. in presentia. de proba. et ibi glos. istud est dictum bal-
et Ange. in l. veteribus. ff. de pac. et Bar. in l. j. §. si. ff. eo. sic sequitur:
quod debet fieri interpretatio quod istud mutuum fuit factum post
lit. contestat. unde istud totale mutuum quia non dicitur deductum
in iudicio. quia ea que procedunt post lit. contestat. non dicuntur
venire in iudicio: immo alio libello opus est ut est casus in lege
non possunt videri. ff. de iudi. De qualitate autem temporis nulla
est testis factenda interrogatio: videlicet an esset serenum: vel ne

¶ Et tpe.
Add. d. ale-
x. de imo.
in consilio.
ij. protul. in
ij. parte. et
oino felix. i
c. ex tenore.
circa princ.
versicn. no.
ij. ibi deter-
minantes et
plenus i. c.
cu causam. **¶**
ver. utrum
autem testis.
de testi.

¶ Quod sic. Quomodo et qualiter deponere habeant testes super valore. vide Felv. in. c. ad aures. ij. ver. de expressione valoris. §. de rescrip.
¶ Valore rei. ad probandū valorē rei que probatio admittatur: et q̄sio fiat probatio. vide do. Alexan. de imo. in cōs. lxxxv. in. ij. parte. et qualiter valor rei debeat articulari. vide do. Mari. fozi. in p̄ss. viij. incip. vills. §. et stant ista. ibi quin

bulosum fm̄ Inno. in. c. qualiter et quando. vbi dicit q̄s si testis deponit de diverso tempore vel loco q̄s dictum fuit non valet.
¶ Quero secundo an testis qui deponit super valore rei debeat reddere rationem sui dicti. etiam nō interrogatus. ad hoc vt valet dictū fuit dic q̄ sic. et ideo testes q̄ quotisdie examinatur dicunt talis res valebat. x. et nil aliud deponunt: nihil valet. et est ratio. naz quotiescūq̄ aliqua res potest sciri difformibus modis: nisi exprimat̄ modus: quo scitur: illud dictum dicitur obscurum: et per cōsequens tanq̄ obscurum non valet. Sed vt valorem rei quis possit scire difformibus modis dic fm̄ q̄s statim dicam: ideo requiritur: q̄ exprimat̄ modū propter quez scit valorē: alio nihil valet. hinc est: q̄s testis qui deponit de domino: debet reddere rōnem sui dicti: etiam nō interrogatus: qz sunt multi modi acquirendi dominiū: et ideo requirit̄ q̄s exprimat̄ illū modum: per quem scit dominium certe rei esse illius. de modis p̄tz per totū titulū. ff. de acq. re. do. et insti. de re. dmi. vbi antē res non potest sciri: nisi per vnū modum: et tunc super tali re valet dictū testis: etiā si non reddat rōnem: etiā si est interrogatus vt est in colore: qz quis non potest scire colorem nisi per vnū modū: vt est albedo: que per visum comprehendit. vox antē per auditum. hec sunt verba Bald. in. l. ij. C. de rescin. v̄l.
¶ Quero ergo qualiter probet valor rei: et qualiter testis p̄ducitur super valore rei? dic interdū testis p̄ducitur super valore immobilis fructus producentis: vt in fundo: interdū super valore rei mobilis: vt est videre. in alijs speciebus si testis deponat super valore rei fructus p̄ducētis: tūc debet deponere super valore rei hoc mō dicit q̄s pars fundi in tali loco et. valet. x. florenos: et scio q̄ tot fructus percipiunt̄ singulis annis: et illa pte fundi: et q̄ ex pte fundi eiusdē qualitaris tot fructus producti v̄di p̄suerūt: et v̄dunt̄ p̄ singula parte. x. florenoz. mō fundus estimat̄ per fructus perceptionē. hoc probat In. l. si fundus per bitozes. ff. de rescin. v̄d. ita tradit no. Bar. in. l. p̄tia rex. ff. ad. l. sal. et idē Bal. in. l. ij. C. de rescin. ven. et poterit alio modo et breuius probari de valore rei immobilis fm̄ prefatos doct. vbi. §. hoc modo q̄ pars talis fundi tanti valet: quia pars aliorū fundorum eiusdē qualitaris vbi vicinorū tantidē v̄dunt̄. hoc est q̄s dicitur: q̄ res tanti valet: quanti v̄di p̄t: vt in. d. l. p̄tia rerū. et intellige quātū v̄di p̄t. s. homini scienti qualitatem rei: vt est tex. que ita intelligit̄ docto. in. l. mortis causa. de dona. causa mor. et ideo fm̄ Bar. ibi. §. sit cautus aduocatus volēs probare valorem rei: q̄ capitulet de aliquo morbo vel vitio latēt rei: vt dicat: q̄ tale vitium est latens: q̄s si emptor: scinisset emptor non tātum dedisset. **¶** Dubitatur de huiusmodi depositione

imo singularis in. l. parte. Ad hoc et in p̄cedē. apof. deductis Barto. in. l. p̄tia rerū. §. nōnū li. nu. i. et q̄s ibi posui in §. in v̄l. p̄bare valorem rei. ff. ad. l. sal. bal. in. l. si quos. nu. xvj. et sequēti. vers. sed circa hoc. et ibi posui in additio. ad ipm̄. in apof. in eo. §. si. ibi etiam nota. in add. ad Saly. vers. l. s. pone q̄ ipsi dicit̄ tm̄ pro cōmuni pretio ipsaz ap̄pretaret. l. apof. i. eo. ver. C. de rescin. vendi. et disti post panoz. l. c. cum causa. nume. ij. in vers. vernū valor rei. l. de test. Cel. l. s.

Testium depositiones.

In **D**ominis. Vide do. Alex. de imo. in **psl. iij. in. ij. pre. 2** in **psl. lxxi. in. i. pre. in** quo locus ponit an probet dñum de antiquo p solam famã. 2 in **cõs. i. in. iij. parte. 2 cõs. 7. 2 in cõs. xi. ea. pre** vbi late ponit de probatõe dominij etiã qñ nõ fumus in casu: in quo probet vel pbari debeat de antiquo. 2 in **cõs. xv. 2 in psl. xxx. in. iij. pre.** vbi ponit an sola fama pbet in factis de antiquo: de quo p **frã. sre. in. las ad que. de acq. here. 2 p fely. in. c. iter dilectos. de si. instr. 2 late per firma. i suo**

aureo reg-
to. no. in **psl.**
dominij p
batur. 2 do.
Alex. de imo
la. in cõsilo
lxxxvii. i. ij.
pre. vbi po-
nit qñ agit
publiciana
an obsterri-
tulus 2 bo-
na fides. de
quo etiã vi-
de **Bar. i. l. c. 3 res. nu. iij. 2 qd ibi posui i ad. ad ipsuz. in ver. ad pbã dũ dñi. C. de pba. 2 in ij. lect. i. d. l. nu. vj. ver. 16** est ergo mo-
dus. in ver. possedit an-
nis. x. Dixi
et post bal.
in addi. ad
ipm post est
de i. l. iudi-
cis. nu. iij. i
h. pbat. C. de
misi. C. de
reiv. xl. p
petarj. nu.
ij. h. ij. de
gl. q dñuz
16 i apo. i h. p a
bat testio.
C. de pbat.
Celsus.

nunqđ testis deponens de valore concludat dicendo hoc mo-
do. pars talis fundi valet. x. interrogatus quomodo scit. rñdit:
q ego tantum darem si vellem emere. dic qđ nõ valet: si iste tes-
tis cõprehenditur habere affectionem ad talem rem: puta qđ
est vicinus illi fundo. 2 mea interest habere fundum vicinũ: et
pro minoris pretio qđ valeat. vt in. l. si fundus. ff. de leg. iij. Si au-
tem nullã habet affectionẽ. bene valet eius dictũ. ita dicit **Bal.**
in. d. l. ij. ¶ Adde alium modum probãdi: quia index ex officio
suo potest etiam post publicatas attestaciones: 2 post didicta
testificata mittere estimatorem ad estimanduz rem: vt in. l. hac
edictali. §. ilico. ff. de secũ. iij. p. sm **Bar. in. d. l. ij. hinc est qđ dicit**
Bar. in. l. iij. notabiliter in. l. in fundo. ff. de rei vedi. q etiã post
sniam ante executionẽ factam põt opponi exceptio expensarũ:
2 melioramento: si: cũ talis exceptio non redarguat sniam de ini-
quitate: ideo opponi põt: vt in. l. fidei iutores. ff. de fidei. 2 in. l.
nesennius apostillinaris. ff. de re iudi. 2 per cõsequens nõ po-
test fieri executio nisi pñus liquidatis melioramentis expensa
rũ: cũ illas posset psequi per retentionem: vt est tex. in. l. i areã.
159 ff. de conditio. in debi. ¶ Intra premissa etiam dubitat nun-
quid possit probari valor rei hoc nõ. pars tali fundi valet. x. 2
hoc scio: qđ sum vicinus. Bald. dicit qđ nõ. in. d. l. ij. Bar. dicit qđ
sic. in. l. i. ff. si certum petã. 2 illã tene: quã etiam tenet Ange. in
ant. de here. 2 falc. Et est glo. in. l. ij. C. quando fiscus vel pñna
160 tns. ¶ Quando autem testis deponit de valore aliarum re-
rum mobilium. tunc probatur si dicat hoc modo. Summa frum-
menti valet tanti: 2 hoc scio: qđ communiter tanti venditur: vel
vendebatur tunc temporis. 2 no. multum singulariter: qđ talis
testis debet cõprehendere tria tempora in suo testimonio hoc
modo. frumentũ tanti valuit illa die: vel illo tempore: vel ante
2 post. Als si se astringeret ad vñũ diem tantum non probaretur
valor. ita dicit tex. in. l. pretia rerum. in fine p reallega. 2 ita
etiam tenet Bart. Sed pone qđ quis capitulauit de valore rei:
qđ res tanti valuit in foro publico: 2 qđ illa vendebatur tantidem
in domib⁹ priuatis: si testes autem deponunt in foro publico
de vno valore: 2 in domibus de alio: querit cui stabitur. dic qđ
stabitur valoru fori publici sm Bart. vbi. §. q dicit pro cautela:
qđ ille qui vult probare de valore frumenti debet capitulare. qđ
pro tanto venditum est in foro publico. ita not. ipse in. l. pñna re-
161 rum. ¶ Consequenter est videndũ qualiter probentur domi-
niũ. hec questio quotidie in iudicijs versatur. Nam produ-
centes testes probantes de prescriptione ex qua requiruntur.
scilicet: titulus bona fides 2 continuata possessio: 2 qđ res nõ sit
vitiosa: que omnia et singula ventant probanda. Ideo quali-

C. §. q̄ p̄ colonū. Et ibidē vide fr̄ac. q̄ ibi dixi i apost. 7 an p̄bet. p̄ testes s̄n-
 gulares: quoz vn̄ deponit de p̄ceptiōe grani alf de fabi. vid. d. Alex. de imo.
 in cōsi. iij. 7 in cōsi. xliij. iij. parte. 7 an p̄bet ex sola fructū p̄ceptiōe vide p̄ enz
 i p̄si. cxxxiij. i. parte 7 an p̄ solutiōe collectarū. vide Pau. de cas. l. i. scriptarios.
 C. de testa. mili. 7 q̄ p̄bat ex p̄ceptiōe fructū. vide. d. Bar. fo. 31. i. p̄si. cxxxiij.
 incl. in cōtronersta. h. ij. in. ij. parte. 7 in cōsi. cxxxi. incipi. i. presenti. circa p̄ncip.
 ter singula probentur videamus. ¶ Primo nāq; titulus facillē
 probari potest. scilicet p̄ instrumentum vt not. glo. in. §. sunt et
 alie. in. sti. de vsucap. 7 lon. 7 nō apparuerit aliq̄ instrumentū
 poterit titulus p̄bari p̄ testes dicētes se interfuisse contractū
 cū istud sit tale: q̄ obijciatur sensui visus. Bonafides autē nō
 venit probanda: cū bona fides in dubio presumatur: vt in. l. pe-
 nil. C. de enit. quod intellige verum si quis haberet titulum: 7
 dicit possederit: etiā sine titulo: quia tunc bona fides presumit.
 Inno. in. c. cū venisset. de i. leg. resti. quē sequitur Bari. i. l. cel-
 sus. ff. de vsucap. 7 Ang. in. l. p̄scriptiōe. C. quib; non ob. lon. tē
 po. p̄scriptio. Oporteret tamē: q̄ bona fides allegaret: alias
 nunq̄ presumeret. vt in. l. si adulterium cum incestu. in. §. idē.
 ff. de adule. ita nota. sing. Ange. in. l. eum qui. §. in publicā. de
 publi. Pro quo facit id quod in simili dicitur: q̄ notoriz̄ re le-
 nat ab onere probandi: nō autem ab onere proponendi. glo. est
 163 sing. in clemē. appellanti. de appel. ¶ Tertio venit probāda
 possessio cōtinuata: in hoc sunt duo videnda. videlicet qualis
 probet possessio secundo qualiter probetur continuatio pos-
 sessionis. ista sunt quotidiana. Ad primū dic. q̄ multi sunt mo-
 di probandi possessiones. probatur em̄ possessio eo ipso vide-
 licet q̄ testes dicunt terram vidisse seminari: 7 arari ad instā-
 tiam talis. vel coll: vel laborari. Istud sufficit. p̄ quo est glo. sin.
 in. l. iij. C. finium regun. quaz ibi sequitur Bald. Alius modus
 p̄bandi traditur si testis dicat fructus de tali terra fore p̄ ta-
 lem perceptos: vt est tex. i. l. titia. ff. de solu. 7 ibi hoc tenet Bal.
 2c. Idem tenet Bal. in. l. iij. C. finium regun. Item p̄batur pos-
 sessio: si testes dicant pensioneẽ domus vel fundi tali esse solu-
 tam: 7 q̄ mercedē receperit nomine locatois: vt ē gl. sing. in. l.
 a qui vnuerfas. §. qui p̄ colonum. ff. de acquiren. posses. quam
 ibi sequitur. Barto. in. l. q̄nis. §. si conductor. eo. titu. Eamq; se-
 cutus est Angel. in. l. quedam mulier. ff. de rei vendi. 7 hoc ve-
 rum ēm Barto. 7 Ang. in locis p̄alleg. q̄ mercede percepta
 163 probata probari videtur possessio cōtra nolentem. ¶ Sed
 an in p̄iudicium tertij dubito. quod est bene 7 singula. notan-
 dum. 7 ideo si ago contra aliquem rei vendicōnē dicens ta-
 lem rem esse meam: 7 probem dominium per testes probando
 p̄scriptiōem p̄ qua p̄scriptiōe probanda probō possessio-
 nem hoc modo: quia dico q̄ titus mihi soluit mercedēz nomi-
 ne locatois talis rei: per. x. annos 7 plus. certe p̄bata est pos-
 sessio per talem receptionem mercedis in p̄iudicium cōueti:
 et istud est verū: nisi aduersarius probaret veram possessionēz
 ipsius rei. puta q̄ collegit: vel fecit araric. tunc bene derogat
 possessioni que probatur per solutiōem mercedis: ita tenet

in. i. p̄te. vbi
 etiaz q̄ per
 receptionēz
 clausi p̄ba-
 tur posses-
 sio: nisi ali-
 possideat q̄
 duo nō p̄nt
 solidū pos-
 sidere ibidē
 vbi etiaz q̄
 possidere dē:
 si q̄ est mis-
 sus in pos-
 sessionē per
 annūdecētie
 clausē erāt
 apud custo-
 dē: q̄ nō ob-
 stat q̄ clau-
 nes et cus-
 todia essēt
 penes aliū:
 in quo esvi
 debis etiaz
 an 7 q̄n 7 ex
 quib; dicat
 ture p̄prio
 vel ture fa-
 miliaritatē
 possidere de
 quo etiaz p̄
 est in p̄si. l. f.
 incl. i p̄nti.
 h. ex quib;
 p̄missis. 7
 h. ij. p̄batur
 e. 7. p̄te. et p̄
 Bal. in ant.
 quas actio-
 nes. in. xv.
 h. si. quō po-
 terit p̄bati.

Testium depositiones.

et ibi posui in apost. ad ipm. in eo. h. in vl. q. C. de sa. san. ec. Celsus.
 a C. Possessio. Adde do. Bar. sozi. in cōs. lxxxix. inci. cā agitara. h. ij. pōderandū
 in. i. parte. qd lz p instrm locatiōis dñum nō pbet: tñ qñ alia pcurrit instrm lo

catiōis id p
 bat: qd nor.
 quia est sin
 gulare scōz
 eū ibi: et ad
 de Paul. de
 ca. in pñ. cxi.
 als. cccv. in
 ci. viso pun
 cto. i in cōs.
 cclxxvi. i. ci. a
 vñ dicēdū.
 b C. Noie vl
 de. d. Ol. in
 cōs. cxiiij.
 de quo z qd
 operent pre
 dicta verba. b
 vide qd po
 sui in tract.
 clausularū.
 in clau. con
 trac. h. pre
 cario noie.
 Bar. in. l. ab
 emptioe. nō
 me. xij. ad fi.
 ver. vltimo.
 advertas. z
 ibi posui in
 apost. ad es
 in. e. h. ff. de
 pact. z dixi i
 add. ad bal.
 l. i. j. nu. ij. in
 hō. pcarū. C.
 de vñcap.
 pro donato. 164
 Celsus.
 c C. Der esti
 maz. Adde
 Frā. are. i. l.
 l. illa i. fi. dñ.
 ob. z i. l. de- 165
 eē. eo. titu. z c
 qd ibi dixi
 in apostil.

Bar. l. d. s. si cōductor. Ang. in. d. l. quedā mulier. operaret em
 sm prefatos doctores pbatio solutiōis mercedis vt dicat p
 bara possessio: nisi aduersarius pbet contrarium probando ve
 raz possessiōe. C. Antēde tñ qz pbādo solutiōe mercedis pba
 tur possessio tñ sola inuestitura nō pbat possessiōe in preiudi
 cū tertij: sed solū iter ipsos istud est pulcherrimū dictū Ange.
 in. l. quis. C. de dona. z ideo si in exēplo pposito volēs probare
 possessiōe cōtra cōuētū in tertiā psonā z ad pbādū possessiō
 nē p dūco instrumēta locatiōnū factaz titio de fundo. de quo z
 cōtroneria zc. nullatenus est pbata possessiōe probat em esse
 possessio p actū factū. vez per cōstitutiū vel per precariū vel p
 cōductiōe veluti si quis cōstituit se noie possessoris possideri
 vel precario noie. vel si vēditōr cōducit ad emptōrē. hec pban
 in. l. q in eo. in pñ. z in. l. interdū. in prin. ff. de acquirē. pos. et in
 l. quedā mulier. p. allega. z i toto titu. ff. de preca. C. Et iō quo
 tidie videtis: qz in instrumētis ponunt ista verba que quidē vē
 ditōr cōstituit se precario noie possidere: per talia verba pbat
 traditio possessiōis: z dominiū vt in iuribus p. alleg. que oia
 intellige vera: si ille qui cōstituit se precario noie possidere vel
 qui cōducit zc. possidebat tpe cōstituti vel tēpore conductiōis.
 Atz p talē cōstitutiū vel per talem conductiōe nō probat ali
 qua possessio. vt est glo. sing. l. l. pñis. in. s. si pductor. ff. de acq.
 pos. z hoc tenet Bart. z idem Ange. in. d. l. quedā mulier. ideo
 sit cautus volēs pbare possessiōe p cōstitutiū vel p similes mo
 dos qz pbat qz ille q cōstituit tēpore cōstituti possidebat. als. i
 le cōstitutiū nihil operaret. z ita dicit Ang. in. l. quedā iter istos
 modos fictos pbādū possessiōe. C. Est z alius modus mirabi
 lis. scz si quis cōstituat se vsufructuariū alienius: puta titij. nā
 in titij per talē vsufructū transfert possessio. vt ē casus sing.
 in. l. qd qd. C. de dona. qd itellige: si ille vsufructū possideat il
 lo tpe: quo se fecit vsufructuariū. als. nō pbaretur possessio. z
 ita dicit Ange. in. d. l. qd quis est z alius mod⁹ probandi p actū
 fictitiū. puta si qd cōfiteat se noie alienius possidere p talē sim
 plicē cōfessiōe trāffert possessio in eū: cuius noie iste cōfiteat se
 possidere vt est glo. sing. l. l. ab emptioe: in pñ. ff. de pac. quā ibi
 multi cōmēdat Ang. z p dīca tene menti. qz sunt quotidiana.
 164 C. S. c. ias tñ: qz p illa verba qz quotidie ponunt in instrumē
 tis scz dedit: vēdidit: tradidit: nulla pbat possessio: neqz posses
 siōis trāstatio: sed solū licentia data apprehendi possessiōe.
 vt est tex. in. l. p. dīca. ff. de acq. pos. qd fallit nisi reavēdita foret
 in pñtia. nā tūc per talia verba trāffertur possessio alicui non.
 ita no. Jaco. de are. qnē sequit Bal. i. d. l. p. dīca. Idē tenet. Cy.
 165 qnē sequit Bal. in. l. m. n. C. de acq. pos. C. t. illd tñ no. qz p est
 mīc qd qd habet in cōmuni nō pbat possessio neqz dñuz. ita
 dicit singula. Bal. z Bar. in. l. si potest. C. de actio. emp. Et ideo
 inferunt qz si quis soluit talias p aliqua re: qz p talē solutiōez
 taliarum non

tialiarum nō probatur possessio rei: et ita fuit obtentum de fa-
 cto in civitate Cremona. Similiter et Barto. in alia materia di-
 cit: quod per estimum factum in communi de aliqua re nō pro-
 batur valor rei inter alias personas: vt in. l. ij. C. de rescindenda
 venditio. Et ideo si esset questio inter te et me de valore vnus
 fundi et ipsius valorem probarem per estimum communis: ni-
 hil esset factus: quia tale estimum probat solum inter estiman-
 tes et te: non inter alias personas: vt. s. dixi. ¶ Non omitto vnū
 166 notabile verbum quod venit in presenti materia dicendū: qd
 si quis reperatur in possessione rei nec sciatur ex qua causa sit
 in possessione: presumitur esse in possessione: et possidere ex pre-
 ambulo cōtractus. glof. est singularis in. l. quedam mulier. s.
 allegata. quam ibi sequitur Ange. in. l. murus. C. de acquiren.
 possessio. et hoc satis quo ad probandum possessionem: et quia
 non sufficit probare possessionez probando prescriptionez. nisi
 probetur possessionis continuatio decez annorum et. in rebz
 immobilibus inter presentes: et. xx. inter absentes. ideo videas-
 mus qualiter probetur possessionis cōtinuatio. Et breuiter dic
 quod communis opinio doctoruz sic se habet: quod probando
 initium possessionis et finem presumitur mediam. et sic proba-
 167 tis extremitatibus presumitur medium. et sic probato quod
 iam sunt decem anni elapsi: quod possidebam talem rem et.
 et probato quod tunc possideo: presumitur continuata posses-
 sio toto tempore. x. annorum. ita tenent docto. in. l. super longa
 C. de prescrip. x. vel. xx. annorū. plus dixit Barto. notabiliter qd
 si probatum est solum initium: quod sufficit quod quis ad cō-
 modum suum alleget possessionem: et consisteat etiaz se pos-
 siedere modo: quod si probet initium possessionis presumitur con-
 tinuata possessio vsqz in hodiernum diez. quod est menti tenen-
 dum. ita dicit ipse in. l. celsus. ff. de vsu. ¶ Super ista p̄tinua-
 tione possessionis probanda est multum aduertendum ad tes-
 tes. nam si dixerint titum possedisse a decez annis et citra. t̄sic
 est sensus. quod possederat decez annorū. Et iste est textus in. l.
 prima. s. quod autem. ff. de aqua quotidiana et estina. Ita etiā
 dicit Barto. in dicta. l. celsus. et Anto. de butri. et Joan. d. imol.
 in capi. licet causam. b̄ de probatio. Si autē testes dicant: quod
 talis possedit ad decem annorum: vel circa. tunc nō est proba-
 ta possessio ad decem annos. et per consequens prescriptio nō
 est probata: quia testes intelliguntur deponere de possessione
 vsqz ad tempus: in quo testificantur: quo casu enent: quod pre-
 scriptio fuit interempta per litem contestatam: vt in. l. more. C.
 de rei vendit. ita tenet Barto. in dicta. l. celsus. et Anto. d. butri.
 quem sequitur Joan. de imol. in. c. licet. Illa enim verba adie-
 cta plus et. paruz vel nihil operantur. sed testis debet dicere ti-
 tum possedit per decem annos finitos ante litem inceptā secū-
 dum docto. vbi. s. bona autem practica est: quod dicat: qd talis
 possedit a. x. annis. et per totum illud tempus finitum ante litem
 inceptam. Si autem diceret: quod possedit. xiiij. annis elapsis
 168 sufficiat: si causa non durasset vltra quadriennium. ¶ Attende
 etiam ad vnū aliud: quod tibi videbitur mirabile. quod nō

a ¶ Medis
 add. d. bar.
 fozi. in p̄ll.
 clxxvij. in
 cipien. in cō-
 troner. s. s.
 ex qua con-
 clusione cir-
 ca fin. et in
 consil. cxxv.
 incipi. circa
 primū. cir-
 ca fin. in. ij.
 parte. et fe-
 ly. in. c. iter
 dilectos. de
 fide instru.
 et par. d. cas.
 in p̄ll. cccij.
 s. s. cclxxxj.
 incip. videē
 dicendū et.

b ¶ Et cau-
 sam. vbi oī-
 no vide fel.
 in versic. ij.
 causa. vbi
 etiam qua-
 liter in pro-
 banda pos-

Testium depositiones.

Testione gra-
tuletur et
adde. d. ale-
xan. d. imol.
in cōs. lxx-
ij. in. j. parte
vbi quomo-
do probet
possessio p
testes dpo-
nētes d ce-
tero tēpore
et per alios
deponētes
d alio tem-
pore.

potest probari prescriptio decem annorum dato etiam quod esset probatus titulus. bonafides continuata possessio. nisi probetur quod ambe partes fuerint presentes in toto isto tempore id est quod habuerint domicilium in isto loco: in quo agitur iudicium. Istud est dictum singulare Jaco. but. in. l. fina. C. de prescriptio. lon. tempo. quaz sequitur Ange. in. l. preallega. et est ratio huius dicti: quia cum lex requirat prescriptionem. x. annorum: possessionem continuam inter presentes: requirit enim: quod ille qui se fundavit ex prescriptio. tali. x. an. inter presentes probet fundamentum suum: scilicet possessionem continuam inter presentes: id est quod iste et cōtinentur toto illo tempore habuerint domicilium in isto loco: in quo agitur iudicium. Ita intelligitur inter presentes: ut est tex. in. l. fina. C. d. prescrip. long. temp. et presentia eorum sit facti: non presumitur. ergo probare debet: ut in. l. libello. in. §. facti. ff. de capti. et ideo ille qui allegat prescriptionem debet probare presentiam. alias nihil facit: et sunt pauci qui hoc considerant. Et sic ex omnibus istis habetis qualiter

169 probetur dominium mediante prescriptione. ¶ Alium etiam modum probandi dominium tradit Barto. in. l. rem que nobis. ff. de acquiren. possessio. hoc modo: quod tempore quo acquisit possessionem talis rei. illa res erat in nullius bonis: quo probato succedit dispositio iuris dictatis: quod id quod in nullius bonis est occupanti conceditur: ut in. l. j. in princip. ff. de acquiren. possessio. ¶ Sed quomodo probabit quod illa res non fuerit in bonis alienius. dic quod in aliquibus probabitur ex natura ipsius rei: veluti in lapillis: et zapillis in litore maris repertis: quia clarum est talia in nullius bonis esse: ut in dicta. l. j. in princip. ff. de acquiren. possessio. ¶ In alijs autem rebus que sunt de natura sui in bonis alienius difficultior erit probatio. tamen modus adhibetur: scilicet si quis fecerit fieri proclamationem. scilicet si quis vult dicere se possidere talem fundum tempore quo contrahentis vel agens apprehenderit istum fundum compareat infra tres dies. alioquin et certo nullo comparente infra illum terminum apparet illam rem esse in bonis nullius. et ita pulcherrime tradit Barto. in. l. preallegata. ¶ Alios modos probandi possessionem habetis per totum tit. insitu. de rerum dñi. et sufficit textualia ibi videre. sed ut plurimum in iudicijs versatur probatio dominij que est frequentissima. Ideo volui illas plenius attingere. hec fatis quo ad probationem dominij. ¶ Circa premissa cadit vnum notabile dictum Barto. in. l. celsus. ff. de vsur. que sequitur Bald. in. l. iudicia. C. de rei vendic. que dicit quod si pater meus emit quendam fundum: et longo tempore possedi. puta per. xx. annos vel per quasdraginta. et postea perditam fuerunt instrumenta tituli emptoris. puta quia ciuitas fuit sacomanata: vel domus incendio combusta: si mouetur mihi controuersia: de isto fundo empto: et velim probare prescriptionem. quia non possum probare titulum: sufficit allegare et probare me audiuisse a patre meo se emisse talem fundum a tali: et quod de hoc publica vox fama est: et probare famam esse de hoc sufficit propter titulum putat

vinum: et instas credulitatē: q̄ sufficit ad famā. vt in l. cū quidā.
in §. qd̄ dicit. ff. de acq. here. et nimirū qz dictum vnus nobilis
hois inducit instā credulitatē multo magis fama. glo. est sing.
in l. titio fundus. ff. de condi. et demonstra. hec verba sunt men-
ti tenenda quibus habetis casum: in quo etiam nō probato ve-
ro titulo sed probata fama: qd̄ talis emit et. probato etiam qd̄
audiuit a patre meo emisse ipsum et. habet loco tituli: qd̄ itelli-
gite probata etiam possessione sufficienter ad prescriptionē et
reliquis ad prescriptionem requisitis necessario incidenter.

172 ¶ Nunc querō nunquid ex possessione presumat dominū.
hec questio est vtilis: quia si ex possessione presumitur dñum
quotiescūqz dominium deducit in iudiciū si p̄bet possessio pre-
sumitur: qz possidens sit dominus et non erit necesse aliqd̄ pro-
bare de dominio: sed transferretur onus probādi in aduersario.
¶ Circa hunc articulū breuiter dic. Interdum dominium de-
ducitur in iudiciū p̄ modū contradictionis inter dū p̄ modū pe-
titionis. Si per modum contradictionis: et tunc aut in iudicio
summario aut in ordinario. Si in summario et tunc ex possessio-
ne presumitur dominium. vt in l. a dno pio. §. si super reb⁹. ff.
de re iudi. et in l. ob meritum. C. ne vxor pro marito. ¶ Decla-
ro qualiter deducatur dominium in iudiciū per viam con-
tradictionis. Ecce lata est sententia per iudicē in possessorio sit
executio in bonis immobilibus: venit tertia persona et compa-
ret et sic dicit. domine iudex non potestis facere executionem in
tali fundo: quia spectat ad me iure dominij: nam tunc non au-
ditur illa tertia persona in illo iudicio summario. Hec est pul-
chra decisio Pet. de bellaper. quem sequitur Cyn. in l. ob meri-
torū. §. alleg. Interdū dominium deducitur per viam contradi-
ctionis in iudicio ordinario: et tunc ex possessione non presumi-
tur dominium. vt in l. preses. C. ad le. fauiam. de proba. Exem-
plum quis intentat publicanam contra titium pro certo fana-
do: dicens illum fundum ad se spectare iure communis domi-
nij vel quasi: qz ipse emit a non domino bona fide et. titi⁹ cōpa-
ret et dicit istū fundū esse suū: et ad eū spectare rōne veri domi-
nij. certe debet iste titius probare verum dominium: nec suf-
ficit p̄bare possessionem: probato igit dominio vero obrinet cō-

173 ¶ tra intentantē publicanā: vt in l. predicta. ff. de publi. ¶ Se-
cundo casu principaliter queritur: qñ deducitur in iudiciū per
viam petitionis: et tunc aut principaliter deducitur: et tunc ex
possessione non presumitur dñum. Immo opus est: qz probet
dominium per veras pbatiōes s̄m qd̄ heri dixi: vt in l. iudicia.
C. de rei vendi. exēplum si ago rei vendi. dicens aliquā rem esse
meā. Ecce qz dñum deducitur in iudiciū per viam petitionis:
et principaliter certe ex possessiōe non presumitur dñum. Aut
dñum deducitur in iudiciū per viam petitionis in cōsequē-
tiā istī: et tunc ex possessione presumit dñum: vt in l. i. ff. fami. her-
cis. et in l. sicut. §. si queratur. ff. si ser. vendi. cum sua glo. Exem-
plum nam deberis scire: qz ille qui dicit sibi. deberi aliquid ser-
uitutem in predio suo oportet qz sit dominus illi⁹ rei: cui dicit
deberi seruitus alias nullam potest pretendere seruitutem: vt

a ¶ Credu-
litate. Ad d
pari. de pu.
in tract. syn
di. i ver. an
potestas. et
Fo. an. in. c.
vt circa. de
elect. in. vi.
in no. Adde
Pan. de ca-
stro ita te-
nentez in l.
admonēdi.
ff. de iure
inr. et in l. lu-
ci. ff. de his
q̄ not. in fa. i
suis recoll.
florentinis.
quē ad hoc
alleg. et seq̄-
tur Hippo.
de Marfil.
singul. ino.
cxiij. incipi.
vulgati. et
de hoc dixi
tenēdo hāc
opi. l. qd̄az
teneat p̄tra-
riuz in. c. l. z.
nn. viij. in
apo. in fōi.
no. §. singu-
laritate. l. §.
tel. Celsus.

Testium depositiones.

est tex. in l. iij. §. hec antez actio. ff. si serui. vendi. pone ergo intentio confessoria que competit p seruitute: vt in §. curare. in sti. de act. et dico qd tua domus debet seruitute mee. s. vt non alius tollatur: principaliter enim in iudicium deducitur: q tua domus debet seruitutem mee: in consequentiam deducitur dominus: videlicet quod domus cui dico deberi seruitute est mea certe sum in quasi possessioe seruitutis: si proba q possideo domum: cui dico deberi seruitute no presumit dominus: nec habeo necesse aliter probare de dño. ita vult glo. in d. §. sed si queratur. aliud exempli in l. i. ff. fami. her. ecce si coheredes vel duo socij alicuius rei cõmunis possident simul hereditatem: vel re comunem: vel vnus agat contra alium familie heriscende vel communi diuidendo: et contentus dicat socium agentem: non esse heredem vel non habere aliquam partem domini in re que dicitur cõis eo ipso q actor probat se possidere pro parte sua pro indiuiso presumitur dñs: nec habet necesse aliter probare de dominio: vt probatur in d. l. i. ¶ Ex his omnibus habetis qualiter debet intelligi illud quod quotidie dicit ex possessione presumitur dominus. et sic habetis hanc doctrinam per sectam quã ita tradit Bal. in l. iudicia. C. de rei vëdica. et Bart. in l. quidã in suo. ff. de condi. inde. ¶ Ex his etiã habetis qualiter debeat intelligi illa glo. in d. l. quidam in suo. que dicit: qd ex possessione quis presumitur dominus. nam non est ita indistincte verum: sed debet intelligi: vt s. cõclusum est. ¶ Attende tamen ad vnũ notabile verbum Bald. q quotiescũq ex forma iuris cõis vel statuti dicit q ex possessione quis presumat dñs debet intelligi ex possessione. s. de presenti. ita dicit singulariter

174 Bal. in l. i. C. de ser. fug. ¶ Ultra p̄dicta querõ qualiter probetur quis furiosus? Ita em affirmatiua titi² est furiosus: habet in se implicitam negatiua: videlicet titius non est sane mentis fm glo. in c. fi. de successio. ab intesta. et breuiter circa hunc passum dic. q quem esse furiosum: vel sane metis: prouenit ex mente et ex interioribus: que soli deo notissima sunt: et no homini. vt in l. et qz. ff. de interrog. actio. licet intrinseca nequeant sciri per se tñ per exteriora demonstrantur: vt in §. gallinarũ. insti. de re. dini. ¶ Et ideo quẽ esse furiosum probatur ex intrinsecis: vt ex factis: q no cõtingũt homini sane mentis: veluti si quis p̄iiceret lapides p plateam. vel q clamaret per ecciam presente pplo: vel ex silibus actib² p̄t deprehẽdi quẽ esse furiosum. iste est text. in l. quidã in suo. ff. de condi. insti. Itẽ presumitur quẽ esse sane metis: vel furiosum ex verbis per ipsum platis. vt in l. his qui in ea. §. diuus. ff. de tuto. vel cura. da. ab his. et ideo si verba proferantur q no proferrentur per hoies cõpotes metis

175 talis censeret furiosus. vt in d. §. diuus. ¶ No. tñ q quẽ esse furiosum debet probari fuisse talis. illo tpe contractus: de quo agit: tñ si quis pbasset aliquẽ esse furiosum vno tpe: etiã ante cõtractam. de quo agit: sufficeret: adeo q opz aduersarij probare. q tpe cõtractus erat sane metis vt est glo. singu. in c. fi. de succes. ab intesta: et est ratio vltra illã glo. qz voluntas p̄sumit cõtinuata vt in l. q cũ factũ. ff. de pba. et in l. iuci. ff. de leg. ij. ¶

a ¶ Furiosus. vide. d. Alexan. de imo. in cõsi. l. iij. p totũ. in. j. parte. et in 2f. lxxv. in. q. parte. vbi ponit d̄ factu factu cõ eo: an p̄sumat fact² in fauore et in 2f. lxxvj. in ea. parte et frã. aret. in. l. in eo. d̄ testa. et qd ibi dixi in apostil. De quo p bar. i. l. i. q. §. diuus. nu. j. et qd ibi posui in addi. ad ipsuz. in h. sane metis. post ale. xã. ff. de tuto. et cu. da. ab his et i. l. seruo. §. in ep̄tas in apostil. in eo. h. ff. de lega. j.

Significatiōi. Adde Pe. de ancha. in 2° ff. cccclxxxiij. incip. apud me ista q̄. 2 in 2° ff. cccxxxiij. 2 do. Pet. phillip. cor. in consi. lxxviij. incip. q: in lra. c. in. ij. parte. Et adde q̄ ad cognoscēdum cōem vsuz loquēdi attendit maior pars ciuitatis. vel loci s̄z Abb. in. c. ex parte. j. de cōsi. ppter gl. ibi. in 2° p̄mo casu. Et adde q̄ ille q̄ allegat cōem vsuz loquēdi h̄z ipm pbare: 2 difficile est fm Jo. de ana. i. c. vno. j. de sagit. 2 Pau. de cast. in cōsi. cccxiij. incip. supposito quodā statuto: et
 176 **C**histe pbat^r sit furiosus ante cōtractū: presumit q̄ volūtas fu
 roze plena 2 insipientia cōtinet in futurū p iura. s̄. alleg. Et iō
 allegans ipsum sane mentis d̄z pbare: q: presumptio iuris est
 cōtra ipsuz: vcz q̄ sit furiosus. Sed si vn^o diceret aliquē esse fu
 riosum: vel fuisse. aduersa pars diceret eum sane mentis: 2 fuis
 se. ad iuricem cōtenderent de probādo. probatio incumbit alle
 ganti illum esse furiosum: casus est in. l. nec codicillos. C. de co
 176 **Q**ueritur vltra predicta qualiter probet cōis vsus
 vtēdi: 2 cōis vsus intelligendi. Circa primū dic p euidētia: q̄ vt
 aliqs dicatur cōis vsus loquēdi requirit q̄ talis vsus durane
 rit p. x. annos. 2 idem in cōi vsu vtendi. 2 ita intelligendi. vt est
 glo. sing. fm Bart. in. l. labeo. ff. de supel. leg. quam ibi sequitur
 Barto. 2 Bal. in. l. oēs dies festos. C. de ferijs. **P**robabit em̄
 hoc modo: cōis vsus loquēdi est: 2 fuit a. x. annis: 2 citra. 2 per
 ipsum tēpus in loco vbi sunt litigantes vel in alio loco: de quo
 agitur q̄ aduocati vocantur 2 nominantur. 2 indices iurisp
 riti 2 non alij testes tunc producti super tali capitulo dicēs cō
 tenta fore vera. Interrogātur quomodo scit predicta respōdet
 quia a. x. annis. 2 citra. 2 per illud tēps audinit dici cōiter ab om
 nib⁹ dicētib⁹ de hac materia in loco isto. puta Creme. vbi sunt
 cōtrahentes 2 vbi litigant. Oportet em̄ q̄ testis concludat de
 tēp. x. annoz. q: als nō esset cōis vsus loquēdi. Itē q̄ cōis mo
 dus loquēdi est in loco vbi cōtrahentes: vt in. l. minus sunt. ff.
 de lega. iij. 2 in. l. si seruus pluriū. S. si. ff. de lega. l. Si testis autē
 diceret: scio: q: ita cōiter dicitur tunc nihil probat fm Bart. ve
 runtamen si testis in rōne sui dicti non replicet tēpus. x. anno
 rū. nihilominus dictū eius valebit. q: tēps expressum in dicto in
 telligitur repetitū in rōne sui dicti fm Bart. 2 ideo si testis di
 cat cōtenta in capitulo fore vera: interrogatus quō scit. respon
 det: q: cōiter audinit dici ab oib⁹ loquētib⁹ de hac materia.
 2 h̄z nō dicat. q̄ audinit a. x. annis: 2 citra. 2 per ipsum tēpus. tñ
 valet quia intelligitur repetitū: als redderet eius dictū vanū:
 q̄ nō est presumendum. maxima em̄ est vis cōis vsus loquēdi
 quia: derogat proprie verborū significatiōi⁹ quia magis attē
 ditur cōis vsus loquēdi: q̄ propria verborū significatio. ter. est
 in. l. liberoz. S. q̄ tñ. ff. de lega. iij. ita no. Barto. in rub. ff. de no.
 177 **M**inc est q̄ appellatiōe aduocati cōtinetur pcura
 tor: vt in. l. j. S. aduocatos. ff. de var. 2 extraor. cog. Tamē q: cōis
 vsus loquēdi ita se h̄z: q̄ solum iurisperiti allegantes in iure di
 cuntur aduocati: alij aut ignari legū pponētes simplr factum
 nominantur pcuratores: 2 iō si terminus aduocatus reperiat
 in statutis: vel in decretis: nō intelligit pcurator: q: cōis vsus
 loquēdi se h̄z in oppositū. Eodē mō cōis vsus loquēdi iroduz
 h̄ iij

q̄r autē te
 stis depone
 re debeat s̄
 cōi vsu loquē
 di. vid̄ frā.
 are. in cōsil.
 lxxij. 2 Rap.
 cu. i 2 sil. vij.
 2 vid̄ ēt do.
 Alexan. de
 imo. in cōsi.
 xxxij. in. j. p
 te. Et adde
 q̄ cōmunit
 vsus loquē
 di nō est p
 pta signifi
 catio. Et iō
 qñ statutz
 diceret q̄ h̄
 ba debeat i
 telligi s̄z p
 pta signifi
 cationē. nō
 attēdit cōis
 vsus loquē
 di: vt nota
 Ro. i 2 ff. cccc
 xxxvij. icip.
 cōis doctri
 na. p q̄ ma
 teria vide q̄
 habent. s̄. i
 pre p s̄et. 2
 alios. s̄ cōi
 vsu loquēdi
 quat pbe
 Adde vltra
 hic dducta
 vñ p bar. in
 l. labeo. nu.
 iij. ff. l. hoc
 est vile sci
 re vbi dixi i

Testium depositiones.

apostil. ad
ipm in ver.
comuni vsu
loquedi. ff.
de supel. le-
ga. dixi post
Bal. i. l. oēs
nu. ij. §. q̄r
asit forma
ri d̄z arti-
cul^o. i. apo.
in §. redde
re cā scētie
C. de fer. di-
xi post pas.
l. c. capella-
n^o. nu. j. i. §.
fm p̄manē
vsuz. j. d̄fer.
no. sely. i. p̄
he. decre. §.
ad. ij. nota q̄
ad pbādū
Tho. ferra.
i suo tract.
cantelariū.
can. lū. icip.
tu habes q̄
cōis opinio
Celsus.
a Filatio
q̄io antē et
qualiter p̄-
bat vide fe-
ly. in. c. per-
tinas. i. j. no-
ta. §. e. 2. d.
Alexan. de
imo. i. §. l. j.
in. j. pte. 2. i
cōsil. lxxij.
p̄ totum. in
ij. parte. 2. i
consil. xxv.
l. iij. parte.
vbi que p̄-
batio suffi-
ciat 2 an fa-
ma sufficiat
de hoc vide

clitur. per spacū. x. annorū. vt. §. dixi 2 eodē modo qn probatur
cōis vsus intelligendi. pōt poni exemplū in questione quā ha-
bui de facto cōis vsus loquēdi in terra ingerie est: qd̄ appella-
tione libre simpliciter pbate intelligit de libra terre in gillorū:
non imperialiuz. Modo accidit q̄ quidam promisit alicui. xx.
libras: creditor petiit. vi. libras. ipse p̄missor dicit: qd̄ debet da-
re. xx. libras terre in gillorū. quia cōis vsus intelligendi est in
terra ingerij. q̄ intelligitur libra terre in gillorū: unde capitū
latum fuit hoc modo in terra ingerij cōmunis vsus loquendi
fuit 2 est a. x. annis citra: 2 per totum illud tempus: qd̄ quando
nominatur libra simpliciter: quilibet de libra loquens intelli-
gitur de libra terre in gillorū. testes producti dicunt contenta
in capitulo fore vera: 2 sciunt quia a. x. annis. 2 citra 2 per ip̄suz
tempus audierunt a quocunq̄ loquente de libra in terra inge-
rie intelligere de libra terre in gillorū. 2 hoc modo probatur
2 in oibus 2 per oia. Dic de cōi vsu vtendi vt probatus est de cōi
vsu intelligendi 2c. hanc doctrinam tradit Bar. in. l. labeo. ff. de
supel. lega. 2 Bald. in. l. omnes dies festos. C. de fer. ¶ Subse-
178 quenter queritur qualiter probetur filiatio. dic q̄ quē esse
a filium matris directe 2 necessario pōt probari: videlicet p̄ ma-
179 tronas: q̄ interfuerūt eius nautitati. ¶ filiatio aut̄ quo ad pa-
trem non potest directe neq̄ necessario vllō modo probari. gl.
est sing. in. l. j. ff. de proba. tex. est etiā in. l. lucius. ff. de condi. 2
demon. tamen hoc casu sufficit p̄sumptiua probatio: que pōt
dupliciter haberi in probatioe filiationis probande scz quasi
possessionem filiationis. videlicet qd̄ pet. 2 Ber. talem suum fi-
liū nominabant: tractabant: reputabant. 2 sic tractabitur no-
minabitur: 2 reputabitur per cognoscētes eum. Hoc modo p̄-
babitur quasi possessio filiationis. proximitas filiationis hoc
modo q̄ talis natus in domo petri scientibus vicinis. 2 q̄ pet.
2 Ber. sunt maritus 2 vxor. isti modi probandi filiationem po-
nuntur in glo. in. c. michael. de fil. presby. probantur etiam p. l.
filium. ff. de his qui sunt sui vel alie. iur. 2 per. l. si vicinus. C. de
180 nuptijs. ¶ Confessio matris asserentis talē esse filiū suum: vel
attestantis de etate: non probat: nisi quo ad aliqualem p̄sum-
ptionem faciendam iudici. glo. est sing. in. l. ecclesie. ff. de pbat.
¶ Nota qd̄ vbi quis probatus est esse filius vnius: probando
quasi possessionem filiationis per alium probatur filius alteri
181 rius per probationem proximitatis ¶ quod probatio de prox-
imitate p̄feratur. vt in. c. cum dilectus. de causa pos. 2 propie.
182 ¶ Annum etiam ardeat quod quasi possessio filiationis respe-
ctu filij legitimi probatur eodem modo: quo quasi possessio les-
giti. glo. est singula. in. c. michael. §. allega. Et probatur eodem
modo p̄prietas filiatōis illegitima. vcz hoc mō. q̄ petr^o tene-
bat Bertā in domo sua p̄ concubina: 2 natus est talis in domo
sua sciētib^o vicinis. Itē q̄ ita tractabatur 2 reputabatur: vt. §.
dixi de filio legitimo. 2 iste est modus probandi filiationē: 2 suf-
ficiat: tamen potest p̄bati contrarium: vt voluit glos. in. d. c. mi-
chael. Itē est no. q̄ sicut est dare quasi possessionē filiatōis ita
est dare qua si possessionē fraternitatis. gl. est sing. in. l. nō nudis.

183 C. de proba. Et subsequenter est videndum qualiter probetur affinitas et consanguinitas. dic qd probatur per duos testes saluz: qui sint persone grates: et deponetes de auditu: q audiuerint ab antiquioribus suis tales d quibus agitur ee affines in tali gradu: et debet subicere: quod etiam ipsi testes credunt hoc. Item debent subicere: q viderunt saltem personas aliquas ex vtroq latere affines esse. et esse in tali gradu: et sic salte per sua scientiam de visu debent deponere et specificare nominatim personam de vtroq latere. De alijs autem gradibus sufficit deponere de auditu: dummodo persone a quibus audierunt sint persone grates. Hec omnia probantur in. c. licet ex quadam: infra de testib. Declaro. dicit statutuz q masculus in successione et agnati intra quartum gradum preferantur omnibus mulieribus ascendentibus. contingit quod questio est inter agnatum et vnam mulierem de quadam successione. quia dicit agnatus se debere pferri in successione. quia in quarto gradu. mulier aut negat hoc. qualiter probabitur consanguinitas et affinitas. certe probabitur hoc modo ponendo duos fratres in primo gradu. quia de iure canonico computatio incipit a fratribus: et constituit vnu gradum tantum et primu. ita quod stipes scilicet pater illorum fratrum no connumeretur in gradu. tex. est in ca. series. infra. de testibus. de iure autem civili non connumeratur simiiter stipes pro primo gradu. ita nota. docto. in ris civilis in lege prima. C. de carbonia. edict. de qua materia plene dixi in. S. affinitatis. instituta de nuptijs et hoc est generaliter verum: quod quando in connumeracione graduz recurritur ad stipitem: nunq stipes computatur in gradu. glosa est singularis i. l. iuris consultus. in principio. ff. de grad. et est glo. magistra. et hoc tam de iure civili quam etiaz canonico. vt etiam vult glo. in dicto. c. series dicit postea ponuntur filij filiorum duorum fratrum: vel etia filie in secundo gradu. et sic successiue discurremus per alios gradus et testes dicant hoc modo Petrus et Martinus fuerunt fratres. ecce primus gradus. Item ex Petro natus est Joan. sibi filius. ex Martino natus est Albertus. ecce secundus gradus. ex Joanne natus est Titius sibi filius: ex Alberto natus est seius sibi filius. ecce tertius gradus. ex titio natus est Gains sibi fili. ex Seio natus est Sempronius sibi filius. ecce quartus gradus. vñ si mortuus est Gains relicta matre superstiti dicto Sempronio qui est in quarto gradu ipsi Gaiso stante dicto Statuto Sempronius ad hereditate admittit: postmodu testes dicunt: et ita dicti Petrus et Martinus reputabantur fratres: et nominabantur et. et sic debent etiam nominatim dicere de alijs personis: q sunt in alijs gradibus positi. et postmodum subicere debet. Item dicti Joan. et Albe. erant in secundo gradu. et sic consobrini erant et ab omnibus reputabantur: et tractabant sic: et nos eos vidimus vel deponant de visu de vno alio gradu specificando personas

184 4 ex vtroq latere. vt in. c. licet ex quadam. Et notandum quod testes qui deponit de auditu super affinitate: debent esse grates persone: alias non admittuntur ad testificandum de su

collec. i. alle
c. p masnu.
ij. et q ibi
posui i add.
ad ipz in h.
pbatur fi-
liatio. Dixi
post panor.
in ca. intel-
lexim. nu.
vñ. i. h. filiu
mariti. j. de
adulte. dixi
post gl. in. l.
luci. in h. p
cōiecturas.
posita sup
gl. i. h. nulli.
ff. d. p di. et de
mō. et ibi di-
xi i apof. ad
bar. i. h. filia-
tio. nō p̄ple-
na p̄bari. et i
l. non nudis
post eundē
Bar. i. j. lec.
nu. j. i. h. est
canta. C.
d. p̄bar. dixi
post. Bal. i.
l. neq nata-
les. nu. iij. i
apost. i. h. fi-
liatio. post
Bar. C. eo.
ti. Celsus.

tidie emergentia. Sed esset nimis longū enarrare: cum plura sint negotia q̄ vocabula: vt in. l. quoties. ff. de prescript. vers. si quis tamen studuerit diligenter hanc materiam per se traditā faciliter cognosceret q̄liter quodlibet factū venit probandum &c.

¶ Sequitur de instrumentorum productione.

Altera materia ē nunc

tractanda: videlicet de fide instrumentorum adhibenda: que nō minus utilis ē: neq̄ minus quotidianiana: q̄ sit materia de testibus. s̄. proxime tractata. & q̄ cognitio specierū debet p̄cedere cognitionē generis: vt i. l. j. ff. si cer. pe. Anteq̄ de yirib⁹ instrumentorū dicat: videndū est pri⁹

1 Tq̄id contineatur appellatione instrumentorum. ¶ Et primo glo. in. l. notione. §. instrumentorū. ff. de verbo. significa. tenet q̄ proprie appellatione instrumentorum continent̄ charte: in quib⁹ negotia sunt descripta. q̄ cōficiunt̄ a tabellionibus. vnde testes proprie non dicuntur in instrumentis: & s̄m hoc bene facit diuersitas titulorum positorum in libris iuris canonici: et civilis. naz premittitur rubrica specialis de testib⁹. postea alia subsequit̄ de fide instrumentorum. vt fecit Specn. et ita videm⁹ in libris C. et. ff. veteris. Idem in libro decretalium: q̄ appellatione instrumentorum continentur omnia. sed Joan. andr. quem sequitur Bartius in rubrica de fide instrumentorum. tenet: q̄ appellatione instrumentorum continentur omnia: ex quibus constructur causa. et sic continentur etiam testes. quod est verum. Sed Joan. de Imola. dicit: q̄ appellatione instrumentorum continentur etiam testes proprie. ita dicit ipse in dicta rubrica. Secus autē ex forma statutorū s̄m quam inspicitur communis vsus loquēdi: vt in. l. librorum. §. q̄ tamen. ff. de lega. ij. t̄nā cōmunis vsus loquendi derogat proprie verborū significatiōni. vt not. Barto. in. l. labeo. ff. de supel. lega. nam cōmunis vsus appellandi est: q̄ testes nō appellantur instrumenta. Immo solus charte. Et hanc sententiam tenet primo loco Barto. in. l. notione. §. instrumentorum. de verbo. significa. Reprobando ibi glos. hoc

3 ibi etiam tenet Jac. bn. in. l. j. ff. de fi. instru. Subiiciens t̄q̄d pena apposta in statutis contra producentes falsa instrumenta: non habebit locū in producente falsos testes: sed aliter punietur s̄m formam iuris communis. ¶ Est ergo conclusio vera et tenenda t̄ q̄ appellatione instrumentorum etiā de propria significatione continentur testes. Et est ratio s̄m Barto. quia significatio vocabuli sumit̄ ex allusione vocabuli: vt in. l. ligni de verbo. significa. facit quod habetur in. l. ij. §. appellata. ff. si cert. pe. ta. et in. l. j. in prin. ff. de acqui. & in. l. j. ff. de testi. sed allusio & etymologia istius vocabuli instrumentorum est: quod dicitur ab instruo instruis quia instruit causas: que instructio ita fit per testes sicut per instrumentum. et ita testes eque bene cōueniant vocabulo: vt contineantur appellatione instrumentorū: sicut &

posui i ad i di. ad ipm̄. h̄. si. corpl̄. i h̄. falsari⁹. Celsus.

a ¶ Infrō rū. vid̄ q̄ habetur: p̄ fel. in rubr. j. de fid. istr. Tu vide de hoc bar. in. l. ad monēdi. i. fi. & ibi doc. ff. de iurein. io. de imol. in rub. de fide i str. & i pract. papi. ti. dei str. h̄. si. exhibens. Cel. b ¶ Cōtinē tur charte. Adde tu ro. in. suis. nu. cccly. in. c. statuto ca. nē. vbi late tractat an p̄batio p̄ instra fit requeritur sufficiat p̄ te stes p̄bare.

Instrumentorum productiones.

- 5 ipse charte: vt. s. dixi. ¶ Secunda conclusio sit ista: vbi in statuto sit mentio de
6 instrumentis non intelligitur de testib⁹. ¶ Tertia conclusio fit in statuto pro-
pria verborum significatio vocabuli facit intelligere vnum; et communis vsus fa-
cit intelligere aliud statutum debet intelligi non propria verborum significatio
ne attenda: sed s^m communem vsus loquendi. Attende tamē q^d vbi communis
vsus loquendi non repugnat proprie significationi verborum: vbi non constar-
ret de alio communi vsu loquendi: statutū debet intelligi et eius verba in pro-
pria significatione: et non in impropria: vt est tex. in l. constitutionib⁹. ff. ad ma-
ni. et in l. prospexit. ff. qui et a qui. et in l. j. s. is qui nauē. ff. d. exercito. et in c. ex li-
7 teris. de spon. et in l. iij. §. hec verba. ff. de neg. gestis. ¶ Instrumentum etiā dici-
tur largo modo ea que sunt necessaria ad fundū: vt voluit gl. in dicto. §. instru-
8 mentorum. et in l. j. ff. de fi. instru. ¶ Secundo est videndū q^d quorūplex est scri-
ptura probatoria. dicit q^d duplex. Quedā est publica: quedā priuata. et sic instru-
mentum est duplex: quoddam publicum: quoddā priuatum. Instrumentū pu-
blicum s^m Innocent. in c. j. §. de fi. instru. dicitur scriptura: que plena facit fides
producta corā iudice sine alterius adminiculo. vnde tali instrumento publico
producto in iudicio non est opus q^d testes in eo descripti producant: et depo-
nant. nec est opus q^d tabellio deponat dictum suum: immo mortuis testib⁹ et ta-
bellione instrumentum facit plenam fides. vt in c. ij. de fi. instru. et voluit glo. in
l. ij. in princ. ff. quemad. te. ape. Veruntamē si in dubio verteret questio: vtrum
tabellio scripserit tale instrumentū. tunc debet repeti tabellio. vt deponat dic-
tum suum: vtrū descripserit tale instrumentum: et stabitur dicto suo: vt in l. si
9 quis decu. C. de fal. ¶ Subijcti etiā Innocent. in dicto. c. j. q^d quod instrumenta
confecta per tabell. et acta iudicialia dicuntur publica instrumenta. Cetera scri-
ptura censentur priuata s^m eum nisi cōsuetudo foret. quod ceteris instrumē-
tis adhibeatur fides. naz si de consuetudine fides plena adhibeatur aliquib⁹
scripturis: talia plenam facit fidem. licet non sit per notariū confecta. Casus
10 est in c. cum dilectus. de fi. instru. ¶ Adde etiā q^d quod quelibet scriptura quā
persona priuata conficit manu propria in actis corā iudice censetur publica: et
plenam facit fidem: etiam sine testib⁹. casus est in l. ne in arbitris. C. de ar-
11 bi. in princ. et ibi tenet hoc singu. Bald. ¶ T³ vbi scriptura que assumit ex ar-
chivo publico: que habet subscriptionē officij: ibi deputati: puta ratiocina-
toris plenam facit fidem: dato q^d nō esset notarius: vt in autent. ad hec. C. de fi.
instru. et ibi hoc tenet Bald. Idem tenet Barto. in autent. si quis. C. qui pot. in
pigno. habeat. et est glo. singu. in c. cuz causam. j. eodem titulo. Idem dicendū
est in registro: quod facit plenam fidem secundū Innocent. in c. j. §. de procura.
Idem modo fiant registra apud eos. qui habent autoritatē faciendi autenticaz
scripturam. alio registrum nullā facit fidem. ita tenet Bald. referens Innocē.
12 in autent. si quis in ali. C. de eden. ¶ Quero vterius q^d nūquid instrumentū
factum a nota. de quo dubitatur: puta: quia est instrumentū factum in longin-
quis partibus: facit fidem: licet aliter nō constiterit de not. Azō in summa sua.
in autent. de fi. instru. tenet: q^d sic dummodo sit scriptura nō cancellata:
neq³ in aliqua sui parte vitata: et producens talem scripturam nō sit persona
suspecta Spe. autem in titulo de instr. edi. in §. restat. in vers. qd si produxit. et
Joan. andr. in addi. Specu. super dicto verbo hoc dicunt. aut est productū ta-
le instrumentū aduersario presente: et non contradicente: et tunc bene faceret
fidem. aut parte absente: et tunc nō faceret fidem: nisi cōstaret de notario. hoc
idem tenet Antoñ. de bnt. in titu. de fi. instru. et hec est certissima sententia.
13 ¶ Sed dubium stat qualiter probabitur quē esse notariū Innocent. in c. j.
de fide instrumen. que sequuntur ceteri doc. dicit posse probare notariū per

Instrumentorū productio. Fo. lxxij.

¶ Confecta. adde idē p. d. Bar. fo. j. in cōs. clxxvj. inci. in cā cōitatis. ver. cōfirmātur predicta. ibi. ex quib⁹. in. ij. parte. 2 in p̄s. clxxvij. inci. in cōtronerfia. h̄. si. scda ratio est. ex quib⁹. ea parte. Sed nūq̄ subscriptio instrumētī in si. posita. f. ego petrus 2c. publicus 2 imperialis vel papalis auctoritate notarius rogatus 2c. scripsi 2 publicant 2c. p̄bet: q̄ talis fuerit notarius publicus: 2 reletur p̄ducētē

instrumentū creationis: quia apparet instrumentū: per quod talis creatus est notarius sine tabellio. sed hoc casu oportet: q̄ constat de auctoritate 2 potestate creatis tabellio: poterit ēt probari per testes: qui interfuerunt q̄n fuit creat⁹ tabellio. Itē probatur quē esse notariū: probando q̄ fecit plura instrumenta inter plures personas: quibus est adhibita fides plena. Itē sufficeret ad probandum quē esse notarium: si plura instrumenta producerentur per eū confecta. Et nō sufficerent s̄m Innocē. duo. sed plura requiruntur. nā ex eo ipso q̄ quis constituitur officium tabellionatus dato q̄ nō esset tabellio. satis esset: q̄ cōis error: facit ins: vt in. l. barbarus. ff. de offi. preto. Et ideo si ex forma statuti caneretur: quod nullus possit esse notarius: nisi sit descriptus in matricula. hoc casu nō sufficeret. l. 3. exercitū officium: quia non est seruata forma legis q̄ dat esse rei: vt in. l. iij. i. s. idē. ff. ad exhibē. videm⁹ tñ hodie cū portat aliq̄ instrumentū de longinquis partibus portari etiā literas testimoniales de potestate illius loci: in quo degit tabellio: ad testificandum illū fore fidelē tabellionē: 2 est salubris cautela. ¶ Attende de tñ: q̄ tales litere testimoniales nullam fidem faciūt: l. 3. in eis dicat q̄ talis est tabellio: nisi dicas in ipsis lris: q̄ tabellio scripsit hoc p̄s instrū: q̄ incipit sic: 2 finit sic: q̄ posset est verum q̄d talis tabellio de quo attestant litere esset notarius: 2 pars aduersa negaret illū scripsisse hoc instrū. ¶ Et ideo aduerte bñ q̄n producunt tales litere: q̄ per hoc irritabunt multe. Et ita tenet Jo. de imo. in. c. ij. j. de fide instrū. Si tñ portaret quis aliq̄ quod instrū de longinquis partibus: in quo contineretur: q̄d talis p̄sinit titium suū procuratorem: 2 iste titius produceret tale instrū p̄cū. cū literis testimonialibus: 2 negaret istū esse titiū. nō deberēt audire oppositiones: quia iste titi⁹ p̄curator presumit. si iste hoc asserat: ita determinat not. Cy. in. l. erigere. C. de procur. Idē tenet Ang. in. l. si p̄curatores absentē. ff. de procur. ¶ Quero nunc que requirantur in instrū publico. dic b q̄ requiritur dies celebrati contractus: locus: series negotij: iudictio currens: 2 nomen imperatoris. vel pape in terris ecclesie. tñ s̄m glo. in aut. vt p̄po. no. impe. annus domini nostri iesu christi. et generaliter oīa que sunt solita apponi debent s̄m Bar. in proe. ff. q̄. ¶ Q̄d dictū est de loco intellige nō solum de generali. sed etiam de sp̄ale: s̄m Ange. in. d. aut. vt: p̄ponat not. impera. vñ nō sufficit solum dicere actum in civitate Mediolan.

2 cui probatio incūbit. vide. d. M. fo. j. in cōs. xxxij. inci. p̄sequendo ordinē. h̄. ij. cōclu. in. j. p̄ te. vbi etiā: q̄ instrū vt valeat: 2 tā q̄ publicus probet existit. q̄ ille q̄ confectū sit publico notario. Et ad de Alex. de imo. in cōs. clxxvij. i. j. p̄. vbi an ad hoc vt instrū valeat tāq̄ facta a notario debeat p̄bati talē haberi p̄ notario. Sz q̄d d̄ eo q̄ nō ē notarius: sed habet p̄ notario possit facere instrū. vt valeat vt de. d. Alex. in. cōs. clxxvij. l. j. parte. vbi ē q̄d si quis fecit plura instrū:

2 nō est notari⁹. an valeant. de quo vide etiā p̄ enim in p̄s. lxx. in. ij. p̄. Celus. b ¶ Publico. Quomodo 2 q̄n instrū dicat publicū 2 quot requirant ad hoc. vide do. And. barba. in p̄s. lxx. q̄d est inter cōsilia. d. Alex. de imo. in. iij. parte.

c ¶ De speciali. Adde. d. Alex. de imo. in cōs. lxxij. in. ij. parte.

Instrumentorum productiones.

A De falso. Adde. d. 15
Alexan. de
imo. i. l. eos
in princ. ff.
de fal. xbal.
in. l. compa
rationes. C. a
de fi. instr. b
B Nomē
Ad fely. 16
in. c. ea q. j.
de simo.
C Nullū.
Uide fely.
in. c. iter di
lectos. col.
vñ. i ver. in
glo. in ver.
idictiois. j.
de fide istr.
vbi etiā po
nit modum
qualiter in c
dictio inne 17
nat. r Dy. i
pñ. xlvij. in
ver. in. j. q.
sto. r in cō
silio. xliij. in
ver. fin. r in
cons. xij. in
prin. et do.
Alexan. de
imo. in con
s. cxvij. i. j.
parte. r i cō
s. lxxij. r in
fi. ea. parte.
Tu vñ ma
teriā quam
hic tangit
bar. i. l. j. nu
me. v. qñ i
telligatur.
indictio. in
apo. i. eo. h.
C. de insti.
co. consir.
Celsus.

Sed dicere ulterius ad huc in domo talis vel talis. hec oia nor.
glo. in. l. gñall. C. de tabel. lib. xi. ¶ Pro predicta in declaratioe
dubitat. nūquid in instrō requirat signū tabellionis. Bart. di
cit q sic: qz illud est de consuetudine. ita nor. ipse in proe. ff. q.
Idē tenet Ang. in. d. aut. de tabel. ita no. Spe. in ti. de fide instr.
r productionē in. §. j. in ver. in fine aut instrumētū. plus dicit bal.
in. l. j. C. de no. cod. 2po. q tabellio q mutat signū suū nō pōt pu
niri de falso: sicut r qui mutat sibi nomē. ¶ Ista autē hba in
noie dñi: vel in xpi noie amē. sunt de substantia instrumenti sūm
Bal. in. d. l. j. cū lenis solēntas nō habeat vitare. vt in. l. j. §. qd
ergo. de vēdi. inspi. ¶ Sed dubitat: in instrumēto est appo
sita iudicio falsa: qz currebat iudicio quarta: r notarius appo
suit iudictionē quintā. ¶ Querit nūquid vitietur instrumentū.
Bal. r Bar. r est cōis opt. tenēt qd nō. ita tenent in. l. noiatim. de
condi. r demon. qz dato qd apposita sit falsa iudictio: nō dicitur
tamen omīssa. Joan. an. autē in data. vj. tenet: q vitiat: quia
maior effectus est apponere falsam iudictionē qz nullam appo
nere: qz vbi apponitur falsa iudictio committit falsitas. Barto.
tenet contrariū in. l. j. §. sustinere. ff. de vulga. r pupil. Itē inda
citur omīssio vere iudictiois: q snia est etiā in iure civili verior:
cū falsa iudictio non possit dici iudictio: sicut falsuz testm: vt in
l. ij. in princ. ff. quēadmo. testa. ape. r per cōsequēs remanet: qd
nulla sit apposita iudictio r clarum est: qd vbi omittitur iudi
ctio instrū est nullum: vt in. d. aut. vt preponatur r. ita tenet
Barto. in iudicādo: qz est cōis opti. ¶ Alterius quero tñūquid
omne instrū publicū faciat plenā fidē. r dico qd non. cuius rei
gratia scire debetis: q instrōrum: duo habem⁹ genera: quod
dam dicitur autenticū r originale. r quoddā exemplum sine
index: siue transumptū: als sine iudicis auctoritate sumptuz ex
originali. ita glo. tenet in. l. quicūqz. ff. de fi. instrū. Instrumētū
antez autenticū vt bene intelligatur d: omne instrū: cui plene
creditur. ita no. Inno. in. c. j. de fi. instrū. Instrū autē originale
proprie loquēdo d: prima scriptura notarij. s. matrix sen proto
collū: vel imbrēntiatura. Improprie aut loquēdo ois scriptura
quā notarius extrahit rogatus faciens fidē dicit originale. ita
no. sing. Bal. in. l. publicati. in pe. q. C. de testa. Sit ergo instrū
mentum vel autenticū: vel originale: nemini dubitum est: qñ ple
nā faciat fidē. hoc probatur in. d. c. j. de fide instrū. r in. d. l. qui
cūqz. Exemplum autē siue transumptū instrumentū regulari
ter est: quod nullam faciat fidē. immo presumitur talis scriptu
ra falsa: vt est tex. in. l. quicūqz. §. alleg. Hinc est si ego habēs in
strumentum originale: vel autenticum confectum per titū ta
bellionē. facis illud exemplari per seim tabellionem. tale exē
plum exēplatum nullā facit fidem: quia ad hoc vt in instrumē
tum debeat facere fidem: oportet q notarius sit rogatus a par
tibus. vt in. §. nos autē. in aut. de tabel. sed ille notarius q exē
plauit nō est rogatus nisi ab vno. ergo r. Scba ratio est quia
notario non creditur nisi de his que sunt facta in eius presen
tia: sed iste notarius qui exemplauit non vidit seriem negotij
in ipso instrumento cōfecti ergo r. Alie etiā rōnes pñt accom

18 modari. sed iste sufficiat. ¶ Est ergo cōclusio t̄ q̄ exemplū non facit fidem. hoc facit in aliq̄bus casibus. primo q̄n illud exēplū est publicatum a notario: tunc plenam facit fidem que publica tio fiet hoc modo. Primo pars hoc petata indice quia index non impartitur officiū suū non petitus. vt in. l. iij. §. hoc aut. ff. de dam. infec. Sc̄do citabit aduersa pars: vt interfit publica tionē: et citabitur specialiter: si cognoscatur: si aut non cognosca tur: proclamatur generaliter. vt in aut. si oēs. C. si vt se ab here. absti. Item res notarij debēt internenire ad scribendū in hanc formā. Ecce dicit vn̄ tabellio ego petr̄ et c. Originali instrumē to diligenter auscultato: viso et intellecto: presens exemplū ex trari. et quia in omnib⁹ et per oīa cōcordari inueni cum origina li: q̄b̄ nō erat ratum: neq̄ cācellandū: ideo me scripsi. et similiter alij dno notarij. tunc index hoc vito pro sn̄a interlocutoria. p̄ nunciabit tali exemplo plenam fidem adhiberi etiam bona cautela erit pro illo qui produci fecit tale exemplum q̄b̄ faciet fieri instrumentum de illa interlocutoria. Hanc formam tradit Albe. et ceteri doct. in. l. quicūq̄. ff. de fide instr. et in aut. si quis 19 in aliquo. C. de edē. ¶ Animaduertēdum t̄n̄ est t̄ q̄ si quis p̄du cat tale exemplum publicū. licet faciat fidem: p̄t̄ tamen quis redarguere de falso: et petere exhibere originale: si possit habe ri. ita tenet Bald. in. d. aut. si quis in aliquo. et primo fuit dictū Inno. in. c. abbate. de h̄bo. sig. Sc̄do casu fallit q̄n eadē est per sona tabellionis: q̄ scripsit originale: et q̄ scripsit exemplū: nā tūc exēplū plenā facit fidē. sicut ip̄m originale. Et idē tabellio de eodē actu possit plura p̄ficere instr̄a. vt in. l. vn̄. ff. de test. vbi autem esset diuersitas inter imbreniaturā notarij et extractum ab imbreniatura stabitur imbreniature. ita dicit not. Bart. in l. sempionis proculo. ff. de lega. ij. Idem Ange. in. l. publicati. C. de test. voluit glo. idē in. §. pe. aut. de tab. q̄ dicit q̄ vbi dubi tatur de virib⁹ instrumētū ibi currit ad imbreniaturā. ¶ Hinc 20 est q̄b̄ dixit Bald. in rub. C. de fide instr. t̄ q̄ vbi notarij p̄fecit imbreniaturā de aliquo contractu: cum sit de consuetudine q̄ notarij conficiant imbreniaturas: poterit puniri de falso si nō reperiat apud eū: immo fm̄ eum si dubitetur de virib⁹ instru menti recurritur ad imbreniaturā: quā si notarius dicat se ne scire reperire: poterit ipse poni ad torturam: q̄ est presumpcio falsitatis. Tertio casu fallit q̄n aduersarij me⁹ dabit mihi exē plum: nam tunc facit fidē: vt in. l. in frandē. §. neq̄. ff. de iure fil. et ibi hoc tenet Bar. vnde sit cautus ille cui dat exemplū p̄ suū aduersariū: vt faciat in actis scribere qualr aduersarius su⁹ de dit sibi illud exēplū. Quarto fallit si exēplū est scriptū de p̄sensu ambarū priū: nā tūc facit fidē. ita nota. Jo. de imo. in. c. j. de fide instr. et p̄ Bar. et Bald. in aut. si quis in aliquo. et ibidē p̄ alios 21 doc. C. de edē. ¶ Quero virū instr̄m faciat fidem quo ad extra neū. Inno. in. c. j. de fide instr. tenet q̄ nō nocet neq̄ prodest ex traneo: quia res inter alios acta et c. t̄n̄ ratione iuris quesiti al teri ex cōtrahentibus per partes instrumētū facit fidē p̄tra ex traneeum fm̄ Bald. in rub. C. de fi. instr. Declaro. ego emo a te ynum fundum: qui in veritate non eras dominus istius fundi:

a ¶ Adhiberi. et adde q̄ huc trā sumpto nul lo mō creditur: nec ali quā facit fi dē sine iudi cis autorita te: et p̄te non citata ita te net do. bar. fozi. in cōs. cxxij. inci. enj. in p̄nt. ver. sed non obstat. cir ca medium cū ver. seq. l. ij. p̄te vbi ponit eadē formā quaz hic. d. lāfrā. b ¶ Fidē. vi de plene se ly. in. c. fi. j. de fi. instr. vbi plene an et q̄n au toritas in dicio nō re quatur ad exēplum ex trahendū. c ¶ Imbreniaturē. Et hoc idē te net do. bar. fozi. in cōs. cxxij. inci. in cā. in p̄n. cū ver. seq. in. ij. parte. vbi idez d̄t ēt si notarij extendat in str̄m vltra suū solitū stilum per dicit. et.

Instrumentorum productiones.

a **C** Partis vide. d. Ale x. de imo. i. ff. cir. p. to tuz in. ij. p. te.

b **E**t can te faciet. et istud obser vant hodie notarij apo stolici i sub scriptiõib⁹ quas eoz li teris appo nũt: de quo dixi in trac. clausulaz i clau. p. trac. h. me. alie nis granio ribus nego tũs occupa to. vbi ple ne vide.

c **F**idem. Vide Fely. in. c. cuz. p. tabell. j. de fide instru. vbi etiam nunqd pto collo nõ exi stente istru mentũ per dat vires ibidem cir ca principi. ver. secũdo queritur. ⁊ quod magĩ fiatnr ei: q̃ exemplo in de extracto vide per est in. c. pasto ralis. in. ij. ver. amplia scõ. in fi. h. f. de indi.

et possideo istũ fundum p decẽniũ bona fide: ⁊ prescribo si ille qui erat domin⁹ agat cõtra me: pbabo prescripõnẽ probãdo prescripõnẽ decẽniũ. pbabo etiã titulũ p instrũ: ⁊ sic nocebit isto tertio. **C** Quero vlteri⁹ nũqd notari⁹ debeat conficere in strũ ad instantiã alteri⁹ ptis tm̃: vel requirat cõsensus ambarũ partiu⁹. Inno. in. c. j. de fide instru. tenet q̃ in his q̃ dependent a voluntate duoz: vt in cõtractib⁹ notari⁹ nõ põt cõficere: neq̃ rogari de instrũ nisi ad instantiã ambarũ partiu⁹: vt est in ven ditione locationis ⁊c. In his autẽ que dependent ex voluntate vnus tm̃: vt est in aditione hereditatis. vel in aliqua presta tione sufficit rogari notariũ ab illo a cuius volũtate dependet actio. Et ideo si pars faciet vnã protestationẽ in iudicio contra iudicẽ: nõ tenebit illã notari⁹ scribere si nollet iudex. Istud idẽ tenet Bal. in rub. de fi. instr. subijciens q̃ si actus nõ depẽdet a volũtate aliquarũ partiu⁹: tũc requiritur auctoritas iudicis. als tale instrũ nõ facit plenã fidẽ. vt in nativitate alicuius. Nã si quis faciat scribere instrũ de alicui⁹ nativitate: debet interve nire auctoritas iudicis: als faceret tale instrũ quoddã iudicis. **A**dvertendũ tũ est t̃q̃ notari⁹ nõ dz extrahere de ibreniatu ra sna instrũ: nisi illis psonis inter quas res est gesta. vñ tertie persone non debet copiã dare. Si tamẽ ille tertius iuraret sna interesse: ⁊ notarius copiam ei daret nõ peccaret. ita dicit Ang. in. l. p. eto. s. j. ff. de edẽ. ⁊ facit qd̃ not. per glo. in. l. si quis ex ar gentarijs. in. s. pertinere. ff. de eden. **A**lterius quero t̃ nun quid notarius possit alij committere instrumentũ extrahendũ de imbreiaturã. Ang. in. aut. de tabello. tenet q̃ nõ: nisi fuerit impeditus. tũc em̃ poterit cõmittere: sed postea debet se sub scribere cum signo suo. ⁊ caute faciet⁹ q̃ in sna subscriptione di cat: ⁊ attestetur dedisse presens instrumentũ ⁊ ad scribendũ ta li: quia fuit iusto impedimento impeditus. hanc eandem opiõ: tenet bald. in rub. de fide instru. vbi ipse Bald. subijcit qd̃ nota rius non solum imbreiaturã non põt alteri cõmittere: sed neq̃ etiam potest alteri cõmittere rogationem snã: neq̃ signũ suũ apponendũ. vnde notarius qui est rogatus de instrumẽ to non poterit dicere. ego sum impeditus ⁊ non possum auscul tari. pnta titlo notario de lego tibi rogationẽ: ⁊ audi partes et referas mihi: ⁊ postmodum faciam de his que audieris vnũ instrumentũ. Item notarius non potest auscultare partes: ⁊ deinde scribere nomina sna locũ ⁊ tempus ⁊c. vt mox est. et postea dicere alteri notario. Accipe ⁊ fac imbreiaturã tuã: et appone signũ meũ in fine. ⁊ sic resultat conclusio bina: vnã affirmativa: et alia negativa. **T** conclusio affirmativa talis est. Notarius qui perfecit imbreiaturã potest alteri notario cõ mittere instrumentũ de eo extrahendũ. si fuerit impeditus. Hec conclusio probatur in aut. de tabello. in. tex. Secunda con clusio negativa talis est. Notarius t̃ rogatus non potest alte ri cõmittere snã rogationem nec põt alteri cõmittere imbreiatũ rã scribendam: neq̃ põt cõmittere snã signũ faciendũ ⁊ appone dũ hoc tene m̃tri. **Q**uero vlteri⁹ t̃ nũqd protocollũ faciat si de. **J**ac. but. tenet q̃ nõ. Bal. autẽ in rub. de fi. instru. dixit q̃ pũ

Instrumētorū produc. Fo. lxxij.

tat Jac. bn. voluisse sentire de bastardello: quod verū ē nō face
re fidē: pnta scriptura que tpe i quo celebrat cōtractus sit p no
tariū: in quo apponit noīa cōtrahentū: noīa testium: locū r tps
r dicit in hanc formā. Petrus de talib⁹ vēdidit r Martino de
talibus talē rem r. presentib⁹ talib⁹: renūtiavit r. talis scri
ptura nullā facit fidē: fm Bald. r ita etiā hoc anno consului in
civitate Cremonē: cū mihi presentata fuisset vna scriptura no
tarij: in qua erat istud bastardellum ita abbreviatū. verū tamē
vbi i tali bastardello essent omnia requisita in instrumēto. pu
tā signū tabellionis: r ei⁹ subscriptio anno dñi. Indictio r. ple
nā fidē faceret ita tenet Albe. in l. cōtractus. C. de fi. instrū. Im
breniatura aūt q̄ extēdit in libro notarij. illa bene facit plenis
simā fidē fm bal. i. d. rub. de fi. instrū. r fm Albe. i. d. l. cōtract⁹.
Immo etiā vt dicebam heri: ff est diuersitas inter instrumen
tum extractum r imbreniaturā statur imbreniaturē⁹ fm Bal.
in l. fempronius pculo. ff. de lega. ij. r fm Albe. in. d. l. cōtract⁹.
r idē tenet Ange. in l. publicati. C. de testa. ¶ Attendite tamē
q̄ si in imbreniatura nō reperitur instrumentum extractum de
illa. bene faceret fidē. ita dicit Albe. i. d. l. cōtractus. Et Bald.
in. d. l. j. C. de fide instrū. licet vt dixi vobis etiā heri: ff notarij
non cōficiet imbreniaturam de contractu: cum sit consuetudo
imbreniaturaz cōfici tanq̄ transgressor cōsuetudinis poterit
puniri: r si de fide instrū. dubietas oriat. poterit poni notarij⁹
ad torturam. si nō reperiat in imbreniatura fm Bal. in. d. ru
br. C. de fi. instrū. Sed iuxta premissa queritur notarius q̄ cō
fecit imbreniaturaz hoc modo. talis vendidit r. renūtiavit r.
r sic de similibus. qualiter debeat extendere imbreniaturam
suā. Dic q̄ notarij poterit extēdere circa circūstantias nego
tij. r circa ea que sunt de consuetudine instrumenti extēdendi
non tamē poterit extēdere circa substantiam negotij. vnde in
instrumēto extensionis extrahendo quo ad negotium pncipa
le de quo cōficiendū est instrū nō poterit aliqd̄ in mutari in
tali instrumēto: nisi qd̄ repertū est in imbreniatura instrū extē
dendū: ita dicit simplr Bald. in rub. C. de fi. instrū. nā ly. r. c. post
tuz in imbreniatura denotat r exigit extēsiōē fm cōsuetudē
nem aliorū instrumentoz extensoz in simili materia istud est
pulcherrimum dictum Bar. i. l. gallus. §. j. ff. de r. posth. nō
ess̄ debet fieri extēsiō imbreniature facte i cā depositi fm cō
suetudinē aliarū imbreniaturarū factaz in causa vēditionis.
sed debet fieri extēsiō imbreniature facte in causa depositi
fm cōsuetudinē aliarū imbreniaturarū i cā depositi fm cōsue
tudinē notariorū: r si nō apparet de eorum consuetudine fiat
fm cōsuetudinē generalē. ita no. in an. si quis i aliquo. ff. de
edē. r sic de similib⁹. r ita p̄die consului in materia ista p quo
dā instrū: qd̄ redarguebat d̄ falso i terra padnana. qz dixi q̄ cū
nō apparet extēsiō imbreniaturā poterit extēdi illa imbrenia
tura r. fm cōsuetudinē aliorū instrumentoz de simili mate
ria. vnde dixi: q̄ debebant inquiri aliqua instrumenta cōfecta
per illum notarium in simili materia: r facere extensionē i hoc
presenti casu: fm q̄ apparebit in illis instrumētis: r ita fuit fa

a ¶ Imbre
niature. Sz
qd̄ vbeat cō
tinere i se i
breniatura
ad hoc vt p
bet vide. d.
ale. d̄ imo. i
ps. ij. i. ij. pr.
b ¶ Quare
debeat extē
dere imbre
niaturā suā
¶ Tu dic de
hoc vt dixi
plene post
lā. s. in p̄n.
hui⁹. c. nu
me. xij. h̄. itē
nota i p̄. r.
in apostil. in
versicu. ver
bum r. vbi
diffuse et re
milline hūc
articulū r
minari. r d̄
hoc etiā no.
j. in apostil.
sequen.

c ¶ Nazly
r. de hac di
ctione. vide
que habent
tur p fran
are. in l. eā
dē. de duo.
reis r quod
ibi dixi in
apostillis.

Instrumentorum productiones.

a **C**olenti
b **A**dd no.
21. **F**rā. de
scala. in **21.**
1. **m**ozno
tabellione.
qđ vřeū est
si in ea sit
clausula: q
sit casum: &
cācellatū ō
volūrate p-
tinz: vt t3 et
30. **J**o. an. i ad-
di. ad spe. in
ti. ō instr. edi.
5. **o**stēso. **7.**
illud. in ad-
di. magna.
b **A**dner
sarius. **A**d-
de do. **Bar.**
fozi. in cōss.
cxciij. inc.
subtitr. ver.
iste due re
spōsiones. **a**
cum versic. **31**
preterea. in **b**
ij. parte. qđ
exemplatio
instrumen-
ti peti de-
bet ex ista
causa ab eo
cui⁹ interest
& ad eius in-
stantiā fieri
parte citata
& iudicis au-
toritate vbi
etiā an pre-
sumat solē-
niter facta.
3 quādo.

ctum & enasit penā falsi. **C**hic est notandū qđ hec oīa habēt lo-
cum: qñ ille notari⁹ qđ cōficiat imbreniaturas sit rogat⁹ de istrū-
mēto cōficiēdo: quare ipse pōt extrahere instrūm de imbreniaturā:
ra: & pōt extendere vt. **5.** dixi. **S**ed vbi notari⁹ cōmitteret alte-
ri notario extrahere extractionē istrūmēti de imbreniatura sua:
qđ forte impeditus esset: tūc ille cui cōmitteret extractionē istrū-
mēti de imbreniatura: nō pōt aliqd extēdere: nec mutare vñsi
minimū verbū. qđ inuenit i imbreniatura. quod est no. dignū.
ita dicit **Bal.** in rub. **C.** de fi. instr. **T**ñ si extēderet iste cui com-
mittitur: vitaretur solum illud extensum: non autem cetera vt
tiaretur. qđ vtile p̄ inutile nō vitat. **I**ta tenet. **Mico.** de mata.
in. l. si ex falso. **C.** de transac. & illū sequit **Bal.** in rub. de fi. instr.
30 **C** **Q**uero vterius: nunquid notarius post redditum istrūmē-
tum parti qđ extraxit de libro suo possit cancellare illam imbre-
niaturam: quam habet in suo libro. respōdeo s̄m **Bal.** in rubr.
C. de fi. instr. **A**ut est tale istrūmētum quod venit rescindendū:
puta istrūm venditionis. qđ adeo vetustissimū esset: qđ de nono
etiā posset resciri: vt in. c. si. de fi. instr. et tunc non posset illā cā-
cellari. posset tamē facere vnam subscriptionē: vel facere extra-
ctam: vel s̄m consuetudinem opponere alia verba. **A**ut ē tale
istrūmētum quod nō venit rescindendū: vt est istrūmētum de-
biti: & tūc notarius debet cancellare protocolium i libro suo: si
nō debet delere: neq; eradere: vt saltem appareat fuisse debi-
tū s̄m **Bald.** vbi. **5.** plus voluit **Albe.** i. l. cōtractus. **C.** de fi. instr.
qđ si protocolū esset cācellatū i libro notarij de volūrate par-
tis: quia dicit istrūmētum esse extractū: cū tamē hoc non sit:
poterit hoc nō obstāte extrahere & dare copiaz volētibus. qđ
est no. dignum. **C** **Q**uero vterius: vtrū qñ notarius rogat⁹ da-
re copiam istrūmēti parti debeat citari aduersarius⁹. qđ pōt
ex huiusmodi instrūo ledi. **D**icite: qđ aut nulla ē questio. vtrū de-
beat fieri sibi: vel ne. puta quia semel habuit copiaz: sed p̄didit
et dicit notarius. ego nō teneor amplius sibi dare vllā copiaz.
certe tūc debet pars qđ posset ledi citari. ita determinat **Barro.**
in. l. si. ff. de tab. exhibē. & **Bald.** i. l. fina. **C.** de eden. **C** **S**ed qđ
econuerso notarius qui erat rogatus de istrūmēto: & qui iam
debebat vnam copiam parti de illa imbreniatura: perdidit il-
lam imbreniaturam: vel fuit incendio cōsumpta: aut alio mō-
nūquid poterit notarius partem qđ habuit copiaz citare: vt
exhibeat illā copiam. quia notarius vult extrahere exemplū
qđ vult penes se tenere loco imbreniature. **Bal.** determinat in
d. l. si. **C.** de eden. qđ sic qđ poterit compellere: et tātam fidem fa-
cit tale assumptū quantam originale quod est notandum.
33 **C** **Q**uero vterius notarius nō vult edere copiam parti: nun-
quid teneatur de falso. dicite qđ non. sed tenebitur parti ad in-
34 teresse. ita determinat **Bald.** in. d. l. si. **C** **I**tem quero: si pars ve-
nit ad notarium: & petit copiam sibi dari siue extrahi de imbre-
niaturis. notarius dicit. ego nō recordor: qđ fuerim rogat⁹: nec
habeo aliquam imbreniaturāz super isto facto. de quo s̄m me-
mor quid erit agendum. **D**icite: qđ compelleretur notarius exhi-
bere omēs suas imbreniaturas: & querere iter eas: si adest illa
imbreniatura:

Suum. Vide plene Fely. in. c. ex literis. et ibi pañ. nu. iij. post quem notantur in apof. ad ipsum in h. notarius. infra. de fi. instr. et quō probetur error notarij. vide. d. Alexan. de imo. in cōsi. xxvij. i. ij. parte. et in pñ. cv. in pñ. et in consil. xxxvij. i. iij. parte. et an et qñ in notario psumat error. vñ doctus. vide pñ et i consil. xxiij. in. iij. p. Tu vide de hoc bart. in alleg. l. si librarj. et ibi postul. i apo sil. ad eñ in eoñ. et i. l. impator. in fi. vbi et po sui in add. ad ipz in h. non em pōt corrigi erro: ita incō fulte. ff. de statn ho. di xi post bal. l. ex pcepto. nu. vj. in h. possit corrigere erro: C. de ius. C. cōfir. et post bar. cōsi. cc. viij. inci. ex facto pposito. et consil. cxxvij. inci. reperit in instrumentū.

Imbreniatura: d̄ qua queritur: et si reperietur: extrahet. si autē non reperietur: patientiam habebit. nisi probaret pars per testes: quod esset rogatus de illa imbreniatura. naz tunc hoc pra dato: notarius qui celat hanc imbreniaturā punietur de falso ita determinat Barto. in dicta. l. fina. C. de eden. et in. l. cñz qui. C. de fal. Similiter notarius q̄ restituit instrumentū defectuosam parti tenetur ad interesse. casus est. in. l. si. C. d̄ magist. conuenien. Et ita determinat Bartolus in. l. fina. ff. de tabul. exhiben. plus est: quod si notarius omittat scribere in instrumento solennitate requisitas in instrumento: punietur de falso: nec auditur aliquo modo si vellet probare errorem. nam eo ipso quod omittit debitam solennitatem et consuetam presumpcio est inris et de iure. quod scienter cōmiserit falsum. casus est ad literam. in. l. inbemus. in. fi. C. d̄ testa. et ita ibi determinat Ange. ¶ Caueant ergo tabelliones: quādo mulieres contrahit ne omittāt scribere qualiter mulier fuerit certiorata beneficio velletani. quia presupposito quod mulier fuerit i veritate certiorata: et ipse non scriberet in instrumento: punietur de falso. ita dicit singula. Ange. in dicta. l. inbemus. Similiter si ex forma statuti in contractu debet interuenire decretum: et consensus propinquo: si notarius nō subscripsisset in instrumento punietur de falso. Quero nunc de vtili questione et quotidiana. ¶ nunquid notarius possit corrigere errozes suum. ¶ Attende: quia sunt pauci qui sciunt i isto articulo bene determinare. Barto. in. l. si librarins. ff. de regn. iur. dicit vno modo: et nō perfecte. Bald. autez in rubri. C. de fide instr. dixit alio modo: et non perfecte. Sed si coniugimus omnium prefatorū doctorum sententias simul perfectaz habebimus doctrinam. et ideo simul omnes coniugendo dicite sic. aut non est orta questio erro: inter partes: aut est orta: priore casu quando nō est orta index ex officio suo potest compellere notariū corrigere errorem suuz. ¶ Sed an notarius possit de per se corrigere est dubiu. sed dicite: si notarius errauit circa ea que spectant ad officium suuz veluti est in annis domini: et in indicatione: et in nominibus testium: et in similibus: tunc potest corrigere in distincte siue parte citata: siue nō: siue etiam restituerit parti in instrumenta: siue non. Si autem errauit circa substantiam negotij: et tunc non potest corrigere nisi parte citata. et ita vult Barto. in dicta. l. si barbarius. et Ange. in dicta. l. errore. Aut est orta questio erro: et tunc nō potest: notarius corrigere errorem suū: etiam parte citata nisi iudice mandante. et ita vult Bald. in rubrica. C. de fide instrumē. Que omnia procedunt: vbi instrumētum non redarguitur falsum: vbi autez redarguitur falsū: tūc nunq̄ potest notarius corrigere errozes suum: nec parte citata nec iudice mandante: et est ratio: quod nō possit corrigere hoc

et in consil. xxxvij. i. iij. parte. et an et qñ in notario psumat error. vñ doctus. vide pñ et i consil. xxiij. in. iij. p. Tu vide de hoc bart. in alleg. l. si librarj. et ibi postul. i apo sil. ad eñ in eoñ. et i. l. impator. in fi. vbi et po sui in add. ad ipz in h. non em pōt corrigi erro: ita incō fulte. ff. de statn ho. di xi post bal. l. ex pcepto. nu. vj. in h. possit corrigere erro: C. de ius. C. cōfir. et post bar. cōsi. cc. viij. inci. ex facto pposito. et consil. cxxvij. inci. reperit in instrumentū.

Instrumentorum productiones.

¶ **C**um cōtra. Ubi vis fely. in. v. p. 1. 2. qd de his q apponunt in instrumento. ut de p. e. in. c. sicut. h. fal. lit. primo. s. de re iudic. de quo etiā p. do. alexā. de imo. i. p. xvij. an. iij. p. 2. in. p. lxxij. in. s. p. 2. in. p. lxxvj. e. p. ubi ponit i. ter quos p. bet. 2. in. p. clxvij. in. ij. parte. dixi b. hoc in tra. clausulaz. i. claus. sentē. h. viso libel. lo. et p. cessu. 2c. ubi diff. s. hoc ha. bes. Cell.

casu. quia propter istam falsitatē ventri notarius p. uandus of ficio suo: vt nota. in. l. si quis ex argentijs. in. §. coguntur. ff. d. edē. Ita tenet singn. Bald. in. rub. C. de fide instr. Et sic habeatis nūc plenius expedituz articulus: q̄ reperitur per aliquos docto. ¶ **¶** Quero vtrum per illa verba que quotidie apponuntur in sententijs viso libello: visa lite contestata 2c. probet per tale instrumentum sententia interuenisse libellum et lit. contesta. Inno. in. isto. c. quoniam contra falsaz. in. glos. super verbo personas tenet quod non. quam sententiam securus est Bald. in. auten. si quis in aliquo. C. de eden. et Barto. in. l. sciendum. ff. de verbo. obliga. 2. in. l. i. C. de fide instrum. lib. x. Idē tenuit Ange. in. l. optimā. C. de contrahen. stipu. ¶ **¶** Subiungunt p. fesi omnes docto. in. locis p. allega. q̄ ubi in instrumēto opponitur verba enuntiatina que annuntiant aliquē actum: qui actus potuit interuenire iure tempore instrumenti confecti per tale instrumentum p. batur tales actus. si autē ille actus nō potuit interuenire tempore confecti instrumenti: 2. tunc ille actus non probatur per tale instrumentum: ecce exemplū in vtroq̄ membro in instrumento sententie dicitur viso libello: visa litis contestatione: visa iudicis admonitione 2c. per tale instrumentū nō probatur libellum interuenisse: neq̄ litis cōtes. q̄ tempore sententie illa nō potuerūt interuenire. sed bene per tale instrumētuz probat admonitio iudicis. 2. q̄ tēpore quo p. ficit instrū sententie potuit interuenire admonitio iudicis admonentis partes: vt intersunt. Ecce aliud exemplū in instrumento venditionis rex fiscalis dicit visa subhastatione. visaz p. pretij congruitate 2c. certe per tale instrū nō probatur subhastatio. q̄ subhastatio dicit interuenire plurib⁹ diebus ante venditionē: vt no. in. l. si. C. sine censu vel reli. Pretij autē congruitas bene probatur per tale instrumētum. q̄ potuit interuenire tempore confecti instrumenti ita determinat Bart. in. d. l. sciendum. 2. in. d. l. i. C. de si. instr. li. x. Et hec plena sunt 2. vera i. verbis enuntiatinis circa aliquē actū d̄ p. rito. Cetera autē h̄ba enuntiatina posita in instrō nō p. bant p. tale instrū. sed. Alber. i. l. ex p. uentione. C. sine cen. vel reli. Et s̄m Inno. in. c. cū in iure peritus. de of. deleg. Exēplū in instrō venditiōis b̄ hoc modo. Petrus filius quondam et h̄s v̄turini 2c. v̄didit 2c. p. istud instrū v̄ditionis p. bat v̄ditio nō aut q̄ sit filius v̄turini. Th̄ si diceret in instrō. Petrus heres v̄turini 2c. probaretur q̄ Petrus esset heres v̄turini: nō ea rōne q̄ sint h̄ba enuntiatina: s̄ q̄ apparet de p. fessione istius petri: 2. b̄ eius h̄bis. Ex q̄b⁹ h̄bis solū ad h̄ hereditas: vt in. l. est q̄ bonis notarij. in. ff. d. acq̄. here. 2. no. Bar. in. l. gerit. e. tit. Nec ob. si dicat: ista nō sunt h̄ba pet. sed sunt h̄ba notarij: q̄ dico q̄ in instrū h̄ba notarij censent verba patris. Idē not. Bald. in. l. optimā. §. alle. ubi aut notarius testificaret d̄ visu p. h̄ba enuntiatina: p. talē instrū bene p. bat ita dicit sing. Innoc. in. c. cū in iure peritus. de offi. dele. Exēplū vt si dicat notarius actū in tali loco p. sentibus talibus. in tali die. Nā i instrumento in quo sunt apposta talia bene probant locū: tempus: et personarum presentiam. quia cū notarius dicit actū tali loco: p. sponit q̄

Instrumentorū productio. Fo. lxxvj.

3 ¶ In alio instro. vide tu plene do. Bar. fo. i. i. ff. cclxxvj. i. c. i. cā ver. pms̄ decidit. cū h̄. seq. in. q. parte. 2. cōll. cccxxv. in. c. i. in p̄titi. ver. seq. ea parte. Ubi etiā qd̄ si tabellio dicat in eo. put̄ q̄stat publico instro manu talis a me viso 2 lecto: 2 lecto: an ei⁹ narratiōi ste. 2 adde do. Alex. de imo. i. cōll. vj. p. totū. i. iij. pte. vbi qd̄ si notari⁹ in scriptura sua faciat mētionē de instrumento a se viso 2 lecto: vel nisi actis fa

viderit talē locū. 2 similiter cū dicitur presentibus talibus. pre-
sumitur q̄ videris tales personas. ¶ Attendite ad vnuz aliud
39 notabile verbum Barto. q̄ t̄ vbi in instrumento ponitur ali-
qua verba enunciativa alicuius solennitatis de prererito: que
etiam non potuerunt interuenire tempore confecti instrumētī
si esset talis solēnitas probatur per instrumentum. Si autem
ptes non potuissent renunciare: 2 tunc secus. ita tenet Barto.
in dicta. l. j. C. de fide instru. lib. x. 2 in dicta. l. sciendum. 2 sic ipse
intelligit. l. optimā. C. de contrahen. emptio. Exemplum de vē-
ditiōe rei ecclesie. dicit notarius interuenientibus pluribus
tractatibus: capitulis: consensu prelati 2c. certe per illud instru-
mentum non probabitur tractatus. qz non potuissent renuncia-
re dicto tractatu. Sed si in instrumento sententie diceretur. vi
sa litis contesta. visis instrumentis testium 2c. per tale instrumē-
tum non probabitur litis contestatio. vt. s̄. dixi. quia partes nō
possunt illi renunciare. cum sit de substantia iudicij: sed proba-
bitur interuenisse instrumentum testium. quia tali iuramēto po-
test renunciari per partes: vti in. c. per tuas. de testi. 2 in glo. 2 in
l. prima. ff. de feri. Et sic modo habetis plenam hanc materiam
verborum enunciatorum: que enunciat aliquem actum de pre-

40 terito 2 de ceteris verbis enunciativis. ¶ Modo quero po-
ne q̄ vnum instrumentum faciat mentionem de alio nūq̄d ta-
le instrūm̄ probet contenta in alio instrumento. 2 de quo fit men-
tio. Dicte secundum Bart. 2 Bal. in aut. si quis in aliquo. pre-
alleg. Ant̄ ambo ista instrumēta sunt confecta inter easdē per-
sonas. 2 tunc probat exemplum. facto instrumento venditiōis
in quo apparet de pretio 2 de re vendita fit aliud instrumentū:
in quo emptor promittit precium vēditōi hoc modo. talis em-
ptor promittit dare centum titio occasione cuiusdā fundi sibi
venditi prout cōstat per instrumentum rogatum per talē: certe
facit fidem istud instrumētum faciens mentionem de instrō
venditiōis: etiam si non producat instrumentum venditiō-
nis. Si autē ambo instrumēta non sunt confecta inter easdem
personas: tunc instrumentū faciens mētionem de alio nō pro-
bat de contētis in alio. Exemplum dum dicitur in quadam cō-
partitione facta per quendā procuratorem titius procurator seij.
de qua procuratiōe cōstat per instrūm̄ rogatum per talē: certe
non probat de procura. nec de mandato. nisi ostendat. 2 sic de

41 singularis. ¶ Quero pone aliquis in libello vel in positionib⁹
facit mentionem de aliquo instrumēto: nūquid teneatur illud
incontinenti exhibere: anteq̄ audiat. Hanc questionem for-
mat Innocē. in. c. j. de proba. 2 eius iniam sequitur Ange. in. l.
j. Sedendo. ff. de eden. Sed qz dicta sua snia nō est vera: nō curo
sua verba aliter recitare. Ideo Barto. in. l. post q̄. s̄. fina. ff. vt

ciat mētio-
nē de pen-
ratiōe instru-
mētī mada
ti v̄ alteri⁹
an sufficiat
absqz exhibi-
tione: 2 ad-
de eū in p̄s.
lxxxj. vbi an
instrumen-
tum faciēs
mētionē de
mādatō nar-
ratiōe p̄bet
de quo per
Sui. s̄. c̄. sig.
in. l. si q̄s
in aliquo. nu.
j. 2 ibi ponit
i apostil. ad
l̄p̄z in h̄. mē-
tionē. vbi ē
dixi in apo.
ad bar. nu.
v̄. i. h̄. opti-
mā. vbi etiā
docto. C. de
edē. 2 ibi di-
xi post bal.
nu. v̄. in h̄.
facit mētio-
nē. dixi post
collecta. i. c.
duduz. nu.
iij. c. h̄. qd̄ si
vnu instrūm̄
in apo. i. eo. h̄.
de p̄ner. cō-
in. 2 tract.
clausulay. i.
clau. cōtra.
versic. viso
instrumēto.
Celsus.

Instrumentorum productiones.

lega. no. caneat. Mirabiliter tamen dixit: q̄ aut fit mētio de in-
strumento limitatiue aut declaratiue. Si limitatiue tunc illud
exhibere debet anteq̄ audiat. Exemplum actor dicit talis ven-
didit mihi talē fundum prout constat in instrumento rogato p̄
a talem: nam illa dicitio prout⁹. est limitatiua: vt in. l. edita. C. de
eden. Certe non debet audiri: nec tenetur respondere: nisi p̄us
exhibito instrumento venditionis quia cum actor dicit prout
continetur in tali instrumento videtur limitare obligationem
fm̄ q̄b̄ continetur in instrumēto. Sed in instr̄o possunt esse ali-
que rasure. als cancellature: ex quibus instr̄m red deretur su-
spectum. Si autem fit mētio de instr̄o declaratiue: puta dicit
actor in libello talis vendidit mihi talē fundum. ⁊ hoc cōstat ex
publico instrumento rogato ⁊c. ⁊ tunc actor non tenetur exhi-
bere instrumentum statim sed lit. contesta. ¶ Attendite tamen
q̄ in primo casu vbi dixi quādo fit mētio de instr̄o limitatiue:
q̄ actor tenetur incōtinenti exhibere instrumentū anteq̄ reus
r̄ndear. hoc est verum nisi apud reū verisimiliter esset tale in-
strumentum: quia tunc actor non tenetur incōtinenti exhibere
fm̄ Bar. in. l. p̄alleg. Exemplum legatarius petit rem legatā
per testatorem ab herede ⁊ dicit in libello suo. talis testator re-
liquit mihi in testamento suo. x. prout constat in instrumento
rogato per talem ⁊c. Nam hoc casu legatarius nō tenebit incō-
tinenti exhibere instrumentum testamenti: quia verisimile est
instr̄m testamenti esse apud heredem: vt in. l. si q̄ sunt cautioes.
ff. fami. hercl. ⁊ in. l. si. ff. de fide instr̄. ⁊ hanc quidem sniam fe-
cutus est Joan. de imol. in. c. j. de proba. Ex supradictis habe-
tis: q̄b̄ tutius est actori quando vult facere mentionem de ali-
quo instr̄mento in libello: q̄ dicat et de hoc constat in instru-
mento rogato per talē ⁊c. q̄ incontinenti non tenetur exhibere
instr̄m secus si diceret prout cōtinetur in tali instrumēto ⁊c. vt
42 ex predictis liquet. ¶ Quero vltimus de alia vtili questione
vsq̄ ad quem terminum possint p̄duci instrumenta. dicite q̄b̄
b vsq̄ ad conclusionem in causa⁹ in. c. cum dilectus. de fi. instr̄.
saluo nisi esset statutus certus termin⁹ per statutum etiā per
legem: quia vltra illum non liceret instrumenta producere: cū
terminus statutus a lege vel statuto semper intelligat̄ perem-
ptorius: nec vltra terminum a lege vel a statuto statutum ali-
quid proponere licet istud est singulare Innocen. in. c. cum in
43 tua. qui. ma. accu. pos. ¶ Sed infra predicta quero: † pone q̄b̄
termin⁹ p̄ducēdi instr̄a nō statuit̄ p̄ legē vel statutū: sed ⁊ sta-
tutus a iudice: nunq̄d vltra illum terminū poterint instr̄a pro-
duci. multe circa hunc articulum sunt opinioniones. sed vera opi-
nio ⁊ cōis est: q̄ etiā vltra terminū possunt p̄duci re integra. si
ius aduersarij non sit effectum dēterius. Nam si essent perem-
pti testes aduersarij post terminū per quos testes aduersarij
reprobaret instrumentum. non posset p̄duci instrumentū post
terminum iudicis: als sic. pro hac sniam est casus ad literam in
l. mancipium. ff. de optione lega. Hec equidem fuit sententia
Joan. and. in cle. sepe. de verbo. sig. in glo. in verbo non obstan-
te. Eandemq̄ sniam tenuit Jaco. de gre. ⁊ Cyn. in. l. si eq. C. qui

a ¶ Prout.
de qua di-
ctione vide
do. Alex. de
imol. in 25.
cvi. in. ij. pa-
te.

b ¶ In cā.
Et an post
cōclusiōem in
causa. vide
do. Alex. de
imo. in cōs.
xi. in. ij. par-
te. ⁊ an pos-
sint produ-
ci ante lites
cōtest. vide
per eum in
cōs. ij. i. ij.
parte. adde
⁊ fely. hic i
⁊. glo. in ⁊.
p̄ductiōis.

Instrumētōrū pductiōes. Fo. lxxvii.

¶ Per testes. Per quot testes aſit reprobef. vide do. Barto. ſozi. in cōſi. xciij. in
cipi. preſtantiffimi. ver. preterea cū. circa ſi. in. ij. parte. vbi etiā qđ requiraf ad
eius cōfeſſionem. ⁊ quid ſi testes deſcripti in inſtrumento contradicunt: an eis
credatur. vide do. Alexā. in cōſi. clviij. in ſi. in. ij. parte. ⁊ de hoc not. Guil. de cu.
in. l. in exercendis in p̄ncipi. ibi poſui in addi. ad ipſum in verſi. quatuor testes.
vbi etiā di-
uerti. non poſſunt. Idē quoq; tennit Ange. in. l. i. §. edenda. ff. de
eden. Adijciens plus: qđ ſi index adiecerit terminū: ſiue ſtatue
rit peremptorium. x. dierum ad producendum inſtrumentum
⁊ ſi infra illuz terminū non produxerit. non amplius audietur
vel aliter terminū peremptorium ſtatueri q; adhuc nihilomi-
nus poterit producere ſecundum theoricā ſupradictam: quod
eſt menti tenendum: cū illa talis contumacta non inducat ter-
minum peremptorium ſm Barto. qui ita no. in. d. l. mancipio-
4 rū. ¶ **¶** Quero nunquid inſtrumentū poſſit reprobari per tes-
tes. ¶ Ne eſt pulcher articulus ⁊ vtilis. In quo decidendo va-
riū varia dixerunt tamen pro concluſione veritatis ⁊ cōis opi-
nionis ſic habetis diſtinguere: aut vnus teſtis contradixit in-
ſtrumento aut plures. Si vn⁹ teſtis cōtradicit: ⁊ tunc aut eſt
vn⁹ ex teſtibus inſtrumentarijs. aut vnus de teſtibus extra in-
ſtrumentarijs. Si eſt vn⁹ de teſtib⁹ inſtrumentarijs ⁊ tunc eſt
ſupernumerarius: ⁊ tunc per illū non reprobat inſtrm: aut eſt
numerarius ⁊ de teſtibus requiſitis in inſtrumē. ⁊ tunc facit in-
ſtrumentū ſuſpectum: ita qđ fides ei non adhibetur: vt in. l. i. §.
ff. quemad. teſta. aperi. Aut eſt vnus de teſtibus extra inſtru-
mentum: ⁊ tunc non reprobat inſtrumentum. Ita tenet Joā.
Cal. quem ſequitur. Joan. de lmo. in. c. cū iohannes veremita. de
fide inſtru. Aut ſunt plures teſtes contradicentes inſtrumēto
⁊ tunc aut ſunt teſtes deſcripti in inſtrumēto: aut extra inſtra-
mentum. ſi ſunt deſcripti in inſtrumēto: ⁊ tunc aut dicunt ſe nō
interfuiffe cōtractū: ⁊ tunc ſi ſunt ſupernumerarij inſtrumēto
non preiudicant. Si autem ſunt numerarij: ⁊ tunc etiam ſi non
eſſent niſi duo: reprobat inſtrumētum quia: et ſi non eſt niſi
vnus numerarius qui contradicat inſtrumento preiudicatur
inſtrumento: multo magis ſi duo. ⁊ hoc niſi per alios teſtes pa-
baretur iſtos fuiſſe preſentes. Iſto caſu ſi quilibet teſtis teſtifi-
cetur de ſe tñ: qđ non interfuit contractū: per hoc non erunt
teſtes ſingulares ſecundū Bart. in. l. i. §. ff. quemadmo. teſta.
ape. Et eſt ratio. quia quēadmodum teſtes deponentes ſuper
affirmatiua non dicuntur ſingulares: ita q; eorum teſtimoniū
reprobetur: licet ſint ſingulares in cauſa ppria ſui dicti veluti
ſi teſtes dicant quilibet de per ſe interrogatus tñ⁹ mutuanit
ſeio. x. ⁊ hoc ſcio: q; vidi: nam licet teſtes non teſtificentur niſi
de proprio ſenſu et proprio viſu et non de ſenſu aliorum: et ſic
ſunt ſingulares in cauſa propria ſui dicti: non tñ propter hoc
repelluntur. Ideo idem erit in teſtibus deponentibus ſuper ne-
gatiua: quia ſi quilibet teſtis remoneat proprium ſenſum actu
tanq; ſingulares licet non remaneat ſenſum cōteſtum ab actu
tanq; ſingulares non repellunt. ⁊ pro hoc facit quia contrario
rum eadem eſt diſciplina. vt in. l. i. ff. de lega.
i ij

vbi etiā di-
xi poſt bar.
nu. v. in ſi.
reddat fal-
ſum. C. de ſi
de inſtru.
dixi poſt eū
dē Bart. in
ant. inſtru.
cau. et fide.
§. ſi ho. nu.
j. in ver. qđ
teſtes colla.
v. poſt bal.
i. l. optimā.
nu. xij. ver.
queret alia
per quot te-
ſtes. in apo-
ſt. in eo ſ.
C. de com.
ſtipul. poſt
collect. i. c.
cū iōanes.
nume. iij.
ver. ſed per
quot teſtes
reprobat in
apoſt. i. eo.
ver. de fide
iſtru. vbi di-
xi poſt Pa-
noz. nu. xij.
Celfus.
b ¶ In. c.
cum iohan-
nes. Et ibi
de vide fe-
ly. in ſi. in
glo. in verſ.
inſtrumen-
tum. in ver-
ſicu. ij. cou-
glo.

Instrumentorum productiones.

¶ Gestū. Sed quando testes discrepāt ab instrumēto quid fieri debeat. vñ de do. Alex. de imo. in cōs. lvi. in. ij. pte. vbi no. ponit cui magis statur. Et adde dominum Barto. fozi. in cōsilio. clxxj. incipien. diu profecto. versl. multam etiā circa finem. quod testes instrumentarij ad reprobandum instrumentum satis est quod deponant rem non fore gestam prout instrumentum cantat: licet non

recordēnr

patres sue

rit gesta.

¶ Recordari. an tñc

vitietur vñ

de do. Ale-

xā. de imol.

in cōs. xliij.

in. iij. par-

te.

¶ Instru-

mentū. Ad

de tamē qb

a

tales testes

sint optime

opinionis.

vi per Bar

fozi. in con-

silio. cclxx-

iiij. incipiē.

i causa do.

cōse. ver. po

stre modo dico

circa princ.

vbi etiā idē

b

quod hic p

Laurā. de

quo dic: vt

dixi supra

45

eo. versl. nu

me. xxvj. p-

c

sicu. quero.

nanquid in

strumētū.

in aposti. in

versicn. per

quot testes.

Celsus.

j. Affirmatiua z negatiua sunt contrarie: sed testes deponētes super affirmatiua non repelluntur a testimonio: lz sint singulares in causa propria sui dicit: ergo eodem modo erit in negatiua si testis non remouet sensum contestis ab actu. Ut tñ enitentur iste cōtrarietates debet esse caut⁹ ille qui vult probare testes non interfuisse illi contractū: q̄ capitale de loco: z tempore celebrati contra ctus. z quod illo tempore z loco titius et seius nō fuerunt presentes: z q̄ vnus nō potuisset esse presens quin eum alius vidisset: tunc testes interrogati super illo capitulo dicunt contenta in capitulo fore vera. primus testis dicit scio. quia nō fuit presens: nec seius fuit: quia erat mecum: z sic de singulis. ¶ Ant testes contradicunt instrumento dicētes se interfuisse contractū. sed dicunt negocium aliter fuisse gestū: z tunc per duos testes reprobatur instrumentū. nisi coadineē per alios testes in illo descriptos vna voce loquens vera esse que continentur in instrumēto. dummodo sint testes qui sufficiant in illo contractū: vel in illo actu vel in illa dispositione.

45 ¶ Tandē si in codicillis in quibus requiruntur quinqz testes duo conscripti contradicerent: alij tres deponerent pro codicillis: non posset sustineri instrumentū: quia non reperitur nisi tres testes in codicillis. q̄ non sufficiunt nisi sint quinqz: ideo oporteret q̄ quinqz deponerent p̄ codicillis. z sic de singulis. z ita tenet Bar. in. d. l. j. §. j. quemad. testa. ape. Item tenet Joan. cal. z Joan. de imo. in. d. c. cum iohannes heremita. Vbi autē testes descripti in instrumēto dicerent se non recordari de contentis in instrumēto: non tamen propter hoc intelligit̄ instrumentū vitiatū secundum Barto. vbi. §. z secundum Jo. cal. z Joā. de imo. in. d. c. cum iohannes pro quib⁹ facit glo. in. l. j. §. si

46 dubitetur. ff. de ind. ¶ Ant testes contradicentes instrumēto sunt extra instrumētū z tñc cōis opi. in hoc residet: q̄ duo testes sufficiunt ad reprobandū dictū instrū: nisi coadineentur per testes in eo scriptos vna voce deponentes. arbitratur tamen index: z erit in ei⁹ arbitrio inspecta qualitate personarū nam si notarius erit bone fame z instrumentū non cōtineat rasuram: nec suspitionem. z testes contra instrumētū sint vt li sūmi stabitur porius instrumēto. Si autē notarius esset modo dice fidei. vel instrumētū haberet in se aliquam suspitionem: z testes foret̄ omni exceptione maiores: tunc derogaret̄ instrumēto. ita q̄ hoc remaneret in arbitrio iudicis. ita tenet Bald. in. l. in execrandis. C. de fide instru. z Barto. in. d. §. si debetur.

47 ¶ Unū scias tamen q̄ testes per quos debet reprobari instrumētū debent esse omni exceptione maiores. Item aduerte: q̄ in his que sunt de longinquo magis credit̄ instrumentis: q̄ testibus. casus est ad literaz in. l. celsus. ff. de proba. z hoc qz la

Instrumentorū pductiones. Fo. lxxviiij.

a ¶ **C**L. si ex fal. ubi vide do. Jaf. may. 2. d. Alex. 7. Sali. et Fran. are. et Fell. in ca. fraternitatis. de here. 2. d. Alex. de imol. in consi. xliij. in. iij. parte.

b ¶ **C**riat. Ude tu plene p. Feli. i. ca. ex lris. j. d. fide istr. 2. plene i. c. iter dilectos. 7. i. ter. ibi s3 d. fid. istr. vide d. hoc p. Guil. d. cu. i. l. scriptura. nu. j. 2. qd ibi posuit addi. ad. ipm in 7. possint 2. parti. C. d. fide. istr. dixi post Bar. in. l. qm mnti. 7. i. scribit. l. 7. i. p. c. i. ff. d. anro 2. ar. gē. leg. post bal. i. l. si ex falsis nrm. xliij. 7. s3 q̄ ro qd i. istrō vbi ēt addi di. i. 7. i. pte falsum. C. d. trāfact. post collect. in. c. cū lo. i. fi. i. 7. totū repusa tur. d. si. istr. no. Feli. i. c. iter dilectos 7. i. ter. ibi s3 7. eo. ti. Cel. c. Per in 7. istr. vbi do. Alex. d. imo. in. l. p̄tor. de edē. 2. Feli. i. c. cū in eccle sīs. j. d. ma io. 2. obe. et f. c. j. d. excep. vbi se remit tit ad. d. c. i. e. c. l. y. s. old. i. 7. i. c. xliij. 2. de hoc vbi plene. j. in pract. Bal. i. rub. d. q̄stio ni. circa ma teriā pba. i. p̄in. Cel.

48 bills ē memoria hoīs: vt in. l. peregre. ff. d. acquirē. pos. ¶ **C**l. terius quero: nūqd sit ex forma statuti vel alterius iuris. in in strumēto requiratur certus numerus testiu: notarius cōnume retur in istis testib⁹. Bal. in. d. l. domiti⁹. labeo. ff. de testamē. te net q̄ instrō publico notarius nunq̄ cōnumeret in numero te stium. in scriptura autem p̄inata bene poterit cōputari in nu mero testiu: 2. sic bene poterit deponere dictum suum sicut ce teri testes descripti in scriptura p̄inata: 2. ita est tenendum.

49 ¶ **C**l. 3e quero nūquid si aliqua falsitas ē in instrō: totū instru mentū sit falsum. dic q̄ ant est suspitio falsitatis p̄pter rasuraz aut p̄pter aliud vitii. si p̄pter rasurā: 2. tūc ant rasura est circa substantiale instrī: p̄ta in dictione vel ānis dñi: vel sibi: 2. tūc to tū instrū reddi falsuz: vt tenet Bal. in. l. si ex fal. 2. C. d. trāfact. Ant rasura ē in alia parte: 2. tūc ant per nō rasum dat fides ra so. 2. tūc totū instrū h3 fidē. ant p nō rasuz dat fides raso: 2. tūc 2 rasura est in loco nō suspecto: nihilomin⁹ valet instrū. si aut ra sura est in loco vbi ē punct⁹ questionis 2. tūc instrū vitiatur b ita tenet Bal. in. l. si. C. de edict. di. adri. tol. ant i instrumēto est aliud vitii: per quod est suspitio falsitatis: et tunc si vitium est in vno capitulo principali vitiant omnia cōnexa: aut sunt plu ra cōnexa capitula separata: 2. tunc si vitiatū est. vñs capitulū: nō vitiantur cetera capitula. ita tenet Innocen. in. c. fraternita tis. de here. Et idem tenet Bald. in. l. si ex falsis. C. de trāfactio. Diferentia: namq̄ est in testib⁹: quia si falsum dicunt circa sub stantiaz negotij: principalis: vel circa id: quod est qualificatio num totius probationis: totū dictuz suum vitiatur: veluti si te stis interrogatus si est affinis. respondet q̄ non: cū tamen esset affinis totum suum dictū vitiatur: quia minor fides adhibere tur si esset affinis: q̄ si nō esset. ita determi. Innocen. in. c. frater ni. quod sequit Bal. in. d. l. si ex fal. secus si testis dicat falsum circa aliquas circūstantias: que non spectarent ad negotium principale: quia per hoc nō vitietur dictuz suum. Innocen. in. d. c. fraternitatis. veluti si diceret contrahentes esse alia affi nitate: q̄ sit 2c. Unū aduerte s̄m Bar. q̄ quādo reperitur in ali quo instrumento verbuz aliquod cācellatū p̄sumit: s̄ponte: 2. cō sulte cācellatū per illū habentē potestātē cancellandi: et sic id qd est cancellatū nō debet. ideo si testator in instrumēto legasset c. titio. 2. in instrumēto eēt vñs vrbū: qd diceret ducēta cancel latuz. certe illa ducenta non debet. hoc fallit in relicto ad pias causas: qz illud p̄sumit incōsulte cācellatū: 2. per cōsequēs debe bitur cācellatū nisi p̄bet cōtrariū. ita no. Bar. in. l. p̄oxime. i. fi. 7. ff. de his q̄ in te d. ¶ **C**l. 4e quero nūquid delictuz possit pro bari p̄ instrumentum. Cōclnde regulariter: q̄ nō. fallit tamē in 7. i. b⁹ casib⁹. primo. i. si in cōtrahēda delinquat p̄ta: quia quib⁹

50 ff. de his q̄ in te d. ¶ **C**l. 5e quero nūquid delictuz possit pro bari p̄ instrumentum. Cōclnde regulariter: q̄ nō. fallit tamē in 7. i. b⁹ casib⁹. primo. i. si in cōtrahēda delinquat p̄ta: quia quib⁹

Instrumentorum productiones.

C In. c. cū
 p. r. ibi ple-
 ne r. ad fatu-
 ritatē vide
 Fe. i. iij. co.
 ff. x. q. rit.
 r. do. Ale. de
 imol. l. l. nec
 ei. S. j. bado. a
 r. Old. i. pfi.
 lxxv. vob col
 le. i. all. c. cū
 p. nu. j. r. qd
 ibi signan-
 t. apof. ad ipz
 in h. index.
 vbi et posui
 i. add. ad pa-
 nor. ng. viij.
 l. h. nō reco-
 gnoscētib?
 sapiozē. dē
 xi. post. Bal.
 l. ru. C. d. fi. i.
 str. nu. ij. h. 51
 si at p. legē. b
 l. h. nec face-
 re tabellio- 52
 nem. r. post.
 bar. l. nec ei
 s. eozū. nn.
 vj. i. apof. i.
 h. creare. ff.
 S. ad opito. r.
 pañ. pl. ciij. 53
 volu. j. Cel.
C Mortis
 p. q. materia
 vob q. habēt
 p. frā. aret. i.
 l. h. des. de
 testa. r. q. ibi
 dixi i. apof. 54
C Uri. Ad
 de feli. no.
 plene i. c. cū
 venerabil. i.
 h. p. m. est c.
 cū h. seq. de
 exceptio.

vendidit eā rez duobus emptorib?: vt in. l. qui duob?. ff. de sal.
C Secō fallit si quis describit aliqd sibi testō: vt in. l. j. de his
 qui sibi in test. ascri. **C** Tertio fallit qñ potest pbari: id venit in
 cidēter ppter delictū. ita intelligit glo. in. l. cōtra negantē. C. ad
 laquil. r. oportet pbarē rē in qua datus est damnsū esse in eaz. vt
 in. l. liber homo. §. leges ad. l. aquil. **C** Quinz potero pbarē per in-
 strumentū si pbanero tractū: qui requirit ad acquisitionē do-
 minij. Ista est doctrina Guil. in. l. j. in. §. diuus. ff. d. testi. quē seq-
 tur bar. in. l. senatus. ff. ad turpi. in. c. cū. p. tabello. §. d. fide in-
 stru. dicit q. solus Papa vel imperator: pōt creare tabelliones: et
 non alius: quia q. adhibeatur fides scripturę tabellionū: ē con-
 tra ius naturale: r. ideo restringendū. est em cōtra ius naturale
 q. vna pellis animalis mortua debeat facere plenas pbatōnes
 r. q. pl. ei credatur: q. voci vine vnus testis. Potest etiā crea-
 re tabelliones sū eundē ille: cui est cōcessum hoc privilegiū a
 Papa vel imperatore: vt sunt isti comites: qui dicitur palatini.
 Itē poterūt creare tabelliones quib? hoc dedit p̄ueto do que-
 dat in iurisdictione: vt in. l. j. C. de emanc. libe. Non tñ isti haben-
 tes ex cōsuetudine potestātē creandi tabelliones poterunt ali-
 quādo talē concedere potestātē: q. cōsuetudo nō pōt induci: nisi
 cū cōsensu tacito vel expresse superioris sū Innocen. in. d. c. cū
 p. tabello. Subdit tñ ibidē Inno. q. etiā reges q. habēt supre-
 mam potestātē r. merū r. mistū imperij poterūt creare tabel-
 liones r. idē dicendū in alijs habētib? eandē potestatem: vt est
 dux Mediolan. **C** Quero viterius notarius scripsit testamē-
 tū testatore existēte i. periculo mortis: r. cepit i. ipse notari? pu-
 blicare testamentū presentib? testibus: vt mortis est. ante q. fi-
 niterat notarius publicare mortuus ē testator. **C** Queritur
 nūquid valeat tale testm. tex. habes singularissimū: q. non valet
 in. l. fidelcōmissa. in. §. quoties. ff. d. leg. iij. r. ita sequit Bar. r. ce-
 teri doc. r. per illū tex. dicit Bar. multū singulariter ibidez: q. si
 reperitur schedula testamēti i. protocollo notarij: et nō dicatur
 in schedula qualiter lectus est r. publicatū dictū testamentū: q.
 non valebit testamentum: nec faciet fidem illa schedula.
C Quero viterius quidam produxit instrumentū in iudicio:
 aduersa pars redarguit illud de falso: videns ille qui produxit
 illud instrumentum illud posse de falso redargui corā iudice:
 protestatur vt enitat penam falsi se nō viderum illo instrumen-
 to: nec velle vti. dicit aduersa pars. tu es vnus illo instrumen-
 to. r. sic debes puniri. qd iuris. Dic q. ppter talem p̄estationē
 nō punitur: immo enitat penā falsi: vt est tex. sing. in. l. si aduer-
 sarij. C. de fide instr. sed post talē p̄estationē si voluerit postea
 54 vti illo nō auditur nec poterit illo vti sū Bald. **C** Quero qd
 possit creare tabelliones. Inno. in. c. in. d. l. si aduersarij. scōm
 bar. in. l. eos. ff. de falsis. Et ideo vna cautela ē: q. vbi quis p̄du-
 cit instrumentum in iudicio: q. aduersa pars insiet corā iudice r.
 dicat. dñe iudex interrogans talem: qui p̄ducit tale instrumen-
 tū: si vnus eo vti?: r. si rñderet q. sic. nō poterit postea enitare pe-
 nam falsi. si arguas in sūm de falso. ita t3 Bal. in. d. l. si aduersa-
 rius. r. Bar. i. d. l. eos. nec poterit penitere: qd tene mēti q. quo-

55 **idiantz. Querit de alia qōne.** lata est snia cōtra producentē instrumentuz falsuz super crimine falsi. queritur nunquid talis sententia noceat notario: qui fabricauit tale instrumentuz; **Cy. in. l. j. C. qui accn. pos. determinat q non:** quia res iter alios acta. **zc. Quod verū est fm Angel.** nisi sit lata sententia sciente notario: et quia tunc bene preiudicat etiaz notario per. l. fi. C. de re iudi. **Et ideo sit cantus notarius:** qui sciat causaz falsi agitari contra producentez instrumentum: vt compareat ad defensionem: et etiam appellet si sibi visuz fuerit. **arg. in. l. si inspecta.**

56 **de inof. test. ¶ Iura premissa dubitatur** taliquis i causa sua p dncit duos testes optime pro eo deponētes. Aduersa pars p dēte lite accusat illos de falso. ferē sententia cōtra ipsos testes q falsuz testimonij dixerunt: nōdū autē est finita cā principa lis in qua dicti testes suuz dictum deposuerit. **¶ Queritur nu quid sententia lata cōtra predictos testes preiudicet illi:** qui p duxit: ex atroz testimonio debet obtinere producents. **Cy. in dicta. l. fi. C. qui. accn. pos. vel non. determinat q talis sententia nō noceat illi:** qui pduxit testes tales. pro cui⁹ sententia facit quod in simili videmus: q sententia contra producentē testes quia dictum suum est falsum: solum nocet producenti: nō autē testibus: et hoc quia non est actuz cōtra ipsos testes: ita erit ecō tra: q sententia lata contra testes qui falsum testimonij dixerunt non nocebit producenti: quia contra eū non est hec causa agitata hec similitudo probatur in. l. lucius. ff. d his qui. no. in.

57 **fa. ¶ Querit de alia questione notarius i suo protocollo** seu i suo libro protocolozū vel imbreuiaturarū extendit instrumentum: in quo cōtinetur dies celebrati: cōtractus. et in instrumentis requisitis postea dat copiaz parti de tali instrumento extra hēns ei copiam in publicaz formaz: vt moris est in quo instrumento sic extenso nō est apposta dies. Queritur nunquid valeat tale instrū cum in eo non sit dies apposta: et an illa dies apposta i protocollo repetita videatur i instrumento extracto. **Spe. in titu. de instru. editioe. determinat q valeat instrumētum: et videtur repetita dies apposta in pocollo.** Hanc sententiam sequitur **Bar. et est communis opi. doc. in. l. finita. §. idēz vi deam. ver. sicut repetitam. ff. de dam. infec. r. l. de pupillo. §. si quis ipsi pretori. ff. de no. ope. nun. r. in. c. causam q. de rescrip. idem determinat Bar. in. l. si quis ex argentarijs. §. si inritis. ff.**

58 **de eden. r. ita etiam vos tenete. ¶ Ex quo ergo habetis vnā** notabilem conclusionem: q instrumentū quod dat notarius parti extractum valet: et tenet: etiam si in eo nō sit apposta dies celebrati contractus: dummodo in protocollo cōtineatur dies: q illa dies apposta in pocollo cōsetur repetita i instrū extracto **Et vt plenius intelligatur de ista repetitione: habetis cōyde rare q potest dubitari d dicta repetitione circa omnia: que requiruntur in instrumento publico et in instrumento publico plura requiruntur: vt notat glos. in. l. generali. d tabellioni. li. bro. r. et in autenti. vt preponatur nomē impera. De quibus di**

59 **cite. vt. §. in hoc tractatu plene dixi. ¶ Querit igitur circa istā** repetitionem: nunquid si in principio libri notarij est apposta

¶ Produ cēs. Dic ve rri qñ excipi tur de falso § testatim: § §: qñ ste stes r pda centem pro q vide do: alex. d imo: in. l. ij. §. j. vt bono. rap. r i. l. qd alt. §. quod alt. d adu. r Bal. in. l. fi. ad fi. C. d fi. ist. et Joan. an. in add. ad spe. de legi. §. re stat. r. §. qd in statuto.

Instrumentorum productiōes.

a C sequē
tib⁹. Pro q̄
Uide fel. i. c.
f. vbi. ceteri.
f. de fid. istr.

millesimū in p̄mo protocollo: in ceteris aut̄ instrumentis sequētib⁹ nō est appositū aliquod millesimū appositū: in primo instrumento intelligat̄ repetitū in omnibus sequentibus. Guido. in dicto. §. si initium p̄allega. determinat q̄d sic. & idē tenet. Bald. per. l. cōtinuus. §. cū ita. ff. de verbo. obligatio. & per. l. si quis ex argentarijs. §. si initium. p̄allega. & est ratio q̄ in vno anno potest notari⁹ plura instrumenta p̄ficere et sic in eodē millesimo: et ideo nimirū si millesimū appositū in primo instrumento intelligatur repetitū in omnibus sequentibus instrumentis et ita de cōsuetudine seruat̄: q̄ notari⁹ in p̄ncipio anni facit vñū librum nonūz & in p̄ncipio ipsi⁹ libri dicit. He sunt imbreiature v̄ quibus rogatus fui ego talis. d̄ anno. M. cccclij. Si autē in medio libri esset appositū millesimū: intelligeret̄ repetitū in sequentibus. nisi aliter appareret de mente notarij. Si autē in fine omnium imbreiaturarū apponat̄ millesimū: trahit̄ ad oīa p̄cedētia: si hoc cōstat per aliquas cōiecturas: v̄ per aliqua verba al̄s nō. verbigratia: in fine imbreiaturarū dicit notarius. He sunt imbreiature mei talis notarij. de quib⁹ fui rogatus au⁹

60 no dñi. M. cccclvj. ¶ Quid autē v̄ indictione n̄iquid indictio apposta in primo p̄tocollo notarij intelligat̄ repetita i sequētib⁹. do. Bar. in. d. §. si initium. q̄ si in libro notarij non sint facte imbreiature nisi vni⁹ anni: tunc indictio apposta in primo p̄tocollo notarij intelligitur repetita in omnibus sequentibus. quia in vno anno non potest esse nisi vna indictio: vbi autē in libro essent instrumenta plurius annorūz tunc fecus. quia vna & eadem indictio nō potest currere in pluribus sequētib⁹ annis. ita determinat Bar. in. d. §. si initium. ¶ Nunquid autē dies apposta in primo instrumento p̄tocolli notarij intelligatur repetita in sequētib⁹. dicite q̄d sic: si immediate sequitur p̄m doc. vt in dicto. §. si initium. Al̄s nō: nisi secundum quod. f. dicam. potest enim apparere ex coniecturis: q̄ non sit repetita dies in sequentibus. ecce pono q̄d in primo instrumento p̄tocolli ē apposta dies: postea sunt dimisse due v̄ tres charte vacue q̄ nō sunt scripte. deinde in sequēti charta est ist̄m sine die certa. in illo instrumento nō intelligitur apposta dies ē in primo p̄tocollo: nisi apparet notarium dimisisse illas chartas non scriptas per errorem. puta quia propter festinantiam. vel nisi ex alijs coniecturis appareat dictas chartas pro superna eius habitas esse: puta quia notari⁹ scripsit super illas vacat: et nihil deficit: vel alia similia. Secundo apparet nō esse repetendam diem in sequenti: quando in ipso instrumento debet intelligi repetita dies: & dimissam est spaciūz. vbi debebat apponi ipsa. dies verbigratia: instrumentum dicit actum anno. M. tali. deinde dimittit̄ spaciūz: vbi debebat poni tali die. naz eo ipso quod dimisit spaciūz: non valet tale instrumentum celebratum illo die: que cōtinetur in precedenti instrumento: quia hoc dixisset: nec de eo dubitasset notarius dimittendo spaciūz: cum in primo instrumento sit ipsa dies scripta. ¶ Tertio coniectura erit quod non erit repetita dies: si est apposta tanq̄

tum dies in genere: nec dicit de qua die. Idem etiam si appo-
 situs mensis alius: quam sit positus in primo instrumento: cer-
 te nō intelligitur repetita dies apposta in primo instrumēto:
 cum hoc sit impossibile cessantib⁹ illis coniecturis erit in arbi-
 trio iudicia: an dies intelligat repetita. vel non: si facit multa
 instrumenta in sequentia immediate instrumento primo tene-
 re hoc p̄ constāti: q̄ intelligitur repetita: nisi sint aliquę p̄iecta
 62 re in contrarium. vt. S. dixi. ¶ Quero notari⁹ in principio pro-
 tocolli sui sine imbreniature apposuit signū suū: postea in alijs
 suis imbreniaturis non apposuit signū suū: nisi quid alie, im-
 breniature valeant: ⁊ nunquid signū tabellionis intelligatur
 repetitū. Bart. in. d. S. si initiū. determinat q̄ sic. quia tales im-
 breniature valebūt: ⁊ signū intelligitur repetitū: cuz sit vniformis
 in ceteris imbreniaturis. Idē si apponat in fine oīm imbre-
 niaturarū q̄ intelligitur in ceteris imbreniaturis. De ceteris
 aut̄ requisitis an intelligant̄ repetita. dicite plene. vt in. d. S. si
 63 initium. ¶ Quero vterius vtrum amissum instrumentum pos-
 sit p̄bari p̄ testes: ita vt sufficiat ad condēnationē. glo. est sū-
 gu. in. l. sicut. C. de si. instrumē. que dicit. q̄ si per testes p̄batur
 amissio instrumēti: q̄ istud sufficiat. ad hoc vt possit deferri in-
 strumentū in supplementū p̄bationis. glo. autē in. c. cuz olim. de
 censibus dat aliam doctri. Barto. autem in. d. l. sicut. dicit aut̄
 testes deponunt solum de perditione instrumenti: ⁊ non aliud
 ⁊ tunc nihil faciunt. aut deponunt de veritate: puta quia dicit
 se interfuisse contractui. ⁊ tunc plene probant: ⁊ deponunt de
 tenore instrumenti: et de perditione: puta quia dicunt: q̄ in ta-
 li instrumento qd̄ est deperditum cōtinebatur qualiter titulus
 mutauit. x. seio. ⁊ qd̄ hoc ipsi legerunt in dicto instrumēto: et
 tunc tales testes faciunt semiplenam probationem: ita vt ve-
 niat instrumentū deferendū creditor: sed tales testes debent es-
 se periti. als non facerent semiplenam probationem s̄m Barto.
 b vnde si essent iuriste vel alij boni practici: puta notarij suffi-
 64 ceret. ¶ Quero vterius: reperitur instrumentum in quo ri-
 tius est confessus se debere decē seio. ex causa mutui: iste ritus
 vult cōtradicere: q̄ non est debitor. nunquid potest p̄bari per
 testes. dicite s̄m Barto. ⁊ Bal. in. l. generaliter. C. de non nume-
 rata pecu. Aut confessio est celebrata in scriptis: ⁊ tunc aut de-
 bitor vult dicere talem confessionem nunq̄ fuisse subsecutam:
 nec notarium nunq̄ fuisse rogatum de tali confessione: et tunc
 hoc potest probari per testes. vt in. l. optimam. C. de cōtrahen.
 stipn. Aut debitor confitetur notarium fuisse rogatum: sed di-
 cit negotium aliter fuisse gestū: q̄ dicat instrumētū: puta quia
 dicit istud instrumentum fuisse simulatum. et tunc non potest
 probari: nisi per aliud instrumentum: non autem per testes vt
 est tex. in. l. generaliter. aut negat solemnitatez: de qua in instru-
 mento dicitur interuenisse. ⁊ tunc per testes potest illud proba-
 ri. Ita est glo. singulari. in. l. in regem. S. quod forte. de pact. Aut
 contractus non fuit celebratus in scriptis: ⁊ tunc indistincte po-
 65 test probari per testes. ¶ Ex quibus omnibus habetur intel-
 lectum. dicta. l. generaliter. Que lex loquitur quādo cōtractus

a ¶ Per tes-
 tes. Quib⁹
 autem mo-
 dis probet.
 vide fely.
 plene i. c. si
 cut. i. ver. qn-
 ta declara-
 tio. j. de re
 iudica. vbi
 etiā dicit q̄
 vbi p̄stat so-
 lum instrū-
 eē amissus
 ex dicto te-
 stis nō con-
 curret bñfi-
 cū summa-
 rie cogni-
 tionis ⁊ ce-
 teris repe-
 ditionis da-
 tuz instrō a
 lege vel a
 statuto.
 Celsus.

b ¶ Debet
 esse periti.
 scz vt sciāt
 legere. ⁊ scri-
 pturam in-
 telligē. ita
 idem Bart.
 in. l. ij. in fi.
 ff. de in re si
 sci. ⁊ in. l. j.
 ff. si cer. pe.
 et in aut. si
 quis in ali-
 quo. C. de
 eden. ⁊ in. l.
 certi. S. qm.
 ff. si cer. pe.
 Celsus.

Instrumentorū pductiones.

- fuli celebrata in scriptis: et ita ibi tenet glo. et sequuntur ceteri doctores. et per hoc Bart. dat optimam cautelā: quā celebratur aliq̄s cōtractus simulatus: vt fit quotidie. vtz q̄ emptor dicat volo q̄ illa venditio celebret in scriptis: et si celebrata fuerit in scriptis dato q̄ in rei veritate illa venditio fuerit simulata: quā apparet euidenter per multas cōiecturas: puta q̄ v̄ditor post venditionē reperitur possidere nihilomin⁹ venditor. non p̄b̄nerit simulationē per scripturam publicam: non poterit obtrahere sed emptor auferit possessionem per supradicta. Tet dicit cōtract⁹ in scriptis si partes noluerint: talem cōtractū habere
- 66** p̄fecto: donec de illo nō fieret scriptura. Ita no. p̄ doct. in. l. cōtractus. C. de fide instrū. Illi autē cōtractus qui sunt hodie et postmodū vt appareat melior probatio rediguntur in scripturā
- 67** nō dicunt in scriptis fieri s̄m doct. vbi supra. ¶ Quero vltra p̄missa nunq̄d instr̄a sint edēda in iudicio breuiter cōcludite q̄ oīa instr̄a que quis producit in iudicio tenetur edere aduersario petenti. vt in. l. i. §. edēda. ff. de eden. ¶ Sed stat dubitatio magna: nunquid instrumenta sint edēda cū die et consensu in eis apponi. Pro conclusionē huius facite regulam negatiuā quia vbi petitur instrumentū edi nō est dies. Istud probatur in. l. i. editiones. ff. de eden. fallit si instrumentū est cōmune ratione proprietatis: vel vtilitatis. vel sit propriū petentis. vt est instrumentū v̄ditionis: quod cōtinet vtilitatē promiscuā emptoris et v̄ditoris. In his debet edi dies. Tamen s̄m Innocē: tale instr̄m venditionis non debet cōpelli aduersarius edere quod ipse redimat a notario: nisi instr̄a causa suadente. puta q̄ ipse non habebat: et notarius perdit originale. nam tunc bene compellitur: ita tenet Inno. in. c. j. de proba. Hic autē si instr̄m quo quis vitur in iudicio esset propriū: ratione proprietatis et vtilitatis non compelleretur edere cum die pone exemplum in instr̄mēto mutui. quod redemit a notario credito: tale instrumentum est propriū credito: ratione vtilitatis et proprietatis. ¶ Fallit hoc in tribus casib⁹ primo si vellet q̄s redarguere instr̄m de falso: tunc compellitur edere diem s̄m Cyn. in l. optimam. C. de contrahen. stipula. et s̄m Angel. in. l. i. §. editio nes. ff. de eden. ¶ Secundo fallit: si vellet deliberare quis. vtrū cedere vel cōtendere vellet. et nō posset deliberare nisi edita sibi die exemplū. si conuentio est hypothecaria: et cōuent⁹ similiter est credito: hypothecarius: certe si non editur dies instrumentū actoris: non poterit scire conuentus que sit prior hypotheca. an sua vel actoris. ¶ Tertio fallit si inter sit conuenti diem edi. puta quia tempore mutui moneta erat vltus valoris. et modo est alteri⁹ certe debet edi dies mutui facti. ita cōcludit Ang. in. §. editiones. et hec vera sunt in instrumentis. quib⁹ dixit q̄s in iudicio se v̄surū puta: quia in libello facit mētionē de aliquo instrumento. hoc mō prout constat in instr̄o rogato per talē et.
- 69** ¶ Sed quid de instrumentis quibus quis non vitur: nec est v̄surus in iudicio: nunq̄d aduersari⁹ possit cōpelli talia instrumenta edere. cōis opi. sic se habet: q̄s actor non potest compe-
tere reum ad edendū sibi instrumenta sua pro eius intentione

¶ Scri-
ptura. ad
do. Bart. fo
zi. consilio
lxviii. inci.
reneren. pa
ter. vers. sz
p̄dictis nō
ob. circa fi.
in. §. parte.
quod cōtra
ctum cele-
bratū i scri-
ptis partes
non censetur
voluisse
se nisi ex-
ferint se in
scriptis vel
le contrahere.

¶ Edere reo. de ista editione instrumentorum. s. an actor teneatur edere reo in
 instrumenta & qñ dixi post Barto. in. l. edita. nu. xvij. in apo. in ver. ed. C. de edē.
 & in stylo parlamēti. parte. j. ti. an pars agens. ver. j. & no. Bart. fozi. res. cxiij. et
 quid & contra. vide eundē fozi. in reg. cxcij. in ver. editio. Celsus.

¶ In usurario. Adde pan. de ca. & do. Alex. de imo. in. l. ptoz. §. etiā lo. ff. de edē.
 & frā. aret.
 in. l. j. C. e. ti.
 Et adō car.
 in. cle. j. §. j.
 §. oppo. de
 usuris. qd
 veruz est et
 si desūt se
 nerari.

fundāda. Sed bene pōt cōpelli ad edendū instrumenta p coad
 lunanda intentione actoris: et pro eius replicacione fundan
 da. Actor aut pōt cōpelli edere reo^o instrumēta sua pro fundā
 da & coadunanda intētionē & exceptionē rei. hec probant in. l.
 fi. C. de eden. fm diversas lecturas. & ibi tenet Bart. Bal. & cete
 ri. & Bar. in. d. §. editiones. Hec omnia vera sunt que dicim^o de
 die non edendo: vbi dies est de substantia contractus: vbi aut
 non emet de substantia contractus: bene debet edi. & sic in in
 strumētō procuracionis vel innētarij debet edi dies. fm Ang.
 vbi supra. **¶** Quero vterius quid de rationibus. quas quo
 tidie conficiunt isti artifices nūqd sint edende. Joā. and. in cle.
 ex grandi. de usuris. tenet qd non: nisi equitate suadente. puta
 q: vititur. Illis rationibus pro se: sic bene tenebitur edere: als
 non. speciale enim est in usurariob: qui tenetur edere codices
 usurarij rationum. vt in dicta cle. ex grandi. Et hanc opi. tenet
 Ange. in. l. argentarius. in prin. ff. de eden. **¶** Hactenus visum
 est instrumento publico. aut scriptura publica. Nūc de scriptu
 ra priuata aliqua pertingamus. Primo itaq; sciendum t quod
 triplex est scriptura priuata: prima vocatur apodissa: que da
 tur a parte parti. scōa scriptura dicitur liber rationum. tertia
 epistola nominatur. de singulis itaq; est videndum & primo de
 apodissa. **¶** Et quero t nunquid apodissa faciat plenam proba
 tionem. dic q ant debitor eam confitetur sua manu scriptam: &
 tunc plenam facit probationem. aut negat sua manu scriptam:
 & contenta in ea. & tūc ant talis scriptura habet subscriptionez
 partium & trium testium^o etiam cognoscendum suam subscri
 ptionem vel aliqui testes non sunt subscripti: sed interfuerunt
 subscriptioni debitoris qñ debitor subscripsit dictā schedulā:
 & tunc talis apodissa bene probat: vt in aut. si quis. C. qui po. in
 pig. ha. aut talis scriptura habet subscriptionem solam testium
 vel testes interfuerunt. si tres. & tunc facit semiplenam proba
 tionem cum comparatiōe literarum: vt in aut. & si contractus.
 C. de fide instrū. Aut talis scriptura nō habet aliquā subscri
 ptionē testium: nec potest fieri cōparatio: nec aliqui testes inter
 fuerūt: qui viderint apodissam per debitorem scribi. & tunc nul
 lam facit probationem: nisi qualequale indicis. ita tenet Bal.
 in. l. nuda. ff. de dona. & in. l. admonēdi. ff. de iureiuran. **¶** In eo
 q dicit Bar. q scriptura priuata facit plenē probationē vbi in
 tervenit testium & partium subscriptio^o reprobat Bal. in aut.
 sed nouo iure. C. si cer. peta. dicens ad hoc vt fiat plena proba
 tio requiritur comparatio literarum: & dicit ita tenere Ric. de
 74 mat. vos tenete Barto. in. d. aut. si quis. **¶** Circa secundam
 scripturam scilicet librum rationum dicite: aut liber conficitur
 per debitorem scribensē: & tunc facit contra se plenam proba

tionem.
 & frā. aret.
 in. l. j. C. e. ti.
 Et adō car.
 in. cle. j. §. j.
 §. oppo. de
 usuris. qd
 veruz est et
 si desūt se
 nerari.
¶ Et trisi
 testiu. adde
 d. Jas. may.
 l. sua aurea
 repet. l. ad
 monēdi. de
 iureiur. vbi
 summarie &
 not. tracta
 tur materia
 apodis. pri
 uate. vbi et
 Bar. §. cir
 ca primaz.
 & qd si vn^o
 ex subscri
 ptis sit mor
 tuus: an po
 bet. not. l. c.
 §. de fide in
 strū. & o: i
 ginali dicto
 vide Bart.
 i. l. ad testiu
 §. si qs. l. fi.
 §. test. & Cor
 se. sing. suis
 in ver. epis
 stola.
¶ Sub
 scriptio. ad
 de. d. Bart.
 fozi. in cōs.
 xxxij. inci.
 psequendo
 ver. ij. & c.

Instrumentorum productiones.

circa si. et in cōs. xli. incip. anteq̄ ad. ij. q. ver. non ob. iij. ibi non obst. quintū in. j. parte. q. licet scriptura p̄nata habeat subscriptionem plurium testium anni mensē: diem: et similes solēnitates: tamen si testes non recognoverint subscriptiones suas: vel mortui sint: et nulla sit facta comparatio et pars neget non probat. et quid requirat ut scriptura p̄nata probet. vide per do. Bar. fozi. in cōs.

cxliij. inci. p sequēdo. h. et an ex ea scriptura ea de parte. et an et quando et cui scrip̄ture p̄nate adhibeatur fides: et quid de scripturis p̄natis: et libris rationū hēbreorum mutū sub usuris. vide per euz in cōs. lxiij. incipi. in presenti. a ver. preter ea clare. ea parte. et per Fely. in. c. scriptura. j. de si. istrū. vbi plene et no. per do. Bar. fozi. in cōs. cclxxxij. incipi. in presenti. et si. cu. j. in exigenda ibi que facta. in. ij. parte.

Fidem. quomodo et quando comparatio literarū fieri debeat. vide domi. Alexan. de imo. in cōs. lxxvj. per totum in. iij. parte. et in cōs. lxxx. ij. in. iij. parte. et in cōs. cxxij. ea. parte. et qualiter probetur per testes quem scripsisse talem scripturam: vide per euz in. d. cōs. lxxxiiij. et plene Fely. in. c. ij. in ver. vij. de clara ratio. j. de fide instrū. vbi plene an et quando comparatio literarum locum habeat. Et an et quando possit index compellere debitorem ex equitate: nunquid illa scriptura sit de manu sua. et an facere illuz propria manu scribere. et ex illa scriptura facere comparationem. vide Bartolū in autentici. sed nono iure. nu. j. et quod ibi posui in additio. ad ipsum. in versū comparatio. vbi etiā posui in additio. ad Bald. nu. iij. ver. et pro pleniori noticia. in apostil. in ver. p̄nata. C. si certum petatur. Celsus.

tionem: pro se autē nihil probat. glo. est in. l. quedam. in. §. numularios. ff. de eden. et faci. ster. in. l. exēplo. et in. l. rationes. C. de proba. et in. l. cū de indebito. §. si. ff. de proba. hoc fallit in his q̄ dependunt a mera voluntate scribentis: quia tunc pro se etiaz faciunt fidem: ut in. l. nescimus appollinaris. ff. de nego. gest. Exemplum potest poni in protestatione: que dependet a mera voluntate protestatis: et etiam in additione hereditatis: ita cōcludit Barto. vbi supra. **A**ddite predicis sim Ange. q. vbi esset aliquod capitulum in libro rationum in indiduum: qd̄ partim faceret pro scribente: et partim contra: qd̄ aduersarij debet aut in totum respucere: aut in totum acceptare: sicut in illis partibus et p̄ncipis que faciunt pro scribente habeat etiam locum et faciat fidem contra scribentem. ita dicit Angel. in. l. quedam. in. §. numularios. ff. de eden. pro quo facit text. cum glo. in. l. publica. in si. ff. de positi. et facit quod habetur in. l. siquidem. ff. de exceptio. In alijs autem tenetur ut supra dixi. Si autem libet non conficiatur manu creditoris aut mercatoris: quia de hoc non constat sed dubitatur: immo cuius manu sit scriptus. et tunc debet recurrri ad comparationem literarum: et tunc comparatio facit fidem in libro rationum: licet in apodissa facta solummodo semiplenam probationem. quia iura antiqua corrigendo materiam comparationum solummodo corrigunt in apodissa: ut in. l. cum comparationes. C. de fide instrumento. **E**t est ratio quia quando quis facit apodissam debet sibi imputari: quod non seruet debitam solēnitatem testium: cum facilliter possint haberi: secus est in libro rationum. quia non semper cum scribitur vnum capitulum possunt haberi testes: et hec procedunt vbi non constat: qd̄ liber sit tertij. vbi autem constaret qd̄ liber esset tertie persone. In quo quis apparet debitor aliteris: ut in libris mercatorum: vel campforū: tūc talis scriptura p̄nata facit semiplenam probationem secundum. Nicolai

75 mata. Jaco. but. & Angel. in dicto. §. nummularios idem tenet cum Barto. in dicta. l. admonendi. & i dicta. l. nuda. ¶ Tertio circa epistolaz quam absens mittit absentis si est confecta p de bitorem plene probat: si autem nō confecta per debitorem: sed per alium tertium & habet signum debitoris idem: vt i. l. si contra. per calumniam. C. de episco. & cle. nam signuz multum operatur ad faciendam scripturam indubitatam esse s̄m Baldum qui ita notat in l. in bonafidei. C. de reb. cred. Si autem nō habeat sigillum: & debitor negat sua manu scriptā: & tūc debet perueniri ad comparationem literarū: que comparatio plenam facit probationē s̄m Barto. in dicta. l. admonendi. & in dicta. l. nuda. ¶ Aduertere tamē si quis reciperet aliquas literas ab aliquo: & essent in preiudicium accipientis ille literę. puta quia scribens in illis literis diceret recipientem literas esse suaz de bitorez de centum: & illis receptis recipiens nihil diceret: videatur cōfiteri omnia contenta in ista litera: & sibi preiudicant: vt est text. singu. & menti tenendus i. l. si filius. ff. ad mace. ¶ Quia 76 dictum est de comparatione videndum est quando et in quibus scripturis fiat ista comparatio. Pro cuius intelligentia est sciendum q̄ duplex est scriptura quedaz publica: & quedā priuata. De scriptura publica quorū modis dicatur. §. vidistis: circa quam dicere aut instrumentum publicum est debita solennitate fulcitur: & aduersarius nō negat istud instrumentum esse publicum & tunc comparatio nō est necessaria: cum ipsam instrumentum faciat plenam fidem: vt in l. cū precibus. ff. de probationi. & quia comparatio est remediū subsidiarium probationis. nec ad illā recurritur: si alie probationes possunt haberi secundum Angelum in glo. in §. si quis igitur. in autent. de fi de instrum. Aut aduersarius negat illud esse publicū instrumentum: & tunc recurritur ad tabellionē. & ad testes: si viuant: et tabellioni asserenti se scripsisse creditur: vt in l. si quis de cetero. C. de falsis. alias ad comparationez recurritur: que comparatio sumetur ab illa scriptura priuata: vel etiam publica: que habeat subscriptionem trium testium &c. Aut tale instrumentum caret debita solennitate: & tunc cum instrumentū sit nullū: nulla potest fieri comparatio: siue sit forme defectus substantialis: siue solennitatis: siue formalis. Ideo concludit Cyn. i. l. comparationes. C. de fi. instru. ¶ Aut loquimur in scriptura priuata & in hac consideranda est duplex scriptura: quia quedam est scriptura ad quam fit comparatio. & quedā est scriptura ex qua fit comparatio. ¶ Scriptura ad quā fit comparatio dicitur scriptura que producitur in iudicium: vt ex ea fides adhibetur 78 beatur continēs: id in quo debitor est obligatus. ¶ Scriptura autē ex qua fit comparatio dicitur scriptura: que producitur in iudicium: vt ex ipsa accipiatur similitudo: cū scriptura debitor in iudicis porrecta de cuius fide dubitatur. ita dicit Cy. i. l. comparationes. & legitur in aut. si qui. C. qui po. in pig. ha. ¶ Circa primā scripturā ad quam fit cōparatio: requiritur q̄ habeat subscriptionē trium testium: & si cōtractus esset in scriptis q̄ accēderet ultra libz auris: esset celebratus ab imperito. requireret suba

¶ Preiudicant. C. de do. alex. & imo. i. §. lxxviij. in. j. pre. Ad de Matth. matt. sing. suo. xxij. i. ci. nota mira bilē modū singul. scio: lxxij. i. c. no. doctrinā mirabile. Barto. Bal. et Pan. & cast. in. l. publica. §. si. ff. de po. Pan. & imo. in. ca. bone. el. ij. de po. str. pla. In no. et fely. in. c. ij. de fi. instru. Ange. in. l. scriptis. C. de ad minif. tuto. Bald. & Sa ly. in. l. j. C. de eden. do. meum. do. Jaso. may. in. l. de pupillo. §. si quis ipse pretor. ff. de noui ope. nun. est de in. l. ad monēdū ff. vj. limita. ff. de inreint. Celsus.

Instrumentorum productiones.

scriptio quinque testium secundum Albe. in d. l. comparationes. Item requiritur quod testes veniant: qui sunt descripi in dicta scriptura. aliter non potest fieri comparatio. Item requiritur: quod alia probatio haberi non possit. Item requiritur: quod scriptura ex qua fit comparatio sit subscripta annotatione trium testium: quorum saltem duo de sua subscriptione attestent secundum Ang. in d. §. si quis. idem in autē. de fi. instr. et probat in l. comparationes. §. alle. Idem tamen si pars adneria posteret illam esse subscriptionem testium: ut no. Ang. in autē. si quis. in fi. C. quod po. in pig. habeat. Si tamen adneria pars videretur aliqua in iudicio scriptura propria et nullam subscriptionem testium habere: ex illa posset fieri comparatio. in autē. ad hec. C. de fide instr. Et est ratio. quia eo ipso quod videtur ea in iudicio: videtur eam approbare: et assenerare esse veram. ita Albe. in d. autē. ad hec. potest etiam ista scriptura esse publicum instrumentum: ita quod comparatio potest fieri secundum opi. communem. doct. Ex scriptura publica ad privatam et privata ad publicam modo quo supra dixi veluti ex scriptura privata ad publicam cum subscriptione testium. ut §. dixi. vel ex privata ad publicam: cum privata producit per adnerarium ipsum: si non habeat subscriptionem testium. ut dixi. ¶ Requiritur etiam secundum Cy. et Albe. in d. l. comparationes. quod in tali comparatione habeantur periti in arte: qui sint inrati. et tutius erit: quod hoc ipsi periti examinent presente iudice. si tamen hoc fieret non presente iudice. non vitaretur secundum factos doct. Item debet esse litere omni literas. aliter si aliquid esset dissimilitudo licet in alia parte esset similitudo non imponentur fides illi scripture secundum glo. et Ang. in §. si quis igitur. in autē. de fide instrumē. et sic habetis qualiter debeat fieri comparatio literarum. ¶

80 do videndum est quantam fides faciat talis comparatio. dicitur secundum Albe. Cy. et communiter docto. quod facit semiplenam probationem. ita tenent Alber. et Cy. in d. l. comparationes. tamen Albe. dicit se vidisse servari communiter: quod facit talis comparatio plenam probationem. Hec omnia intelligit quando fit comparatio ad apodictam: id est ad scripturam privatam. que a parte parti in qua continetur debitum: quia tunc facit semiplenam probationem ut supra vidisti. Secus est in libro rationum. et in epistola. quia quando fit comparatio etiam si in ipso libro non sint aliqui testes neque in epistola: et fit ex quacumque scriptura talis comparatio facit plenam probationem: secundum quod dixi allegando Bartol. i. l. nuda. de dona. et in l. admonendi. de iur. iur. ¶

81 hanc comparationem quod iudex potest compellere debitorem ex equitate respondere: vtrum illa scriptura privata producta sit de manu sua: ita ego feci et practici in civitate. Cremone.

82 ¶ Item potest iudex compellere debitorem propria manu scribere: ut ex hac scriptura faciat comparationem. ita tenet Ange. in d. autē. si quis igitur. Tamen non multam faciet fidei talis comparatio. quia ex tempore solet mutari qualitas scribendi. secundum Ange. vbi. §. Et modo habetis plenissime materiam huius comparationis. quare composui ex diversis dictis doctorum: quia nullus doctor de per se hanc materiam plene profertur. tamen est materia utilis et quotidiana. ¶ Queritur circa materiam

83 materiam pinate scripture et vnus creditor producit vnum instrumentum publicum: in quo apparet bona tūq; debitoris esse obligata. Alius creditor producit pinate scripturā cū subscriptione trium testium: in qua scriptura dicitur titius apparet debitor: et quod ei⁹ bona hypothecata sunt isti debitori: et istud debitum ex scriptura pinate apparet anterius datum: dicit creditor qui habet publicum instrumentum. ego debeo preferri quia meum creditum est in instrumento publico. Aliud in scriptura pinate. qd inris Ange. in l. scripturas. C. qui potiores in pigno. habeat. tenet quod preferatur ille: qui habet scripturam pinate: cuius tanta fides adhibeatur testibus quanta in instrumento: vt in l. exercendis. C. de fide instrumen. Secus autem si creditor produceret scripturam pinate sine subscriptione testium: vel ipsa scriptura confiteretur alium esse creditorem anteriozem: quia talis confessio non nocet creditoribus: Angel. in dicta. l. scriptura. et notate secundum Barro. in dicta. l. scripturas. p. allega. quod testes q; sunt descripti in scriptura pinate qui habent deponere dictum suum vt dicta scriptura faciat fidem non requiritur: quod deponant de veritate contentorum in dicta scriptura: sed sufficit quod deponat se fecisse illam subscriptionem: que est in illa scriptura pinate. nam si deberent deponere de veritate contentorum in schedula debitor esset petitoris conditionis fecisse talem scripturam: quam si non fecit quia sine scriptura duo testes sufficiunt: vt in l. vbi numerus. ff. de testib⁹. ¶ Idem si est scriptura pinate et testes se non subscriperunt: sed solum interfuerunt quando debitor scripsit illā schedulā sufficit si testes dicat nos iterum et iterum pntes qm talis debitor scripsit istā scripturā. Ita tenet Barto. i. an. si quis. C. qui pot. i. pigno. ha. Et ibi hoc vult text⁹. ¶ Quero vltimis nunquid scriptura pinate requirat diem et locū. Dicite: quod quo ad substantiam obligationis vel contractus non requiritur dies neq; locus. Ita intelligitur lex cum tabenaz. §. idem questit. ff. de pigno. ita intelligit Cynus illum textum in l. optimam. C. de contrahen. stipulatio. quo etiam ad probationem debiti non requiritur dies: neq; loc⁹. vt in l. publica. in fin. ff. de positi. quo autem ad probationem prioritatez aut posterioritatem temporis requiritur dies quia aliter apparere non potest. Ista est distinctio notabilis Angeli in §. si quis. antenri. §. instrum. subijciens causam esse singularem: in quo dies et locus est substantia scripture pinate: scz in legitimatōe filioz naturalium. In qua scriptura pinate requiritur dies et loc⁹. Et allegat casum in l. qm in an. qui. mo. natu. effici. legi.

a ¶ Pinate an et qm scriptura pinate pna leat publico instrumēto. vide. d. bar. fozi. in. 2. si. cclxxiij. ici. in cā do. Lyse. h. circa tertiu. circa mediu. cuius vers. sequen. in .ij. parte.

b ¶ Die. vlt. de. d. alexā. d. imo. in 2. lxx. in .i. pte. et in 2. sil. xv. in iij. parte. et in 2. sil. lxx. vi. ea. parte et in cōs. cl. xxx. in .ij. parte. et in cons. cxxxij. in. iij. pte.

¶ Sequitur de interlocutorijs et appellationibus.

Hic tractabimus materias

sententiarum et appellationum permixtim: quia vnum dependet ab altero: ac vnum ex alio sequitur quia non poterit esse appellatio: nisi processerit sententia

l

Interlocutorie & appellaciones.

A **C** **U** **t** **i** **n** **f** **a** **1**
m **i** **s**. **U** **i** **d** **se**
l **yn**. **i** **n**. **d**. **ca**.
sc **i** **f** **i** **c** **i** **t** **u** **r** **h**.
d **u** **d** **i** **c** **i** **f**. **d** **e** **3**
r **e** **s** **c** **r** **i** **p** **t**. **z** **i** **n**
c. **c** **u** **m**. **R**. **ca**
n **o** **n** **i** **c** **i** **s**. **i** **n**
f **i**. **3**. **o** **o** **f** **f** **i** **c** **i** **e**.
d **e** **l** **e**. **z** **o** **h** **o** **c**
v **i** **d** **e** **a** **l** **e** **x** **a**.
i. **l**. **i**. **u**. **3**. **h** **o** **c**
a **s** **i** **t**. **f**. **d** **e** **d** **a**
n **o**. **i** **f** **e** **c** **e** **b** **a** **r**.
o **i** **n** **i** **n**. **l**. **i** **n**. **2**
h **a** **r** **e** **n** **a**. **C**. **o** **3**
i **n** **o** **f** **f** **i** **c** **i** **e**. **t** **e** **s** **t**.
C **e** **l** **s** **t** **u** **s**.
C **o** **d** **i** **n** **a** **3**
r **i** **u** **m**. **A** **n** **i** **n**
d **e** **x** **o** **r** **d** **i** **n** **a** **r** **i**
o **p** **o** **s** **s** **i** **t** **r** **e**
c **e** **n** **s** **a** **r** **i** **t** **a** **q** **u** **e**
s **u** **s** **p** **e** **c** **t** **u** **s** **3**
vi **d** **e**. **d**. **a** **l** **e** **x**. **o**
i **m** **o**. **i** **n**. **c** **o** **s** **t**. **4**
c **i** **x** **x**. **i** **n**. **u**.
p **a** **r** **t** **e**. **U** **i** **d** **e**
q **u** **o** **n** **o** **t** **a**. **i** **n**
a **p** **o** **s** **t** **i** **l**. **a** **d**
i **s** **t** **u**. **3**. **e** **o**. **i** **n**
3 **r** **e** **c** **e** **n** **s** **a** **t** **i** **o** **n** **e**.
i **n** **p** **r** **i**.
e **t** **n** **u**. **j**. **c** **u** **m**
p **l** **u**. **s** **e** **q**.
C **S** **u** **a**. **a** **d**
d **e** **f** **r** **a**. **a** **r** **e**.
i **n**. **l**. **t** **r** **a** **n** **s** **a** **c** **t** **i** **o** **n** **e**. **C**. **d** **e**
t **r** **a** **n** **s** **a** **c** **t** **i** **o** **n** **e**.
z **q** **u** **o** **i** **b** **i** **d** **i** **x** **i**
i **n** **a** **p** **o** **s** **t** **i** **l**.

tentia. Sententia ex causa ex qua oritur appellatio seu iniquitas causata in sententia: licet ut inquit iuriscōsultus. in. l. j. d. appellatio. in principio. Solent indices sepe appellacionem sententias in impios reformare. ¶ Primo itaq; de sententijs discutimus & postmodum de appellacionibus videbimus: videamus itaq; iam primo de causa efficiente sententie scilicet de iudicibus. vnde quero t̄ qui nō possunt esse indices. quo cognito sciemus qui possunt esse indices. quia cognitio vno contrariorū cognoscitur & reliquorū. vt in. l. ij. ff. de his qui sunt sui vel alieni iuris. ¶ Contra impediuntur esse indices ppter penalitatem: vt infamis. quidam ppter indicij imbecillitatem: vt pupillus. quidam propter instabilitatem: vt mulier: quidam propter naturam: vt furiosus: quidam propter incapacitatē iuris ciuilib: vt serui. Hec omnia probantur in. l. c. n. p. p. p. de iudi. Hec namq; exceptiones possunt opponi cōtra iudicem delegatum. & debent opponi ante litem contestā. Post autem non possunt opponi: quia sunt dilatorie tantū. ¶ Exceptio autem q̄ est pupillus vel furiosus potest quādocunq; opponi. quia illud est naturale: vt in. §. sed naturali. instit. d. iure naturali & ciuili. Ita tenet Innocen. in. c. sciscitatus. de rescriptis.

¶ Contra autem iudicem ordinariū nō possunt opponi iste exceptiones. donec toleratur in officio. quia cōtra eum solum possunt opponi. quod est excommunicatus: quod ē suspensus a iurisdictione: vel quod est remotus ab officio. ita tenet Innocen. in. c. c. abbatis. de officio delegati. immo plus dicit ipse: t̄ quod si index delegatus esset infamis et nō opponeretur sibi illa exceptio: quod nō potest se excusare allegando se infamem. ¶ Ratio: quia videret per suam confessionem se velle expone rare: cū nemo audirur allegans turpitudinem suam. c. inter dilectos. de donatio. ita dicit Innocen. in dicto. c. sciscitatus. ¶ Subijcit etiaz Innocen. in capi. super literis. de rescriptis. t̄ q̄ rescriptum iudicis delegati nō potest elidi: dato quod opponatur. quod index sit adulter: fur: vel homicida: vel quod commiserit aliud delictum: nisi fuerit damnatus de illo delicto: q̄ quā tumcunq; sit criminofus nō tamen est infamis infamia iuris: que solum per sententiā infertur. Si autem esset damnatus non posset esse index. ita tenet etiaz angelus in. l. cum p. p. p. in. §. j. ff. de indicijs. et hoc per textum in verbo senatus mortis. prolixius dicit Innocen. in dicto. c. super literis. Quod si impetrator iudicis delegati tacuit in imperatione illū esse damnatum de hoc delicto: & etiam scitit: non per hoc eliditur rescriptum ipso iure: quia id quod est occultum non concernit causam partis: sed delegati. Ergo ad hoc vt ipsum rescriptum elidatur: oportet opponere cōtra personam iudicis: qui est incapax iurisdictionis. & sic rescriptū quod valet persone inhabilis non potest iurisdictionem tribuere: hoc credo quod velit. alias nescio capere mentem Innocen. verissime rescriptum valet. et opponitur exceptio: quod index talis infamis iudicare nō potest: recurre tamen ad capitulum sciscitatus ibi illam materiā plenissime reperies. ita tenet Angelus vbi. §. ¶ Ex his in iurē

¶ In episcopum. Dum modo talis electus sit literatus: alias non secundū se ly. in. c. si quando. in versicu. dum glo. hic supra de rescrip. vbi etiam au super vi
 6 git pluralium dubitationis vtrum religiosus possit esse index secularis. qz nemo militans deo implicat se negocijs secularibus vt in toto titu. ne clerici. vel mona. Sacerdos aut bene potest esse arbitrator: et arbiter. non autem monachus: et similes: quia non habent velle neqz nolle sicut Barto. in. l. non distingue mus. in. s. sacerdotio. et in. l. pedius. ff. de arbi. Sed remanet dubium t vtrum religiosus possit esse index ecclesiasticus. Et pro hoc determinando videndum est: vtrum religiosus possit esse episcopus: et sic vtrum possit esse index ordinarius. Secundo vtrum religiosus possit esse vicarius epi. Tertio vtrum religiosus possit esse index delegatus. ¶ Circa primum respondeo quod religiosus sit quicumqz velit potest esse episcopus: et eligi in epi. castus est expressus in cle. i. de elect. licet alias vnus de vna religione non possit eligi superior alterius religionis. sed dinerse. vt in. d. cle. ¶ Ad secundū reperio Paulū Azonē doctorem eximij consuluisse religiosum posse esse vicarium episcopi. b. et allega. hoc tenere Pan. de eleaza. in cle. ij. de rescrip. Ego autem dubito hoc procedere in fratre minore monacho: et etiā de alijs religiosis. Sed plus de istis: quia ex quo religiosi non habent velle neqz nolle: vnde potest dici qd religiosus potest esse vicarius episcopi cum licentia sui superioris. alias nō credo talem religiosum esse vicarium episcopi. Cū religiosus debeat prestare obedientiam suo superiori que obedientia possit impediri per tale officium vicariatus: quia exercendo religiosus tale officium non posset esse in continua obedientia superioris: maxime si id quod requireret dicta obedientia esset incompatible dicto officio vti presertim do. tenent. vt supra dixi.
 9 ¶ Circa tertiam dico qd causa per summum pontificem vel eius legatiū non pōt delegari nisi religiosis habentibus dignitatē. vt in. c. statutum. de rescrip. lib. vj. vel canonicis ecclesiarū cathedraliū. ¶ Potest etiā dicta causa delegari vicario generali vel vicario foraneo: videlicet illi: qui est vicarius certe par tis diocesis veluti est vicarius placentin⁹ in hac terra. Cremona. et vicarius episcopi. Cremonensis in dicta eadem terra: qui dicuntur vicarij non tamē generales vt voluit cle. ij. de rescrip. Item priori ecclesie conventuali poterit causa delegari p papam: vel delegatum ab eo. Hec probantur ad literam in cle. ij. de rescrip. Priori aut claustrali non potest per papam causam delegari et ceteris personis. vt in. d. cle. ij. et ceteris pions in iure non expressis nō tenet delegatio facta per papā: vel delegatum: immo si papa delegaret vni simplici clerico non habenti dignitatem vel canonicatum in ecclesia cathedrali: processus per talem habitus esset ipso iure nullus: etiā si non opponeretur p pres. ita decidit Joan. an. in. c. ij. de rescrip. in punc. lib. vj.
 11 ¶ Eps autē vel ordinarius potest quicumqz clerico non habenti dignitatem vel canonicatum delegare sicut Joan. andr. in d. c. statutum. Intelligite tñ circa id. quod dixi de papa vel ei⁹

tio illiterature maxime in episcopo dispē sare possit: et ibi etiā an electio pape per illiteraturā vti dicitur. De quo p Pan. noz. in rub. de sum. tri. ni. num. vj. vbi dixi in apostil. ad ipsum. in h. episcopi. dicit post collectionem. c. c. ex eo. nu. xix. t apost. in h. ad sui damnationem. de pe. et remi. Cellus. b. ¶ Vicarius epi. Idē noz. collec. in. c. ad apostolice. numero. v. ver si. et notandum a contrario sensu. et ibi posui in add. ad ipsos. in apostilla. in versic. religiosus potest esse vicarius epi. infra de rescrip. Cellus.

k ij

Interlocutorie et appellationes.

¶ **C** Lege. vide que habentur de hac clausula per Fely. in. c. nonnulli de rescripto; et quid operetur vide domi. Alexan. de imo. in consil. ij. in. j. parte. et in consil. cf. ea. parte. et in consil. lxxxvij. in. ij. parte. et in consil. cxxij. ea. parte. et in consil. cxxij. ea. parte. et in consil. cxxij. ea. parte. et in consilio. j. ea. iij. parte. et in consilio. xl. in. ij. parte. et in consil. cxxij. in tertia parte. et in consilio. cxxxv. in ea. ij. parte ubi ponit an sufficiat dicere non obstante: si non dicat non obstante tali lege: et maxime quod vult tollere sententiam latam et sic an requiratur mentio similis: et in consil. cxxxvij. in prima parte. et de clausula ex certa scientia ad hanc que dicitur. s. eo. in. j. p. f. s. i. apo. stillis: et in tracta. clausularum in clausula non obstantibus versu. non obstante tali lege. et pl. se. versu.

legato non posse committere causam non habentibus dignitatem vel canonicatum ecclesiarum cathedralium: hoc esse verum nisi papa apponeret clausulam non obstante aliqua lege: vel nisi apponeret clausulam ex certa scientia. vel nisi apponeret clausulam non obstante facto tali: et fieret mentio expressa impedimenti: vel si diceret committimus hanc causam petro clerico non obstante: quod non habeat dignitatem. he tres clausule potestatem habent ut voluit Bald. in. l. fina. C. sen. rescin. non pos. Plus dico quod si ex literis appareret et ex eorum tenore aliquod esse concessum contra ius: quod tunc istud valeret: etiam non specificata clausula ex certa scientia: quia ubi emanat rescriptum aliquod ex cuius tenore deprehenditur aliquid esse concessum contra ius: et hoc apparet expresse ex tenore literarum rescriptum valet: et non requiritur quod apponatur clausula ex certa scientia. Quis ex quo factum istud ad contra ius est narratur pape: presumitur illud legisse: et intellexisse: et ergo aliquid su per hoc concessit valet ex presumpsa eius scientia. Sed certe iste glos. hic allega. mordentur a multis docto. quinimmo volunt: quod imo debeat certe constare de voluntate pape: quod voluerit facere contra ius: et hoc fieri potest per clausulas supradictas. non autem debet sufficere: quod constet de voluntate pape presumptine: ut supra. vides glos. est singu. in. c. statutum. in princip. in versu. literarum. de rescript. lib. vj. et in. l. quidam. consulebat. ff. de re iudi. verbi gratia: papa in literis dicit concedimus clerico petro minor. xxy. annorum. posse missam celebrare. Item ubi in literis narratur facta pertinentia ad materiam: valent tales littere etiam non specificata clausula ex certa scientia. glos. est singula. in ca. pastoralis. in principio. in verbo. ex certa scientia. de officio delega. Item clausula apposita ex certa scientia solus operatur in literis: que presumantur principes scire: veluti in his que sunt iuris in his autem que sunt facti: et que in facto consistunt: veluti sunt statuta: et consuetudines: talis clausula nihil operatur: ita dicit singula. Bald. in. l. fina. C. senten. rescin. non pos. quod dictum Bald. videtur mihi falsum: quinimmo dicendum est contrarium eius quod dicit Baldus. videlicet: quod in his que sunt iuris clausula ex certa scientia nihil operatur: quia presumitur ius scire: et ideo illa clausula aliquid operatur: quia presumitur: informatur de facto. **¶** Et nota. bene quod ad probandum certam scientiam principis requiritur quod ista clausula sit expressa in literis: alias non poterit probari certa scientia principis per testes. glos. est singula. in clemen. ij. de rescript. Et glo. est singu. in. c. statutum. lib. vj. etiam in principio. in verbo literarum. item no. secundum Bald. in dicta. l. fi. C. senten. rescin. non pos. **¶** Quod clausula ex certa scientia est necessaria in his

que concernunt preiudicium alterius. In his autem que non concernunt preiudicium alterius: sufficit quomodo appareat de scientia principis. Iste est casus in l. idem vlpianus. §. et alij ff. de excusa. tuto. ¶ Est ordine successiuo videndum de his que consistunt circa formam sententiarum et primo quidem debet sententia in scriptis ferri. Et dico sententiam diffinitivam: vt in l. i. §. i. r. itj. C. de sent. ex peri. rec. Interlocutoria autem ferri potest verbotenus: etiam sine scriptura: dummodo postea per notarium redigatur in scriptis et in actis. fm Bald. in l. fina. C. de sen. ex peri. reci. Unde si in sententia diffinitiva non sunt apposta verba. In his scriptis pronunciamus: tunc non valet sententia: quia illud pro forma requiritur. Ita tenet Ange. in l. error. C. de testa. et in l. si. C. de sen. ex peri. reci. glo. tenet contrarij in c. si. de reg. iur. lib. vi. Eodem modo si dicatur in actis sententia lata data et. nisi etiam sit verbum lecta: non valet sententia: saluo nisi diceretur sententia promulgata: quia tunc sufficeret secundum Ange. in l. si. §. allegata. Pro hoc facit in simili quod dicimus in testamento secundum Bal. q. si testamentum non est lectum per notarium: licet habuerit scriptum non valet. text. est sing. cum glo. in l. fideicommissa. in. §. i. ff. de lega. iij. ¶ Dicit tamen Barto. quod sententia diffinitiva potest ferri sine scriptis et ex consensu partium. ita dicit ipse. l. quoties. C. de privileg. scho. lib. xij. Et alleg. glo. hoc tenent cum d. l. quoties. in verbo contententibus. et hoc idem tenet Ange. in aut. nisi breuiores. C. de sen. ex peri. reci. immo plus secundum Bar. vt refert Ange. in d. aut. nisi breuiores. nulla acta debent fieri in sententis: nisi libellus. et sententia diffinitiva: sed certa possunt fieri ore tenus sed postmodum debent per notarium in actis redigi secundum theoricam. c. quoniam contra falsam. ¶ Secundo requiritur quod sententia diffinitiva feratur et recitetur per iudicem: vt in d. l. i. nisi index ferens sentiam esset de maioribus iudicijs cinitatis. q. tunc post sententiam facere recitare per tabellionem ipso presente et mandante: et postmodum lecta sententia index debet dicere Et ita nos pronunciamus: et ita fm Barto. in d. l. i. et sic seruat consuetudo. ¶ Poterit etiam index ferre sententiam per verba singularis numeri hoc modo pronuntio declaro condemno et. Ita sentis glo. in l. si. §. alleg. quam ibi sequitur Bal. Non autem poterit index ferre sententiam verbotenus: et postmodum facere per notarium scribi: quia requiritur pro forma que in scriptis recitatur fm Barto. qui ita not. in l. si. C. de sen. ex peri. recitan. Iudex debet ferre sententiam non tanquam priuata persona: sed tanquam publica et officialis. vnde si index videret maleficium committi: testis autem deponeret contrarium: debet indicare iudex secundum allegata et probata. non secundum priuata suam conscientiam vt in l. illicitas. §. veritas. ff. de offi. procu. et hoc casu secundum Bald. index debet preferre nomen dignitatis homini proprio hoc modo. nos vicarius Petrus de talibus et. licet committere soleat referri nomen proprium ita dicit Bald. in l. i. C. de senten. ex peri. recitan. Hec vera sunt in sententia diffinitiva in interlocutoria autem indistincte potest ferri per alium: vt in

In scriptis ferri. et adde quod sententia per testes probari non potest nisi scriptura prius de ea facta sit perdita: ita Baldus in Lemancipatioe paulo post pnc. C. de fide instr. et Ro. in decisioe cccxij. et cccxxvi. ite fuit dubitatum. et Pan. in c. si ent. l. iij. no. j. de re iudica.

h. iii

Interlocutorie & appellationes.

Sntia scripta. Ita p alex. oio i l. videam.
S.j. de i litē a
in r. & bal.
l. l. hac p sul 18
at
atissima. S. at
cū hūana h.
irē est arg. &
ibi pan. de
ca. C. q̄ test.
sa. po. quid
Et d̄ snia su
p̄ icidēti: an 19
possit ferri
sine scri. vis
Ro. sn. suo
v. lci. q̄ snia
super icidē
ti. Celsus.
In scri-
ptis. an rqn̄ i
scrip̄s & si-
ne scriptis
fieri possit
p̄testatio vi
de Fel. l. c.
cō. m. ferra.
i h. p̄la cō-
cto cū se. s.
d̄ p̄st. De q̄
vis bar. i au
tē. d̄ iēp. nō
fol. pec. nu.
v. colt. viq̄. &
20
q̄ ibi posui b
i add. ad ip̄s
de q̄ ēr dixi
post bal. in
aut. p̄byte
ros. nu. j. in
h. nō est de
suba p̄testa
tionis. C. d̄
epi. & de. C.
Sede-
re. Et adde 21
q̄ in actis c
debet scribi

l. diē proferre. in prin. ff. de arbitris. quod tenent glos. & doct. in
l. ij. C. de senten. ex peri. reci. **N**ec em̄ iudex satisfacet quo ad
sententiā diffinitivam: si sententiā scriptam clausam vel aper-
tam tradat litigatoribus dicens ista est mea sententiā. accipite.
nam oportet: qd̄ recitet verbotenus sententiā scriptam: vt
voluit glo. parnala. in. l. ij. sep̄im allegata. **A** qua glo. argu-
mento sumpto infert Bald. in. d. l. j. † qd̄ non valet snia lata s̄m
consiliū sapientis: si consiliū nō est apertū secus s̄m eū est in ar-
bitratore: quia eius snia lata valebit: etiam si non sit consiliū
sapientis apertū. Si dicat arbitrator: pronuncio secundum cō-
siliū talis iuris periti mihi presentatum: licet dictum consiliū
non sit apertum: naz valebit talis snia: quia coram arbitratore
non est iudicium: sed potius dicitur actus extrajudicialis s̄m
Bald. in. d. l. p̄alleg. & s̄m Inno. in. c. quintanallis. de iure iur.
Immo plus s̄m Bald. in. d. l. j. † valebit huiusmodi snia lata p̄
iudicem pronuntio debere seruari prout cōstat in instrumēto
rogato per talem. Si in instrumēto cōtineatur aliquod: quod
posset inferri in condemnationem: vel absolutionem: quia pa-
ria sunt exprimere aliquod certuz: vel se referre ad aliquod qd̄
contineat certum infra notata in. l. miles. in. s. si iudex. ff. de re
iudi. ita etiam tenet glo. in. c. iij. in prin. de accu. & per Bar. in
l. ij. C. de sentē. ex peri. reci. vbi per Bald. dummodo tale instru-
mentū fuerit productū: quia si nō esset productū non posse dici
esse deductum in iudicio. vt in. l. non viderur. ff. de iudi. hec pla-
ne sunt in sententiā diffinitivā: quia iudex debet recitare sentē-
tiā in scriptis verba exprimendo: secus est in appellatione: que
interponitur per appellantem coram iudice a quo. Et idem in
p̄testatione que fit in scriptis alicui: quia non requiritur: qd̄
appellans vel p̄testans talem appellationem vel p̄testatio-
nem in scriptis factam verbis exprimat sed sufficit: qd̄ porri-
gat schedulam iudici: a quo vel p̄testato p̄testationē tradat
dicens. Hec est mea p̄testatio. vel hec est mea appellatio in
causa tali & c. vt est casus in. c. appellatio. de appella. libro. vj. et
in. l. vt p̄fectus. C. de anna. exceptio. ita tenet Ange. in. l. j. C.
de senten. ex pericu. recitan. idem tenet Bald. in. l. fina. C. de ne-
gorijs gestis. **N**on per hoc credatis: quod necesse sit semp̄
p̄testationem fieri in scriptis. immo sufficit fieri verboten⁹
sine aliqua scriptura: dummodo adsint testes: saluo q̄ in casu
in quo p̄testatio succedit in loco libelli: tunc requiritur fieri
in scriptis. ista est pulcherrima doctrina Bald. in. l. fina. C. de
negorijs gestis in prima questione. & probatur prima pars in
l. scire oportet. s. oportet. de excusatione tutorum. vel curatoris.
Exceptio autem probatur in autentica hanc querelam. C. de
non numerata pecu. Et ideo isti consules viciniarum & villarū
qui debent denunciare maleficia: debent dare in scriptis ipso-
rum denunciationes: quia succedunt in locum libelli: tunc re-
quiruntur fieri in scriptis: quia alias non est super quo proceda-
tur secundū Bald. in. d. l. fina. **T**ertio iudex quando fert sen-
tentiam debet federe^c in tribunali in loco maiorum suorum:
quia sedendo & quiescendo anima fit prudentior: secundū p̄he

Interlocutorie et appella. Fo. lxxvj.

vt p bar. l. d. l. j. i. q. opp. C. de sentē. ex pe. reci. Tu. vide casuz i q̄ possit ferri indi
ce nō sedēte p Ro. in suo singn. dccxxj. qd̄ ici. an possit snia ferri. vbi ad hoc tex.
sing. in. ij. §. dies. qd̄ or. in bo. pos. ser. vbi vide apost. quā posui: et de hoc notant
in trac. clausularum. in clau. sentē. pro tribunali sedens.

CSup equo. Et idē dic i curru vel turri dicto casu vt p gl. i. d. l. j. in *h. recitant.*

losophū. Quod index debet sedere p̄batur in aut. de iud. in. §. sedebunt. qd̄ est indistincte veruz in sentētia diffinitiva: in interlocutoria autem si requiritur cause cognitionē idēz est: vt. in. l. a procedente. C. de dilatio. Si autē nō requiritur cause cognitio nem: tūc nō requiritur: q̄ sedeat. vt in. l. diem proferre. in fi. ff. d̄ arbi. Ita tenet Jaco. bu. et Bal. in. d. l. j. et talis interlocutoria si cōcernat magnū p̄iudiciū non potest fieri parte absente nō citata: immo debet citari. Si autem talis interlocutoria concernat modicum p̄iudiciū: tunc potest fieri parte absente: et nō citata. ita tenet Bar. in. l. diem proferre. §. alleg. et idēz Bal. in. l. j. C. de senten. ex pericu. reci. et dicit̄ interlocutoria continere ma gnum p̄iudiciū: q̄ cōtinet aliquid fieri vel dari: si istud fieri est difficile: vt est in ventre fideiusso rem: vel facere domū. ita

22 dicit Bal. no. in. d. l. j. **¶** Juxta hāc particulā dicitur d̄ vna que stitucula: pone q̄ index timer impatentiam partis: cōtra quā vult ferre sniam. ita q̄ non audeat sedere in palatio in tribunali solito: et vult ferre sniam super equo causa cito fugiendi: vt in r̄heda. Querit̄ nūquid valebit snia. glo. in. l. j. C. d̄ sentē. ex peri. reci. determinat q̄ sic: et etiā similit̄ q̄stionē monet glo. in. c. fi. de re iud. lib. vj. quod verū putat Jac. bu. et Ang. in. d. l. j. In iudice deleg. qui nō habet certam sedē. et idē in episcopo qui potest ferre sentētiā in quolibet loco sue diocesis vt in. c. cū eps. de of. fi. or. li. vj. secus i iudice ordinario laico: quē oportet q̄ p forma ferat sentētiā in loco maiorū suozū. vt in. l. publiā. ff. d̄ insti. et iur. licet Bal. faciat alias snias: sed tenere s̄i: vt. §. dixi. et sic vis

23 dicitur an valeat snia lata in metu. **¶** Sed nunquid valeat sentētia lata p̄pter metū. index est coactus sententiā per metum ferre nunquid valeat sententia venienter dicite: q̄ sentētia censurē vel iurē sententia ex cōmunicationis vel interdici est nulla ipso iure. casus est ad literā q̄ sic in. c. j. quod metu causa. lib. vj. In alijs autēz sentētijs dicite q̄ valet ipso iure. Sed obstat exceptio. ita determinat Bal. in. l. eleganter. in. §. si quis post. ff. de condi. in debi. et in. l. j. C. de senten. ex peri. recitan. Tamen si talis sententia lata per metuz esset iusta: valebit: et tenebit. vt est casus notabilis in. l. fina. §. fina. qd̄ met⁹ can. ita dicit Bald.

24 in dicto. §. si quis post. **¶** Sed nunquid index qui tulit talē sententiam puta per metuz tyranni iniustam excusetur. Bald. in. l. de eo. C. d̄ pe. iudi. qui male iudica. dicit quod sic: si ab initio ignozabat hoc sibi enenturum scilicet hanc compulsionē. se **25** cus autem si scinisset. **¶** Dubitatur nunquid index possit si bi assumere consultorem iuris perituz. Pro questione deciden. Baldus. in. l. ij. C. d̄ sentē. ex pericu. reci. determinat quod sic: quando index de se non est peritus: nec est elect⁹ ratione scien **te:** vt sunt potestas et arbitratores qui sunt idiote. si autem

in *h. sed qd̄ si in turri. l. Ange. ibi fa teat verū in delegato et epō nō ordi nario laico s̄i: vide bal. ibi s̄i. q̄ro ḡ index. alr̄ d̄ s̄i s̄i ḡ nēte p ut ibi vide p enum.*

b **¶** Propt̄ metū. in vi de Ro. ita d̄i s̄i s̄i ḡ nēte. i suo sn. xvj. i ci. q̄ro a te. vbi distin. s̄i cut iste d̄i s̄i Bal. solū iter legistas terigisse hāc q̄nē: d̄ cui⁹ veritate vis̄ Pass. i. c. de his. s̄i s̄i s̄i. l. casus vbi etiā Bal. de his que v̄i metū. cā s̄i. suis. in ver. sentētia. incip. dicebat Lud. ro.

h iij

Interlocutorie et appellationes.

In Sala riu. add ale
xā. de imo. i
l. si postula
nerit. i pnc. a
ad finē. ff. d
adul. r Car.
i cle. j. r era
te r q̄lira. et
Jo. an i ad
di. ad Spe.
i tit. de req.
p̄l. q̄ addi. i
cl. hic utran
do vbi per
Bal. i add. i
p̄l. p̄l. com̄is
fuz. r add q̄
si prestet ab
vna pte tm̄
casu q̄ index
suo morn vt
ad instātiā
vtriusq̄ p̄l
consiliū ha
buerit daf b
regressus r
alterā pte
ita sin. Flo.
i. l. sed r loci
-s. j. ff. fini.
regū. vid q̄
p bar. in. l. i
sacris. C. de
pxi. sacra.
scrini. li. xij.
b **Interp** c
tari. De q̄
vide late p
Fell. i. c. q̄r
r q̄. j. de ac
casa.

Uel ab
soluo. Ad
Lud. p̄. i. l.
j. de re iudi.

index esset electus ppter peritiā sciētie: vt sunt vicarij potesta
tum: r similes: r tunc talis index nō potest cōpellere partes ad
eligendū consultorē. quia si ipse nesciat de te cōqueri debet. vt
in. l. ij. C. quod quisq̄ iuris. Et in casu in quo index potest pel
lere accipere procōsultorē. vt supra dixi. potest partes ipsas co
gere ad solvendum salariū² cōsultori equaliter. vt in. l. iij. §. ij.
ff. si. reg. ita dicit Bal. vbi supra. Tamē vbi cōsiliū sapiētis pe
titur ad instantiam alterius partis tm̄: totū salariū debet sol
vere pars: que petit consiliū. r alia pars que non curat consiliū
sapiētis nihil debet solvere. ita dicit Bart. no. in. l. cōsultorū.
in prin. ff. ad. l. iul. de adul. r est equa iūta. qz nō dz eē in potesta
te partis poscendi posse vexare aduersariū in expēsis: qd vtiq̄
fieret: si aduersa pars q̄ non curat de cōsilio solueret partē suā.
p̄l^o dicit Imo. in. c. super questionū. de offic. deleg. q̄ index pōt
sibi cōsultorē eligere etiā in iuris partib⁹. qd Ang. nō placet. vt
in. l. ij. §. alle. quoniam fm̄ eē si cōsultor quē vult assumere in
dex esset inimic^o alterius partis: potest recusari tanq̄ inspect^o
r petere alium sibi associari. vt in aut. si vero cōtingerit. C. de in
di. Et est recta sententia Ange. Tamē statuta hodie promidēt
q̄ si altera pars habuerit indicem inspectum: possit petere cō
muni vti consilio sapiētis. quod statutum est rationale: cūz
lites debeāt sine suspitione procedere: vt in. l. apertissimū. C. de
indi. quod statutum non habebit locūz si articulus questionis
est clarus: r sine dubio. Nam tunc si petatur cōsiliū nō debet
dari. ita tenet Ja. de are. r Bar. in. l. ille aut ille. §. cū in. ff. d leg.
ij. **¶** Alterius dubitatur: vtrum index possit suaz sententiā
interpretari: si in ea sit aliquod verbum vobis: vel obscurūz.
glo. in. l. ab executione. quam ibi sequitur Bar. quam etiam te
net Bal. r Ang. in. l. ij. §. allega. d̄ terminat: q̄ index ordinarius
possit suam sententiā interpretari: r sic nec delegatus nec ar
bitr: nec arbitrator: tamen ordinarius non poterit interpre
tari sententiā sui p̄decessoris: licet sit vnū r idē tribunal. l. pro
ponebant. ff. d̄ indi. ita determinat Bal. r Ange. in. d. l. ij. Et ab
huiusmodi interpretatione quisq̄ qui senserit se granatuz po
terit appellare a tali interpretatione. vt in. l. ij. ff. d̄ origi. iuris.
Item istud est generale: q̄ omnis sentētia diffinitiva debet cō
demnationem vel absolutionēz continere: ita q̄ index dicat cō
demno: vel absoluo^c: vel alia equipollētia proferat. tex. est in. l.
p̄fens. cūz glo. C. de senten. et interlocu. om̄ indi. **¶** Unde si
index in sua sentētia dicat mihi videtur: q̄ titus: debeat. r. feio
talis sententia valet: r dicitur continere condemnationēz: licet
non sit exp̄ssum verbum condemnō. casus est in. l. quod tamē
§. si abiter. ff. de arbi. Adūcite vt dixi indicem ordinarium suā
sentētiā interpretari: quando est aliquod verbum obscurum
vel dubium. vbi antē index ordinarius est semel interpretat^o:
non debet ampli^o interpretari. glo. est sin. in. l. quicquid astrin
gende. ff. de ver. oblig. ita etiaz tenet Bal. in. d. l. ij. Item adūci
te: q̄ non solum index debet carere suspitione sed etiaz notari^o
qui debet examinare testes: debet carere omni suspitione. glo.
est sing. in aut d̄ trien. r semis. Et ideo als in ciuitate Cremone

Interlocutorie z appella. Fo. lxxvij.

¶ In. c. l. h. Et ibidē vidē Feli. z p eūdē i cle. sepe. de p. sig. in p. iuxta petitiō nē. Adde pet. phi. cor. p. l. c. xxvij. incl. viso. in p. n. vol. i. q. Raph. cōsi. c. ij. in fi. z d hoc no Bar. fo. l. i. no trac. fallē. reg. eccl. vij. i p. snia. vbi ponit regulā affirmati uā c. l. xij. fallē. z de hoc vide domi. meū Jal. may. i. §. iurari. nu. xxvij. p. quarto principaliter vbi plenissime de hoc scribit. Cellus.

dicebatur fillum penetratoris cause non posse dari in examina torem in dicta causa: quia talis notarius nō esset sine suspitio ne: ita etiā confirmabant ceteri doc. Cremonē. ¶ Alteri scilicet dicit q sententia debet esse conformis libello: ita dicit quō tidie: p quo est casus. in. l. si. C. de fidel. cō. li. z in. c. licet hēli. de simo. nō intelligatis: q sententia debeat esse conformis libello quo ad conclusionem libelli: qz fm hoc omnis snia esset cōdē natoria. Sed debet intelligi: q snia debet esse q ad tria. s. quo ad rem: quo ad causam: z quo ad rationē intentatā. id est p sententiā debet terminari res deducta i libello fm causam: ex qua res est petita z fm modum agendi deductuz in iudicium: et sic etiā poterit esse snia absolutoria: cū talis snia poterit continere rem snaz z actionē in iud. decisione: sic snia debet esse cōformis libello quo ad moduz decidendi: nō quo ad modum petitionis petiti p actorē in libello. ¶ Ita est doctrina pulcherrima Bal. in l. ij. §. alleg. z in. l. certi cōdictio. ff. si cer. pe. ¶ T preterea de solē nitate sententie est: q feratur in loco publico z nō secrete vcz in loco maiori. vt in. l. pe. ff. de iudi. z in. qd intelligite in iudicibz ordinarijs. ¶ Delegati autem possunt sibi locuz eligere: simi lter z arbitri: dūmodo sit locuz honestus. vt in. l. si cū dies. i. §. si arbit. ff. de arbi. ita tenēt Bar. Bal. z Ange. in. l. cū sniaz. C. de sen. z interlo. om. in. In qua lege expresse dicit. z ibi est casus q snia nō debet ferri in secreto: qd intelligite i ordinario. vt. §. dixi delegatus autē arbit. z index appellationis poterunt in causa sua cognoscere vbi volunt. vt dicit glo. in. l. cū sententiaz. vt in iudicibus appellationis Bononie. Index autē ordi narij intelligite laicus: qz ordinarius eps potest sibi eligere locum in diocesi i qualibet parte etiā. vt. §. vidistis ex p̄sensu par tium posset ferre sententiā in alio loco q̄ in loco maiori. z videt tunc prorogata iurisditio de loco ad locū. z ita tenet Bal. i. d. l. cū sniam. Snia quoqz lata nō presente notario q̄ scripsit acta: non valet: neqz tenet. vt i. d. l. cū sniam. immo plns: si vnus nota rius cepisset scribere acta: nō posset perfici p aliū. vt in. l. i. C. de spoz. qd est veruz nisi impeditus alteri cōmūt. ar. l. i. §. ff. de of fic. p̄cō. Ita determinat Ja. butr. in. d. l. i. p̄alleg. z idem dicit in nūrio. qui incipit i causa citare litigatores: vt nō possint cita ri p aliū: nisi esset prepeditus: vt. §. fm p̄fatos doc. ¶ Ex supra dictis habetis plene declaratz de his que concernunt substā tiam z solēnitatē sententie. Nunc est videndū de his que con cernunt ordinē sentētie. ¶ Substātia em snie cōsistit in absolu tione: vel in cōdēnatione. vt in. l. p̄sens. C. de sen. z interlo. om niū iudi. Et hoc plene. §. defmiani vel examinati. Et hec sub stātia vocatur natura mutabilis fm Bal. in. l. platā. C. de sen. z interlo. om. iudi. Solēnitaz autē sententie est: q feratur in scrib

b ¶ l. j. Et ibidez vide do. Alex. de imola. post bal. i. l. ipe rator. §. ita. ho. qd verū est: q tūc lo co impedit alius subro gari potest per iudicē. non per no tarium ab sentent. de quo p Bal. etiam in. d. l. j. C. §. spoz. als non eti am de con sensu par tiaz Bald. in. l. repeta. C. d. epi. et cle. vide Ange. i an tenti. de he re. et. fal. §. hinc nobis. et Petr. de suza. in. l. §. longius. ff. de iudi.

Interlocutorie ⁊ appellationes.

h. C. ad ser
nerur. Ad
Cardi. i. cle.
ij. i. prin. de
ind. ⁊ gl. sin.
in. c. c. oliz.
de c. pos. et
ppik. Cel.

34 ptis: in loco publico: presente notario: iudice sedente pro tribu
nall. et de his plene dixi. §. ¶ Circa ordinem est sciendum: quod
peruersio ordinis processus vnius cause ad aliam habet facere
sententiam nullam: et ipsam non valere. et idem est si ordo non
seruetur. vt est tex. in. l. prolatas. verbigraria: si index tulit sen
tentiam: et postmodum incontinenti facit eam scribi per nota
rium talis sententia non valet. Dico in sententia diffinitiu. sen
tus in interlocutoria. ita Bald. in. l. prolatas. Nam ordo est: quod
primo debet scribi: et postea recitari. vñ si perueriatur iste or
do: quod primo index: ferat sententiam: ⁊ postea faciat scribi p no
tarium in actis: sententia est nulla. et idem in sententia excom
municationis: suspensionis: vel interdicti: que debet s̄ necessi
tate in scriptis fieri secundum Baldum vbi. §. ¶ Sed queri
tur circa istum ordinem. pone quod princeps delegauit certam cau
sam alicui: ⁊ in rescripto apposuit certos modos seruandos in
processu: et certum ordinem: qui in ordo non erat de substantia
negotij: nunquid si iudex delegatus non seruat talem ordinem
in literis appositum sit sententia nulla Bald. et Angel. in dicta.
l. prolatam. tenent sententiam esse nullam: quia a forma mada
ti nunquam est recedendum. ita tenet Innocent. in. c. cum dilecta. de
rescrip. Quod est verum: nisi partes consenserint omitti illi or
dinem qui erat appositus in fauorem partium: vel alterius. ⁊
hoc quando talis ordo ita per principem dementatur etiam es
set iuris: ita credo intelligendum in. c. dilecta. s̄ rescripti. ita te
net Innocent. in. c. prudentiam. de officio delegati. que verba
sunt no. digna: ⁊ intelligite in eo quod dixi consentientibus par
tibus scilicet si renuntiauit dicto ordini: scdm quod dicit Angel. in
dicta. l. prolatam. ¶ Sciendum est vniuersum quod licet peruersio ordi
nis cause ad seipsam habeat vitare processum: vt ex supradictis
patet: tamen secus est vbi est peruersio ordinis vnius esse ad
aliam: quia tunc processum non vitatur: nisi opponat exceptio.
text. est in. l. si mancipium. in. §. ff. de empti. et in. l. j. c. de ap
pella. glo. in. l. ij. c. commu. diu. ita tenent etiam Bartol. Bald.
et Angel. in dicta. l. prolatam. Pono exemplum. iste est ordo: quod
primo debet conueniri reus principa. quod fideiusso: et iste sunt
due cause proxime diuerse: scilicet obligatio rei principalis ⁊
fideiusso: et obligatio rei principalis nascitur ex contractu
inito: puta mutui obligatio fideiusso: nascit ex stipulatione
facta per dictum fideiusso: vt in. l. blanditus. c. fide de iussio.
36 et in. l. viij. §. satis acceptio. ff. de verbo. obliga. ¶ Pone ergo
quod prius conuenitur fideiusso: quod reus principalis: certe hic
est peruersio ordinis vnius cause ad aliam: quia debet permit
ti causa: que debet agitari cum reo principali: ⁊ premititur cau
sa que agitur cum fideiusso: certe talis peruersio ordinis ha
bet vitare processum: nisi opponatur exceptio. et idem est si con
uenitur hypothecaria non prius discussio reo principali. ¶ Po
ne aliud exemplum. nos habemus: quod vbi est aliqua heredi
tas communis pluribus coheredibus quod si vnus ex heredi
bus petat diuisionem: et coheres nescit eum coheredem: non

potest agi actione familie hercisc. vt dividatur hereditas: nisi prius intentata rei vendicatione: vt est textus in l. prima. ff. de familie herciscunde. Pone ergo quod vnus ex coheredibus qui negatur coheres pretermisa rei vendicatione agat familie herciscunde in iudicio: certe valebit pcellus nisi apponatur exceptio. Et quod dicitur in iudicio familie herciscunde. idē in actione communi diuidendo: videlicet q̄ prius dz intētari rei vendicatio: q̄ actio communi diuidendo: si actor neget se esse confocium rei communis. vnde si prius intenterur iudicium communi diuidendo: nisi apposita exceptione de prepositeratione tenebit processus. vt tenet glosa in lege prima. familie herciscunde.

37 de. ¶ Quero vltimus. nūquid sententia lata non publicatis attestacionibus sit nulla: quasi sit lata ordine pretermisso. Bartolus in extrauaganti ad reprimendum. tenet: qd̄ sententia sit nulla: quasi lata sine cause cognitione. Iacobus autem butricarius et Angelus in dicta. l. prolatam. tenentur contrarium: quod immo sententia valet: quia dicta sententia non est lata cōtra iuris ordinem: sed est lata contra ius partis: cū iudici semper sint publicate attestaciones: licet non sint publicate parti: vnde in appellatione poterunt postea tales attestaciones publicari secundum Baldum in dicta lege prolatam. ¶ Et nota quod vbi instantia alias finiretur ante sententiam diffinitiuam latam tales attestaciones non publicate pereunt: et nullam faciunt fidem secundum Baldum in dicta lege prolatam. et ita intelligitur glos. secundum eum. in lege tertia. de his que in fraudem creditorum. et ita ibi esse dicit Bartolus. ¶ Scien dum est namq̄ quod sententia lata sine cause cognitione non valet: vt in l. ne causas. C. de appellatio. et in lege iudices. C. de iudi. ¶ Et ideo infert Bartolus in lege prolatam. C. de sententijs ex periculis recitandis. quod sententia non viso processu non valet. neq̄ tenet. quia dicitur lata sine cause cognitione: tamen in dubio presumitur lata cum cause cognitione secundum Bartolum. Si est lata presentibus partibus. vel vna presente altera per contumaciam absente: nisi ex breuitate temporis aliud presumeretur. quia tunc sententia lata est nulla secundum Bartolum et Angelum in dicta lege prolatam. Et idem si dato libello et opposita exceptione et productis omnibus iuribus qui erant ad vnum magnum volumen chartarum: et index incontinenti tam cito quod non est verisimile quo poterit omnia tam breui spacio videre proferret sententiam: non valet. ita dicit Baldus et Angelus vbi supra. ¶ Sed quero. index tulit sententiam misso peremptorio: et seruatis alijs solennitatibus requisitis in sententia: et non appareret de relatione nuntij in actis qualiter citauerit partem ad audiendum sententiam: nūquid valeat sententia. Respondeo quod non. ita tenet Baldus in lege prolatam. in fine preallegata. et ita etiam tenet Baldus in lege multam. ff. de conditio. et demonstra.

b let vulgo dici quod sententia incerta non valet. quod ius prope probat per. §. curare. insti. de act. Sed profecto hoc ita indistincte non est verum. Ideo pro veritate habenda cōcludite: q̄ vbi

a C. ad vs tenentes. d. Bart. .sozi. in cōsi. clv. Inct. prestatissime doc. ver. i. q̄ tale iuramentū in. ij. parte. add. An. to. corse. s̄n gula. Ino. clxxi. in ver. minor. et pa. noz. in. c. cū ex literis. nū me. vj. vbi dixi apost. ad ipm i. 7. de meritis cause. de integ. resti.

b Incerta. Quomō et qñ incertitudo vitet sniam: vide d. Alexā. de imo. in cōsi. c. in. iij. parte vbi ponit etiā qd̄ de i certitudine resultat ppter altera naturā postā tā in ea. et Fely. i. c. cū venerabilis. 7. si. adde. 4. de excusa.

Interlocutorie et appellationes.

in illis in quibus admittitur libellus incertus valet snia lata super eo: etiam incerta cū sententia debeat esse conformis libel
41 lo. vt in l. fundo. ff. cōmuni diuidi. f. Libellus nāq; incertus to
leratur etiam si opponatur de incertitudine: quando petitur
9 aliquid in genere² vel aliquid alternative. ita voluit gl. in l. qd
tamen. in §. pomponius. ff. de arbi. Item admittitur incertus
libellus in iudicijs vniversalib²: vt not. in l. i. in principio. ff. de
eden. 2 in l. edita. C. de edendo. 2 in c. i. de lib. obla. Item admit
titur libellus incertus vt petitur merū factum: vel mixtum: ve
luti si qs petit se seruari indēnē. nam talis libellus admittitur
videlicet. peto titius condemnari debere ad seruandū me indē
nē. ita dicit singulariter Bald. in l. qd. C. de senten. ex peri. rea
ci. facit etiam tex. in l. cum eorum. C. de senten. 2 interlocu. om
nium iudicium. cum ibi not. Item admittitur libellus incertus
quando aliquid in principio non est certum: sed in processu iu
dicij venit certificandum. 2 si non est certificatum valebit sentē
tia incerta: quia postea debet certificari in executione: vt in
l. pluribus. §. si placeat. ff. de verb. oblig. Si autem in processu
est facta certificatio: tunc ferri debet snia certa. als non valet.
exemplum ponitur in interesse. nam potest quis petere interes
se hoc modo peto interesse meum 2c. et si liquidabitur istud
interesse in processu iudicij: debet ferri sententia certa: als nō
ualebit. si autem non erit liquidatum interesse in processu: vale
bit sentētia incerta. hoc modo condēno titium ad interesse suū
seyo. sed postmodū istud interesse debet liquidari in executio
ne vti dicimus in expensis. ita tenet Bal. in l. ij. C. de sen. q sine
42 certa quanti. profertur. ¶ Ex his oibus inferitur q valet sen
tētia incerta quando fertur super aliquo perito in genere. hoc
modo peto condēnari titium ad dandum vnum bonem. Item
ualebit snia incerta lata super aliquibus petitis alternatiuis.
vt condēno titiū ad dandū decem: vel fundū. 2 hoc casu debitor
poterit eligere post sententiam in executione vtrū velit dare de
cem: vel fundum: vt in d. §. 2 si placeat cum glo. Item inferitur:
q valet huiusmodi sententia condēno titium ad seruandū me in
indēnem. Sed postea ista indēnitas debet liquidari in execu
tione fm Bal. q ita no. in d. l. ij. Procedit ergo predicta regula
q snia incerta non valet: vbi libellus est certus 2 fertur senten
tia incerta. Si autem libellus esset incertus extra casus supra
dictos: 2 opponeretur de incertitudine libelli: snia lata sine fo
ret certa sine incerta non valeret: neq; teneret. vt in c. fi. de libel
li oblatione. 2 ibi casus. 2 ibi hoc tenet Innocen. 2 ceteri docto.
2 ista exceptio inepti libelli: 2 certi potest opponi etiā post sen
tentiam. glo. est singu. in sti. de oblig. in princ. Si vero libellus
esset incertus: 2 non opponeretur de incertitudine. tunc libel
lus procederet: vt in l. fin. C. de anna. except. 2 ibi est glo. Et idē
Bal. in l. ab anastasio. C. manda. Et idem Ange. in l. i. in prin
cipio. ff. de eden. Et si hoc casu ferretur sententia certa: valebit.
quia index debet sententiam fm allegata et probata. que pba
tiones debent esse clare. vt in c. in presentia. de probationibus.
43 ¶ Attendite tamē: q vbi index fert sententias in dubio se res

**In ge
nere. Vide
que dixi. §.
eo. in vers.
petitiones.
nu. xij. ver.
nota qd li
bellus incer
tus. in apo
dil. in ver.
nō pcedit.
Celsus.**

¶ Probatorijs. Vide fely. in. c. cū venerabilis. de excep. Celsus.

¶ Renocare. Adde glo. in ver. immo vero. in. c. predicator. xvi. q. i. que dicit sententia diffinitivam incontinenti renocari posse. quam glo. extollit Bal. in. l. nō dubium. C. de legi. 2. in. l. j. §. de fur. 2. Pet. de ancha. in cōs. cccij. incip. inde de iure iudicaturus. 2. Cardi. in cōs. xxxj. incl. puncto 2c. facit gl. i. c. apud misericord

feri ad acta. glo. est sing. in. l. siqs ad exhibendū. ff. de execut. rei iudi. Unde licet in sententia non contineatur certa quantitas: si in actis probatorijs contineatur certa quantitas valebit sententia. secus si certa quantitas cōtineretur in actis assertorijs: non autem probatorijs tunc non valet sententia: verbigratia: si diceret iudex condēno seim in id quod debet titio. Nam si in actis probatorijs contineatur quantum debet titio. sententia censetur lata in illa quantitate: que ibi continetur: 2. valet: secus si in libello tantum contineatur. quia tunc non valet inia: qz id quod est expressum in libello: non est certū deberi. nisi ex probatione appareat. Item si iudex in sententia nullā exprimat quantitatem certam: sed referat se ad acta: in quibus contineatur certa quantitas siue sit lite ordinaria siue probatoria. valet sententia. Exēplū primi. si dicat iudex condēno titiū prout in iudicio scriptū est. Nā si in libello cōtineat certa quātitas: valebit sententia. Exēplū secundi. vt si dicat iudex. cōdemno titiū ad id quod probatum est: prout probatum est. Nam si in probatione contineatur quantitas probata. 2. dicitur in condemnatione in eo quod est probatum. quia paria sunt aliquod certum exprimere. vel se referre ad aliquod. vbi contineatur expressum. vt in l. vt pteoz. in. §. si iudex. ff. de re iudi. 2. in. l. tale. in princip. ff. de here. instit. Nec sunt verba Ange. licet non tam clara. in. l. iij. C. de senten. que sit cer. qm. que verba eadem prosequitur bar. 4. in dicto. §. si iudex. ¶ Item not. finaliter q. cum procedat huiusmodi libellus peto fundū cū fructibus percipiendis. valebit etiam huiusmodi sententia videlicet condēno titiū ad restitutionem fundi cum fructibus perceptis 2c. licet non sit certa quantitas expressa: tamē fiat declaratio fructū in executione sententie. Ita determinat not. Ang. in. l. iij. C. de sent. que sine 4. ne 2c. ¶ Circa materiam sententiarum est etiam notandū q. iudex suam diffinitivam sententiam latam non potest renocare neq. eius successor: si talis sententia valet 2. tenet. vt in. l. post sententiam. C. de sen. 2. interlocu. om. iudi. 2. in. l. j. C. de sent. rescin. pos. Si autem sententia esset nulla dicit: vt infra dicam. hoc tamen fallit in pncipe: qui de potestate absoluta non autem ordinaria potest suam sententiam diffinitivam renocare. ita

dē. xxxj. q. j. 2. in. c. sit. in verbo iusta de iure in. i. vi. facit gl. in ver. post spō. in. §. tutor. instit. de auto. tut. facit tex. in. c. pterea. j. de test. cog. de clara. vt p Bal. in. §. q. bus. i. §. de inde. no. i. j. cōs. i. C. cū cōcor. quas p fely. habes. i. c. qualiter 2. qn. lo primo. d. cā intelligēdo incontinenti anteq. dixeret ad actus extra neos. p. tex. in. l. j. §. j. cū materia. ff. de verb. ob. et adde do. Alexan. de imo. in cōs. cvij. i. iij. p. te. vbi an iudex lata sententia possit

incontinenti aliquid facere: saltem quo ad expēsas 2. quo ad alia accessoria 2. quo possit corrigere iniam suam 2. vide omnino fely. loco. §. alleg. 1. vbi nonnulla ad materia facientia. sed qd qn victor pter ea iniustā vel 2. ea admittit pbatōes an p iudicē renocari possit. vide fely. in. c. inter ceteras. j. de re iudi. 2. in. c. inter monasteriū. in ver. demū pōdera. eo. ti. 2. an talis inia reuideri possit. vide hic p eū. in ver. fallit. ver. sed quid in criminali an renocet inia propter detectā innocentiam rei vide per enim in. c. suborta. in ver. propter instrumentum 2c.

Interlocutorie et appellationes.

Dicitur diffinitiva. Ap-
pel. sine de
qua sine in
felligamus
vide domi.
Alexan. de
imo in cōfl.
l. i. q. parte
vbi pōit qd
in statutis:
et an prece-
ptū sit sentē-
tia diffinitiva:
vel interlocutoria:
vlt executio
et quid sit
sentētia interlocutoria:
et qñ dicatur:
et qñ diffinitiva.
vide Fely.
plene in rubr.
j. de re iud.

tenet Bald. et Ange. in l. ij. C. de senten. ex peri. reci. Que omnia procedunt in sententia diffinitiva. secus namq; est interlocutoria: quam iudex potest contrario imperio renocare: vt in l. qd iussit. ff. de re iudica. Et in l. dicere. ff. de arbitris. in fine. Et vt bene intelligatis: sciatis: q; omnis sententia interlocutoria largo modo dicitur diffinitiva. nam sententia diffinitiva samit dupliciter. primo largo modo a diffiniendo. et hoc respectu interlocutoria potest dici diffinitiva. quia diffinit illam articulis: super quo fertur: vt est glos. singulari. in l. si quis iusturandum. C. de rebus creditis. et notat Bartolus in l. iura. ff. de accusacionibus. proprie autem sententia diffinitiva dicitur. que diffinit totum negocium principale: et sic illa est diffinitiva: que certis finibus concluditur. ista sunt verba text. in l. post sententiā. vbi dicitur quod sententia est exiūs rei: id est finis: vt in l. factas. ff. de iure fisci. libro decimo. et sic communiter accipitur. et interlocutoria accipitur pro omni sententia lata per iudicem ante finem controuersie. quoniam omnis vox iudicis dicitur esse sententia interlocutoria: vt notat glo. in iustit. quib; alie-
46 na. licet vel non. in §. admonendi. ¶ Et fallit tamē hec regula videlicet qd iudex non potest interdum renocare sententiā interlocutoriam. primo si per talem interlocutoriā finitū est officium iudicis: et desit esse iudex in illa causa. verbigratia. Si iudex pronunciat se esse iudicem incompetentem: vt est textus. in §. dicere. in fine. ff. de arbitris. Et textus est in capitulo significandis. de offi. delega. Et ita tenet Bartolus in dicta. l. quod
47 iussit. et Angelus in lege prima. C. sentē. rescin. nō posse. ¶ Secundo fallit: si iudex fert sententiam absolutoriam ab obseruatione iudicij. nam talis sententia dicitur interlocutoria. glo. est singulari. in l. earnz. ff. si serui. vendi. et voluit Baldus in lege secunda. C. ne quis aud. Certe talis interlocutoria non poterit re-
48 uocari. ita tenet Angelus in dicta lege prima. ¶ Tertio fallit quādo facta est executio talis interlocutorie: et est questū in parte. quia tunc non poterit renocari secundum Baldum in dicta. l. post sententiam. C. de senten. et interlocuto. omniū iudicij.
49 In his casibus exceptis remanet regula firma. ¶ Sed iuxta premissa queritur. infra quantum tempus possit renocari ista interlocutoria. dicte aut iudex vult renocare talē interlocutoriā ad instantiam partis: et pōt vsq; ad decem dies. vltra nō: qz tunc esset questū in parte per lapsum decem dierum: qd datur ad appellandum. Si autem iudex vult renocare ex officio suo: et tunc potest quandoq; ita teneat Angelus in dicta lege prima. idem notat Innocentius in capitulo ad consultacionem. de re iudicata. ¶ Ex quo potest etiam inferri qd si ex forma statuti quatuor dies dentur tantum ad appellandum: qd infra quatuor dies tantum iudex poterit renocare talem interlocutoriā ad instantiam partis. quia vltra illos dies est questū in parte: cū non possit appellare pars aduersa. ¶ Cōsequēter si quero t q; vicibus poterit iudex sententiā interlocutoriam renocare. Dicite: q; bis. quia bis tñ poterit appellari a sententia: vt in l. vnica. C. ne liceat in vna eademq; causa. et. ¶ Item

Interlocutorie & appella. Fo. lxxx.

quero an poterit renocare talem interlocutoria absentib⁹ par
tibus. Dicite q^o nō: si est magni preiudicij secus si parni: v^l nul
lus fm Bartoli qui ita tenet in dicta. l. quod iussit. vbi etiam
dicit: q^o poterit per alium renocare hanc sententiaz interlocu
toriam. argumentum legis. diem proferre. in principio. ff. de
arbitris. Subiungens etiam ibidem. q^o illud quod expeditur
officio iudicis nobili: puta dare tutorem pupillo: interponere
decretum in alienatione minoris: index potest renocare. vnde
si index interposuit decretum in alienatione minoris: poterit
etiam renocare nullo vocato. Intelligite tamen: cum cause
cognitione. quia non est intelligendum ita indistincte: quod
liceat iudici suā interlocutoriam renocare: nisi cū grano salis.
Nam si est tale quid. quod requirat cause cognitionem: et con
cernat magnum preiudicium: non poterit renocari nisi causa
cognita. argumentum leg. a procedente. C. de dilationibus. Si
autem esset tale quid: quod non requireret cause cognitionem:
nec concerneret magnum preiudicium: tunc potest sine cause
cognitione renocari. argumentum legē. nec quicq³. §. decretis.
ff. de officio proconsulis. hinc est q^o dicit Bartolus in dicta leg.
quod iussit. q^o si reperiuntur due interlocutorie contrarie. nec
appareat quid sit: q^o vltimam protulerit: index autem renoca
rit primam: non valet secūda interlocutoria si est tale quid con
cernat magnum preiudicium. Et ideo sit cautus hoc casu ille:
qui obtinet sententiam interlocutoriam secundam contrariā
prime: q^o in illa: scilicet secunda expressa mentio fiat de prima
interlocutoria illam renocando. Si autem est tale quid quod
non concernat magnum preiudicium: tunc valebit secunda: et
videtur recessum a prima secundum Bartolum. vbi supra.

33 **U**lterius adijcite premisis t^o q^o si index faciat preceptum de
soluendo infra decem dies confidenti debitum: talis sententia
est interlocutoria². et potest index ad sui libituz renocare. Ita
notat notabiliter Angelus in lege si debitam. ff. de iudicij.
subijciens ibi multum singulariter: q^o tale preceptum de sol
uendo potest fieri in die feriato ad honorem dei: et per conse
quens poterunt fieri omnia talia precepta. quia ista dicuntur
magis voluntarie quam contentiose iurisdictionis: et ea que
expediuntur per viā voluntarie iurisdictionis: possunt in die
bus feriatie expediri: vt in lege actio publicis. C. §. ferijs. quod
supra dictum est iudicem suam sententiam diffinitivam non
34 posse renocare: procedit vbi sententia valet. t^o Quid autem si
index fert sententiam diffinitivam: que est nulla: an possit ite
rum pronuntiare. Est advertendum: q^o vbi index fert senten
tiam interlocutoriam que est nulla. non potest adiri superior:
vt cognoscat de tali nullitate sentētie. de hoc dicemus in causa
appellationis. Istud est dictū singulare Angeli i lege si preses.
C. quomodo et quando. Si autem lata est sententia diffinitiva
que sit nulla: et tunc si est index ordinarius adhuc potest ferre
sententiam aliaz^o: vt in lege finali. C. de sententia q^o sine certa
quantitate. Et in lege prima. C. de sententia & interlo. et in lege
quarta. C. de accu. et in lege si presunt. C. quomodo et quādo in.

3 **E**st iter
lo. s3 hoc im
proprie gl. l
Sillō. i. h. §
certo et ibi
Ang. h. sup
gl. colk. j. s3
rom. i. l. v. i
pñ. §. h. ob.
et ang. l. i. san
ctim⁹. la. j. C.
§ adm. tu.
dicit eā ter
tia spēz inte
l3 sit pot^o: i
flocutoria
q^o diffinitiva.
na. de q^o v^o
alexan. in. l.
si debitor.
ff. § ind ro.
ma. in rub.
ff. de re ind.
et Bar. in. l.
ait pretor. l
vers. venio
ad hū per
mittitur. ff.
de mino. et
in. l. j. vers.
sed dices. §
in. l. non fa
tetur. ver. s3
dico. ff. § cō
fel. Celsus.

b **A**liā. an
index post
lataz sniam
possit ferre
aliā vel ad
dere vel mi
nuere. vide
do. Alexan.
de imo. l. cō
si. xc. per to
tum. in pri
ma parte. §
in 2° si. clxx.

Interlocutorie appellaciones.

¶ totū i. iij. pte vbi etiā ponit quid de interlocutoriaz qd in banno et an iudex lata snia designat esse iudex et quid de expēsis. Celsus.

55 Adde q̄ iudex ordinari⁹ qui tulit sententiā nullā potest iterū p̄nūtiare: vt esset sibi cōtrarius. tex. est sing. fm Bal. l. i. si. C. de sen. q̄ sine r. c. ibi sentit Ange. Et ideo si iudex tulit sniam ab interlocutoriaz: que est nulla: poterit iterū p̄nūtiare condēnando. cuius contrariū dicebat do. Cataldinus doctor famosissimus dum haberemus simul quandā questionē de facto ab hoc allega. Archi. ita tenentē sed sententiā Bal. est ipsa veritas: quia ibi est tex. singularis. Iudex autē delegatus si tulit sententiā nullam diffinitiuam: non potest amplius p̄nūtiare. quia functus est officio suo: vt i. l. iudex. ff. de re iudic. fm vnum intellectum: vt in. l. si vt proponis. C. quomodo et quādo in. ff. allit in iudi. delegato ad vniuersitatē causarum: quia in illo idem est: quod in ordinario. ita tenet Angel. in dicta. l. iudex. idē tenet Bal. in. l. si vt proponis. §. alleg. Trez fallit scdm Ange. i. d. l. iudex. in delegato principis: q̄ in eo idē est quod in ordinario. Bal. contra. quia immo non poterit p̄nūtiare amplius scdm eum in. d. l. si vt pponis. Nec obstat q̄ delegatus principis sit maior ordinario in cā sibi commissa. vt i. c. pastoralis. ff. de offi. deleg. bene enī fateor: q̄ ē maior. Sed in iudicio ordinaria est firmior fm Archid. vt. xij. q. ij. c. si episcopus. et mihi placet sententiā Bal. Itē q̄ fallit sententiā delegati est nulla: quia nō seruauit formam mandati. quia tunc non poterit ferre sententiā: quia nō dicitur esse vsus mandato fm Ange. i. d. l. iudex. Itē fallit si est pro parte pronuntiatum: et pro parte nō: q̄ tūc poterit adhuc p̄nūtiare fm Bald. in. d. l. si vt proponis. et fm Ange. in. d. l. si p̄ses. p hoc est text. sing. in. l. dicere. in princi. ff. de arbi. Et ideo si arbitro commisse sunt plures questiones. et plura capitula: si pronūtiat de aliquibus: et de aliquibus non poterit adhuc p̄nūtiare. nec dicitur adhuc functus officio suo: ita dicit rex. in. d. l. dicere. ¶ Et est tamen not. q̄ vbi iudex ordinari⁹ tulit sententiā. et possit iterū p̄nūtiare: et potest superior adiri qui habet p̄nūtiare de nullitate: ita q̄ est in electione partis fm Bald. in. d. l. si vt proponis. et fm Ange. in. d. l. si p̄ses. Sed est aduertendum: qd vbi aditur superior propter sententiam nullam. nō potest cognoscere de iusticia et iniusticia cause. neq̄ de meritis. sed solum de nullitate. qd est verū vbi snia fuit lata nulla propter scandalū vel latā culpā iudicis. nā tunc non pōt cognoscere d iustitia vel iniustitia cause. et sic de meritis: s̄ solum de nullitate. quod est verū: nisi snia fuerit lata nulla per fordes puta p̄ dolum: vel latam culpā iudicis. nam tunc bene pōt superior cognoscere de iustitia: vel iniustitia cause. ita not. sing. Ang. in. d. l. si p̄ses. Idē sentit Bal. in. d. l. si vt proponis. hoc mō concordant Jaco. de bu. et Bald. qui fuerunt contrarij.

57 ¶ Sed mō dubitat vbi est lata snia nulla an debeat prius cognosci de nullitate: anteq̄ de meritis cause. Dicite: q̄ aut nullitas ē euidēs: ita q̄ nulla requirit probatio extrinseca puta: quia snia est lata parte nō citata: et tūc potest cognosci de meritis cause etiam nulla habita cognitione de nullitate cāe. Si aut nullitas nō est euidēs: sed requirit probatio extrinseca: puta: q̄ snia est lata cōtra mortuū ante sententiā: et tūc debet prius cognosci de nullitate:

a De nullitate. Sed nunqd quis possit dicere de nullitate sententie late in fa-
nozem suuz: vide domi. Alexan. de imo. in consi. cxxij. in .j. parte. vibi etia nun-
quid sententia nulla possit consen su partiu validari. Facit ad hoc quod nota.
iste. s. in princip. huius capi nune. xxi. versicu. circa primuz. et quod ibi posuit
in addi. ad ipsum in ver. si dicat eam iniquam. Celsus.

a sci de nullitate: ² anteq̄ d̄ meritis cause. Ita tenet Barto. in .l.
cū querebatur. ff. de re indica. Ita sentit Ang. in dicta. l. si pre-
sea. sed nunqd sit necesse super nullitare pronuntiare. respon-
deo scdm Barto. in .d. l. querebatur. quod aut est petiti expref-
se pronuntiare sententiaz nullam. et tunc necesse est pronuntia-
ri de nullitate: vt i. l. de qua re. ff. de indi. Aut nō ē expresse pe-
titum debere pronuntiare de nullitate: sed petatum est debere
cognosci de causa: ac aduersarium condemnare cum sententia
lata sit reperta nulla. et tunc non est necesse pronuntiare super
nullitate. Sed solummodo super meritis cause condemnando
vel absolnendo: et tacite videt pronuntiare super nullitate: vt
in .l. ij. C. de ordine cognitionum. ¶ Sed infra premisa queri-

58 tur tan vbi sententia est nulla debeat cognosci ex eisdem actis
antiquis: et ferri sentētia. vel an debeat cognosci ex nouis actis
fiendis. Dicite aut vitū nullitatis concernit solummodo sentē-
tiam: puta quia est sententia lata in die feriato in honore dei:
et sic debet pronuntiare ex eisdez actis antiquis. et hoc casu so-
lum index habebit pronuntiare in die iuridica. aut vitūz nul-
litis concernit sententiam: et acta: puta quia est processuz cō-
tra minores in defensum: et sic omnis processus est nullus et sen-
tentia. vt in .l. c. ad minores. C. si aduer. rem indi. et tunc debet
pronuntiare ex nouis. aut vitium acta concernit. et non senten-
tiam: et tunc quia acta sunt nulla: ex talibus actis nō est proces-
dendum. immo sunt fienda nona acta: quatenus acta valeāt ex
his est procedendū. Ita est pulchra distinctio Barto. in .l. cum
quereretur. s. allega. ¶ Nota tamen vnuz q̄ quod vbi nullitas

59 denoluitur ad superiorem: quia est appellatuz et in consequen-
tiam venit nullitas: non autem principaliter: etiam si in libello
simul exprimatuz de nullitate et appellatur scdm formā cōsue-
tam dico sententiam nullā. et si qua est appello. nam licet videatuz
primo intentā nullitas: et post moduz cōditionaliter appel-

b latio. btamen est totum contrariuz. quia appellatio dicit prin-
cipaliter intentā: et nullitas in consequentiam. glo. est sing. in .l.
j. C. quando pronoc. non est necesse quam ibi summe commen-

c dat Ange. ¶ Adhuc premissis in quantum dixi in superiori-
bus indicem sententiam suam diffinitiuam nō posse renouare
neq; mutare non est simpliciter verum. Quia quo ad accessoria
potest index eadem die supplere addendo: non antez minuē-
do tex. est singula. in .l. paulus respōdit rescindere. ff. de re indi.
Et ideo si index hora tertiarū protulerit sententiam. et nō con-
demnant aliquez in expensis: neq; absoluit: poterit postea ho-
ra vesperarum condemnare in expensis: etiam si nullā fecisset
reseruationem expensarum. Si autem index absoluit. victū
in expensis non posset condemnare postea. Et e contra si con-

b ¶ Appella-
tatio. Sed
nunquid . a
sentētia nul
la possit ap
pellari. vbi
do. alex. de
imo. in p̄sil.
lx. i. iij. pre
Adde bal. i
l. j. ad p̄nc.
versicu. que
rūt doct. C.
de sen. ex pe
ric. reci. bal.
in .l. si consi
stat. et in .l. si
exp̄suz. no.
Pau. de ca.
consil. xv. et
alexā. quez
vtp̄ta vo-
luit allega-
re consil. l. j.
vbi allega-
uit consil. lx.
vol. iij. cels.
c ¶ Eadem
die. vide q̄
dixi. s. eo. in
versic. circa
materiā sen
tentiā. in
apostil. ma
gna.

Interlocutorie & appellationes.

demasset non posset postea absolueri secundum Bartol. in
61 dicta. l. paul. ¶ Circa predicta quero tan index possit pro par
te cōdemnare: et pro parte absolueri. Ecce actor petierat. p. in
dex dicit in sentētia sua cōdemno eū in quinq. et in alijs quinq.
absoluo nunquid valeat? certe sic: vt in. l. j. C. si aduer. re indica.
Et ibi clare dicit Angel. Et not. qd hoc casu debet actor
condemnari in expensis: qui petijt. x. et nō porrit obtinere nisi
in quinq. Ita dicit singu. Innocen. in. c. finem litibus. de dolo
et cōtuma. Quod dictū reputatur singulare: nō tamen allegat
in hoc dicens. Ego autem allego casum ad literam in. c. vnico.
de plus peti. Et hoc est notandum contra ignorantes iudices:
qui contrarium sepe faciunt: vt vidi: et simile de facto sepe vi
demus ad propositum: quod index appellatiōis potest senten
tiam pro parte annullare: et pro parte firmare. ¶ vt in lege que
dam mulier. ff. familie herciscunde. et in. l. cornelia pia. ff. de iur
re patro. Ecce potest dicere index appellatiōis. dicimus sen
tētia fuisse nullam in tali capitulo. et in tali dicitur fuisse re
cte iudicatum vbi antez actor petijset. x. et index in sua sentētia
dixisset hoc modo: cōdemno reuz in octo. et de alijs duobus ni
hil dicit: nō valet sentētia. ita tenet Barto. et Bald. et est glos. in
l. j. C. si aduers. rem indica. et idem tenet Bald. in. l. vnica. C. si de
momen. posses. fuerit appel. Et est ratio cum de alijs duobus nō
hil fuerit dictum: non videtur causa fuisse finita super rota cō
trouersia: quem finem debet opponere sentētia ergo. Est etiā
alia ratio quia sentētia debet esse cōformis libello: vt alia dixi
etiā repetita actione et causa. Unde est necesse: qd index dicat.
cōdemnamus in octo et absoluius in alijs duobus. ¶ Simili
ter fm Bal. in. d. l. j. C. si aduersus rem indica. si index habēs in
risditiōnem vsq. ad decem: et non in plus: fert sentētiā in quin
decim nō valet sentētia etiā in illis decem: in quib. habet in
risditiōnem: quia actus indicādi est indiuiduus et nō potest di
uidi. ita vt valeat. ¶ Vtō qualiter feratur sentētia et de ei. ac
cessorijs vidēdum est etiā de pluribus. Primo de executiōe sen
tētiarum. Item de cōdemnatione expēsaruz et de impediētibus

62 sentētie executionem. ¶ Circa primuz clarissimum est indicē
ordinarium suam sentētiā exequi posse: quia exequitur etiā
sentētiā suorum delegatoruz et arbitrorū: vt in. l. a dino pio.
in prin. ff. de re ind. Delegati autem suas sentētiās nō exequū
tur. nisi sint delegati principi: qui possunt suam sentētiā
exequi: vt in. l. j. C. de indi. et in. c. significasti. de offic. delega.
talis autez potestas exequēdi non durat nisi anno a tēpore sen
tētie late: vt in. c. querēti. de offic. delega. ita not. Bald. in. d. l.
63 a dino pio. ¶ Sed iuxta premissa quero: pone princeps dele
gauit meram executionem: nuquid delegatus possit etiā co
gnoscere: et sic habere etiā cognitionem. dic. fm Barto. vt. s.
aut mandat executio nulla precedente cause cognitione: et sic
videtur etiā mandata cause cognitio: vt in. l. et si nō cognito.
C. si contra ius vel vtil. publi. Exemplū scripsit hoc modo. Pe
trus autem conquestus coram nobis qd de facto. spoliatus est
possessione talis fundi: et si ita est volumus euz vt restituas ad

a ¶ Firma
re. sed quid
si sententia
sit nulla an
indexappel
lationis eā
reformare
possit vide
domi. Alex.
de ino. in
confi. xxix. p
totuz. in. q.
parte. et in
2. ff. cxvi. ea.
parte.

b ¶ In capi b
tulo signifi
casti. vbi ad
hoc omīno
vide felyn.

possessionem: certe videtur mandata causa: et sic iste litere non sunt mere executorie. ¶ Et est ratio quia in literis intelligitur semper clausula si preces veritate nitantur. ¶ vt in l. si. C. de diuer. rescrip. vnde si dz implerit cognitio: opz q cognoscat an ille preces sint vere: vel ne. Aut mandavit executionem postq precessit cause cognitio: et snia: ita qd no restat nisi sola facti executio: et tuc vbi mandatur executio non requiritur haberi aliqua cognitio: et ideo istud est illud qd quotidie p mittit nuntijs publicis quibus committitur missio in possessionem: qui non habet aliquam cognitionem iuris: et talis executio vocatur mera executio: vt in l. executione. et in l. si vt propositis. C. de excep. rei iudi. Aut sententie late demadatur executio alteri iudici alteri iurisdictionis: et tunc an possit cognoscere dic q est quedam cognitio: q respicit res: in quibus debet fieri executio: et sic cognitio spectat ad tale executio: vt in l. a dno pio §. in veditis. et §. si super rebus. ff. de re iudi. Interdum talis cognitio respicit exceptiones: q opponunt contra executionem: et tunc aut exceptio. q opponitur no redarguit sniaz de iniquitate veluti est exceptio vt qs no condēnetur: nisi inquantu facere pot. et tunc bene pot cognoscere. Interdu illa exceptio respicit merita cause: vel redarguit sniam de iniquitate. veinti est exceptio iniquitatis: et falsoru instrumētoz. tuc pot cognoscere no quo ad finē: vt pñcia ret sup talib⁹ exceptionib⁹: et infringat sniam iudicis. Sz si cognitio de talib⁹ exceptionib⁹ apparuerit sniam no esse exeque dā: tuc rescriberet executor iudici sententie: et superfedebit ita tenet Ang. in l. si ptoz. in §. marcellus. et ibi bon⁹ tex. ff. de indi.

64 et idē Bar. in d. l. a dno pio. in prin. ¶ Sed qd ecōtra an vbi est madata cause cognitio videt madata executio i hoc articulo sunt diuerse opiniones. finaliter Bart. vbi. §. concludit inspicieda fore cōmissionis verba: qz si princeps dicit. cōmittim⁹ tibi hanc cām: intelligit etiā mādare iurisdictionem ad executionem. Idem si dicat cōmittimus tibi hanc cām decidendam et terminandam. vt probatur in l. i. C. si cōtra ius vel vi. publi. sec⁹ si solā audiētia vel cognitionē hoc modo cōmittimus tibi cognitionem talis cause. nā tunc no potest facere executionē: qz vni⁹ inclusio ceteroz est exclusio: vt in l. cū pretoz. ff. de iudi. ita tenet Barro. Inno. aut distincte tenet posse fieri executionem etiam hoc casu: ita tenet ipse in c. ad hec de of. arch. Idē tenet Spe. vt refert Ang. in d. §. marcellus. et ita videtur pertransire Angel.

65 ¶ Sciendum est nonū no esse q vnus index exequat sniaz alterius: si index exequez successit in loco iudicantis. et illi q iudicauit cū censeatur idem tribunal: vt in l. proponebat. ff. de ind. sec⁹ aut si fuissent duo indices eiusdem tribunalis. qui tu fuissent sniam: tuc si vn⁹ fuisset remot⁹ mortu⁹ seu impedit⁹ non potisset Barro. in l. a dno pio. in §. sniam⁹. ff. de re iudic. vbi index a quo requirit executionem per alium exequi diuersi tribunalis: q forte etiā territorij: et tuc lras iudicis q iudicauit poterit exequi: vt in d. §. sniam: et facti ter. in l. cū vn⁹. in §. penult. ff. de bo. an. iudi. pol. Si autē victor snias suas presentaret coram iudice: vbi deber fieri executio. et poserat fieri officio iudi-

a ¶ Altamur vide Fe ly. l. c. ex pte. de rescri. vbi plene. §. qd dixi plene in tracta in clausula rui clau. rescriptoz. ver. si preces pitate nituntur. Celsus.

b ¶ In §. sententiā. Et ibidez vide do. Alex. de imola. hoc idē referēt et sequērem in h. l. si autē et pan. de ca. in cons. clxx. et in pñ. xxxix. et Ale xā. in l. pe. de iuri. om. tu. l. 3. nūqd qñ petit executio coraz alio indice admittatur executiones vide Panl. de ca. in pñ. cccxxij.

Interlocutorie et appellationes.

cis: et non apparet de aliquibus litteris transmissis per indicem qui in-
 dicanit: non potest fieri executio. ^a Ita tenet Bal. in d. l. a dino
 pio. et idem tenet Ange. consulendo: quod consilium incipit sic si ta-
 men ille victor: intertaret actionem indicari: vel actionem in fa-
 ctum coram iudice diversi tribunalis: tunc hoc posset fieri agē-
 do ordinarie. Etiam sine scriptis missis: iudici per indicem qui
 66 sniam tulit secundum eundem Barto. vbi. s. ¶ Quia vos debe-
 tis. scire quod duo remedia sunt prodita ad petendum execu-
 tionem sententie: videlicet officium iudicis notabile: et istud ha-
 bet paratam executionem: quia ostensa snia statim fit executio
 nec requiritur libellus nec litis contestatio. et ita intelligit tex.
 in l. minor. xv. ff. de minor. et voluit glo. in l. qd de inofficio. ff. de
 inoff. testamē. ¶ Aliud est remedium: videlicet actio in factum:
 vel actio indicati. et ista requirit libellum: et litis contesta. vt in l.
 item veniunt. §. idem rectis. ff. de peti. heredi. et tunc requiritur
 libellus etiā lit. cōtest. et debet fm ordinariā viā pcedi: nec ha-
 bet paratā executionē. ita not. Bart. in l. ita dies. ff. de re iudic.
 Ita qd in casu nostro iudex diversi tribunalis et territorij cui non
 sunt destinate litere per indicem snie: non poterit exequi sniam
 requisito officio iudicis nobili: sed oportebit: qd coram eo inten-
 tetur actio indicati: vel in factum: vt procedat via ordinaria et
 talis instantia durabit. xl. diebus tribus secundū formā do-
 cto: in canonis arsi traditam: vel tribus alijs fm formaz iuris
 civilis: vt in l. properandum. in prin. C. de iudi. Ubi tamen snia
 est lata per arbitrium vel arbitrati tunc iudex cuiuscūq; terri-
 torij ad quez spectat executorē posset exequi ex officio suo sum-
 67 marie: et est ratio hoc casu. ¶ Quero nunquid in executione
 sententie requiratur citatio. Inno. in c. ex ratione b. de appel. te-
 net q non. Cyn. autē et Dyn. in ab executorē. C. quorum ap. nō
 recl. tenēt qd requirat citatio. Nos alit pro cōcordia dicite fm
 Barto. aut sit executio in alia re: qd in qua sit facta condemna-
 tio: pnta: quia facta est condemnatio in pecunia: et d3 fieri exe-
 cutio in bonis immobilibus: et tunc requiritur citatio. Si autē
 executio fit in eadē re: in qua facta condemnatio: et tūc nulla re-
 quiritur citatio. Ita tenet Barto. in l. a dino pio. §. in venditio-
 ne. ff. de re iudic. idē tenet Bal. in l. j. C. de iur. et fact. igno. et ibi est
 tex. qd requiritur citatio: cū rex dicat si te pars ex snia conventi-
 68 re et c. ¶ Attendite in h̄ quia illud sernat in actione reali qn pos-
 sessori nullū factum fuisset preceptum de restituenda re: vbi au-
 tem post sniam latam sit vnū preceptum possessori de restituen-
 do rem infra certam terminū: quo termino elapso fiet executio
 in re sine aliqua alia citatione: vt est tex. in instrum. de offi. iudi.
 Sed quid si sit facta executio nulla precedente citatione in ca-
 su. quo requiritur citatio an executio valebit dicite qd si facta
 est executio: mediante nuntio publico: et tunc valet executio: s3
 victus poterit appellare sicut potest appellare qn exceditur mo-
 dus in exequendo: quia pluribus modis exequendo modus ex-
 ceditur: videlicet re tempore et qualitate: vt in d. l. executorē. Si
 autem facta est executio per indicem: quia data sit licentia vi-
 stori per indicem: vt ingrediatur possessionē propria autorita-

Executio. vbi pau-
 li de ea. in
 pñ. cccxij.

cc. ex rō-
 ne. vbi vide
 Fely. i. c. ex
 parte. de re
 scrip. in pñ. b
 declara. th.
 et Paul. de
 ea. in cons.
 xxxvij. et an
 et qñ die fe-
 sto fieri pos-
 sit et qñ non
 vide Fely.
 in c. signifi-
 casti. in pñ.
 §. Abba. s.
 de ind. et d.
 Alexan. de
 imol. in pñ.
 lxxij. et Fe-
 de. de sen. l.
 cōs. cxxxix.
 et do. Alex. l.
 cōs. cxxx. in
 j. parte.

Interlocuto. et appella. Fo. lxxxij.

CDebitoris. Ad hoc adde not. p. Ang. in. l. si vacat. de bo. va. lib. 2. et hoc vtrū in diffinitiva: nō aūt in interlocutoria: in cui⁹ executione nō seruatnr talis ordo vt p. glo. in. §. si. fo. in. aut. de exhi. re. et p. Cy. et Bal. in. l. ij. iij. q. C. qñ fisc. vel priua. et adde do. Bar. fo. in. cōs. cl. vij. incip. vili. p. si. scda rō est qz in. ij. parte qđ si iudex interlocuēdo non dicat prius executionē fieri debere in rebus mobi-

te: tunc executio est nulla: et incidit in. l. meminerint. C. vnde vi. Cuius pena est: quod victo: priuatur in re suo. ita tenent Bar. et Ang. in dicta. l. meminerint. vnde dicta constitutio solum locū habet: quando executio est facta propria auctoritate de licentia iudicis sine nuncio publico et aduersa pars non est citata in causa: quo debuit citari. vbi autem in tali executione non requiritur citatio. non haberet locum dicta pena s̄m prefatos docto. habet etiam locum constitutio si quis impetrauerit: qđ mittatur statim in possessionem alicuius rei: nam tunc si mittatur in possessionem vigore talis rescripti parte nō citata incidit in dicta constitutionem legis meminerint. s̄m Ange. et cōmuniter docto.

CDe iure communi ordo tradatur in executione fienda: qz capiuntur primo res mobiles secundo res immobiles tertio nomina debitoris: vt in. l. a dino pio. §. in veditone. ff. de re in di. et in nominibus namqz debitoris executio fit hoc modo: qz iudex vocabit debitore: et interrogabit ante si sit: et si responderit: qđ sic: inbebit ei: qđ soluat isti victori. glo. est singularis que videtur talibus verbis in pretorio pignore in. l. j. C. de pretorio pignore. Si autem debitor non confiteretur: non potest fieri executio in nominibus debitoris. vt in. l. a dino pio. §. sic quoqz. ff. de re in di. Et pro hoc dixit Barto. in. §. sed si pecunia in. d. l. a dino pio. qđ si aliqua res est deposita penes aliquem veluti pecunia: non potest fieri executio in illa re nisi depositarius confiteatur illam rem apud se esse depositam: etiam si per testes probaretur. et est tex. in. d. §. sed si pecuniam in verbo: eque capi so-

CSed est nota. et quod interdum comparet tertius contradictor: quando fit executio qui dicit illam rem ad se pertinere et est dubium vtrū talis contradictor habeat impedire executionem. Innocen. in c. ventens. de testibus. notabiliter dixit: an fit executio in re vacante et tunc talis contradictor impedit executionem et est tex. in dicto. c. veniens. Ecce duo impetrauerant primam prebendam vacaturam in diocesi placentina: et vnus comparet coram collatore beneficii. Et ei ostendit suas literas petens ei conferre certam prebendam que nunc vacat incontinenti comparet alius qui habet similes literas: et dicit sibi fieri debere collationem certe talis contradictor impedit executione prime: et necesse habet iudex discutere de viribus partium anteq̄m exequatur. Aut fit executio de re per alium possessa: et tunc si petit fie-

libus nulla est commissio executionis quid autem si mobilia sunt vilia vt vasa: scutelle: et similia. vide i. l. executores. C. q̄ res pig. obliga. pos. et practici pap. i. sum. tit. de executione. vers. sapiens. Celsus.

CExecutione. Vide q̄ habent p. Pau. de castro. in cōs. cccxxv. et in qđ casibus admittatur tertius ad impediedū executione: et quō: vide do. Alex. de imo. in cōs. l. lxxxij. in j. parte. et p. Fely. in. c. veniens. j. de testi. et p. domi. Alex. de imo. in consilio xvij. primo pre. et Pau.

de cast. in consilio primo. et in consilio. iij. et adde que per Rotam habentur in decisionē. cccclxxv. item supposito quod. p. xc. Et de hoc vide. omnino Bart. in. l. fernus. et qđ ibi diffuse et remissive posui in apostil. ad ipsam in vers. debet dīferri executio. ff. de lega. j. Celsus.

Interlocutorie & appellationes.

In Nullitatis. Vide do. Alexan. de Imo. in cōs. xvij. in .j. parte. & in cōs. xxvij. in .i. ea. pte. & in cōs. cvj. in .ij. parte vbi quid cōtra finiam nō pōt opponi aliqd ex forma statuti: an intelligatur qñ infra esset notorie nulla. & in cōs. lxxv. in .ij. parte vbi que exceptiones sint que executionē sine impedire habeant: & an possit aliqua exceptio opponi: si oīs exceptio ex forma statuti sit sublata: vide per eum in cōs. lxxvij. in .ij. parte. de quo etiā per eum cōs. xxxvij. in .j. pte vbi etiā qd si ex forma statuti nō possit opponi exceptio contra iudicium. & an tūc salte poterit opponi exceptio cōpēsantōis vide p eū in pñ. lxxij. qdō & quat̄ possit apparere & in iustitia seu in iudicate sine. v. de p. enz in cōs. clxxx. p. totū. in .iiij. parte. qd̄ est sūt allegati. §. eo. ad hoc. Et an e qñ vt differat executio sit pñāda causis & pferando reb̄ indēnē ab vno iudice: si forte alii eādē re vinceret in pñ. l. i. a q. de re vē. vi. se. in .§. cum sup. §. si. ha. des vñā limitationē. l. §. re in. Et qd̄ si in iudicium ex forma statuti habeat a

ri executio in re petita: tūc non obstante cōtradictione tertij cōparentis poterit fieri executio. & iste est tex. in .l. sicho. ff. de rei vē. & in .l. pe. ff. de peti. here. Debebit tamē victor cavere victo: qd̄ si succumberet ad instantiam illius tertij contradictoris: qd̄ resistat dictam rem illi tertio contradictori. Ita dicit tex. in .l. pe. p. alleg. Exempli ego petebā certū fundū: quē dicebā ad mē spectare iure dominij: & obtinui. peto desup executionē & cū index valet mihi dare licentiā intrādi in possessionē: ecce tertij apparet dicens dictam rem spectare ad ipsum: & velle docere de iure suo: certe iste nō poterit impedire executionem. & est ratio: q̄ nō interest istius cōtradictoris executionē nō fieri: cū habeat necesse agere oibus modis contra possessorem. vnde licet transferatur possessio de vno in alium. nō tollitur facultas ipsi cōtradictori: quin possit agere contra alium possessorem sicut egisset contra primum. ¶ Et, notate qd̄ si iste victor a quo petiū cantio de qua. §. dicat & offerat velle subire defensionem cōtra illū cōtradictorem: reuelabit ab hōi cantio: & poterit subire iudicium. Si autē reus victus a primo petitor restituerit rem primo victori sine cantio: postea illē victor fuerit etiā a tertio contradictore: condēnabit in solidū idē tertio: & fiet executio cōtra eū in solidū: q̄ eotipso q̄ nō exegit cautionē cū nō potuit videretur dolo fecisse. v. l. dolo. ff. ad .l. falci. Si em̄ cautionē recepisset secuta victoria ex parte cōtradictoris liberatus fuisset cōdēdo actioes cōtra primū acq̄sitas rōne dicte cautionis. Hec oīa notant p̄ Inno. in .c. cū super. de re ind. quem sequit Ange. in .l. pe. ff. de pet. here. ¶ Aut & tertio casu facta est cōdēnatio in vna re: si sit executio in alia: & tūc tertij cōtradictor impedit executionē: q̄ in primis cognoscit summariē de iurib⁹ istij rei: quibus fieri executio. v. in .d. l. a diuo pio. in .§. sup reb⁹. ff. de re ind. Exempli ego petij centū a titio & obtinui postmodū: q̄ nō soluit peto executionē fieri debere in vno fundo vsq̄ ad mensurā debiti. cōparet tertius q̄ dicit nō posse fieri executionē in illa re q̄ est sua certe index debet cognoscere summariē cuius sit illa res an debitoris vel dīctoris: & si in hac cognitione summaria index putaret hanc rem esse dimittendam vt in ea nō fiet executio non preiudicabit iuri dicti debitoris: vt in .d. §. si super reb⁹ cum sit regula vulgaris: t̄ q̄ acta facta in iudicio summario nō faciūt fidem in plenario. vt in .c. veniens. de testi. secūdo. Hanc doctrinam Inno. tanq̄ singularē & notabilē sequit Bart. in .l. a diuo pio in .§. in super si de reb⁹. p. alleg. idē tenet Ang. in .l. pe. de pet. here. ¶ Videamus de aliquibus causis impediētibus executionem sententię. & primam quidē q̄ exceptio nullitatis que euidenter apparet ex actis: vel potest incontinenti

Interlocutorie et appel. Fo. lxxxiiiij.

executionē paratā: et instrū sit amissum: et talis amissio probetur per testes: an talis probatio instrū amissi eam oīno habeat vide per eum in h. prima declaratio. eo. ti. de re iur. et quid de statuto disponēte: qđ nulla exceptio opponi possit nisi talis et talis: an alie in iste censentur excludē. vide do. Bartol. lo. i. in cons. cclxxxiiij. inci. prestantissime. h. sic. ij. quia in simili in. ij. parte q non. et de statuto disponente. quod instrumenta publica habeant executionem paratam an eius vigore eā qđ sequat: et qđr pcedat in forētib⁹ tale statū vide per eū in pff. cxxxi. inci. cū

pbari impedit executionē sine: fec⁹ si requireret altiore indagatiōe: qđ tūc dē fieri executionē: et post modū cognoscit de nullitate. ita tē Bar. i. l. iij. in. s. cōdēnatiā. ff. de re iudi. et Bal. in an. q suppliatio. C. de p̄ci. impera. offe. et l. vnica. C. ne liceat vni. ins sibi dicere. Eādē sententiā sequit Ang. i. l. factā. C. si ex falsis instr. pl⁹ voluit Ang. in. d. l. fallam. q exceptio falsitatis cōmisse l eā: in qua est lata sententiā impedit executionē sine. et si facta fuerit renovat. et est rect⁹ intellectus tex. in. l. si. C. si est fals. instr. Dicit etiā Bal. in. d. l. vnica. q p̄ci. etiā nullitas intētari principaliter intētādo officinm iudicis. Sed tunc nō impedit executionem. Sed si doctum fuerit de nullitate executio retractabitur. vt in. l. si cum nullitate. ff. de re iudicata. Et ita dicit debere itelligi quod no. Innocentius in. c. cum in iure peritus. de offi. deleg. ¶ Unde Bal. ex p̄missis dat notabile itellectū cle. ex calū. de re iur. vbi dicit: q vbi est lata tertia sententiā sup eodē caplo cōfirmatoria: nō potest opponi nullitas ad impediendū executionē: immo nō obstāte executione nullitas fiet executio: et post modū cognoscit de nullitate. nā dicit ipse si exceptio nullitatis est enidēs: et incōtinēti possit pbari: nō poterit fieri executio. ¶ Un nō ob. d. cle. qz causa statuta. d. cle. fuit vt calumnijs litigantis obuiet. vt in p̄n. dicte. clemen. apparet. Sed si incōtinēti docet de nullitate tūc apparet euidenter qđ quis non obicit talem exceptionem animo calumniandi quō casu non habet locū. d. cle. plus dicit Bal. in. d. l. vni. p̄alleg. q vbi exceptio nullitatis est enidēs: et cōstat ex actis. si victor petat exceptionem: et victus nullā opponat exceptionē: poterit iudex ex suo offō opponere exceptionē nullitatis: et reuocare victorē ab executionē. vt l. l. vbi pactū. C. de trās. ¶ Et est ratio huius dicti. licet Bald. nō alleget quia cum exceptio nullitatis sit enidēs: notoriū est iudici ex actis. vnde ipse potest supplere de facto: cū in his q cōstat iudici ex actis dicantur ei notoria vt possit de facto supplere. vt no. Innocē. l. c. penitentiā de testi. in. c. ex isinuatione. de ap. et Angel. in. l. si quis ff. de inoffi. testa. et in. l. plane. ff. de peti. hered. et sic ex his modo cognoscitis plene quomodo et quando exceptio nullitatis impedit executionem et supplicatio antez si est interposita infra. x. dies non suspendit executionem. immo debet fieri executio: sed victor canere debet. quod si succubnerit restituet id: in quo facta est executio. si autē supplicatio interposita fuerit post. x. dies executio fiet sine aliqua cautione. vt in antēti. que suppliatio. p̄alleg. ¶ Sed plus dubitatur de restitutione in integ. vtrum illa impediatur executionē. declaro lata est sententiā in mōz. vel ecclesiam: que sententiā transiit in rem indicatāz mi

i p̄ti. h. p̄terea opin. Bar. ea. p̄ce et adde eū l p̄ti. l. c. p̄stā tūtime. h. ij. ego p̄mitto in. j. p̄ce. vbi p̄ci. qz ista gnarectis ta hntia executionē paratam ex dī spōne statuti sunt p̄ter ins cōe et p̄ p̄is stricte iterp̄rāda. a ¶ Executio. ¶ Nun qđ qđ repit tur tresinte p̄fo: mes all qđ opponi possit eaz executionē: vīs. d. ale. b lmo. l. p̄. c. vj l. ij. p̄te vbi ponit qđ in ris si apper de notoria i iustitia et q nullitas p̄og sit oppōi. vj de p̄ eū l c. ff. l. xvij. l. ij. p̄te vbi etiā que sententiā possint impugnari et ibi ponit

Interlocutorie & appellationes.

etiam de intellectu cle. j. de sequent. pos. & fru. & quod dicant tres sententie cofor
mes ad hoc ut non liceat tertio pronocare. vide per est in. d. consil. lxxvij.
a **C** Pedente. vide. d. alex. d. imo. in pss. xvij. i. j. parte vbi ponit: an possit fieri exe
cutio sine p via capture vel alio modo pedere restitutione i inte. & ponit et quod
& quod possit impediri executio ppter non copartitione & adde q habentur p do. Ja.
may. i. aut.

q supplica
tio. in. ij. no.
C. de pci. im
pe. offe. vbi a
et vide bal.
i. ij. no. & an
ge. et franc.
aret. i. l. si ca
cognita. C.
d. tras. & ro. i
deci. cccxxx
ij. comitat.
in no. & i de
ci. ccccxi. ite
fuit dubita
tu vtrū cau
tio. & pau. d
ca. ipi. xxiij.
Et qd si nul
litas allegat
tur i snia an
pedere ipsa
dbeat & pos
sit fieri execu
tio i boīs
& psona. vid
plene p do.
meh do. de
ci. q hec di
sputat ple
ne cōsi. ino.
lxxij. ic. pñe
nissime do
cto: ptoth. &
Ro. deci. cc. b
lxxxiij. inci.
ite licet per
viam exce
ptio. nullita
ris i antiq̄.
Celsus.
b **C** Appella
lo. Ad hie
q habent p

nor vel ecclesia petit restitutione in integ. & illam obtinet. vi
cto: petit executione sententie. opponit ei de restitutione pedere
te: q debet suspēdere sniam: sicut in appellatione dicim. q
ritur quid iuris. Inno. an. c. suscitata. de resti. in integ. q aut p
sumptio est cōtra perētem restitutione i integrum: & tūc impe
dit executio. sed habebit locū cautio: de qua. s. vt est text. in. c.
suscitata fm vnz intellectū. Aut presumptio nō est cōtra perē
tem restitutione & tūc impeditur executio. vt in toto tit. C. vt
in integrū restituatur. & ita etiā est text. in. l. si causa cognita. C.
de transac. si aut talis restitutio haberet naturā supplicatiois:
veluti si quis peteret restitutione principis: tūc non impeditur
executio. sed habet locū cautio de qua. s. vt i. c. suscitata. s. alle
ga. fm alius intellectū & ista est doctrina Inno. in. d. c. suscitata.
quem sequit Ang. in. d. l. falsam. & Bal. in. d. l. si causa cognita.
75 in. l. finali. C. si ex falsis instrumentis. ¶ **U**iso de impedituris
executione sententie inter alia de nullitate est vidēdum nunc
qualiter ipsa nullitas introducatur. Et primū q nullitas sen
tentie interdum causat ex defectu iurisdictionis. et ista nulli
tas est potentissima inter alias nullitates: quia vbi nullitas
prohibetur opponi per statutum vel decretum: poterit tamen
opponi nullitas causata ex defectu iurisdictionis. glos. est singu
la. in cle. vnica. & est glo. si. i. ver. puto tñ. de sequent. pos. & fructu.
Idē tenet Ang. in. l. j. C. qñ pro. nō est neces. interdum nullitas
causatur ex ratione persone minus legitime existentis in iudi
cio: vt in. l. cū ad minores. C. si aduer. rē indi. interdum causat
ratione citationis omisse ad audiendaz sniam: vt i. l. ea que. C.
quomodo & qñ in. Causatur etiā nullitas plurib⁹ alijs modis:
quos numerare nimis esset laboriosum. Sed est attendēdū. q
qñ q vult dicere sniam nullā: oportet q exprimat causas nul
litas: qñ p̄supponit causas nullitatis. als nihil facit. ita dicit
sing. Bal. in. l. q testamento. in prin. ff. de execu. tu. ¶ **E**st p̄terea
76 aliud notandū q vbi quis p̄sonit i libello appellationis inia
stiam: & nullitatem simul & semel hoc modo. dico sniam nullā
et si qua ē appello q lapsa instātia appellationis. puta anno
vel bienno nō potest amplius d nullitate dici. ita dicit Bar. in
l. j. C. qñ pro. nō est neces. si aut simpliciter est p̄posita inia
stia & appellatio. & nulla ē facta mētio nullitatis: tūc perempta
instātia nullitatis adeo: q ex illa instātia in iustitie & appella
tionis nō poterit psequi nullitatem: sed cum ipsa nullitas nō
erit perēptia: immo poterit de nouo intentari nullitas fm Bal
dum qui ita notauit in. l. j. C. quando pro. nō est neces. Et po
terit tunc nullitas intētari vsq̄ ad. xxx. annos. ita inquit Bart.
in. l. si expressum. ff. de ap. fm canonistas vsq̄ ad. xx. annos. in. c.

eundem. s. in prin. z quod ibi dixi in apostillis.

Causa ad xxx. annos. Limita nisi talis sententia esset ipso iure nulla. q. etiam post tri-
 ginta annos imo i perpetuum potest opponi: maxime si periculum aie ptimeat: vt per
 Car. i. cle. f. q. xiiij. d. re iudi. Bal. in. l. sicut. C. d. pserip. xxx. an. z i. l. data. C. d. accu.
 no pot. zc. nisi talis nullitas ex defectu iurisdictionis esset. q. etiam quicunq. posset op-

venerabilis. de exceptio. Est ratio huius dicti Barro. quia nul-
 litas opponitur ex officio iudicis: vt no. Bal. in. l. vnica. C. ne lic. in
 vna eademq. causa ter. pno. Sed officium iudicis durat per. xxx.

77 annos. gl. est sing. in. l. qrela. C. d. fal. ¶ Sed potest adhiberi mo-
 dus q. in isto casu no poterit intentari nullitas vsq. ad. xxx. an-
 nos. q. si victor petat ipsam sententiam qua transiit in rem iudicatam
 per superiorem confirmari: nam si confirmata fuerit: no poterit am-
 plius vsq. de nullitate dici. ita dicit singla. Innoc. in. c. cu dilec-
 tra. de confir. vii. vel inuti. Sed hoc casu oportebit q. victor pbet
 coram confirmante sententiam latam valere: no autem oportebit pbare

b ipsam esse iustam bfm Inno. in loco prealleg. ¶ Aduertendum
 78 est: q. vbi intertatur iniustitiam nullitas simul z semel. prout mo-
 ris est dico sententiam nullam: z si qua est appello: dicitur nullitas
 incidere intertata: no autem principaliter. gl. est sin. in. l. j. C. q. pno.
 no est neces. qua glo. ibi comedit Ang. si quocunq. opponat sola ap-
 pellatio nulla facta mentione nullitatis: poterit index appella-
 tionis etiam de nullitate cognoscere: z pronuntiare. immo z senten-
 tiam annullare p parte: z pro parte confirmare. rex. est. in. l. ff. de
 iurepa. z in. l. qdam mulier. ff. fami. herci. ita tenet Ang. in. l. j. C.
 q. pno. no est neces. Idem z Bal. in. l. vnica. C. si de momē. pos.
 fue. ap. Si autem intertata est sola nullitas: tunc index no potest co-
 gnoscere de iustitia z iniustitia etiam bfm Inno. in. c. cu cōtingat.
 in glo. que incipit: tanq. ex eo. d. offi. dele. Idem tenet Jaco. butr.
 corarium asserit Bar. vt refert Ang. in. l. iij. C. d. accu. quas
 opt. Ang. concordat. in. l. si ptes. C. quo z q. iud. videlicet: q. ver-
 bi sententia est lata ppter dolū z metū: verū dicit Bar. si ante sen-
 tentiam est nulla alio modo: tunc pcedat qd dicit Inno. z ei seque-
 ces. z ita tenere. ¶ Satis supra visum est d. nullitate sententie in
 79 troducenda. sed restat vñ d. vbi dicitur vtruz sententia in qua no inferit
 causa sit nulla. B. tenet determinat Bar. z Bal. q. no immo in
 c. sententia no requirit q. causa exprimat: vt in. l. in summa. in pnc. ff.

aliquis principaliter de nullitate opponendo dicat sententiam nullam probabi-
 les habens rationes: q. interim et non currit tempus appellandi: quod dicitur
 Bal. p. p. d. marci. pro singu. refert z sequitur singu. suo. clj. incipiem. succu-
 bens in causa. Celsus.

b Iustam quid habet probare ille qui fundat se in sententia: vide do. Alexan.
 in consi. cxxxvj.

c Exprimat. Adde Feli. in. c. qualiter et quando. j. de accu. z adde limitatio-
 nes positas per firma. in suo anteo repertorio i ver. sententia cu causa. in. vij.
 versic. de quo scilicet an et quando requiratur in sententia expressio cause: vide
 Dyñ. in. l. qui comi. §. duo frates. vbi posuit in add. ad i. p. in. ver. in sententia
 absolutoria. ff. d. ver. obli. dixi post Bar. in. l. ij. §. ignominie. nu. j. i. ver. causa sit

poni. vt per
 Ang. i. l. j. c.
 q. pno. no
 est neces. i. ff.
 cu pcor. imo
 la. ost tres
 pformes sen-
 tentias posset
 opponi. vt
 sing. p. hyp.
 d. marci. sin.
 x. sci. tu scis.
 no. p. an. i. c.
 lz. d. vitada
 et ibi dixi i
 apost. ad est
 post alios. i
 vi. no sic pu-
 blicu. d. elec.
 et do. meuz
 do. d. cist. p.
 vij. z p. xxx
 vj. Reomit
 to vntuz sin.
 dictu bal. i.
 l. j. maiores
 circa fi. C. d. i
 of. testa. qd
 refert z seqt
 Ang. i. lege
 paulus. §.
 heres roga-
 tus. ff. de
 vlt. f. qd si

Interlocutorie et appellationes.

exp[re]ssimēda. ff. de infa. post Bal. in. l. p[er]randū. §. dno. h. q[ui]o hic duo. in apo. in ver. sit inferēda cā. C. de iudi. et in. l. si q[ui]s in suo. nu. iij. ver. nota causaz in snia. in apost. in eo. ff. C. de fideicō. liber. Celsus.

¶ Reperti. Et an et quō retractet snia pretextu instrumentorū noniter reperitorum vide per Jaco. rebus. et q[ui]s posuit remissive in apost. ad ip[s]m in. lege. j. in prin. et ibi

In apostil. e
nune. j. q.
et. ij. et ibi
si i additio.
meis. C. de
sent. aduer
sus fil. latio
retract. b en
ins dicit ve
ritate vide
Bar. lost. in
suo trac. fal
le. reg. ecel. xj
in ver. sentē
tia vbi facit
regu. nega
tinam quā.
xij. fallen.
rescrip. istū
in sua repe.
l. admonen
dū. in. j. no.
ff. de inre in
ran. fal. iter
ceteras. ver
ficalo q[ui]ta
declaratio.
et capitulo
inter mona
sterium. h.
limita p[ro]
infra de re
indica. et.
Wald. cōsil.
xij. vola. j.
Celsus.

de re iudi. Nam index et snia videtur esse motus propter acta facta et p[ro]pter ea que continentur in actis. vnde est q[ui] snia refert se semper ad acta. glo. est singu. in. l. si quis ad exhibendū. ff.

80 de exhi. reis. ¶ Fallit t[ame]n in aliquibus casib[us]: in quibus debet exprimi causa in snia. prim[us] ē in causa appellationis secūdi gl. in. d. l. p[re]alle. scōns est in causa excōicationis: nā nō valet snia excōicationis nisi in ea sit causa incerta: vt in. c. cum medicinalis. de sen. excōmuni. lib. vi. Tertius est quādo receditur a inre cōi. puta quando index absoluit victū ab expensis. nam debet inserere cāz quare absoluit: vt in. §. oportet. in au. de iudi. hoc etia tenet Bal. in au. post instrandū. et ibi ver[us] rex. Quartus casus est quando absoluitur reus cōt[ra] reis vendicatione. quia non possidebat. nā d[icitur] ad i[ur]i in sententia absoluo quia nō possidet. Quint[us] casus est i observatione iudicij. nā talis sententia est nullā nisi inseratur causa. ita tenet Anto. de bu. in. c. examinata. de iud. hos casus ponit host. in. c. sicut de re iud. Unum casum Odolph. addit q[ui] in snia etiam criminali debet exprimi cā. Adde septimū in quo requirit[ur] q[ui] in sentētia exprimitur cā. valet q[ui] sit snia contra eū q[ui] h[ab]et fundatā suā intentione gl. est in. l. vtiq[ue]. ff. de rei v[er]e. et hoc tenet sing. Ang. Un[de] si debitor p[er]dēre iudicio soluit creditori de cui[us] obligatione erat p[ro]bitus fert snia absolutoria hoc modo. Absoluit[ur] titi[us]: q[ui] cōdenaturus fuisset: nisi soluisset. ita dicit Bal. l. vtiq[ue]. p[re]alle. ¶ Que

81 ro scidēter b tali no. q. quā habui b scid[us] et palch[us]. nos habem[us] in inre: q[ui] snia nō p[otes]t retractari p[er] instrumēta de nouo reperta: nisi in causa reipublice: ecclesie: v[el] minoris: vt in. l. l[ic]etator: cū ibi no. cū glo. ff. de re iudi. pone mō q[ui] me[us] fictualis mihi soluerit pensionē. iij. an. p[er]itor[um] hoc nō obstat adhuc peto de nouo pensionē defect[us]. Iste cōparet[ur] dicit se soluisse. Ego fictus li dico ostēde modo. at ille. ego p[er]didit cōfessionē: nec alit[er] possuz docere me soluisse: v[bi] de nouo cōdemnat[us] et cogitur ad solutionem qua solutione facta iste inuenit cōfessionē solutionis. Iste vult repetere illud q[ui] soluit certe nō potest p[ro]pter autorita. rei indicare: q[ui] facit indebitū esse debitū. vt in. l. j. C. de cōdi. inde. et in. l. fideiussor. ff. manda. et ita decidit Cy. in. l. j. C. de cōdi. inde.

82 Dicens potest posse retractare sententiam pretextu instrumenti de nouo reperti. Bal. in dicta. l. p[er]sentit. Cy. sed dat v[er]ū p[ro]hib[et] modum ad recuperandum istā pecuniam indebite solutam. nā ille qui sciens receperit illud: quod semel recepit et illicite ille puniatur crimine stellionatus: vt in. d. §. vt in omnib[us]. ¶ Alterius nos modo habem[us] q[ui] de quocunq[ue] crimine q[ui] potest accusare criminalit[er]. idē potest etiā p[ro]uenire civiliter actione in factis ad sui interesse: vt in. l. q[ui] noie. ff. de sal. vnde cū iste qui recipit indebitū ex snia p[otes]t etiā accusari b crimine stellio

Interlo. et appellatio. Fo. lxxxvj.

a **¶** Voce. Uide latissime domini Alexan. de imol. in l. cum procurator. §. si dñs. in versi. subsequenter cū concor. per eum ibidem dñs. de no. ope. nun. 2 Paul. de cast. in cōs. xxv.

b **¶** In scriptis. Adde do. Alexand. de imo. post Bar. in l. eius qui. de appell. 3. re. ci. 2 Bald. 2 Ange. in l. patris. de vulga. 2 pupilla. 2 Ludo. ro. in rub. de arbi. qđ

namus: vt diximus. poterit ergo etiā contenti actione in factis ad suum interesse per suum debitorem. **¶** Sequitur aliqua videre de materia appellationis: cū vsus appellandi sit frequēs 2 necessarius per quā quidem appellationem per iudicem appellationis iniquitas sentētie 2 imperitia indicātis corrigitur licet interdū indices appellationis sentētiās soleāt bene latas in petus reformare. hec sunt verba iurisconsulti in l. j. ff. de ap-

83 **pella.** **¶** Que nāq; appellatio interponit a iudice diffinitiva: ab interlo. curioza. 2 a granamine extra iudicis illatum 2 ab extraiudiciali: veluti est in electionibus 2c. vt in. c. cum sit romana. j. de appel. **¶** Hec appellatio debet continere personā appellantis: 2 iudicem a quo appellatur: 2 iudiciā a qua appellatur: vt in. l. j. §. ff. de app. 2 cū appellatur a diffinitiva: si appellaretur illi-

a **co** potest vna voce appellare dicendo appello: vt in. l. i. ff. de appel. 2 in. l. litigatoribus. C. eo. secus est in appellatione ab interlo. curioza: quia etiā si illo appellatur: 2 incōtinenti: non potest illo appellari. immo requiritur qđ in scriptis appellat: vt

b **in. c. cordi. de appel. lib. vi. §. si autē appellatur a diffinitiva ex interuallo: bene oportet qđ appelletur in scriptis. vt in. l. i. ff. de appel. ita no. per Bar. 2 Ang. in. d. l. litigatoribus. §. sed dubi-**

84 **tatur modo quis dicatur incōtinenti seu illo appellare. vt sciamus quando debet appellari in scriptis: 2 quando vna voce. glo. in. d. l. i. j. tenet qđ in eodem die. Idem tenet Ang. in. d. l. litigatoribus. Bald. autē in. d. l. litigatoribus: dicit incōtinenti iudice sedente pro tribuna. ita debet cōmuniter seruari. quod etiam tenet Barto. in. l. j. §. qđ si libelli. de appel. 2 idē voluit gl. in. d. l. litigatoribus. 2 ita est tenendū. ex quo sequitur: qđ hora tertiarum lata est sentētia: si postea eadem die voluerit appellare hora vespertinam debet in scriptis victus appellare a diffinitiva: secus si hora tertiarum appellatur: qđ tunc potest etiā vna voce appellare: vt ex supradictis nota. **¶** Annū tamen no**

85 **tať qđ vbi quis interponit appellationez in scriptis: necesse est quod inferantur verba appello 2c. que verba si non inferantur nulla est appellatio. Istud est dictū Ang. in. l. errore. C. de test.**

68 **¶** Illud etiam est nota. qđ vbi appellatio ponitur in scriptis coram iudice a quo: non est necesse legere appellationem sed sufficit sibi dari copiam in manibus sine aliqua lectura. tex. est singu. in. c. appellatio. de appella. lib. vi. **¶** Illud voluit Ange. in l. j. C. de sen. ex peri. reci. istud tenuit Bald. in. l. litigatoribus. pre-

87 **allega. ¶** Sed dubitatur de hmoi appellatioe que quotidie interponitur: vt patet appello mihi reseruata p̄tate appellādi in scriptis: qđ appellatioe facta infra .x. dies appellat i scriptis.

88 **¶** Querit qđ appellatio sit sequenda prima vel vltima. Bar. in. l. cum procurator. §. domini. ff. de no. ope. nun. dixit p̄mas

vernz esset:

si statuto ca
neat qđ pos
sit appella
ri sine scri
ptis: qđ tale
statutū nō
valet. et ad
de Paul. de
cast. in con
sillo. cccv.

c **¶** Que ap
pellatio sit
sequēda. vñ
de colic. in
c. significāt
b. no. viij.
ver. sed qđ
de illo qđ p̄t
mo appella
tur. 2 qđ ibi
ponit in ad
di. ad ipsuz
in versi. p̄t
me appella
tioni. de no
ni ope. nun
ciatio. dixi
post Bart. i
l. cū procura
tor. §. si dñs
nu. ij. versi.
iuxta predi
cta quero. i
apost. i. vñ.
primā. ff. c.
de no. ope.
nunc. 2 not.
Bald. in. l.
appellatio
ne. ver. 2 qđ
superius te
ligi. C. de
appellatio
C. hñs.

Interlocutorie et appellationes.

a **C**Scientie. Quod intellige de scia vera nō presump̄ta q̄ resultat ex citatiōe ad domū. qz tūc nō sufficit imo citatus ad domū lz presumat scire. p̄r appella- re etiā post decē dies. s̄z Rotā in decisi. cccxliij. itē cū inra. p̄ quo vide etiā Car. in cle. j. v. not. de do. 7 cōrn. 7 adde Rotā in decisi. cclxxvij. si cōtra. j. no. 2 i decisi. lv. si fertur in deci. xix. 7 adde Ph. in. c. bone memorie. j. de. appel. ver. viij. debet vbi plenedi
cit q̄ idēz si est facta no- tificatio sen- tēte ad do- mū: nisi p̄ces ferit alia ci- tatio ad sen- tētiā ē facta ad do- mū q̄ ē sin- gu. no. vide do. Alex. de ino. i. l. j. §. tantū. ff. qn̄ ap. st. 7 per Fely. in. c. j. vt lit. nō cō- testa. 7 in. c. quod ad cō- sultationē. de re iudi. 7 a Bal. in. l. ff. C. ex quib⁹ cau. ma. sed quādo cur- rat ab inter- locutoriavi de car. i cle. cāz. xvij. q. de elec. i cle. mē. sicut. j. q. de appel. et in dicta b cle. j. quod currit a die sine 7 scie facta cōputatiōe de momēto ad momentū. i. a p̄icto diei nō a die late sentētie et scientie. d. c. quod ad consultationem. 7 ibi docto. 7 Alexan. consilio xxxij. in p̄nci. ibi. Celsus.

b **C**Renūtiasse. Bar. ita no. in. l. qm̄. la. j. C. de appel. collec. in. c. bone memorie. nu. v. 7 ibi posui in addi. ad ipsum. in vers. quod petatur. j. de appella. Philip. frā. in. c. ab eo. nu. iij. vbi etiā posui in addi. ad ipsum in ver. apostolo. eodem ti. lib. vj. 7 not. Car. in cle. ij. §. j. et §. similiter. eo. titu. in cle. Et infra quod tempus petatur: dixi post colle. in. c. significanti bus. nu. vj. ver. sed a quo tempore incip. currere ipa apostolo. si. in apost. eo. ver. j. de no. ope. nuntia. Celsus.

fore prosequendā: 7 habere vim. Secunda viribus enacilata. nam p̄ima appellatio facta vna voce rescindit pronuntiatuz. vnde postea secunda appellatio nihil inuenit rescindi: dum tam- men iam foret rescissa per p̄imā appellatiōē. vnde est sensus illorū verborum. Appello vna voce reseruata potestate a pel- landi in scriptis. i. appello vna voce quam appellatiōez volo esse redactam in scriptis 7 sic in effectu non est nisi vna appella- tio: scz p̄ima que fuit interposita vna voce 7 postmodū reda- cta in scriptis sicut sunt cetera acta de citus iustitāia non est vt fiant in scriptis veluti sunt exceptiones fm̄ Barro. in. i. ff. de excep. 7 in. c. quoniā contra falsam. Istud est vtile vt sciatur quando incipiat instantia appellatiōis interpositae: vtilius est fm̄ Bald. interponere appellatiōē in scriptis. x. die. Quia plus durabit instantia appellatiōis. ita dicit Bald. in. d. l. liti- gatoribus. **C** Consideranda sunt quatuor tempora in hac ma- teria appellatiōis. P̄imū tps est interponēde appellatiōis. Secundum petendi a apostolos. Tertium est tempus se presen- tandi coram iudice ad quem. Quartū est tempus prosequende interpositae appellatiōis. **C** P̄imū tempus interponēde appellatiōis est. x. dierum. vt in an. hodie. C. de app. Et illud tempus incipit currere a tempore scientie 7 sentētie. vt vult glo. in. d. an. hodie. Istud tempus de momento ad momentuz currit fauore. resp̄ publice. glo. in. c. pia. de excep. lib. vj. Et est gl. in. l. j. §. dies. ff. qn̄ app. hoc tenet Bald. in. l. si qn̄. C. de testi. idēz tenet Ang. in. d. an. hodie. C. de appella. **C** Et tempus peten- di a apostolos est. xxx. diernz. vt in. l. iudicis. C. de appella. quod tempus incipit currere a tempore sentētie late. vt in. d. l. iudi- ces. 7 sic spectat ad sollicitudinem litigantis petere a apostolos a tempore late sine fm̄ Bal. ibi. Et potest appellās si vult appel- lando etiāz petere a apostolos vel etiam de per se hoc facere: ita q̄ non est vis fm̄ glo. in cle. quis de appella. Pena aūt appel- lantis non petentis a apostolos infra. xxx. dies est: q̄ videtur sine appellatiōi renūtiasse: vt in. d. cle. quis. 7 in. c. ab eo. de ap-

pel. lib. vi. Idē si postq̄ appellans petijt apostolos: index respō
 det dare illos velle i certo termino. p̄nta q̄ dixit dabo tibi apo-
 stolos infra terminū iuris p̄fixū: ⁊ appellās nō cōparnit: in ter-
 mino ad accipiendū apostolos: cum i ipsos obtulerit certe vi-
 detur rennuciaste appellationi. vt in. d. cle. q̄nis. Eodem mo-
 do si comparuerit appellans infra terminū a iudice statutum
 causa accipiēdi apostolos: ⁊ cum ipsos obtulerit index appel-
 lans nolit accipere videtur tunc etiā appellationi rennuciaste.
 vbi aut̄ index statuit terminū certum ad accipiendās apo-
 stolos ⁊ appellans comparēt in illo termino nō sufficit: nisi pe-
 tat s̄m Bald. in. d. l. indices. Si autem index in termino statuto
 non dederit apostolos: sed alium terminū adhuc statuerit da-
 to q̄d in illo termino non comparuerit iste appellans nec petie-
 rit hos dari sibi non sibi nocet. ita tenet glos. in dicta cle. q̄nis.
¶ Tertium tempus est. scz q̄d statuitur index a quo appellan-
 ti infra q̄d iudici ad quem se peteret cum apostolis: et est in
 arbitrio iudicis a quo. vt in. l. p̄ses. ⁊ ibi gl. C. de appella. Et si
 infra tempus illud non comparuerit appellans coram iudice:
 ad quē sue appellationi rennuciaste videtur: vt in. c. personas.
 de appellatio. ⁊ debet etiam fidem facere iudici a quo de sua
 presentatione facta coram iudice ad quē. Et ad hoc poterit sta-
 tuere terminum: ⁊ ita faciunt cauti indices s̄m Ang. in dicta. l.
 p̄ses. **¶ Quartum tempus est** prosequendi appellationis in-
 stantiam. Et istud est annus: vel ex causa biennium. vt in. aut̄.
 ei qui. C. de temp. appella. Quo tempore elapso nisi illa fuerit
 lata sentētia: prima sentētia remanet firma: vt in. d. aut̄. ei qui.
 Et istud tempus incipit currere a tempore interposite appel-
 lationis. casus est in cle. sicut. de appella. que cle. multum fait
 necessaria pro decisione huius questionis de qua ante illā cle.
 maxima fait alteratio: vt not. glos. in. l. fina. §. illud. C. de tem-
 po. appellatio. Tamen satis hec decisio colligitur ex inris ci-
 uilis dispositione. vt patet in autenti. si tamen. C. de tempo. ap-
 pella. Ex qua autem deprehenditur eadem determinatio que
 92 est in dicta clemen. sicut. **¶ Quero** nunquid tempus appellā-
 di vel prosequendi appellationem possit per statutū proroga-
 a ri. vel minui sicut est instantia prorogādi. Respondeo q̄ sic. s̄z
 non totum tolli. glo. est nota. in. l. p̄scriptionem. C. si cōtra ins
 vel vtil. pub. Et ibi etiā tenet Bald. per consensum etiam par-
 titū non potest prorogari tempus appellandi: sed instantia pro-
 sequenda appellationis bene possit prorogari per consensum
 partium. glo. est in clemē. q̄nis. de appella. ⁊ ita tenet Bald. et
 Ange. in autenti. ei qui. C. de tempo. appella. Unde cum ex for-
 ma decreti instantia appellationis non possit durare nisi vigin-
 ti diebus partes poterunt ex consensu suo prorogare istam in-
 stantiam vsq̄ ad quinquaginta dies: et plus prout voluerint.
 Item dicta instantia appellationis non currit pendente com-
 promisso per partes ex causa verrenti coram iudice appellatio-
 nis. Et si arbitrator tunc non iulerit sententiam infra compro-
 missum: tunc partes erunt in illo statu: in quo erant ante com-
 promissum factum. ⁊ sic incipiet nunc currere tempus instan-

a **¶ Per sta-**
 tutū pro-
 gari. Adde
 p̄ hac Ant.
 Confe. sing.
 suo in ver.
 appellatio.
 vbi allegat
 hāc gl. sing.
 p̄ istū hīc al
 leg. ⁊ Bald.
 etiā: sed nō
 pōt hoc in-
 dex. vt ibi p̄
 eū. in si. vbi
 dat rōnē et
 dū iste sub-
 dit q̄ de cō
 sensu p̄tinz
 nō pōt tps
 appellandi
 prorogari: s̄z
 bñ instātia.
 vide Mart.
 matth. s̄m
 gu. xxiiij. in
 cipi. not. q̄d
 tps instan-
 tie. vbi alle-
 gat. etiam
 Ro. hīc i cle
 men. q̄nis.
 alle. de quo
 tu vide Fe-
 ly. in. c. ex ra-
 tiōe. de ap-
 pel. de quo
 vide p̄an. i
 c. cū sit ro-
 mana. nn.
 vj. et q̄d ibi
 posui in ad-
 di. ad ipsuz
 in versicū.
 breuiare. f.
 de appella.
 vbi plene.
 Celsus.

Interlocutorie et appellationes.

tie appellationis. vt in dicta clemen. Quis. et in autenti. si ta-
men. C. de tempo. appella. imo nec potest per indicem tempus
appellandi vel prosequende appellationis augeri vel minui.
8 glo. est in. c. cum sit^a romana. de appella. Et idem tenet Angel.
931 Bald. in dicta autenti. ei qui. ¶ Quero infra quod tempus
posset peti appellatio coram iudice appellationis: et prosequi
causam appellationis. Innocen. in. c. ex ratione. de appella. tione.
dicit quod non potest prosequi nisi quando superest vnus men-
sis tantum de instantia: vt in autenti. item si appellatorem. C.
de tempo. appella. Barto. in dicta anf. item si appellans habuit
mirabilem intellectum distinguens: aut appellans vult proce-
dere aduersario non citato: et non potest: nisi quando vnus me-
sis superest. Aut vult procedere aduersario citato: tunc po-
test ad sui libitum quandoctung. Ange. mirabatur de opinio.
Barto. dicens: quis reuelauit Barto. talem distinctionem: nul-
la enim ratione hec sua opinio. fundatur. Quare dicit ipse iudi-
cine teneri opinio. Jaco. butri. qui tenet totum contrarium
eius quod dicit Innocen. videlicet quod appellans potest qua-
doctung: prosequi appellationem: et si velit appellationem pro-
sequi dummodo no minus premature occupet tempus appella-
tionis. et ista sententia est ipsa veritas. quia casus est expressus
in. c. abbate. de appella. tione. Et quia malitius hominum est
obtinendum. vt in. l. fundo. ff. de rei vendi. vnde si ille victus ap-
pellat. et postea non vult prosequi appellationem: videtur ines-
se manifesta calumnia: ideo ei est remedio iuris resistendum:
ne mellius conditionis sit malefidei possessor: qua bone: vt in
c. finali. de dolo et contuma. et in. l. non solum. de noxali. et in. l.
94 fernus quod vi aut clam. ¶ Quero ulterius iure cauetur:
quod instantia appellationis duret anno et si fuerit impeditus
duret ad biennium: vt in dicta autenti. ei qui. Quero si quis
fuerit impeditus per vnum diem tantum in primo anno: an
ratione illius impedimenti sibi debeat dari alius annus. Inno-
centius in dicto cap. ex ratione. tenuit quod sic. Barto. et Cyñ.
in dicta autenti. ei qui. dicens. Aut impedimentum quod
fuit in vno die absorbet totum effectum vnus annus: tunc de-
bet dari propter tale impedimentum vnus annus. alio autem
non. Et ita etiam videtur concludere Bald. ibidem. pone exem-
plum secundum Innocen. in dicto cap. ex ratione. Sufficit quod
quis incipiat prosequi causam appellationis tali tempore: in
quo si non interueniat impedimentum causa possit finire. vnde
si postea contingat impedimentum dabitur annus secundum
distinctionem supradictam. Ecce vltima dies instantie in quo
debet ferri sententia pro appellante: qui cum vellet venire ad
iudicem causa citandi aduersarium vt veniret ad audiendam
sententiam: fuit captus ab hostibus: vel interuenit magna
inundatio aquarum: propter quas non potuit venire ad iudi-
cem. certe dabitur annus quia istud impedimentum quod oc-
currit ista die absorbet effectum totius anni. U. de ex his infer-
tur: quod licet sententia feratur vltima die instantie appellantis

¶ In ca.
eti sit. et ibi
de vide fe-
ly. circa prin-
cipia.

nia. nihilominus citatio debet interuenire: a^o sententia foret
 nulla. ita probatur in dicta autenti. si appellatione. et hoc est
 generaliter verum: q^o semper requiratur citatio ad audiendas
 sententiam^a etiam si feratur vltima die instantie quando tem-
 pus est appositum a iudice: vel a partibus: tunc non requiritur
 citatio: si feratur sententia vltima die. secus si ferretur alia
 die quam vltima: et ideo si factum est compromissum in ar-
 bitrum vel arbitratozem. et si appositus terminus per par-
 tes: infra quem debeat transgisse arbitrium. Si lata fuerit
 sententia vltima die termini nulla requiritur citatio ad audie-
 dam: sententiam. Si autem ferretur die anteriori vltima p^ota
 in penultima die: tunc bene requireretur citatio: ita not. dicit
 Bald. in dicta autenti. et qui. et dicit istam fuisse opinionem
 Innocen. et Bar. subiiciens ibidem q^o idem est in prorogatio-
 ne compromissi: videlicet q^o arbor poterit prorogare vltima
 die etiam nulla citatione facta. Sed postea tenebitur arbitra-
 tor notificare talem prorogationem partibus: a^o non valeret
 sententia. Idem si data est balia arbitratori prorogandi com-
 promissum: vt sit quotidie. nam tunc poterit prorogare quan-
 documq^o: etiam nulla citatione interueniente: sed postea tene-
 bitur notificare talem prorogationem partibus. a^o sententia
 erit nulla. ita tenet Baldus. vbi. §. 2. in. l. eos. §. apostolos. C. de
 95 appella. et in. l. ij. C. de senten. ex pericu. recitan. ¶ Quero an
 omni tempore possit interponi appellatio. respondeo quod sic
 etiam die ferato^o ob honore dei potest offerri libellus appel-
 latorius. per. l. miles. §. sexaginta. ff. ad legem iuliam. de adul-
 te. in quo libel. in tali die potest offerri: vt ibi dicitur: quod in-
 telligo verum in libello: qui porrigitur iudici: in alio autem li-
 bello porrigendo parti non procedi opinio. Bald. quia die fe-
 riata talis actio non potest explicari: vt notat Antonius de bn
 96 trio. et Joannes de imol. in. c. preterea. de dilationib^o. ¶ Que-
 ro vtrum appellatio possit interponi coram notario: si ibi non
 sit index appellationis: dico q^o sic. casus est in aut. que suppli-
 catio. C. de precibus imperato. offeren. et ibidem Rapha. dicit
 se obtinuisse de facto: quia index a quo in vltima die qua debe-
 bat interponi appellatio latuit vt non interponeretur appella-
 tio: vnde fecit: q^o appellans appellauit coram notario iudicis:
 et dicit hoc de iure potuisse fieri cum etiam posset appellari et
 97 interponi appellatio in iudicio et extra iudicium fm doctores.
 ¶ Quero quis potest appellare a sententia lata per iudicem.
 Respondeo q^o omnis qui grauatus est per sententiam potest
 appellare: adeo etiam q^o tertia persona que non fuit in iudicio
 potest appellare a sententia si sibi afferretur preiudicium. vt
 in. c. cum super. de re indi. et in. l. suspecta. ff. de inoffi. test. 2. in. l.
 sententia. in prin. 2. in. l. si perlusorio. ff. de appel. 2. l. parentes.
 ff. de enic. ¶ Duo intelligentia hui^o questionis videlicet appel-
 98 lationis interponende per tertia personam premitto q^o res inter
 alios acta alijs p^ondicare no debet regulariter: vt l. i. §. ius. de
 re ind. 2. i rubro 2. in nigro. C. res inter alios acta. Fallit tame in
 casu in quo sententia facit ius. quia tunc etiam nocet alijs. inter

a ¶ Sentas:
 Et adde q^o
 specificie fie-
 ri debet no
 alit ad au-
 diendam vo-
 luntate iudi-
 cis and. bar-
 ba. et Bart.
 cep. in rub.
 de test. 2. ro.
 l. deci. cxxv.
 vj. 2. Lud. l.
 sing. §. snta
 §. index. fal-
 lit q^o no req-
 rat citatio
 ad sniaz q^o
 b facto pot
 procedi fm
 Lud. p^o. in
 cõsil. clxij.
 incõsil. in
 christinomi-
 ne. amē. hec
 sniaduplici
 respectu. ro-
 ma. singul.
 sno. ccccly.
 vj. icip. an
 valeat sta-
 tuti. 2. sing.
 dclxxi. icip.
 seculares fa-
 ctis statuta
 2. q^o ibi no. l.
 apo. ad istu
 §. eo. §. cita-
 tiones. nu. ij.
 in. §. reqrat
 citatio. Cel-
 sus.
 b ¶ Feriato
 adde Fel. in
 c. significa-
 terut. §. de
 indi. 2. q^o ibi
 dixi in apo.

Interlocutorie & appellaciones.

quos nō est actum: veluti est querela in offi. test. decisa per sententiā que nocet legatarijs sciētibz: scēns in ignorantibz. vt notat Inno. i. c. cū super. §. alleg secundo fallit vbi defensio primo spectat ad alios: et sciens causam agitari premissit alijs subire defensionem. Exemplum est in debitore permittēte creditorē experiri hypothecaria cōtra extraneū possidentem. Et in marito permittenti vxori vendicare rem dotālē cōstante matrimonio. nā sententiā lata nocebit marito & debito: licet nūq̄ fuerit in iudicio: vt in. l. sepe. §. allegata. §. qua materia dic. vt ibi plene pbat: vbi aūt dicatur: q̄ res inter alios acta nō preiudicat. verū est quo ad plēnū p̄iudiciū: tñ p̄iudicat alijs quo ad qualēqualē p̄sumptionē: vt in. l. si duo patroni. in p̄inci. ff. de iurein. ita no. Barto. i. l. is apud quē. C. 99 de eden. ita tenet Innocen. in. c. euz super prealleg. ¶ Hoc premissio redeo ad propositū quādo tertia persona comparet in iudicio: quia tractatur de suo interesse. Aut comparet in causa principali ante lit. contestā. aut post sententiāz causę principalis. priore casu ipse comparens nō potest offerre aliquē libellū sed coadiuuare reū contentū: et poterit testis producere: vt no. glo. et Barto. in. l. i. suspecta. in p̄ncipio. ff. de in offi. testamē. Tamen s̄m Innocen. in dicto c. cum super. nō poterit ista tertia persona producere pub. atesta. nec testamētum productum per cōsentū: sed poterit super nouo capitulo producere: & omnis defensio permitta reo contentō permitta erit ei s̄m Innocen. qui etiam ipse poterit contentum si viderit ipsum suspectam colludentem forte remouere: & ipse subire defensionem: vt in. l. si per lutorio. in. p̄in. et in. l. sententia prealle. idēz si iste comparens sit persona ad quāz spectet defensio: s̄m q̄ dixi. §. & poterit ista tertia persona deducere in iudicio omne ius suū simili iure in iudiciū deducto per reū principalem. & nō aliter & poterit etiā defendere ius deductū per reū principalem s̄m Inno. in. d. c. cum super. ¶ Officiū autem iudicis q̄ habebit iudicare in hac causa principali erit: quia si viderit reū principale contentum fonere in istā causam: absoluet eum a petitione actoris. Et si viderit eū fonere iniquāz causam: condemnabit eum: et in sua sententia tertiam personā comparentem nō cōdemnabit neq̄ absoluet. quia hoc nō fuit petitiū a iudice. & index in sententia. habet sequi formāz libelli: in quo libello nulla ē facta mentio illius tertie persone: tamen hec sententiā in consequentia & p̄ indirectū nocebit: & p̄derit hūc tertie persone s̄m Inno. vbi. §. Et hec de p̄ma parte. ¶ Aut in secundo principaliter tertia p̄sona cōparet post sententiā latā in causa principali appellādo: vel appellationē emissā p̄ reū cōuētiū p̄sequēdo. Et hic ē adner tēdū. q̄ si sunt late tres sententię p̄tra reū cōuētiū principaliter ignorāte tertia p̄sona q̄ p̄terdit interesse. Ista tertia poterit appellare nō obstatē: q̄ b̄ iure nō liceat in vna eadēq̄ causa tertio pronocare. Eodē mō si ista tertia p̄sona ignorasset p̄cessum causę principalis & processum prime appellationis: sed sciuit processum secunde appellationis: & nō appellauit nihilomin⁹ a tertia snia lata poterit appellare. si aūt sciuisset agitari oēs p̄cessus scz causę principalis: & binariū appellationū: & nunq̄ noluit cōparere defendēdo vel appellādo nō ampli⁹ eēt audiēdus s̄m Innocētū q̄ ita no. in dicto. c. cū sup. ¶ Et qñ ista tertia p̄sona cōparet in iudicio appellādo appellabit hoc mō presens talē sniaz esse latā taliter: & talī mō: & sub tali forma verū qz p̄ talē sniam efferē mihi magnū p̄iudiciūz iō appello. quare a vobis dñe index peto dictā sniaz pronūtiari fore & esse nullā: & merito & recte appellasse. ita declarat Inno. in loco prealle. Officiū aūt iudicis erit in sententiādo hoc mō. q̄ si ille qui appellauit rōne pleni preiudiciū. q̄ si b̄ nō inferat sicut ē in q̄one eadē quā supra posui index pronūtiat sniam esse iniuste latam si ita erit. Si autem illi qui appellabit non inferebatur plenum preiudiciū s̄z qualis qualis p̄sumptio: vt est regulariter quando est inter alios acta

Interlocutorie ⁊ appella. Fo. lxxxix.

alios acta secundum quod supra declaravi: tunc sententia in
iudicis appellari erit talis: si ius erit pro ista tertia persona. dico
et pronuntio talem sententiam laiam per talem non debere
asserre aliquod preiudicium: nec etiam: qualem quales presu-
mionem titio: intelligendo q̄ ille titius sit illa tertia persona:
que comparet in iudicio: et sic vides modum dinerfium senten-
tandi i causa appellationis: quando apparet ille: cui inferitur
plenum preiudicium appellando: et comparet ille: cui non asser-
tur plenum preiudicium per sententiam: sed qualis qualis
100 presumptio. ⁊ Ex quo collige q̄ ille cui asseritur plenum pre-
iudicium per sententiam. aut generatur cōtra eum aliqua pre-
sumptio. pōt appellare a sentētia lata inter alias personas. Et
istud est indubitatum. casus est in lege a sentētia. in prin. ff. de
101 appella. Et Ex quo inferitur vna conclusio generalis: q̄ vbi
res est inter alios acta: licet dicatur. q̄ alijs preiudicare non
debet: tamen cum alicui per sententiaz generatur quale quale
preiudicium: et aliqua lenis presumptio contra eum poterit
appellare: et quomodo generetur talis presumptio supra
plene dixi. Hec sunt omnia no. verba Innocē. per eum tradita
obscure et confuse. in. c. cum super. de re iudica. que materia a
nostris docto. turis civilis est incognita: et tamē est materia
subtilis: et quotidiana: quam vobis clarissime tradidi. Et sic
modo poteritis intelligere totam theoreticam Innoc. qui tradi-
dit istā materiā in dinerfis glo. cōculcando multas opiniones
et obscure loquentes: ex quorum dictis in se veritas est nobis
102 perfecta. Et Quero in quibus causis quis possit appellare.
a Respondeo quod regulariter potest in quacūq; causa^a appel-
lare. nisi reperitur specialiter prohibitum. vnde in casu non
expresso in iure quod nō possit appellari permissa intelligitur
appellatio. text. est in lege et in maioribus. C. de appella. ita
tenet glos. et Ange. in lege qui re. ff. de rei vendi. Hec regula fal-
lit in pluribus casibus. Primo fallit in sententia interlocuto-
ria: a qua de iure civili non appellatur: nisi in eadem secun-
dum quod creas plene dicam. textus est in lege. ij. C. de episco.
audien. et in lege. j. quorum appella. non recipiunt. De iure au-
tem canonico potest a quocūq; grauamine appellari: sine sit
illatum in iudicio: sine extra iudicium. vt in capl. super eo. de
appella. dixit tamen Snil. nor. quem sequitur Bald. in. l. post
sententiam. de sententia et interlocuto. omnium iudi. quod
licet de iure civili non possit appellari ab interlocutoria: tamē
poterit appellari a grauamine illato. verbigratia index non
vult admittere alios testes: quos actor produxit: certe poterit
appellare ab isto grauamine: dato quod hic nulla interueniat
sententia diffinitiva: nec interlocutoria: quod est singulare.
Secundo fallit in executione a qua non potest appellari^b.
vt in. l. ab executione. C. quorū appella. non recipi. ⁊ in lege ab
executore. ff. de appella. poterit tamen appellari a sentētia lata
de exequendo: vel non exequendo secundum glos. in dicta. l. ab
executore. et in. d. l. ab executione. Et has glos. sequit Ange. in
dicta. l. ab executione. qui dicit ita in pratica seruari: subijcē

a ¶ In qua
cūq; cā. vbi
bart. fo. j. q̄
facit de hoc
regulā affir-
mativā quā
dnab² tri-
ginta fallē.
restringit i
suo tra. fal.
re. xliij. i. h.
appellatio.
Vide etēdez
251. c. xv. i. c.
circa p̄m̄z.
h. s. p̄missio
nō obstat
i. c. 251. ccc.
in cā. v. s.
sciēdū ē. vo-
lu. ij. Cel.
b ¶ Appella-
lari. vide se-
lyn. in. c. q̄
ad cōsultra-
tionē. ⁊ limi-
ta vt p̄fir. i
suo aur. re. h.
appellatio
ab executio-
ne. h. j. Ad
bal. 251. c. l. j.
vol. i. ⁊ cōsi.
cccxxxviij.
eodē volu.
vbi om̄ino
bar. fo. j. in
suo tracta.
fal. re. ccvj.
in h. s. appel-
latio. Cel.

Interlocutorie et appellationes.

causū debere eē aduocatus actoris petētis executionē: vt in *Inter*
cū indice. vt nō pronuntiet aliquā sententiā esse exequendā: vel nō
quia posset appellari a tali sententia: sed facit. quod index iam
sententiam exequatur mittendo in possessionem re. et tunc ab
ista executione nō poterit appellari. *Odo. r Bald.* in dicta lege
ab executione. ita tenēt: quod etiam a sententia de exequendo
non possit appellari: qz nūnquā secundum hoc esset finis: quia
lata sententia pars victa instaret cū iudice ipsum debere pro-
nuntiare esse exequendam sententiā: et tunc a tali sententia de
nono appellabit. et sic res ad exitum nunquā perducetur. vos
autem tenete opinionem *glos.* que est cōmunis: r etiam serua-
tur: nec obstat ratio *Odo. r Bald.* qz bon⁹ index ad cuius offi-
cium pertinet dirimere lites: vt in *l. quidaz existimauerunt. ff.*
si certum petatur. non pronuntiabit sententiā esse exequendam.
immo ipso facto exequet sententiā: vt finis litib⁹ imponatur.
¶ Tertio fallit in sententia lata super debito fiscali: quia a sen-
tentia super tali debito non potest appellari: vt in *l. abstinē-*
dum. C. quorum appella. nō reci. Item scōm *Bald.* in sententia
lata super decimis: quia non poterit a tali sententia lata super
decimis appellari. quia equiparant iuri fiscali. *ij. qd. vij. si epi*
scopi. ¶ Quarto fallit vbi sententia est lata contra conuictum
testibus: r propria voce confessus: quia nō poterit talis appel-
lare: vt in *l. ij. C. quorum appella. nō reci.* ¶ Quinto fallit in sen-
tentia lata super apertura testamenti: vel super missione here-
dis in possessionem bonorū hereditariorū: vt in *l. quisqz. quo*
rum ap. non reci. ¶ Sexto fallit in sententia lata cōtra vnū cō-
tumacem. qui non potest appellare: vt in *l. ex consensu. de ap. r*
in. l. post edictum. in. §. fina. ff. de iudi. r in. l. pperanduz. §. sinat
tez reus. C. de iudi. ¶ Septimo fallit in sententia lata per prin-
cipem: vel lata per eum: cui princeps cōtulit causam appella-
tione remota: quia ab ipsa sententia nō poterit appellari: vt in
l. ij. in ff. a qui. app. nō licet. ¶ Octauo fallit vbi interuenit pa-
ctum de non appellando a sententia iudicis. nam tūc nō pote-
rit appellari. etiaz si sententia foret iniqua: vt in *l. fina. §. fin. C.*
de tempo. ap. Idē si litigantes pmississent stare sententię certi iu-
dicis: quecūqz foret talis sententiā. nā per talia verba tollit be-
neficium appellandi. *glo. est singu. in. l. tale pacū. §. qui prono*
canit. ff. de pac. quaz glo. sequitur Bald. r Ange. ¶ Nono fallit
in sententiā lata a prefecto ptorio: vt in *l. ij. ff. de offic. prefec. pr.*
r in. l. a pconsulib⁹. C. de ap. in. l. vnica. C. de senten. prefec. pto.
Et per consequens nō poterit appellari a sententia lata a car-
dinali: cū sit similis prefecto ptorio. *glo. est singu. in. l. ij. ff. de*
offic. pfec. pto. ¶ Decimo fallit in sententiā lata per arbitriū: qui
arbitrari⁹ de iure iārum r nō de facto: quia ab eius sententiā nō
poterit appellari⁹ nec etiā reduci ad arbitriū boni viri: immo
ei est standum: sine equa sine iniqua sit: vt in *l. diez proferri. in*
§. stare. ff. de arb. r in. l. si societatem. §. arbitroruz. ff. p socio. ab
arbitris autē in qui eliguntur ex necessitate r sunt arbitri qui
eliguntur ex forma statuti inter cōsanguineos lectus est. quia ab
eorū sententia potest appellari. glo. est singu. in. l. ab arbitrio.

a ¶ Appella-
lari. Adde
Feder. 6 se.
in cōst. inci.
latus. de
predio r idē
dic ab exa-
ctione colle-
ctarij et tri-
butorij per
doct. in. d. l.
abstinēduz.

b ¶ Appella-
lari. adde
frāc. are. in
lege. j. C. de
arbi. et qd
ibi dixi a
post. vi. bar-
thol. fozi. in
suo trac. fal
len. re. xvij.
in p. appel.
et Rapha.
sul. p. clxx.
Celsus.

ff. qui farisda. cog. quā glo. ibi sequitur Bart. ¶ Undecimo fallit in snia arbitratoris a quo non pot appellari: sed si internene rit deceptio vsq; ad sextam partem debet reduci ad arbitrium boni viri. vt in l. si nolle. ff. pro soc. ita tenet Bart. 2 est cōis opt. in dicto. §. arbitroz. ¶ Duodecimo fallit in snia lata per ep̄m 2 eius p̄rogata iurisdictione. qz nō poterit appellari. vt in l. si quis ex cōsensu fm vnum intellectū. C. de ep̄ico. andi. ¶ Decimotertio fallit: vbi aliqua causa cōmissa est alicui in sua p̄siciētia. nam tunc non poterit a tali snia appellari. 2 glo. est in c. statutum. in §. insuper. de rescrip. lib. vi. Ita tenet Bal. in l. ij. C. de sen. ex peri. reci. ¶ Decimoquarto fallit in snia existente nulla: a qua non pot appellari: vt in l. si constat. ff. de ap. 2 in l. expressum. ff. eo. titu. qz appellatio habet extinguere p̄ntiatiū. vt in l. ij. in fin. ff. ad tertul. sed id quod nullum est non potest extingui. vt in l. ij. in si. ff. ad tertul. ¶ Decimoquinto fallit in sentētia reductionis ad arbitrium boni viri: super qua fallētia est dubitandum. Nam primo loco Inno. in c. statutum. de rescrip. lib. vi. tenuit: qz a sentētia lata in causa appellationis ab arbitrio boni viri nō possit appellari: 2 sic a sentētia lata a bono viro nō appellat fm est. hanc eandē sentētiā tenuit Bart. in l. ij. ff. de leg. i. Et idem tenet Bal. ibidē tenuit rustigarius disputando: vt refert. Jo. and. in addi. ad Specu. in titu. de appella. in §. in quibus. in vers. quid si conuenit. 2 idem ibi tenet Jo. an. Eandem sentētiā fuit amplexus Saly. in l. societatem in §. arbitrozū. ff. pro socio. 2 ita etiā de facto consulit. Contrariā autē sentētiā tenuit Bal. qui fuit sibi p̄rarius in l. vnica. C. ne lice. in vna eadēq; causa tertio p̄uoc. dicens qz a snia lata p̄ bonū virum in causa reductionis potest appellari. 2 hoc qz nō reperitur ille casus exceptus in iure: igitur remanet sub regula p̄missa: que est qz regulariter in omni causa pot appellari. vt in l. in maioribz. C. de appella. hanc eandem sniā tenuit per. de than. in consilio suo qd̄ incipit si laicus. Idem tenuit Joan. de imo. in cōsilio suo qd̄ incipit renocat in dn̄bū. Bal. adhuc tenuit vna aliam opt. vide licet qz potest appellari a snia reductionis ad arbitrium boni viri: si in appellatione afferat qualitas 2 cōstitas lesionis. 2 ita intelligit opt. per. cū seq. Si aut in ipsa appellatione nō sit expressa qualitas 2 quātitas lesionis: 2 tūc nō valet appellatio: sic remanet snia firma. ita tenet ipse in l. vntca. C. de his que pe. nomi. Et hanc sentio de practica seruari et merito: qz per ipsam opinionem Bal. reducunt alie opt. ad cōcordiam. Sit ergo ap̄us ille qui vult appellare a snia ad arbitriū boni viri: vt inferat in ipsa appellatione qualitatem 2 cōstitatē lesionis a se succumbet: qz in dē appellationis p̄ntiabit appellationi sue non fuisse deferendum: nec debere deferre appellationi. ¶ Decimosexto fallit vbi quis appellauit dicēs. statū esse iniquū qd̄ statutū est generale fm Bal. qui ita nō. in l. quisquis. C. quozū appel. non reci. ¶ Decimosextimo fallit: vbi sunt late tres sentētie super eodem articulo confirmatorio: qz vltimus non licet p̄uocare. vt in rub. o et in nigro. C. ne liceat in vna eademq; causa tertio p̄uocare. Ubi tamen snia esset la-

a Appellari. Qd̄ limita veruz qd̄ agit de paruo p̄iudicio sec̄ ve ro qd̄ b̄ magno: qz tūc pot appellari. vt per Ludo. p̄. i. rub. de ar. bi. Bal. i. l. ij. h̄sic. item scias. C. de sen. ex peri. reci. 2 Car. in cle. i. §. p̄cipim⁹. h̄sic. oneram⁹. 6 iure. patro. Celsus.

Interlocutorie et appellationes.

l Appellari. Hec regula e de in re civili de iure cano. At appellat a snia super possessorio fm Car. in cle. j. et ibi Car. i. j. opo. de seq. pos. r. gl. i. e. cu ad sedē. ^a de rest. spo. r limita re gnlā in cū nills. prout nills. prout nills. prout firman^o in suo anreo. reprobo. r. app. a snia possessoriū. r. j. qd^o ad de bal. cōf. cccxxvij. vo. l. ij. et cōf. lxxxiij. vol. j. Ra. p. cxl vi. pe. philip. cor. cōf. ccc. lxxxiij. ad evidētiā in lra. vol. j. et bar. fo. i. sno tract. fallē. reg. xvij. in r. appella tio. Celsus. ¹⁰³

ta de cōsillo sapiētis: lz transierit in rem indicatā: poterit ap pelli non a sentētia: lz tanq̄ ab iniquo p̄silio vt est tex. ad lre rā. q. v. §. bidnum. ver. rursus. r. ita tenet Ant. de but. C. Dea cimooctano fallit in sententia per iudicatore: qui habet iudicare officialem suum: puta potestas iudicat suum vicarium nam a sententia lata per potestatem super iudicatu non pote rit appellare. vt in. l. nulli. C. quozum ap. non reci. secus esset in sententia per alium iudicatore: lata: quia tunc bene possit a tali sententia appellari fm Ange. in. d. l. nulli. C. Decimonono fallit si statuto cauere: vel consuetudine legitima habere: qd a certa sententia non possit appellari nam si pacto tollitur appellatio. vt. §. dicitur est: quoniam magis. per statutum r. p̄sue tudinem. C. Ugesimo fallit in sententia lata super possessorio: a qua non licet appellari. ^a vt in. l. vnica. in si. si de momē. poss. fuerit appellatū qd fallit nisi tale possessozum saperet naturā proprietatis qz a snia lata super tali possessorio bene potest ap pelli: fm glo. in. l. vnica. C. si. de momē. pos. fuerit appel. Et p hoc a snia lata super cōstitutione legis si quis in tantam. C. vna de vi. poterit appellari quia talis p̄sinitio sapit naturam pro prieratis. Illud interdictū d: sapere naturam pprieratis qd cō perit soli dno. Ita not. Ang. in. l. iuncti. C. de interdi. tex. etiaz est in. l. ij. in. §. quedā. ff. de interdi. Ratio autē quare non appelle tur a snia lata sup possessorio est fm quosdam. quia talis sentē tia est interlocutoria: a qua non appellatur. hec ratio nō est bo na: qz sententia lata super possessorio est diffinitua: cum in ea offeratur libellus: r. lis cōstetur. vt in. l. j. r. ij. ff. vi. possideris. r. in. §. hodie. in si. de interdictis. r. ita etiā tenet glo. in. d. l. vni ca. r. etiā docto. verumtū est qd causa possessoria debet agitari summarie. text. est in. l. momentanee. C. vna de vi. glo. est in. l. j. ff. quoz bonoz. Ita tenet Bar. in extranagant. ad rep̄mēdā. in verbo summarie. fuit ergo alia ratio quare nō appellet a snia lata sup possessorio. qz granamē reparatur in petitorio. vt in. l. qui petitorio. ff. de rei vēdi. ex qua sequitur: qd si primo fuisse intercatum petitorū: r. postea lata snia sup eo intentaret posses sorium: possit appellari a snia lata sup possessio: qz modo nō expectat ampli^o petitorū fm Zo. mona. in. c. vt certa. de elec. li. vj. r. Bal. in. l. vnica. C. si de momē. pos. fuerit appellatū. qz Joā. mona. in. d. c. vt certa. tenuit: qz vbi in petitorio renunciatur est cōuentū dñum nō pōt amplius intētari possessio. r. eū sequi tur Bal. in. d. l. vnica. C. t. Ex quo ēt inferi Ang. in. d. l. vnica. qd vbi qd nō possit probare in petitorio. a snia lata sup possessio possit appellare: qz tunc cā appellatōis poterit iterū deduce re petitorū. r. pbare. qz nō pbatū pbabo. qd est singulare. et sic vides: qz nō est indistincte verum id qd quouidie dicit: qz a snia lata sup possessio nō possit appellari: qz qualiter debeat intel ligi liquet ex predictis. C. Attendite in: t qz vbiqz nō pōt ap pelli a snia lata in possessio poterit tunc de nullitate dici fm Bald. qui ita no. in. l. i. in. d. l. vnica. tamē talis nullitas nō impedit executionē: cū dicta nullitas sine intentet principaliter siue per modum exceptionis opponatur non potest impe

Alre executionem sententie nisi evidens nullitas secundū In-
nocen. qui ita tenet in. c. cum in iure peritus. de offi. deleg. Pre-
dicari omnes casus in quibus dixi non posse appellari: intelli-
guntur de appellatōe a diffinitiva sententia. Ab interlocuto-
ria autem planum est non posse de iure civili appellari regu-
lariter. vt in. l. ij. C. de episco. audien. & in. l. ante. C. quorū appella-
non reci. De iure autem canon. appellatur a quacūq; interlo-
cutoria: & a quocūq; grauamine illato siue in iudicio siue ex-
tra iudicium. vt in. c. super eo. de appel. de iure autē civili pre-
dicta regula fallit. qz interdū potest appellari ab interlocuto-
ria: vt quorūcūq; per obtentum in sententia diffinitiva non
reparatur grauamen illatū per suam interlocutoriam. In ta-
li interlocutoria semper potest appellari: vt in. l. ij. ff. de appel.
305 **reci.** ¶ Subiūcio exemplum index pronūtiat aliquem esse tor-
quendū ab ista interlocutoria poterit appellari: vt in. d. l. ij. qz
totura lata per sententiā diffinitiuam nō pōt tolli. cum nō pos-
sit fieri quod factum sit non factum. Et si dicatur: que sit ratio:
qz ius civile noluit posse appellari ab interlocutoria. Ius autem
canonicum sic. Quidam dixerunt: qd ius civile fecit causa mi-
nuendi expensas. q̄ multiplicarentur propter frequentiam ap-
pellationū. Canonice autē & maxime papa non curauit de illis
expensis. qz magis curauit verum. hec ratio non est bona ideo
dicite s̄m Bald. qd de iure civili instātia debet durare triēnio
& non plus. vt in. l. pperandū. C. de indi. Unde si potest appella-
ri ab omni interlocutoria futurum esset causam principālē nō
posse finire intra instātiā. hoc autē periculum non subest de iu-
re cano. qz s̄m ius canonicum cā principalis nō habet aliquam
instātiā: imo pōt perpetuo durare. ita dicit Ang. fore de iu-
re canonico causū. sed dicit se nō recordari de capitulo. vos di-
cite: qz casus est in. c. venerabilis. de iudi. & vt perfectus intelli-
gatis circa appellationem ab interlocutoria: interponendam.

2 ¶ Quero de aliquibus questionib⁹ quas posuit Barr. in. l. ij.
306 ff. de appel. reci. & Bal. in. l. ij. C. de episc. audien. ¶ Et primo que-
ro 1° vt ruz possit appellari a citatiōe: dicite s̄m Barto. quod a
citatiōe. verbali non possit appellari. quia comparando potest
suum grauamen iustificare. quod verum est s̄m Bald. nisi cita-
tus non possit secure comparere. quia tunc poterit appellare
coram honestis personis argumento notatorum in rubro & ni-
gro. C. de his qui per me. indi. non appel. A citatiōe autē reali
vt qn quis capitur personaliter quis potest appellare: qz tale
grauamē p obtentū in diffinitiva sentētia nō potest reparari.
cum carcer dicatur mala mansio: vt in. l. j. §. qm. ff. de questionib⁹.

307 ¶ Sed nunquid interposita appellatione ab ista incarceratione
pendente nihil debet in nouari: sic index debet ne de carcere
trahere detentū. Responde qd non. imo debet stare deten-
tus in carcere. & hoc quia pendente appellatione ab interlocu-
toria potest fieri innotatio: & omnis processus factus per ap-
pellationē ab interlocutoria valet: & tenet nisi forte facta fuerit
inhibitio per superiorē. vt pēdente appellatione nihil debet

stru. & Joā:
pap. in sum-
ma in ti. de
app. a diffi.
h. corā no-
bis Jūstī tñ
t3 Jo. an. in
c. j. de i. iur.
rest. i. vj. in
no. in pñ. s3
vide glof. &
bar. i. d. l. j. f
vl. q. C. si de
mo. po. sue.
ap. & pau. b
cast. in cōsi.
ccxxvij. incē.
vt bñ attēn-
gat p quo
add. d. bar.
foz. in cōsi.
ccxxij. i. ca-
pio. h. p̄m̄s
qz i. in. ij.
pre. qd ap. i
casu momē-
taneē pos-
sēssidōis non
admittit. s3
restitut in
integrū sic.
a C. in. l. ij.
Et vidē vi-
de. d. Alex.
de imo. qz a
citatiōe h-
ball nō per-
mittit: a rea-
li sic. vt etiā
hēs hic per
Lāfrā. a ci-
tatiōe hō p
edicta extra
casus p̄m̄s
foss fieri. po-
test: vt p. d.
Alex. i. d. l.
ij. & bart. in
cōsi. ad re-
p̄m̄ē. h. 2

Interlocutorie et appellationes.

edicta. licet
Jo. de imo.
teneat ptra
vis. n. l. iij.
S. ptoz. de
dā. inf. vbi
etiā vbi. d.
Alexan. de
imo.

a **Q**uod sic
Uide pan.
de ca. i. cōs.
xxv. 2 bal. in
c. j. vj. col. 5
mili. vasa. l.
q̄ cōm. est 2
in. l. nōnūq̄
de ind. rde
hoc vbi istū
s. eo. s. dila
tiones. nu.
vii. ff. po
stremo q̄rē
2 q̄ ibi po
sui in addi.
ad ipsuz. in
vrsi. q̄ sic. a
Celsus.

b **A**ppel
lari. vbi do.
Alexan. de
imo. in. l. fi.
in fi. de ap.
et Bald. in
marga. ver
sicu. index.
ver. lxxv.

innonari: vt est casus expressus in. c. non solum. de ap. lib. vj. 2
sic illa regula appellatione pendente 2c. debet intelligi de ap
pellatione a diffinitiva 2 poterit talis incarceratus: qui etiam
fuerit p multū tps in carcere appellare. h3 granamen sit iam il
latum quia non dicitur appellare a granamine illato: s3 a gra
namine instanti 2 successiuo: qz ista incarceratio 2 detentio ha
bet causam successiuam 2 ideo ratione future incarcerationis
durantis appellat. **¶** Quero si index pronūtiat se iudicē cōpe
tentē: vel incōpetentē: an possit appellari. Respondeo qz sic glo.
est in. an. habita. ne filius pro patre. C. text. etiam in. c. signi
ficantibus. de offi. deleg. Quod est verum: nisi esset q̄stio inter
duos iudices de iurisdictione: 2 superior cognosceret: 2 pronū
tiat iurisdictionem ad alterū p̄tinere: tunc non poterit alter ab
huiusmodi iura appellare. ita dicit sing. Ange. in. l. ij. ff. si q̄s in
ius vocan. non terit. Et est ratio quare. s. a sententia iudicis p
nūntiatis se iudicem incōpetentē: possit appellari etiaz de iure
ciuili: qz quotiescunqz post interlocutoriā non spectatur sequi
aliqua diffinitiva: a tali iura interlocutoria potest appellari: vt
est in. l. v. vt pretor. in. s. permittit. ff. de iur. d. minor. Sed quando iu
dex pronūtiat se incompetentem: non amplius speratur ali
qua diffinitiva. Et hec est bona ratio: quare appellerit a sentē
tia. per quam pronūtiat iudicem fore incompetentē Sed non
est bona ratio: quare non possit appellari a sententia: qua quis
pronūtiat se iudicem competentem. sed ratio huiusmodi est:
quia per appellationem a diffinitiva non tollitur huiusmodi
109 granamē. agitur 2c. **¶** Quero vltimus: vtruz a sententia per
quam index pronūtiat procedendum fore super libello ipso
existente inepro possit appellari. Respondeo qz sic: qz iterest ra
tione fructuum: qz percipiuntur tēpore p̄cessus existentis in
110 lino. **¶** Item quero an. possit appellari. a nimis breui dilatiōe.
Dicite fm canonistas. qui melius dicunt: q̄ legitur: qz sic² duo
bus interuenientibus. videlicet quando terminus statuz est
nimis breuis: 2 q̄ iste terminus sit peremptorius. als non po
test appellari tex. est in. c. j. de dila. 2 ibi tenet Innocen. 2 Host. 2
cereri docto. Sed si terminus est nimis longus nunquid a taz
nimis longa dilatioe possit appellari. Dicitur qz nō: secundum
Bart. 2 Bal. nisi illa dilatio excederet cām principalē. i. instans
nā cām p̄ncipalis: tūc possit appellari s3 bar. S3 bal. tenet qz nō
possit qz illa dilatio est nulla: vt in. l. scire oportet. in. s. psequēs
ff. de excen. tuto. Ego sto cum Bar. quia talem dilatiōem dare
est valde iniquum. vnde ratione iniquitatis potest appellari.
¶ Item quero an. denegata audiētia possit appellari. ^b pone
iudex non vult dare dilatiōē ad pbandum: index nō vult ad
mittere p̄bationes. dico qz pōt appellari. s3 Bal. l. d. l. ij. Itē iura
lata ab obseruatione iudicij potest appellari. que dicitur interlocu
111 toria. glo. est singu. in. l. earum. ff. si serui. ven. 2 gñaliter fm bal.
ab omni interlocutoria iura excludente p̄cessum pōt appellari
2 per p̄ns excludit p̄cessus. Itē pōt appellari a taxatione expē
saruz fm Inno. in. c. si. q̄ me. cau. **¶** Quero vltimus si index
pronūtiat appellationē esse defersam nunquid a tali iura possit

Interlocutorie et appel. Fo. xcij.

appellari, determinat Bal. q. sic. 2 bene dicit q. ista interlocutoria habet vim diffinitive. 2 quoriescunq. interlocutoria habet vim diffinitive: a tali interlocutoria semper potest appellari. casus est in lege inter velle. ff. de mino. Ideo vultus est victo se abstinere: et non prosequi appellationem interpositam: et permittere pronuntiare appellationem esse desertam. ¶ Adverte singulariter ad vnu singulare q. licet causa appellationis habeat annum. vel ex causa biennium. iudex per lapsum anni nunq. potest pronuntiare appellationem esse desertam. quia potuisset victus habere impedimentum. ita quod non potuisset prosequi infra annum. ita q. biennium ipso iure sibi largiatur: de quo impedimento nihil scit iudex. immo opz q. lapsum sit biennium ad hoc: q. iudex possit pronuntiare appellationem fore desertam. ¶ ita dicit sing. bar. in lege eos. C. de appel. ¶ Quero vterius iudex pronuntiat deferendum esse appellationi: nunquid a tali interlocutoria possit appellari. Bal. in. l. vnica. C. ne lic. i. vna eadē causa tertio pro. t3 q. sic. 2 pmo loco. Hāc opinionem tenuit ¶ 4. Joan. mona. in. c. cnpie: es. de elec. lib. vj. ¶ Ex his omni^o sub brenitate cōcludere de iure civili regulariter ab interlocutoria non posse appellari. Ab ista regula sunt tres fallentie. 2 sic tres concludite cōclusiones. scilicet q. ab illa interlocutoria pōt appellari: quando granamen non potest reparari per obtentū in diffinitiva. hec regula probatur in. l. ij. de appel. ¶ Secūda regula sit ista. ab illa interlocutoria potest appellari: que habet vim diffinitive. hec regula probatur in. l. intra velle. ff. de mino. ¶ Tertia fo sit ista. ab interlocutoria postq. non sequi speratur aliqua diffinitiva: potest appellari. hec ergo probatur in. l. vj. vt pzetor. §. permittitur. ff. de mino. ¶ Quero vtrum aliqua differentia sit in appellatione ab interlocutoria in casibus: in quibus poterit appellari: 2 in appellatione diffinitiva. Supra vidistis vnam differentiam quia appellatione pendente a diffinitiva nihil debet innonari. secus i appellatione ab interlocutoria. quia appellatione pendere potest innonari: nisi expresse sit prohibitum per superiorem: vt in c. nō solum. de appel. lib. vj. Est 2 alia differentia: quia in appellatione a diffinitiva non requiritur expressio cause in appellatione. vt in. l. scio. ff. de appel. In appellatione autem ab interlocutoria debet exprimi et specificari causa: vt in. c. vt debet. de appel. 2 in. c. cordi. de appel. lib. vj. facit quod no. per glo. Bald. in. l. in mino. ff. de his qui. vt indig. f. Item appellari debet ab interlocutoria in scriptis: vt in dicto. c. vt debitis. et in. c. cordi. vbi anteq. appellatur a diffinitiva incōtinenti potest appellari vna voce. vt in dicto. l. ij. ff. de appel. alis non sunt tamē aliqui casus in quib^o requiritur expressio cause in sentētia diffinitiva. prim^o casus est vbi fertur sententia contra cōfessum. nam potest a tali sentētia appellari: sed in ei^o appellatione. debet exprimi causa. puta quia dicat dñe iudex lata est cōtra me sentētia: quia cōfessus ec. Ego appello: quia mea cōfessio est facta per metū: vel cōfessus fui metu ec. glo. est singula. in. c. romana. in. §. sin autē. de appel. li. vj. ¶ Quam glo. sequuntur do. ¶ Secūdo fallit in appellatione re

m iij

¶ Cā. Ula
de tu do
Alexan. de
imol. i cōll.
lxxx. i. j. pte.
et in lege. j.
de app. vbi
plene 2 Lu.
in rub. ff. de
re tu. qb^o ad
de bar. fo3l.
in isto tract.
fallē. re. xvj.
in h. appel.
lās. fel. c. qb^o
ad consulta
tionē. de re
in. per. phil
cor. cōll. lxx.
incl. l3 f rā.
d. volu. ij. et
frā. 8 arell.
2ff. cōll. vbi
plene. Ceh

Interlocutorie & appellationes.

¶ Non t3. a
Videdo. ale
xã. de imol.
lps. rix. i. itq
pte. Et lati^o
vide perdo.
mem. do.
Phi. decinz
ps. xxxix. ici.
Iuridicaz eē
arbitro. h.
scōo pinci-
paliter zc. z
ibi p eivsq
ad q tpa pos
sit appella-
ri reducēdo
laudum int
quā ad ar-
bitriū boni
viri.
Celsus
¶ Ex anti
quis actis.
tu limitabis
hoc dictis
p Bar. sozi.
In suo tract.
fallē. regu.
xxij. i h. ap
pellatio ab
interlocuto
ria. de quo
plene p phi
lip. cor. cōsi.
lxxvij. I lfa
a z in litera b
s. volu. iij.

118
119
120

ductionis ad arbitriū boni viri in qua debet exprimi qualitas et quantitas lesionis: alio simplex appellatio non tenet: vt not. Bald. in lege vnica. C. de his qui pe. no. ¶ Tertio fallit vbi late sint tres sententię cōformes: z nō obstante hoc: si victus appellat si index pronuntiat non esse deferenduz appellationi: appellans a tali sententia debet exprimere causam secundum Joannes de Imola. in. c. cupientes. de elec. lib. vi. z idem tenet Bal. in. lege vnica. C. nell. in vna eademq; causa tertio prouo. ¶ Quarto fallit quando cōmissa est causa alicui delegato cum clausula appellatione remota. nam debet talis appellator exprimere causam alia non tenet appellatio. ita tenet singula. Innocent in. c. vt debitus infra de ap. Et concludite istaz regu lam: t q vbi cunq; prohibetur appellatio: qđ si quis appellat tenetur exprimere causam: alias nō tenet appellatio. ita dicit Lapsus Abbas in. c. romana. in. §. sin autem. de app. lib. vi. z ibi voluit glo. z sic presumptio iuris est contra appellantem: vnde cum non posset appellare: debet exprimere causam in sua appellatione. z sic non est mirum: si quando appellatum est a sententia cause: quam quis cognoscit appellatione remota: quia presumptio est contra appellantem. Idem quando sunt late tres sententię conformes: scilicet index pronuntiat non esse deferendum appellationi. presumptio enim est contra appellantem quia in vna eademq; causa non licet tertio prouocare: vt in rubro et nigro. C. ne liceat i vna eadē causa zc. Et si dicatur ista sententia per quam pnuntiat non esse deferenduz appellationi. est interlocutoria: sic non est mirū. si debet exprimi causa: quia hoc generale in qualibet interlocutoria: etiam quecunq; habeat vim diffinitivę: vt ē hic z nō permissa est appellatio: sicut a diffinitiva vt i. l. intra vtile. ff. de mino. Sed expressio requiritur in interlocutoria: quod nō est diffinitiva appellatio: et sic nō erit bona ista fallentia: cum a tali sententia non sit appellandū sicut a diffinitiva: sed vt ab interlocutoria: licet ha beat vim diffinitivę. ¶ Et si z alia differentia inter appellatorem a diffinitiva z ab interlocutoria: q: in causa appellationis a diffinitiva potest fieri iustificatio ex nouis pbationib⁹: vt in l. eos. §. i. C. de appella. z in. l. p hanc. C. de tempo. app. In appellatione antez ab interlocutoria non possunt fieri noue pbationes: immo debet ipsa appellatio iustificari ex antiquis actib⁹. 120 casus est in cle. appellanti. de app. ¶ Attendite tamen qđ vbi quis opposuisset exceptionem: z voluisset etiaz facere protestationem illius exceptionis offerens se paratuz probare: si index noluit admittere tales exceptiones: neq; eius pbationes: si gratus appellat ad hoc istud negotiū denoluit ad superiores: z attendita renocantur: et sufficit pbare corā iudice appellationis ad quem: scilicet q; opposuit talem exceptionem corā tali iudice: et obtulit se pbaturū incontinenti zc. et index noluit admittere: hoc verificato. licet nō sit probata veritas exceptionis corā iudice appellationis: satis erit index renocabit attērata post talem appellationem. quia eo ipso qđ appellans opposuit exceptionem legitimam: z offerat se pbaturuz incontinenti: z index

non admittit: constat satis de gravamine illato: etiam veritate exceptionis aliter non discussa. Si antez opposita fuisset exceptio et opponens non obtulisset se pbatum: quam exceptionem in dex noluit admittere: vnde appellavit: tunc erit necesse coram iudice appellationis iustificare exceptionem de veritate exceptionis docere. Hec omnia pbantur in. c. interposita. in prin. de appel. Si tamen in casu quo opponens obtulit se probatum surripiat in se onus probando coram iudice ad quem veritatem exceptionis potest probare: et si probaverit amplius non intentabitur super illo negotio: et ita intelligitur text. fm

- 121 doct. in. c. ex parte. de. testi. ¶ Alterius quero quando appellatur ab executione in casibus permittis: videlicet quando exceditur modus in exequendo: vt in lege ab executione. C. quo. ap. non reci. Quero an debet appellari sicut fit in diffinitiva an sicut fit in interlocutoria. Respondeo fm. Cy. r. bar. bal. et Ang. q. debet appellari: sicut qm appellatur ab interlocutoria. et sic
- 122 debet inseri causa r in scriptis. ¶ Sed quid in reductione ad arbitris boni viri: an possit reducens sine petens reductionem iustificare suam reductionem ex nonis pbationibus. r actis sicut dicimus i appellatione a diffinitiva. An vero teneatur iustificare ex antiquis actis. hoc est vt clare intelligatis vtruz in instantia reductionis ad arbitris boni viri debeat iustificari reductio per nonas pbationes. Dicite fm Barto. in. l. societate. in. §. arbitrium. ff. p socio: q in casu in quo ad iniquitates sententie demonstrandas requiritur dolus: qd tunc non possunt fieri none pbationes. quia dolus debet apparere ex ante gestis no antez ex futuris. Aut iniquitas sententie potest experiri r sine pbatione alicuius doli: et tunc possunt fieri none pbationes. ¶ Aduertatis: tamen fm eundem Barto. q si coram arbitratore nulle sunt formate vel facte pbationes i scriptis. sed assumptae sunt pbationes oretenus vt sepe facit arbitratore imperti: si talis sententia reducatur ad arbitris boni viri: poterunt produci testes ad pbandum q tales pbationes fuerunt facte coram arbitratore. quia acta possunt pbari per testes fm Bart. r An
- 123 get. in. l. emancipatus. C. de fide instr. Et si dicatur. ¶ quando est necesse q probef dolus i reductioe ad arbitris boni viri. Dicite quando redarguitur dolus arbitratoris. puta quia reducens dicit sententiam arbitratoris contra me tales esse dolose r ini- que latas. Nam tunc probari debet dolus: r ista iniquitas ex nonis pbationibus: tunc no poterit detegi. sed solummodo ex antiquis. ¶ Ubi autem non redarguitur dolus in sententia arbitratoris. quia dicitur per reducens se esse lesam in modica: vel in magna qritate vel enormi r. tunc ad ostendendum tales iniquitatem r talem lesionem possunt fieri none pbationes. vnde potius consulimus volenti reclamare coram sententiaz arbitratoris: vt dicat se esse lesam in modica: r in magna qritate: r enormi quia poterit facere nonas pbationes: q dicere sententiam esse dolose r ini- que latam. quia tunc non poterunt fieri none pbationes: vt ex. §. dictis liquet. Consultissimum tamen est vtranzq formam amplecti in reductione interponenda. vs

Interlocutorie & appellationes.

¶ Lesio. que autē dicitur magna lesio. vide do. Alexan. de Imo. in cōs. xlvj. in .j. parte. Barto. in .l. si societatem. §. arbitrorum. versu. quero que dicatur parua vel magna. ff. pro socio. Raph. cum a. cōs. l. incipien. stante statuto ciuitatis vinctie. versu. ad id autē quo queritur &c. et Lanfran. in trac. arbi. in vlt. parte. q. cxi. & do. meū do. Decium consi. xxxix. incip. iuridicaz esse arbitror. in fi. Celsus.

¶ Quod non. Adde Barto. in .l. quidaz cuz filluz. in .j. & sic noto. ff. 2 verb. obli. & Lud. pon. in rub. de arbi. et Ange. in cōs. inci. piē. Ln. de ciuitate castelli. & pan. de cast. in cōs. lxxiiij. incip. primo et ante. & in cōs. lxxv. i-

delicet q̄ dicat sententiam dolose latam: et se esse enormiter lesū. quia tunc sufficit iniquitatez sententie detegere ex altero istorum vel ratiōe doli. et hoc non poterit facere ex nonis probationibus vel ratiōe modice lessonis: et hoc respectu non-
12 4 nas probationes poterit facere. † Et enormis lesio in presenti materia dicitur si quis grauatus in .vj. parte. vt in lege vnde vi. ff. pro socio secundum Barto. in dicto §. arbitrorum. In contracta venditionis vel aliorum cōtractū enormis lesio dicitur vltra dimidium iusti p̄ctij: vt in lege. ij. C. de re ven.
25 ¶ Ex quibus omnib⁹ potest queri an per pactum possit renuntari ad reductionem arbitrij boni viri: vt quotidie fit. Et dicite q̄ nō si interueniat dol⁹ arbitratoris in sententia. Eodē modo si non interueniat dolus: sed adest lesio in magna quantitate. Si autem in parua q̄titate: tenet renuntatio secundum Bartolum in dicto §. arbitrorum. ¶ Circa hanc materiam appellationis aduertite: namq; est sciendum: † q̄ appellatio interposita corā iudice a quo habet vim libelli: adeoq; index ad

incipien. quia frustra. Et quid si est iuramēto firmata vide floz. in dicto §. arbitrorum. & Lu. in .d. ru. & Pan. de cast. in consi. lxxv. & do. Alexan. in consilio. cxxx. in .ij. parte. vbi ponit vtrum sufficiat probare latam culpam: an vero dolum: et multa alia ex quibus laudum potest dici nullum: vel saltem iniquum: & pro parte iniquum et pro parte nullum: et an quando peti potest: et an ex quo est species appellationis an post. x. dies vel perpetuo vsq; ad. xxx. annos peti possit: sicut appellatio: et quid si ei renuntiatum. vide dominum. Bartholomeuz forinum in consilio. cxxx. incipien. visis. compromisso. in .ij. parte. Cyn. in lege si societatem. §. arbitrorum. et in addi. ff. pro socio. et Bald. ibi. versu. et adde quod ista rednctio francisci de albergo. in lege si quis arbitrati. ff. de verbo. obli. quem refert & seq. Anto. de butri. in .c. quintanallis. de inretra. Idem tenet Bald. in lege si. versu. quero vsq; ad quod tempus. C. de cōtra. hen. emp. Ang. consilio. cccij. incipien. in petendi reductionem. Oldra. cōsilio clvj. incipien. primis de quo queritur. in fi. dominus meus do. Decius consilio xxxix. incipien. iuridicam esse arbitror. circa si. Alexand. consilio. xcv. incipien. visis processibus. in fi. volumi. ij. vbi dicit esse hanc opinio. communem scilicet q̄ vsq; ad. xxx. annos possit peti rednctio ad arbitrium boni viri. Idem tenet Alberi. de rosa. in preallega peti rednctio ad arbitrium boni viri. Idem tenet Pan. de leaza. consilio incipiente vertitur dubium. quem iste in tracta. de arbitro. in vltima parte. q. xx. refert. et pro princip. huius apostil. scilicet an per pactum tollatur arbitrium etiam iuramēto interueniente. Bald. in lege cum antea. C. de arbi. et consi. cccxxi. incip. premitto. volu. iij. Paul. de cast. consilio lxxiij. incipiente quia frustra. ibi. dicit nulla verborū cautela posse tolli. immo nec etiam statuto. vt per pet. de anch. in repe. c. canonum statuta. ver. accedat hic. de consi. Idem cōs. cxxx. vij. incipien. in questione supradicta. ver. restat re

Interlo. et appellatio. Fo. xliij.

spondere. et consil. sequen. incipien. inder indicaturus. circa finem. An. consil. cly
incipien. laudum arbitratoris. Fulgo. consil. cccxliij. incipien. quoniam in singu
lis. et Roma. consil. xc. incipien. v. fo. thema. questio. de quo dixi post Bar. in ad
di. ad ipsam. in. l. si vnus. §. illud. nume. iij. ver. sed iuxta predicta querit. in apo
sil. in ver. possit renunciare. ff. de pac. dixi post Bald. in. l. sup. uaciam. nu. xliij.

quem potest procedere super ea nullo alio libello porrecto. Ita
Bald. tenet in. l. si quis libellus. ¶ Quero pro declaratione pre
127 sentis materie. ¶ Virum appellacione pendente possit aliquid
a inonari. Dicte: quod regula est. quod not. in rubro et nigro. ff.
nil inno. pos. app. pen. Quod qualiter procedat statim plenus
examinabitur. ¶ Hec tamen regula fallit in quinq. casib. in qui
bus potest inonari appellacione pendente. ¶ Primo quia in
nonare potest ex promissione legis: vt in. l. per hanc. C. tempo.
appella. ¶ Secundo fallit in inonacione: que fit contra appel
lationem partium. Quam inonacionem fieri aut non fieri no
interest appellantis. casus est singu. in. l. creditor. ff. manda. in
punci. ¶ Tertio fallit: quando potest attentari id: quod potnis
set attentari in causa princip. li. vt in. l. post. in. §. imperator.
ff. vt leg. nomine. ¶ Quarto fallit quando appellando inonatur
que inonatio fieri potest. vt in. l. eos. §. super his. et in. l. mima
me. de appellatio. ¶ Quinto fallit quando appellatio est fru
stratoria euidenter: et frivola: quia tunc non obstante tali ap
pellacione est inonandum: et potest fieri executio. vt in. c. cum
appella. frivolis. de appellatio. libro sexto. immo iudex tali ap
pellacione pendente non tenetur differre executionem. vt ibi
dicitur secundum quod etiam tenet Angel. in. l. abstinendum.
C. quorum appella. non reci. Istas fallentias ponit Angel. in
l. pro hac. C. de tempo. appel. ¶ Sed pro discutienda hac mate
128 ria duo sunt videnda. ¶ Primum an iudex appellacionis pos
sit inhibere iudicia: quo ne procedat vel ne aliquid noui attē
tet. Secundum virum et qualiter attentata renocetur. ¶ Circa
primū dicatis aut loquimur in appellacione ab interlocutoria:

in ver. ad ar
bitrium bo
ni viri. C. de
his que pe
no. et in. l. cō
antea. nōe.
vñ. ver. sed
qd si p sta
tutū. in ver.
reductiois.
C. de arbit.
dixi post dy
nū. in regn.
a iure. in §.
sic debem.
post collec.
c. cū dilect.
nu. vj. in §.
ad arbitriū
boni viri. §
arbi. no. fe
ly. c. si dili
gēti. ver. se
cū dū corre
lariū. de fo.
cōpe. et nota
ni post bar.
in. l. j. in fi.
ver. sed que
ro. in apo.

Nil. in eo. ver. ff. de lega. ij. et in trac. clausularum. in clau. cōpromissarum. ver. in
iudicem vt bonum virum. Celsus.

¶ Pendente. de quo etiam vide larissime et ad saturitatem Firmi. in suo anteo
repto. ver. appellacione pendente. ver. j. cum seq. et an attentata post appella
tionem iudicalem ventant renocāda per viam attentati. vide do. Barth. soz.
in consil. xlv. inci. visa appellacione. ver. circa hanc dubitationem. cum ver. seq.
in. j. parte. Et do. meum do. phi. dect. cōs. xxxiij. inci. dimino. xc. et pro tenui fa
cultate. ante fi. et consil. xcvij. incip. in casu propo. ver. stante ergo et que dicant
attentata per eundē cōs. cū. inci. in causa possessionis. per totū quibus adde
Bar. in. l. furti. §. sed si furti. nu. ij. vbi posuit in addi. ad ipsam. in ver. nil nonari
appellacione pendēte. ff. de his qui no. in. fa. dixi post collec. in. c. dilectis. nu. xxy.
in ver. appellacione pendente. §. de appel. no. Corse. sing. suis in ver. appella. in
cip. regula est: not. Bar. soz. in suo tract. fal. reg. xxi. in ver. appellatio. f. de. de
se. consil. cccxliij. vbi ponit qualiter intelligatur verbum inonari. et Bald. no. cō
s. cccxviij. vbi ponit manquid executio fieri possit. Celsus.

Interlocutorie et appellationes.

In appellatione a diffinitiva. vid. late Matih. fin. su. no. xx. incip. no. q̄ appellas recte et rite. **Celsus.**

Diffinitiva facta sit inhibitio. b̄ quo vide of no Bal. cō. fil. cccvii. vol. i. j. **Celsus.**

a aut in appellatione a diffinitiva². Priori casu aut est certū aut dubium. si sit notorium non esse deuolutum ad iudicem appellationis: tunc non poterit index inhibere iudici a quo. est in c. romana. in. §. si vero vocatis. de appel. libro. vi. ¶ Et ideo sit certus appellatus vt vadat ad iudicem ad quē: exponēs ei: q̄ aduersarius non appellauit in termino iuris: vel non expressa legitima causa in appellatione. vel aliud exponat: per quod dubiū sit iurisdictionem deuolutā esse ad iudicem ad quem. et hoc dubio pendente nō poterit inhibito fieri iudici a quo. et sic poterit ad vteriora procedere. Aut certum est q̄ negotium deuolutū est ad iudicem ad quē: sed dubitatur an causa expressa sit vera: et tunc nō potest fieri inhibitio iudici a quo: nisi q̄ inceptis cognoscere ipse index ad quem vtrum causa expressa sit vera: vel ne. tex. est in. c. romana. §. q̄ si obijciatur. de appel. libro. vi. et dicitur incertum cognosci per solā citationē: vt in. c. grauati. de offic. delega. In secundo casu primam loquimur in appellatione a diffinitiva: et t̄c̄ est certum: posse appellari: vel est dubium etiā si nulla inhibitio fieret per iudicem ad quem index a quo nō debet exequi: neq̄ aliquid innotari: vt in toto tit. nil innotari posse ap. p̄. et ibi et tenet glo. q̄ est versū: etiā si index a quo nō detulerit appellationi. fm Innocē. in. c. pastoralis. in glo. que incipit mirum est. de offi. deleg. pro quo est casus in. l. edendum. ff. de appella. Si autem est certū non posse appellari. et t̄c̄ etiā si appellatur poterit index a quo exequi: et non deferre executionē. ita singu. tenet glo. in. l. vnica. C. nil nona. pos. ap. pen. Et idem tenet Innoc. in. d. glo. Si tamen victus appellans hoc casu accessisset ad iudicem ad quē narrans se appellasse: et debere sine appellationi deferri: non poterit index inhibere iudici a quo: nisi primo ceperit cognoscere vtrum appellatione sit recipienda: vel ne. Et eo casu poterit inhibere. vt in. c. romana. §. si autem. in casibus de appella. libro. vi. Et notandū est fm Inno. in. d. c. pastoralis. et in. d. glos. f̄ quod vbi est commissa causa alicui iudici appellatione remota: quod si victus appeller etiam in casu permissio: non obstante tali appellatione poterit index a quo exequi sententiam: nisi sibi sit facta inhibitio^b quod est notandum. Et dixit Inno. vbi. §. q̄ vtrum sit recipienda appellatio vel ne: poterit cognosci etiam p̄te absente. et quod prius d̄z cognosci vtrū sit recipienda appellatio vel nō: et postmodūz cognoscitur an appellatio sit iusta. vel nō. Et hoc de primo principali. et not. fm Angel. quod si inhibitio aliter fiat: quā supra dixi: nō valet: nec tenet talis inhibitio per. c. non solum de appellatio. libro sexto. ¶ Circa secundum principale¹³⁰ dicatis f̄ quod vbi appellatione pendente a diffinitiva sententia facta est innotatio: incontinenti per iudicem appellationis renocantur attentata per viam attentanti: non expectato sine ipsius litis. et hoc sine facta sit innotatio pendente appellatione interposita. sine sit facta pendente appellatione interponenda. pura quia executio sit facta infra. x. dies appellationis: tex. est in. l. in. d. c. nō solū. et glo. in. d. l. vnica. C. nil. no. pos. ap. p̄. Secus est in attentatis p̄dēre appellatione interponenda ab

Interlocuto. et appella. § 0. xv.

Interlocutoria: quia non tractantur attentata nisi secuta victoria appellatio
fm Ange. in dicta. l. per hanc. nam si fuissent attentata pendente appellatione
interposita ab interlocutoria: cui appellationi detulisset index a quo nihil tunc
posset innovari: ideo idem esse dixi de attentato pendente appellatione a dis
finitiva quia cum index a quo detulerit appellationi: ligate sunt manus sibi
adeo quod ulterius non potest procedere fm Ang. in dicta. l. per hanc. vbi etiam
index non detulit appellationi ab interlocutoria: tunc poterit fieri innovatio:
et attentata non renocabuntur: nisi secuta victoria in appellatione. et hoc est ve
rum: nisi inhibito facta fuisset iudici a quo per iudicem appellationis. nam tunc
omnia attentata post inhibitionem statim per viam attentati renocantur. ca
sus est in dicto. c. non solum. Et debent per viam attentati renocari: quia sicut
de facto attentata fuerunt: ita etiam de facto renocant ante oia absq; vlla cau
se cognitione. et not. fm Ang. in dicta. l. per hanc. quod index a quo tenetur de
ferri appellationi ab interlocutoria: vbi causa expressa in appellatione reputa
tur legitima. sine vera: vt est text. in. c. romana. §. cum autem. de appella. lib. vi.
Hec omnia dicta procedunt in appellatione ab actu iudiciali. Secus autem est
in appellatione ab actu extraiudiciali: quia attentata pendente appellatione in
terposita non renocantur per viam attentati. sed expectantur finis victoriae. ita
Innocen. dicit singu. in. c. cum inter canonicos. de electio. Certe cum eps vellet
eligere titium in archipresbyterum allicius plebis: seius vadit ad epim: et dicit
ei. domine epe sentio vos velle eligere tale in archipresbyterum. non eligatis:
quia est criminofus. et si vos intenditis eligere ex nunc ego appello. Si episcopus
pua non obstante hac appellatione procedat ad electionem: non renocabitur
electio: sed expectabitur victoria litis. et sic videtur vna differentia inter appella
tionem iudicalem et extraiudicalem. ¶ Est et alia differentia inter huiusmo
di appellatioes: quia vbi appellatur ab interlocutoria in iudicio: quicquid est
attentatum post appellationem emissam recipiens causam et si non recipiat ar
ticulu super quo est emissam appellatio: renocantur omnia per via attentati fm
q6. §. dixi. vel expectatur victoria cause fm diuersitatem casu. de quibus. §. di
xi. vbi autem appellatur ab actu extraiudiciali attentati post appellationem
decernens articulum super quo est emissam appellatio retractatur solum: et non
aliud: licet non respiciat causas principales. ista est pulchra doctrina Inno. in
c. cum a nobis. de elec. quem sequunt ceteri docto. Pone exemplum cum index
vellet recipere titium in testem copareo: et dico non recipiatis talem testem. quia
est infamis. et appello. certe si post talem appellationem receptus sit titius in tes
tem: et etiam sint recepti alij testes renocabuntur oia dicta istorum testium p
iudicem appellationis. Sed cum quis velle titium eligere in archipresbyter:
ego appello. Si eligat titius post appellationem. et etiam seius renocabitur so
lum electio facta de iure non autem de seio. ¶ Attendite ista in eo quod dixi quod
appellatur ab actu extraiudiciali non renocari posse tunc attentata per via at
tentati. fallit in duobus casibus: primus si appellerit coram iudice habente
iurisdictionem: veluti si quis appelleret a confirmatore volente confirmare electum.
¶ Secundo fallit si post appellationem partes ex communi consensu eligat iudi
cem appellationis. nam postea attentata renocabuntur per via attentati fm Inno.
qui ita no. in. d. c. cum inter canonicos. subiectis: quod si eps volens eligere aliquem: et
ab eo appelleret: si electio facta est per eum non obstante appellatione valebit: nec
poterit renocari per via attentati. quia ipse eps sit index ordinarius ceteris hic non
processit tanquam index in iudicio. sed processit tanquam index extra iudicium. ¶ Conne
niunt tamen appellatio ab interlocutoria extraiudiciali et iudiciali in hoc: quia
in utraq; terminis appellandi est. et diuini. et debet in appellatione exprimi

Interlocutorie & appellationes.

Ad superiorem immediatam. Adde do. Felx. post glo. Abba. Inno. & Ant. de bur. in. c. cum bertholdus. de re iudi. ubi limitat nisi pars faceret. qz sic talis appellatio valet. Itē tenet Pet. de anch. in. c. romana. de app. lib. vi. vel nisi in contrarium esset consuetudo. vt no. in. d. c. ij. de consue. lib. vi. vide eūdem Felx. in. c. super questione. §. porro. ver. appellari nō pō. ubi psequēdo multas alias limitatio nes ponit & offi. dele. ap Bar. fo3. in suo trac. fal lē. reg. xiiij. 133 de quo dixi post collec. in allega. c. cū bertholdus. nu. iij. in apost. in ver. omisso medio. & in a stilo parla. 134 parte. §. i. si an q̄ appellat ad eorū omisso medio ver. j. Celsus.

Personis p̄ q̄ materia vide plene & not. bar. fo31. in cōs. xlv. iei. vif. appellatiōe. p̄ totū. in. j. parte. §. qd̄ de eo q̄ appellat ad papā an si nō pōt habere copiaz: tunc si te p̄tineat rit cum p̄tentiōibus. c. et an suffi

ciat se semel presentasse: aut pluries debeat fieri presentario. vide do. Alexā. in cōs. ix. in. j. parte. & in cōs. j. in. ij. parte. ubi ponit quid debeat facere ad potestas p̄ncipis: & late p̄sequitur intellectum auct. sed lvs. C. de tempo. appella. per totum consilium.

Uirū q̄s sit metus qui cadat in cōstantē virū & quō requiratur vide do. Alex. de lmo. in cōs. xlvij. in. iij. parte. et in cōs. lxxxix. in. ij. parte. & in cōs. xcviij.

causa in scriptis. tex. est in. c. cōcertatiōi tne. de appella. lib. vi. Nec. §. recitata tradunt copiose p̄ Ang. in. l. p̄ hanc. C. de tempo. appellatio. ita ipse plene. §. dicta p̄sequitur. sed non ita clare.

Quero quo ordine sit appellandum dic ab inferiore ad superiorem. vt in. l. j. in. p̄m. ff. de appel. a superiore autē ad inferiorem appellari non potest. nec etiam a pare ad parem. cū par in parem nō habeat imperium: vt in. l. nam magistratus. ff. de arbi. & in. l. ille a quo. ff. ad treb. & in. c. innotuit. de elect. sed in hoc est differētia inter ius civile & canonicum. Nam de iure canonico appellatur ab inferiore ad superiores omisso medio: vt. ij. q. ij. c. metropolitanū. & glo. est in. c. si duobus. de appel. De iure autē civili appellatur ab inferiore ad superiorem immediatū. & tex. est in. l. imperatores. ff. de appel. ¶ Item quero ponelata est iura per tres indices delegatos: vel per tres arbitros: nō quid necesse sit appellare ab eorum iura coram oibus iudicibus vel sufficiat appellare corā vno. Respondeo q̄ sufficit appellare corā maior parte. Unde si tres indices tulerunt iuriam sufficit coram duobus interponere appellationem. tex. est in. cle. j. de appel. Si autem maior pars non reperiretur. tunc sufficit corā vno & coram honestis personis appellare protestatione proposita s̄m glo. in. d. cle. j. Eodem modo si lata foret iura per vnum indicem tantum: & nō posset haberi copia iudicis a quo est appellatum. tunc sufficit appellare corā honestis personis protestatione proposita ex quo non potest reperiri iudex a quo est appellandum. vt est tex. in. c. si. de appel. & ibi tenet glof. & idem tenet Ang. in. l. ij. C. de his qui per me. iudicis nō appellauerūt & etiam Innoc. idem tenet in. d. c. si. plus voluit Jo. an. in. d. cle. j. in glo. s̄m. q̄ ubi non potest haberi copia iudicis a quo sufficit appellari coram iudice ad quē. quod intelligite semper premissa protestatione: qz nō habetur copia iudicis a quo per. d. c. si. ¶ Facit ad hoc qd̄ habet in simili de eo qui per metū iudicis nō audeat appellare corā iudice a quo: quia sufficit tunc appellare coram publicis personis b̄p̄m̄a protestatione: in qua opponitur causa qua nō appeller coram iudice a quo. Sed in huiusmodi appellatione ad hoc vt teneat plura requiruntur. Primo requiritur q̄ interueniat talis metus: qui cadat in cōstantem virum. vānus autem metus nō proficit: vt in. l. metū.

Interlocutorie & appellatio. Fo. xcvj.

et in. l. isti quidem. ff. quod me. can. Secundo requiritur. q̄ pro
ponatur protestatio dicendo. appello coram isto tribunali pre
sentibus istis personis: quia non audeo appellare propter
metuz iudicis a quo ita no. glo. in. d. c. fi. Tertio requiritur: q̄
huiusmodi protestatio interponatur infra legitimum tēpus
appellandi. puta infra. x. dies qui debentur ad appellandum:
vt in. d. l. ij. C. de his qui per me. it. non ap. et si post. x. dies esset
timor: necesse non est amplius appellare. immo satis est de pro
testatione ita facta. Tutius est tamen ad cautelam interpone
re appellatiōē: que interponitur quando non potest haberi
copia iudicis a quo: & appellatiōem q̄n p̄ metū iudicis a quo
quis non appelleret coram eo. Nam priori casu sufficit appella
re coram honestis personis protestatione premissa. Item hoc
casu sufficit appellare ad iudicem ad quē fm̄ gl. in. d. clem. j.
posteriori vero casu q̄n p̄pter metū: nō p̄t appellari requirit
q̄d appelleretur corā publicis p̄sonis: & corā tribunali istius iu
dicis. vt in. d. l. ij. & ibi tenet Bald. Et not. q̄ ad hoc vt iustificen
tur huiusmodi appellatiōes: requiritur q̄ p̄betur id in pri
mo casu q̄ nō poteri haberi copia iudicis corā quo debet ap
pellari & hoc quia q̄n p̄t haberi copia iudicis a quo. semp̄ cor
ram eo est appellanduz alis nō valet appellatio fm̄ gl. in. d. cle.
36 j. & fm̄ Inno. i. d. c. fi. † Et iste qui dicit nō potuisse se habere co
piā iudicis & c. h̄z necesse pbare illā negatiuaz: q̄ est fundamē
tū sine intentionis. vt no. Inno. in. c. sup̄ his. de accu. & Bart. in
l. hoc iure. ff. de ver. obli. Similiter & posteriori casu necesse ē q̄
appellans p̄bet metū iustū: puta q̄ incarcerauit alios ille iu
dex ab eius sententia appellantes h̄z Bar. in. l. de pupillo. §. si
quis ipsi pretori. ff. de no. ope. nun. per Bald. in. d. l. ij. necesse est
tamē hoc casu: q̄ ille qui facit huiusmodi protestatiōem dicat.
nō audeo appellare. quia iste iudex est solitus incarcerare ap
pellantes a suis sententijs & diffinitionibus: naz si solitus est in
carcerare: licet tamē de iure non esset sufficiens metus: sufficit
tamen ad inferendum iustam causam non appellandi coram
iudice a quo: quia timet ne sibi inferatur: aliqua violētia sc̄dm
Innocen. in. c. bone memorie. in. glo. que incipit: appellatiōe de
37 elect. † Nam paria sunt aliquem de facto compelli: vel timere
ne de facto compellatur. & sic etiaz paria sunt pati violentiam:
vel timere ne patiatur. text. est singu. in. l. nouissime. §. j. ff. de fal
tuto. Et intelligite semp̄ quādo est iust⁹ metus: & id q̄d dicit de
metu iudicis idē est quādo violētia instruebatur: vel inferatur p̄
familiā iudicis: q̄ familia intelligit facere de cōsensu dñi fm̄
38 Barto. in. d. §. si quis ipsi pretori. † Item aduertatis q̄ in of
fessatione interponēda non est necessaria presentia aduerſa
rū nā poterit quis appellare nō citata parte: & poterit recipere
ap̄stolos infra terminū sibi prefixū: sed postmodum tenebit
insinare parti. text. est not. i. cle. j. de appe. & istos ap̄stolos nō
tenebit appellans petere quando appellat in casu quo nō po
test habere copiā iudicis a quo: vel in casu in quo non audeo
appellare p̄pter metum h̄c est ratio: q̄ ille non est iudex qui
debet dare ap̄stos: ita tenet glo. l. d. cle. j. & Bald. in. d. l. ij. preat.

ea. parte. et
in 2 sil. xlvij.
in. ij. parte.
quod consi.
do. Alex. de
neno para
tini. Abb. i
apo. in. cle.
appellante.
de appel. et
in. c. ex pre.
lo. ij. i. fi. eo.
tit. felyñ. i
c. cū. r. i. prin
ci. de offi. de
leg. & Bald.
in. l. exco
rē. C. de exe
cu. rei indi.
lati⁹ q̄ per
aliū. p̄ eūdē
felyñ. in. c.
ecclesia sc̄rē
marie. §. sic.
decimoter
tio quero d̄
cōsi. Cel.

Interlocutorie & appellaciones.

¶ Est pñs
Adde hoc p
Warrh. in
suis singul.
lxxj. ic. nota
q̄ in cā ap-
pel. vbi alle.
-s. illud hic
per istū alle-
gatū. rad-
dit idem ēē
si ambab⁹
p̄tib⁹ pñti-
bus vna sit
contumax i
non paren-
do iuri sui
iudicis in-
uentus lites
cōtestari: q̄
tūc haberi
d̄z p̄ absen-
te r̄ cōmma-
ce: vt not. p
do. Anto. d
but. in. c. cū
oliz. de test.

¶ Prim⁹.
De quo vi-
de tu plene
p̄ firmantē
i suo auro
repro. i. h̄i.
executio. h̄.
lix. r̄ an r̄ q̄
qua actioē
corā primo
iudice exe-
cutio iniepe-
ri possit vid
Feli. i. c. pa-
trialis. s. p̄
terea. s. d of
fi. deleg. cir-
ca prin.

139 **¶** Adde vnum quod omisi in materia innotationis appella-
tione pendente: vtz q̄ si appellatione pendēte dilapidarentur
fructus per possessore poterit peti sequestratio istorū fructū:
vt in. l. impera. s. ibidem rescripserunt. ff. de appel. Et fructus
dicuntur dilapidari etiā si cōuertant in proprios vsus s̄m Ar-
chl. xij. q. ij. r̄ quia res. idem etiam tenet Ang. in. l. diuus. ff. de
peti. here. Et eodez modo dicatis in causa principi. licet nulla
lege. hoc cautū reperiatur. ita determinat Bald. in. l. si fidei ius-
s. si. ff. qui satisda. cog. alio autem si nō fiat dilapidatio fructū
ad instantiam petitoris fructus non debent sequestrari aduer-
sario existente possessore: immo debet index precipere petitori:
vt non molester possessorem in sua possessione. cum lite penden-
te nihil debeat innotari. poterit tamen descriptio fructuum
fieri lite pendente: si iudici fuerit visum. hec est sentētia Bald.
in. l. si. C. de edi. dini adria. tol. quod etiaz voluit Innocen. in. c.
140 in p̄sentia. in verbo petant de p̄batio. **¶** Queritur vtrum in
appellatiōe requiratur lit. p̄test. b̄z enter dic s̄m Ang. q̄ si vtraq̄
pars est p̄sens⁹ requiritur li. cōtest. Si autem altera pars est
absens nō requiritur lit. conte. vt est text. in. l. si. s. illud. de tēp.
141 a p̄. Et ita etiaz determinat Ang. **¶** Querit subsequenter po-
ne q̄ index appellationis cōfirmet sniam latam p̄ iudicē cau-
se principalis: quis mandabit sniam executioni index appella-
tionis: an index primus b̄. dicite aut sententia prima expresse est
cōfirmata p̄ iudicem appellationis. r̄ tunc index appellationis
exequetur sententiam. vt in. l. ij. C. de epif. audien. Aut sentētia
prima est confirmata tacite: p̄nta quia nō sunt petiti apostoli
infra terminum iuris: vel nō est appellator p̄sent⁹ appella-
tionez intra tempus instātie: r̄ tunc index cause principalis de-
bebit exequi: nō antez index appellationis. ita determinat gl.
distinguens vt. s̄. in. l. eos. i. prin. C. de appel. r̄ ibi etiā tenet do-
142 cto. i. l. tale pactū. s. qui prouocant. ff. de pac. **¶** Sed est ad-
uertendū q̄ vbi iurisditio est deuoluta ad iudicē appellatiōis
p̄nta quia est incepta causa appellationis corā eo. index appel-
lationis elapsa instantia debet p̄nuntiare appellatiōem esse
desertam: r̄ a tali bene poterit appellare: s̄m Bald. in. l. ij. C. de
epif. audi. Ubi aut nulla ē deuoluta iurisditio ad iudicē appel-
lationis. p̄nta quia nunq̄z comparuerunt partes corā: eo tunc
nō poterit index appel. pronuntiare appellatiōem esse deser-
tam cū in eo nulla sit trāslata iurisditio ita tenet Ange. in. d. l.
143 zeos. in princ. **¶** Querit vltierus qualiter debebit p̄nuntiare
index appel. Dicite q̄ p̄nuntiabit hoc modo. si valet confirma-
re primam sententiam p̄nuntiabit bene indicatum: r̄ male ap-
pellatum si autem volet infirmare primaz sniam: tunc si p̄ns
snia fuit cōdemnatoria: sufficit q̄ tunc dicat p̄ntiamus ma-
le iudicatum r̄ bene appellatum. Si aut prima snia fuit absolu-
toria quaz sniam vult infirmare: tunc debebit hoc modo p̄nun-
tiare. dicimus r̄ p̄nuntiamus male indicatum: r̄ bene appella-
tum: r̄ ideo cōdemnamus dictum titium conuictum in centum
r̄. ita q̄ hoc casu necesse est vltierus p̄cedere. ita no. in. d. l. eos
in princ. r̄ ad hoc facit. l. offidius. ff. de lega. iij. **¶** Et notandū
est secundum

Interlocu. & appel. Fo. r. cvij.

¶ C. l. i. si q̄ sep̄atim. vbi vide oino. d. alex. de imo. Et idē in l. a. snta. de ap. & in repe-
t. l. sepe. de re iu. & p̄l. lxx. vol. i. & p̄l. clxx. vol. ij. bal. & Lnd. Bol. in l. si duo pa-
troni. in p̄n. ff. de iuretu. Et idē bol. in l. posthum. §. si q̄s. ff. de inoff. tes. & i. l. q̄
repudiātis. in p̄mis interp̄. e. ii. Abb. & fely. in. c. cū super. de re tu. eandē fel. i. c.
inborta. h. nota. etiam. e. ii. & in ca. inter dilectos. de fide instru.

¶ 44 est fm glo. in. d. l. eos. in prin. t̄ q̄ si prim⁹ index ex p̄bationi-
bus coram eo factis equam tulerit sententiam si postmodū in
causa appellatiōis sint facte none probationes: ex quibus de
beat fieri sententia cōtraria index appellatiōis habebit indi-
care male indicatum: & bene appellatus: & debet adūcere ma-
le indicatum ex notis probationibus: vt per hoc saluer honorē
iudicis a quo: & ita debet intelligi glo. in l. sicut. de re iudic. que
dixit q̄ in sententiā cause appellatiōis debet inferi causa: vt in
superioribus dixi. nam hoc intelligitur vbi per iudicē appella-
tiōis fertur sententia cōtraria prime: ex notis probationib⁹:
quia debet adūci se indicasse taliter per nouas probationes. &
hoc casu intelligitur iudicē appellatiōis indicasse male indi-
catum se q̄ no ad partes. quo antez ad iudicem cause principa-
lis non fuit male indicatus: ita determinat glos. in dicta. l. eos.

¶ 45 que omnia sunt notanda. ¶ Quero vltimus vtruz appella-
tio facta per vnuz ex consortibus proist alteri non appellanti.
dicite quod sic vbi eadē est causa defensionis. & causa nō est se-
parata. alias nō prodesset. ter. est in l. si qui separatim. §. quo-
tiescūq̄. ff. de appel. ita determinat Bal. in l. j. C. si vnus ex plu-
ribus ap. Appellatio tamen interposita per nō confessum non
proderit cōsocio. qui fuit confessus in causa principali secundū

¶ 46 Baldum in dicta. l. j. ¶ Vltimus non est omittendum vnum
singulare: videlicet quod licet causa prosequēde appellatiōis
habeat quatuor menses: & idem est in causa nullitatis secundū
docto. ter. ē in l. fina. C. si penden. appella. mors internene. Vbi
antez principalis moriatur pendente tempore appel. tunc nul-
lum tempus datur heredi prosequēdi appellatiōem nisi quod
superesi. ¶ secundū Bald. et reliquos docto. in. d. l. fina. ¶ Ul-

¶ 47 timo pro complemento istius materie appellatiōis adūcio
vnum singulare: videlicet quod licet dicatur quod tēpus pro-
sequēdi appellatiōem incipiat currere a tempore interposita
te appellatiōis: vt in clem. sicut. de appel. tamen dictum tem-
pus nō currit nisi postq̄ est datus index: qui habeat cognosce-
re de appellatiōe. Unde cum ex forma decreti instantia cause
appel. non debeat durare nisi. xx. dies vltim⁹ dato quod inter-
posita fuerit appellatio coram iudice a quo. tamen nunq̄ inci-
piunt currere dicti. xx. dies: nisi postq̄ est electus index: qui de-
beat recognoscere de appellatiōe. & ita vidi consultiuz per ma-
gnos doctores: & ratio est in promptu quia absurdū est dicere
deberi currere tempus ap. anteq̄ ad sit index coram quo dicta
causa agitari possit: vt in l. fina. in princip. ff. de cōdi. & demon-
strat est optimus ter. ad hoc simile videmus quod vbi pars nō
comparat citata die quo index non sedit. non potest continmar
reputari: cum dicitur per iudicem: vt in l. si arbitet. calendis. ff.

b ¶ Qd sup
est. Et adde
q̄ currit he
redia tēpo-
re sciētiefne
post aditaz
h̄ditatē: lz
defunct⁹ sci
nerit. vt per
doc. i. d. l. fi.
& bal. i. addi.
ad spe. in ti.
de ap. h. no.
q̄ heredi. q̄
vex est sine
defunct⁹ ap-
pellaneri:
sine nō: sec⁹
si eo delibe-
rāte: vel he
reditatē ia-
cente. cyn. &
ba. h. illud
tū est nota.
dy. & Saly. i.
d. lege fina.
c ¶ Nisi
postq̄ dat⁹
ē index. ad-
de idē esse si
datus sit in-
dex & p̄ illi
stat quom-
nns in. d. cā
ap. pcedat:
& no. in aut.
lz si lis. C. d̄
tē. ap. Inn.
i. c. ex rōne. &
ibi late pa-
no. & q̄ po-
sui ibi ad.
ad ipm post
alios h. scō
casu. de ap.

De expensis.

Dicere; si esse opus q̄ appellās instāter z instātissime iudici appellatiōis p̄a
rester. z pluries: vt p̄cedat: nō em̄ sec̄ videret fecisse diligētā: vt no. plene bar.
in aut. item si appellatiōe. z ibi etiā Bal. in op. C. de tem. ap. l. de bal. in addi.
ad Spec. in ti. de ap. h̄. moza. iudicis. z Inno. in p̄cal. c. ex ratione. Celsus.
s̄ ¶ In dicto. §. sinantē. vbi vide fr̄a. are. et qualiter intelligant ista verba: vlti-

ctus victori
in expensis
cōdemnan-
dus est. U-
de p. d. meli
phi. decinz
p̄. l. xxiij. in
cip. dinino f
plorato p̄s-
dio. z dilige
ter. h̄. secun
do p̄ncipali
ter. vbi gni.
de en. in al-
leg. §. sinan
tē alterutra
r̄. ff. i. z q̄
ibi vbi in
addi. ad l. p̄z
in h̄. in expē
sis dixi a
post ad dy.
post. d. boe-
rū. in regn.
cū q̄s. i. ver.
ē phiteote z
post colle. i.
c. calumniā.
nn. vj. h̄. sed
q̄ de illo q̄
petūt centū z
in apost. in a
eo. h̄. i. d. pe.
b ¶ Non cō
demnatur i
expensis. vi
de per Bal.
l. l. sancim⁹.
C. de iud. r̄ i 3
l. properan-
dum. §. sin-
antem. c. ti.
z in aut. ge-
neralit̄. C. 4
de epi. z cle. b

de arbi. Preterea hi dies solummodo litigatorib⁹ cedunt: qui
bus ins pretor reddit: vt in. l. j. in fi. ff. de diuer. z tēpo. prescrip.
Sed cum datus non fuerit adhuc index corā quo debet profes-
qui dicta ap. ipse iudex non dicit reddere ins: z per cōsequens
dicit. xx. dies viles nō possunt cedere partib⁹. Et hec sufficiant
pro complemento huius materie appella.

De expensis.

Am i causis soleant ex

pense fieri: z interdum etiaz adeo grādes q̄
vix absorbent summā negotij principalis. In-
terdū quoq̄ victus venit in expensis damnan-
dus: interdū quoq̄ absolūdus: ideo de ipsis
expensis videam⁹. Et p̄mo p̄mitto t̄ q̄ in iure
multipliciter fiat mentio de expen. nam interdum fiunt expēse
in re totali: z de his loquit̄ totus titulus de expēsis in rebus
dotalib⁹ factis. Quedam sunt expense: que fiunt in repeti. r̄ de
his loquitur lex in fundo. ff. de rei vēdi. Quedam sunt expense
que fiunt in litigijs. et hec est materia nostra: in qua quidā ma-
teria habetis considerare: q̄ ex duplici capite veniunt expense
sen impense reficende. p̄mū caput est ratiōe victorie: secun-
dum caput est ratiōe cōtumacie. P̄mū caput probatur in. l.
properandum. in. §. sinantem. C. de iudi. z tex. in. c. finem litib⁹:
de dolo z cōtumacia. cum multis similibus: de secundo capite
loquitur tex. in. l. sancimus. C. de iudi. z totus titulus. ff. si quis
ius dicen. non obtem. ¶ P̄mo namq̄ videamus materiam ex-
pensarum que veniunt ratiōe victorie: postmodū videbimus
de expensis: q̄ veniunt ratiōe contumacie: et p̄mo presuppo-
no regulā satis vulgare in iure: que talis ē. ¶ Vlti⁹ victori in ex-
pensis debet cōdemnari: vt est tex. in. d. §. sinantem⁹ alterutra
z in. c. finem litib⁹. de dolo z cōtū. hec regula in se habet equi-
tatem: quia quis non debet ab alio in se damnum petere: vt in
toto tit. ff. si quis ius dicen. non obtem. Unde cum vict⁹ fece-
rit expendere pecuniam victori litigando damnum dedit p̄san-
do causam dimittendi suam patrimonium: et qui occasione
damni dat: damnum dedisse videtur. in. l. qui atulit. §. qui in hac
ff. ad. l. aquillam. ¶ Hec autē regula fallit in causa crimina-
li: in qua victus non condemnatur in expensis. vt in. l. nō igno-
rat. C. de fruc. et lit. expen. nisi propter desistentiā a lite: q̄ tunc
bene desistens puniatur in expēsis. vt in. l. iij. C. qui accusa. pos.
vel nō. Hec est sententia Bald. in aut. generaliter. C. de epi. pos.
z cle. Et ē vera sententia ¶ Secūdo fallit ista regula. vbi victus
habet instā cām litigadi. Nā tūc nō cōdenat̄ in expēsis rōne

De. in. l. q. solidi. 2. ibi post in apost. ad ipm. ff. de leg. ij. Alex. i. l. iulian. de codi. inde. Etia si no piene pbaret. vt eundē Bald. in. l. edita. de edē. 2. in. l. qd. re. si cer. pe. Alex. in. l. ex. cōsensu. §. si. de appel. 2. cōsi. xviij. vol. iij. Celsus.

¶ Cōdēnari in expensis. Adde in supradictis Bald. notabit in ant. ghaliter. vt. ex pdictis apparet. C. de epif. 2. cle. vbi ponit quos modos: qd? d: qd hie in

calumnie. vt in. l. qui solidum. in. §. etiam. ff. de lega. ij. ¶ Sed dicitur habere instam causam litigandi: primo quando quis errauit in iure: quod est dubium: puta quia questio est super tali puncto: in quo sunt varie opiniones inter doct. Seco dicitur habere iustā causam litigandi ppter veritatē incertā 2. cācella tam. vt in. l. ij. 2. iij. ff. de condi. inde. Ecce legatarius petit legatum ab herede. q. heres non habebat testamentum 2. resistit: dicens se non teneri ad aliquod legatum: quia nescit an sibi vel alijs sit relictū. in medio cause producit testamentum: in quo apparet legatū deberi legatario et sic pro eo fertur sententia: certe heres non condemnabitur in expensis propter instā causam litigandi: que est causa propter celatā 2. certā veritatē: enz non apparet testamentum. ¶ Attendit tamen q. si post testamentum producit heres perseuerasset in cā debet condēnari in expensis factis post testamentum pductum. 2. in expensis factis ante testamentum productis debet absolui. 2. hoc q. ante testamentū non habuit instam causam litigādi. post autem testamentū habuit instam cām litigādi sūm Bart. q. ita notauit in l. qui quis infinitio. ff. de postu. 2. ibi est casus de hoc idem tenet Ang. i. l. destitisse. ff. de indi. Ex quo inferūt ipsi: q. si habēs instam causam litigandi apertis attestationib? vel productis instrumentis adhuc perseueret. litigator debet condēnari in expensis factis post aperturam attestationum. in reliquis autē absolui. 2. hoc q. post aperturam attestationū vel post pductionem instrumentorū incipit scire se habere iustā causam litigandi. ¶ Tertio d: qd habere instam cām litigandi: qd qd autēq. inciperet litigare hz cōsilia sigillata aliquorū valentium doctorū cōsulentium. p. eo. nam tunc si pcedentibus talib? cōsilijs incipiat litigare: 2. succūbar: nō poterit cōdēnari in expēsis. istud est dictum singn. Ant. in. l. terminato. de fruc. 2. lit. expen. ¶ Quarto d: habere instā causam litigādi. qn pducit multos testes q. deposuerūt p. eo. 2. hi sunt reperi infames: vel exdicitati vel alio mō inhabiles: 2. succūbar: nō possit pdēnari tūc in expēsis sūm Bald. q. ita notauit i. d. ant. gñalr. qd intelligite sūm eūdē Bald. nisi suspitio esset cōtra pducētē: nā tunc etiā condēnaret in expensis. ¶ Quinto dicit quis hie instam cām litigandi. qn aduersa pars pbauit p. vnu testē. 2. in supplementū pbationis est ei delatū iuramētū: nā tūc si succūbēs habeat aliquas cōiecturas p. eo puta vnu testē nō possit cōdēnari in expensis. Si autē nulla foret cōiectura p. succūbēte: 2. delatū eēt iuramētū in supplementū pbationis aduersario: 2. cā eēt in facto p. pto: d: succūbēs tūc cōdēnari in expēsis. sicut si causa esset in facto alieno. ita determinat Bald. in. d. ant. generaliter. Clarum naq. est: q. si actor pbauit. reus nihil pdēnari debet in expēsis. Sicut 2. si

stā cām litigādi. i. ppf varias doctorū opiniones errat in iure. Si celata sit veritas. si crederit doctorib? 2. aduocatū i iure peritis. Si habuit opinionē sigillatā vni? doctoris. et qnto si semel plene pbauit. Idē. l. ij. ad fi. ff. de de venio ad illā partē. C. de epif. and. 2. Car. in cle. ij. de magi. Sed ne fallaris aduerte qd supradicte nec alie q. nisi in tēca litigādi ex cūsā: ab ex pēsar cōdēnatione: si statū dicitur victi vt ctozi 2. Ita nota Bald. in. l. terminato. licet se ibi nō firmet. C. de fruc. 2. lit. expē. sa. ad ar.

Expense.

lex. l. l. §. nūciatio. ff. de no. ope. nū. gl. in. l. iij. §. si rē. ff. de leg. l. ij. et in aut. de exhi-
ben. reis. et ibi Ang. §. ij. vel etiā si expense fuerint pmissæ: quia tales etiā in iste
cause ab illarū condēnatione. vt per glo. et Ange. in §. oportet. in aut. de ind.
Bal. post glo. in prealleg. §. si rem. Ang. in. l. nō solū. et ibi Alex. de rei ven. Idem
Alex. cōsi. xxxij. in fi. vol. iij. Celsus.

¶ **C**ondēnationē expensarū. Adde etiā Bar. in. l. j. §. ij. ff. si mulier vē. not.

Cy. Bar. et

Bal. in aut.

ghalt. C. de

epis. et cleri.

Ang. i aut.

6 in §. oportet

col. ij. et i

l. q. solidū. §.

etiā et ibi

Bar. ff. de le.

ij. plen^o. p

Alex. in. l.

7 sit p^o. in

princi. ff. de

in reu. spe.

in tit. de ex-

pensis. §. nūc

de expē. nō si

en. in hoc.

Post. i. c. cū

dilectus. de

elec. glof. ij.

q. j. expēdis

set. in fine.

Abba. in. c.

finē: nūme-

ro. xij. et ibi

in apostil.

meis post

alios in p.

an hoc sit

verū. de do.

et cōtu. Car.

in cle. i. in. j.

q. de re iud.

et Bart. con

silio incipi.

andruoli^o

egit contra

Padnum. 8

Celsus.

ecōtra si actor: nihil pbat: debet in expensis condemnari: et qd
dico de actore et reo intellige de omni eo ad quē spectat onus
probādi qd si nihil pbat: debet in expensis cōdēnari. ita veteri-
nat. Bal. in. d. aut. generaliter. ¶ Notate singulariter circa ma-
teriam expensarū qd ratione victorie quis pōt cōdēnari in
expensis ex duplici capite: vel ex capite presumpte calumnie: et
sim hoc intelligite oia que. §. dixi. Item potest qd cōdēnari in
expensis ex capite temerario: temeritas enim nullū presump-
nit dolum in succubente. neq; maliciā. sed quādā fatuitatē im-
portat. ita dicit Jo. an. in. c. j. de sen. excō. li. vj. quē sequit Ange.
in. l. est quē temere. ff. de iud. q. text. est melior q; alius probans
in expensis rōne temeritatis: ¶ Et breuiter qd d3 cōdēnari
in expensis rōne temeritatis: q; quotiescūq; quis errat i iure: de
in lata culpa: vt in. l. liberorū. in §. notant. ff. de his qui nor. in-
fa. Itē qd d3 cōdēnari in expensis rōne temeritatis. quotiescūq;
venit ad iudiciū: et nō fecit oia q debuit anteq; veniret ad iudici-
um. ¶ Itud est dictū sing. Bar. in. l. pperādū. in §. sinantē. C. de
iudi. Ecce exemplū. nā vos habetis: q; emptor nō tenetur stare
colono. vt in. l. emptore. C. locati. nisi essent obligata oia bona
vēditoris cōductoris: vt no. Bar. i. l. vnica. §. qn agit. ff. de su. si-
cieb^o. Exēplū. locator vēdidit domū extraneo: cuius locatoris
bona erāt pignori obligata pductoris: emptor venit ad iudiciū.
et impetrat pceptū: qd sit cōductor de vacuādo domū infra tres
dies: et sūt multe expēse: tādē pducto instrō locationis p cōdu-
ctorē: i quo apparēt bona locatoris fuisse sibi obligata et. et p cō-
sequēs emptor tenet stare colono. certe emptor d3 cōdēnari in
expensis. et ita vidi ppter dictū Bar. q; iste emptor anteq; veni-
ret ad iudiciū: nō fecit oia ea q debuit nā debuit adire inū ad no-
catū. debuit et etiā interrogare locatōrē de forma locatiōis. Et
si locator dicat se recordari: saltē adeat notarium: q; sūt rogat^o
de instrō. q; ad instantiā cuiuslibet pcedētis interesse d3 facere
copiā volēt: vt no. p Ang. i. l. si qd ex argētarijs. ff. de edē. Aliū
de exēplū ponam^o. Aliq; agit rōne prescriptiōis. quā putat et
se cōpletā: in qua plura requirunt: et nō pbat de omnib^o reqs-
tis in pscriptiōe. neq; capitulat bene: ita q succumbit. certe de-
bebit cōdēnari in expensis. s. q; errauit i iure: q; nō putabat illud
omnium reqri in pscriptiōe. Itē q; nō fecit oia: q debuit ante-
teq; veniret in iudiciū: et sic cōdēnat in expensis rōne temeritatis.
¶ **E**x quib^o infertur ad decisiōnē qōnis vtram iuramentum
de calumnia excusat condēnatione expensarū: nam licet excu-
set cōdēnationem expensarū rōne psumpte calumnie. Non tñ
excusat cōdēnationē expensarū rōne temeritatis: q; temeritas
causat ex ignoantia. Itā opi. tenent Jo. de imo. i. c. finē lib^o de

Dicite q̄ nō. Ita nō. Bal. in an̄. generaliter. C. de epl. 2. de. 2. in addi. ad specu. in n. de sen. ver. index pōt sibi. Rofre. in sum. libel. in ti. de fru. 7. expen. Spec. in n. de alleg. 7. dispn. Bar. in. l. paul. de re ind. 2. in. l. si tectis. §. officii. ff. de aqua

dolo 7. cōtra. quā dicit fore cōem. Idē t3 Bar. in. l. j. §. j. ff. ad turpil. l3 ipse cōsulerit h̄im: 7. male idē tenuit Bal. in an̄. gñaliter p̄alleg. p̄o qua snia facit rō in cōnincibilis. Nā de iure vna p̄sumptio tollit aliā p̄sumptionē: vt in. l. diu. ff. de resti. in in. reg. Unde fateri possumus: q̄ ex iuramēto calūnie nascit̄ p̄sumptio. q̄ quis cām in iuste nō monet quam postea iurans succūbit in cā: p̄sumit̄ p̄pter hanc succūbentiā iustū in iuste monit̄ se litē. Et hec p̄sumptio tollit aliā p̄sumptionē inductā ex iuramēto calūnie: 7. sic cōcludite victū victori debere cōdēnari in expēsis: etiā si iurauerit de calūnia. ¶ **A**dverte in: q̄ expense q̄ debent̄ rōne cōtractus p̄ta ex p̄missione: vt sit quotidie in instrumentis: q̄ p̄mittit̄ restitnere cū oibns expensis iusta litigādi cā nō excusat ab istis expensis. immo nō obstante q̄ vict⁹ habuerit iustā cām litigādi debet in expensis cōdēnari. glos. est singl. in. l. iij. in. §. si rē. ff. de leg. iij. 2. ibi hoc Bart. q̄ succūbens in causa appellantis q̄ obtinuit in cā p̄ncipali debeat in expēsis cōdēnari. Cōcludite fm̄ Inno. in. c. finē litib⁹ de dolo 2. cōtra. 7. an̄ snia in causa appellatōis est lata ex nouis p̄bationib⁹ victus nō dz cōdēnari in expēsis: q̄ iste vict⁹ errant̄ i facto p̄tans aduersariū amplius nō posse p̄bare: 7. ignorantia facti et non iuris excusat: vt in. c. cū ignorātia. de re ind. lib. vj. ¶ **A**nt snia est lata in causa appellatōis ex antiquis p̄bationib⁹ factis in rōne p̄ncipali: tunc victus dz cōdēnari in expensis: l3 obtinuerit in causa p̄ncipali: q̄ est notandū: 7. est rō q̄ vict⁹ errant̄ in iure putans se p̄basse. Ignorantia iuris nō excusat vt. s. dixi. Hāc sniam sequit̄ Inno. in. d. c. ignorātia iuris. Idē tenet Bart. in. l. gñaliter in. §. sniam. C. de reb. cre. 7. est cōis snia. ¶ **Q**uero nūquid index poterit sibi reseruare sibi cōdēnatio: re hoc modo p̄dēnamus in expēsis taxatōe nobis reseruata. ¶ **I**ta t3 glo. in. d. l. terminato: quā ibi cōiter sequunt̄ doc. ¶ **E**t notate quod in taxatōe expensarū tria debēt cōcurrere per ordinē. Primo index dz taxare expensas. Secūdo victo: dz iurare se illas fecisse. Tertio index dz delato iuramento ferre sniam sup̄ istis expensis declarādo. Hec tria p̄bant̄ in aut. post iusturandū. C. de indi. 2. ibi hoc tenet Bald. vnde si victo: iuraret primo de expensis factis. postmodū index taxaret. nihil valeret. ita dicit̄ tex. ad literam in aut. post iusturandū. 7. sequuntur docto. 7. est q̄ ratio: si hoc fieret detegeret̄ p̄iurium iurantis: q̄ esse nō debet. Et index in post delatum iuramentum 7. taxationem declarauerit per sniam suā expensas in minus tunc nō valet snia fm̄ Inno. q̄ ita notauit in. c. si. q̄ met. causa. in taxatione facta 7. etiā p̄stiro iuramēto p̄ victorē anteq̄ declararet expensas p̄ se taxatas p̄ sniam suā index renocaret tanq̄ min⁹ legitimā taxationē poterit. in vict⁹ poterit appellare ab h̄mōi taxationē expensarū: n̄ in totū se putat in nihilū tenere vel in parte si putet ex

plu. ar. idēz in. l. si vn⁹. post glos. et ibi Alex. ff. fa. her. 2. in l. ab erecto. toze. de ap. et facit ad hoc q̄d not. iste. j. eo. §. nu. xiij. ff. notādū est. in vers. po terit postea cōdēnare 7. q̄d nō. j. i. se apost. in 7. reseruata. Celsus.

Reservata. Vide Fely. in. c. si significauit ibi: licet. j. de ex. ce. vbi etiā q̄d i interlutoria an index expensarum cōdēnationes sibi reseruare possit ibi in ver. p̄mū vbi etiā an postquā ab eo est appellatus taxare possit: 7. an cōdēnatio expensarum non p̄tendēte taxationē sit nulla.

Expense.

a Appellatio. vide do. Alex. de imo. in. l. ab executor. ff. de appel.
b Debeat citari aduersarius. Tu cōclnde post Inno. in. c. querelā. de pen. q̄s
in taxatiōe expensarū nō requirit specialis citatio: s̄ ḡnalis sufficit ⁊ idē in cō
dēnatiōe expensarū. vt p̄ Bal. in alleg. l. terminato ⁊ in sua margarita. in ff.
citatio. ver. xvj. ⁊ Alex. in. l. ab executione. de ap. panoz. in alleg. c. finē. ⁊ ibi po
sui in aposil. post alios de dolo ⁊ cōtū. Celsus.
c Dicite q̄
nō. no. bar.
in. l. a dno a
pio. §. snia.
hic alle. de b
re in. dicit i
l. terminato.
d̄ fru. ⁊ litiū
expē. l. bal.
l. l. sancim⁹.
sentiat con
tra. Cels⁹.
d Cētā si
nō fuerit cō
dēnat⁹. Ad
de tn q̄ ista
est veritas:
vt p̄ Bar. et
an. hic alle.
p̄ eū dē bar.
i. l. nō solū.
de rei vē. et
Pet. de sn. i
l. terminato.
C. d̄ fru. ⁊ li
tiū expē. hic
p̄ istū alleg.
eū dē Ang. c
i ant. de ex
hibē. reis. i
pn. ⁊ bal. i. l.
ḡnātr. C. de
epi. ⁊ cle. idē
etiā si de ex
pensis fuerit
iter ptes cō
nētū vt sol
uerēt te per
vicium. ita
not. multuz
singlr. alex.
pl. suo. xxxij
in ff. vo. iij.
e Cōpēta e
cessum esse factū in expensarū cōdēnatiōe. Sed hoc casu d̄z ex
primere q̄sitatē excessus: alio nō valet appellatio⁹ ita dicit In
no. in. d. c. fi. quē sequit̄ Bal. in. d. l. terminato. ¶ Quero vlti
mus: nisi quid in taxatione expensarū debeat citari aduersari⁹. b
Dicite aut victus cōparnit tpe late snie in causa principalī: et
tunc debet citari ad videndum fieri taxationem. aut fuit cōtra
max ad audiendum sententiam. Et tunc si fuit citatus ad horā
requireretur citatio ad taxationem. Si aut̄ fuit citatus ad diē
⁊ in illa die fieri taxatio. nō est necesse q̄ citetur. ita determinat
Bald. in. d. l. terminato. q̄ etiā tenent canonisse in. d. c. finē liti
bus. de dolo ⁊ cōtū. ¶ Quero quis habeat taxare istas expē
sas. dicit q̄ index q̄ tulit sniam: vel etiā eius successor: qui eadē
persona censet̄ respectu dignitatis: vt in. l. cūz p̄ponebat. ff. de
re ind. ⁊ in. c. si gratiose. de rescriptis. lib. vi. Itē ordinari⁹ ha
bebit taxare expensas: in quib⁹ est facta cōdēnatio p̄ delegatū.
non aut̄ delegat⁹ taxabit. q̄z funci⁹ est officio suo per sniam: ita
determinat Bald. in. d. l. terminato. subijciēs: q̄ si arbitrator: cō
demnerit in expensis ⁊ post sniam adhuc duret tempus cō
promissi poterit adhuc tūc taxare. Si autē est finitū tps cōpro
missi ⁊ tunc non poterit taxare sed index ordinarius tūc habe
bit taxare: argumento legis a dno pio. in princ. ff. de re indica.
14 ¶ Sed quero pone q̄s index tulit sniam: ⁊ absolut̄ victuz ab
expensis: nunquid tenebit talis absolutio. dicite q̄ non nisi sit
exp̄ssa causa. puta q̄ dicat p̄pter instā cām litigandi. tex. est ad
literam in. d. aut. iurandum. ¶ Sed diceret q̄s pone q̄s in
dex nec absolut̄: nec cōdēnauit quid iuris in hoc casu an victor
poterit tūc petere expensas a victo dicite q̄ non⁹ nam si index
omisit cōdēnare in expensis in snia cause principalis. non am
plius poterit peti expense. casus est ad literam in dicta. l. ter
minato. Et est rō vt in tex. ibi ne finitio negotio lis nona oriat̄.
illa rō est etiā q̄z ille expense veniant officio iudicis mercena
rio: q̄s officium extractū est per sniam in cā pncipali. ita deter
minat Bar. in. l. a dno pio. i. §. sniam rome. ff. de re ind. Hoc fal
lit vbi de forma decreti vel statuti canē. q̄z vict⁹ victori debeat
cōdēnari in expensis: tūc q̄s pōt petere expensas condicione
ex lege etiā si non fuerit condemnat⁹ p̄ iudicē. Itud est dicituz
Barto. in. l. iij. in. §. si rē. ff. de legatis. iij. Itud est dictum Ang.
in. d. l. terminato. quod tene mens. quia vidi semel contrarius
determinatū. ¶ Quero vltimus index dicit in snia victum vic
tori cōdēnam⁹ in expen. mō vtraq̄ pars dicit: q̄ vn⁹ obtinuit
in vno: ⁊ ali⁹ in alio vel etiā in vno eodēq̄ capitulo p̄ parte ob
tinuit vn⁹ ⁊ p̄ parte sp̄cubuit alter. Dicite q̄ fiet mutua p̄pēta
tio⁹ ita q̄ neuter alteri tenebit. q̄s p̄cedit taxatiōe facta per in

no: **U**de oino. d. ale. de imo. in. l. q. rome. §. dno fratres. §. ver. obli. p. qua m. p. r. a. eria vide Matthe. ma. in no. §. iij. Adde q. debuit allegasse sing. v. no. iij. in nu. q. d. in multu no facit. s. meli. p. Ro. i. l. f. ff. d. in. bal. i. c. f. d. p. pet. Sali. i. l. f. C. eo. r. do. meū in legib. do. Zaso. may. in. l. errorē. §. quid ast. C. de testa. Cellus. **N**isi in quāginta. Adde q. l. bal. in. l. sancim. C. de indi. sentiat. **S**. opt. tñ istius

dicē ad instantiā vtriusq. partis in singulo capitulo: in q. ob tinnit sniaz r. victoriā. Et si expēse sint equales. **S**ec. autē vbi alter fuisse sollicit. ad faciendū taxare p. parte sua: r. alter fuit negligēs: quia nūq. fecerit taxare. nā tūc ille qui fecit taxare ha bebūt expēsas: alius nihil habebit: cū de liquido ad nō liquidū possit fieri cōpensatio. v. in. l. f. C. de ppen. **I**te vbi expēse in vno articulo essent maiores q. facte in alio in quo obrinuit aduersari: tūc nō fiet cōpensatio: sed cōdēnabitur aduersari. in eo in quo expēse alterius partis facte sunt in plus cōpensatis reliqs expensis in articulo: i. quo obrinuit aduersari. ita determinat

17 Bal. in. d. l. terminato. **C** Sed dubio retento p. dicto casu si in dex. dixit victū victori cōdēnam. in expē. et in dex. nō expressit q. ritatem in ipsa cōdēnatione qualiter hec res intelliget. hāc questionē nemo tangit: p. nro tñ dicendū ex. §. dictis q. si expēse equales sint: q. tūc fiet m. m. cōpensatio. Si autē fuerit ineq. uales: r. vnus casus absorbeat maiorem partem litis ille dicat victor: r. consequantur expensas. si sue expense excedat expensas aduersarij sui ergo bene facit in dex. si euz. acciderit ita litigato rum vni obtinere in vno capitulo: et alteri in alio: et expēse sint equales: dicat hoc modo ambas partes ab expēsis absoluem. ob m. m. m. victoriāz compensatione habita. ita dicit Innocē. quem sequitur Joan. de imo. in. d. c. finem litibus. quez etiā sequitur Bal. in. d. aut. generaliter. **C** Anum singulare nō omit

18 to f. q. si lata sit sententia condemnatoria in centuz: r. victus ap peller: r. in dex. appellationis solum condemnet illum victuz in quinquaginta: aduersari. eius. f. victor: debet cōdēnari in expēsis. q. inique ille victor petijt centū: cū non deberet habere nisi quinquaginta. nec hic pōt habere locū m. m. cōpensatio quia istud capitulū ē indidmū. Ita dicit sing. Inno. in. d. c. finem litibus. quod multū cōmendat Joā. de imo. illud autē est no. dignissimū: q. si quis petat in iudicio centū: r. nō fiat cōdēnatio in iudicio: nisi in quinquaginta. victor: debet cōdēnari in expensis. casus ē expressus in. c. vnico de plus petitio. Et est ratio: quia plus petit re. **C** Alterius facite hāc cōclusionem: q. si appellās succubat in causa appellationis: qui etiā succubuit in cā principali: semper est cōdēmandus in expēsis. hec ē ratio bal.

20 in. l. f. C. qñ. p. no. nō est neces. **I**uxta premissa quero: in dex. nō condemnavit victum in expēsis: nisi quid victor propter hoc poterit appellare: quia victus nō est in expensis condemnatus. **D**icite fm. Cy. r. Bal. in. l. f. C. qñ. p. no. nō est neces. q. si victus appellavit in eo: in quo est condemnatus: tunc victor nō potest appellare respectu expensarum: et si appellat superuacua erit appellatio. **C** Et est ratio. quia in dex. appellationis ad quē appellavit victus habebit cognoscere vtrum victus debuit con

est vera: r. ē cōis. quam bar. r. in. l. q. solidū. ff. de leg. q. r. i. l. q. dā estimā uerūt tamē ibi Alexan. post. paulū de cast. ff. si cer. p. Joā. d. imo. i. l. f. §. si stipulā tū. d. §. ob. r. pan. d. cas. i. lege. diuus ff. ad. l. fal. r. oino p. Ale. in. l. q. rome. §. dno fra tres. ff. de h. ob. d. q. dixi stilo pla. p. te iij. arrest. p. xij. Cel.

b **C** Cōdem nat. **U**is rō tā i. decisio. eccl. vj. si au ditōr. in no. vbi r. idist. ete appella ri. Card. in cle. sepe. §. ff. ipe. q. d. h. sig. dicit q. d. l. f. alle. hic p. Lātrā. h. locuz qñ vi et. appellat tūc et victor nō appellat licet sufficis q. inheret

Expense.

appellatiōi victi: et index appellatiōis reformabit sententiam. Et si victus non appellaret
pro victore appellare ab omni condēnatione expensarū. quod etiam tenet Car. in c. n. et
colao. de appell. Et adde feli. in c. significauerunt. de excep. Celsus.
¶ **S**uā. vide de iur. l. nā q. d. q. d. §. i. ff. de iudi. vbi an teneat ad iteresse. Et adde
quod solus repetit ab eo: quē debuit condēnare. bal. i. add. ad spe. i. tit. de expē. h. p. ut
expē. nō si omittit. Alex. l. i. §. C. de fru. 2. li. expē. 2. §. q. j. c. in p. mis. et vide feli. l.
c. significauerunt. l. de exp.
ce. ad h. no.
l. su. i. sum. in
ti. de dol. §. q.
vena. h. illd
spāliter no.
la. rebuffi. l.
l. missa post
me. C. de exp.
sect. tri. libz.
r. idē bal. in
l. facimus. et
ibi doc. C. de
in. et in lege
p. fic. q. xxi. a
de of. p. con.
et lei. et p. h.
frā. i. c. sepe.
h. vltio q. rit
de app. Cel.
de iur. ita
no. bal. l. l. fi.
ad fin. C. q.
p. no. nō ē ne
ces. vbi dat
rōnē: nā tal
articul. po-
tuit vno mo
mēto expē
ditig iudicē
et sine sup. p.
Idē no. cy. i
alleg. l. pol
la. p. i. su. C.
de his q. v. i.
dig Celsus. 22
¶ **C**ōdēna
re. Tra vide
vltima que
posui i. add.
ad istū post
eūdē. §. e. §.
l. multi apol.

dēnari in expensis: vel ne. Unde si appaerit debuisse condēna
ri: condēnabit. nā index appellatiōis habet reformare sententiam la
tas in causa pncipali: vbi viderit expedire. Et ideo supernacne
per victore appellatur: vt. §. dixi. Si autē victus nō appellasset
in eo: quod esset condēnari: tunc bene victor posset appellare eo re
spectu: quod nō esset condēnatus victus in expēsis. et pbatnr prima
ps in. d. l. fi. §. r. ff. de iur. vbi Cy. et Bal. s. r. dicit: quod si actor petat cō
iū et reus fuerit condēnari: tū in quinquaginta et alijs quinquaginta fuit
absolutus si reus appellauit rōne condēnationis de quinquaginta
nō poterit actor appellare respectu absolutiōis ab alijs quin
quaginta. ita pbat ad literā in. d. l. fi. in vlti. respōso. et ratio est
quia index appellatiōis de quinquaginta habebit cognoscere
de toto negotio: vt. §. dixi. ¶ Sed pone quod index nō condēnauit
victū in expensis in casu: in quo debuit condēnari. nūquid faciet
litē suā index. Dicite fm Bar. in. l. i. §. in. §. hoc autē. ff. de dam.
insec. quē sequitur Bal. in. d. l. fi. Aut fuit petitū partiē condēna
ri debent in expēsis: et tūc si index omittat: faciat litē suā. vt in. l. p.
perādū. §. s. n. autē. C. de iud. Aut non fuit petitū p partē aduer
sam debere victum condēnari in expēsis: et tunc si non condēnet
nō faciet litem suā: quia index nō tenetur impartiri officium suū
nisi petit. vt in. d. §. hoc autē. Tamē index hoc casu si voluerit
poterit victum in expēsis condēnare: etiam si nō fuerit petitus
quia ea que emergunt post litē cōtestatā spectant ad officium in
dicis: vt in. l. ediles. §. si. ff. de edic. ¶ Quero vltimo: tūc virz sue
cūbens in aliqua interlocutoria debeat condēnari in expensis.
Respōdeo quod si interlocutoria feratur super aliquo articulo iur
ris. victus nō debet condēnari in expēsis. Sed si super arti
culo facti. ita determinat Cy. in. l. pol. C. de his q. vt ab indig.
et tenet Bal. in. d. l. fi. presl. Ideo vbi ē articulus iuris: victus
nō potest in expēsis p. damari quia est tale quod potest statim per
iudicē expediri: ita quod expēse nō sunt necessarie: cū ius sit certū.
Et potest poni exemplū si facio sequestro pars veniat: et dicat
velle renocare sequesterū per satisfationē: aduersarius dicit p
satisfationēz nō posse renocare sequesterū: et index interloqui
tur posse renocare. certe victus non condēnabitur in expensis:
quia an possit renocari: an ne: stat in puncto iuris. ¶ Et Notan
dum est etiam: quod vbi index nō condēnauit in expensis victū in
interlocutoria poterit postea condēnare: si obineat etiā in diffi
nitua sentētia. Si autē non obtineat in sentētia diffinitiva: nō pote
rit victū condēnare. Ita no. Ange. in. l. terminato. p. alleg. Et idē
sit casus ille qui obtinuit in interlocutoria: vt faciat statim ad
uersariū in expensis condēnari: quod si postmodū succubat in diffi
nitua nō posset. Et est etiā notandū: quod vbi quis succubat etiā

Bal. l. l. pperandum. §. si autem alterutra. in fi. et quod ibi posui in addi. ad ip
 suz. in ver. tēpore interlocutorie. C. de iudi. vbi dicit q̄ condemnatio expensarū
 omnia tempore interlocutorie potest in qualibet parte litis suppleri. Celsus.
 ¶ Que sint ille expēse. Vide plene p̄ Ang. in. §. opz. in anf. de iudi. Bal. l. l. sand
 mus. C. de iudi. et an appellatioe expēsarū dāna cōtineant: ita q̄ possint peti. vi

in interlocutoria que non sit iuris condemnatur in expensis si
 victus non habeat iustam causam litigandi: et an habeat iustā
 causam litigandi inspicitur ratioe illius articuli super quo est
 lata iustā interlocutoria. non autem respectu totius cause. Ita
 tenet Innoc. in. c. finem litibus. de do. et contr. ¶ Quero nane
 ulterius que sint ille expense: in quibus victus debet condē
 nari. Respondeo secundum Inno. in. d. c. sinez litibus. de do. et
 contr. q̄ sunt expense necessarie ad causam: non autem viles.
 et sic expense facte in advocatis in procuratoribz et in itinere et
 in hospitijz et c. vt in lege non ignoret. C. de frn. et li. expen. Nec
 debent considerari expense nimis delicate: sed mediores. vt
 in lege si seruus in. fi. ff. de pig. act. ¶ Ideo si rusticus qui
 solitus est ire pedester voluisset accipere vnum equum ad ve
 curaz causa veniendi de rure ad citiuitatem causa litem suam
 sollicitandi: he expense nō veniunt in refectione: vt ē glo. singn.
 in lege idemqz. in. §. ideo labeo. ff. manda. Nam inspicienda est
 consuetudo patrifamilias. vt in lege vel vniuersozū. ff. de pig.
 acti. ¶ Est autem in his expensis aduertenduz: quia debent
 deduci expense quas victor fecisset domi. illud quod postea su
 perest vinit in refectione expensarum. tex. est in lege sed si. in
 §. quod autem. ff. de petitione heredita. et lege sed si. §. i. ff. ad
 exhiben. Ita tenet Ang. in. d. lege terminato. et in. d. §. quod at
 tem. et hec sunt vera vbi expense veniunt ratione interesse: puta
 ratione victorie: vt est in materia nostra. Vbi autē expense veni
 rent ratione contumacie: de quibus infra dicemus: tunc non
 deducuntur expense: quas quis fuisset domi factururus. Eodem
 modo deducuntur expēse: quas quis fuisset domi factururus: quā
 do expense veniunt ex dispositione legis. veluti est in episcopo
 visitante monasterium: cui debentur expense. Nam non dicitur
 tur expense: quas fecisset domi. et sic etiam in testibus. qui pro
 ficiscuntur ad locum iudicij causa testimonij ferendi. quibus
 debentur expense integre: non in eo q̄ expendissent domi. vt in
 lege. iij. in. §. sabinnus. ff. de test. et in. l. quoniam liberi. C. eo. Naz
 debentur expense integre nō detracto eo q̄ expēdisset domi.
 Et idē in iudice delegato: qui accessit ad certū locū: vt ibi ferat
 sententia: cui debentur expēse. certe nō deducunt expēse quas fecisset
 domi. ita no. sin. Jo. an. in ver. moderatas. l. c. statutu. li. vi. quē
 Ang. sequitur in. d. §. q̄ autē. ¶ Est quoqz aduertendū si ad
 uocatus peragat p̄pria causam: et litem obtineat: et condēnat
 in expēsis sit aduersarius: nō poterit p̄ expēsa cōputare id: q̄

de Ro. sing. cccxliij. l. ci. nūqd appel
 latioe dāno
 rū. et q̄ no. i
 apo. ad enz
 ibi. Celsus.
 b ¶ Si ad
 uocat. Idē
 13 Bar. in. l.
 fi. C. ten. ref.
 non pos. q̄
 est vep: nisi
 victor tenere
 tur ad expē
 sas litis: et p
 pter litē: qz
 tūc tenetur
 ita no. bal. l.
 alle. l. fi. vbi
 Ang. et pe. §.
 suza. Bar. et
 Alex. in. l. si
 stipulatōes
 de fidelicō. et
 in. l. q̄ si do
 mum. et ibi
 Raph. ff. lo
 ca. Dy. in. l.
 pe. §. fi. et ibi
 posui i apo.
 ad ipm. ff. §.
 leg. iij. de §.
 vide pañ. l.
 c. finem. nu.
 xxx. et q̄ ibi
 posui i apo
 stil. ad ipm l
 v. qz erat ad
 uocat. §. de
 dolo. et p̄tra
 et in. c. cū ab

omni nu. xij. in ver. domi facturi. §. de vi. et ho. cleri. et dixi plene i addi. ad Bart.
 in. l. fi. nūme. iij. versu. ite facit ad aliam questionem. in ap. stil. in ver. aduoca
 tus. C. de frn. et litum expen. Celsus.

Expense.

- expedit in vno alio ipse non fuisset advocatus. *glos. est singula*
26 *la. in. l. si. C. de fru. et lit. expen. ¶ Attendite etiam q̄ index so-*
lum habet taxare expensas factas. nō autem faciendas. ita de
terminat Innocen. in. c. enz venisset. de eo qui mit. in. pos. causa
rei seruan. Quem sequitur Ange. in dicta. l. terminato. ¶ Unz
27 *commemoro notanduz videlicet q̄ si testes extra iudicium ia-*
citauerunt scire veritatem: et postmodū recesserūt: vel sunt mor-
tui pendente iudicio ante eorū depositionem: si volens produ-
cere testes succumbat: eo q̄ nō potuit per eos probare: qz mor-
tm: vel absentes: nō condemnabitur in expensis. ita no. Bald.
in. l. non ignorat. C. de fru. et lit. expen. Subiiciens ibidez Bald.
q̄ si citauerit aliquem temere^a puta quia citauerit Joannes de
gandino cum plures sint Joannes de gandino in Crema. et Ci-
tatus nō est ille: qui debuit citari. debebit ideo actor in expen-
sis condemnari. Eodem modo si erratum est de nomine citati.
Ita determinat Bald. in dicta. l. nō ignorat. et in. l. sancimus. C.
28 *de indi. ¶ Alteri^o quero^t in quid actor qui fecit expensas in*
recolligendo instrumentuz a tabellione: possit petere sibi tales
expensas refici. Respondeo s̄m Baldum in dicta. l. non ignorat
q̄ sic: si debitor fuit in mora: puta per interpellationē vel inter
positionem diei elapse. al̄s non. Et quippe vnum singulare est
29 *notandum condemnatione expensarū q̄ quia sententia lata in*
expensis valet: etiam incerta^b s̄m Innocen. qui ita no. in. c. sine
litibus. de dolo et contr. Nec satis quo ad materiam expensa-
rum que debentur ratione victorie &c. ¶ Nunc videam^o de ex-
30 *pensis que veniunt ratione contumacie. Et premitto q̄ qd tales*
expense possunt peti sine coram iudice ordinario: siue coram iu-
31 *dice delegato. vt not. Bald. in. l. sancimus. C. de indi. ¶ Itē pre-*
mitto s̄m eundez Bald. ibidem: q̄ tales expense possunt peti per
edictum si quis ins di. nō obtempe. Itēz possunt peti officio iu-
dicis mercenarij. Item tales expensas quis potest cōsequi per
clausulas indicatū: vt in dicta. l. sancimus. Tertio premitto: qd
dicte expense ita veniunt reficiēde ex parte actoris sicut rei: qz
vtiqz possit esse cōtumax. Quarto premitto: quod dicte expen-
se ita veniunt reficiēde per fictū contumacem: sicut per versū.
32 *ita tenent^o doc. in dicta. l. sancimus. ¶ His sic premillis quero^t*
quando debeant refici iste expense que veniunt ratione contra-
macie. Respondeo s̄m doc. in dicta. l. sancimus. q̄ possunt refici
in qualibet parte litis. cū in qualibet parte litis quis possit ef-
se contumax. s̄ctus in alijs expensis: que veniunt in totali lite.
quia ille reficiuntur in fine litis. vt in. l. properandum. §. sinan-
tem. C. de iudi. Particulares autez expense que veniunt ratio-
victorie possunt refici in singulo capitulo: et si fuerit omissuz po-
test appellare in quacūqz parte litis. vt no. Bald. in dicta. l. san-
33 *cimus. ¶ Quero ulterius. ¶ qd fuit contumax in prima citatio-*
ne: an debeat cōdemnari: an vero debeat expectari trina cita-
tio. dicite secundum Baldum. vbi. §. qd ad primam citationē
34 *debet condemnari in expensis. ¶ Alterius quero an finita in-*
stantia possint peti tales expense. Respondeo s̄m Petr. quez
35 *sequitur Bald. vbi. §. q̄ non. ¶ Alteri^o quero vtrū q̄ quis possit*

¶ Temere. Vide per a
Cy. in. l. san
cim^o. q. xij.
C. de iudi.
Alex. l. l. de
fertoze. §. si
ad die. ff. de
re mil. Jop.
de imo. i. c. i.
de iudi. et
Spe. in ti. d.
expen. §. vi.
et Inn. i. c. si
aduersari^o.
de eo q̄ mit.
pos. rei ser.
Celsus.
¶ Etia in
certa. bar. et
doc. in. c. ter
minato. qd
i. C. de fru. et
lit. expē. val
dus. i. fi. col.
i. vers. nota
q̄ libell^o. et
sibi Ang. C.
de senten. q̄
fi. cer. quāt
Celsus.

Citatione. Adde qđ posui in. §. eo. versl. in apostil. ad istum. nu. vi. in apostil. in ver. debeat citari. in causa vero appellationis potest fieri condemnatio expē sarum parte non citata si tamē fuit contumax in causa principal. ita no. Inno. in. c. calūnia. de pe. r. Bal. in sua mar. in ver. sententia. ver. viij. Celsus.

35 condemnari in dictis expensis sine aliqua citatione. Inno. tenet qđ sic in. c. cum dilecti. de dolo r. contu. Et idem tenet Bald.

36 in dicta. l. sancimus. Et Alterius quero vtrū condemnatus in expensis ex cōtumacia possit appellare. Respondeo fm Cyñ. qđ sic: quando contumacia est causa debiti. secus autē si contumacia est causa prononciationis: quia tunc non appellat. ita not.

37 Cy. in dicta. l. sancimus. Et finaliter quero t vtrūz index teneatur ad reficiēdas expensas inquisito qui est absolutus. Respō-

38 deo fm docto. in. d. l. sancimus. qđ sic. Si pcesserit nullis precedētibz iudicijs: neqđ fama: rals non. intelligite oīa supradicta de expensis ratione contumacie. siue sit contumax in nō ve-

niendo: vt in aut. qui semel. C. quomodo r. quando index. Sine sit contumax: quia venit sed nō stetit. vt in. l. scire oportet. §. stit-

ficit. ff. de excu. tnt. Sine venit: r. stetit: r. noluit respōdere: quo-

casu etiā dicitur quis cōtumax. r. potest denegari iurisditio ta-

li cōtumaci: vt in. l. sed si per pretorem. §. sed si ex certo. ff. ex qui.

cau. maio. per quē. §. dixit singu. Bald. in. l. consentaneum. C.

qđo r. quando index. Quod index potest denegare iurisditio-

nem contumaci. in alia causa in qua non est contumax: dummo-

do sit inter eadēdem personas inter quas fuit causa in qua fuit

contumax. Et Adde pro complemento huius materie vñ qđ

38 voluit Inno. in. d. c. sinez litibus. videlicet t qđ vbi ferrur senten-

tia absolutoria ab obseruatione in dicij dz actor: in expensis cō-

dēnari. similiter dicit Bal. in. l. properandam. §. illo proculdubio. C. de iudi. Quod vbi lapsa est instantia: index adhuc durat

quo ad condēnationem expensarum: quia condēnare dz actorē

in expensis: nec est necessarium prononciare instantiā esse per-

emptam: nisi solum declaratue fm qđ ipse notauit in. d. §. pro-

culdubio. et recte ibidem in textu probatur.

Et ex his finem facio huius repetitionis in qua si quid bene

dictū r. positūz reperiat. Deo laus sit et gloriose virgini ma-

rie ac beato Joanni baptiste. Sin autēz aliquid minus bene di-

ctū reperit fuerit: me humiliter vniuersiusqđ correctioni subij-

cio. Sit laus deo.

b Absolu-

tus. vide. d.

Alexan. de

imo. i. l. j. ff.

ad turp. vbi

qđ index p

cedit ex offi

cio. et Car.

i cle. sepe. §.

fin. vñ. q. de

verb. signi.

et Anto. de

bn. i. c. dile-

cti. j. de do.

r. pu. et qđ

in accusato

re. vide Fe-

ly. in. c. acce-

dens. de ac

cu. ibi. viij.

no. et Spe.

in tit. de in-

qui. §. i. ff.

an autēz. et

§. iij. versl.

quid si ante

r. §. fina.

Celsus.

C Sequitur repetitio prefati
Lanfran. cle. sepe de verborum significa-
tione. In qua materie causarum summas
riarum et delegatarum et qualiter tracta-
ri debeant continentur.

Causae delegate et summarie.

h Glo. est sing. in. c. fi. Adde illā glo. que est glo. may. ante finē. ad hoc qđ hie per istū b: p sing. allega. Ang. are. in. §. appellatur. ver. xxiij. in sti. de excep. cui adde Spe. in tit. de leg. §. sup est. ver. sed nunqđ Wal. 2 Jos. de imo. in. l. ex dno- bus. §. si. ff. de vulga. 2 pup. 2 Cepo. cōsi. vj. incl. visa commissione. 2 his adde quod posui in proxi. seq. apost. 2 in apost. in vers. simpliciter. Celsus.

b Clausu-
le. adde frā
ci. are. in. l.
nemo pōt.
de lega. j. 2
Pan. de ca.
in pñ. xliij.
2. d. Alexā.
de imol. in
pñ. cvj. iij.
parte. 2 fe-
ly. in. c. j. in
pñ. legatus.
C. de rescri-
ptis. et qđ
possit com-
mittere cās
cognoscen-
das summa-
rie 2 de pla-
no vide do.
Alexā. de
imo. in con-
si. cvj. in. ij. 2
parte. et de
pñte huius
clausule sū-
marie. s̄ pla-
no 2 sola fa-
cti veritate
inspecta po-
cedas. vide
do. Alexā. 3
de imol. in
cōsi. v. i. iij. b
parte. et in
pñ. lxxxvij.

Epe contingit. † Ista cle. in se continet evidētē
utilitatem. vt hie attestatur editor canonis dicēs
sepe contingere de facto causas cōmitti cum hac
clausula simpliciter: 2 de plano 2c. Et ideo potest
dici s̄m qđ dixit iuriscōsultus in. l. j. ff. de in integ.
restit. qđ ista cle. propter evidētē utilitatē non indi-
get commendatione. Et cum contineat materiam quotidianā:
merito quis dixerit materiam esse plenā attingendā: vt vtar
verbis Pauli iuriscōsulti. in. l. legant. in princ. ff. de libe. lega.
Et cle. ista est dividēda vt dicit glo. in quatuor partes. vt in ea
habetis. ¶ Premitto primo ordinem quem sum servaturus in
electione huius elem. quia sequar ordinem per me adhibitum
in repetitione. c. quoniā contra falsam. cui petitioni est adden-
da materia huius cle. cum contineat materiam iudicalem su-
per quolibet ergo verbo text. ponam materiam necessariam. illa
li verbo congruentem. ¶ Secundo premitto qđ do. Henri. im-
perator fecit vnam extranagantem: que incipit ad repimēdū.
In qua ponitur ista clausula q̄ est hie. sed in vno dūtatur disse-
runt. quia vbi hie dicitur simpliciter. ibi dicitur summarie. itē
alius imperator compilavit aliam extranagantem que incipit
quontaz nuper. vbi est inserta dicta clausula. ¶ Tertio premit-
to qđ solus princeps cām delegare potest cū insertiōe presen-
tis clausule. glo. est sing. in. c. fi. de here. lib. vj. Non tamē red-
ditur ratio: sed ad ordinē quoniā ordo iudicarius est introdn-
ctus per principem intelligendo de papa et imperatore qđ pa-
tet. quia hi sunt qui iura condiderunt: ex quibus ordo iudicia-
rius introductus est. Nimirum itaq; si eius inferior talem or-
dinem subvertere nequeat: qđ par in parē non habet imperiuz
multominus inferior. c. innotuit. §. de elec. 2 in. l. ille a quo. §. rē
pessimus. ff. ad trebel. Qui ordo profecto tolleretur si posset ap-
poni dicta clausula. vt patet in hac cle. Tenete menti quia ne-
mo tangit. Ex hoc sequitur correlarium t̄ qđ legatus etiā de la-
tere existens in prouincia sua non poterit causam delegare cū
insertione dicte clausule: nec alius locū tenens cuiuslibet pñe

in. iij. parte. Sed quid si petat causa cōmitti summarie: 2 prescribens nihil dicat
de hoc: sed simpliciter dicat fiat vt petitur: an videatur rescribere qđ summarie
2 de plano cognoscatur. vide. d. Alex. in cōsi. xliij. in. ij. parte. Et add do. Bart.
sozi. in cōsi. xcvj. incip. viso processu. iij. pre vbi ponit quid importet hec clau-
sula: quod procedat 2 decidatur summarie simpliciter ac de plano sine strepi-
tu 2 figura iudicij: 2 sola facti veritate inspecta: quibusvisq; solemnitatibus aut
ordinib; iudicarijs pretermisiss. vbi que per hāc clausulā omitterimus. 2 qđ no.
Spec. in ti. de iurif. om. iudi. §. si. h. hoc quoc; 2 in titu. de libel. cōcep. §. ry. h. 2

Cause delegata & summarie. Fo. xciiij.

qualiter. & ver. j. Ro. decl. xxxv. inci. qñ cõmittit &c. in no. & deci. cccclxxxvij. inci. piẽ. in causa. ibidem aliquid per Ro. sing. cccclxxxvij. incipien. quid impouant. & per fely. remissine in. c. olim. de accusa. & quod not. infra p̄p̄xi. in apost. i. ver. simpliciter. nu. ij. & dñ. s. eo. premissum est: q̄ legatus a latere cum hac clausula delegare non possit. Sed solus papa & princeps no. Car. in cle. ij. q. xxxvij. &

seq. de ind. c. p̄p̄xi. i. p̄nci. in. s. que omnia. & Spec. tit. de adno. s. cõsequẽter. s̄. in p̄p̄xi. insuper no. tani. i. addi. ad istũ. s̄. in. c. qñ cõtra. nu. xliij. in. apost. in. s̄. summarie. & post. p̄p̄xi. i. c. officij. & q̄ no. post. alios in. apo. i. s̄. simplr. nu. v. de ele. Adde vltra hic alleg. par. in. l. nemo. in. p̄n. & q̄ ibi posui in. apo. ad. eñ. in. eo. s̄. ff. de leg. j. & i. l. lenia. s̄. q̄ro q̄s̄o d̄z̄ itelligi de plano. ff. de ac. dixi post. bal. i. l. q̄s̄o factore. nu. j. i. apo. i. s̄. p̄cedat. C. de legi. & p̄ quẽ possit apponi. Adde supradicta col. i. c. q̄s̄o. nu. ij. vbi p̄s̄o futi in. addi. ad. eum. in. ver. de plano. de offi. deleg. dixi post. p̄p̄xi. in. c. venerabilis in. ver. citra. papã. de indi. & in. trac. clausula. in. clau. rescrip. s̄. summarie. cñ. vers. seq. & not. Hypo. de mar. sing. c. ij. incip. clausula summarie. Celsus.

¶ Facti. Adde Anto. de bu. in. c. ij. in. p̄n. de in. ca. & Alex. i. s̄. lxx. iij. p̄te q̄ p̄p̄xi. iportat s̄ clausula summarie: simplr: & de plano sine strepitu. & facit terminos posse abbreviari. Ro. in. deci. xxi. doc. oēs in. nota. & i. deci. cccclxxxvij. no. qñ cã in. antiq̄s. Et equipollet clausule s̄m merã volũtatẽ tuã. & clausule summarie & de plano. vt no. Jo. de imo. in. c. dilecti. de indi. imo plus q̄ p̄di. clausula vt per. Ant. de bu. in. c. ij. in. p̄n. de in. ca. Alex. s̄. lxx. vo. iij. Ro. cõs. xx. inci. vñs̄ p̄ncto circa. fi. eñdẽ s̄. clx. inci. in. casu p̄posito. & sing. s̄no. decl. xxxvij. inci. qd̄ impozitãt s̄ba rescrip. Arc. cõs. lxxiij. inci. sup. p̄ntis. p̄ fely. remis. in. c. j. s̄. & si dicat. de cõs. nō tñ facit q̄ agat ex nudo pacto: vt no. plene Bal. in. l. nemo. in. fi. C. de sen. qz̄ intelligitur de veritate legibus roborata. vt ibi p̄ eum. Celsus.

¶ Seruata. Adde q̄ nō tñ operat talis clausula q̄ possit p̄cedere sine citatio: ne bar. in. l. j. ff. de testa. mili. & in. l. filius. ff. de dona. & in. extrana. ad. reprimendũ. ver. videf. Lodo. port. in. rub. de arbi. Et qd̄ operet talis clausula: vide p̄ Bar. in. alleg. l. filius. ver. q̄ro qd̄ si est dictũ. ff. de do. & in. l. j. de ser. Spe. in. tit. de in. om. in. s̄. fi. ver. hoc quoz̄. & in. ti. de libel. cõcep. s̄. xv. ver. & gñaliter. & ver. j. bar. i. extrana. ad. reprimendũ. & fely. in. c. canonũ statuta s̄. sc̄bo nota. de p̄s̄ti. & in. c. qualiter & qñ. el. ij. s̄. ad. corrigẽdos. ver. tertio nota. de accn. & in. c. dilecti filij. in. prin. de indi. Aduerte tu inder: qz̄ lz̄ talis clausule p̄tate possis terminare put tibi placuerit: vel volueris nulla seruata dispoitione inris vel in s̄ri: vt p̄. s̄. al. leg. tñ nō potes tollere in. vni parti ex iure gẽtũ: vel ciuili: aut ex forma statu ti qñtũ: vt sing. not. Bar. in. sepe alleg. extrana. ad. reprimendũ. in. ver. videbit̄ expedire. quẽ resert p̄o sing. & sequit. Math. sing. xliij. inci. nota q̄ vbi inder. C.

Rause delegate & summarie.

A In honorem dei. Adde tu licet iste videatur sentire contrarium: q̄ cōs opt̄ est cum Bar. ita no. idē Bart. in l. filius. ver. quero qd si est accu. ff. de dona. idem in l. ff. de ferijs. & in l. j. de testa. mili. Bald. in l. solā. in fi. ff. de testi. & in l. milites. ver. secundo ponamus in iudicijs. C. de testi. Celsus.

B Nō erit necessarius libellus, tu vide de hoc Panoz. in c. nisi specialis. nu. iiij. & q̄ ibi posui I ad. di. ad eū in apo. in ver. ordinem tu ris de offic. leg. & quod not. in trac. clausularū. in clau. rescri. ff. sine solemnitate iuris. cum vers. sequē a ti. vbi d̄ hoc tangitur. Celsus.

C Testificari. Vide Raph. & ludo. i. d. l. milites. C. d̄ te sta. mili.

Simpli citer. Quo modo antē intelligatur simplr. vbi do. Alex. de imo. & frā. are. in l. j. §. si q̄simplr ff. de verbo. obli. & frā. are. in l. enj qui. §. j. i h. in gl. eo. ti. vbi dicit: q̄ si statuti dicit: q̄ talis iure debeat r̄ndere possitionib⁹: vel capitulis. q̄s idē est ac si

de donatio. Unde seruare debebit in tali causa quodcūq̄ suadet equitas naturalis: que pronenit proprie ex integritum.

Ex hac doctrina in sero infra scriptas cōclusiones. Prima cōclusio 4 vbi proceditur apposita dicta clausula erit necessaria plena probatio. Item nō poterunt produci testes nisi parte citata. Item necessaria erit qualis qualis petitio. Item s̄m Bar. poterunt produci testes & examinari sine iuramento. licet Bal. in hoc contrarius sit Bar. vt no. ipse in l. milites. C. de testa. mili. & istud Bald. plus placet t̄ qua iuramentum est introductum de iuregentium anteq̄ foret ius posituum iuxta illud quod habetur in hoc psalmo iurandum q̄s iurauit ad abraam &c. item s̄m Bar. poterunt recipi testes in diebus feriatis in honorem dei. si Bar. intellexit de mera examinatione dicit verum: quia hoc pmittitur in qualibet cā ordinaria. vt not. glos. in cle. iudices. de offi. delega. Si autē intellexit de iuramento testis: non dicit verum. maxime si dicta clausula ponitur per principem secularem. quoniam omnis actus iudicialis est prohibitus in die feriato in honorem dei. vt in c. fina. §. de feri. quod. c. princeps seularis non potest tollere. quia inferior &c. quod si esset apposita per papam hec clausula esset magis dubium. Ego tamen idem credo per ea que. §. dixi de iuramento testis non est opus replicare. **S**ecunda cōclusio 7 vigore dicte clausule non erit necessarius libellus 6 in causa: neq̄ litis contestatio. cum ista sint a iure postimo introducta. vt in c. j. §. de libel. obla. & in c. vero. de litis contesta. Item non erit necessarium peremptorium ad sententiam audiendam: licet al̄s secus. vt in l. ad peremptorium. ff. de iud. Item non erit necessaria conclusio in causa. nec tot dilationes dabantur argu. huius clementi. Item non poterant produci testes: qui alias sunt prohibiti testificari 8 quando prohibitio fundatur super equitate naturali: veluti si est inimicus capitalis. secus est si est prohibitio fundata super mero iure postimo: veluti si testis est infamis: vel banitus secundum Bartolum ita notantem. in l. si filius famulias. prealleg.

De verbo simpliciter.

Megrediar expositionē tex. nostre clemētie prima premisiss que dixi in precedēti lectiōe pro clario ri doctrina capio verbum simpliciter. Circa cuius verbi expositionem glos. nostra dicit simpliciter id est sine plica: & sine inuolutione. et idem dicit Barto. in extranagā. ad repetendum in verbo summarie. Repetio q̄ doct. legisse in l. j. in §. si quis tra. ff. de

Causa delegate & summarie. Fo. ciiij.

diceret: q̄ deberet r̄idere simplr. & vide ffell. in. c. de causis. §. preterea. de offi. & pote. indi. dele. & adde Oldr. in p̄ss. cry. vbi quid operetur hec clausula simpliciter: & de plano: & sine strepitu: et figura iudicij. spe. in ti. de adno. §. fir. ver. stupent in super. et in tit. de inquis. §. nunc tractemus. vers. quid ergo. si in littera apostolica. et car. hic. questione. xiiij. Alexan. const. vj. volu. iij. et Ro. const. xx. inci. viso puncto et hyppo. de marsi. singulari. suo. cij. inci. clausula summarie

vulga. et p̄p̄ll. Exponunt simpliciter id est pure & sine cōditōe vtrāq̄ expositio est bona. & dixit Bar. vbi. §. circa si. f̄ q̄ non est vis vtrum causa committatur simpliciter: an summarie: q̄ t̄m̄ importat vnum q̄t̄m̄ aliud. Quid antez relaxaret de obfernantia iuris communis quando mandatur p̄cedi summarie seu simpliciter: nō adijciendo alia verba de plano sine strepitu &c. Colligo totam veritatē per infrascriptas cōclusiones.

1 **¶** Prima cōclusio f̄ vbi procedit summarie debet offerri libellus plene ordinatus: sicut in causa ordinaria. vt in l. iij. in p̄ncipio. ff. ad exhiben. licet diuersus sit statuto dicente: p̄ in causis miserabilium personarū possit procedi per simplicem querelam. hec verba important vt possit procedi sine libello secundū Baldūz qui ita eleganter loquitur in l. prima. C. vt in pos. leg.

2 **¶** Secunda cōclusio f̄ vbi causa est summaria: requiritur litis contestatio. vt in l. tigni. §. sed si non possederit. et. §. idem scribit. & in l. sed in lianus. ff. ad exhiben. **¶** Tercia cōclusio. f̄ in causa summaria nō potest procedi in ferijs ob necessitatem hominum: nisi quatenus permittit̄ in causa ordinaria: vt in lege secunda. ff. de ferijs. **¶** Quarta cōclusio. f̄ Exceptio requirens altiozem indagari non potest examinari in causa summaria: sed debet referri in alio iudicio. f̄ Et dicitur exceptio requirere altiozem indagari quoties non potest expediri infra tantum tempus: infra quantum expediretur causa principalis. si non esset apposta dicta exceptio: vt notatur in lege si is a quo. in p̄ncipio. ff. vt in possessio. lega. **¶** Quinta cōclusio. f̄ In causa summaria abbreviantur dilationes sine alia cause cognitio ne: vt in lege secunda. in fine. ff. de re iudicata. **¶** Sexta cōclusio. f̄ necessaria est citatio peremptoria vbi p̄ceditur: licet oppositum custodiatur vbi simul sint annexa ista verba summarie & de plano &c. vt in clementina nostra. **¶** Septima cōclusio. f̄ si in causa summaria nō tractetur de preiudicio alterius sufficit p̄batio per iuramentum: vt in lege thesaurus. ff. ad exhibendum. **¶** Octava cōclusio. f̄ vbi tractatur de preiudicio alterius: si tale preiudicium possit reparari in alio iudicio: et causa sit favorabilis: sufficit semiplena p̄batio. vt in lege aquilia. si deletum. ff. ad legem aquillam. **¶** Nonā cōclusio f̄ vbi in causa summaria tractatur de preiudicio alterius: reparabili in alio iudicio: si causa nō est favorabilis: requiritur plena probatio: vt cōstat in omnibus possessioijs. que dicuntur esse summaria. vt in l. momentanee. C. vnde vi. & glo. sing. in l. j. C. quorū bonorū. quod est intelligendum fm̄ Bar. f̄ Iudicium possessoriū esse summaria quo ad reū: nō autē quo ad actorē: q̄ ex parte

re &c. & die q̄ talis clausula nō tollit ordinem iudicij substantialē s̄ dilatōes sic vt voluit singu. Barto. in sepe alle Sa. extrana gantī ad reprimēdam. in ver. summarie et ibi posui i apo. ad ip̄m. idē no. Alexan. in l. in fama. de cōdi. inde. d. mēi do. p̄bi. de ciuz cōs. l. j. et con. lxxij. vbi d̄t q̄ cōfirmat actū nullū. & con. si. cxxvij. et hic adde qd̄ notari in a pos. ad istū. §. eo. nu. j. i apostil. i v. clausule. Celsus.

Cause delegata & summarie.

- actoris requiritur plena probatio: ex parte autem rei ideo dicitur summarium, quia non potest apponi exceptio requirere altioris indaginem: sicut contingit in omni causa summaria: vt. s. dixi. Sed debet referari in peritorio: vt plene per Ang. in. l. i. C. si per vim vel alio modo. et plene per Dy. in. c. dolo facit. de re iud. li. vi. ¶ Decima conclusio f. si preiudicium quod paratur, in causa summaria: non possit reparari in alio iudicio: requiritur plena probatio: 13 vt in. l. donatio. C. de dona. ¶ Undecima conclusio. f. ubi sit missio in possessionem ex primo decreto sufficit summaria cognitio debiti per iuramentum creditoris s. in Specu. in tit. de primo et secundo decreto. s. postremo. circa fines tex. est i. aut. de exhi. 14 et intro. re. s. et si iur. ¶ Duodecima conclusio f. in missione in possessionem ex secundo decreto requiritur summariam cognitionem: et etiam plenam probationem: vt in. l. fina. C. de bonis anto. iud. pos. et glossa in. l. falcinios. s. j. ff. ex quibus causis in possessionem. ¶ Decima tertia conclusio. f. omnis causa executionis est summaria cum non habeat instantiam: vt dicit Bar. in. l. litibus. C. de agricol. et cens. lib. xi. et Bald. in. l. vnica. ff. si quis ius dicit. non obtempe. C. az. abs omnis causa ordinaria de iure civili habeat instantiam: vt in. l. proper adu. in principio. C. de iudi. C. az. etiam in causa executionis non possit opponi exceptio nullitatis requirere altioris indaginem ad impediendum executionem. sicut est in quolibet et causa summaria: vt is dixi. Si ens est ubi exceptio nullitatis potest incontinenti probari: quod impedit executionem: vt in. l. iij. s. condonatum. et ibi plene per legistas. ff. de re iud. C. si dixit Bar. vbi. s. vni. notabile verbum quod quod pro executione opponit exceptio nullitatis que requirit altioris indaginem: sic non potest retardare executionem: quod victor antequam habeat executionem: debet dare fideiur. de restitu. vico id quod habuit per executionem casu quo probet dicta exceptio nullitatis. pro quo alleg. casum in. l. fi. C. de ordi. cog. et tex. in. l. fi. C. ad legem cor. de sal. tenete menti. ¶ Decima quarta conclusio. f. Ubi quis cognitio summaria preedit ex oculata fide. l. ex inspectione oculorum quod contingit: quoniam statim dicitur quod viso instrum. sua mandet executioni vel per similia verba tale instrum. debet esse sine villo vitio carere liniatur a. vel subscriptione: vel cancellatione et. dicitur est singulari. domi. Bald. in. l. j. ff. vt in possess. lega. ¶ Decima quinta conclusio. f. ubi princeps mandat procedit summarie si tamen procedatur seruato iuris ordine valebit processus secundum domi. Bald. in. l. q. fauore. C. de legi. Pro quo facit glossa in cle. nostra. Que glossa. tamen loquitur quando commissum est in potestate iudicis: quod predat summarie: sed questio Bald. loquitur quando intervenit mandatum principis et diligenter sunt custoditi et di. fines mandati: vt in. c. cum dilecta. de rescrip. Puto bald. bene dicere: si pars impetrans rescriptum exceptionem non opponat: alias non credo quod bene dicat per dictam rationem. quoniam illa regula custodiendi sunt fines mandati. debet intelligi ubi non custodiendo efficiatur deterior conditio mandatis vel conditio eius. in cuius fauorem emanat mandatum. alias nihil nocet non serpare fines mandati. Ita singu. no. docto. in. l. si quis mihi bono. s.

a Causa: vide ad hoc Paul. de ca. l. p. lxxxiij. incip. ad id de quo queritur. in fin. vbi loquitur confessione.

b Valebit processus. ad 18 de tu. p. opi. b. Bal. Anto. cor. in simi. in f. ius. in d. statum el. xxi. quod est sing. l. nu. cccvii. s. in. si in aliquo actu statum etc. Cellus.

Cause delega. & summarie. Fo. cv.

CIn c. olim. Et ibidē vide ad hoc fel. a. frā. are. a. d. Jas. may. i. l. coh. di. s. cohe res. de vul. & pup. vbi q̄ d̄ plano idē ē q̄ simplr. a q̄ dicat aliqd̄ cognosci d̄ pla no. vide. d. alex. d̄ imo. in pil. c. iij. in. ij. parte. eundē p̄. vi. vol. iij. a die q̄ facit exa ctudi exceptiōes altiorē indaginē requirēs vt p̄ bar. in. l. si vt certo. s. custodia. ff. cōmo. Car. i. cle. ij. q. xxxvij. de in. repellitq̄ libellū. vt p̄ bart. in. l. ne quicq̄. s. de plano. 7.

na. s. sed si mandauerit. ff. de acqui. heredi. quod perpetuo no. propter intellectuz regule. **D**ecimasexta & vltima conclusio. **O**mnis causa regulariter ē ordinaria: et requirit plenā cau se cognitionez: vt in. l. indices. C. de indi. et est glos. magistra: et notabilis in. l. iij. in. s. ibidem. ff. ad exhibendū. illa ergo causa erit summaria quādo lex hoc exprimit quod procedatur sum matim breuiter &c. vel qz princeps mandat per rescriptuz suū et per hec verba. ego cōplector quecunqz dixit Bart. vbi. s. De entus mente sunt omnia fere. s. dicta. licet procedaz magis or dinarie et clare.

Plano. **P**ro declaratione huius ter mini de plano. primo videndū est quid dicatur planum. secundo quid importet iste terminus de plano vbi causa cognosci debet de plano. Tertio in quibus casib⁹ possit procedi de plano. Circa primum dico secundum Barto.

1 ¶ quod planum dicitur prout est oppositum alto. **I**tem dicitur prout est oppositum velocitati. nam aliquē ire velociter. & ire planū sunt opōsta. ¶ Circa secundum reperio primū diner sos tex. in quib⁹ dicitur deberet cognosci de plano: vt in. c. sent. & in. c. olim. de accusa. & in. c. nonit. de indic. & in. c. fins. de heret. lib. vi. & in clemen. dispensiosam. de iudi. & in ista clemen. & in. l. ne quicq̄. et de plano. ff. de offic. proconsul. & in. l. ij. dies. ff. quis ordo in bono. posses. ferne. & in. l. lenta. ff. de accusa. & in. l. vnus. s. fina. ff. de questio. & i. l. miles. s. sexaginta. ff. ad. l. iul. de adul. **2** ¶ **Q**uid importet istud verbum de plano. Innocen. & Hostiē. in. c. olim. s. j. de accusa. & Jo. and. i. c. fina. s. d̄ here. lib. vi. & Spe. in titu. de inquis. in. s. nūc tractemus. ver. quid ergo. tenent p̄ hoc non esse sublatum ordinē iuris. Nam debet offerri libel lus: & lis cōtestari: & adhiberi plene cause cognitio: sed dūtaxat strepitus partium & aduocatorum erit sublatum. Poterit enim in dēq̄ sententiam ferre nō auditis aduocatis. Nec dar dilatio nem ad habendū aduocatos: & istud est vtile: quia litigator ca luminosus a causa protelandi lites sepe petit a iudice: q̄ vult fa cere allegare a suo aduocato. Et licz causa sit clara iudici: adeo q̄ non egeat aduocatis: tamen et si denegat velle audire aduo catum facit se suspectum. Vbi autē causa cognoscitur de pla no. istud nō erit. Glo. vero in. l. ne quicq̄. s. de plano. p̄alle. di cit q̄ propter verbū de plano poterit causa expediri iudice esse te per palatium: & sine cause cognitione. glo. vero in. l. lenta. & in l. vnus. s. si. p̄alle. dicit: q̄ vbi cognoscitur de plano nō erit necessarius libellus: & poterit causa expediri iudice non seden te pro tribunali. & istud videt sequi Barto. glo. vero que est in

q̄ro qd̄ si in rescripto. ff. de of. p̄co. & leg. eundē i extrana. ad rep̄mēdū. h. se. de pla no. & ibi pos sui in addi. ad ip̄m spe. in ii. de lib. p̄cept. s. nūc vidēdū. h. d̄ plano. magi me si cā nō sit gratis: vt no. bart. i alle. s. d̄ pla no. s̄e opa tur dilatio nū breuita tiones: vt p̄ Car. hic. q. xxx. & q. xxx. cū seq. & seq. nō in opat substantia lū omisio nē vt ibi per eos. Et pōt tandē p̄u te illi clau sule die feri ato et i lo co nō plue to p̄cedi: et qd̄ dixi die feriato. In telligoverū de die feria to in vtilita tē hōim: qz die honorē secus vt no.

Cause delegate & summarie. Fo. cvj.

11 dānū: licet nō fuerit in dolo: vt in toto titu. ff. ad. l. aqnil. ¶ Et idē dicendū est in statuto. qđ viger quasi vbiq; de euntibus de nocte sine lumine: post sonuz tertie cāpane: dato qđ quis nō vadit ad furandū vel ad aliud maleficium cōmittendū & sic nō est in dolo: tñ dz punitur vigore statuti. & cum sit lene delictū. dicit Bart. in. d. l. lenia. qđ ipse esset iudex maleficiorum punlebat tales repositos de nocte cogēdo soluere etiā nulla facta condēnatione: qz est crimen lene. & pōt de plano pcedi. Nescio si bene facebat: qz requiritur libellus vbi proceditur de plano pñr requiritur snia cū libellus exigat ppter sniam: vt no. in ant. ante ratur. C. de lit. contesi. & in. c. i. §. de libel. obla. ¶ Tercia conclusio:

12 flo tētā in causis arduis in quibus pcedit fz ordinē iuris pōt libellus offerri die feriato² in honore dei casus est in. d. §. seraginta: qđ est intelligendum secundum Host. in. c. preterea. §. de dila. de oblatione que fit iudici ēt in causa mera sua fec² de oblatione libelli qđ debet fieri parti: vt not. in. d. c. j. de libel. obl. & in. l. j. ff. de edē. & in. l. edita. C. eo. & sequitur Bal. in. l. ex quacūq; causa. ff. si quis in ius vocan. nō lerit. cui² ratio est in promptu. qm̄ ois actus iudicialis qui non exigit contētionem partū potest in die feriato in honorem dei explicari: vt dicimus in examinatione testis secundum glo. in cle. indices. C. de offi. deleg. Istud de directo cōtingit in oblatōe libelli. qđ fit iudici. qz nulla requiritur presentia partis: neq; citatio. & pñr nulla pōt verbi contentio inter partes pro tali libello. Dicit tamen Bal. in. d. l. ex quacūq;. & istud qđ de libel. qđ possit offerri in die feria. de iure cōi. Secus si esset feriatas de iure spāli: tñc nō posset offerri. Et pono exemplum qđ statuti sicut est vbiq; disponit qđ nō reddatur ius in certis festis que non sunt de precepto de ecclesiastica roma. vt festum scē Catharine &c. ¶ Ex his habentur duas singulares limitatōes ad istā regulā qđ libell² pōt offerri die feriato in honorem dei. Prima est Host. quia dz intelligi de oblatione qđ fit iudici: non autem parti. Secunda est Bald. vt intelligatur de die feriato de iure cōi fec² de iure speciali. Ego tamē puto posse sustineri cōtrarium contra Bal. licet eius auctoritas sit magna. habeat contradicentē. Et primo arguo sic facilius tollit ius spāle. qđ ius cōmune: vt in. l. eius militi. §. militia misus est. ff. de testa. mili. Si ergo libellus pōt offerri die feriato de iure cōmuni. & sic tollitur ista feria: & habetur p nō feria. & sic tollit quo ad libellum: qđo magis debet posse tolli feria inducta iure speciali. Istud pcedit p locū a maiori arguendo. Scđo monet me ratio fortissima deducendo hoc dictū Bal. ad absurdum. Nam nemo dubitauerit: qđ maior reuerētia sit adhibenda introducte ferie p summū pontificē & p sanctā romanā ecclesiā p festo: qđ festo per statuti & per laicos & seculares p dīto. Sed festo introducto p summū pontificem & sic de iure cōi nō adhibet reuerētia. quin offeratur libellus ipso festo. & valet. ergo idem multo fortius dicendū est hoc fieri posse: qđ offerat libellus in die feriato ex iure speciali seu statuti. cogitabitur qđ militi videntur he bone rationes contra raciones Bal. ¶ Ex his etiam infert Bart. in extrapaganti. ad reprimendam in verbo

a Die feriati in die qđ tā i cāi nūi qđ cāi li hz locū h dcm. ita no. bal. in. l. j. C. d fer. & i ru. C. d ius vo. bar. i. l. ois. ff. d fer. bal. in addi. ad Spe. i. ti. de cita. §. si die feriatā. qñ ēt t3 idē spe en. i. ti. d fer. §. q. h. j. zin ti. d libel. cō ce. §. xij. Qđ amplio pcedere ēt i cā ap. fm̄ Ho. but. & imo. i c. preterea. de dil. bal. i ad dit. ad spe. i. ti. d ap. §. q. h. si. eūdem pleni². in. l. j. C. qđ admit ti. Bar. in. l. ois. & ibi docto. moder. et. oino per Alexā. l. l. j. ff. de fer. & i l. ne quisq;. §. de plano ff. de offic. procō. et le ga. ita nota ni post bal. in addi. ad ipsum in. l. j. nu. ij. ver. quero hic. i aposti. i eo. verfic. C. de fer. Celsus.

Cause delegate & summarie.

¶ CQd nstius tu dic de hoc: vt p istu. s. in. s. citatiões in fi. s. r. relationē aſt. e. ver. pce. & qd ibi posui in addi. ad ipm in ver. die feruata. Celsus.

¶ Ctiā si esset in platea. Ita not. Inno. in. c. venerabilem. q. si. sint legi. & i. c. qd trālationē de offi. dele. Immo etiam die feruato pōt dari iter. vt no. bar. i. l. mā dāre. s. dari. ff. de tur. & cura. da. ab his. p. quo est ser. & ibi bal. in. l. ij. ff. de ser. cū dē in. l. act. 2.

in. j. q. & ibi a
docto. C. eo.
Spe. eo. r. r.
s. sequitur
verſi. pone
et Woder.
in. l. q. h3. s. 14
pe. de ra. et
ita posui in
apostil. ad
bar. post est
in alle. l. nec
mādāre. s.
dari. i. apo
stil. in verſi.
die feruata.
ff. de tu. acu
rato. da. ab
his Celsus. b

¶ C sine strepitu. U
de Jo. and. 1
in. c. inden
nitatib. de
ele. in. vj. in
no. et bald. c
i. l. nec quic
q̄. in. s. de
plano. s. of
fi. lega. & p
confal. & Ol
dra. in. con
ſſ. cry. incl. 1
i iudicio est
conſydera
re.

de plano. q. nuntius⁴ pōt facere relationē sue citatiōis in ca
mera iudicis non ſedentis pro tribunali intelligite in die fe
riato in honore dei: vt credo voluisse bal. in. c. fi. s. de ferijs. Ue
rū diceret bar. nisi consuetudo se haberet sicut est vbiq; q. re
latio citatiōis fieret notario non autem iudici. & qd dicit bar
tol. dicendum de iudice idem est dicenduz de notario. **¶** Quar
vi voluntarie iurisdictionis: sicut est emācipatio filij. manumit
ſio ſerui. ad optio filij. legitimatio filij spurij. poteſt expediri in
dice nō ſedente p tribunali: cum de plano expediatuz: & idem
est in datione tutoris: quādo tutor dat pupillo. vt in. l. qui ha
bet. s. quolibet. s. de tute. et p hoc apparet de imperitia mul
torum iudicuz: qui quando volunt interponere decretum ſanz
ſuper legitimatiōe spurij vel ad optione ſue emancipatione
alicuius filij vel in datione tutoris. vadunt ad domuz emanci
pati vel ad domum mulieris: que dat in tutricem & dicant no
tario ſcribe. qd ego eligo hunc locum pro meo idoneo tribu
nali ad hunc actum: pntātes alter nō valere actum. quod est
faſtam cuz iſta poſſint expediri etiam ſi eſſet in platea: vel in
prato deambulando: vt ex predictis patet. & ſic eſt expeditum
iſtud verbum de plano.

¶ Sine strepitu. **¶** C Iſtud vrbū nō fuit neceſſarium:
cū idē importet q. vrbū de plano ſm Bart. in. d.
extrauagati in verb. & ſine ſtrepitu: q. ego pſua
deo: ex hoc quoniam loquens plane dicitur lo
qui ſine ſtripituz & loquens alte dicit facere ſtre
pituz. dixit tamen ipſe q. operabitur iſtud vrbū
q. litigator: poterit loqui iudici in aure etiam ſedendo p tribu
nali: vbi alſ index non deberet partem audire: niſi palam lo
quentem. & reperio q. dominus Joan. de imo. vt credo. in. c. ac
cedēs. s. vt. lit. nō cōreſt. dixit iſtam eſſe iſtā cauſam recusan
di iudices: delegati ſuſpecti qd eſt notandum.

¶ Figura iudicij. **¶** C Glo. noſtra hie ponit quid ſit
figura & bene dicit. poſtea ponit tres alias formas
iſtius clauſule: vel quod ponatur copula vnica an
te illud verbum & figura iudicij: vel quod nulla po
natur copula inter iſta verba in clauſula contents
vel quod ponatur diſunctiua inter vnumquodq. iſtorum ver
borū: et in omnibus bene dicit. Uolo qd notetis iſtam gloſ. ſin
gulariter in duobus. in primo in eo q. diſunctiua ponitur pro
copula quoniā eadem eſt ratio. **¶** Ex quo colligite. t. q. diſun
ctiua ſemper reſoluitur in copulā vbiq; eſt eadem ratio in
vno extremo: que i alio: & ex hoc ego dico: q. iſta fuit ratio: licet
legiſte non dicant quare diſunctiua poſita inter perſonas hō

Cause delegate & summarie. Fo. cvij.

a In copulam. Adde p hoc tex. que frā. de cre. sin. lvi. incl. lego digestū vel in
formatum dixit sin. ad hoc quod hic dicit. l. si ita. ff. de au. & argen. lega. vbi ex-
ponitur seu pro r. & in l. cū quis decedens. §. si. r. ibi Dyn. et quod ibi posui in
apostilla. ad ipsum. ff. de lega. iij. Celsus.

b Sine figura indicij. Quid abs operet. vide Oldra. 25. cvj. r. do. Bar. fozi. i. cō
si. xvi. inci.
vilo pcellu.
in. i. parte. r
qd iporet t
ppromisso
vide. d. Pe.
phi. cor. nē
in 25. liij. in
ci. v. in lra.
J. in. ij. par-
te. Card. in
cle. ij. de in-
di. Bar. l. ex
traus. ad re-
pimēdū h.
sine figura
& spe. in ti. 6
in qñ. §. nūc
tractem h.
qd igit. Et
dic. q virtus
de huius clas-
sule pōt in-
dex ab arti-
culis incipere
re: qd pba-
tis sententiā
ferre & cām
terminare.
istū ē Orig.
dictum Jo.
mo. in. c. si. 6
here. lib. vj.
qd dictū re-
fertur sequit
Ro. 25. cccc
x. inci. l. casu
pposto. et
hyp. 6 mar-
si. sin. c. in-
ci. clausule

notatas resoluitur in copulam: vt in l. cū quidā. C. de hbo. si-
gni. Nam ideo cum testator dixerit. lego titio vel seio. r. resola-
tū dicitio vel in copulam. r. quia est eadem ratio dandi ti-
tio: que est in seio. et ideo resoluitur in copulam. tenete menti
perpetuo istam glos. In secundo est sing. ista glos. in eo q dicit
q vbi nulla copula est apposita inter ista verba in clausula po-
sita: q idem est si esset apposita copula & allega bonaz legem. f.
legem triplici. ff. de verbo. signi. Et hoc resultat quedam singu-
laritas q resoluta habet vim copule. & sic ista a pari dūdicant
tur si in rescripto dicatur. Delegamus causam titio seio sem-
pronio vel si dicatur delegamus causam titio & seio & sempronio.
Sed aduerte: q quando nulla ponitur copula inter perso-
nas debet apponi punctus inter vnamquamq; personaz. & hoc
est quod quotidie dicitur punctus habet vim copule. vt not.
in dicta. l. triplici. Contra interdum copulare soluitur in dis-
iunctiō: & hoc contingit vbi cūq; copula: r ponitur inter com-
passibilia. text. est singu. in l. si titio. ff. de vsufru. leg. et per hoc
sustinetur mandatum: procuratoris in quo dicitur cōmuniter
q talis constituit titius suum nuntium & procuratorē: impossi-
bile est q respectu eiusdē actus simul & semel qd sit nūtius & p-
curator: qz nūtius cōcipit hba in personā dñi. puta dicēdo titio
dicit: q debes sibi dare. r. vt in l. licet. ff. de cōsti. pecu. & pcurator
cōcipit hba in personā propriā. vt in l. quecūq; gerim. ff.
de ac. r ob. vt piz in hoc exēplo. Ego titius procurator: & pcurator
toto noie seū puto a sempronio. r. ac. Resoluet ly r: positum in
ter ly nuntium & ly pcuratorē in distinctiō: vel: erit sensus
talis constituit titium suum nuntium vel suum pcuratorem.
tenete menti: qz multi deciperentur. Et Et concludite vnam
conclusionem generalem circa istud verbum, sine figura iudi-
cij. qd quod per verbum istud tollitur omnis obseruantia iuris
possit in iudicij requisita. & remanet obseruantia iuris gen-
tium & naturalis. quod ius naturale tolli vel auferri non po-
test veluti est defensio: vt in clemen. pastoralis. §. de. re iudica.
hoc voluit Bartol. in d. extraus. in verbo et figura iudicij. ex
hoc inferret quod cum citatio sapiat speciem defensionis non
tollitur per dictaz clausulam. hoc probatur in clemen. pastora-
lis. vbi dicitur sententiam esse nullam: quia fuit omīssa cita-

summarie &c. Aduerte tamen tu iudex qui virtute vnins illarum clausularū
via regia. & omīso iuris ordine pcedere vis id pns parti notificare debes: als
dolose pcessisse videbere. Ut plene p fell. in. c. j. §. iij. nota. de consi. & de hoc in
strac. clausularū. in clau. referi. ver. sine figura iudicij. Celsus.

Cause delegate et summarie.

Comissa citatio. vult iste iſſerre: qđ ſnia principis parte non citata eſt nulla: e iſta eſt cōis opi. l. 3. Bal. ſit ſibi rirari^o. in. l. ne cauſas. ver. ſuit antiqui^o qđ. C. de ap. tennerit cōtrariū & male. S. 3. verā opi. ſecurus eſt in. l. ſi. C. de leg. 2. in. l. ſ. ver. ſed hic queritur. C. qđo 2 qđ in. plene p. ſely. in. c. qđ in eccleſiaſti. ſi. ſi. limita ſer. de conſti. notauit pleniffime in apoſtil. ad Paſi. in. c. venerabilē. nu. v. in h. citationis: vbi plene per eū & alios de elect. Hip. de marſi. ſing. lxxv. incl. citatio eſt maximi

effectus in fine. Caſus autē in quibus nō requiritur citatio ad validitatem ſententie: poſui in apoſt. ad iſtam. in. c. quoniā contra. ſ. citationes. nu. xij. in ver. requiratur citatio. r. i. ſ. interlocutoria. nu. xlv. in verſi. ſententiam. ſ. Celfus. b. C. Libellus remitti. Adđ ſ hoc iſtuz in h. ſi. queritur vbi ſerius 2 qđ ibi poſui in additio. ad iſtuz. in h. per partes rennuciari. vbi diſſuſe de hoc habes. Celf. c. Remitti. Alde do. Alexan. de imo. i. l. in publicum. de pact. et ſ. in prece. apoſtil.

2^a ad audiendū ſniam & tamen ille qui tulit ſniam imperator Henri. nō tenebat ſernare ius poſitū: ſ; ſolū naturale & iuſgētium. Et papa dicit ſniam eſſe nullā ppter defectū citationis volens innere. qđ citatio eſt de iure naturali & apparet ex citatione. quā fecit dñs noſter de Adđ dum dicit Adđ vbi es 2c. Iſta ſuit citatio. Itē per iſtā clauſulā nō tollit legitimum pſonarū: vt pbat in. x. erranagāti. Si em̄ qđ tanqđ pcurator alteri^o petit etiā ſi pcedat vt dicte clauſule d; anteqđ audiat pbare pri^o de mandato ſuo. qm̄ foret iniquū ſi nō haberet mandatū ſniam debere dño nocere forte ignoſcāt 2c. qđ aut ſpecialiter reſernata intelligantur ppter dicā clauſulā text^o noſter late proſequit incipiendo a libello. qđ oīa ſeriatim & diſtincte pſeqnar declarādo. 2 qm̄ pmittit in ordine litere de libello: qđ nō eſt neceſſario ofſerendū: ideo ſcribite verbū neceſſario in litera tex.

Libellus 2c. C. Glo. ſumit argumentum a contrario ſenſu. qđ in cauſis regulariter libellus eſt neceſſarius. vt tertia quæſtione tertia offeratur: et in c. primo. de libelli oblatio. 2 in ant. offeratur. C. de litis conſtellatione. poſtmodum querit nunquid ex conventionione partium poſſet libellus remitti^o. 2 recitant multas quæſtiones de qua quæſtione etiā per glo. in. c. de cauſis. de offi. deleg. 2 per docto. in. c. ſ. de libel. obl. 2 per legiſtas. in. d. ant. offeratur. 2 omiſſis opinionibus: hec eſt communis cōcluſio quam ſentit hic gl. 2 voluit Jaco. but. 2 etiā Bal. in. d. ant. offeratur quod libellus ſolemnis a iure requiſitus poteſt ex conventionione partium remitti^o ſed qualis qualis petitio nequaquā omitti poteſt: que petitio contineat intentionē petentis. C. Circa cuius libelli ſen petitionis materiā quod attinet ad propoſitum infero has cōcluſiones. 1. Petitio qualisqualis. i. que non cōtinet ſolēnitatē a iure requiſitā: ſed nudam intentionē dumtaxat petentis: eſt de iure naturali ſen gentiū nim: rum ſi omitti nō poſſit per ea que dixi in verbo & figura iudicij. Item in ſeclido ideo eſt neceſſaria qualisqualis petitio: qđ ſnia debet formari iuxta petitionis formam: vt in hac cle. Sed ſi nō eſſet facta petitio index neſciret ſniam formare iuxta petitionis formam: igit 2c. C. S. cōcluſio 1. qualisqualis petitio diſfert a libello: qđ libellus ſemp offeritur in ſcriptis: vt in iurib^o p. alleg. Petitionis autē pōt orerem^o fieri ſm̄ oēs doc. Adeo qđ etiā ſi fuerit redacta in ſcriptis p auctores 2 tradita notario: vt redigat in actis: tñ dicetur petitio non autem libellus ſecundum A. ge. in. l. i. ſ. de eden. Eſt et alia differentia quoniam actor debet dare copiam libelli proprijs expenſis. vt nota. glo. hic et in cle. ij. ſupra de appel. In petitione autem actor non tenetur dare copiam para

Cause delegate & summarie. Fo. cviij.

ti: sed si reus velit copias illam habere requirat a notario suis
 expensis: quod est notandum secundum dominum Florentin. in hac
 5 clem. **¶** Tertia conclusio. **¶** Vbi proceditur apposta ista clau-
 sula si ne figura iudicij: tamen exigitur citatio. vt in clem. pasto-
 6 ralis. de re indi. **¶** Quarta conclusio. **¶** hec clausula sine figura est
 tante importentie: qd licet alias petito debeat continere narra-
 7 ti onem: r̄ conclusionem hoc casu non est necessaria conclusio. sed
 a sufficit narratio ex qua deprehendat intentio petentis. vt in
 c. afferte supra de presumpcio. r̄ no. glo. in. l. ij. C. de senten. ex pe-
 riculo reci. vbi habet qd mulier simpliciter narrat regi salo-
 8 monti absq; aliqua cōclusionē hoc modo. filius meus vituit r̄ si-
 lins istius mortuus est. r̄ salomon tulit sententiaz: vt habetur
 b lib. regū. r̄. ij. r̄ i dicto. c. afferte. r̄ si quis dixerit quid facit ad
 propositum illud. c. afferte. cū ibi nulla fiat mentio de clausula
 sine figura iudicij r̄. respondeo quod bene facit quoniam prin-
 ceptis nō est ligatus. l. postina. vt i. l. digna vox. C. de legi. tamē
 ligatur ad seruanduz ius naturalē: r̄ ius gentium. vt not. in di-
 cta. l. digna vox. r̄ pbatur in cle. pastoralis supra de re indica.
 Sic est de directo in casu nostro quoniam iudex inferior cui cau-
 sa est delegata cū dicta clausula sine figura iudicij r̄. est reda-
 ctus ad instar principis: vt nō teneatur seruare nisi ius natura-
 le r̄ ius gentium: vt dixi. s̄. in h̄bo r̄ figura iudicij. igitur bene cō-
 cluditur qd dicit in. c. afferte. adaptari pposito n̄o: qd est men-
 7 ti tenēdū p̄ intellectu dicti. c. afferte. qz decre. ex hoc reddit decla-
 rata. **¶** Ex hac cōclusionē sequit̄ corollariū quod pcedit peti-
 tio vbi cōclusio est inepta ppter istam clausulā: licet alis pces-
 8 sus corruat. vt in. c. examinita. s̄. de indi. r̄ in. l. ij. ff. si melloz fal-
 mo. di. **¶** Sequitur aliud corollariū qd i huiusmodi causis p-
 cedit talis libellus: pero tūc cogi ad solvendū. licet nulla sit fa-
 cta mētio de p̄denatiōe: i. in causis ordinarijs libellus corruerit:
 fieri ante cōdenationē: vt in. l. j. C. de execu. rei indi. **¶** Hanc cōclu-
 9 sionē assumo ex dictis Bart. ex. d. extranagan. sup verbo et fi-
 gura. **¶** Quinta cōclusio. **¶** In causa appellationis ab interlocu-
 toria nō est necessarius libellus: r̄ licet secus sit i appellationē a
 diffinitiva s̄m Mathe. r̄ do. Ant. in cle. vnica. de causa pos. r̄ p
 p̄ue. quod dicit Spe. in titu. de libel. cōcep. in. s̄. nunc dicenduz
 in curia romana ita de facto seruari. tamē s̄m p̄fatos doc. vbi
 s̄. in causa beneficiāli sine loquamur in causa principalis: sine in
 causa appellationis: nō est necessarius libellus: tenete menti.
 Aduertenduz in eo qd Bart. dicit pcedere petitionem vbi est
 inepta cōclusio. cōtrarium expresse tenet glo. nostra hic in ver-
 bo p̄nuntiatio. quaz sequitur Bal. pro cōcordia vero potest di-
 10 c̄: qd pcedat opi. Bar. qñ constar de intētiōe petētis. si autē de
 ei⁹ intētiōe nō cōstet. i. qd nō potest apprehēdi qd perat actor
 tunc verū dicit glo. qd absolui d̄z reus ab obseruatōe iudicij.
 11 **¶** C̄ Capio glo. in h̄bo litis cōte. Sic ergo hic habetis vñs ca-
 sum in quo potest pcedi ad diffinitiuā sententiā lite nō cōte. **¶** U
 delicet qñ pcedit summarie r̄ sine figura iudicij. **¶** Ex quo se-
 quit̄ qd cum in causa matrimoniali: in causa ysurarū: in caus

¶ Intētiō
 petētis. Ita
 nō. hic Car.
 q. ex. in p̄n. r̄
 bal. post gl.
 i. l. j. ff. de dē.
 S̄z dic hoc
 dē nō pce-
 dere pte op-
 ponēte. vrg
 pe. de anch.
 r̄ Imol. hic
 Bart. i extra-
 na. ad rep̄i-
 mēdū. in h̄.
 figura iudicij.
 r̄ Alexā.
 p̄. clxxi. qd
 est s̄z maio-
 rē supputa-
 tionē p̄. cce
 ij. volu. ij. r̄
 meli⁹ p̄ eum
 dē p̄. clxxi.
 volumi. iij.
 Celsus.
¶ Afferte
 vide sely.
 fi.

Cause delegate & summarie.

A Est absens. Tunc ad hoc spe-
cu. i. ii. de co-
pari. in ter-
mi. h. atten-
das etiā et i-
ti. d. sentē. s.
iuxta. h. est
etiā nulla. r.
s. qm̄ h. por-
ro. ubi qnq;
absentiarū
gna: q̄ latē
p̄legere. r.
Bar. in. l. fi.
et ibi bo. gl.
in h. ap. ff. d.
restit. i. leg.
Celsus.
B Nō pōt
An possit p̄
ptes renun-
tari ferijs
vide do. ale-
xā. d. imol. i.
p̄. xxxvj. in
h. p̄. r. an r.
qn̄ ferijs ob
necessitates
hoim indu-
ctis. vide. fe-
li. in. c. si dili-
gēt. ver. q̄r-
tum corollia
rū. de so. cō-
pe. et adde
eū i. c. signi-
ficaverūt. i.
h. rene men
ti. ad fi. ver.
eo. titū. ubi
adde. Pañ.
nu. xvj. r. q̄
nota. i. apo-
stol. ad ip̄m.
in h. sc̄to. i. 13
q̄renūtare
ferijs hoim
q̄s antiūdi

la decimar: r. i alijs causis de q̄b⁹ in cle. dispēdiosa. s. de indi-
vbi pcedat summarie: de plano: r. sine figura iudicij: poterit p-
cedi ad diffinitivā lit. nō cōte. nec ordine iuris servato: vcz quā-
do est questio iuris s̄m Inno. ita singn. dicit in. c. cū inter. s. de
cōsue. q̄b sic declaro. Pone q̄ vertatur questio sup̄ h̄bis relicta
pri. vel sup̄ h̄bis statuti. qz vnus dicit ista verba debent in rela-
ligi hoc modo: r. alius dicit q̄ debent intelligi alio modo. v̄
pone q̄ est questio: qz vnus dicit q̄ rescriptuz nō tenet de iure:
alius dicit q̄ immo tenet r. valet. Ista est em̄ questio iuris: certe
nō debet lit. cōtestari: nec ordo iuris servari in ista q̄dne p̄
dicta. **C** Est terti⁹ casus videlicet qm̄ imploret officij iudicis
nobile: sicut est restitutio in integrū. qz forte ecclesia vel minor
petit restitutionē i integrū adversus eius p̄tractū vel sententiā
p̄pter eius lesionē poterit p̄cedi ad diffinitivāz lit. nō cōte. s̄m
Inno. in. c. dudū ecclesia. de elec. de q̄ dicto Ang. facti magnum
festuz. in. l. si. in. s. illud. C. de temp. ap. plus in vicijs ibidē In-
no. q̄ si absens qui noluit cōparere ad litem cōte. receptus resti-
tus cōpareat volens litē cōtestari non est audiendus. P̄na di-
xit r. miserabiliter do. Bal. i. l. cōsentaneū. C. quō r. qm̄ in. q̄ hoc
casu iste qui fuit p̄tumar: si volit litigare in alto casu corā eodē
indice etiā cōtra diversam personā: index poterit denegare si-
bi audientā. alleg. tex. sing. l. sed si p̄ priorē. s. sed dū de decre-
to. ff. ex q̄. cau. r. ibi p̄bat r. est bon⁹ tex. tenete mētū: qz ista om̄ia
sunt singularia. **C** Est r. quartus casus vcz in causa appellatio-
nis: vbi ad diffinitivā pōt p̄cedi aliter p̄te absentē: etiā litē nō
cōte. vt in. l. si. s. illud. C. de tēpo. ap. q̄b dictū notabiliter limitat
Inno. in. c. ex literis. s. de in integ. resti. Qm̄ appellās est absens
secus si appellatus q̄ fuit victor in causa p̄ncipalis: r. ita declar-
at illi. s. melius q̄ legitte. nec est qd̄ imputandū appellatori q̄
introduxit appellationē corā indice ad quē quare nō p̄ sequat
appellatione: hoc dicit nō pōt de appellato. **E**x his habens q̄
in oibus istis quatuor casibus poterit recipitelles litē nō p̄te.
q̄b est notādum p̄ ampliacione. c. qm̄ frequēter. s. vt litē nō cō-
te. vbi nō ponūt istī casus. Sequit gl. in h̄bo ob necessitates.
Sumit ex tex. nostro ex cōtrario sensu argu. t̄ q̄ in causis or-
dinaris vbi nō p̄ceditur sine figura iudicij: pōt p̄cedi in ferijs
ob necessitatem hominum intelligere de consensu partūz r. in
dice cōsentiente: vt no. in. l. i. fi. de ferijs r. in. c. fina. s. de ferijs.
Nō sic in ferijs repēnis r. ferijs in honorē dei quib⁹ renūtari
nō pōt. **S**ymirū videt q̄ ferijs ob necessitates hominū pos-
sit renūtari: qm̄ iuri p̄hibuito renūtari nō pōt glo. est singula-
ris in rub. C. nō si. r. c. cōstat autē istud esse ius p̄hibitiū: vt nō
reddat ius in ferijs ob necessitates hoim: ideo renūtatio non
tenet. **C** Rñ. Ideo renūtari potest. qz h̄ba edicti de istis ferijs
dicunt nemo inuitus cōpellat litigare: vt habet in. l. i. ff. de fer.
ergo a p̄tario sensu poterit litigare istis dieb⁹ ex volūate par-
tūm. **S**ed infurgit dubitatio si dno voluit litigare in istis fe-
rijs aliq̄b⁹ dieb⁹ sciētes eē ferias: postea aliter p̄ vnū cessare a
litigio durātib⁹ ferijs. P̄na alijs oppōit nō posse: qz litigādo
v̄. renūtasse istis ferijs. qd̄ iuris ē. Ista q̄stio sepe est de facto r.

Cause delegate & summarie. Fo. cir.

etiam possit. tamen post sententiam non: de qua per Card. hic. q. xix. et per Ale. in l. j. ff. de fer. Bal. i. addit. ad Spe. e. ti. §. si. et quare est quod feriis repetitis renunciarum non potest. no. Bal. in l. j. C. eo. et Ale. vbi. §. et in l. j. §. ij. ff. de non op. nun. vbi dicitur: quod equum parant feriis dei. Adverte in quantum hic dicitur: feriis repetitis non posse renunciarum: quod hoc dictum fallit in feriis repentinis propter superstitionem inducitur. v. ple

ego vidi Spec. in §. si. circa si. de feriis. qui in illi nati in hanc sententiam: res videri non renunciasse: quod est fugitivus: quia reorū est fugere ut no. in .c. cū olim. de dolo et cōm. q. si fecerit sentiat esse in actore. Matthens aut in de. j. §. de indi. tenet inductam esse renunciationem. Ange. vero in l. j. ff. de feriis. Nota biliter distinguit inter expressam renunciationem et tacitam: ut per expressam renunciationem amplius non possit opponi exceptio feriarii: quasi in totū videatur renunciasse. In tacita vero que inducitur ex litigio non inducatur renunciatum feriarii quo ad tempus futurū: et quod ad acta fienda: sed acta facta valebunt. quia eorū respectu videtur inducta tacita renunciatum: et sic exceptio feriarii impedit processum fieri in futurum: sed per talem exceptionem non annullabuntur acta iam facta: et in hac sententia finit do. Joan. de imo. in .c. si. §. de feriis. licet nullam faciat mentionem de Ange. et istud teneatis ac etiam notetis. ¶ Ex hoc sequitur

14 vna mirabilis conclusio secundum Angel. in dicta. l. j. et quod exceptio declinatoria iudicij quando cōcernit actum successivum. potest opponi post lit. contē. quod est singulare limitans omnia iura dicētia: quod exceptio declinatoria debet opponi ante lit. contē. quia illa regula debet intelligi quando exceptio concernit actum momentaneū: qui explicatur a momento: sicut in acti successivo: ut est litigare in feriis ob necessitates: quia iste ferie non finitur momento: sed pluribus diebus successivo durant unde ista exceptio opposita post lit. contē. hoc modo prohibetur. Non procedatis domine iudex quia sunt ferie. Impedit processus fieri: sed processus iam factus in feriis tenebit. Ego hic dictum Ange. comprobō valida ratione quoniam exceptio declinatoria que oritur post lit. contē. potest opponi post lit. contē. ut in l. ij. de confor. eius. li. et facit. c. pastoralis. cū ibi no. §. de excep. Sed ista exceptio sunt ferie quotidie: oritur: quia quotidie

ne not. bal. l. si v. pponis. la. j. C. q. et q. in sepe all. l. j. c. de feriis. nec omitto v. n. s. g. dicitur Spec. in ij. de fer. §. fin. §. sed qd si p. s. q. q. p. iudicēz esse gnat. dies feriatā i hōminū vultatē sciētib⁹ et tacētib⁹ parib⁹: quod dicte partes illis renunciasse psumuntur. Idē no. alex. rā. l. l. j. p. n. ff. de fer. arg. l. si fideius. sor. §. que dā māda. et de hoc dixi post bar. in

addi. ad eū in l. j. nn. ij. in apost. in §. si. renunciarum. C. de fer. et sal. in l. ois. nn. ij. vbi etiam signat in apost. ad ipm in ver. ob necessitate hoim. eo. tit. Celsus. ¶ Quo ad ips futurū. Not. Bar. in l. sepe. alle. l. j. et ibi plenissime per Alex. ff. de fer. Et vtrū possit renunciarum feriis de quibus §. per procuratorem. vide eundē Alex. post pau. de ca. in d. l. vbi tenet quod sic. arg. l. si fideius. sor. §. quedā ff. manda. etiā tacite dummodo in habeat liberam administrationem. ita not. Bar. in l. qui romē. §. callim a chus. ff. de v. b. obli. Et pio. q. de qua §. propt. ibi. ver. sed insurgit dubitatio. quoniam erit in die quod etiā actor potest allegare ferias in causa cepta per eum etiam tempore feriatum. ita no. Ange. et Alex. post Bal. contra rapha. in sepe alleg. l. j. ff. de fer. contra quem etiam tenent. Joan. de imo. et Anto. de butr. in .c. j. eodem. titu.

¶ Post lit. contē. Adde tex. in l. eleganter. §. si quis post. de cōdi. inde. r. c. in finitā te. de offi. deleg. cum si. adverte tamen: quia hoc non procedit si talis declinatoria

Cause delegate & summarie.

ria superueniat post conclusum in causa, istud est sing. dictum Jo. an. in. c. cum dilectus. de or. cog. per. c. auditis de procu. quod pro ling. referat sequit romi. singu. ceciliij. incip. in scis q̄ exce. e dat ibi bo. rationem ultra quam pores alia dare. Quia ibi opus est cause cognitione: & tunc obst. conclusio in causa. d. c. auditis. & hoc tenet alleg. 2. d. c. cum dilectus. Celsus.

C No p̄ hoc vide q̄ hoc oino p̄ felt. i. c. si diligēti. in p̄nc. de fo. compet. 15 Celsus. **C** No pos sit tolli. l. iij. §. si ad diē. ff. de rem. a. li. 2. C. de tē po. appel. l. pen. c. cū in ter. de exce. Bar. plene i. l. filius. ff. de dona. et in. l. j. ff. de testa. mil. et que dixi. §. eo. in apof. in h. figura iudicij. nu. viij. quod ē verum si de sensio nego tium prin cipale respi ciat secus si apices in ria. ita nor. Bal. in. l. ij. §. offilios. ff. de requi. reis. & alex. i lege custo diena. ff. de publi. iudi. Celsus.

inducitur gramamen ex talib⁹ ferijs: nā respectu diei hodie in eo possim dicere nō volo cōparere hodie: quia est dies feriat⁹. Istud possim dicere cras: & sic i sequētib⁹ dieb⁹: q̄ semp granor de die in diē: ideo semp q̄ nouo nascit ista exceptio q̄ tene mēa. **C** Et addite i eo q̄ glo. dicit q̄ ferijs nō p̄t renūtiari. Quā glo. oēs canonisse & legisse sequitur. quod Jo. an. dixit vñu sin gulare verbū in. §. si. de ferijs. in addi. ad spe. q̄ ferijs repētina p̄t renūtiari p̄ pactū: i3 nō per simplicē renūtiationē. nec repe rito cōtradicentē. ex hoc p̄t inferri vna mirabilis limitatio ad illam regulā q̄ iuri phibitino renūtiari nō p̄t⁹ quia illud nō custodit per simplicē renūtiationē: sec⁹ si p̄ pactū expressū nā non est dubiū: q̄ ius est prohibitoriu: q̄ in ferijs repētinis non reddat ius. & tñ Jo. an. dicit valere renūtiationē p̄ pactū expres sum. ergo hñ sumit dicta limitatio a nemine tacta. Nā in alia materia fit eadē differētia inter renūtiationē & pactū. Nā dicitur q̄ iuri de futuro renūtiari nō potest. vt in. l. q̄ superstitis. ff. de acqui. here. & in. l. ita scrip̄tū. §. si sub conditione. ff. de leg. ij. tamen volunt oēs q̄ p̄ pactam possit renūtiari iuri de futu ro. vt habetur expressum in. l. j. C. de pac. circa vnum q̄d. §. dixi vbi proceditur per officium iudicis possit procedi ad sententiāz diffinitiuam lite non contesta. fm Innocē. obstat text. in. c. si. §. de offi. iudi. vbi d̄: q̄ lit. cōtesta. exposcit &c. Saluando Innocē. respondit q̄ vbi reus est presens omnino debet lis cōtestari. & ita debet intelligi iste tex. vbi autēz reus est absens: & non vult comparere: et sic non potest lis cōtestari. vt scribit Innocen. in c. olim. de accu. & glo. in autenr. q̄ semel. C. quomodo & quando iudex. tunc vēdicat sibi locum doctrina Innocen. & hanc distin ctionē persuadeo per ea que habētur in. l. si. §. illud. C. de rem po. app. vbi similibs distinctio fit in causa ap. **C** Sequit glof. super verb. defensionis. Adde ad istam glof. q̄ cū defensio nō possit tolli⁹ per istā clausulam & sine figura iudicij. Et hoc vide tur dicēdum q̄ si feratur snia testibus nō publicatis. non valet sententia: qm̄ videt tolli defensio adnerse parti: quia pars nō poterit opponere contra dicta testium. & hanc sententiāz tenet Bar. in extranaganti ad reprimendam. licet ipse contrariam te nere videatur. in. l. prolatā. C. de sent. & interlo. om. in. & ideoz ibi tenet glo. Bal. & Jac. but. **C** Nos autem cōcordando opinionēs dicite fm Ange. in dicta. l. prolatāz cuius verba sunt noua & di gna. & Quod sententia valet etiaz in causis ordinarijs lata testi bus non publicatis. Qm̄ istud non est contra ius cōstitutionē sed est contra ius litigatoris sibi auferēdo defensionēz. Naz ex hoc redditur snia iniqua. & ideo poterit appellari: & appellatio iustificabitur ex hoc solo. quia i iustitia p̄ncipali nō fuerint tes tes publicati fm Ange. nō p̄t tñ dici sententiāz istā esse nullā

Cause delegate & summarie. Fo. cr.

Sine figura iudicij. Ratio est enidētissima: cū em̄ delegatus vice delegantis fundatur. vt. l. solet. 2. ibi Alex. 2. docto. de in. om. in. c. si. si. pferat sniam non cō formē libello valebit tāq̄ esset plata a delegāte: q̄ ita pferre pōt. vt not. Bal. in proemio fendo. in prima diuisione. 2. Jo. and. in. c. olim. in nouel. de re iud. va let tñ snia principis sine solēnitare lata. vt not. Pau. de ca. in. l. si q̄s imperato-

quasi lata sine cause cognitioe qm̄ testes semp dicunt iudici pu blicati etiā ante aperturā fm̄ Jnn. in. c. clamor. §. de testib⁹. e glo. in. l. cū de indebito. in prin. ff. de proba. Ubi tñ testes fuis sent examinati p iudicē alterius iurisdictionis qz ibi testes cō morabant 2 index nō p̄tolisset sniam anteq̄ fuisent sibi trās missa dicta testiu: tūc bene snia foret nulla quasi lata sine cause cognitione p. c. cū bertholdus. §. de re iud. 2 ita dz intelligi gl. fm̄ Ang. in. d. l. prolata. ¶ Capiō text. ibi iuxta pronūciationis formam. Bar. in extranas. sup. 2 figura iudicij. singulariter no.

Istū tex. Dices t̄ qz in canis ordinarijs snia debeat esse cōfor mis libello 2 in nullo debeat esse difformis. vt in. c. l3. helli. de sta mo. Tñ vbi procedat sine figura iudicij. non est necesse qz snia sit cōformis libello. sed sufficit qz pnūtiē iuxta petitionē. i. suf ficit qd̄ in aliquo cōueniat. l3. in oibus nō pueniat. Uñ si petiti⁹ fuerit equus: q̄ forte est mortu⁹: 2 p̄r succedit estimatio: si ista cā esset ordinaria nō posset ferri snia i estimatōne: cū nō fuerit petita: tñ si pcedat sine figura iudicij poterit fieri cōdēnatio in estimatio: qz nō pōt negari istā sniam esse latā iuxta formam

Recōnētiōis. i. prop̄: l3. nō fm̄ ipsam. petitionē tenere. ¶ Addit qd̄ illa regula snia dz esse cōformis libello: itelligi dz in mō decidē di. i. qz p sniam dz determinari id qd̄ est petiti⁹ in libello: qd̄ nā do vel absolūdo: nō aut debēt illa h̄ba intelligi put iacent fen sonā: vtz qz snia debeat esse cōformis libello iudice indicāte vt petat. in libello qz fm̄ hoc ois snia esset cōdēnatoria: quod est falsum. cū actor in libello semp petat reū cōdēnari. ¶ Sequitur glo. in h̄bo exordio. pro intellectu istius glo. circa materiā

Recōnētiōnū pono aliquas p̄clusiones. ¶ Prima cōclusiō t̄ recō nētiō dz fieri ante lit. cōtest. vel incōtinēti post lit. cōte. 2 ad hoc vt iroducat p̄uilegiū cause recōnētiōis: qd̄ p̄uilegiū i hoc cōstitit: vt simul tenēs p̄cessus agitef cōnētiōis 2 recōnētiōis: vt in. c. j. de mu. peti. Et qd̄ vtraqz cā eadē snia terminet. Quan tum aut ad cōpetētā iudicis iroducendā potest fieri recōnē tiō in quacūqz pete iudicij: vt in. c. dispēdia. §. reus. de rescip. li. vj. tex. est sing. in hac materia hoc casu nō simul agitabit cā cō nētiōis 2 recōnētiōis: sed prius terminata cā cōnētiōis postea pcedet in causa recōnētiōis: 2 tenebit actor cōparere: l3. a l3

vide in consl. lvi. incipien. licet in litera o. volumi. ij. 2 consl. cccxv. incipien. vide tur per to. volumi. ij.

Post litem contestatam. Nunquid antez ex interno post litem contestatā fieri possit. et an eius cause naturam mutet. Vide fely. in dicto. c. j. 2 an possit fieri inper actione post reperatur orza. vide per eum in. c. prudentiā remissine. in. fi. eo. lib. 2 adde eum in. c. in presentia. ibi: sed etiam de probatio. qz si fiat re: contentio per illum cui petitur silētiū imponi: 2 petat illud super quo actor

re. C. q̄ test. fa. poi. 2 Si cu. i. c. l. can sis. 2 ibi po sui i apost. ad ipsos. in princ. de re iud. §. sine ordie iuris. ita not. ple ne bal. in. c. j. i. h. obser uet. in tit. si inter domi. 2 vafal. lis oriat i fen. Jnn. 2 and. in alle. c. in causis. §. re indi. Cell⁹. b ¶ Libel lo. Tñ ad h̄ vltra ea q̄ posui i apo stil. ad istuz §. in. §. iter locuto. 2 ap pe. nu. xvij. ver. vltiri⁹ sciduz. qd̄ no. pe. phi lip. cor. cōsi. cccxix. i. ci. ostēso. p. to. vo. j. vbi ponit de mate ria: qua hic quem etiaz

Cause delegate & summarie

petat mētū resultat mirabiliter effectū. qz p̄ma petitio resoluit i v̄m lexceptio
 nis: & p̄cedit solū sup̄ secūda petitio: & in quib⁹ casib⁹ & causis locis nō sit recō
 nētiō. vide. d. Bar. fozi. in p̄s. clivij. inci. nō inutilis. h̄s. circa septimā. in. ij. p̄e
 et Spe. in ti. de recōnē. §. iij. p̄i totū. Et in p̄tū d: q̄ statim & añ lit. contest. d̄z fieri
 hoc est verū si fiat co: a eodē iudice. qz si corā alio fieri p̄t ex internallo: no. glo.
 in. c. fi. in h̄.
 pp̄ietates. a sibi iudex nō foret cōpētēs. ¶ Secūda cōclusio t̄ vbi opponit̄ 3
 de. indi. bal. 21 iudicē exceptio excōicatiōis. opponēs nō p̄t vti recōnētiōe. gl.
 & doc. i p̄all. est in. c. j. in h̄bo. rescriptū. de rescrip. li. vj. quā glo. valde comē
 aut. p̄r. h̄. 22 dat Ang. in. d. aut. p̄r. ¶ Tercia cōclusio: t̄ tota materia recōnē
 q̄ro qm̄ fieri 23 tionis d̄z intelligi qm̄ actor agit ex v̄litate nō autē necessitate
 d̄z recōnētiō. Celsus. q̄ tunc recōnētiō nequit locū habere veluti: si q̄s pas
 a ¶ Nō so= sus iniuriā vel furtū vel rapinā. nā propter hoc necessitatē agere
 ret p̄petēs. cerē: cōnē? nō poterit istū actorē recōnēnre s̄z Ang. in. d. aut.
 De quo vi= & consequēter. Et est casus in. l. ij. in. §. 13 si agat. & in. l. si longius
 de bar. fozi. in. §. j. ff. de indi. q̄ est valde notādū qz p̄ hoc limitat̄ tota mate
 faciēre illaz 23 riarū t̄ q̄ in causa appellationis nō h̄z locū reconuentio. & tā v̄i
 regulam: et b di de facto qm̄ appellans necessitate coactus appellare: & ire ad
 ampliatē et indicē ad quē pro iniuria sibi illata p̄pter iniquā sniaz latā se
 restringēre cādē in suo findi debere. Et h̄ac p̄clusionē notat egregie do. ang. in. d. aut.
 tract. fallē. p̄r. & est menti tenēda. ¶ Nūc venio ad glo. in h̄b. nō obstātib⁹.
 res. cccxxij. 24 Istam gl. quotidie allegāt legiste. et ad eam recurrūt q̄ dato
 in h̄. recōnētiō. c terminū nisi ad producendū instrumēta p̄nt p̄duci et post lapsū
 p̄. mar. fozi. c terminū nisi ius aduersarij sit faciū dēterius. quā gl. t̄z Bar. in
 consilio suo l. mācipator. ff. de optio. leg. Necnō Jac. de are. & Cy. & An. in. l.
 p̄v. in. c. p̄ de accus. p̄nt. & ipsemet Ang. in. l. j. §. 2 edēda. ff. de edē. eā
 ver. vj. p̄in dē sniam secutus est Bal. in. l. j. ff. si ex noxa. cā agat. & illam te
 cipatr̄ mo= nent oēs canoniste. Sali. autē in. d. l. si ea subtilius hunc articu
 neor ad si lum interpretatus: & posuit vnā suā distinctionē valde notabilē
 cūver. seq. & que est memorie cōmandāda: qz veritatē cōtinet & est et̄ in iudic
 p̄s. xij. inci. 25 Sin plurib⁹ locis dicit: t̄ q̄ semp̄ tenēda est opinio doctoris diffi
 scōm casuz. 26 cū ver. seq. cū ver. seq. p̄s. xij. inci. 25 Sin plurib⁹ locis dicit: t̄ q̄ semp̄ tenēda est opinio doctoris diffi
 cū ver. seq. 26 cū ver. seq. p̄s. xij. inci. 25 Sin plurib⁹ locis dicit: t̄ q̄ semp̄ tenēda est opinio doctoris diffi
 vo. j. Cels⁹. cū ver. seq. p̄s. xij. inci. 25 Sin plurib⁹ locis dicit: t̄ q̄ semp̄ tenēda est opinio doctoris diffi
 b ¶ Recō= 27 cū ver. seq. p̄s. xij. inci. 25 Sin plurib⁹ locis dicit: t̄ q̄ semp̄ tenēda est opinio doctoris diffi
 nētiō. Adō cū ver. seq. p̄s. xij. inci. 25 Sin plurib⁹ locis dicit: t̄ q̄ semp̄ tenēda est opinio doctoris diffi
 p̄h. i. c. j. i cū ver. seq. p̄s. xij. inci. 25 Sin plurib⁹ locis dicit: t̄ q̄ semp̄ tenēda est opinio doctoris diffi
 h̄. ij. q̄ro et cū ver. seq. p̄s. xij. inci. 25 Sin plurib⁹ locis dicit: t̄ q̄ semp̄ tenēda est opinio doctoris diffi
 q̄ ibi posat cū ver. seq. p̄s. xij. inci. 25 Sin plurib⁹ locis dicit: t̄ q̄ semp̄ tenēda est opinio doctoris diffi
 in apo. ad ipsaz de mutuis pe. Saly. in alleg. aut. p̄r. q. iij. Bal. in. l. p̄ hanc. h̄.
 extra glo. q̄nerit hic Cy. C. de tēpo. ap. oīno p̄ Bar. in. d. aut. p̄r. h̄s. q̄ro. nunqd
 in causa appellatiōis. de quo vide Bal. in. aut. & p̄r. nu. xij. h̄s. q̄ro. nūqd in cā
 appellatiōis. & ibi posat i addi. ad ipm. i apo. i eo. h̄. C. de sen. & iterlo. om. in. C.
 c ¶ Terminum. Pro qua materia vide latissime firmantū in suo aureo repe
 torio in ver. instrumentorum p̄ductio. ye r̄li. j.

Cause delegate & summarie. Fo. cxi.

- 28** ¶ Officio. Adde q̄ ista interrogaciones que hodie ex offi. iudicis (vt hic) sunt olim fiebāt iure actōis. ita. no. bar. post glo. in l. i. ff. de interrog. act. Et p. iij. cōclūsiōne. l. q̄ in quacūq; pte iudicij possint p iudicē fieri. no. ibi. bar. qđ etiā est verū i delegato. vt ibidē. Et sūt vna voce & sine scriptura. vt p bal. in l. si cura toris. C. d. iure deli. Old. p̄. ciij. in fi. Debes tñ tu iudex illas refrenare. f. nisi p tineant ad declaratiōne intēctōis ita no. ang. in. l. si in rē. de rei ven. nec omitto q̄ iterrogatiōnes non de rñdere si nō rñdet ad in terrogata: vel si rñdet modificatiōne. l. de eta te. §. q̄ aht. & ibi Barr. ff. de interro. acti. aut si obfcure aut de delictō: de quo cōstat si rñdet per. verbum credit respondet vt per enndē Barr. in prealleg. l. de etate qđ nihil d̄ quo vide Pañ. in. c. cū cāz. nu. ix. & qđ ibi p̄d̄ni in addi. ad ipz in aposti. in h̄bo. officio iudicis. de inra. calū. Celsus.
- 29** ¶ Tertia p̄clūsiō. ¶ Ubi ille cui est datus terminus ad pducendū instrā: potuit inducere instrā in termino: & nō pducit nō audit post terminū: nec de rigore iuris: nec d̄ equitate sine ius ad nerfarij sit factū d̄teri? sine nō. Rō p̄clūsiōis est. qm̄ negligētī pducere instrā. de iure nō subuenit s̄ d̄staxat diligētī: vt i. l. ad monēdi. ff. de inreit. vbi v̄ casus isti? p̄clūsiōis. & i. l. si. ff. ex q̄b̄ cau. ma.
- 30** ¶ Quarta p̄clūsiō post terminū lapsū p̄nt pducti instrā de eq̄tate si ius adnerfarij nō ē factū d̄teri? d̄mō pducēs nō fuerit i negligētia durāte termino. puta qz ignorabat se habere instrā vel si sciebat nō potuit pducere aliqua instrā cā ipeditus & i hoc stabit iuramēto pducētis si fuerit ignorās & iura de crealē. pastoralis. §. de excep. Rō p̄clūsiōis est. qm̄ vbi i dispositiōne est dies. & nō plena: admittit purgatio morē: si ius adnerfarij nō est factū d̄teri? d̄mō post modicū tps qđ residet i arbitrio iudicis: & p̄banf. l. si ita q̄s pmiserit. §. seia cane. ff. de h̄. ob.
- 31** ¶ Quinta p̄clūsiō. ¶ post terminū lapsum nō p̄nt pducti instrā si ius adnerfarij est factū d̄teri? & si pducēs fuerit diligēs durāte termino. & in hoc casu est intelligēda gl. infra. & opi. doc. Rō p̄clūsiōis. samit̄ ex his q̄ dixi in ratione prime p̄cedētis p̄clūsiōis a p̄rario. Intelligo tñ istā gl. qz ius adnerfarij d̄z ē effectū d̄teri? post lapsum terminū pducēdi: puta qz testes sunt mortui post lapsum terminū. p quos poterat reprobari instrā. Si aut̄ fuissent mortui p̄d̄ere termino tūc nō p̄nto. p̄cedere gl. qz nō est lesus post lapsum terminū s̄ in ipso termino. ¶ Sexta & vlti. p̄clūsiō ¶ In casib̄ q̄b̄ pducunt̄ instrā post lapsum terminū d̄z citari p̄ aduerfa ad vidēdū fieri p̄ducionē. Al̄s nulla ē ista p̄ducio: qm̄ vbi tractat̄ de p̄iudicio alteri? is citari d̄z: vt in. c. vnico. de seruit. Ex his habetis expeditū istū articulū plenissime & vlt̄. ¶ Venio nūc ad gl. i h̄bo interrogabit. Ista gl. re putat̄ sing. & semp̄ alleg. S̄z p̄ pleniori doctrina tollite has v̄nes p̄clūsiōes. Prima cōclūsiō. ¶ In causis ordinarijs iudex ex p̄prio officio p̄t i quacūq; pte iudicij p̄t iterrogare: s̄z nō ad instātiā p̄tis. ita d̄z intelligi tex. i. c. iter dilectos. §. d̄. fi. str. & xxx. q. vi. l. c. iter adā. & rep. i. l. vbi cūq; ff. de interro. act. ¶ Secūda p̄clūsiō ¶ Ubi p̄cedit sine figura iudicij i quacūq; pte iudicij p̄t: in dex etiā ad instātiā p̄tis litigatoriē iterrogare: vt i hac gl. no.
- 32** ¶ Tertia p̄clūsiō. ¶ Illud qđ d̄: iudicē posse iterrogare i h̄cūq; pte iudicij d̄z intelligi sup̄ acritatis. idē sup̄ pducis i cā: nō p̄t asit̄ iterrogare sup̄ nouiter acritādis. i. sup̄ aliquib̄ q̄ nō sunt deducta in iudicio fm̄ Spe. ii. de positio. §. iij. h̄. regl̄. & Imo. l. c. iter dilectos i addi. suis. hoc t̄z hic. d. flo. mat. & Landnn̄.
- 33** ¶ Quarta & vlti. p̄clūsiō: & natāda. ¶ vbi cūq; iudex p̄t iterrogare partē: p̄t in interrogatiōe deferre iur̄m iterrogato fm̄ do. Bal. q̄ ita p̄suluit: vt p̄z in p̄silio suo qđ icipit. Statuto perniq̄

Cause delegate & summarie.

In **J**udice
 Cuiuslibet. l.
 vbi dicitur. ff.
 de interro.
 act. & de ma
 teria p̄sen
 tis. q. Uide
 docet. mart
 me. Sicu. i
 c. cū iōānes
 eremita. et
 q̄ ibi posui
 in apost. ad
 ip̄sum. & ibi
 etiaz Felx.
 ff. & adner
 te de fi. istr.
 Car. ibidē.
 & hic. §. & qz
 in. xiiij. not.
 Spec. in ti.
 §. post §. iij
 ff. regu. r.
 & hic iunge
 doc. quos i
 apo. in. ff. ex
 proprio of
 ficio. §. pri.
 nu. xii. alle.
 & Pañ. in. c.
 cū cām. nu.
 xiiij. & q̄ ibi
 posui in ad
 di. ad ip̄m.
 in ver. vbi
 dicitur. de in
 calum. & de
 hoc vide ro
 ma. ff. suo
 vij. & cōs. xx.
 & ff. de xxv.
 Celsus.

canet. subijctēs rōnē qm̄ cū lex dederit p̄tātē iudici faciēdi itera
 rogationes: verisimile est & credibile: q̄ lex voluerit etiā dare p̄tā
 tē circa qualitates interrogatorū: vt possit addicere iuramētū:
 vel p̄mittere: & idē de alijs qualitatib⁹. q̄b̄ est notandū: qz nō tā
 gis in lectu. qz est res p̄iudiciabilis. & poterit facere magnum
 honorem in causa &c. **C**ultimo addite circa illi articulo vtrū
 post lapsum terminū possint p̄dici instrā. q̄ oīa q̄ dicta sunt in
 instris habeat locū in testib⁹ vt possit post terminū elapsūm p̄
 duci eo mō quo dictū est in instris fm̄ Co. in. l. si ea §. alleg. q̄ et
 voluit do. Jo. de imo. in. c. l. z cām. §. eo. l. z do. de Ro. in suis con
 clusio. afr̄ sentire videant. Sed p̄mū est veri⁹ p̄pter idēitatē
 rōnis eadē est ratio in testib⁹ q̄ in instris. igit &c. **C**irca articu
 lū vtrū iudex possit interrogare paritē &c. Addit q̄ do. Anto.
 de bnt. cōsuluit iudicē posse interrogare in quacūq; pte iudicij
 p̄tē ad frandandū intentionē alteri⁹ p̄tis: & hoc per glo. sing. i. l.
 vbi dicitur. p̄allega. vt p̄z. in. d. gl. dū dicit vel sicut fit bononie.
 querit a debitore quid debeat. De qua cōclūsiōne facit mentio
 nē do. Jo. de imo. in. c. j. §. de in. sequēs hanc doctrinā q̄ est notā
 da. Circa id q̄b̄ dixi de iuramēto intelligēdū est fm̄ Bal. in cau
 sis summarijs seu extraordinarijs: q̄b̄ idē est. in causis aut ordi
 narijs sunt faciēde positiones: & pars dū cōpelli r̄ndere p̄ iura
 mentū: vt in. c. l. post p̄stitū §. de p̄f. lib. vj. Et qz dictū Bal. est
 singulare: q̄b̄ nō reperit i aliquib⁹ lecturis: sed dicitur in quo
 dā suo cōsilio: r̄ qz materia est vtilis: r̄ qz cōsiliū est parū idē
 circo illud subijctio scribendū. **C** Statuto p̄mū canetur: q̄ si
 actor voluerit stare sacro actoris de cā vertētē: & iudex cogat
 q̄ debeat iurare &c. titi⁹ deposuit. c. penes seū: q̄. c. petita in iu
 dicio seū negat dicēs se nihil debere. titi⁹ petit seū sub iu
 ramento illi debere interrogari an receperit ab illo illud de
 positū. seū negat se velle r̄ndere cū iuramē to. l. z solum vult r̄
 dere an debeat vel nō. q̄rit qd̄ iuris. R̄ideo vbi dicitur equas mo
 net iudicē iudex interrogare p̄t. ita etiā est in ei⁹ arbitrio in
 terrogatorū forma. ff. de iure in. l. instrādū & ad pecunias. §. si
 de qualitate. pone q̄ apud me deposuisti. x. i. secreto. & illa tibi
 restitui. si iudex h̄z hāc p̄ciētā nō d̄z interrogare an receperit
 Si vero iudex h̄z aliā p̄ciētā: tūc p̄t interrogare an debeat. &
 etiā cū iuramento. Et hoc p̄cedit vbi p̄cedit summarie: vel ex
 tra ordinē: vbi nō iudicij esset ordinarij: tūc legitime r̄nderi d̄z
 positionibus: l. z in iudicio extraordinario seu summario inter
 rogatoria sint in arbitrio iudicis: vt. §. est dictum Bal.

Registrum.

A B a b c d e f g h i k l m n o. Omnes sunt
 quaterni preter **B** qui est duernus.

Cpresens opus impressum fuit Lugd. in edibus Benedicti
 Bonny calcographi. Anno a virginis partu. M. cccc. xxvij.
 die vero. xiiij. mensis Julij.

